شمارهٔ کارت: .....

جزوات هفتگی قرآن

ترجمه و برداشت از:

استاد سید حسن ابطحی

شناسنامه کتاب

نام کتاب:.....

مولف :..... سید حسن ابطحی

ناشر:.....

تعداد صفحات:.....

نوبت و تاریخ چاپ:.....

چاپخانه:.....

شمارگان.....

قطع..... رحلی

شابک ۹۷۸

قیمت ۰۰۰ تومان

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ اول

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

✿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ✿

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الصَّلَواتُ
وَ السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ لا سيما عَلَى
بقيَةِ اللّٰه رُوحی وَ أَرْواحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابِ مَقْدَمِهِ الْفِدَاء

بسم اللّٰه الرحمن الرحیم

پیشگفتار

این جزوه باموضوع‌بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه‌ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه‌ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می‌نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علا یادآوری شده است.

تا ان‌شاء اللّٰه سالکین إلی اللّٰه با تأمّل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می‌شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیاتی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه‌ای آورده خواهد شد ان‌شاء اللّٰه.

به امید موفّقیّت والسلام

سیّد حسن ابطحی

«سورهٔ مبارکهٔ حمد»

آیات ۱ـ۴ از سورهٔ مبارکهٔ حمد

۞بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ۞ ﴿۱﴾

الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمینَ ﴿۲﴾ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ ﴿۳﴾ مالِکِ یَوْمِ الدِّینِ ﴿۴﴾

إِیّاکَ نَعْبُدُ

ترجمهٔ آیات ۱ـ۴

به نام خداوند بخشندهٔ مهربان (۱)

تمام ستایشها، تمام کرنشها، تمام بندگیها و تمام شکرها برای خداوندی است که پرورش‌دهنده و تربیت‌کننده و مربّی جهان و اهل جهان و به خصوص مردم جهان و بالأخره مربّی جهانیان است. (۲)

خدائی که به هر کسی و به هر چیزی از روی مهربانی، حیات و هستی و سایر نعمتهایش را بخشیده و نسبت به مؤمنین شدیداً مهربان و به آن‌ها لطف خاصّی دارد. (۳)

خدائی که مالک و صاحب اختیار و فرمانده کلّ در عالم آخرت و روز جزا است و جز او کس دیگری مگر به اذن او نمی‌تواند در امور مردم دخالت کند. (۴) خدایا تنها تو را می‌پرستیم و بندگی می‌کنیم

برداشت از آیات ۱ـ۴ (مرحلهٔ عبودیت)

از این آیات استفاده می‌شود که پروردگار متعال صاحب، مالک و مربی تمام عوالم وجود است و همیشه دست در کار است. او به همهٔ مخلوقاتش مهربانی می‌کند که با تکرار کلمهٔ «الرحمن» این معنی را به ما فهمانده است، به مؤمنین و کسانی که راه تزکیهٔ نفس را پیموده‌اند مهربانی خاصی دارد و آن‌ها را از راهنمائی‌های خاصی برخوردار می‌کند که با تکرار کلمهٔ «الرحیم» در این سوره این معنی را به ما می‌فهماند و انسان باید در مراحل تزکیه نفس قدم بردارد تا مشمول این مهربانی خاص واقع گردد و سپس زمینهٔ عبودیت کامل که جز خدا را نپرستد و بندهٔ رسمی خدا بشود و از شیطان و نفس امّارهٔ بالسوء نجات پیدا کند را به وجود آورد که از کلمهٔ «ایّاک نعبد» استفاده می‌شود.

از آیهٔ ۵ سورهٔ مبارکهٔ حمد

وَ إِيّاكَ نَسْتَعينُ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵

و تنها از تو کمک می‌خواهیم.(۵)

برداشت از آیهٔ ۵ (مرحلهٔ استقامت و اعتماد به نفس)

یکی از مراحل تزکیه نفس استقامت است و یکی از ارکان استقامت اعتماد به نفس است یعنی انسان به غیر از خدای تعالی به هیچ کس و به هیچ چیز تکیه نکند. و لذا پروردگار متعال در قرآن فرموده و در هر نماز به ما دستور داده که بگوییم «اِیّاکَ نستَعین» یعنی تنها از تو کمک می‌خواهیم. و به هیچ کس مستقلاً اعتماد و تکیه نمی‌کنیم.

و اگر کسی این جمله را مکرر بگوید و اعتقاد به آن پیدا کند به مقام استقامت، ثبات و پایداری کامل می‌رسد.

آیات ۷ـ۶ از سورهٔ مبارکهٔ حمد

اهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقيمَ ﴿۶﴾ صِراطَ الَّذينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لاَ الضّالِّينَ ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷ـ۶

ما را به راه راست و صراط مستقیم هدایت کن. (۶)

منظور راه کسانی است که به آن‌ها نعمت داده‌ای و مورد لطف خاصّ خود قرارشان داده‌ای نه آن‌هائی که

مورد غضب تو قرار گرفته و نه آن‌هائی که گمراه شده‌اند.(۷)

برداشت از آیات ۷ ـ ۶ (مرحلهٔ صراط مستقیم)

هدایت تنها در دست خدا است زیرا او علم مطلق است، جهل در او راه ندارد و لذا مطلقاً او است که همه چیز و همه کس را هدایت می‌کند و هدایت کامل به دست او است.

راه راست آن راهی است که هیچ اشتباهی در آن وجود نداشته باشد و قطعاً و یقیناً انسان را به کمالات روحی برساند آن چنانکه خدای تعالی پیامبراکرم ﷺ و ائمّه‌اطهار علیهم‌السلام را هدایت فرموده و به آن‌ها این نعمت را ارزانی داشته ولی گمراهان، معصیت کاران و منحرفان که مبغوض خدا هستند از هدایت الهی برخوردار نبودند و ما هم طالب آن نیستیم که خدای تعالی راه انحرافی آن‌ها را پیش پای ما بگذارد لذا از خدا می‌خواهیم که ما را به آن طرف راهنمایی نفرماید و ما را به حال خودمان وانگذارد.

«سورهٔ مبارکهٔ بقره»

آیات ۱ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ✿

الٓمٓ ﴿۱﴾ ذلِکَ الْکِتابُ لا رَیْبَ فیهِ هُدًی لِلْمُتَّقینَ ﴿۲﴾ الَّذینَ یُؤْمِنُونَ

بِالْغَیْبِ وَ یُقیمُونَ الصَّلاةَ وَ مِمّا رَزَقْناهُمْ یُنْفِقُونَ ﴿۳﴾ وَ الَّذینَ یُؤْمِنُونَ بِما

أُنْزِلَ إِلَیْکَ وَ ما أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِکَ وَ بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُونَ ﴿۴﴾ أُولئِکَ عَلی

هُدًی مِنْ رَبِّهِمْ وَ أُولئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱ – ۵

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

«الم» (۱) قرآن آن کتاب پر اهمیّتی است که شکّی در آن نیست، مایهٔ هدایت اهل تقوی است. (۲)

آن‌هائی که به غیب و پنهانیها ایمان دارند و نماز را بر پا می‌دارند و از نعمتهائی که ما به آن‌ها روزی کرده‌ایم انفاق می‌کنند. (۳)

و کسانی که به آنچه بر تو و بر پیامبران قبل از تو نازل گردیده، ایمان دارند و روز قیامت را باور کرده و به آن یقین دارند. (۴)

آن‌ها همان کسانی هستند که از جانب پروردگارشان هدایت شده‌اند و آن‌ها همان رستگارانند. (۵)

برداشت از آیات ۱ – ۵ (اهل تقوی)

آن کتابی که از جانب خدا با تفسیر و تأویل به پیامبراکرم ﷺ وحی شده و علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام با خط خود نوشته است، کتاب هدایت برای متّقین است. (منظور کتاب علی علیه‌السلام است) متّقین در این جا منظور اهل تقوایی هستند که مراحل تزکیه‌نفس را پیموده‌اند و با عقل، استدلال و حکمت الهی (نه با چیزهای دیدنی) به غیب ایمان پیدا کرده‌اند، نماز را بر پا می‌دارند، از نعمت‌هایی که خدا به آن‌ها داده انفاق می‌کنند و به قرآن و تمام کتب آسمانی ایمان دارند.

آن‌ها یقین به آخرت و قیامت دارند. زیرا مهم‌ترین ثمرهٔ تزکیه نفس رسیدن به مقام عین‌الیقینی نسبت به عالم آخرت است. این‌ها دسترسی به کتاب علی علیه‌السلام که مقداری از آن در ضمن احادیث و روایات معصومین نقل شده پیدا کرده و آن‌ها را می‌فهمند و آن‌ها مؤمنانی هستند که خدا قلبشان را به ایمان محکم نموده و امتحان کرده است.

این‌ها کسانی هستند که خدای تعالی هدایت آن‌ها را تأیید فرموده و رستگاری را مخصوص آن‌ها قرار داده است.

آیات ۶ – ۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶﴾ خَتَمَ اللَّهُ

عَلى قُلُوبِهِمْ وَ عَلى سَمْعِهِمْ وَ عَلى أَبْصارِهِمْ غِشاوَةٌ وَ لَهُمْ عَذابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

ترجمهٔ آیات ۶ – ۷

قطعاً کسانی که کافرند، برای آن‌ها فرقی نمی‌کند چه آن‌ها را بترسانی یا آن‌ها را نترسانی، ایمان نمی‌آورند. (۶)

خدا (به خاطر غفلت‌شان) بر دلهاشان مهر زده و بر شنوائیشان و بر دیدشان پرده انداخته و (به خاطر بی‌توجّهیشان به قرآن و آیات الهی) برای آن‌ها عذاب بزرگی خواهد بود. (۷)

برداشت از آیات ۶ – ۷ (عدم یقظه)

یک عده به خاطر توجّه نکردن به راهنمائی‌های خدای تعالی، مواعظ انبیاء و اولیاء علیهم‌السلام و کفر ورزیدن به نعمت هدایت، خوابشان به مرگشان منتهی شده و پروردگار، آن‌ها را اینگونه معرفی می‌کند که چه آن‌ها را هدایت و تبلیغ کنی و چه آن‌ها را بترسانی و چه نترسانی فرقی نمی‌کند دل آن‌ها مُهر خورده و جلوی چشم و گوششان را پرده گرفته و روز قیامت که از این مرگ روحی برخیزند عذاب بزرگی در انتظار آن‌ها است و لذا همه باید از عاقبت غفلت‌هایشان بترسند و نگذارند غفلتشان به بدبختی‌شان منتهی گردد.

آیات ۸ – ۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ مِنَ النّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنّا بِاللّهِ وَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ ما هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

يُخادِعُونَ اللّهَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ ما يَخْدَعُونَ إِلاّ أَنْفُسَهُمْ وَ ما يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزادَهُمُ اللّهُ مَرَضًا وَ لَهُمْ عَذابٌ أَلِيمٌ بِما كانُوا

يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَ إِذا قِيلَ لَهُمْ لا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قالُوا إِنَّما نَحْنُ

مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَ لكِنْ لا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَ إِذا قِيلَ لَهُمْ

آمِنُوا كَما آمَنَ النّاسُ قالُوا أَ نُؤْمِنُ كَما آمَنَ السُّفَهاءُ أَلا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهاءُ

وَ لكِنْ لا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَ إِذا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قالُوا آمَنّا وَ إِذا خَلَوْا إِلى

شَياطِينِهِمْ قالُوا إِنّا مَعَكُمْ إِنَّما نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ ﴿١٤﴾ اللّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَ

يَمُدُّهُمْ فِي طُغْيانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلالَةَ بِالْهُدى فَما

رَبِحَتْ تِجارَتُهُمْ وَ ما كانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾ مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نارًا

فَلَمّا أَضاءَتْ ما حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُماتٍ لا

يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّماءِ

فِيهِ ظُلُماتٌ وَ رَعْدٌ وَ بَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصابِعَهُمْ فِي آذانِهِمْ مِنَ الصَّواعِقِ

حَذَرَ الْمَوْتِ وَ اللّٰهُ مُحيطٌ بِالْكافِرينَ ﴿١٩﴾ يَكادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصارَهُمْ كُلَّما

أَضاءَ لَهُمْ مَشَوْا فيهِ وَ إِذا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قامُوا وَ لَوْ شاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ

وَ أَبْصارِهِمْ إِنَّ اللّٰهَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ ﴿٢٠﴾ يا أَيُّهَا النّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ

الَّذي خَلَقَكُمْ وَ الَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ

الْأَرْضَ فِراشًا وَ السَّماءَ بِناءً وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَراتِ

رِزْقًا لَكُمْ فَلا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ أَنْدادًا وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ

الْأَرْضَ فِراشًا وَ السَّماءَ بِناءً وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَراتِ

رِزْقًا لَكُمْ فَلا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ أَنْدادًا وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴿٢٣﴾ وَ إِنْ كُنْتُمْ في رَيْبٍ مِمّا

نَزَّلْنا عَلى عَبْدِنا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَ ادْعُوا شُهَداءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

إِنْ كُنْتُمْ صادِقينَ ﴿٢٤﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ لَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النّارَ الَّتي وَقُودُهَا

النّاسُ وَ الْحِجارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكافِرينَ ﴿۲۵﴾ وَ بَشِّرِ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا

الصّالِحاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ كُلَّما رُزِقُوا مِنْها مِنْ ثَمَرَةٍ

رِزْقًا قالُوا هذَا الَّذي رُزِقْنا مِنْ قَبْلُ وَ أُتُوا بِهِ مُتَشابِهًا وَ لَهُمْ فيها أَزْواجٌ

مُطَهَّرَةٌ وَ هُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۸ – ۲۲

و بعضی از مردم کسانی هستند که (به زبان) می‌گویند: ما به خدا و روز قیامت ایمان آورده‌ایم و حال آنکه آن‌ها ایمان نیاورده‌اند. (۸)

می‌خواهند خدا و مؤمنین را فریب دهند، این‌ها جز خودشان را فریب نمی‌دهند ولی نمی‌فهمند. (۹)

در روح و دل این‌ها مرض است و خدا (به خاطر این عمل زشتشان) مرض روحی آن‌ها را زیاد می‌کند و برای آن‌ها به خاطر دروغهائی که می‌گویند عذاب دردناکی خواهد بود. (۱۰)

و وقتی به این دسته از مردم گفته می‌شود که در روی زمین فساد نکنید، می‌گویند: جز این نیست که ما اصلاح کننده‌ایم. (۱۱)

همه بدانند که قطعاً آن‌ها خودشان فسادکنندگانند ولی نمی‌فهمند. (۱۲)

و وقتی که به آن‌ها گفته می‌شود: شما هم مثل مردمی که ایمان آورده‌اند، ایمان بیاورید. می‌گویند: آیا ما همان طوری که مردمان ابله ایمان آورده‌اند، ایمان بیاوریم؟ همه بدانید که این‌ها خودشان ابله‌اند ولی نمی‌دانند. (۱۳)

و زمانی که آن‌ها مؤمنین را می‌بینند، می‌گویند: ما هم ایمان آورده‌ایم. ولی وقتی با دوستان شیطان‌سیرتشان خلوت می‌کنند، می‌گویند: قطعاً ما با شمائیم، جز این نیست که ما آن‌ها را مسخره می‌کنیم. (۱۴)

خدا آن‌ها را مسخره می‌کند و آن‌ها را به سوی تجاوز و طغیانشان می‌کشاند تا سرگردان شوند. (۱۵)

آن‌ها مردمی هستند که هدایت را در مقابل گمراهی فروخته‌اند واین تجارتشان سودی ندارد واین‌ها هدایت‌شدگان نیستند. (۱۶)

مَثَل این‌ها، مَثَل کسی است که آتشی را روشن می‌کند. وقتی آتش اطرافش را نورانی کرد، (ناگهان طوفانی می‌آید) و خدا نور آن‌ها را از بین می‌برد و آن‌ها را در تاریکی که نبینند باقی می‌گذارد. (۱۷)

این‌ها کر و لال و کورند و آن‌ها (به سوی حقیقت) برنمی‌گردند. (۱۸)

یا مثل باران تندی است که در آن تاریکی باشد و با رعد و برق از آسمان ببارد و آن‌ها از ترس مردن انگشتانشان را در گوششان بگذارند تا صدای صاعقه را نشنوند ولی خدا بر کفّار احاطه دارد. (۱۹)

برق آن چنان شدید است که می‌خواهد چشمانشان را از حدقه بیرون بیاورد. هر زمان که زمین را برای آن‌ها روشن می‌کند، آن‌ها در آن روشنائی راه می‌روند ولی وقتی برای آن‌ها تاریک می‌کند، به جای خود می‌ایستند و اگر خدا بخواهد، شنوائی و بینائی آن‌ها را از بین می‌برد. زیرا خدا بر همه چیز توانا است. (۲۰)

ای مردم، پروردگارتان را بندگی کنید. آن خدائی که شما و کسانی که قبل از شما بوده‌اند را خلق کرده، شاید شما اهل تقوی شوید. (۲۱)

آن خدائی که زمین را برای شما فرش و آسمان را همچون سقف قرار داد و از آسمان آب نازل کرد و به خاطر نزول باران از زمین میوه‌هائی که رزق شما می‌باشد خارج فرمود. پس برای خدا ضدّ و شریکهائی قرار ندهید با اینکه شما (بدی این کار را) می‌دانید. (۲۲)

و اگر دربارهٔ آنچه ما بر بندهٔ خود (حضرت محمّد ﷺ) نازل کرده‌ایم در شکّید، (حدّاقل) یک سوره مانند آن را بیاورید و گواهانِ (درستی عمل) خود را غیر از خدا حاضر کنید (و آنها را شاهد بیاورید) اگر شما راستگوئید. (۲۳)

اگر این کار را نکردید، که هرگز هم نمی‌توانید بکنید، پس بپرهیزید از آتشی که هیزمِ آن، بدنهای مردم و سنگها است و آن برای کفّار آماده گردیده است. (۲۴)

و (ای پیامبر) بشارت بده به کسانی که ایمان آورده و عمل شایسته نموده‌اند قطعاً برای آنها بهشتهائی است که از دامنهٔ آنها نهرهائی جاری است، وقتی که به آنها از میوهٔ آن باغ روزی می‌شود و می‌خورند، می‌گویند: این رزقی است که از قبل برای ما آماده شده و میوه‌ها در خوبی همه مانند یکدیگرند و برای این مؤمنین، در آن بهشتها، همسران پاک و پاکیزه‌ای می‌باشد و اینها در آن بهشتها، جاودانه و دائمی هستند. (۲۵)

قطعاً خدا از اینکه (به موجودات کوچکی) مانند پشه و بالاتر از پشه (در کوچکی) مثال بزند باکی ندارد، امّا کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌دانند که قطعاً آن از طرف پروردگارشان حقّ بوده است. ولی کسانی که کافرند، می‌گویند: منظور خدا از این مَثلها چیست؟

خدا جمع زیادی را بوسیلهٔ این مَثَلها گمراه و جمع زیادی را هدایت می‌کند، ولی خدا جز نافرمانان را به آن گمراه نمی‌کند. (۲۶)

برداشت از آیات ۸ – ۲۲ (صفات کسانی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند)

آن‌هایی که منافق‌اند و در حقیقت دلشان مرده است و یا قلبی مریض دارند و به فکر علاج و حیات خود نیستند وقتی با مردم و اهل ایمان روبرو می‌شوند به خُدعه و نیرنگ می‌پردازند و می‌گویند: ما هم به خدا و روز قیامت ایمان داریم ولی باید مؤمن کنجکاو باشد و ادعای هر کسی را نپذیرد زیرا آن‌ها در حقیقت ایمان به خدا ندارند و به مؤمنان نیرنگ می‌زنند. این‌ها جز خودشان را گول نخواهند زد و شعور ندارند، روز بروز امراض قلبی آن‌ها شدّت پیدا می‌کند و بالأخره به عذاب دردناکی مبتلا خواهند شد. این نیرنگ‌بازان به گمان آنکه مصلح‌اند در زمین فساد می‌کنند و درکی ندارند هر چه مؤمنان این‌ها را از فساد نهی می‌کنند آن‌ها نمی‌فهمند آنقدر در جهلشان فرو رفته‌اند که مردم با ایمان و متدین به ادیان را سفیه و نادان می‌دانند، وقتی با همفکران خود و شیطان‌سیرتان می‌نشینند به آن‌ها هم دروغ می‌گویند و مؤمنان را استهزاء می‌کنند. امّا روزی می‌رسد که آن‌ها در عذاب الهی و فشارهای روزگار آنچنان گرفتار می‌شوند که از ترس مرگ به خود می‌پیچند و نمی‌دانند چه باید بکنند.

خدای تعالی با کمال مهربانی برای آن‌ها با مثال، با مواعظ، با راهنمائی‌های پی در پی انبیاء ﷺ و قرآن سخن گفته ولی آن‌ها علاوه بر آنکه هدایت نشده‌اند همین مواعظ و مثالها را وسیلهٔ گمراهی خود قرار داده‌اند و این به خاطر هوای نفسانی و فسق و عدم تزکیهٔ نفسشان بوده است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

الَّذينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّهِ مِنْ بَعْدِ ميثاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ ما أَمَرَ اللّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولئِکَ هُمُ الْخاسِرُونَ ﴿۲۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۷

فاسقان کسانی هستند که عهد و پیمان خدا را بعد از آنکه محکم بوده، نقض می‌کنند و آنچه را که خدا به آن امر کرده که باید وصل شود، قطع می‌کنند و در روی زمین فساد می‌نمایند این‌ها همان خسارت دیدگانند. (۲۷)

برداشت از آیهٔ ۲۷ (مرحلهٔ تعهّد)

بزرگترین چیزی که برای سالک الی اللّٰه لازم است این است که عهدشکن نباشد و اوامر الهی را به خصوص در آنچه لازم است که با آن باشد متصل گردد و در روی زمین فساد نکند زیرا اگر به عهدش وفا نکند مفسد است و اگر فساد کرد ضرر زیادی می‌نماید.

آیات ۳۷ – ۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

فَتَلَقّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِماتٍ فَتابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوّابُ الرَّحيمُ ﴿۳۷﴾ قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْها جَميعًا فَإِمّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدايَ فَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۷ – ۳۸

پس آدم از پروردگار خود سخنانی یاد گرفت (که به خاطر گفتن آن کلمات) خدا به سوی آدم برگشت. قطعاً خدا همان توبه‌پذیر مهربان است. (۳۷)

ما (به آدم و همسرش و شیطان) گفتیم: از بهشت همه‌تان پائین بیائید و اگر هدایتی از طرف من برای شما آمد، پس کسانی که از هدایت من پیروی کنند، خوفی برای آن‌ها نبوده و آن‌ها محزون نمی‌شوند. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۷ – ۳۸ (مرحلهٔ توبه)

گناه‌کاران حتماً باید توبه کنند و توبهٔ آن‌ها باید به دستور پروردگار باشد که اگر این کار را بکنند و زیر نظر استاد و راهنمایی از دستورات الهی پیروی نمایند به مقام اولیای خدا که از هیچ چیز ترسی ندارند و هیچگاه محزون نمی‌شوند خواهند رسید.

آیهٔ ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ الَّذينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِاياتِنا أُولئِكَ أَصْحابُ النّارِ هُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۳۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۹

و کسانی که کافر شده و نشانه‌های ما را تکذیب نمودند، آن‌ها اهل آتش‌اند که همیشه در آن خواهند بود. (۳۹)

برداشت از آیهٔ ۳۹ (نتیجهٔ کفر و عناد)

علّت خلود در جهنّم کفر و دشمنی با آیات خدا است، کسی که اعتقادات صحیحی نداشته باشد و تزکیهٔ نفس نکند همیشه در آتش صفات رذیله و در نهایت در آتش جهنّم مخلّد خواهد بود.

آیهٔ ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا بَني إِسْرائيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَوْفُوا بِعَهْدي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَ إِيّايَ فَارْهَبُونِ ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۰

ای بنی‌اسرائیل، به یاد بیاورید نعمتهایم را که به شما داده‌ام و به عهد من وفا کنید تا من هم به عهد شما وفا کنم و تنها از من بترسید. (۴۰)

برداشت از آیهٔ ۴۰ (وفای به عهد)

یکی از وسائل رسیدن به کمالات یادآوری نعمتهای الهی، تشکّر کردن از پروردگار و وفای به تعهّدات، به خصوص تعهّداتی که در عالم «ذر» یا عالم «میثاق» با خدای تعالی کرده و ترسیدن از عقاب الهی است زیرا اگر انسان در دنیا به عهدش که با خدای تعالی داشته وفا نکند خدا هم به عهدی که با بشر نموده وفا نخواهد کرد.

آیهٔ ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ آمِنُوا بِما أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِما مَعَكُمْ وَ لا تَكُونُوا أَوَّلَ كافِرٍ بِهِ وَ لا تَشْتَرُوا بِآياتي ثَمَنًا قَليلاً وَ إِيّايَ فَاتَّقُونِ ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۱

و ایمان بیاورید به آنچه من نازل نموده‌ام که با کتابهائی که با شما هست مطابقت دارد و آن‌ها را تصدیق می‌کند و اوّل کافر به آن نباشید و آیات مرا به قیمت کم نفروشید و تنها از من بپرهیزید. (۴۱)

برداشت از آیهٔ ۴۱ (تقوی و هدایت)

سالک الی اللّه باید به آیات الهی که بالاترین نشانه‌های الهی وجود مقدّس معصومین علیهم السّلام‌اند توجّه داشته باشد، آن‌ها را به قیمت کم نفروشد و تقوای الهی را رعایت کند.

آیهٔ ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

أَ تَأْمُرُونَ النّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتابَ أَ فَلا تَعْقِلُونَ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۴

آیا شما مردم را به خوبی امر می‌کنید ولی خودتان را فراموش نموده‌اید و حال آنکه شما کتاب را تلاوت می‌کنید، پس چرا عقلتان را به کار نمی‌اندازید؟! (۴۴)

برداشت از آیهٔ ۴۴ (تقوی و هدایت)

سالک الی اللّه باید علاوه بر آنکه مردم را به نیکی دعوت می‌کند و آن‌ها را به کمال می‌رساند خودش را فراموش نکند و از روی کتاب و راهنمائی‌های پیشوایان دین به هدایت خود و دیگران بپردازد.

آیهٔ ۴۵ـ۵۰ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلاةِ وَ إِنَّها لَكَبِيرَةٌ إِلاّ عَلَى الْخاشِعِينَ ﴿۴۵﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلاقُوا رَبِّهِمْ وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ راجِعُونَ ﴿۴۶﴾ يا بَنِي إِسْرائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعالَمِينَ ﴿۴۷﴾ وَ اتَّقُوا يَوْمًا لا

تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَ لا يُقْبَلُ مِنْها شَفاعَةٌ وَ لا يُؤْخَذُ مِنْها عَدْلٌ

وَ لا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿۴۸﴾ وَ إِذْ نَجَّيْناكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ

الْعَذابِ يُذَبِّحُونَ أَبْناءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِساءَكُمْ وَ فِي ذلِكُمْ بَلاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ

عَظِيمٌ ﴿۴۹﴾ وَ إِذْ فَرَقْنا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْناكُمْ وَ أَغْرَقْنا آلَ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُمْ

تَنْظُرُونَ ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۵ـ۵۰

و از نماز و صبر (تحمّل مشقّات در راه رسیدن به اهداف عالیه) کمک بگیرید و قطعاً این کار جز برای کسانی که در مقابل خدا خاشع‌اند بزرگ و سنگین است. (۴۵)

خاشعین آن کسانی هستند که یقین می‌دانند که با پروردگارشان ملاقات می‌کنند و قطعاً آن‌ها به نزد او بر می‌گردند. (۴۶)

ای بنی‌اسرائیل، به یاد بیاورید نعمتهایم را که به شما داده و اینکه من شما را بر اهل جهان برتری داده‌ام. (۴۷)

و بترسید از آن روزی که کسی چیزی از مجازات دیگری را نمی‌پذیرد و شفاعت کسی از کسی پذیرفته نمی‌شود و غرامت از او قبول نخواهد شد و آن‌ها یاری نمی‌شوند. (۴۸)

و زمانی که ما شما را از فرعونیان نجات دادیم. آن‌ها شما را به بدترین صورت عذاب می‌کردند، پسرانتان را سر می‌بریدند و زنانتان را زنده نگه می‌داشتند و در این گرفتاریتان، آزمایش بزرگی از طرف پروردگارتان بود. (۴۹)

و آن وقتی که دریا را برای شما از هم جدا کردیم (و شکافی در آن برای شما به وجود آوردیم) و نجاتتان دادیم و فرعونیان را غرق نمودیم و حال آنکه شما به آن‌ها نگاه می‌کردید. (۵۰)

برداشت از آیهٔ ۴۵ ـ ۵۰ (استقامت)

سالک الی اللّٰه در مشکلات راهش، باید از نماز کمک بگیرد و از صبر که یکی از ارکان استقامت است نیز باید کمک بگیرد و بداند که بالأخره با پروردگارش ملاقات خواهد کرد. و نعمت‌های الهی را یادآور باشد که اگر این اعمال را انجام داد خدای تعالی او را بر همهٔ مردم جهان برتری می‌دهد، او را از دشمنان سرسختش نجات می‌دهد، از بلاهای بزرگ دورش می‌کند و دشمنش را ذلیل می‌نماید.

آیات ۵۱ ـ ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ إِذْ واعَدْنا مُوسى أَرْبَعينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَنْتُمْ ظالِمُونَ ﴿۵۱﴾ ثُمَّ عَفَوْنا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۵۲﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ ـ ۵۲

و وقتی که ما موسی را چهل شب دعوت نمودیم. سپس شما بعد از او گوساله را برای خود در حالی که ظالم به خود بودید، اتّخاذ کردید. (۵۱)

ولی ما بعد از آن عفوتان کردیم، شاید شما شکر کنید. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۱ ـ ۵۲ (استاد و راهنما)

سالک الی اللّٰه باید همیشه زیر سایهٔ استاد و راهنمایی که از طرف پروردگار برای او تعیین شده، باشد و از فرمان او چه در حضور و چه در غیاب تخطی نکند، از انحرافاتی که به او تلقین شده دوری کند و به خود ظلم نکند که اگر این کارها را کرد و سپس توبه نمود خدای تعالی او را عفو خواهد کرد به شرط آن که از خدا تشکّر کند و ممنون پروردگارش باشد.

آیهٔ ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ إِذْ قالَ مُوسى لِقَوْمِهِ يا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلى بارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بارِئِكُمْ فَتابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوّابُ الرَّحيمُ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۴

و موسی به قومش گفت: ای قومِ من، شما به خاطر اینکه گوساله را برای پرستیدن انتخاب کرده‌اید قطعاً به خود ظلم نموده‌اید. پس توبه کنید و به سوی خالقتان برگردید. پس خودتان را بکُشید. این کار شما نزد خالقتان برایتان بهتر است، پس خدا توبهٔ شما را پذیرفت، قطعاً او همان توبه‌پذیر مهربان است. (۵۴)

برداشت از آیهٔ ۵۴ (مرحلهٔ توبه)

سالک الی اللّٰه در مرحلهٔ توبه اوّل باید به ظلم‌هایی که به خود کرده اقرار کند و آنچه در دل خود از بت پرستی‌ها و دیگران پرستی‌ها، انجام داده پشیمان شود و بلکه نفسانیت خود را از بین ببرد تا پروردگارش که تواب و مهربان است توبه او را بپذیرد.

آیهٔ ۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ ظَلَّلْنا عَلَيْكُمُ الْغَمامَ وَ أَنْزَلْنا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوى كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقْناكُمْ وَ ما ظَلَمُونا وَ لكِنْ كانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۵۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۷

و ابر را فرمان دادیم تا (در میان آفتاب سوزان) بر شما سایه بیندازد و بر شما منّ و سلویٰ را نازل نمودیم (و گفتیم:) از روزیهای پاکی که به شما داده‌ایم، بخورید. آن‌ها به ما ظلم نکردند، بلکه به خودشان ظلم می‌نمودند. (۵۷)

برداشت از آیهٔ ۵۷ (ظلم به نفس)

پروردگار متعال همه‌گونه نعمت به انسان داده و به هیچ وجه به کسی ظلم نکرده و سر سوزنی ظلم در ذاتش نبوده بلکه انسان است که خودش به خودش ظلم می‌کند و از راهنمایی‌های صد در صد صحیح الهی سرپیچی می‌نماید.

آیات ۵۸ـ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ إِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْها حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَ ادْخُلُوا الْبابَ سُجَّدًا وَ قُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطاياكُمْ وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ الَّذي قيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّماءِ بِما كانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۸ـ۵۹

و زمانی که گفتیم: داخل این قریه شوید و از خوردنیهای آن هر چه می‌خواهید بدون زحمت بخورید و از درِ معبد سجده‌کنان وارد شوید و بگوئید: «حطة» تا ما برای شما گناهانتان را ببخشیم و به نیکوکاران محبّت بیشتری خواهیم نمود. (۵۸)

ولی افراد ظالم این کلام را به غیر جمله‌ای که به آن‌ها گفته شده بود تبدیل کردند، پس بر ظالمین عذابی از آسمان به خاطر اینکه این‌ها گناه می‌کردند، نازل نمودیم. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۸ ـ ۵۹ (مرحلهٔ توبه)

سالک الی اللّه نباید در مقام توبه جز دستورات الهی و یا لااقل دستورات استاد الهی‌اش کاری بکند، اگر به رأی خود دعایی یا ذکری یا استغفاری را به جای آنچه که خدا دستور داده انجام دهد و خودسری بکند فاسق است و مورد عذاب پروردگار واقع می‌گردد.

آیات ۷۶ ـ ۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ إِذا لَقُوا الَّذينَ آمَنُوا قالُوا آمَنّا وَ إِذا خَلا بَعْضُهُمْ إِلى بَعْضٍ قالُوا أَ تُحَدِّثُونَهُمْ بِما فَتَحَ اللّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَ فَلا تَعْقِلُونَ ﴿۷۶﴾ أَ وَ لا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ ما يُسِرُّونَ وَ ما يُعْلِنُونَ ﴿۷۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷۶ ـ ۷۷

و وقتی مؤمنین را می‌بینند، می‌گویند: ایمان آورده‌ایم. ولی وقتی با یکدیگر خلوت می‌کنند، می‌گویند: چرا مطالبی را که خدا (در خصوص اسلام و تأیید آن) برای شما باز کرده به مسلمانان می‌گوئید؟ آیا می‌خواهید آن‌ها در پیشگاه پروردگارتان علیه شما استدلال کنند؟ آیا عقلتان را به کار نمی‌اندازید؟ (۷۶)

آیا این‌ها نمی‌دانند که قطعاً خدا آنچه را پنهان و آشکار می‌کنند، می‌داند؟ (۷۷)

برداشت از آیات ۷۶ ـ ۷۷ (ضعف ایمان و عدم استقامت)

سالک الی اللّه نباید آن قدر ضعیف باشد که با هر بادی بلغزد در مقابل مؤمنان خود را مؤمن معرفی کند و در مقابل منافقان بگوید من با شمایم.

آیهٔ ۸۹ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ لَمّا جاءَهُمْ كِتابٌ مِنْ عِنْدِ اللّهِ مُصَدِّقٌ لِما مَعَهُمْ وَ كانُوا مِنْ قَبْلُ

يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذينَ كَفَرُوا فَلَمّا جاءَهُمْ ما عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللّهِ

عَلَى الْكافِرينَ ﴿۸۹﴾

ترجمهٔ آیات ۸۹

و زمانی که از جانب خدا کتابی برای آن‌ها فرستاده می‌شود، با اینکه آن کتاب تصدیق‌کنندهٔ آن چیزی است که نزد آن‌ها هست و آن‌ها قبل از این به خود وعدهٔ پیروزی بر کفّار را می‌دادند، با این همه وقتی آنچه را که می‌شناختند نزد آن‌ها آمد و به آن‌ها داده شد، به آن کفر ورزیدند. پس لعنت خدا بر کافرین باد. (۸۹)

برداشت از آیهٔ ۸۹ (دربارهٔ افرادی که ضعف در ایمان داشته و استقامت ندارند)

خدای تعالی می‌فرماید: همه بدانید این به خاطر آن است که این افراد اعتقاد کاملی به خدای تعالی ندارند و استقامت که از لوازم زندگی بشر است و سالک الی اللّه باید داشته باشد آن‌ها ندارند، و حتّی روحشان مرده است و این دسته در زمرهٔ کفّار محسوب شده و از رحمت خدا دورند.

آیات ۹۰ ـ ۹۳ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

بِئْسَما اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِما أَنْزَلَ اللّهُ بَغْيًا أَنْ يُنَزِّلَ

اللّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلى مَنْ يَشاءُ مِنْ عِبادِهِ فَباءُو بِغَضَبٍ عَلى غَضَبٍ وَ

لِلْكافِرينَ عَذابٌ مُهينٌ ﴿۹۰﴾ وَ إِذا قيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِما أَنْزَلَ اللّهُ قالُوا نُؤْمِنُ

بِما أُنْزِلَ عَلَيْنا وَ يَكْفُرُونَ بِما وَراءَهُ وَ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِما مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ

تَقْتُلُونَ أَنْبِياءَ اللّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۹۱﴾ وَ لَقَدْ جاءَكُمْ مُوسى

بِالْبَيِّناتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَنْتُمْ ظالِمُونَ ﴿۹۲﴾ وَ إِذْ أَخَذْنا مِيثاقَكُمْ

وَ رَفَعْنا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا ما آتَيْناكُمْ بِقُوَّةٍ وَ اسْمَعُوا قالُوا سَمِعْنا وَ

عَصَيْنا وَ أُشْرِبُوا في قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَما يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمانُكُمْ إِنْ

كُنْتُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۹۳﴾

ترجمهٔ آیات ۹۰ـ ۹۳

آنان به قیمت بدی خود را فروختند، اینکه به آنچه خدا نازل کرده است، تجاوزکارانه کافر شدند و اینکه خدا با فضلش بر هر که از بندگانش بخواهد، آیات خود را نازل می‌کند و به همین جهت کافران به غضبی بعد از غضبی گرفتار شدند و برای کفّار مجازات ذلیل‌کننده‌ای خواهد بود. (۹۰)

و زمانی که به این کافران گفته می‌شود که ایمان بیاورید به آنچه خدا نازل فرموده می‌گویند: ما ایمان داریم به آنچه که قبلاً بر ما نازل شده. ولی آن‌ها کافرند به آنچه که بعد از آن نازل گردیده و حال آنکه این حقّ است، تصدیق‌کنندهٔ آن کتابی است که با آن‌ها است. بگو: پس چرا قبل از این، پیامبرانِ خدا را کشتید، اگر شما ایمان دارید؟ (۹۱)

و قطعاً موسی با بیّنات و معجزات نزد شما آمد، سپس شما گوساله را بعد از او (برای پرستش) گرفتید و

حال آنکه شما ظالم بودید. (۹۲)

و وقتی که ما از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بالای سر شما قرار دادیم (و گفتیم:) با قوّت و قدرت آنچه راکه به شما داده‌ایم بگیرید و بشنوید، گفتند: شنیدیم ولی عصیان کردیم. در دلهای آن‌ها در اثر کفرشان محبّت گوساله قرار گرفته. بگو: ایمانتان چه بد دستوری به شما داده اگر مؤمنید. (۹۳)

برداشت از آیات ۸۹ ـ ۹۳ (امراض قلبی)

منافقان دارای امراض قلبی هستند تا جایی که می‌توانند انبیاء و پاکان روزگار را بکشند و به جای آن‌ها بتها و گوساله‌ها را بپرستند و به هیچ وجه تعهدی نداشته باشند. آن‌ها با عجب و کبر به راه و روش خود در اثر غفلت و بی‌توجهی به حقیقت، مغرورند و حتّی فکر می‌کنند که خدای تعالی به حساب آن‌ها نمی‌رسد. پس باید بندگی و اطاعت خدا را بنمایند و آنچه خدا امر کرده با قدرت و قوت بگیرند ولی متأسفانه دلهای آن‌ها مملو از محبّت پرستیدن غیر خدا است و به نفاق خود ادامه می‌دهند.

آیات ۹۴ ـ ۹۶ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

قُلْ إِنْ كانَتْ لَكُمُ الدّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللّهِ خالِصَةً مِنْ دُونِ النّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صادِقِينَ ﴿۹۴﴾ وَ لَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِما قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَ اللّهُ عَلِيمٌ بِالظّالِمِينَ ﴿۹۵﴾ وَ لَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النّاسِ عَلى حَياةٍ وَ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَ ما هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَ اللّهُ بَصِيرٌ بِما يَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیات ۹۴ـ ۹۶

بگو: اگر تنها برای شما نزد خدا خانهٔ آخرت هست و مردمِ دیگر از آن بهره‌ای ندارند، پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می‌گوئید. (۹۴)

ولی هرگز آرزوی مرگ نمی‌کنند به خاطر آنچه که پیش فرستاده‌اند و خدا به اعمال ظالمین داناست. (۹۵)

و آن‌ها را از همهٔ مردم و حتّی از کسانی که مشرکند بر زندگی دنیا حریص‌تر می‌یابی. هر یک از آن‌ها دوست دارد اگر ممکن باشد هزار سال عمر کند و حال آنکه این عمر طولانی از عذاب الهی او را نگه نمی‌دارد و خدا به آنچه می‌کنند بینا است. (۹۶)

برداشت از آیات ۹۴ـ ۹۶ (کمالات انسانی)

یکی از نشانه‌های اولیاء خدا و کسانی که به کمالات روحی رسیده‌اند این است که به آخرت یقین کامل و اعتقاد صحیح دارند و اگر معتقد به آخرت باشند نشانه‌اش این است که آن‌ها آماده برای مرگ‌اند بلکه درخواست مرگ می‌کنند ولی آن‌هایی که به مراحل تزکیهٔ نفس موفّق نشده و روی دلهایشان کفر و بی‌اعتقادی به آخرت پرده انداخته حریص‌ترین مردم به زندگی دنیا هستند و مایلند که هر چه بیشتر در دنیا عمر کنند و هیچگاه نمیرند زیرا می‌دانند که اگر آخرتی باشد با این اعمال زشت به عذاب الهی مبتلا خواهند شد لذا هیچ وقت تمنای مرگ نمی‌کنند.

آیات ۹۷ـ ۹۸ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

قُلْ مَنْ كانَ عَدُوًّا لِجِبْريلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللّهِ مُصَدِّقًا لِما بَيْنَ

يَدَيْهِ وَ هُدًى وَ بُشْرى لِلْمُؤْمِنينَ ﴿۹۷﴾ مَنْ كانَ عَدُوًّا لِلّهِ وَ مَلائِكَتِهِ وَ

رُسُلِهِ وَ جِبْرِيلَ وَ ميكالَ فَإِنَّ اللّهَ عَدُوٌّ لِلْكافِرينَ ﴿۹۸﴾

ترجمهٔ آیات ۹۷ـ۹۸

بگو: کسی که دشمن جبرئیل باشد، جبرئیل قطعاً به اذن خدا قرآن را بر قلب تو نازل کرده. این قرآن تصدیق‌کنندهٔ آن چیزی است که قبل از آن آمده و قرآن هدایت و بشارت است برای مؤمنین. (۹۷)

کسی که دشمن خدا و ملائکه‌اش و رسولانش و جبرئیل و میکائیل باشد، پس قطعاً خدا هم دشمن کافران است. (۹۸)

برداشت از آیات ۹۷ـ۹۸ (دشمنی‌های بیجا)

سالک الی اللّه هیچ وقت نباید دارای صفات رذیلهٔ بغض و کینه نسبت به اولیاء خدا، انبیاء و ملائکه باشد حتّی اگر کسی با حضرت جبرئیل دشمن باشد از کفّار و معاندین محسوب می‌شود. جبرئیل فقط کارش این بوده که آیات قرآن را بر قلب پیامبر ﷺ با اجازهٔ خدا نازل می‌کرده است و لذا دشمنی با چنین فردی که جز پاکی و انجام وظیفه کاری نداشته است از صفت رذیلهٔ کینه و دشمنی بیجا برخاسته است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۱۰۳ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ لَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ لَوْ كانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۳

و اگر آن‌ها ایمان می‌آوردند و تقوی پیشه می‌کردند، اجر و مزدی که برای آن‌ها نزد خدا بود بهتر بود، اگر آن‌ها می‌دانستند. (۱۰۳)

برداشت از آیهٔ ۱۰۳ (ایمان و تقوی)

کسی که می‌خواهد به سوی خدا برود و به لقاء پروردگار برسد اوّل باید سرمایهٔ ایمانش را به خدا و روز قیامت تقویت کند و مراحل تقوی را به مناسبت مراحلش بپیماید تا به آنچه خدای تعالی به او می‌دهد که بهترین چیزها خواهد بود برسد به شرط آنکه این درک و شعور را داشته باشد و بفهمد که ایمان و تقوی چقدر ارزش دارد.

آیهٔ ۱۰۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَقُولُوا راعِنا وَ قُولُوا انْظُرْنا وَ اسْمَعُوا وَ لِلْكافِرينَ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۱۰۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نگوئید «راعِنا» بلکه بگوئید «اُنْظُرْنا» و بشنوید و از برای کافرین عذاب دردناکی خواهد بود. (۱۰۴)

برداشت از آیهٔ ۱۰۴ (رعایت ادب)

یک سالک الی اللّه باید سخنانی را که می‌گوید سنجیده باشد و کلامی را که بی‌ادبانه است و یا دشمن

سوء استفاده می‌کند به زبان جاری نکند و بسیار رعایت ادب زبان را بکند.

آیهٔ ۱۰۵ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ وَ لاَ الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ اللّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۱۰۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۵

کفّار از اهل کتاب و مشرکین دوست ندارند که بر شما خیری از طرف پروردگارتان نازل شود.
ولی خدا رحمت و مهربانیش را مختصّ کسی که می‌خواهد قرار می‌دهد و خدا صاحب فضل عظیمی است. (۱۰۵)

برداشت از آیهٔ ۱۰۵ (صفات رذیله)

افرادی که ایمان ندارند و تزکیهٔ نفس نکرده‌اند این صفت رذیله در آن‌ها هست که دوست ندارند حتّی به خوبان خیری برسد و آن‌ها بخیل‌تر از بخیل‌اند زیرا بخیل آن کسی است که به کسی خیری نمی‌رساند و بخیل‌تر از آن کسی است که نمی‌تواند ببیند دیگری به کسی خیری می‌رساند.

آیهٔ ۱۰۹ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمانِكُمْ كُفّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ ما تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَ اصْفَحُوا حَتّى يَأْتِيَ اللّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللّهَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۰۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۹

جمع زیادی از اهل کتاب از حسدی که از نزد خود دارند، مایلند شما را از اسلام و ایمانتان به کفر

برگردانند، بعد از آنکه حق برای آن‌ها کاملاً روشن شده. پس آن‌ها را عفو کنید و از آن‌ها بگذرید، تا خدا فرمان خود را صادر کند. قطعاً خدا بر همه چیز توانا است. (۱۰۹)

برداشت از آیهٔ ۱۰۹ (تزکیهٔ نفس)

حسادت یکی از امراض روحی انسان است که تا از نفس او تزکیه نشود موفّق به لقای پروردگار و ورود به بهشت نمی‌گردد. این امراض به قدری خطرناک است که دین و دنیای انسان را به خطر می‌اندازد و راه تزکیه و نجات از آن صفت، شرح صدر، توجّه به خدای تعالی، به کسانی که حسادت می‌کنند اظهار محبّت کردن و تواضع در مقابل آن‌ها است.

ضمناً اگر حسودهایی را دیدید، با آن‌ها به عنوان مریض برخورد کنید و تا می‌توانید آن‌ها را از این مرض خطرناک نجات دهید.

آیهٔ ۱۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

بَلى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَ لا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۱۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۲

بله کسی که از همه جهت تسلیم خدا بوده و او نیکوکار باشد، پس برای او در نزد پروردگارش اجرش محفوظ است و آن‌ها نه ترسی دارند و نه آن‌ها محزون می‌گردند. (۱۱۲)

برداشت از آیهٔ ۱۱۲ (یقظه و بیداری)

سالک الی اللّه باید برای خدا رو به خدا کند، از خواب غفلت برخیزد، صفات رذیله و شیطانی خود را از بین ببرد و نیکوکار باشد، در این صورت خدای تعالی او را از اولیاء خود قرارش می‌دهد و مزد او این است که ترس از غیر خدا را از او برمی‌دارد و آن‌ها هیچگاه محزون نمی‌شوند آنچنان که اولیاء خدا این‌گونه‌اند.

آیهٔ ۱۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَساجِدَ اللّهِ أَنْ يُذْكَرَ فيهَا اسْمُهُ وَ سَعى في خَرابِها أُولئِکَ ما كانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوها إِلاّ خائِفينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيا خِزْيٌ وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذابٌ عَظيمٌ ﴿۱۱۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۴

و چه کسی ظالم‌تر از آن کسی است که مانع ذکر نام خدا در مساجد می‌شود و کوشش می‌کند که مسجدها را خراب کند. این افراد حق ندارند داخل مسجد شوند، مگر با ترس. برای آن‌ها در دنیا ذلّت و خواری بوده و در آخرت برای آن‌ها عذاب بزرگی خواهد بود. (۱۱۴)

برداشت از آیهٔ ۱۱۴ (سدّ راه خدا)

یکی از چیزهایی که ممکن است انسان را در جهنّم مخلّد کند دشمنی با خدای تعالی است و یکی از فروع دشمنی با حضرت حقّ جلّ و علا مانع شدن از عبادت در مساجد و اقامهٔ نماز و آن را در اختیار دیگران قرار دادن است (چنانکه در استامبول در مسجد ایاصوفی نماز خواندن ممنوع است و تنها توریستهای غیر مسلمان می‌توانند از آن دیدن کنند). امید است اسلامیّت ما، ما را مانع از این‌گونه دشمنی‌های ناخودآگاه کند.

آیهٔ ۱۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا بَني إِسْرائيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَ أَنّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعالَمينَ ﴿۱۲۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۲۲

ای بنی‌اسرائیل، به یاد بیاورید نعمتهائی را که من به شما داده‌ام و قطعاً من شما را بر جهانیان برتری

داده‌ام. (۱۲۲)

برداشت از آیهٔ ۱۲۲ (مرحلهٔ شکر)

اگر انسان بتواند نعمت‌های الهی را شکر کند و آن‌ها را فراموش نکند و خدای تعالی را از خود راضی کند بر همهٔ مردم جهان برتری پیدا می‌کند.

آیهٔ ۱۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ إِذِ ابْتَلى إِبْراهيمَ رَبُّهُ بِكَلِماتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قالَ إِنِّي جاعِلُكَ لِلنّاسِ إِمامًا قالَ

وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي قالَ لا يَنالُ عَهْدِي الظّالِمينَ ﴿۱۲۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۲۴

و زمانی که ابراهیم را پروردگارش با مسائل مختلف و کلماتی آزمایش کرد و او آن کلمات را به پایان رساند، خدا به او فرمود: من تو را برای مردم امام قرار دادم. ابراهیم عرض کرد: از ذریّه و اولاد من هم امام قرار بده. خدا فرمود: عهد من به ظالمین نمی‌رسد. (۱۲۴)

برداشت از آیهٔ ۱۲۴ (استاد لازم است)

یکی از آرزوهای اولیاء خدا این است که بتوانند دیگران را رهبری کنند و استاد تزکیهٔ نفس آن‌ها باشند که عبادالرحمن می‌گویند: خدایا ما را برای اهل تقوی رهبر قرار بده این آرزو وقتی تحقق پیدا می‌کند که آن‌ها به خود و به دیگران ظلم نکرده باشند و از ظالمین محسوب نشوند.

آیات ۱۲۸ ـ ۱۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

رَبَّنا وَ اجْعَلْنا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِنا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَ أَرِنا مَناسِكَنا

وَ تُبْ عَلَيْنا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوّابُ الرَّحيمُ ﴿۱۲۸﴾ رَبَّنا وَ ابْعَثْ فيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آياتِكَ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۸ـ ۱۲۹

پروردگارِ ما، ما را دو تسلیم شده برای خود قرارمان بده و از ذریّهٔ ما امّتی که برای تو تسلیم باشند، به وجود بیاور و راه بندگی و عبادت را به ما نشان بده و توبهٔ ما را قبول کن، زیرا تو توبه‌پذیر مهربانی هستی. (۱۲۸)

پروردگارِ ما، در میان آن‌ها پیامبری از خودشان مبعوث کن تا آیات تو را برای آن‌ها تلاوت کند و کتاب و حکمت را به آن‌ها یاد بدهد و نفس آن‌ها را از رذائل پاک و تزکیه کند، قطعاً تو عزیز حکیمی هستی. (۱۲۹)

برداشت از آیات ۱۲۸ـ ۱۲۹ (تسلیم و توبه و استاد)

یکی از خواسته‌های سالکین الی اللّه این است که خودشان و فرزندانشان در مقابل اوامر الهی تسلیم باشند، خدای تعالی آن‌ها را به حقایق راهنمایی کند، توبهٔ آن‌ها را قبول فرماید و برای آن‌ها استادی بفرستد که کلمات الهی را برای آن‌ها تلاوت کند و خواندن و نوشتن و حقایق و معارف حقّه را به آن‌ها تعلیم دهد و آن‌ها را از صفات رذیله تزکیه کند. زیرا خدای تعالی به سالکین الی اللّه مهربانی خاصّی دارد.

آیهٔ ۱۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

قُلْ أَ تُحَاجُّونَنا فِي اللّهِ وَ هُوَ رَبُّنا وَ رَبُّكُمْ وَ لَنا أَعْمالُنا وَ لَكُمْ أَعْمالُكُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۳۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۳۹

بگو آیا دربارهٔ خدا با ما بحث می‌کنید؟ و حال آنکه او پروردگار ما و پروردگار شما است و اعمال ما مربوط به خودمان بوده و اعمال شما مربوط به خود شما است. ما برای او خود را خالص کرده‌ایم. (۱۳۹)

برداشت از آیهٔ ۱۳۹ (قاطعیّت)

از این آیهٔ شریفه استفاده می‌شود که اگر کسی بخواهد خود را برای خدای تعالی خالص کند باید با مخالفین با قاطعیّت برخورد کند و آنچه صحیح است و مورد پسند عقل است و لو او را از دیگران جدا می‌کند مستقلاً انجام دهد و به دیگران کاری نداشته باشد.

آیات ۱۴۶ـ۱۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

الَّذينَ آتَيْناهُمُ الْكِتابَ يَعْرِفُونَهُ كَما يَعْرِفُونَ أَبْناءَهُمْ وَ إِنَّ فَريقًا مِنْهُمْ
لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۴۶﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُمْتَرينَ ﴿۱۴۷﴾ وَ لِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيها فَاسْتَبِقُوا الْخَيْراتِ أَيْنَ ما تَكُونُوا
يَأْتِ بِكُمُ اللّهُ جَميعًا إِنَّ اللّهَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ ﴿۱۴۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۶ـ۱۴۸

کسانی که به آن‌ها کتاب داده‌ایم، او (رسول اکرم) را می‌شناسند آنچنان که فرزندان خود را می‌شناسند و قطعاً عدّه‌ای از آن‌ها حقّ را کتمان می‌کنند و حال آنکه می‌دانند. (۱۴۶)

این کلام حقّی است که از طرف پروردگارت می‌رسد و تو به هیچ وجه از شک‌کنندگان مباش. (۱۴۷)

هر دسته‌ای از مردم قبله‌ای دارند که خدا آن را معیّن کرده است. پس در خوبیها بر یکدیگر سبقت بگیرید. هر کجا که باشید، خدا همهٔ شما را می‌آورد. قطعاً او بر هر چیزی قدرت دارد. (۱۴۸)

برداشت از آیات ۱۴۶ـ۱۴۸ (کتمان حق)

سالک الی اللّه نباید حقی را که به آن معتقد است کتمان کند، باید همیشه پیرو راستی و درستی باشد، شک و تردیدی به خود راه ندهد، در همهٔ خوبیها گوی مسابقه را بر سایرین ببرد و بکوشد همیشه از بهترین‌ها باشد.

آیات ۱۵۱ـ۱۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

كَما أَرْسَلْنا فيكُمْ رَسُولاً مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آياتِنا وَ يُزَكِّيكُمْ وَ يُعَلِّمُكُمُ
الْكِتابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يُعَلِّمُكُمْ ما لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۱۵۱﴾ فَاذْكُرُوني أَذْكُرْكُمْ

وَ اشْكُرُوا لي وَ لا تَكْفُرُونِ ﴿۱۵۲﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اسْتَعينُوا بِالصَّبْرِ وَ

الصَّلاةِ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصّابِرينَ ﴿۱۵۳﴾ وَ لا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ في سَبيلِ اللّهِ

أَمْواتٌ بَلْ أَحْياءٌ وَ لكِنْ لا تَشْعُرُونَ ﴿۱۵۴﴾ وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَ

الْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِنَ الْأَمْوالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَراتِ وَ بَشِّرِ الصّابِرينَ ﴿۱۵۵﴾

الَّذينَ إِذا أَصابَتْهُمْ مُصيبَةٌ قالُوا إِنّا لِلّهِ وَ إِنّا إِلَيْهِ راجِعُونَ ﴿۱۵۶﴾ أُولئِكَ

عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَ رَحْمَةٌ وَ أُولئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۱۵۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵۱ـ ۱۵۷

آنچنان رسولی که از خود شما بود، ما در میان شما فرستادیم تا آیات ما را برای شما تلاوت کند و شما را تزکیهٔ نفس کند و به شما کتاب و حکمت را تعلیم دهد و به شما یاد بدهد آنچه را که نمی‌دانید. (۱۵۱)

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و از من تشکّر کنید و کفران نکنید. (۱۵۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از صبر و نماز کمک بگیرید. قطعاً خدا با صابرین است. (۱۵۳)

و به کسانی که در راه خدا کشته می‌شوند، نگوئید مرده‌اند، بلکه آن‌ها زنده‌اند ولی شما درکش را ندارید. (۱۵۴)

و قطعاً ما شما را به چیزی از ترس و گرسنگی و کم شدن از اموال و از جانها و از محصولها امتحان می‌کنیم و بشارت بده به صبر کنندگان. (۱۵۵)

آن‌هائی که وقتی به آن‌ها مصیبتی می‌رسد، می‌گویند: ما ملک خدائیم و ما به سوی او برمی‌گردیم. (۱۵۶)

بر این‌ها از طرف پروردگارشان صلوات و رحمت است و آن‌ها هدایت‌شدگانند. (۱۵۷)

برداشت از آیات ۱۵۱ ـ ۱۵۷ (صبر و استقامت)

برداشت‌هایی از این آیات که باید سالکین الی اللّه به آن متوجّه باشند:

۱ - انبیاء و اولیاء خدا برای تعلیم کتاب خدا و تذکر نشانه‌های خدا آمده‌اند.

۲ - آن‌ها برای تزکیهٔ نفس مردم و معرفی حقایق کتاب الهی مبعوث شده‌اند.

۳ - آن‌ها حکمت را که همان شناخت حقایق اشیاء است و مردم آن‌ها را نمی‌دانستند به مردم تعلیم می‌دهند.

۴ - آن‌ها به مردم باید بگویند که اگر می‌خواهید خدا شما را منظور کند باید به یاد او باشید و نعمت‌های او را تشکّر کنید و هیچگاه کفران نکنید.

۵ - اگر این کارها را کردید یعنی کتاب را یاد گرفتید و نشانه‌های خدا را مشاهده کردید، تزکیهٔ نفس نمودید، حقایق کتاب را فهمیدید، در قلبتان نور علم و حکمت تابید، نعمت‌های خدا را شکر کردید، از خواندن نماز و گرفتن روزه کمک گرفتید و در تمام ابتلائات استقامت نمودید از طرف پروردگار به شما بشارتی خواهد رسید و معرفت اینکه شما مال خدا هستید و به سوی او بر می‌گردید به شما داده خواهد شد.

از همه مهمتر در ردیف پیامبر اکرم ﷺ و آل او خدای تعالی بر آن‌ها هم صلوات که رحمت خاص الخاص او است و نیز رحمت خاصش را که در معنی رحیمیّت گنجانده شده می‌فرستد و نام شما را در زمرهٔ هدایت شدگان وارد می‌کند.

آیات ۱۵۹ ـ ۱۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

إِنَّ الَّذينَ يَكْتُمُونَ ما أَنْزَلْنا مِنَ الْبَيِّناتِ وَ الْهُدى مِنْ بَعْدِ ما بَيَّنّاهُ لِلنّاسِ

فِي الْكِتابِ أُولئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّهُ وَ يَلْعَنُهُمُ اللاّعِنُونَ ﴿۱۵۹﴾ إِلاَّ الَّذينَ تابُوا وَ

أَصْلَحُوا وَ بَيَّنُوا فَأُولئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَ أَنَا التَّوّابُ الرَّحيمُ ﴿۱۶۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵۹ـ۱۶۰

قطعاً کسانی که آنچه را ما از دلائل و راهنمائیها نازل کرده‌ایم کتمان می‌کنند، بعد از آنکه ما در کتاب آن را برای مردم بیان نموده بودیم، آن گروه را خدا لعنت می‌کند و همهٔ لعنت‌کنندگان، آنان را لعنت می‌کنند. (۱۵۹)

مگر کسانی که توبه کنند و خود را اصلاح نمایند و آنچه را که می‌دانند برای مردم بیان کنند. من توبهٔ آن‌ها را می‌پذیرم، زیرا من توبه‌پذیر مهربانی هستم. (۱۶۰)

برداشت از آیات ۱۵۹ـ۱۶۰ (توبه)

سالک الی اللّٰه باید حقایق و دلایلی را که از جانب خدای تعالی نازل شده کتمان نکند و تنها آن‌ها را وسیلهٔ هدایت مردم قرار دهد و اگر بخواهد با دلایل و سخنانی که از طرف خدا نازل نشده مردم را به حقیقت تصوری خود برساند و مردم را منحرف کند بالاخره روزی می‌رسد که خدا و همهٔ مردم او را لعنت کنند مگر آن که از این کار توبه کند و آن‌هایی را که منحرف کرده از انحراف نجات دهد، کارهای گذشته‌اش را اصلاح کند و حقیقت را بگوید که خدای تعالی در این صورت توبهٔ او را قبول می‌کند زیرا فرموده من بسیار بسیار توبه پذیر و مهربانم.

آیهٔ ۱۶۵ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ مِنَ النّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّهِ أَنْدادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّهِ وَ الَّذينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلّهِ وَ لَوْ يَرَى الَّذينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّهِ جَميعًا وَ أَنَّ اللّهَ شَديدُ الْعَذابِ ﴿۱۶۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۶۵

و از میان مردم کسانی هستند که غیر از خدا، خدایانی برای خود اتّخاذ می‌کنند و آن‌ها را مانند محبّتشان به خدا دوست دارند. ولی کسانی که ایمان آورده‌اند، محبّتشان به خدا شدیدتر است. و اگر ستمگران ببینند وقتی را که عذاب را مشاهده می‌کنند قطعاً همهٔ قدرت و قوّت مال خدا است و قطعاً دارای عذاب سختی است. (۱۶۵)

برداشت از آیهٔ ۱۶۵ (مرحلهٔ محبّت)

سالک الی اللّه پس از مراحل یقظه و توبه، استقامت و صراط مستقیم باید روی مرحلهٔ محبّت به خدا کار کند و محبّت غیر خدا را در دل نداشته باشد و هر قدر درجهٔ ایمانش بالا می‌رود محبتش به خدا بیشتر بشود. بلکه باید تنها و تنها خدا را دوست داشته باشد و اگر به هر چه غیر از خدا محبّت دارد برای خدا باشد.

آیات ۱۶۸ ـ ۱۷۰ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا النّاسُ كُلُوا مِمّا فِي الْأَرْضِ حَلالاً طَيِّبًا وَ لا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿۱۶۸﴾ إِنَّما يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَ الْفَحْشاءِ وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّهِ ما لا تَعْلَمُونَ ﴿۱۶۹﴾ وَ إِذا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا ما أَنْزَلَ اللّهُ قالُوا بَلْ نَتَّبِعُ ما أَلْفَيْنا عَلَيْهِ آباءَنا أَ وَ لَوْ كانَ آباؤُهُمْ لا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَ لا يَهْتَدُونَ ﴿۱۷۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶۸ ـ ۱۷۰

ای مردم، از آنچه در زمین از خوردنیها است، حلال و طیّب و طاهر بخورید. و پیروی از گامهائی که شیطان به طرف بدبختی بر می‌دارد نکنید. زیرا او دشمن آشکارای شما است. (۱۶۸)

شیطان شما را به بدی و فحشاء امر می‌کند و از شما می‌خواهد که آنچه را دربارهٔ خدا نمی‌دانید، بگوئید. (۱۶۹)

و زمانی که به آن‌ها گفته می‌شود که از آنچه خدا برای شما نازل فرموده، پیروی کنید، می‌گویند: بلکه ما از راه و روش پدرانمان که ما را بر آن مأنوس نموده پیروی می‌کنیم. اگر چه پدرانشان تعقّل چیزی را نکرده و هدایت نشده باشند؟! (۱۷۰)

برداشت از آیات ۱۶۸ ـ ۱۷۰ (پیروی نکردن از شیطان)

سالک الی اللّه نباید از شیطان به هیچ وجه پیروی کند زیرا هیچگاه دشمن به انسان راه خیر و خوبی را نشان نمی‌دهد بلکه او همیشه به بدی و کارهای زشت فرمان می‌دهد و شما را وادار می‌کند که وقتی دربارهٔ خدا و معارف حقّه می‌خواهید بحث کنید چیزی را بگویید که از آن اطّلاعی ندارید بلکه به گفته‌های پدران و سنتهای قدیمی و حتّی دانشمندان گذشته که از قرآن استفاده نکرده و معصوم از خطا نبوده و راهنمایشان عقل و معصومین نبوده‌اند اکتفا کنید که واضح است این عمل سالک الی اللّه را از صراط مستقیم منحرف می‌کند و به لقای پروردگار نمی‌رسد.

آیه ۱۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقْناكُمْ وَ اشْكُرُوا لِلّهِ إِنْ كُنْتُمْ

إِيّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۱۷۲﴾

ترجمهٔ آیه ۱۷۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از رزق پاکی که ما به شما داده‌ایم بخورید و خدا را شکر کنید اگر فقط او را بندگی می‌کنید. (۱۷۲)

برداشت از آیه ۱۷۲ (مرحلهٔ شکر)

وقتی سالک الی اللّه مراحل تزکیهٔ نفس را به پایان رساند و مرحلهٔ عبودیت را کامل کرد باید برای نجات از صفات رذیله که خدا به او توفیقش را مرحمت فرموده شکر کند و در مرحلهٔ شکر مدتی را بگذراند و از غذاهای بدنی و روحی استفاده کند.

آیهٔ ۱۷۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

إِنَّ الَّذينَ يَكْتُمُونَ ما أَنْزَلَ اللّهُ مِنَ الْكِتابِ وَ يَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَليلاً

أُولئِکَ ما يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلاَّ النّارَ وَ لا يُكَلِّمُهُمُ اللّهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَ لا يُزَكِّيهِمْ وَ لَهُمْ عَذابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۷۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۷۴

قطعاً کسانی که آنچه خدا از کتاب نازل فرموده کتمان می‌کنند و آن‌ها را به قیمت کمی می‌فروشند، آن‌ها چیزی نمی‌خورند و در شکمشان جز آتش نخواهد بود و خدا روز قیامت با آن‌ها حرف نمی‌زند و آن‌ها را در آن روز تزکیهٔ نفس نمی‌کند و برای آن‌ها عذاب دردناکی خواهد بود. (۱۷۴)

برداشت از آیهٔ ۱۷۴ (شرط تزکیهٔ نفس)

یکی از شرایط برای آن‌که خدای تعالی روز قیامت در تزکیهٔ نفس به آن‌هایی که در دنیا تزکیهٔ نفس نکرده‌اند کمک کند این است که آنچه خدا از حقایق در قرآن نازل فرموده برای مردم بگویند که اگر این حقایق را نگویند خدا روز قیامت با آن‌ها حرف نمی‌زند و تزکیه‌شان نمی‌کند بلکه عذاب دردناکی متوجّه آن‌ها خواهد فرمود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیه ۱۹۵ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ أَنْفِقُوا فِي سَبيلِ اللّهِ وَ لا تُلْقُوا بِأَيْديكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنينَ ﴿۱۹۵﴾

ترجمهٔ آیه ۱۹۵

و در راه خدا انفاق کنید و خود را با دست خود به هلاکت نیندازید و نیکی کنید که قطعاً خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد. (۱۹۵)

برداشت از آیه ۱۹۵ (جلب محبّت خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید تا می‌تواند در راه خدا انفاق کند و خود را به مهلکه نیندازد، به مردم نیکی کند تا به این وسیله خود را به خدای تعالی نزدیک کند و به جایی برساند که خدا او را بیش از دیگران دوست داشته باشد.

آیات ۲۰۴ـ۲۰۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

وَ مِنَ النّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ يُشْهِدُ اللّهَ عَلى ما فِي قَلْبِهِ وَ هُوَ أَلَدُّ الْخِصامِ ﴿۲۰۴﴾ وَ إِذا تَوَلّى سَعى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فيها وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ وَ النَّسْلَ وَ اللّهُ لا يُحِبُّ الْفَسادَ ﴿۲۰۵﴾ وَ إِذا قيلَ لَهُ اتَّقِ اللّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَ لَبِئْسَ الْمِهادُ ﴿۲۰۶﴾ وَ مِنَ النّاسِ مَنْ

يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغاءَ مَرْضاتِ اللّهِ وَ اللّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبادِ ﴿۲۰۷﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰۳ـ ۲۰۷

و از مردم کسانی هستند که حرفها و سخنانشان در زندگی دنیا تو را به تعجّب می‌اندازد. و خدا شاهد است بر آنچه در قلب او است و او سرسخت‌ترین دشمنان است. (۲۰۴)

و او در پشت سر وقتی رو می‌گرداند و یا ولیّ مردم می‌شود (و قدرت را به دست می‌گیرد) سعی می‌کند که در زمین فساد کند و زراعتها و دامها را از بین ببرد و حال آنکه خدا فساد را دوست نمی‌دارد. (۲۰۵)

و زمانی که به او گفته می‌شود: از خدا بپرهیز، او را عزّت‌طلبی وادار به گناه می‌کند. پس او را جهنّم کافی است و جهنّم بد جایگاهی است. (۲۰۶)

و از میان مردم کسی هست که جان خود را در راه بدست آوردن رضایت خدا می‌دهد. و خدا به بندگان مهربانی و رأفت دارد. (۲۰۷)

برداشت از آیات ۲۰۳ـ ۲۰۷ (یقظه)

کسانی که می‌خواهند به کمالات روحی برسند باید قلب و دلشان با ظاهرشان یکی باشد، نه آنکه در دل با کسی دشمن سرسخت بوده و در ظاهر با او اظهار دوستی کنند. ولی اگر این‌گونه نبودند و مایهٔ فساد و از بین بردن منافع مردم شدند هیچگاه به کمالات روحی نمی‌رسند زیرا خدا فساد و مردم مفسد را دوست ندارد و به آن‌ها برای رسیدن به کمالات کمک نمی‌کند.

این‌ها به سخنان و مواعظ صحیح توجّه ندارند و آن قدر نادانند که با راهنمایی‌های صحیح به سوی تقوی که در همه جا گفته شده آن را رعایت کنید لجاجت می‌کنند و این لجاجت، آن‌ها را به گناه می‌کشاند و از حقیقت دورشان می‌نماید.

کسانی که بخواهند در راه کمالات موفّق شوند باید از حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام پیروی کنند و جان خود

را در راه رضایت خدا تقدیم نمایند چنانکه آن حضرت در «لیلة المبیت» این کار را انجام دادند.

آیات ۲۰۸ـ۲۰۹از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا النّاسُ كُلُوا مِمّا فِي الْأَرْضِ حَلالاً طَيِّبًا وَ لا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطانِ

إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿۲۰۸﴾ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ ما جاءَتْكُمُ الْبَيِّناتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ

اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۰۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰۸ـ۲۰۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همه در مقام تسلیم وارد شوید و از گامهای شیطان پیروی نکنید، قطعاً او برای شما دشمن آشکاری است. (۲۰۸)

پس اگر بعد از آنکه دلائل واضحی برای شما آمد لغزش پیدا کردید، بدانید که خدا عزیز حکیمی است. (۲۰۹)

برداشت از آیات ۲۰۸ـ۲۰۹ (مرحلهٔ تسلیم)

بر همهٔ مردم واجب است که تزکیهٔ نفس کنند و خود را به مقام تسلیم برسانند، با یکدیگر صلح و محبّت داشته باشند، از وسوسه‌های شیطان که دشمنی او با بشر واضح است بپرهیزند و از هدایت‌های الهی دور نشوند تا موفّق به تزکیه نفس گردند.

آیهٔ ۲۱۲از سورهٔ مبارکهٔ بقره

زُيِّنَ لِلَّذينَ كَفَرُوا الْحَياةُ الدُّنْيا وَ يَسْخَرُونَ مِنَ الَّذينَ آمَنُوا وَ الَّذينَ

اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَ اللّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشاءُ بِغَيْرِ حِسابٍ ﴿۲۱۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۱۲

زندگی دنیا برای کفّار زینت داده شده است و آن‌ها مؤمنین را مسخره می‌کنند. و کسانی که تقوی دارند، در روز قیامت بالاتر از آن‌ها هستند. و خدا هر کس را بخواهد، بدون حساب روزی می‌دهد. (۲۱۲)

برداشت از آیهٔ ۲۱۲ (تقوی)

برای سالک الی اللّه نباید دنیا و زندگی در دنیا زیباتر از تقوی و زندگی در آخرت باشد که اگر این چنین نباشد خدای تعالی بی‌حساب روزی مادی و معنوی او را می‌رساند.

آیات ۲۱۴ـ۲۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ

مَسَّتْهُمُ الْبَأْساءُ وَ الضَّرّاءُ وَ زُلْزِلُوا حَتّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَ الَّذينَ آمَنُوا

مَعَهُ مَتى نَصْرُ اللّهِ أَلا إِنَّ نَصْرَ اللّهِ قَريبٌ ﴿۲۱۴﴾ يَسْئَلُونَكَ ما ذا يُنْفِقُونَ

قُلْ ما أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوالِدَيْنِ وَ الْأَقْرَبينَ وَ الْيَتامى وَ الْمَساكينِ وَ ابْنِ

سَّبيلِ وَ ما تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّهَ بِهِ عَليمٌ ﴿۲۱۵﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتالُ وَ

هُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَ عَسى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ عَسى أَنْ تُحِبُّوا

شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَ اللّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لا تَعْلَمُونَ ﴿۲۱۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱۴ـ ۲۱۶

یا شما گمان کرده‌اید وارد بهشت می‌شوید و مثل آنچه از حوادث به مردمی که قبل از شما بودند رسید به شما نمی‌رسد؟ به آن‌ها به قدری گرفتاری و ناراحتی رسید و متزلزل شدند، تا جائی که پیامبر و آن‌هائی که به او ایمان آورده بودند گفتند: پس کی کمک و یاری خدا خواهد بود؟ همه بدانند که قطعاً یاری خدا نزدیک است. (۲۱۴)

از تو سؤال می‌کنند که چه چیز را انفاق کنند. بگو: آنچه از خوبی انفاق می‌کنید، به پدر و مادر و اقوام و نزدیکان و یتیمها و مسکینها و در راه‌ماندگان باشد و آنچه از کارهای خوب را که شما انجام می‌دهید، پس قطعاً خدا به آن علم دارد. (۲۱۵)

جنگ با دشمنان برای شما نوشته شده است و آن را شما کراهت دارید و چه بسا چیزی را شما کراهت دارید و حال آنکه آن برایتان بهتر است و چه بسا شما چیزی را دوست دارید و حال آنکه برای شما شرّ است. و خدا می‌داند ولی شما نمی‌دانید. (۲۱۶)

برداشت از آیات ۲۱۴ـ ۲۱۶ (استقامت)

سالک الی اللّه باید آن‌قدر برای مشکلات دنیا خود را مهیا کند که اگر همهٔ عالم بلا شود و بر سر او فرود آید تکان نخورد و حوادث غیر مترقبه برای او مترقبه باشد، تمرین کند که بتواند آن‌ها را تحمل نماید و از خدای تعالی یاری بخواهد که در این صورت یاری خدا به او نزدیک است.

سالک الی اللّه باید برای خیرخواهی و کمک به مردم خود را بسازد و به خصوص به نزدیکان، یتیمها، شکست خورده‌ها و در راه ماندگان کمک بیشتری بکند.

آیهٔ ۲۱۸ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

إِنَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ الَّذينَ هاجَرُوا وَ جاهَدُوا في سَبيلِ اللّهِ أُولئِکَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّهِ وَ اللّهُ غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۲۱۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۱۸

قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند و کسانی که هجرت کرده و جهاد در راه خدا نموده‌اند، این‌ها امید رحمت خدا را دارند و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۲۱۸)

برداشت از آیهٔ ۲۱۸ (استقامت)

علامت کسانی که به سوی خدا حرکت می‌کنند و امید دیدار خدای تعالی و رحمت او را دارند این است که می‌توانند اگر لازم باشد از وطن خود مهاجرت کنند و در راه خدا جهاد نمایند. این‌ها مورد بخشش و مهربانی خاص خدای تعالی هستند.

آیهٔ ۲۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

حافِظُوا عَلَى الصَّلَواتِ وَ الصَّلاةِ الْوُسْطى وَ قُومُوا لِلّهِ قانِتينَ ﴿۲۳۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۳۸

بکوشید بر حفظ نمازها و به خصوص «نماز وسط» و با خضوع و خشوع برای خدا برخیزید. (۲۳۸)

برداشت از آیهٔ ۲۳۸ (خشوع در نماز)

سالک الی اللّٰه باید نمازش را صحیح و اوّل وقت بخواند و قلبش را متوجّه خدا کند، به خصوص نماز عصر را بیشتر مواظب باشد و در نماز که وسیلهٔ تقرب به خدا است و بلکه معراج مؤمن است خضوع و خشوع کامل داشته باشد تا موفّق به کمالات روحی گردد.

آیهٔ ۲۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

مَنْ ذَا الَّذي يُقْرِضُ اللّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضاعِفَهُ لَهُ أَضْعافًا كَثيرَةً وَ اللّهُ يَقْبِضُ وَ يَبْسُطُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۴۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۴۵

چه کسی از شما مردم به خدا قرض الحسنه‌ای می‌دهد تا خدا آن را برای او چندین برابر زیادش کند؟ و خدا قبض و بسط می‌کند و همه به سوی او برگردانده می‌شوید. (۲۴۵)

برداشت از آیهٔ ۲۴۵ (قبض و بسط)

از این آیه استفاده می‌شود با اینکه همه چیز حقیقتاً ملک خدا است ولی خدای تعالی با بشر مانند کسی که مستقلاً در مقابل او قرار گرفته عمل فرموده و از او قرض الحسنه می‌خواهد، این به خاطر کرامتی است که خدای تعالی به او فرموده و او را یک موجود مستقل قرار داده و ضمناً به سالک الی اللّٰه فهمانده که قبض و بسط در دست خدا است تا انسان به خاطر این قبض و بسط به خدا برسد و با او ملاقات کند.

آیهٔ ۲۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمّا رَزَقْناكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لا بَيْعٌ فيهِ وَ لا خُلَّةٌ وَ لا شَفاعَةٌ وَ الْكافِرُونَ هُمُ الظّالِمُونَ ﴿۲۵۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۵۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید از آنچه ما شما را روزی کرده‌ایم انفاق کنید قبل از آنکه روزی بیاید که در آن خرید و فروش و دوستی و شفاعت نباشد و کافرین همان ظالمین هستند. (۲۵۴)

برداشت از آیهٔ ۲۵۴ (انفاق)

سالک الی اللّٰه باید بتواند در دنیا فعالیتی کند که از رزق الهی کاملاً برخوردار باشد و خدای تعالی نعمتش را فراوان به او عنایت کند تا محتاج دیگران نباشد و از هر گونه تنبلی و انزوا دوری کند بلکه باید بتواند از آنچه خدا به او داده انفاق کند. زیرا روزی خواهد رسید که هیچ چیز جز همین انفاق برای او فایده ندارد و آن‌هایی که از رزق خود انفاق نمی‌کنند و کفران می‌کنند ظالمند.

آیات ۲۵۶ـ۲۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

لا إِكْراهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطّاغُوتِ وَ يُؤْمِنْ بِاللّهِ فقد استَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقى لاَ انْفِصامَ لَها وَ اللّهُ سَميعٌ عَليمٌ ﴿۲۵۶﴾

اللّهُ وَلِيُّ الَّذينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُماتِ إِلَى النُّورِ وَ الَّذينَ كَفَرُوا أَوْلِياؤُهُمُ الطّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُماتِ أُولئِكَ أَصْحابُ النّارِ هُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۲۵۷﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵۶ـ ۲۵۷

در پذیرفتن دین بر کسی اجبار و فشاری نیست. قطعاً راه رشد و کمال از راه انحرافی و گمراهی روشن شده است پس کسی که به طاغوت کافر شود و ایمان به خدا بیاورد قطعاً متمسّک به ریسمان محکمی شده که هیچگاه پاره نمی‌شود و خدا شنوای دانائی است. (۲۵۶)

خدا سرپرست کسانی است که ایمان آورده‌اند. آن‌ها را از ظلمات و تاریکیها به سوی نور بیرون می‌آورد و کسانی که کافر شده‌اند، سرپرستان آن‌ها طاغوتها هستند که آن‌ها را از نور به سوی ظلمت و تاریکیها خارج می‌کنند. آن‌ها اهل آتش‌اند که همیشه در آن خواهند ماند. (۲۵۷)

برداشت از آیات ۲۵۶ـ ۲۵۷ (هدایت)

خدای تعالی فقط ما را به کمالات روحی راهنمایی کرده ما را از راه انحرافی بر حذر داشته و هیچ کس را با ارادهٔ خود اجبار به داشتن دین مقدّس اسلام نکرده، بشر به قدری اختیار دارد که می‌تواند پشت به خدا کند و طاغوت‌ها را بپرستد ولی خوبان و مؤمنان طاغوت را ترک کرده، به خدا ایمان آورده و به ریسمان ارتباطی محکم الهی که هیچگاه پاره نمی‌شود و بین خدا و خلق قرار گرفته و قطعاً مراد چهارده معصوم علیهم‌السّلام‌اند متوسل شده و به این وسیله به رشد و کمالات می‌رسند.

سالک الی اللّه باید ولایت الهی را بپذیرد تا آن‌که خدا او را از ظلمات صفات رذیله و جهل به سوی نور هدایت و تزکیهٔ نفس بیرون ببرد ولی کفّار و کسانی که اهمّیّت به سیر و سلوک نمی‌دهند و طاغوت‌ها را سرپرست خود قرار می‌دهند اگر جزیی علم و دانش و یا صفات حمیده‌ای داشته باشند آن‌ها را هم از دست می‌دهند و آنقدر بی‌ارزش می‌شوند که در آتش همیشه می‌مانند.

آیات ۲۶۱ـ ۲۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

مَثَلُ الَّذينَ يُنْفِقُونَ أَمْوالَهُمْ في سَبيلِ اللّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنابِلَ في

كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَ اللّهُ يُضاعِفُ لِمَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ واسِعٌ عَليمٌ ﴿٢٦١﴾

الَّذينَ يُنْفِقُونَ أَمْوالَهُمْ في سَبيلِ اللّهِ ثُمَّ لا يُتْبِعُونَ ما أَنْفَقُوا مَنًّا وَ لا أَذًى

لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ

مَعْرُوفٌ وَ مَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُها أَذًى وَ اللّهُ غَنِيٌّ حَليمٌ ﴿٢٦٣﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶۱ـ ۲۶۳

مَثَل کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند، مانند مَثَل بذر و دانه‌ای است که از آن هفت خوشه بروید، در هر خوشه یکصد دانه وجود داشته باشد. و خدا برای کسانی که بخواهد مضاعف می‌کند و خدا رحمتش توسعه دارد و دانا است. (۲۶۱)

کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند و بعد از انفاق به آن‌ها منّت نمی‌گذارند و اذیّتشان نمی‌کنند، اجرشان نزد پروردگارشان محفوظ است و خوف بر آن‌ها نیست و آن‌ها محزون نمی‌شوند. (۲۶۲)

گفتار نیک و گذشت، از صدقه‌ای که پشت سرش اذیّت باشد، بهتر است و خدا بی‌نیاز حلیمی است. (۲۶۳)

برداشت از آیات ۲۶۱ـ ۲۶۳ (انفاق)

سالک الی اللّه باید بداند که بزرگترین وسیله‌ای که به او در پیشرفت‌های معنوی کمک می‌کند انفاق در راه خدا است و از خصوصیات انفاق این است علاوه بر آن که از مال انسان در واقع چیزی کم نمی‌شود بلکه هر مقدار خلوص بیشتری در انفاق داشته باشد خدای تعالی بیشتر آن را اضافه می‌کند. کسانی که انفاق می‌کنند و منتی به طرف نداشته و او را اذیت نمی‌کنند به مقام اولیاء خدا که آن‌ها خوفی ندارند و هیچگاه محزون نمی‌شوند خواهند رسید.

و همه بدانیم که گفتن مواعظ و دادن غذای روحی به دیگران و به رشد آن‌ها کمک کردن بهتر از صدقه دادنی است که انسان طرف را اذیت کند و به او منت بگذارد.

آیات ۲۶۴ـ ۲۶۶ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تُبْطِلُوا صَدَقاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَ الْأَذى كَالَّذي يُنْفِقُ مالَهُ

رِئاءَ النّاسِ وَ لا يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوانٍ عَلَيْهِ
تُرابٌ فَأَصابَهُ وابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لا يَقْدِرُونَ عَلى شَيْءٍ مِمّا كَسَبُوا وَ اللّهُ لا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكافِرِينَ ﴿۲۶۴﴾ وَ مَثَلُ الَّذينَ يُنْفِقُونَ أَمْوالَهُمُ ابْتِغاءَ مَرْضاتِ
اللّهِ وَ تَثْبيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصابَها وابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَها
ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْها وابِلٌ فَطَلٌّ وَ اللّهُ بِما تَعْمَلُونَ بَصيرٌ ﴿۲۶۵﴾ أَ يَوَدُّ أَحَدُكُمْ
أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخيلٍ وَ أَعْنابٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ لَهُ فيها مِنْ
كُلِّ الثَّمَراتِ وَ أَصابَهُ الْكِبَرُ وَ لَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفاءُ فَأَصابَها إِعْصارٌ فيهِ نارٌ
فَاحْتَرَقَتْ كَذلِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمُ الْآياتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۶۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶۴ـ ۲۶۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، صدقات خود را با منّت گذاشتن و اذیّت کردن باطل نکنید. مثل کسی که مال خود را برای نشان دادن به مردم انفاق می‌کند و ایمان به خدا و روز قیامت نمی‌آورد. پس مَثَل این فرد مانند مَثَل سنگ ساده و لغزنده‌ای است که خاک بر آن نشسته. آن وقت باران تندی به روی آن بریزد و آن را صاف و بدون خاک و بذر بگذارد. آن‌ها نمی‌توانند کاری کنند و چیزی از آنچه کاشته‌اند بدست بیاورند. و خدا مردم کافر را هدایت نمی‌کند. (۲۶۴)

ولی مَثَل کسانی که اموال خود را برای بدست آوردن رضای خدا و پابرجا نمودن صفات حمیدهٔ خود انفاق می‌کنند، مانند باغی است که در ارتفاعی واقع شده باشد که بارانهای تندی بر آن بریزد و میوه‌های خوردنی آن دو برابر گردد و اگر باران تندی هم به آن نرسد، لااقل باران نم‌نمی می‌رسد و خدا به آنچه انجام می‌دهید، بینا است. (۲۶۵)

آیا یکی از شما دوست دارد اینکه برای او باغی باشد پر از درختان خرما و انگور که از پایین آن باغ نهرهائی جاری و در آن از همهٔ میوه‌ها باشد و صاحب باغ پیر شده و فرزندان ضعیف و خردسالی برای او باشد، در این موقع طوفان که همراه با آتشی باشد به آن باغ بوزد و باغ بسوزد؟! خدا این چنین آیات خود را برای شما بیان می‌کند، شاید شما تفکّر کنید. (۲۶۶)

برداشت از آیات ۲۶۴ـ ۲۶۶ (انفاق بدون منت)

سالک الی اللّه وقتی صفات رذیله‌اش تهذیب شد اگر به کسی محبتی چه مادّی و چه معنوی نمود نباید به او کاری که مایهٔ اذیت او باشد دستور دهد و منت بگذارد. زیرا می‌داند که منّت گذاشتن و اذیّت کردن صدقهٔ او را باطل می‌کند و او هیچگاه ریا نمی‌کند. زیرا می‌داند که ریا مال کسی است که به ثوابی که در نزد خدای تعالی در روز قیامت است اعتقاد ندارد.

سالک الی اللّه انفاقش فقط و فقط برای رضای پروردگار است و می‌داند که خدا ثوابش را برایش ثابت نگه می‌دارد و بلکه سودش را چندین برابر کرده و به حسابش واریز می‌نماید تا برای خودش و فرزندانش در دنیا و آخرت باقی بماند.

آیات ۲۶۷ـ ۲۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّباتِ ما كَسَبْتُمْ وَ مِمّا أَخْرَجْنا لَكُمْ مِنَ

الْأَرْضِ وَ لا تَيَمَّمُوا الْخَبيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَ لَسْتُمْ بِآخِذيهِ إِلاّ أَنْ تُغْمِضُوا

فيهِ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ غَنِيٌّ حَميدٌ ﴿۲۶۷﴾

الشَّيْطانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشاءِ وَ اللّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ

فَضْلاً وَ اللّهُ واسِعٌ عَليمٌ ﴿۲۶۸﴾ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشاءُ وَ مَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ

قَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثيرًا وَ ما يَذَّكَّرُ إِلاّ أُولُوا الْأَلْبابِ ﴿۲۶۹﴾ وَ ما أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ

أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللّهَ يَعْلَمُهُ وَ ما لِلظّالِمينَ مِنْ أَنْصارٍ ﴿۲۷۰﴾ إِنْ تُبْدُوا

الصَّدَقاتِ فَنِعِمّا هِيَ وَ إِنْ تُخْفُوها وَ تُؤْتُوها الْفُقَراءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ يُكَفِّرُ

عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئاتِكُمْ وَ اللّهُ بِما تَعْمَلُونَ خَبيرٌ ﴿۲۷۱﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُداهُمْ وَ

لكِنَّ اللّهَ يَهْدي مَنْ يَشاءُ وَ ما تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ وَ ما تُنْفِقُونَ إِلاَّ

ابْتِغاءَ وَجْهِ اللّهِ وَ ما تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لا تُظْلَمُونَ ﴿۲۷۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶۷ – ۲۷۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از اموال پاکتان که کسب کرده‌اید و از آنچه ما برای شما از زمین بیرون آورده‌ایم، انفاق کنید و برای انفاق کردن، به طرف اموال ناپاکی که خود شما آن‌ها را بدون چشم‌پوشی قبول نمی‌کنید، نروید و بدانید خدا بی‌نیاز و سزاوار ستایش است. (۲۶۷)

شیطان شما را به فقر (و کمبود و تهی‌دستی) وعده می‌دهد و به کارهای زشت، شما را امر می‌کند و خدا به شما وعدهٔ بخشش و تفضّل از جانب خود می‌دهد و خدا رحمتش وسیع و دانا است. (۲۶۸)

خدا حکمت را به کسی که بخواهد می‌دهد و به کسی که حکمت داده شد، خوبی زیادی به او داده شده است. و متوجّه نمی‌شود، مگر صاحبان مغز و عقل. (۲۶۹)

و آنچه را انفاق کرده‌اید و یا چیزهائی را که نذر کرده‌اید، قطعاً همه را خدا می‌داند و برای ظالمین یارانی وجود ندارد. (۲۷۰)

اگر صدقاتی را آشکار بدهید، پس چقدر این خوب است ولی اگر آن‌ها را پنهان کنید و به فقراء بدهید، آن برای شما بهتر است و خدا بعضی از گناهان شما رامی‌پوشاند و خدا به آنچه می‌کنید، آگاه است. (۲۷۱)

بر عهدهٔ تو هدایت آن‌ها نیست. ولی خدا هر که را بخواهد هدایت می‌کند و آنچه از خوبیها را که انفاق می‌کنید، به نفع خود شما و برای خود شما است و جز برای بدست آوردن رضای خدا نباید چیزی را انفاق کنید و آنچه از خوبیها را انفاق می‌کنید، ثواب آن کاملاً به شما داده می‌شود و به شما ظلم نخواهد شد. (۲۷۲)

برداشت از آیات ۲۶۷ ـ ۲۷۲

سالک الی اللّٰه باید از اموالی که از راه حلال به دست آورده انفاق کند و از مال حرام و مال مردم به خصوص اگر مردم او را امین اموال خود قرار داده‌اند بیجا انفاق نکند.

سالک الی اللّٰه باید بداند که شیطان به او وعدهٔ فقر و ناتوانی می‌دهد و او را همیشه به کوتاهی در پیشرفت‌های مادی و معنوی سرزنش می‌کند و به خاطر آن که او را تضعیف نموده، به فحشاء و منکرات می‌کشاند ولی خدا به شما وعدهٔ کمک داده و لغزش‌های شما را می‌بخشد، به شما تفضل نموده و اگر اهل تزکیهٔ نفس شوید حکمت را که همان شناخت حقایق اشیاء است به شما الهام کرده و مرحمت می‌فرماید که در این صورت به شما خیر کثیری عنایت فرموده است.

نذرهایی که می‌کنید ادا نمایید، صدقه را علنی یا در خفا به فقراء بدهید. این اعمال برای شما و کمالاتتان بهتر است زیرا گناهان شما را پاک می‌کند، نفستان را تزکیه می‌کند و به هدایت دیگران بیشتر از آنچه وظیفه‌تان هست کاری نداشته باشید زیرا خدای تعالی خودش عهده‌دار هدایت کامل آن‌ها است و انفاق شما را منظور و به آنچه وعده فرموده وفا می‌کند و کوچکترین ظلمی به کسی نمی‌نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۲۷۳ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

لِلْفُقَراءِ الَّذينَ أُحْصِرُوا في سَبيلِ اللّهِ لا يَسْتَطيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجاهِلُ أَغْنِياءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسيماهُمْ لا يَسْئَلُونَ النّاسَ إِلْحافًا وَ ما تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّهَ بِهِ عَليمٌ ﴿۲۷۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۷۳

برای فقرائی که در راه خدا در تنگنا قرار گرفته‌اند، نمی‌توانند حرکتی و مسافرتی در روی زمین بکنند (و پولی به دست بیاورند و از بس عفّت نفس دارند) آن‌ها را افراد بی‌اطّلاع، ثروتمند تصوّر می‌کنند، امّا تو آن‌ها را از چهره‌هایشان می‌شناسی. آن‌ها از مردم با اصرار چیزی سؤال نمی‌کنند و آنچه از خوبیها انفاق می‌کنید، پس قطعاً خدا به آن دانا است. (۲۷۳)

برداشت از آیهٔ ۲۷۳ (عفت نفس)

سالک الی اللّٰه باید عفت نفس داشته باشد و جز به پروردگارش اعتماد نکند، چشم‌داشتی به مال مردم نداشته باشد هر چند فقیر و مستمند باشد، به اصطلاح تا می‌تواند صورتش را با سیلی سرخ نگه دارد و از مردم در امور مالی سؤال نکند، همیشه به پایین‌تر از خود در مادیات نگاه کند و معتقد باشد که خدا او را می‌بیند و به مشکلاتش رسیدگی می‌کند.

آیهٔ ۲۷۴ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

الَّذينَ يُنْفِقُونَ أَمْوالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهارِ سِرًّا وَ عَلانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۷۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۷۴

کسانی که اموالشان را شب و روز مخفی و علنی انفاق می‌کنند، برای آن‌ها اجرشان در نزد پروردگارشان محفوظ خواهد بود و بر آن‌ها خوفی نیست و آن‌ها محزون نخواهند شد. (۲۷۴)

برداشت از آیهٔ ۲۷۴ (فایدهٔ انفاق)

یکی از فواید انفاق این است که سالک الی اللّٰه را از رذایل پاک می‌کند، نفسش را تزکیه می‌کند، خدای تعالی به او کمک می‌کند تا به مقام اولیاء خدا برسد که برای اولیاء خدا نه خوفی هست و نه برای چیزی محزون می‌شوند.

آیهٔ ۲۸۵ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

آمَنَ الرَّسُولُ بِما أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَ الْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللّٰهِ وَ مَلائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ لا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَ قالُوا سَمِعْنا وَ أَطَعْنا غُفْرانَكَ رَبَّنا وَ إِلَيْكَ الْمَصيرُ ﴿۲۸۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۸۵

پیامبر به آنچه از طرف پروردگارش بر او نازل شده ایمان دارد و مؤمنین همه‌شان به خدا و ملائکه‌اش و کتابهایش و پیامبرانش ایمان آورده‌اند. (این‌ها می‌گویند:) ما میان هیچ یک از پیامبران خدا فرقی نمی‌گذاریم و می‌گویند: (ما آنچه را که پیامبران آورده‌اند) شنیدیم و اطاعت کردیم، ما بخشش تو را پروردگارمان، می‌خواهیم و بازگشت به سوی تو است. (۲۸۵)

برداشت از آیهٔ ۲۸۵ (ایمان)

سالک الی اللّٰه باید دائماً در آیات الهی تفکّر کند تا ایمانش به خدا، رسول و ملائکه تقویت شود، اطاعت و بندگی‌اش به خدای تعالی زیاد شود و پیغمبراکرم ﷺ را که اوّل مؤمن به قرآن و دستورات الهی است الگوی خود قرار دهد و بداند که بازگشتش به سوی پروردگارش خواهد بود.

آیهٔ ۲۸۶ از سورهٔ مبارکهٔ بقره

لا يُكَلِّفُ اللّهُ نَفْسًا إِلاّ وُسْعَها لَها ما كَسَبَتْ وَ عَلَيْها مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنا لا تُؤاخِذْنا إِنْ نَسينا أَوْ أَخْطَأْنا رَبَّنا وَ لا تَحْمِلْ عَلَيْنا إِصْرًا كَما حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذينَ مِنْ قَبْلِنا رَبَّنا وَ لا تُحَمِّلْنا ما لا طاقَةَ لَنا بِهِ وَ اعْفُ عَنّا وَ اغْفِرْ لَنا وَ ارْحَمْنا أَنْتَ مَوْلانا فَانْصُرْنا عَلَى الْقَوْمِ الْكافِرينَ ﴿۲۸۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۸۶

خدا کسی را جز به قدر وسعش تکلیف نمی‌کند. آنچه انسان کسب می‌کند، برای خود انجام داده و آنچه از بدی کسب می‌کند، بر ضرر خود اقدام نموده است.

پروردگار ما، اگر ما فراموش کردیم یا خطا نمودیم، ما را مؤاخذه نکن. پروردگار ما، کارهای سختی را بر ما تحمیل نکن، آنچنان که آن را بر گذشتگان قبل از ما تحمیل فرمودی. پروردگار ما، آنچه را که ما طاقت تحمّلش را نداریم، بر ما قرار مده و ما را عفو کن و ما را ببخش و به ما مهربانی کن. تو مولای ما هستی، پس ما را بر جمعیّت کفّار یاری فرما. (۲۸۶)

برداشت از آیهٔ ۲۸۶ (مناجات با خدا)

سالک الی اللّه باید در معرفت خدا آنچنان عمیق باشد که بداند پروردگارش به قدر وُسع او بیشتر بر او تکلیف نمی‌کند و با ذات مقدّس پروردگار با پیمودن مراحل تزکیهٔ نفس، انس بگیرد، مناجات کند، خود را از امت مرحومه که رحمت خاص خدا شامل آن‌ها شده بداند و در همه حال عفو، مغفرت و رحمت را از پروردگارش مطالبه کند و خود را آنچنان بسازد که بتواند با یاری پروردگار بر کفّار به خصوص شیطان غلبه نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ آل عمران»

آیات ۱۴ـ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

زُيِّنَ لِلنّاسِ حُبُّ الشَّهَواتِ مِنَ النِّساءِ وَ الْبَنينَ وَ الْقَناطيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَ الْفِضَّةِ وَ الْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَ الْأَنْعامِ وَ الْحَرْثِ ذلِکَ مَتاعُ الْحَياةِ الدُّنْيا وَ اللّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿۱۴﴾ قُلْ أَ وُنَبِّئُکُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذلِکُمْ لِلَّذينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّاتٌ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدينَ فيها وَ أَزْواجٌ مُطَهَّرَةٌ وَ رِضْوانٌ مِنَ اللّهِ وَ اللّهُ بَصيرٌ بِالْعِبادِ ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ـ۱۵

محبّت به خواسته‌های نفسانی از قبیل زنها و فرزندان و اموال زیاد از طلا و نقره و اسبهای سواری نشان‌دار و چهارپایان و زراعتهای مزارع در نظر مردم جلوه داده شده است. این‌ها کالای زندگی دنیا است، امّا خدا است که در نزد او عاقبت خوبی خواهد بود. (۱۴)

بگو: آیا به شما خبر دهم از آنچه بهتر از این‌ها است؟ برای کسانی که تقوی داشته باشند، نزد پروردگارشان بهشتهائی است که از پائین آن‌ها نهرهائی جاری است، همیشه در آن می‌مانند و همسران پاکیزه‌ای و رضوان خدا است و خدا به حالات بندگانش بینا است. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۴ـ۱۵ (ترک شهوات)

طبیعتاً برای انسان شهوت‌های جنسی، محبّت به فرزند و ظروف طلا و نقره و اموال فراوان از کشاورزی و دامداری و به طور کلی آنچه انسان از زندگی دنیا لذّت می‌برد، او را از همه چیز غافل می‌کند ولی سالک الی اللّه باید حواسش جمع باشد و بداند که تقوا، بهشت، همسران پاک و پاکیزه در بهشت و رضایت پروردگار از همهٔ آنچه در دنیا از لذائذ وجود دارد بهتر است و خدا به قلوب بندگانش و آنچه می‌کنند بینا است.

آیات ۱۶ـ ۱۷ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

الَّذينَ يَقُولُونَ رَبَّنا إِنَّنا آمَنّا فَاغْفِرْ لَنا ذُنُوبَنا وَ قِنا عَذابَ النّارِ ﴿۱۶﴾

الصّابِرينَ وَ الصّادِقينَ وَ الْقانِتينَ وَ الْمُنْفِقينَ وَ الْمُسْتَغْفِرينَ بِالْأَسْحارِ ﴿۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶ـ ۱۷

آن کسانی که می‌گویند: پروردگار ما، قطعاً ما ایمان آورده‌ایم، پس گناهان ما را بیامرز و ما را از عذاب آتش نگه دار. (۱۶)

آن‌هائی که صابرند، راستگویند، خاضع‌اند و انفاق‌کننده هستند و در سحرها استغفار می‌کنند. (۱۷)

برداشت از آیات ۱۶ـ ۱۷ (توبه)

سالک الی اللّٰه در مقام مناجات با پروردگار بیشتر از هر چیز به ایمانش تکیه کرده و بخشش خدا را از لغزش‌هایش طلب می‌کند و مهمترین آرزویش این است که از عذاب آتش حفظ شود.

سالک الی اللّٰه در مقابل رسیدن به خدا مشکلات را تحمل می‌کند، صداقت به خرج می‌دهد، در مقابل پروردگارش خضوع و خشوع می‌کند، به دیگران انفاق می‌نماید و در سحرها از خدای تعالی طلب بخشش می‌کند.

آیات ۲۱ـ ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

إِنَّ الَّذينَ يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ يَقْتُلُونَ الَّذينَ

يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذابٍ أَليمٍ ﴿۲۱﴾ أُولئِكَ الَّذينَ

حَبِطَتْ أَعْمالُهُمْ فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ ما لَهُمْ مِنْ ناصِرينَ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱ـ ۲۲

قطعاً کسانی که به آیات الهی کافرند و انبیاء را بی‌جهت می‌کشند و کسانی از مردم را که امر به عدالت و درستی می‌کنند به قتل می‌رسانند، آن‌ها را به عذاب دردناکی بشارت بده. (۲۱)

آن‌ها کسانی هستند که اعمالشان در دنیا و آخرت از بین رفته و یاورانی ندارند. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۱ ـ ۲۲ (نتیجهٔ کفر)

کفران هدایت‌های الهی آن قدر انسان را به بدبختی می‌کشاند که بدون جهت دست به کشتن اولیاء خدا و انبیاء که مردم را به عدل و قسط دعوت نموده دراز می‌کنند. این‌ها بدانند که اعمال خوبشان هم در دنیا و آخرت از بین می‌رود و هیچ کس به آن‌ها کمک نمی‌کند.

آیات ۳۱ ـ ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّهُ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۱﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللّهَ لا يُحِبُّ الْكافِرِينَ ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۱ ـ ۳۲

بگو: اگر خدا را دوست دارید، پس از من پیروی کنید تا خدا شما را دوست بدارد و گناهانتان را بیامرزد و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۳۱)

بگو: خدا و رسول را اطاعت کنید. اگر قبول نکردند، قطعاً خدا کفّار را دوست ندارد. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۱ ـ ۳۲ (محبّت)

سالک الی اللّه باید در مرحلهٔ محبّت، آنچنان خدا را دوست داشته باشد که محبّت دیگری در دلش راه پیدا نکند و از خدا بخواهد تا خدای تعالی هم او را دوست بدارد، گناهان او را ندیده بگیرد و راه به دست آوردن این محبّت تنها و تنها اطاعت از رسول خدا است و باید بداند که خدا کفران کنندگان را دوست نمی‌دارد.

آیات ۵۶ ـ ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عَذابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ ما لَهُمْ مِنْ

ناصِرينَ ﴿۵۶﴾ وَ أَمَّا الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَ اللّهُ لا يُحِبُّ الظّالِمينَ ﴿۵۷﴾ ذلِکَ نَتْلُوهُ عَلَيْکَ مِنَ الْآياتِ وَ الذِّکْرِ الْحَکيمِ ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیات ۵۶ـ۵۸

پس آن وقت؛ کسانی را که کافر شده‌اند، عذاب سختی در دنیا و آخرت خواهم نمود و برای آن‌ها یاور و کمکی نخواهد بود. (۵۶)

و امّا کسانی که ایمان آورده و عمل شایسته کرده‌اند، اجر آن‌ها کاملاً داده می‌شود و خدا ظالمین را دوست ندارد. (۵۷)

این‌ها را که برای تو می‌خوانیم، از نشانه‌ها و آیات الهی است و یادآوری حکیمانه است. (۵۸)

برداشت از آیات ۵۶ـ۵۸ (نتیجهٔ کفر و ایمان)

کسی که حق را بپوشاند و حقوق الهی را کفران کند در دنیا و آخرت وجدانش او را به عذاب سختی مبتلا می‌کند و هیچ کس به کمک او نمی‌آید اما کسی که الطاف پروردگار را منظور کند و به خدای تعالی ایمان داشته باشد و کارهای شایسته کند در دنیا و آخرت به پاداش‌های خوبی خواهد رسید. این حقیقتی است که خدا در قرآن به عنوان حکمت بیان فرموده است.

آیهٔ ۶۴ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

قُلْ يا أَهْلَ الْکِتابِ تَعالَوْا إِلى کَلِمَةٍ سَواءٍ بَيْنَنا وَ بَيْنَکُمْ أَلاّ نَعْبُدَ إِلاَّ اللّهَ وَ لا نُشْرِکَ بِهِ شَيْئًا وَ لا يَتَّخِذَ بَعْضُنا بَعْضًا أَرْبابًا مِنْ دُونِ اللّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنّا مُسْلِمُونَ ﴿۶۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۴

بگو: ای اهل کتاب، بیائید در کلمه‌ای که ما و شما با هم اتّفاق داریم، متّحد شویم. آنکه جز خدا را نپرستیم و برای او چیزی را شریک قرار ندهیم و بعضیمان را برای بعض دیگر پروردگارانی غیر از خدا نگیریم. اگر آن‌ها قبول نکردند، بگوئید: شاهد باشید به اینکه ما مسلمانیم. (۶۴)

برداشت از آیهٔ ۶۴ (اتحاد و دوستی)

سالک الی اللّه تا می‌تواند باید با مردم ائتلاف و ارتباط داشته باشد و در مقابل دشمن مشترک، وحدت خود را با دیگران حفظ کند تا جایی که خدای تعالی یهود و نصاری را برای مبارزه با دشمنان مشترکشان با مسلمان‌ها دعوت به اتّحاد فرموده و آن‌ها را در مقابل معاندین و کفّار بسیج فرموده است.

آیات ۶۹ـ۷۱ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَدَّتْ طائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَ ما يُضِلُّونَ إِلاّ أَنْفُسَهُمْ وَ ما يَشْعُرُونَ ﴿۶۹﴾ يا أَهْلَ الْكِتابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآياتِ اللّهِ وَ أَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿۷۰﴾ يا أَهْلَ الْكِتابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْباطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۷۱﴾

ترجمهٔ آیات ۶۹ـ۷۱

جمعی از اهل کتاب دوست دارند که شاید شما را گمراه کنند. آن‌ها جز خودشان کس دیگری را گمراه نمی‌کنند ولی شعور ندارند. (۶۹)

ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کافر می‌شوید؟ و حال آنکه شما شهادت (به حقّانیّت آن) می‌دهید. (۷۰)

ای اهل کتاب، چرا حق را بوسیلهٔ باطل می‌پوشانید و حق را کتمان می‌کنید و حال آنکه شما (همه چیز را)

می‌دانید. (۷۱)

برداشت از آیات ۶۹ ـ ۷۱ (اظهار حقیقت)

سالک الی اللّه باید همیشه هدایت دیگران را بخواهد و اگر گمراهی مردم را دوست داشته باشد به هیچ وجه موفّق به کمالات نمی‌شود.

سالک الی اللّه باید نشانه‌های خدا را دقیقاً درک کند و روی حق پرده نیندازد و آنچه حقیقت دارد همان را اظهار کند.

آیات ۷۵ ـ ۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَ مِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدينارٍ لا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلاّ ما دُمْتَ عَلَيْهِ قائِمًا ذلِكَ بِأَنَّهُمْ قالُوا لَيْسَ عَلَيْنا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبيلٌ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۷۵﴾ بَلى مَنْ أَوْفى بِعَهْدِهِ وَ اتَّقى فَإِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقينَ ﴿۷۶﴾ إِنَّ الَّذينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّهِ وَ أَيْمانِهِمْ ثَمَنًا قَليلاً أُولئِكَ لا خَلاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَ لا يُكَلِّمُهُمُ اللّهُ وَ لا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَ لا يُزَكّيهِمْ وَ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۷۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷۵ ـ ۷۷

و در میان اهل کتاب کسانی هستند که اگر آن‌ها را بر ثروت و پول زیادی اَمینشان قرار دهی، آن را به تو بر می‌گردانند (و امانتداری می‌کنند) ولی اگر به بعضی از آن‌ها یک دینار بسپاری، به تو بر نمی‌گردانند، مگر تا وقتی که بالای سر آن‌ها ایستاده باشی و اِعمال قدرت کنی، آن به خاطر این است که می‌گویند: ما در مقابل اهل

مکّه مسئول نیستیم و به خدا دروغ می‌بندند و حال آنکه آن‌ها می‌دانند (چه می‌کنند). (۷۵)

بله کسی که به عهد خود وفا کند و تقوی داشته باشد، قطعاً خدا متّقین را دوست می‌دارد. (۷۶)

قطعاً کسانی که عهد با خدا و قسمهای خود را به قیمت کمی می‌فروشند، آن‌ها هیچ فائده‌ای در آخرت نخواهند بُرد و خدا با آن‌ها در روز قیامت حرف نمی‌زند و حتّی به آن‌ها نگاه نمی‌کند و آن‌ها را تزکیه نمی‌نماید و برای آن‌ها عذاب دردناکی خواهد بود. (۷۷)

برداشت از آیات ۷۵ ـ ۷۷ (بعضی از مردم روز قیامت تزکیه نمی‌شوند)

سالک الی اللّه باید اعمالی انجام دهد که مردم او را امین خود بدانند و اگر چیزی به او سپردند لازم نباشد که با زحمت از او بگیرند.

سالک الی اللّه باید به عهدش وفا کند و تقوا داشته باشد زیرا خدا متّقین را دوست دارد.

سالک الی اللّه باید در عهدی که با خدا بسته و برای قسمهایش ارزش زیادی قائل باشد زیرا اگر این چنین نبود خدای تعالی در روز قیامت به او محبّت نمی‌کند، با او حرف نمی‌زند، به او نگاه نمی‌کند و او را از صفات رذیله تزکیه نمی‌نماید و طبعاً در عذاب دردناکی باقی خواهد ماند.

آیات ۷۸ ـ ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ إِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتابِ وَ ماهُوَ مِنَ الْكِتابِ وَ يَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّهِ وَ ما هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّهِ وَ يَقُولُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۷۸﴾ ما كانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللّهُ الْكِتابَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنّاسِ كُونُوا عِبادًا لي مِنْ دُونِ اللّهِ وَ لكِنْ كُونُوا رَبّانِيِّينَ بِما كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتابَ وَ بِما كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿۷۹﴾ وَ لا يَأْمُرَكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلائِكَةَ وَ النَّبِيِّينَ أَرْبابًا أَ يَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ ﴿۸۰﴾

ترجمهٔ آیات ۷۸ـ۸۰

و جمعی از آن مردم آنچنان در خواندن کتاب زبان خود را می‌گردانند که شما گمان کنید آنچه می‌خوانند از کتاب است و حال آنکه از کتاب نیست و حتّی می‌گویند: این از نزد خدا است و حال آنکه آن از جانب خدا نیست و بر خدا دروغ می‌بندند و حال آنکه (حقیقت را) می‌دانند. (۷۸)

خدا به هیچ بشری کتاب و حکومت و نبوّت را نمی‌دهد تا به مردم بگوید: بندهٔ من باشید و خدا را کنار بگذارید، ولی به خاطر آنچه از کتاب یاد گرفته و به خاطر آنچه خودتان درس می‌گرفتید، باید تربیت‌کنندهٔ دیگران باشید. (۷۹)

و به شما امر نمی‌کند که ملائکه و انبیاء را پروردگاران خود بدانید. آیا ممکن است خدا شما را به کفر، بعد از آنکه مسلمان بوده‌اید دستور دهد؟ (۸۰)

برداشت از آیات ۷۸ـ۸۰ (عجب و غرور)

سالک الی اللّه باید از هر چیزی مهمتر و بدتر دروغ بستن به خدا و کتاب خدا را بداند و از آن پرهیز کند.

سالک الی اللّه برای حکمتی که خدا در قلب او قرار داده نباید مغرور شود و مردم را به بندگی خود دعوت کند فقط باید بداند که زمانی ارزش وجودی پیدا می‌کند که خود را رابط بین خدا و خلق در تعلیم کتاب بشناسد.

سالک الی اللّه باید بداند که هیچ کس در ردیف خدای تعالی حتّی ملائکه و انبیاء ربوبیت مستقلی ندارند بلکه تنها آن‌ها واسطهٔ فیوضات الهی هستند.

آیات ۸۶ـ۹۰ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

كَيْفَ يَهْدِي اللّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمانِهِمْ وَ شَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَ

جاءَهُمُ الْبَيِّناتُ وَ اللّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّالِمِينَ ﴿۸۶﴾ أُولئِكَ جَزاؤُهُمْ أَنَّ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّهِ وَ الْمَلائِكَةِ وَ النّاسِ أَجْمَعينَ ﴿۸۷﴾ خالِدينَ فيها لا يُخَفَّفُ

عَنْهُمُ الْعَذابُ وَ لا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿۸۸﴾ إِلاَّ الَّذينَ تابُوا مِنْ بَعْدِ ذلِكَ وَ

أَصْلَحُوا فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۸۹﴾ إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا بَعْدَ إيمانِهِمْ ثُمَّ ازْدادُوا

كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَ أُولئِكَ هُمُ الضّالُّونَ ﴿۹۰﴾

ترجمهٔ آیات ۸۶ـ ۹۰

چگونه خدا مردمی را که بعد از ایمان آوردنشان کافر شده‌اند، هدایت کند؟ و حال آنکه آن‌ها می‌دانند و شاهد بوده‌اند که قطعاً این رسول حقّ است و برای آن‌ها دلائل روشنی بر این موضوع آمده است و خدا مردم ظالم را هدایت نمی‌کند. (۸۶)

این‌ها جزایشان این است که لعنت خدا و ملائکه و همهٔ مردم بر آن‌ها خواهد بود. (۸۷)

آن‌ها در آن لعنتِ خدا، همیشه خواهند بود و از عذابشان تخفیف داده نمی‌شود و آن‌ها مورد نظر و توجّه واقع نمی‌گردند. (۸۸)

مگر کسانی که بعد از آن توبه کنند و خود را اصلاح نمایند، در این صورت خدا بخشنده‌ای مهربان است. (۸۹)

کسانی که کافر شده‌اند بعد از آنکه ایمان داشته‌اند و سپس بر کفرشان افزوده‌اند، هرگز خدا توبهٔ آن‌ها را قبول نمی‌کند و آن‌ها همان گمراهانند. (۹۰)

برداشت از آیات ۸۶ـ ۹۰ (توبه)

سالک الی اللّه نباید در ایمان و اعتقاداتش متزلزل باشد و به خود ظلم کرده از راه حق منحرف شود که اگر این چنین شد از رحمت و مهربانی خدا، ملائکه و همه مردم دور است، همیشه در عذاب الهی باقی خواهد ماند و به هیچ وجه موفّق به کمالات نخواهد شد، خدا و ملائکه و اولیای او، او را مورد توجّه قرار نخواهند داد مگر آن که قدم در مرحلهٔ توبهٔ نصوح بگذارد، خود را از صفات رذیله پاک کند و اعمال شایسته انجام دهد که خدا در این صورت بخشنده و مهربان است اما اگر باز هم به این تزلزل ادامه داد دیگر خدا توبهٔ او را قبول نمی‌کند زیرا معنی توبهٔ نصوح این است که به گناه و کفر به هیچ وجه برنگردد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۹۱از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا وَ ماتُوا وَ هُمْ كُفّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَ لَوِ افْتَدى بِهِ أُولئِکَ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ وَ ما لَهُمْ مِنْ ناصِرينَ ﴿۹۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۱

کسانی که کافرند و با همان کفر می‌میرند، هرگز از احدی از آن‌ها اگر به اندازهٔ کرهٔ زمینِ پر از طلا فدیه بدهند، پذیرفته نمی‌شود و برای آن‌ها عذاب دردناکی هست و آن‌ها به هیچ وجه یاورانی ندارند. (۹۱)

برداشت از آیهٔ ۹۱ (اهمیّت عقاید قبل از تزکیهٔ نفس)

سالک الی اللّٰه باید کوشش کند که قبل از تزکیهٔ نفس و قبل از مرگ، خود را از کفر و ناسپاسی نجات دهد والاّ اگر اعتقادات صحیحی نداشته باشد و کافر بمیرد در عالم برزخ و قیامت خدای تعالی او را نمی‌بخشد و کمکی به او نمی‌کند؛ اگر چه تمام کرهٔ زمین را پر از طلا کرده و تقدیم نماید و یا آن‌ها را انفاق کند. از اینجا معلوم می‌شود که اگر کسی اصول عقایدش صحیح نباشد انفاقش بی‌فایده و پس از مرگ راهش مشخص است، برای او عذاب دردناکی آماده شده و کسی نمی‌تواند به او کمک معنوی کند.

آیهٔ ۹۲از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

لَنْ تَنالُوا الْبِرَّ حَتّى تُنْفِقُوا مِمّا تُحِبُّونَ وَ ما تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَليمٌ ﴿۹۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۲

هرگز به نیکی نمی‌رسید تا آنکه از آنچه دوست دارید انفاق کنید. و هر چه را از هر چیز انفاق کنید، پس

قطعاً خدا به آن عالم است. (۹۲)

برداشت از آیهٔ ۹۲ (انفاق شایسته)

سالک الی اللّه باید خود را به نحوی تربیت کند که از آنچه خودش دوست دارد به دیگران انفاق نماید زیرا کیفیت انفاق و کمیت آن هر دو نزد خدا محفوظ است.

آیهٔ ۹۹ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

قُلْ يا أَهْلَ الْكِتابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَها عِوَجًا وَ أَنْتُمْ شُهَداءُ وَ مَا اللّهُ بِغافِلٍ عَمّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۹

بگو: ای اهل کتاب! چرا مانع راه خدا برای کسانی که ایمان آورده‌اند می‌شوید و شما با اینکه شاهد حقیقت هستید، می‌خواهید راه را کج نشان دهید؟ و خدا به آنچه می‌کنید غافل نیست. (۹۹)

برداشت از آیهٔ ۹۹ (سدّ راه خدا)

بدترین کارها سدّ راه خدا است؛ یعنی کسانی که نگذارند مردم به حقیقت دین برسند و افکار باطل را به آن‌ها تزریق کنند، از چهارچوب آیات قرآن و روایات خارج شوند و مطالب نادرست را به خورد مردم بدهند سدّ راه خدا کرده‌اند.

آیات ۱۰۱ ـ ۱۰۲ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ كَيْفَ تَكْفُرُونَ وَ أَنْتُمْ تُتْلى عَلَيْكُمْ آياتُ اللّهِ وَ فيكُمْ رَسُولُهُ وَ مَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلى صِراطٍ مُسْتَقيمٍ ﴿۱۰۱﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ حَقَّ تُقاتِهِ وَ لا تَمُوتُنَّ إِلاّ وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۰۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۱ـ۱۰۲

و چگونه کافر می‌شوید؟ و حال آنکه آیات خدا برای شما خوانده می‌شود و رسول خدا در میان شما است. و کسی که خود را به وسیلهٔ معرفت خدا نگه دارد، به راه راست هدایت شده است. (۱۰۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بپرهیزید و حقیقت تقوای الهی را در خود ایجاد کنید و هرگز نمیرید، مگر آنکه شما مسلمان باشید. (۱۰۲)

برداشت از آیات ۱۰۱ـ۱۰۲ (مرحلهٔ صراط مستقیم)

سالک الی اللّه باید در تقوا آن قدر پیشرفت و تمرین کند که خود را به مقام اعتصام برساند. اعتصام در حقیقت امتناع است و از (عصم) گرفته شده؛ یعنی فرد با تقوا آن قدر خود را از گناه نگه می‌دارد و معرفت خدا، رسول خدا و پیشوایان دین یعنی ائمّهٔ اطهار علیهم‌السلام به او کمک می‌کنند تا او از همهٔ بدی‌ها نگه داشته می‌شود و به مرحلهٔ ضعیف عصمت انبیاء می‌رسد؛ یعنی خودبخود گناه نمی‌کند و بلکه گناه را دوست نمی‌دارد و اگر همهٔ مردم این گونه شدند، تفرقه و جدایی در بین آن‌ها نبوده و از لب گودال آتش هواهای نفسانی نجات پیدا می‌کنند و این معنی در زمان ظهور حضرت ولی عصر روحی فداه صد درصد تحقّق پیدا می‌کند زیرا همه اهل تزکیهٔ نفس می‌شوند، و همه در صراط مستقیم قرار می‌گیرند و به تقوای حقیقی و اعتصام واقعی موفّق می‌گردند.

آیات ۱۰۴ـ۱۰۵ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ لْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُولئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰۴﴾ وَ لا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ ما جاءَهُمُ الْبَيِّناتُ وَ أُولئِكَ لَهُمْ عَذابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۰۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۴ـ۱۰۵

و باید جمعی از شما باشند که مردم را به خوبیها دعوت کنند و امر به معروف و نهی از منکر نمایند که این جمع همان رستگارانند. (۱۰۴)

و مانند آن‌هائی که بعد از آنکه دلائل و براهین برایشان آمد تفرقه و اختلاف ایجاد کردند، نباشید. زیرا

برای آن‌ها عذاب بزرگی خواهد بود. (۱۰۵)

برداشت از آیات ۱۰۴ ـ ۱۰۵ (هدایت مردم)

بدون تردید همهٔ افراد نمی‌توانند مربی دیگران باشند. حتّی علمایی را دیده‌ایم با اینکه اهل معنی بوده‌اند ولی مربی نبوده‌اند اما لازم است جمعی راه و روش تربیت دیگران را یاد گرفته و از خدای تعالی کمک بگیرند، مردم را به تزکیهٔ نفس و عقاید صحیح دعوت کنند و امر به معروف و نهی از منکر نمایند تا از یاران امام عصر روحی فداه شوند؛ در این صورت حتّی اگر از دنیا رفتند روح آن‌ها معین خواهد بود.

آیهٔ ۱۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتابِ لَكانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَ أَكْثَرُهُمُ الْفاسِقُونَ ﴿۱۱۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۰

شما بهترین امّتی هستید که برای مردم بیرون آمده است. زیرا امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان آورده‌اید و اگر اهل کتاب ایمان می‌آوردند، برای آن‌ها بهتر بود. جمعی از آن‌ها مؤمن‌اند ولی بیشتر آن‌ها فاسقند. (۱۱۰)

برداشت از آیهٔ ۱۱۰ (امر به معروف و نهی از منکر)

سالک الی اللّه باید به نحوی خود را بسازد که بتواند رهبری مردم را عهده‌دار باشد، مردم را به لقاء خدا برساند، آن‌ها را از بدی‌ها نهی کند و به سوی خوبی‌ها بکشاند و خودش ایمان کاملی داشته باشد که اگر عهده‌دار این کارها شود، هم برای او و هم برای پیروانش بهترین چیزها در دنیا و آخرت خواهد بود.

آیات ۱۱۳ـ۱۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

لَيْسُوا سَواءً مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ أُمَّةٌ قائِمَةٌ يَتْلُونَ آياتِ اللّهِ آناءَ اللَّيْلِ وَ هُمْ يَسْجُدُونَ ﴿۱۱۳﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُسارِعُونَ فِي الْخَيْراتِ وَ أُولئِكَ مِنَ الصّالِحِينَ ﴿۱۱۴﴾ وَ ما يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَ اللّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿۱۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۳ـ۱۱۵

همهٔ اهل کتاب مثل هم نیستند. جمعی از آن‌ها به حقّ و حقیقت قیام می‌کنند، آیات خدا را در اوقاتی از شب می‌خوانند و آن‌ها سجده می‌کنند. (۱۱۳)

به خدا و روز آخرت ایمان آورده و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و در کارهای خوب بر یکدیگر سرعت می‌گیرند و آن‌ها از صالحین‌اند. (۱۱۴)

و آنچه از خوبی انجام می‌دهند، ندیده گرفته نمی‌شود و خدا به حالات متّقین دانا است. (۱۱۵)

برداشت از آیات ۱۱۳ـ۱۱۵ (سحرخیزی)

یکی از کارهایی که سالک الی اللّه باید انجام دهد سحرخیزی و تهجد است. باید در آن موقع قرآن بخواند و در آیات الهی تدبر کند و در تمام خوبی‌ها بر همه سبقت بگیرد، با سرعت به طرف کمالات برود، از

مردم هم دستگیری کند و بداند که به جزای اعمال نیکش خواهد رسید.

آیات ۱۱۶ـ۱۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوالُهُمْ وَ لا أَوْلادُهُمْ مِنَ اللّهِ شَيْئًا وَ
أُولئِكَ أَصْحابُ النّارِ هُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۱۱۶﴾ مَثَلُ ما يُنْفِقُونَ في هذِهِ
الْحَياةِ الدُّنْيا كَمَثَلِ ريحٍ فيها صِرٌّ أَصابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَأَهْلَكَتْهُ وَ ما ظَلَمَهُمُ اللّهُ وَ لكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۱۱۷﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا
لا تَتَّخِذُوا بِطانَةً مِنْ دُونِكُمْ لا يَأْلُونَكُمْ خَبالاً وَدُّوا ما عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ
الْبَغْضاءُ مِنْ أَفْواهِهِمْ وَ ما تُخْفي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنّا لَكُمُ الْآياتِ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۸﴾ ها أَنْتُمْ أُولاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَ لا يُحِبُّونَكُمْ وَ تُؤْمِنُونَ بِالْكِتابِ
كُلِّهِ وَ إِذا لَقُوكُمْ قالُوا آمَنّا وَ إِذا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ
مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللّهَ عَليمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۱۹﴾ إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ
تَسُؤْهُمْ وَ إِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِها وَ إِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا لا يَضُرُّكُمْ
كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللّهَ بِما يَعْمَلُونَ مُحيطٌ ﴿۱۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۶ـ ۱۲۰

کسانی که کافر شده‌اند، اموال و اولادشان هرگز آن‌ها را از مجازات الهی بی‌نیاز نمی‌کند و در امان نگه نمی‌دارد و آن‌ها اهل جهنّم‌اند که در آن همیشه مخلّدند. (۱۱۶)

مَثَل آنچه را که در این زندگی دنیا انفاق می‌کنند، مانند باد سوزانی است که به زراعت مردمی که به خود ظلم کرده‌اند اصابت کند و آن را نابود نماید و خدا به آن‌ها ظلم نکرده است، بلکه آن‌ها به خودشان ظلم می‌کنند. (۱۱۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از غیر خودتان (یعنی کفّار و غیر مسلمانان) دوست و محرم اسرار برای خود نگیرید. آن‌ها از هیچ اذیّتی دربارهٔ شما کوتاهی نمی‌کنند بلکه آن‌ها دوست دارند شما ناراحت باشید. بغض و دشمنی از زبانشان آشکار شده است و آن دشمنی را که در دل مخفی می‌کنند، بیشتر از آن چیزی است که ظاهر می‌کنند. قطعاً ما برای شما آیات خود را بیان می‌کنیم، اگر شما تعقّل کنید. (۱۱۸)

بله، این شمائید که آن‌ها را دوست می‌دارید، ولی آن‌ها شما را دوست نمی‌دارند. شما ایمان به همهٔ کتابهای آسمانی آورده‌اید و وقتی که آن‌ها شما را ملاقات می‌کنند، به شما می‌گویند: ایمان آورده‌ایم. ولی وقتی که تنها می‌شوند، از شدّت غیظی که نسبت به شما دارند، سر انگشتان خود را با دندان می‌جوند (و اظهار ناراحتی می‌کنند).

بگو: با همین غیظ و غضب بمیرید. قطعاً خدا به آنچه در دلها می‌گذرد عالم است. (۱۱۹)

اگر نیکی به شما برسد، بدشان می‌آید و اگر بدی به شما برسد، به خاطر آن خوشحال می‌شوند. اگر شما بردباری کنید و تقوی داشته باشید، نقشه‌ها و کید آن‌ها به هیچ وجه به شما ضرر نمی‌زند. قطعاً خدا به آنچه می‌کنند احاطه دارد. (۱۲۰)

برداشت از آیات ۱۱۶ـ ۱۲۰ (کفّار و نادان‌ها)

کفّار و بعضی نادان‌هایی که مثل کفّارند گمان می‌کنند که مال و اولاد آن‌ها را ازهمه چیز بی‌نیاز می‌کند. با تجربه ثابت شده که این فکر بسیار غلط است. زیرا تنها و تنها خدا است که انسان را در دنیا و آخرت بی‌نیاز می‌کند و خدا آن‌ها را در آتش نادانی و جهلشان مخلّد می‌فرماید.

این‌ها در راه رسیدن به اهداف غلطشان مخارجی را به عهده می‌گیرند ولی به جای آن که استفاده کنند خدای تعالی به خاطر ظلمی که به خود کرده‌اند و کافر شده‌اند اموال آن‌ها را از بین می‌برد و سودی نصیب

آن‌ها نمی‌شود و بدانید که خدا به آن‌ها ظلم نمی‌کند، بلکه آن‌ها خودشان هستند که به خود ظلم کرده‌اند.

سالک الی اللّه نباید با این دسته از کفّار دوست صمیمی شود؛ آن‌ها چون باطنشان به صفات رذیله آلوده است، در کارهایشان خلل و فساد ایجاد می‌کنند، آن‌ها در دل بغض شما را دارند و گاهی هم ظاهر می‌شود، شما چون پاکید آن‌ها را با صفای دل دوست دارید و به آن‌ها اعتماد می‌کنید ولی آن‌ها در باطن شما را دوست ندارند، اگر به شما نعمت خوبی برسد ناراحت می‌شوند و اگر ناراحت شوید آن‌ها خوشحال می‌شوند. مرگ بر آن‌ها باد. بگذارید با آن عداوت و دشمنی‌شان بمیرند. زیرا اگر شما صبر کنید و تقوا داشته باشید ضرری از آن‌ها به شما نمی‌رسد.

آیات ۱۳۳ـ۱۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ سارِعُوا إِلى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّماواتُ وَ الْأَرْضُ
أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۳۳﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرّاءِ وَ الضَّرّاءِ وَ الْكاظِمِينَ الْغَيْظَ
وَ الْعافِينَ عَنِ النّاسِ وَ اللّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۴﴾ وَ الَّذِينَ إِذا فَعَلُوا فاحِشَةً
أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَ مَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ
اللّهُ وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلى ما فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۵﴾ أُولئِكَ جَزاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ
مِنْ رَبِّهِمْ وَ جَنّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدِينَ فِيها وَ نِعْمَ أَجْرُ
الْعامِلِينَ ﴿۱۳۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳۳ـ۱۳۶

و برای آمرزشی از طرف پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن به اندازهٔ آسمانها و زمین است و آماده شده برای متّقین شتاب کنید. (۱۳۳)

کسانی که در حال قدرت و در حال تنگدستی انفاق می‌کنند و غیظ خود را فرو می‌نشانند و مردم را عفو

می‌کنند و خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد. (۱۳۴)

و کسانی که وقتی کار بدی می‌کنند یا به خودشان ظلم می‌نمایند، به یاد خدا می‌افتند و طلب بخشش برای گناهانشان می‌کنند. و چه کسی گناهان را غیر از خدا می‌بخشد؟ و اصرار در گناه نکرده‌اند و حال آنکه آن‌ها حقیقت را می‌دانند. (۱۳۵)

این گروه، جزای آن‌ها مغفرتی از طرف پروردگارشان هست و بهشتهائی که از پائین آن‌ها نهرهائی جاری است و همیشه در آن می‌مانند که این نیکو اجری است برای عمل‌کنندگان. (۱۳۶)

برداشت از آیات ۱۳۳ ـ ۱۳۶ (بهشت، زندگی ابدی است)

سالک الی اللّٰه نباید زندگی را تنها منحصر به زندگی دنیا بداند. زیرا زندگی حقیقی و پردوام او از این به بعد شروع می‌شود و خدای تعالی برای او باغ و بوستانی که به وسعت آسمان‌ها و زمین است آماده کرده، پس باید به طرف آن همه نعمت با سرعت حرکت کند؛ یعنی در حال داشتن و نداشتن، روحیهٔ انفاق داشته باشد، غضبش را کنترل کند، از بدی‌های مردم بگذرد و اگر خدای نکرده گناهی انجام داد و به خود ظلم کرد، فوراً به یاد خدا بیفتد و از او عذرخواهی کند و بلکه توبهٔ نصوح نماید که اگر این کارها را کرد خدا او را می‌بخشد و چون او از نیکوکاران است، خدا او را دوست می‌دارد و او را به آن باغ و بوستان جاودانی می‌رساند.

آیات ۱۳۷ ـ ۱۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۳۷﴾ هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَ مَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳۷ ـ ۱۳۸

قطعاً قبل از شما سنّتهائی بوده که گذشته است. پس شما روی زمین سیر و سفر کنید، پس ببینید عاقبت تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است. (۱۳۷)

این مطالب بیانی است برای همهٔ مردم و راهنمائی و موعظه‌ای است برای اهل تقوی. (۱۳۸)

برداشت از آیات ۱۳۷ ـ ۱۳۸ (استحباب مسافرت کردن)

برای سالک الی اللّه مستحب است که در روی زمین بسیار مسافرت کند و ببیند که عاقبت دروغگویان و دیگران که قبلاً بوده‌اند چه شده است.

سالک الی اللّه اگر می‌خواهد به خدا نزدیک شود و او را ملاقات کند باید قرآن زیاد بخواند. زیرا قرآن راهنمای سالک الی اللّه است او را موعظه می‌کند به شرط آن که او اهل تقوا باشد.

آیهٔ ۱۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ لا تَهِنُوا وَلا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۳۹

و سست نشوید و محزون نگردید و حال آنکه شما از همه برتر و بالاترید، اگر ایمان داشته باشید. (۱۳۹)

برداشت از آیهٔ ۱۳۹ (استقامت)

سالک الی اللّه نباید به هیچ وجه ضعف و سستی در مشکلات به خود راه دهد و با توجّه به خدای تعالی نباید به هیچ وجه محزون شود که اگر این چنین شد و ایمان داشت از همه برتر و بهتر است.

آیات ۱۴۲ ـ ۱۴۳ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمّا يَعْلَمِ اللّهُ الَّذينَ جاهَدُوا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمَ الصّابِرينَ ﴿۱۴۲﴾ وَ لَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۱۴۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۲ ـ ۱۴۳

آیا شما گمان کرده‌اید که وارد بهشت می‌شوید، بدون آنکه خدا معلوم کند چه کسانی از شما جهاد

کرده‌اند و چه کسانی در مقابل سختی‌ها بردبار بوده‌اند؟ (۱۴۲)

و قطعاً شما بودید که تقاضای مرگ می‌کردید، قبل از آنکه با مردن در جنگ روبرو شوید. سپس مرگ را دیدید و حال آنکه شما نگاه می‌کردید. (۱۴۳)

برداشت از آیات ۱۴۲ ـ ۱۴۳ (امتحان خدای تعالی)

جمعی که اهمیّت به تزکیهٔ نفس نمی‌دهند و می‌خواهند خود را جزو تزکیه شدگان و پاکان معرفی کنند، در میان مردم تظاهر به خوبی می‌کنند و خود را از اولیاء خدا می‌دانند و فکر می‌کنند که اهل بهشت‌اند ولی وقتی خدای تعالی امتحانی برای آن‌ها پیش می‌آورد، آن‌ها معرفی می‌شوند و خود را ضایع می‌کنند.

آیات ۱۴۶ ـ ۱۴۷ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ كَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثيرٌ فَما وَهَنُوا لِما أَصابَهُمْ في سَبيلِ اللّهِ وَ ما ضَعُفُوا وَ مَا اسْتَكانُوا وَ اللّهُ يُحِبُّ الصّابِرينَ ﴿۱۴۶﴾ وَ ما كانَ قَوْلَهُمْ إِلاّ أَنْ قالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنا ذُنُوبَنا وَ إِسْرافَنا في أَمْرِنا وَ ثَبِّتْ أَقْدامَنا وَ انْصُرْنا عَلَى الْقَوْمِ الْكافِرينَ ﴿۱۴۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۶ ـ ۱۴۷

و چه بسیار از پیامبرانی بوده‌اند که با او و کمک به او عدّهٔ زیادی از خداپرستان جنگ کرده‌اند. پس هیچگاه آنها سست نشده به خاطر آنچه که در راه خدا به آنها رسیده است و ضعف پیدا نکرده‌اند و زیر بار دشمن نرفته‌اند و خدا صابرین را دوست می‌دارد. (۱۴۶)

و سخن آن‌ها نبود جز آنکه می‌گفتند: پروردگار ما، گناهان و اسراف ما را در امور زندگیمان ببخش و قدمهایمان را ثابت نگهدار و ما را بر مردمان کافر یاری کن. (۱۴۷)

برداشت از آیات ۱۴۶ ـ ۱۴۷ (استقامت)

سالک الی اللّه باید با تمام نیرو مراحل تزکیهٔ نفس را بگذراند و بتواند جهاد اصغر و اکبر را انجام دهد، از خدای تعالی بخواهد گناهان او را بیامرزد و اگر در امور زندگی اسراف کرده بر او سخت نگیرد، او را محکم و پابرجا در مقابل مشکلات نگه دارد و او را در تمام امور یاری فرماید.

آیهٔ ۱۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

فَبِما رَحْمَةٍ مِنَ اللّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَليظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلينَ ﴿۱۵۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۵۹

(ای پیغمبر) و به خاطر رحمتی از جانب خدا، تو در مقابل مردم نرم و مهربانی و اگر تو یک شخص خشن و سخت‌دلی می‌بودی، مردم از دورت متفرّق می‌شدند. پس آن‌ها را عفو کن و برای آن‌ها (از خدا) طلب بخشش کن و با آن‌ها در کارها مشورت کن و زمانی که تصمیم گرفتی، پس توکّل بر خدا کن. چون قطعاً خدا کسانی را که توکّل می‌کنند، دوست دارد. (۱۵۹)

برداشت از آیهٔ ۱۵۹ (مهربانی)

سالک الی اللّه باید به همه مهربان باشد و باید با مؤمنین الفت داشته باشد، به نحوی سخت دل نباشد که مردم از او دوری کنند، عفو و گذشت را شعار خود قرار دهد، برای مردم طلب مغفرت کند، در کارهای مهم با اهلش که نزد او امینند مشورت کند و به خدای تعالی توکّل نماید زیرا خدا توکّل کنندگان را دوست می‌دارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیه ۱۶۴ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنينَ إِذْ بَعَثَ فيهِمْ رَسُولاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آياتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كانُوا مِنْ قَبْلُ لَفي ضَلالٍ مُبينٍ ﴿۱۶۴﴾

ترجمهٔ آیه ۱۶۴

قطعاً خدا منّت گذاشته است بر مؤمنین، آن وقتی که در میان آن‌ها پیامبری از خود آن‌ها مبعوث کرده که آیات خدا را بر آن‌ها می‌خواند و آن‌ها را تزکیهٔ نفس می‌کند و خواندن و نوشتن و حقایق کتاب را به آن‌ها تعلیم می‌دهد و حکمت را به آن‌ها یاد می‌دهد و اگر چه آن‌ها قبل از این در ضلالت و گمراهی آشکاری بوده‌اند. (۱۶۴)

برداشت از آیه ۱۶۴ (نقش پیامبر اکرم ﷺ در پیشرفت سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه باید از خدای تعالی که برای هدایت او پیامبری از بهترین پیامبران فرستاده ممنون باشد. آن پیامبر ﷺ برای رشد و سیر او به سوی کمالات، اوّل آیات قرآن را برای او می‌خواند و به او راه تزکیهٔ نفس را نشان می‌دهد، حقیقت قرآن، تفسیر و تأویل آن را به او تعلیم می‌دهد و در نتیجه حکمت و شناخت حقایق اشیاء را به او یاد می‌دهد و اگر این نبود مردم در گمراهی کاملی بودند.

آیات ۱۶۹ ـ ۱۷۱ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ لا تَحْسَبَنَّ الَّذينَ قُتِلُوا في سَبيلِ اللّٰهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۱۶۹﴾ فَرِحينَ بِما آتاهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذينَ لَمْ

يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلاّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۷۰﴾

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّهِ وَ فَضْلٍ وَ أَنَّ اللّهَ لا يُضيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنينَ ﴿۱۷۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶۹ـ ۱۷۱

و هرگز فکر نکن آن‌هائی که در راه خدا کشته می‌شوند، مرده‌اند، بلکه زنده هستند و در نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند. (۱۶۹)

خوشحالند به آنچه که خدا از فضلش به آن‌ها داده است و آن‌ها بشارت می‌دهند به کسانی که هنوز به آن‌ها ملحق نشده‌اند و بعد از آن‌ها می‌آیند که نه خوفی بر آن‌ها است و نه محزون می‌شوند. (۱۷۰)

آن‌ها را به نعمت و فضلی از جانب خدا بشارت می‌دهند و قطعاً خدا اجر مؤمنین را ضایع نمی‌کند. (۱۷۱)

برداشت از آیات ۱۶۹ـ ۱۷۱ (سالک الی اللّه همدوش شهداء است)

سالک الی اللّه اگر تزکیهٔ نفس کند مانند شهداء در آسمان چهارم در بهشت برزخی زنده است و در نزد پروردگارش روزی می‌خورد و مانند اولیاء خدا ترسی ندارد و محزون نمی‌شود، به نعمت‌های خدا و تفضّلش بشارت داده می‌شود و خدا اجر او را ضایع نمی‌کند.

آیات ۱۷۲ـ ۱۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

الَّذينَ اسْتَجابُوا لِلّهِ وَ الرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ ما أَصابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذينَ أَحْسَنُوا

مِنْهُمْ وَ اتَّقَوْا أَجْرٌ عَظيمٌ ﴿۱۷۲﴾ الَّذينَ قالَ لَهُمُ النّاسُ إِنَّ النّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ

فَاخْشَوْهُمْ فَزادَهُمْ إيمانًا وَ قالُوا حَسْبُنَا اللّهُ وَ نِعْمَ الْوَكيلُ ﴿۱۷۳﴾ فَانْقَلَبُوا

بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّهِ وَ فَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَ اتَّبَعُوا رِضْوانَ اللّهِ وَ اللّهُ ذُو

فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿۱۷۴﴾ إِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَ خَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۷۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷۲ـ۱۷۵

آن‌هائی که دعوت خدا و پیغمبر را بعد از آنکه آن همه جراحت به آن‌ها رسیده است، اجابت کرده‌اند. برای آن‌هائی که نیکی کرده‌اند و تقوا داشته‌اند، پاداش بزرگی خواهد بود. (۱۷۲)

کسانی که مردم به آن‌ها گفتند که همهٔ مردم (اهل مکّه) برای شما و مبارزه با شما اجتماع کرده‌اند، پس از آن‌ها بترسید، پس ایمان آن‌ها افزوده شد و گفتند: ما را خدا کافی است که خوب وکیلی است. (۱۷۳)

به همین جهت آن‌ها به نعمت و فضلی از جانب خدا برگشتند. هیچ ناراحتی به آن‌ها نرسید و از رضوان خدا پیروی کردند و خدا صاحب فضل بزرگی است. (۱۷۴)

جز این نیست که این‌ها سخنان شیطان است که دوستانش را می‌ترساند. پس شما از آن‌ها نترسید و از من بترسید، اگر ایمان دارید. (۱۷۵)

برداشت از آیات ۱۷۲ـ۱۷۵ (استقامت)

سالکین الی اللّه چون دارای استقامت‌اند اگر به آن‌ها گفته شود که همهٔ مردم علیه شما قیام کرده‌اند از آن‌ها بترسید آن قدر با ایمان و محکمند که می‌گویند: «**حَسْبُنَا اللّٰهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ**» یعنی خدا برای ما کافی است و او خوب وکیلی است، خدای تعالی هم نمی‌گذارد به آن‌ها بدی برسد و در عوض نعمت و فضیلت به آن‌ها عنایت می‌کند و به رضوان الهی می‌رسند.

همه بدانید این ترساندن‌ها کار شیطان است که تنها و تنها فرمانبردارانش را از مردم می‌ترساند اما سالک الی اللّه و مردم با ایمان نباید از هیچ چیز بترسند و بلکه تنها از خدا باید بترسند اگر ایمان دارند.

آیهٔ ۱۷۸ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿۱۷۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۷۸

و گمان نکنند کسانی که کافر شده‌اند اینکه ما به آن‌ها مهلت داده‌ایم، برایشان خوب است. جز این نیست که ما به آن‌ها مهلت داده‌ایم، برای اینکه روزبروز گناهانشان را زیادتر کنند تا برای آن‌ها عذاب خوارکننده‌ای باشد. (۱۷۸)

برداشت از آیهٔ ۱۷۸ (کفر)

آن‌هایی که در دنیا دلی خوش و خرم و عمر طولانی دارند ولی کافر و یا فاسقند نباید فکر کنند که خدا آن‌ها را دوست داشته و به آن‌ها مهلت داده است بلکه لازمهٔ این کفر و آن آسایش، این بی‌توجهی آن‌ها به حقایق این است که گناه بیشتری بکنند تا به عذاب بیشتری مبتلا گردند.

آیهٔ ۱۷۹ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَآمِنُوا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهِ وَ إِنْ تُؤْمِنُوا وَ تَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۷۹

و گمان نکنند کسانی که کافر شده‌اند اینکه ما به آن‌ها مهلت داده‌ایم، برایشان خوب است. جز این نیست که ما به آن‌ها مهلت داده‌ایم، برای اینکه روزبروز گناهانشان را زیادتر کنند تا برای آن‌ها عذاب خوارکننده‌ای باشد. (۱۷۸)

برداشت از آیهٔ ۱۷۹ (امتحان)

مهم‌ترین مسأله‌ای که در دنیا برای مؤمنین و سالکین الی اللّٰه از جانب خدای تعالی وجود دارد امتحان

آن‌ها است. لذا خدای تعالی در دنیا افراد خبیث را از پاکان جدا می‌کند و هیچ کس را از آیندهٔ نامعلوم امتحان آن‌ها مطلع نمی‌کند تا بهتر امتحان بدهند ولی این اصل مسلم است که اگر کسی ایمان داشته باشد و تقوی پیشه کند در امتحان موفّق خواهد بود و خدای تعالی به او کمک بزرگی خواهد فرمود.

آیهٔ ۱۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

وَ لا يَحْسَبَنَّ الَّذينَ يَبْخَلُونَ بِما آتاهُمُ اللّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ ما بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَ لِلّهِ مـيراثُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللّهُ بِما تَعْمَلُونَ خَبيرٌ ﴿۱۸۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸۰

و گمان نکنند کسانی که بخل می‌کنند از آنچه خدا به آن‌ها از فضلش عنایت کرده که آن برای آن‌ها بهتر است. بلکه این کار برای آن‌ها بدتر است. به زودی در روز قیامت آنچه را که نسبت به آن بخل کرده‌اند، مانند طوقی به گردنشان می‌افتد. و میراث آسمانها و زمین مال خدا است و خدا از آنچه شما می‌کنید آگاه است. (۱۸۰)

برداشت از آیهٔ ۱۸۰ (بخل)

سالک الی اللّٰه و یا هر کس دیگر که خدا به او اموالی داده نباید فکر کند که اگر از انفاق آن‌ها بخل نماید برای او بهتر است بلکه برای او بدتر است زیرا علاوه بر آن که از صفت زشت بخل نجات پیدا نکرده اموالش مانند درختی که هرس نشده کم ثمر می‌شود و روز قیامت هم وبال گردن او می‌گردد. مگر نمی‌داند که همه چیز مال خدا است و باید رضایت خدای تعالی را جلب کند تا خدا همه چیز به او بدهد؟

آیهٔ ۱۸۶ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

لَتُبْلَوُنَّ في أَمْوالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ وَ لَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذينَ أُوتُوا الْكِتابَ مِنْ

قَبْلِكُمْ وَ مِنَ الَّذينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثيرًا وَ إِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا فَإِنَّ ذلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۸۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸۶

شما بوسیلهٔ اموالتان و جانهایتان امتحان می‌شوید و از کسانی که قبل از شما به آن‌ها کتاب داده شده و از مشرکین، سخنان آزاردهندهٔ زیادی خواهید شنید و اگر استقامت و صبر کنید و تقوی پیشه نمائید، آن از ثبات و تصمیم در کارهای مهم است. (۱۸۶)

برداشت از آیهٔ ۱۸۶ (امتحان)

سالک الی اللّٰه باید به وسیلهٔ مال و جانش امتحان بدهد زیرا همیشه در دنیا مردمانی بوده‌اند که دیگران به خصوص مؤمنان را اذیت زیادی می‌کرده‌اند. اگر سالک الی اللّٰه به وسیلهٔ استقامتش توانست صبر کند و تقوایش را حفظ نماید موفّق است.

آیهٔ ۱۸۸ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

لا تَحْسَبَنَّ الَّذينَ يَفْرَحُونَ بِما أَتَوْا وَ يُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِما لَمْ يَفْعَلُوا فَلا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفازَةٍ مِنَ الْعَذابِ وَ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۱۸۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸۸

هرگز گمان نکن کسانی که خوشحال‌اند به آنچه به آن‌ها داده شده و دوست دارند به آنچه که عمل نکرده‌اند ستایش شوند، پس هرگز آن‌ها را گمان نکن که از عذاب نجات یافته‌اند و برای آن‌ها عذاب دردناکی خواهد بود. (۱۸۸)

برداشت از آیهٔ ۱۸۸ (ستایش بیجا)

برای سالک الی اللّٰه پرخطرترین صفتی که نباید داشته باشد والاّ او را از پای درمی‌آورد صفت حب جاه و مقام است.

سالک الی اللّه نباید دوست داشته باشد که مردم به خصوص به آنچه در او نیست او را ستایش کنند زیرا او با این صفت به هیچ وجه از عدم موفّقیّت نجات پیدا نمی‌کند و عذاب دردناکی در انتظار او است.

آیهٔ ۱۹۵ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

فَاسْتَجابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لا أُضيعُ عَمَلَ عامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذينَ هاجَرُوا وَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيارِهِمْ وَ أُوذُوا في سَبيلي وَ قاتَلُوا وَ قُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئاتِهِمْ وَ لَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ ثَوابًا مِنْ عِنْدِ اللّهِ وَ اللّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوابِ ﴿۱۹۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۹۵

پس پروردگارشان درخواست آن‌ها را پذیرفت که قطعاً من عمل هیچ عمل‌کننده‌ای از شما را چه زن باشد و چه مرد، ضایع نخواهم کرد. شما از جنس یکدیگرید. پس من کسانی را که مهاجرت کرده‌اند و از خانه و زندگیشان بیرون شده‌اند و در راه من اذیّت کشیده‌اند و کشته‌اند و کشته شده‌اند، حتماً سیّئات آن‌ها را جبران می‌کنم و حتماً در بهشتهائی که در زیر درختهای آن‌ها نهرها جاری است، آن‌ها را داخل می‌کنم. این ثوابی است که از طرف خدا به آن‌ها می‌رسد و در نزد خدا ثواب نیکوئی خواهد بود. (۱۹۵)

برداشت از آیهٔ ۱۹۵ (هجرت)

سالک الی اللّه باید از محلی که نمی‌تواند در آنجا به راهش ادامه دهد مهاجرت کند و اگر در راه خدا او را تبعید کردند یا او را اذیت نمودند یا با او جنگ کردند و او این‌ها را تحمل نمود، خدای تعالی گناهان او را جبران می‌کند، او را در راهش موفّق می‌نماید، او را در باغ و بوستان‌های مُلکی و ملکوتی در دنیا و آخرت وارد می‌کند و بهترین ثواب‌ها را به او می‌دهد.

آیات ۱۹۶ ـ ۱۹۸ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

لا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذينَ كَفَرُوا فِي الْبِلادِ ﴿۱۹۶﴾ مَتاعٌ قَليلٌ ثُمَّ مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ وَ

بِئْسَ الْمِهادُ ﴿۱۹۷﴾ لكِنِ الَّذينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنّاتٌ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ

خالِدينَ فيها نُزُلاً مِنْ عِنْدِ اللّهِ وَ ما عِنْدَ اللّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرارِ ﴿۱۹۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹۶ـ۱۹۸

تو را رفت و آمد کفّار در شهرها نفریبد. (۱۹۶)

این بهرهٔ کمی است ولی سپس مسکن آن‌ها جهنّم است و بد جایگاهی است. (۱۹۷)

ولی برای افرادی که از پروردگارشان می‌ترسند و تقوای او را رعایت می‌کنند، بهشتهائی است که از دامنهٔ آن‌ها نهرها جاری است. آن‌ها همیشه در آن بهشتها می‌مانند. این اوّلین پذیرائی است که از طرف خدا انجام می‌شود و آنچه در نزد خدا است، برای خوبان بهتر است. (۱۹۸)

برداشت از آیات ۱۹۶ـ۱۹۸ (دنیای کفّار)

سالک الی اللّه نباید ظاهربین باشد و اگر دید کفّار چند روزی که در دنیا هستند وضع مالی خوبی دارند بداند که دنیا در مقابل زندگی ابدی آخرت که خدای تعالی به بشر وعده فرموده بسیار ناچیز است. این‌ها اگر دنیا دارند آخرت را از دست داده و جایگاهشان جهنّم است که بسیار بد جایگاهی است ولی اگر اهل تقوی به راهشان ادامه دهند، دنیای زودگذر می‌گذرد ولی در زندگی ابدی قرار می‌گیرند آن هم در باغ و بوستان‌های سرسبزی که از زیر قصرهای آن‌ها آب جاری است و این هدیه را از جانب خدای تعالی دریافت می‌نمایند.

آیهٔ ۲۰۰ از سورهٔ مبارکهٔ آل عمران

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صابِرُوا وَ رابِطُوا وَ اتَّقُوا اللّهَ لَعَلَّكُمْ

تُفْلِحُونَ ﴿۲۰۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۰۰

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، صبر کنید و یکدیگر را وادار به صبر کنید و رابطه داشته باشید و از خدا بپرهیزید، شاید رستگار شوید. (۲۰۰)

برداشت از آیهٔ ۲۰۰ (صبر و ارتباط)

سالک الی اللّه باید صبر را که یکی از ارکان مهم استقامت است در تمام دوران زندگی در رأس امور خود قرار دهد و راهنمای دیگران هم در این موضوع باشد و با هم‌مسلکانش و به خصوص با امام زمانش که صلوات خدا بر او باد ارتباط داشته باشد تا موفّق شود.

«سورهٔ مبارکهٔ نساء»

آیهٔ ۱ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

يا أَيُّهَا النّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ واحِدَةٍ وَ خَلَقَ مِنْها زَوْجَها وَ بَثَّ مِنْهُما رِجالاً كَثيرًا وَ نِساءً وَ اتَّقُوا اللّهَ الَّذي تَسائَلُونَ بِهِ وَ الْأَرْحامَ إِنَّ اللّهَ كانَ عَلَيْكُمْ رَقيبًا ﴿۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱

ای مردم، از پروردگارتان که شما را از یک انسان خلق کرد، بپرهیزید. و از جنس همان انسان همسرش را خلق فرمود و از آن دو نفر، مردان و زنان زیادی (در زمین) منتشر ساخت و از خدائی که وقتی از یکدیگر چیزی می‌خواهید، نام او را می‌برید و از قطع رحم بپرهیزید. قطعاً خدا مراقب شما است. (۱)

برداشت از آیهٔ ۱ (مراحل تقوی)

تقوی داری سه مرحله است؛ یعنی با پیمودن مراحل تزکیهٔ نفس تقوی رشد می‌کند.

در مرحلهٔ اوّل واجب و لازم است که انسان در ردیف یقظه و توبه خود را مجبور به ترک گناه و انجام واجبات کند.

در مرحلهٔ دوّم در ردیف استقامت و صراط مستقیم تقوی تقویت می‌شود و با کمال استقامت سالک الی اللّه در صراط مستقیم به سوی تزکیهٔ نفس می‌رود و به همین ترتیب وقتی هفت مرحلهٔ تزکیهٔ نفس تمام شود به هر سه مرحلهٔ تقوی موفّق شده، یعنی به مقام اعتصام که مرحلهٔ کامل تقوی است رسیده که ترک گناه نه آن که تنها برای او مشکل نیست بلکه نمی‌تواند گناه بکند؛ یعنی معرفتش و کمالاتش به او اجازه نمی‌دهد که گناهی انجام دهد و از ترک گناه لذّت ببرد.

آیات ۱۷ـ۱۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّهِ لِلَّذينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَريبٍ
فَأُولئِکَ يَتُوبُ اللّهُ عَلَيْهِمْ وَ كانَ اللّهُ عَليمًا حَكيمًا ﴿۱۷﴾ وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ
لِلَّذينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئاتِ حَتّى إِذا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قالَ إِنّي تُبْتُ الْآنَ
وَ لاَ الَّذينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كُفّارٌ أُولئِکَ أَعْتَدْنا لَهُمْ عَذابًا أَليمًا ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷ـ۱۸

جز این نیست که توبه از طرف خدا تنها برای کسانی خواهد بود که کار بد را از روی جهالت و نادانی انجام می‌دهند، بعد زود توبه می‌کنند خدا توبهٔ چنین افرادی را می‌پذیرد و خدا دانای حکیمی است. (۱۷)

و توبه‌ای نیست برای کسانی که کارهای بد می‌کنند و تنها وقتی که مرگ یکی از آن‌ها می‌رسد، می‌گوید: من الآن توبه کردم و نه برای کسانی که در حال کفر از دنیا می‌روند. این‌ها را ما عذاب دردناکی برایشان فراهم کرده‌ایم. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۷ـ۱۸ (مرحلهٔ توبه)

مرحلهٔ توبه مرحلهٔ کلیدی سیر الی اللّه است و بهترین توبه‌ها توبهٔ نصوح است؛ یعنی شخص تائب نباید دوباره به سوی گناه برود یا لااقل تصمیم بر ترک گناه صد در صد داشته باشد و به مجرد آن که گناهی روی جهالت مرتکب شد فوراً توبه کند تا خدای تعالی توبهٔ او را بپذیرد ولی اگر تا دم مرگ توبه نکرد و وقتی احساس سکرات موت را نمود به فکر توبه کردن بیفتد خدای تعالی از او نمی‌پذیرد، زیرا دیگر نمی‌تواند به سوی تزکیهٔ نفس حرکت کند.

آیات ۲۶ـ۲۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

يُريدُ اللّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَ يَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَ

اللّهُ عَلیمٌ حَکیمٌ ﴿۲۶﴾ وَ اللّهُ یُریدُ أَنْ یَتُوبَ عَلَیْکُمْ وَ یُریدُ الَّذینَ یَتَّبِعُونَ

الشَّهَواتِ أَنْ تَمیلُوا مَیْلاً عَظیمًا ﴿۲۷﴾ یُریدُ اللّهُ أَنْ یُخَفِّفَ عَنْکُمْ وَ خُلِقَ

الْإِنْسانُ ضَعیفًا ﴿۲۸﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ـ۲۸

خدا می‌خواهد راههای سعادت را برای شما بیان کند و به سنّتهای کسانی که قبل از شما بوده‌اند راهنمائی‌تان نماید و توبه‌تان را بپذیرد و خدا دانای حکیمی است. (۲۶)

و خدا می‌خواهد توبهٔ شما را قبول کند. ولی کسانی که می‌خواهند پیروی از شهوات بکنند، مایلند شما کاملاً منحرف شوید. (۲۷)

خدا می‌خواهد کار را برای شما آسان کند و تخفیف دهد. و انسان ضعیف آفریده شده است. (۲۸)

برداشت از آیات ۲۶ـ۲۸ (بیان حقایق و توبه)

خدای تعالی به قدری به سالکین الی اللّه مهربان است که اراده فرموده همهٔ حقایق را برای آن‌ها بیان کند، آن‌ها را به راه راست هدایت فرماید و توبهٔ آن‌ها را قبول کند ولی شیطان سیرتانی که پیرو شهوت‌رانی‌ها هستند مایلند که آن‌ها را به خود گرایش دهند تا گمراه نمایند که نباید به آن‌ها توجّه نمود ولی خدای تعالی به سالکین الی اللّه کمک می‌کند و برای آن‌ها مشکلات را تخفیف می‌دهد.

آیهٔ ۳۱ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنْ تَجْتَنِبُوا کَبائِرَ ما تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُکَفِّرْ عَنْکُمْ سَیِّئاتِکُمْ وَ نُدْخِلْکُمْ مُدْخَلاً

کَریمًا ﴿۳۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۱

اگر از گناهان بزرگی که نهی شده‌اید پرهیز و اجتناب نمائید، ما گناهان کوچک شما را جبران می‌کنیم و شما را در محلّ خوبی وارد می‌سازیم. (۳۱)

برداشت از آیهٔ ۳۱ (جبران گناهان)

خدای تعالی به قدری مهربان است که اگر مردم با ایمان بخواهند به سوی خدا حرکت کنند و توبه نمایند، اگر از گناهان کبیره دوری کنند خدای تعالی علاوه بر آن که از گناهانشان می‌گذرد به آن‌ها اجازهٔ ورود به مراحل کمالات را می‌دهد و آن‌ها را موفّق به سیر و سلوک می‌نماید.

آیهٔ ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ لا تَتَمَنَّوْا ما فَضَّلَ اللّٰهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلى بَعْضٍ لِلرِّجالِ نَصيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَ لِلنِّساءِ نَصيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَ سْئَلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللّٰهَ كانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليمًا ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۲

و فضیلتهائی را که خدا برای بعضی از شما نسبت به بعضی قرار داده، آرزو نکنید. برای مردان از آنچه کسب می‌کنند نصیبی است و برای زنان از آنچه کسب می‌کنند نیز نصیبی است و از فضل خدا سؤال کنید. قطعاً خدا به هر چیزی دانا است. (۳۲)

برداشت از آیهٔ ۳۲ (نتیجهٔ جدیّت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که هر کسی به قدر فعالیت و جدیتش دارای فضیلت و کمال می‌شود و کسی نباید بدون آن که زحمتی بکشد آرزوی کمالاتی که به دیگران داده شده داشته باشد ولی در عین حال پس از جدیّت از فضل خدای تعالی هم درخواست کند که او را موفّق به تزکیهٔ نفس و کمالات بفرماید.

آیات ۳۶ ـ ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَ لا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ بِالْوالِدَيْنِ إِحْسانًا وَ بِذِي الْقُرْبى وَ

الْيَتامى وَ الْمَساكينِ وَ الْجارِ ذِي الْقُرْبى وَ الْجارِ الْجُنُبِ وَ الصّاحِبِ بِالْجَنْبِ

وَ ابْنِ السَّبيلِ وَ ما مَلَكَتْ أَيْمانُكُمْ إِنَّ اللّهَ لا يُحِبُّ مَنْ كانَ مُخْتالاً

فَخُورًا ﴿۳۶﴾ الَّذينَ يَبْخَلُونَ وَ يَأْمُرُونَ النّاسَ بِالْبُخْلِ وَ يَكْتُمُونَ ما

آتاهُمُ اللّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ أَعْتَدْنا لِلْكافِرينَ عَذابًا مُهينًا ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ـ ۳۷

و خدا را بندگی کنید و با او چیزی را شریک قرار ندهید و به پدر و مادر و ذوی‌القربی و یتیمها و مسکینها و همسایه‌های نزدیک و صاحب قرابت و همسایه‌های بیگانه و دوست و همنشین خودتان و آن‌هائی که در سفر مانده‌اند و بردگانی که مالک آن‌ها هستید، احسان کنید. چون قطعاً خدا، کسی که متکبّر و فخرفروش باشد، دوست نمی‌دارد. (۳۶)

کسانی که بخل می‌کنند و مردم را به بخل وادار می‌نمایند و آنچه را که خدا از فضلش به آن‌ها داده است کتمان می‌کنند و ما برای کافرین عذاب خوارکننده‌ای آماده کرده‌ایم. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۶ـ ۳۷ (دستوراتی برای موفّقیّت)

سالک الی اللّه برای موفّقیّت خود باید این دستورات را عمل کند:

اوّل: خود را به مقام بندگی کامل برساند، آن گونه‌ای که در اعتقاد و در عمل کسی را شریک خدای تعالی قرار ندهد.

دوّم: به پدر و مادر نیکی کند.

سوّم: به اقوام و یتیم‌ها، کسانی که بیچاره‌اند، همسایگان، دوستان هم‌مسلک و در راه ماندگان محبّت کند زیرا خدای تعالی افراد خودخواه متکبر را دوست نمی‌دارد.

چهارم: آن که سالک الی اللّه با جدیّت کوشش کند که مردم از گفتار و اعمال او بخل را یاد نگیرند تا به دیگران انفاق نکنند.

پنجم: الطاف الهی را که خدا از فضلش به او داده برای مردم نقل کند و کفران نعمت‌های الهی را ننماید زیرا خدای تعالی او را به عذاب خوارکننده‌ای مبتلا می‌کند.

آیات ۳۸ ـ ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ الَّذينَ يُنْفِقُونَ أَمْوالَهُمْ رِئاءَ النّاسِ وَ لا يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ لا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَنْ يَكُنِ الشَّيْطانُ لَهُ قَرينًا فَساءَ قَرينًا ﴿۳۸﴾ وَ ما ذا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ أَنْفَقُوا مِمّا رَزَقَهُمُ اللّهُ وَ كانَ اللّهُ بِهِمْ عَليمًا ﴿۳۹﴾

برداشت از آیات ۳۸ ـ ۳۹ (ریا)

سالک الی اللّه بیشتر از هر چیز باید از ریاکاری که به عبارت دیگر بی‌اعتنایی و توهین به خدا است بترسد. زیرا اگر کسی اعتقاد به خدا و روز قیامت داشته باشد به هیچ وجه ریا نمی‌کند و اعمال خود را برای جلب توجّه مردم انجام نمی‌دهد و شیطان را با خود همراه نمی‌نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیهٔ ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ اللّٰهَ لا يَظْلِمُ مِثْقالَ ذَرَّةٍ وَ إِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضاعِفْها وَ يُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۰

قطعاً خدا به اندازهٔ سنگینی ذرّه‌ای ستم نمی‌کند و اگر کار نیکی انجام دهند، آن را مضاعف می‌سازد و از جانب خود اجر عظیمی به آن‌ها می‌دهد. (۴۰)

برداشت از آیهٔ ۴۰ (ظلم)

به طور کلی ظلم مال شخص ضعیف است و کسی که ظلم می‌کند می‌ترسد که مظلوم از دست او فرار کند و یا روزی بر او غلبه نماید. بنابراین خدای تعالی به وزن ذره‌ای به کسی ظلم نمی‌کند بلکه اگر سالک الی اللّٰه نیکوکار باشد خدای تعالی به او بسیار کمک هم خواهد کرد و او را موفّق خواهد فرمود.

آیهٔ ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ أُوتُوا نَصيبًا مِنَ الْكِتابِ يَشْتَرُونَ الضَّلالَةَ وَ يُريدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبيلَ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۴

آیا نمی‌بینی کسانی را که از کتاب بهرهٔ جزئی به آن‌ها داده شده بود، گمراهی را می‌خرند و می‌خواهند شما نیز از راه منحرف شوید. (۴۴)

برداشت از آیهٔ ۴۴ (حجاب علم)

بعضی از مردم با مختصر سوادی از خواندن و یا نوشتن و یا جمع‌آوری سخنان دیگران آنچنان به خود مغرور می‌شوند و خود را با سواد و عالم می‌دانند که حاضر نیستند در صراط مستقیم و راه هدایت حقیقی حرکت کنند و حتّی مردم را به گمراهی می‌کشانند. این افراد در حجاب علم که حجاب ضخیمی است قرار گرفته‌اند و با این حال محال است که به کمالات روحی برسند.

آیهٔ ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ اللّهَ لا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ ما دُونَ ذلِكَ لِمَنْ يَشاءُ وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدِ افْتَرى إِثْمًا عَظيمًا ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۸

قطعاً خدا از شرک به او نمی‌گذرد ولی پائین‌تر از آن را برای کسی که بخواهد می‌بخشد و کسی که برای خدا شریکی قائل شود، قطعاً مرتکب گناه بزرگی شده است. (۴۸)

برداشت از آیهٔ ۴۸ (شرک)

سالک الی اللّه باید بکوشد که دل خود را از صفت شرک صد در صد پاک کند زیرا خدا ممکن است هر گناهی را ببخشد ولی شرک را به خاطر آن که گناه بسیار بزرگی است و اهانت به پروردگار است هرگز نمی‌بخشد.

آیهٔ ۴۹ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّهُ يُزَكّي مَنْ يَشاءُ وَ لا يُظْلَمُونَ فَتيلاً ﴿۴۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۹

آیا نمی‌بینی کسانی را که خودستائی می‌کنند و خودشان را پاک معرّفی می‌کنند؟ بلکه خدا کسی را که

بخواهد پاک می‌کند و تزکیه می‌نماید و کمترین ستمی به آن‌ها نمی‌شود. (۴۹)

برداشت از آیهٔ ۴۹ (تزکیهٔ نفس)

بعضی از افراد خود را اهل تزکیهٔ نفس می‌دانند و حال آنکه نه اعتقادات صحیحی دارند و نه در صراط مستقیم‌اند بلکه منکر تزکیهٔ نفس واقعی هستند و مراحل تزکیهٔ نفس را انجام نمی‌دهند تا خدا به آن‌ها کمک کند و آن‌ها را موفّق به تزکیهٔ نفس نماید.

آیات ۵۱ـ ۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ أُوتُوا نَصيبًا مِنَ الْكِتابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَ الطّاغُوتِ وَ يَقُولُونَ لِلَّذينَ كَفَرُوا هؤُلاءِ أَهْدى مِنَ الَّذينَ آمَنُوا سَبيلاً ﴿۵۱﴾ أُولئِكَ الَّذينَ لَعَنَهُمُ اللّهُ وَ مَنْ يَلْعَنِ اللّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصيرًا ﴿۵۲﴾ أَمْ لَهُمْ نَصيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لا يُؤْتُونَ النّاسَ نَقيرًا ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ـ ۵۳

آیا نمی‌بینی کسانی را که بهرهٔ مختصری از کتاب به آن‌ها داده شده، ایمان به جبت و طاغوت می‌آورند و به کافران می‌گویند: این‌ها از کسانی که مؤمنند راه را بهتر نشان می‌دهند و هدایت می‌کنند. (۵۱)

آن‌ها کسانی هستند که خدا آن‌ها را لعنت کرده و کسی را که خدا از رحمتش دور نماید، هرگز یاوری برای او نخواهی‌یافت. (۵۲)

یا برای آن‌ها اگر سهمی در حکومت و سلطنت باشد، در این صورت کمترین حقّی را به مردم نمی‌دادند. (۵۳)

برداشت از آیهٔ ۵۱ – ۵۳ (غرور علمی)

جمعی که به اصطلاح باسواد و عالم‌نما هستند و چیزی یاد گرفته‌اند با غرور علم و دانش به هر چیزی مانند «جبت» و «طاغوت» که زرق و برقی دارند خود را مؤمن نشان می‌دهند و مردمان ضعیف النفس و کافر را

گمراه کرده و به آن‌ها می‌گویند: جبت و طاغوت بهتر از کسانی که آن‌ها ایمان واقعی دارند می‌توانند راه هدایت را به مردم نشان بدهند (شاید منظور در اینجا از مؤمنین ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام باشند.)

آیهٔ ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

أَمْ يَحْسُدُونَ النّاسَ عَلى ما آتاهُمُ اللّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنا آلَ إِبْراهيمَ الْكِتابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ آتَيْناهُمْ مُلْكًا عَظيمًا ﴿۵۴﴾

برداشت از آیهٔ ۵۴ (مرض حسادت)

آن‌هایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند دائماً نسبت به کسانی که تزکیهٔ نفس کرده و پاک‌اند و در نتیجه خدا به آن‌ها تفضلاتی داشته، حسادت می‌کنند و حتّی نسبت به اولاد حضرت ابراهیم علیه‌السلام مانند رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام که خدا در خاندانشان قرآن و حکمت را نازل فرموده و سلطنت بزرگی به وسیلهٔ حجت بن الحسن علیه‌السلام به آن‌ها خواهد داد، حسادت می‌ورزند.

آیهٔ ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ اللّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَماناتِ إِلى أَهْلِها وَ إِذا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللّهَ نِعِمّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللّهَ كانَ سَميعًا بَصيرًا ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۸

قطعاً خدا به شما امر می‌کند که امانتها را به صاحبانش برگردانید و زمانی که در بین مردم قضاوت و حکم می‌کنید، به عدالت و درستی قضاوت کنید. قطعاً خدا پندها و موعظه‌های خوبی به شما می‌دهد. قطعاً خدا

شنوای بینائی است. (۵۸)

برداشت از آیهٔ ۵۸ (امانتداری)

سالک الی اللّٰه باید امانتدار باشد، باید امین مردم باشد و اگر خواست قضاوت کند با عدالت سخن بگوید یا اگر خواست بین مردم حکومت کند باید با عدالت حکومت کند.

آیهٔ ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا أَطيعُوا اللّهَ وَ أَطيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنازَعْتُمْ في شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللّهِ وَ الرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ذلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْويلاً ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را اطاعت کنید و رسولش را اطاعت کنید و صاحبان امری که از خود شما هستند را اطاعت کنید و اگر در چیزی نزاع کردید، آن را به خدا و رسول برگردانید، اگر شما ایمان به خدا و روز آخرت دارید. آن برای شما بهتر و عاقبتش نیکوتر است. (۵۹)

برداشت از آیهٔ ۵۹ (اطاعت خدا و اولیاء خدا)

سالک الی اللّٰه باید صد در صد مطیع خدا باشد و راه اطاعت خدای تعالی این است که مطیع پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و کسانی که می‌توانند حتّی به مؤمنین امر کنند و خدا آن‌ها را در رأس امور مردم قرار داده (یعنی ائمهٔ اطهار علیهم السلام) باشد و اگر مردم در استنباط حکمی اختلاف پیدا کردند به خدا و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مراجعه کنند، همیشه میزان اصلی را مد نظر داشته باشند و از صراط مستقیم منحرف نشوند.

آیهٔ ۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِما أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ ما أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

يُريدُونَ أَنْ يَتَحاكَمُوا إِلَى الطّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ

الشَّيْطانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلالاً بَعِيدًا ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۰

آیا ندیدی کسانی را که گمان می‌کنند به آنچه بر تو و بر کسانی که قبل از تو بوده‌اند نازل شده، ایمان آورده‌اند؟ ولی می‌خواهند برای قضاوت نزد طاغوت و حکّام باطل بروند، با اینکه قطعاً به آن‌ها دستور داده شده که به طاغوت کافر شوند. امّا شیطان می‌خواهد آن‌ها را گمراه کند و در گمراهی دوری آن‌ها را بیندازد. (۶۰)

برداشت از آیهٔ ۶۰ (تبعیّت طاغوت)

سالک الی اللّه نباید با غرور خود را مسلمان بداند و حال آنکه طبق دستور طغیانگران، ظالمین و کسانی که مسلمانان از تبعیّت آن‌ها نهی شده‌اند حکومت کند و بگذارد شیطان او را گمراه نماید.

آیات ۶۱ـ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ إِذا قيلَ لَهُمْ تَعالَوْا إِلى ما أَنْزَلَ اللّهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنافِقِينَ

يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿۶۱﴾ فَكَيْفَ إِذا أَصابَتْهُمْ مُصيبَةٌ بِما قَدَّمَتْ أَيْديهِمْ

ثُمَّ جاؤُكَ يَحْلِفُونَ بِاللّهِ إِنْ أَرَدْنا إِلاّ إِحْسانًا وَ تَوْفيقًا ﴿۶۲﴾ أُولئِكَ الَّذينَ

يَعْلَمُ اللّهُ ما في قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَ عِظْهُمْ وَ قُلْ لَهُمْ في أَنْفُسِهِمْ قَوْلاً

بَليغًا ﴿۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۶۱ـ۶۳

و وقتی به آن‌ها گفته می‌شود به طرف آنچه خدا نازل کرده و به طرف پیامبر بیائید، منافقان را می‌بینی که

مانع آمدن افراد نزد تو می‌شوند و نمی‌گذارند کسی به سوی تو بیاید. (۶۱)

پس چگونه وقتی به خاطر اعمالشان و آنچه جلو فرستاده‌اند گرفتار مصیبتی می‌شوند، آن وقت به سراغ تو می‌آیند، قسم به خدا می‌خورند که منظور ما جز کار خوب کردن و توافق با شما، چیز دیگری نبوده است. (۶۲)

آن‌ها کسانی هستند که خدا می‌داند در قلبهایشان چیست. پس از آن‌ها اعراض کن و موعظه شان کن و با بیانی بلیغ که با جان و دل قبول کنند، نتائج اعمالشان را به آن‌ها گوشزد نما. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۱ـ ۶۳ (تبعیّت از قرآن)

سالک الی اللّه باید تنها به آنچه خدا به رسولش نازل فرموده توجّه داشته باشد و خود را از منافقانی که نمی‌گذارند راه و روش پیغمبر اکرم ﷺ پیشرفت کند قرار ندهد و از آن‌هایی نباشد که پیغمبر اکرم ﷺ و اهل بیت آن حضرت از او در دنیا و آخرت رو بگردانند.

آیهٔ ۶۴ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

فَلا وَ رَبِّکَ لا يُؤْمِنُونَ حَتّى يُحَكِّمُوکَ فيما شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لا يَجِدُوا في

أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمّا قَضَيْتَ وَ يُسَلِّمُوا تَسْليمًا ﴿۶۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۴

و ما هیچ پیامبری را نفرستاده‌ایم، مگر اینکه به اذن خدا از او اطاعت شود و اگر آن‌ها وقتی به خودشان ظلم کردند (معصیت نمودند) نزد تو آمدند، پس از خدا طلب بخشش نمودند و پیغمبر از خدا برای آن‌ها طلب بخشش کرد، آن وقت خدا را توّاب رحیمی خواهند یافت. (۶۴)

برداشت از آیهٔ ۶۴ (توسل)

بدون تردید خدای تعالی خواسته که مردم در حوائج‌شان به واسطه‌هایی که خودش تعیین فرموده مراجعه کنند و آن‌ها را واسطهٔ گرفتن حوائجشان قرار دهند. لذا در این آیه خدای تعالی شرط توبه پذیری و مهربانی خود را واسطه شدن پیغمبر اکرم ﷺ در طلب آمرزش دیگران قرار داده است.

آیات ۶۶ـ۶۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ لَوْ أَنَّا كَتَبْنا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيارِكُمْ ما فَعَلُوهُ إِلاّ قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَ لَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا ما يُوعَظُونَ بِهِ لَكانَ خَيْرًا لَهُمْ وَ أَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿۶۶﴾ وَ إِذًا لَآتَيْناهُمْ مِنْ لَدُنّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۶۷﴾ وَ لَهَدَيْناهُمْ صِراطًا مُسْتَقِيمًا ﴿۶۸﴾

ترجمهٔ آیات ۶۶ـ۶۸

و اگر ما به آن‌ها دستور می‌دادیم که یکدیگر را بکشید یا از وطن و خانهٔ خود خارج شوید. جز عدّهٔ کمی از آن‌ها به این دستور عمل نمی‌کردند و اگر موعظه‌هائی را که به آن‌ها گفته می‌شد انجام می‌دادند، برای آن‌ها نیکوتر بود و سبب تقویت و ثبات شدید (ایمان) آن‌ها می‌شد. (۶۶)

و در این وقت پاداش بزرگی از طرف خودمان به آن‌ها می‌دادیم. (۶۷)

و حتماً آن‌ها را به راه راست هدایت می‌کردیم. (۶۸)

برداشت از آیات ۶۶ـ۶۸ (گذشت در راه خدا)

سالک الی اللّٰه باید صد در صد تحت فرمان خدا باشد حتّی اگر خدا به او بگوید باید خود را بکشی یا باید از شهر و دیارت خارج شوی بپذیرد زیرا اگر این گونه بود برای استقامت او بهتر است، خدای تعالی کمکش می‌کند و به صراط مستقیم هدایتش می‌فرماید.

آیات ۶۹ـ۷۰ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ مَنْ يُطِعِ اللّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولئِکَ مَعَ الَّذينَ أَنْعَمَ اللّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الصِّدّيقينَ وَ الشُّهَداءِ وَ الصّالِحينَ وَ حَسُنَ أُولئِکَ رَفيقًا ﴿۶۹﴾ ذلِکَ الْفَضْلُ مِنَ اللّهِ وَ کَفى بِاللّهِ عَليمًا ﴿۷۰﴾

ترجمهٔ آیات ۶۹ـ۷۰

و کسی که خدا و رسولش را اطاعت کند، پس آن‌ها با کسانی هستند که خدا به آن‌ها نعمت داده است، از قبیل پیامبران و صدّیقین و شهدا و صالحین و آن‌ها خوب رفیقهائی هستند. (۶۹)

آن فضیلتی است از جانب خدا و کفایت می‌کند که خدا به همه چیز دانا است. (۷۰)

برداشت از آیات ۶۹ـ۷۰ (رفقای سالک الی اللّه)

سالک الی اللّه به مجرد آنکه قدم به مرحلهٔ یقظه و توبه گذاشت و واجباتش را دقیقاً انجام داد، محرمات را دقیقاً ترک کرد و مطیع خدا و رسول خدا شد ولی در این بین از دنیا رفت، ولو آنکه مراحل تزکیهٔ نفسش تمام نشده باشد؛ خدای تعالی او را می‌پذیرد، تزکیهٔ نفسش را تکمیل می‌کند و او را با انبیاء و صدیقین و شهداء و صالحین در بهشت آسمان چهارم قرارش می‌دهد و این‌ها چه خوب رفقایی برای او هستند. این هم تفضل دیگری از جانب خدای تعالی برای سالکین الی اللّه است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۷۸ ـ ۷۹ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

أَيْنَما تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَ لَوْ كُنْتُمْ في بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هذِهِ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَما لِهؤُلاءِ الْقَوْمِ لا يَكادُونَ يَفْقَهُونَ حَديثًا ﴿۷۸﴾ ما أَصابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَ ما أَصابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَ أَرْسَلْناكَ لِلنّاسِ رَسُولاً وَ كَفى بِاللّٰهِ شَهيدًا ﴿۷۹﴾

ترجمهٔ آیات ۷۸ ـ ۷۹

هر جا که باشید مرگ شما را می‌گیرد ولو آنکه در برجها و قصرهای محکمی باشید و اگر به آن‌ها نیکی برسد، می‌گویند: این از نزد خدا است ولی اگر بدی به آن‌ها برسد، می‌گویند: این از طرف تو است. بگو: همهٔ آن‌ها از طرف خدا است. این مردم را چه شده که نمی‌خواهند حوادث را بفهمند و کلمات جدید را درک کنند؟ (۷۸)

هر چه از خوبی به تو می‌رسد، از طرف خدا است و هر چه بدی به تو می‌رسد، از طرف خودت هست و ما تو را برای مردم به عنوان رسول فرستاده‌ایم و شهادت خدا کافی است. (۷۹)

برداشت از آیات ۷۸ ـ ۷۹ (ذکر یونسیه)

سالک الی اللّٰه باید خود را به مقامی برساند که اگر مصیبتی یا ناراحتی چه روحی و چه بدنی به او رسید بداند که یا به خاطر کار خلافی است که کرده یا امتحانش را خوب نداده و یا به ظاهر فقط برای بینندگان مصیبت است ولی برای او که ولیّ خدا است لذّت‌بخش است و این‌ها همه از نظری از جانب خدا است ولی

به خاطر کاری است که خودش کرده و یا دیگران انجام داده‌اند قضای الهی این‌گونه دربارهٔ او قضاوت فرموده است. لذا باید با گفتن «ذکر یونسیه» که خدا وعده فرمود مؤمنین را با گفتن آن نجات می‌دهد از خدای تعالی معذرت بخواهد و ظلم به خود را به خود نسبت دهد و از طرف دیگر هر چه نیکی به او می‌رسد مستقیماً از جانب خدای تعالی بداند زیرا محال است که خدای تعالی بشر را خلق کند و او را اذیت کند و بدی‌ها را برای او بی‌جهت بخواهد.

آیهٔ ۸۵ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

مَنْ يَشْفَعْ شَفاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصيبٌ مِنْها وَ مَنْ يَشْفَعْ شَفاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْها وَ كانَ اللّهُ عَلى كُلِّ شَيْءٍ مُقيتًا ﴿۸۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۸۵

کسی که واسطهٔ کار نیکی شود برای او هم نصیبی از آن خواهد بود و کسی که واسطهٔ کار بدی گردد، برای او نیز سهمی از آن خواهد بود و خدا حسابرس و نگهدار بر هر چیزی است. (۸۵)

برداشت از آیهٔ ۸۵ (شفاعت)

بدون تردید شفاعت از شفع گرفته شده و شفع به معنی جفت و یا جفت کردن است. بنابراین کسی که بتواند چیزی را که مناسب با چیز دیگری نیست آن‌ها را با هم جفت کند یعنی این را به آن برساند و مناسب کند شفیع است، پس اگر کسی توانست صفات رذیلهٔ دیگری را با دستوراتش از بین ببرد او را شفاعت خوبی کرده و از طرف خدای تعالی به او کمک و اجری داده می‌شود ولی اگر کسی دیگری را به صفات رذیله وادار کند و او را با بدیها جفت نماید او را شفاعت بدی کرده و خودش نیز به بدی‌ها مبتلا می‌شود.

بنابراین سالک الی اللّه برای موفقیّت خودش هم که شده باید واسطهٔ رفع صفات رذیله و رساندن خوبیها به مردم باشد تا به کمالات موفّق گردد.

آیات ۹۵ـ۹۶ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

لا يَسْتَوِي الْقاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَ الْمُجاهِدُونَ فِي سَبيلِ

اللّهِ بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّهُ الْمُجاهِدينَ بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ عَلَى

الْقاعِدينَ دَرَجَةً وَ كُلاًّ وَعَدَ اللّهُ الْحُسْنى وَ فَضَّلَ اللّهُ الْمُجاهِدينَ عَلَى

الْقاعِدينَ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۹۵﴾ دَرَجاتٍ مِنْهُ وَ مَغْفِرَةً وَ رَحْمَةً وَ كانَ اللّهُ غَفُورًا

رَحيمًا ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیات ۹۵ـ۹۶

افراد با ایمانی که بدون بیماری و ناراحتی از جهاد دست کشیده‌اند، با مجاهدینی که در راه خدا با مال و جان خودشان جهاد کرده‌اند، یکسان نیستند. خدا مجاهدینی را که با مال و جان خود جنگ می‌کنند، بر خانه‌نشینان برتری و درجهٔ مهمّی بخشیده است و به هر یک از این دو دسته خداوند وعدهٔ پاداش نیکوئی داده و مجاهدان را بر قاعدین با اجر عظیمی برتری بخشیده است. (۹۵)

درجات و آمرزش و رحمتی از جانب خدا برای آن‌ها است و خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۹۶)

برداشت از آیات ۹۵ـ۹۶ (جهاد با نفس)

سالک الی اللّه باید بداند که نزد خدای تعالی از هر چیز مهمتر جهاد با نفس است، حتّی وقتی جهاد با نفس را با جنگ با کفّار مقایسه می‌کنند این را جهاد اکبر و جهاد با کفّار را جهاد اصغر می‌نامند، خدای تعالی رکود و قعود را مذمّت فرموده و مجاهدین را بر قاعدین فضیلت داده است. لذا باید سالک الی اللّه با مقدماتی که در مراحل تزکیهٔ نفس انجام می‌دهد هر چه جدّی‌تر خود را به مرحلهٔ جهاد با نفس برساند تا دارای فضیلت شود و اجر بزرگی دریافت نماید؛ یعنی مورد مغفرت و مهربانی خدای تعالی واقع گردد.

آیات ۹۷ـ۱۰۰ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ الَّذينَ تَوَفّاهُمُ الْمَلائِكَةُ ظالِمي أَنْفُسِهِمْ قالُوا فيمَ كُنْتُمْ قالُوا كُنّا

مُسْتَضْعَفينَ فِي الْأَرْضِ قالُوا أَ لَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللّهِ واسِعَةً فَتُهاجِرُوا فيها

فَأُولئِکَ مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ وَ ساءَتْ مَصيرًا ﴿۹۷﴾ إِلاَّ الْمُسْتَضْعَفينَ مِنَ الرِّجالِ وَ النِّساءِ وَ الْوِلْدانِ لا يَسْتَطيعُونَ حيلَةً وَ لا يَهْتَدُونَ سَبيلاً ﴿۹۸﴾ فَأُولئِکَ عَسَى اللّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَ كانَ اللّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿۹۹﴾ وَ مَنْ يُهاجِرْ في سَبيلِ اللّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُراغَمًا كَثيرًا وَ سَعَةً وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهاجِرًا إِلَى اللّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللّهِ وَ كانَ اللّهُ غَفُورًا رَحيمًا ﴿۱۰۰﴾

ترجمهٔ آیات ۹۷ـ۱۰۰

قطعاً کسانی که به خاطر معصیت، به خود ظلم کرده‌اند، وقتی فرشتگان روح آن‌ها را قبض می‌کنند، به آن‌ها می‌گویند: شما در چه حال بودید؟ آن‌ها می‌گویند: ما در زمین ضعیف شده بودیم. فرشتگان می‌گویند: مگر سرزمین خدا پهناور نبود؟ از آنجا مهاجرت می‌کردید. پس جایگاه آن‌ها دوزخ است که عاقبت بدی است. (۹۷)

مگر آن دسته از مردان و زنان و کودکانی که مستضعف باشند و چاره‌ای نمی‌توانند بکنند و نه راهی پیدا می‌نمایند. (۹۸)

پس این گروه‌اند که امید است خدا آن‌ها را مورد عفو قرار دهد و خدا عفوکنندهٔ آمرزنده‌ای است. (۹۹)

و کسی که در راه خدا از وطن خود مهاجرت می‌کند، جاهای امن و پهناور زیادی در زمین پیدا می‌کند و کسی که به عنوان مهاجرت برای خدا و پیامبرش از خانهٔ خود بیرون رود، سپس مرگ او برسد، قطعاً اجر او بر عهدهٔ خدا است و خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۱۰۰)

برداشت از آیات ۹۷ـ۱۰۰

جمعی از مردم که به سوی خدا نرفته‌اند و تزکیهٔ نفس نکرده‌اند و به خود ظلم نموده‌اند وقتی بمیرند ملائکه از آن‌ها در این ارتباط سؤالاتی می‌کنند، آن‌ها در جواب ملائکه می‌گویند: ما در وطن ضعیف بودیم، پدر و مادر و دیگر اقوام به ما خُرده می‌گرفتند و نمی‌گذاشتند دنبال تزکیهٔ نفس و دینمان برویم. ملائکه به آن‌ها

می‌گویند: مگر زمین خدا توسعه نداشت؟! می‌خواست از وطنتان مهاجرت کنید و به جای امنی بروید و بالاخره بد راهی را انتخاب کرده‌اید و مأوای شما جهنّم خواهد بود. اما کسی که به خاطر رسیدن به خدا و گشایش امورش در امر تزکیهٔ نفس هجرت کند و در پی خدا و رسول خدا باشد اگر چه مرگ هم به او مهلت ندهد و در میان راه تزکیهٔ نفس بمیرد؛ خدای تعالی او را به کمالات روحی و تزکیهٔ نفس می‌رساند زیرا خدا بخشنده و مهربان است.

آیات ۱۰۵ـ۱۰۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنّا أَنْزَلْنا إِلَيْکَ الْكِتابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النّاسِ بِما أَراکَ اللّهُ وَ لا تَكُنْ لِلْخائِنينَ خَصيمًا ﴿۱۰۵﴾ وَ اسْتَغْفِرِ اللّهَ إِنَّ اللّهَ كانَ غَفُورًا رَحيمًا ﴿۱۰۶﴾ وَ لا تُجادِلْ عَنِ الَّذينَ يَخْتانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللّهَ لا يُحِبُّ مَنْ كانَ خَوّانًا أَثيمًا ﴿۱۰۷﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النّاسِ وَ لا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّهِ وَ هُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ ما لا يَرْضى مِنَ الْقَوْلِ وَ كانَ اللّهُ بِما يَعْمَلُونَ مُحيطًا ﴿۱۰۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۵ـ۱۰۸

ما کتاب را به حق بر تو نازل نمودیم تا به آنچه خدا به تو نشان داده، در میان مردم قضاوت کنی و از کسانی که به خاطر خائنین با مردم دشمنی می‌کنند، نباش. (۱۰۵) و از خدا طلب آمرزش کن که قطعاً خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۱۰۶) از آن‌هائی که به خود خیانت می‌کنند، دفاع نکن. زیرا خدا افراد خیانتکار و گناهکار را دوست نمی‌دارد. (۱۰۷)

آن‌ها (بدیهای خود را) از مردم مخفی می‌کنند، امّا از خدا که نمی‌توانند پنهان کنند و خدا با آن‌ها هست وقتی که در شب‌نشینیها، سخنانی که خدا راضی نیست، می‌گویند و خدا به آنچه انجام می‌دهند احاطه دارد. (۱۰۸)

برداشت از آیات ۱۰۵ـ۱۰۸ (دستوراتی برای کمالات)

سالک الی اللّه باید این دستورات را برای موفّقیّت خود و رسیدن به کمالات عمل کند:

اوّل: آنکه باید بین مردم به حقّ و درستی حکم کند و آنچه برای خود می‌خواهد برای مردم نیز همان را

بخواهد و از دستور قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام تجاوز نکند.

دوّم: نباید به نفع خیانتکاران با مردم خوب و مؤمن دشمنی کند.

سوّم: همیشه حالت استغفار و طلب بخشش از خدای تعالی را داشته باشد.

چهارم: طرفدار خائنین نباشد و در این جهت کاملاً دقت کند. آن‌ها از مردم می‌ترسند ولی از خدا نمی‌ترسند.

پنجم: سالک الی اللّه نباید سخنی را که خدا دوست نمی‌دارد به زبان جاری کند و بکوشد صمت و سکوت را بیشتر رعایت کند.

آیات ۱۱۰ ـ ۱۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّهَ يَجِدِ اللّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۱۱۰﴾

وَ مَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلى نَفْسِهِ وَ كانَ اللّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۱۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۰ ـ ۱۱۱

و کسی که کار بدی انجام دهد یا به خودش ظلم کند، سپس از خدا طلب آمرزش نماید، خدا را آمرزنده و مهربان خواهد یافت. (۱۱۰)

و کسی که گناهی مرتکب شود، جز این نیست که به ضرر خودش مرتکب شده و خدا دانای حکیمی است. (۱۱۱)

برداشت از آیات ۱۱۰ ـ ۱۱۱ (استغفار)

سالک الی اللّه باید همیشه در حال استغفار باشد و از خدای تعالی طلب آمرزش از کوتاهی‌هایی که در راه دارد بکند و بداند که اگر کار بدی یا گناهی انجام داد، بر ضرر خود انجام داده و نگذارد این ضرر دوام پیدا کند و بلکه با استغفار آن را جبران نماید.

آیهٔ ۱۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ مَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتانًا وَ إِثْمًا مُبِينًا ﴿۱۱۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۲

و کسی که کار بدی و یا گناهی انجام دهد، سپس آن را به گردن دیگری بیندازد، قطعاً بهتان و گناه آشکاری را به عهده گرفته است. (۱۱۲)

برداشت از آیهٔ ۱۱۲ (پیروی از حق)

سالک الی اللّٰه باید همیشه پیرو حق باشد و از آن عادتی که مردم اکثراً دارند که گناه خود را به گردن دیگری می‌اندازند دوری کند که اگر کسی گناه خود را به دیگری نسبت داد بهتان زده، گناه آشکاری کرده و توفیقاتش کم می‌شود.

آیهٔ ۱۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

لا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْواهُمْ إِلاّ مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلاحٍ بَيْنَ النّاسِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذلِكَ ابْتِغاءَ مَرْضاتِ اللّهِ فَسَوْفَ نُؤْتيهِ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۱۱۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۴

در بسیاری از سخنان درگوشی آن‌ها خیر و سودی نیست. مگر کسی که امر بر کمک به دیگران یا امر به کار نیک یا اصلاح در میان مردم بکند و کسی که برای خشنودی پروردگار چنین کند، پاداش بزرگی به او خواهیم داد. (۱۱۴)

برداشت از آیهٔ ۱۱۴ (سربگوشی کردن)

سالک الی اللّه باید در میان جمع از سربگوشی کردن با دیگران بپرهیزد. زیرا ممکن است آن‌ها فکر کنند که این‌ها مذمّت آن‌ها را می‌کنند و محزون گردند. مگر آنکه فایدهٔ اهمی در این کار باشد مثلاً می‌خواهد به رفیقش بفهماند که به یکی از آن‌ها صدقه‌ای بدهد یا راهنمایی خوبی به او بکند و یا اصلاح بین دو مسلمان منظور باشد که همهٔ این‌ها مورد پسند خدای تعالی باشد و در این صورت سربگوشی کردن اشکالی ندارد، به علاوه ممکن است خدای تعالی اجر بزرگی هم به او عنایت فرماید.

آیهٔ ۱۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ اللّهَ لا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَ يَغْفِرُ ما دُونَ ذلِكَ لِمَنْ يَشاءُ وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلالاً بَعيدًا ﴿۱۱۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۶

خدا گناه شرک به او را نمی‌بخشد. ولی کمتر از آن، هر گناهی را، برای هر کس که بخواهد، می‌بخشد و هر کس برای خدا شریکی قرار دهد، در گمراهی بعیدی قرار گرفته است. (۱۱۶)

برداشت از آیهٔ ۱۱۶

سالک الی اللّه باید بکوشد که مبادا سرسوزنی قلبش آلودهٔ به شرک گردد. زیرا شرک مانند نجاستی است که اگر در ظرفی باشد، هر چه در او بریزند نجس می‌شود. لذا تا وقتی که نجاست شرک در قلب انسان باشد، خدای تعالی هدایت را نصیب او نمی‌کند و در وادی دوری، گمراه می‌شود.

آیات ۱۳۲ ـ ۱۳۳ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

وَ لِلّهِ ما فِي السَّماواتِ وَ ما فِي الْأَرْضِ وَ كَفى بِاللّهِ وَكيلاً ﴿۱۳۲﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النّاسُ وَ يَأْتِ بِآخَرينَ وَ كانَ اللّهُ عَلى ذلِكَ قَديرًا ﴿۱۳۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳۲ ـ ۱۳۳

و برای خدا است آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و کفایت می‌کند به اینکه انسان وکیلی چون خدا داشته باشد. (۱۳۲)

(ای مردم) اگر خدا بخواهد، شما را از میان بر می‌دارد و افراد دیگری را به جای شما می‌آورد و خدا بر آن کار قادر است. (۱۳۳)

برداشت از آیات ۱۳۲ ـ ۱۳۳ (توکّل)

سالک الی اللّٰه باید توکّل به خدای تعالی را تمرین کند و معتقد باشد که وکالت پروردگار برای او کافی است زیرا اگر کسی در امور سیر و سلوکش به خدای تعالی توکّل کند و کارها را جدّی بگیرد خدای تعالی او را کاملاً هدایت می‌کند.

سالک الی اللّٰه نباید آن قدر از خود کوتاهی و بی‌همّتی در راه رسیدن به لقاء پروردگار نشان بدهد که خدای تعالی نسبت به او بی‌اعتناء شود و بگوید ممکن است به جای شما دیگران را برای رسیدن به کمالات خلق کنم.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ دهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۱۳۵ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا كُونُوا قَوّامينَ بِالْقِسْطِ شُهَداءَ لِلّهِ وَ لَوْ عَلى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوالِدَيْنِ وَ الْأَقْرَبينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقيرًا فَاللّهُ أَوْلى بِهِما فَلا تَتَّبِعُوا الْهَوى أَنْ تَعْدِلُوا وَ إِنْ تَلْوُوا أَوْ تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللّهَ كانَ بِما تَعْمَلُونَ خَبيرًا ﴿۱۳۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۳۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، برای قسط و عدالت قیام کنید، برای خدا شهادت بدهید، اگر چه به ضرر خود شما باشد، یا به ضرر پدر و مادر و نزدیکان شما باشد. اگر آن‌ها غنی یا فقیر باشند، خداوند سزاوارتر است که از آن‌ها حمایت کند. بنابراین تبعیّت از هوای نفس نکنید که از حقّ منحرف خواهید شد و اگر حقّ را تحریف کنید یا از اظهار آن اعراض نمائید، قطعاً خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. (۱۳۵)

برداشت از آیهٔ ۱۳۵ (طرفداری از عدالت)

سالک الی اللّٰه باید طرفدار عدالت باشد اگر چه به ضرر او، یا پدر و مادر و یا نزدیکانش تمام شود. طرف مقابل او چه ثروتمند باشد چه فقیر، نباید برای او در طرفداری از حق فرقی کند. بنابراین سالک الی اللّٰه نباید پیرو هوای نفسش باشد و عدالت را رعایت نکند و باید زبانش را به گفتن حق عادت دهد. زیرا خدای تعالی به آنچه می‌کنید آگاه است.

آیهٔ ۱۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللّهِ وَ رَسُولِهِ وَ الْكِتابِ الَّذي نَزَّلَ عَلى

رَسُولِهِ وَ الْكِتابِ الَّذي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِاللّهِ وَ مَلائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلالاً بَعيدًا ﴿١٣٦﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۳۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ایمان واقعی به خدا و رسولش و کتابی که خدا بر رسولش نازل کرده و کتابی که نازل فرموده به کسانی که قبل از پیغمبر بوده‌اند بیاورید و کسی که به خدا و ملائکه‌اش و کتابهایش و پیامبرانش و روز آخرت کافر بشود، پس حتماً گمراه شده است، گمراهی بسیار دوری. (۱۳۶)

برداشت از آیهٔ ۱۳۶ (مراتب ایمان)

بدون تردید ایمان مراتبی دارد. لذا باید سالک الی اللّه تا می‌تواند ایمان خود را به خدا و پیامبران و کتب آسمانی و قیامت تقویت کند که اگر این کار را نکند، ایمانش رو به ضعف می‌گذارد و گمراه می‌شود.

آیات ۱۳۷ـ۱۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ الَّذينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَ لا لِيَهْدِيَهُمْ سَبيلاً ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنافِقينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذابًا أَليمًا ﴿١٣٨﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳۷ـ۱۳۸

قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند، سپس کافر شده‌اند، باز ایمان آورده‌اند، بعد از آن باز کافر شده‌اند و سپس کفرشان را زیاد کرده‌اند، خدا هرگز آن‌ها را نخواهد بخشید و هرگز آن‌ها را به راهی هدایت نمی‌کند. (۱۳۷)
به منافقین بشارت بده به اینکه برای آن‌ها عذاب دردناکی خواهد بود. (۱۳۸)

برداشت از آیات ۱۳۷ـ۱۳۸ (ایمان مستقر)

سالک الی اللّه باید بکوشد که ایمانش مستقر شود زیرا اگر مانند کف روی آب بود و هر روزی به چیزی

گروید، یک روز کافر بود و یک روز مسلمان و ایمان عاریه‌ای داشت، خدای تعالی او را نمی‌بخشد و به صراط مستقیم راه پیدا نمی‌کند و بلکه خدا او را به عذاب سختی مبتلا می‌کند.

آیات ۱۴۲ ـ ۱۴۳ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ الْمُنافِقِينَ يُخادِعُونَ اللّهَ وَ هُوَ خادِعُهُمْ وَ إِذا قامُوا إِلَى الصَّلاةِ قامُوا كُسالى يُراؤُنَ النّاسَ وَ لا يَذْكُرُونَ اللّهَ إِلاّ قَلِيلاً ﴿۱۴۲﴾ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذلِكَ لا إِلى هؤُلاءِ وَ لا إِلى هؤُلاءِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً ﴿۱۴۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۲ ـ ۱۴۳

قطعاً منافقین می‌خواهند خدا را هم فریب دهند در حالی که خدا آن‌ها را فریب می‌دهد و زمانی که به نماز می‌ایستند، با کسالت بر می‌خیزند و در برابر مردم ریا می‌کنند و خدا را جز اندکی یاد نمی‌نمایند. (۱۴۲)

افراد مذبذب در این بین بی‌هدف هستند، نه این طرفی هستند و نه به سوی آن دستهٔ دیگر هستند و کسی را که خدا گمراهش کند، هرگز راهی برای او پیدا نخواهی کرد. (۱۴۳)

برداشت از آیات ۱۴۲ ـ ۱۴۳ (شناختن منافقین)

سالک الی اللّه باید منافقین را بشناسد. آن‌ها می‌خواهند به خدا خدعه کنند، وقتی نماز می‌خوانند دل به نماز نمی‌دهند و با کسالت می‌خوانند، ریاکاری می‌کنند و جز اندکی به یاد خدا نیستند، گاهی با مردم مسلمانند و گاهی با کفّار و فساق همنشینند؛ این‌ها هم چون دارای استقامت و ثباتی نیستند به صراط مستقیم راهی پیدا نمی‌کنند.

آیات ۱۴۵ ـ ۱۴۶ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ الْمُنافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النّارِ وَ لَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿۱۴۵﴾ إِلاَّ الَّذِينَ تابُوا وَ أَصْلَحُوا وَ اعْتَصَمُوا بِاللّهِ وَ أَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّهِ فَأُولئِكَ

مَعَ الْمُؤْمِنينَ وَ سَوْفَ يُؤْتِ اللّهُ الْمُؤْمِنينَ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۱۴۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۵ـ ۱۴۶

قطعاً منافقین در پائین‌ترین طبقات آتش خواهند بود و هرگز یاوری برای آن‌ها نخواهی یافت. (۱۴۵) مگر آن‌ها که توبه کنند (و جبران گذشته را بنمایند) و خودشان را اصلاح کنند و بوسیلهٔ معرفت خدا، خود را از گناه نگه دارند و دینشان را برای خدا خالص نمایند. پس آن‌ها با مؤمنین هستند و به زودی خدا مؤمنین را اجر عظیمی عنایت خواهد فرمود. (۱۴۶)

برداشت از آیات ۱۴۵ـ ۱۴۶ (نفاق)

سالک الی اللّه باید بکوشد که نفاق و دورویی را از خود دور کند زیرا بدترین مردم کسانی هستند که منافقند و در پایین‌ترین طبقهٔ آتش زندگی می‌کنند و هیچگاه یاور و دوست واقعی پیدا نمی‌کنند مگر آنکه به سوی خدا برگردند، خود را اصلاح کنند، در دل صفایی به وجود آورند و مراحل تقوی را بگذرانند، به مرحلهٔ اعتصام برسند و دینشان را برای خدا خالص کنند؛ این‌ها طبعاً با اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام خواهند بود و خدای تعالی به آن‌ها پاداش بزرگی خواهد داد.

آیه ۱۴۷ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

ما يَفْعَلُ اللّهُ بِعَذابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَ آمَنْتُمْ وَ كانَ اللّهُ شاكِرًا عَليمًا ﴿۱۴۷﴾

ترجمهٔ آیه ۱۴۷

خدا با عذاب شما چه می‌خواهد بکند، اگر شما شکر کنید و ایمان بیاورید؟ و خدا شاکری دانا است. (۱۴۷)

برداشت از آیه ۱۴۷ (تشکّر از خدای تعالی)

خدای تعالی آن قدر مهربان است که اگر شما از او و نعمت‌هایش تشکّر کنید و به او ایمان بیاورید به هیچ وجه عذابی را متوجّه شما نمی‌کند زیرا خدا شاکر دانایی است.

آیات ۱۴۸ـ ۱۴۹ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

لا يُحِبُّ اللّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلاّ مَنْ ظُلِمَ وَ كانَ اللّهُ سَميعًا

عَلِيمًا ﴿۱۴۸﴾ إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللّهَ كانَ عَفُوًّا

قَدِيرًا ﴿۱۴۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۸ـ۱۴۹

خدا دوست ندارد که صدا به بدی در کلام بلند شود، مگر کسی که به او ظلم شده باشد و خدا شنوای دانائی است. (۱۴۸)

اگر خوبیها را آشکار یا مخفی نمائید یا از بدیها گذشت نمائید، خداوند بخشندهٔ توانائی است. (۱۴۹)

برداشت از آیات ۱۴۸ـ۱۴۹ (غیبت و بدگویی)

یکی از گناهان کبیره غیبت و بدگویی نسبت به مؤمنین است. مگر آنکه به انسان ظلم شده باشد که در نزد قاضی می‌تواند کارهای بد ظالم را برای دادخواهی بگوید و اگر نسبت به مردم علنی خوبی کند، یا با آن‌ها در خفا محبّت نماید یا از بدی‌های آن‌ها بگذرد متّصف به صفتی از صفات الهی شده است. زیرا خدای تعالی در عین آنکه بی‌نهایت قدرت دارد، از دیگران و بدی‌های آن‌ها می‌گذرد.

آیات ۱۵۰ـ۱۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ الَّذينَ يَكْفُرُونَ بِاللّهِ وَ رُسُلِهِ وَ يُريدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّهِ وَ رُسُلِهِ وَ

يَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَ نَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَ يُريدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذلِكَ

سَبيلاً ﴿۱۵۰﴾ أُولئِكَ هُمُ الْكافِرُونَ حَقًّا وَ أَعْتَدْنا لِلْكافِرينَ عَذابًا مُهينًا ﴿۱۵۱﴾

وَ الَّذينَ آمَنُوا بِاللّهِ وَ رُسُلِهِ وَ لَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولئِكَ سَوْفَ

يُؤْتيهِمْ أُجُورَهُمْ وَ كانَ اللّهُ غَفُورًا رَحيمًا ﴿۱۵۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵۰ـ۱۵۲

قطعاً کسانی که به خدا و پیامبران او کافر می‌شوند و می‌خواهند میان خدا و پیامبرانش جدائی بیندازند و می‌گویند: به بعضی از پیامبران ایمان می‌آوریم و بعضی را منکریم و می‌خواهند در میان آن دو، راهی برای خود انتخاب کنند. (۱۵۰)

آن‌ها کافران واقعی و حقیقی هستند و ما برای کفّار عذاب خوارکننده‌ای آماده کرده‌ایم. (۱۵۱)

و کسانی که ایمان به خدا و رسولانش آورده‌اند و بین یکی از آن‌ها را جدائی نمی‌اندازند، خدا به زودی اجرشان را می‌دهد و خدا غفور رحیمی است. (۱۵۲)

برداشت از آیات ۱۵۰ـ۱۵۲ (دلی صاف و قلبی سلیم)

سالک الی اللّه باید با دلی صاف و قلبی سلیم به سوی خدا برود و نباید به بعضی از دستورات دین که به نفع او است ایمان داشته باشد و به بعضی دیگر کافر باشد و یا بخواهد راهی در این وسط برای خود انتخاب کند که راحتی او در آن باشد.

آیات ۱۶۷ـ۱۶۹ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبيلِ اللّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلالاً بَـعيدًا ﴿۱۶۷﴾ إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا وَ ظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَ لا لِيَهْدِيَهُمْ طَريقًا ﴿۱۶۸﴾ إِلاّ طَريقَ جَهَنَّمَ خالِدينَ فيها أَبَدًا وَ كانَ ذلِكَ عَلَى اللّهِ يَسيرًا ﴿۱۶۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶۷ـ۱۶۹

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند و راه خدا را سدّ کرده‌اند، حتماً گمراهند، آنچنان گمراهی کـه آن‌هـا را از هدایت دور انداخته است. (۱۶۷)

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند و ظلم کرده‌اند، هرگز این طور نیست که خدا آن‌ها را ببخشد و خدا آن‌ها را به راه صحیحی هدایتشان نمی‌کند. (۱۶۸)

مگر راه جهنّم که همیشه و ابدی در آن خواهند بود و آن بر خدا آسان است. (۱۶۹)

برداشت از آیات ۱۶۷ ـ ۱۶۹ (اعتقادات)

سالک الی اللّه باید بکوشد که اعتقاداتش را به عنوان زیربنای سیر و سلوکش تصحیح کند و به هیچ وجه در هیچ چیز کافر نباشد و بدتر از آن این، است که راه خدا را سد کند و به مردم ظلم کند که در این صورت خدای تعالی نه او را می‌آمرزد و نه او را به راه راست هدایت می‌کند و تنها او را به راه جهنّم که همیشه در آن خواهد ماند، می‌فرستد.

آیهٔ ۱۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ نساء

فَأَمَّا الَّذينَ آمَنُوا بِاللّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ في رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ وَ يَهْديهِمْ إِلَيْهِ صِراطًا مُسْتَقيمًا ﴿۱۷۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۷۵

پس امّا کسانی که به خدا ایمان آوردند و طلب عصمت بوسیلهٔ معرفت او کردند، خدا به زودی آن‌ها را داخل رحمت و فضلش خواهد کرد و خدا در صراط مستقیم به سوی خودش هدایتشان می‌کند. (۱۷۵)

برداشت از آیهٔ ۱۷۵ (اعتصام)

سالک الی اللّه باید به مسألهٔ اعتصام کاملاً توجّه داشته باشد و همان‌طوری که از کلمهٔ «اعتصام» استفاده می‌شود، این کلمه از عصمت به معنای پاکی کامل که از معرفت خدا و شناختن حقیقت گناه به دست می‌آید گرفته شده، باید بکوشد که خود را به این مرحله برساند تا مهربانی و فضل خدا شامل حالش گردد و خدای تعالی او را در صراط مستقیم به مقصد برساند.

«سورهٔ مبارکهٔ مائده»

آیهٔ ۷ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّهِ عَلَيْكُمْ وَ ميثاقَهُ الَّذي واثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنا وَ أَطَعْنا وَ اتَّقُوا اللّهَ إِنَّ اللّهَ عَليمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۷

به یاد بیاورید نعمتهای خدا را که به شما عنایت کرده و پیمانی را که با تأکید از شما گرفته، آن وقتی که گفتید: شنیدیم و اطاعت می‌کنیم و از خدا بپرهیزید که قطعاً خدا از آنچه در درون سینه‌ها است، آگاه است. (۷)

برداشت از آیهٔ ۷ (نعمت‌های الهی)

سالک الی اللّه اگر بخواهد همیشه خوشحال و بانشاط به سیر و سلوکش ادامه دهد،

اوّل: باید نعمت‌های الهی را در همه وقت متذکر باشد.

دوّم: آن که عهد و پیمانی که در عالم ذر با خدا بسته است و گفته است: شنیدیم و اطاعت می‌کنیم، را فراموش نکند و بکوشد که مراحل تقوی را بپیماید.

آیهٔ ۸ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا كُونُوا قَوّامينَ لِلّهِ شُهَداءَ بِالْقِسْطِ وَ لا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلى أَلاّ تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوى وَ اتَّقُوا اللّهَ إِنَّ اللّهَ خَبيرٌ بِما تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۸

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، برای خدا قیام کنید و با عدالت و قسط شهادت دهید و نباید دشمنی جمعی، شما را وادار کند که عدالت نکنید، بلکه در هر حال عدالت کنید، قطعاً عدالت به پرهیزکاری نزدیکتر است. و از (معصیت) خدا بپرهیزید که خدا از آنچه انجام می‌دهید با خبر است. (۸)

برداشت از آیهٔ ۸ (استقامت)

سالک الی اللّه باید آنچنان دارای استقامت و پایداری باشد و حقایق را محکم حفظ کند که دشمنی‌های دیگران او را روی تعصب به بی‌عدالتی، ظلم به آن‌ها و اعتراف نکردن به حق، وادار نکند.

سالک الی اللّه باید آنچنان عادل و میانه‌رو باشد که به هیچ وجه انحراف نداشته باشد که این به تقوی نزدیکتر است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ یازدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللّهَ وَ عَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نعمت خدا را بر خودتان به یاد بیاورید، آن زمانی که جمعی قصد داشتند به طرف شما دست‌درازی کنند و خدا دست آن‌ها را از شما کوتاه کرد. از خدا بپرهیزید. مؤمنان فقط بر خدا توکّل می‌کنند. (۱۱)

برداشت از آیهٔ ۱۱ (نعمت‌های الهی)

سالک الی اللّٰه باید نعمت‌های الهی را دائماً متذکر باشد، به خصوص نعمت نجات از بلاها و دشمن‌هایی که متوجّه او بوده‌اند و خدا او را از آن‌ها نجات داده است. لذا به شکرانهٔ آن نعمت‌ها باید تقوی را اهمیّت بیشتری بدهد و در تمام امور به خدا توکّل کند.

آیهٔ ۱۳ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

فَبِما نَقْضِهِمْ ميثاقَهُمْ لَعَنّاهُمْ وَ جَعَلْنا قُلُوبَهُمْ قاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَواضِعِهِ وَ نَسُوا حَظًّا مِمّا ذُكِّرُوا بِهِ وَ لا تَزالُ تَطَّلِعُ عَلى خائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلاّ قَليلاً مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اصْفَحْ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنينَ ﴿۱۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۳

ولی به خاطر پیمان شکنی‌شان، آن‌ها را لعنت کردیم و دلهای آن‌ها را سخت نمودیم. آن‌ها سخنان خدا را از جایگاه خود منحرف می‌کنند و حظّی از آنچه را که به آن‌ها گوشزد شده بود، فراموش کردند و تو همیشه از خیانت آن‌ها آگاه می‌شوی، مگر عدّهٔ کمی از آن‌ها که خیانت نمی‌کنند. پس به هر حال آن‌ها را عفو کن و از اعمال آن‌ها صرف‌نظر نما که خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد. (۱۳)

برداشت از آیهٔ ۱۳ (عهد و پیمان)

سالک الی اللّه باید همیشه متوجّه عهد و پیمانی که با خدا بسته باشد والاّ خدای تعالی او را از رحمت خود دور می‌کند، او را لعنت می‌نماید و دل او را آنچنان مبتلا به قساوت می‌کند که کلام خدا را به نفع خود تحریف می‌کند و از آن لذتی که باید مؤمنان از کلام خدا ببرند او را بی‌نصیب می‌فرماید و آن‌ها آنچنان خیانتکار می‌گردند که آبرویشان می‌رود امّا آن‌هایی که رعایت عهد و پیمان خدا را می‌کنند، مورد عفو و گذشت الهی واقع می‌شوند که قطعاً خدا محسنین و نیکوکاران را دوست می‌دارد.

آیات ۱۵ ـ ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَهْلَ الْكِتابِ قَدْ جاءَكُمْ رَسُولُنا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتابِ وَ يَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جاءَكُمْ مِنَ اللّهِ نُورٌ وَ كِتابٌ مُبِينٌ ﴿۱۵﴾

يَهْدي بِهِ اللّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوانَهُ سُبُلَ السَّلامِ وَ يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُماتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلى صِراطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ ـ ۱۶

ای اهل کتاب، قطعاً پیامبر ما به سوی شما آمد. او بسیاری از حقایق کتاب آسمانی را که شما آن‌ها را کتمان می‌کردید، برای شما روشن نمود و از بسیاری از مطالب آن صرف‌نظر کرده. قطعاً از طرف خدا نور و کتاب واضحی برای شما آمده است. (۱۵)

خدا کسانی را که در کارها رضایت الهی را می‌طلبند، بوسیلهٔ کتاب به سوی راههای سلامتی و درستی

هدایت می‌کند و آن‌ها را از تاریکیها به سوی نور با خواست خودش خارج می‌نماید و آن‌ها را به راه راست هدایت می‌کند. (۱۶)

برداشت از آیات ۱۵ ـ ۱۶ (صراط مستقیم)

خدای تعالی برای عموم مردم پیامبرانی که آن‌ها را هدایت کنند و آنچه از کلام خدا را بعضی از دشمنان مخفی نموده‌اند واضح نمایند به خصوص رسول اکرم ﷺ و قرآن کریم که نور است و معلوم است که کلام خدا است نازل فرموده. پس باید سالک الی اللّٰه رضایت خدای تعالی را با تبعیت از قرآن و مفسران آن یعنی اهل بیت عصمت علیهم‌السلام به دست بیاورد و قلب سلیم پیدا کند، از تاریکی‌های جهل و نادانی طبق برنامهٔ الهی به سوی نور، علم و حکمت بیرون بیاید و به صراط مستقیم هدایت شود.

آیات ۲۷ ـ ۳۱ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبا قُرْبانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِما وَ لَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۲۷﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي ما أَنَا بِباسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعالَمِينَ ﴿۲۸﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَ إِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحابِ النّارِ وَ ذلِكَ جَزاءُ الظّالِمِينَ ﴿۲۹﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخاسِرِينَ ﴿۳۰﴾ فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ قالَ يا وَيْلَتى أَ عَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هذَا الْغُرابِ فَأُوارِيَ سَوْأَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النّادِمِينَ ﴿۳۱﴾

ترجمهٔ آیات ۲۷ـ۳۱

و نقل کن برای مردم قضیّهٔ راستی که برای پسران حضرت آدم اتّفاق افتاد. زمانی که هر کدامشان کاری برای تقرّب به خدا انجام دادند. پس، از یک نفر آن‌ها پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد. آن یکی گفت: من حتماً تو را می‌کشم. این یکی گفت: جز این نیست که خدا کارها را فقط از اهل تقوی قبول می‌کند. (۲۷)

اگر تو برای کشتن من دست به طرف من دراز کنی، من برای کشتن تو دستم را به طرف تو دراز نمی‌کنم، چون من قطعاً از پروردگار عالمیان می‌ترسم. (۲۸)

من می‌خواهم تو با گناه من و گناه خودت به سوی خدا برگردی و از اصحاب آتش باشی و آن جزای ستمکاران است. (۲۹)

بالاخره نفس سرکش او، او را به کشتن برادرش وادار کرد و او را کشت. پس عاقبت، او از ضرردیدگان گردید. (۳۰)

خدا کلاغی را فرستاد که زمین را گود می‌کرد تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را دفن کند. او گفت: وای بر من، آیا من ناتوانترم از اینکه مثل این کلاغ باشم که جسد برادرم را دفن کنم؟ و بالاخره روز بعد، از کار خود پشیمان شد و از نادمین گردید. (۳۱)

برداشت از آیات ۲۷ـ۳۱ (حسادت)

سالک الی اللّه باید از جریان پسران حضرت آدم علیه‌السلام عبرت بگیرد و به هیچ کس حسادت نکند زیرا بعضی از مردم که مورد لطف الهی واقع شده‌اند ممکن است با قلبی پاک و تقوای کامل بوده و این لطف به آن‌ها شده است که اگر با دشمن و حتّی با قاتل خود روبرو شدند به طرف دشمن برای کشتن او نروند مگر آنکه خدای تعالی راضی باشد و دستور دفاع داده باشد، زیرا بالاخره دشمن هر چه بکند ضرر کرده و خدای تعالی او را عذاب می‌کند، عاقبت پشیمان خواهد شد و نامش تا ابد از ستمگران محسوب می‌شود.

آیات ۳۳ـ۳۴ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

إِنَّمَا جَزاءُ الَّذينَ يُحارِبُونَ اللّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسادًا أَنْ

يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْديهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ

الْأَرْضِ ذلِکَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيا وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾ إِلاَّ

الَّذِينَ تابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

ترجمهٔ آیات ۳۳ـ ۳۴

جز این نیست جزای کسانی که با خدا و پیامبرش به جنگ بر می‌خیزند و در روی زمین سعی در فساد می‌کنند، این که کشته شوند یا به دار آویخته شوند یا دست و پای آن‌ها بعکس یکدیگر بریده شوند یا از محل خود تبعید گردند. این عذاب و رسوائی آن‌ها در دنیا است و در آخرت برای آن‌ها مجازات عظیمی خواهد بود. (۳۳)

مگر کسانی که قبل از آنکه بر آن‌ها مسلّط شوید، توبه کنند. بدانید که قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۳۴)

برداشت از آیات ۳۳ـ ۳۴ (جلسهٔ امتحان)

سالک الی اللّه در زمین که در حقیقت جلسهٔ امتحانی برای او است، باید تمام فکر و هوشش را به امتحانش بدهد و اگر بخواهد با خدای تعالی و رسولش جنگ کند و فساد کند، باید او را از جلسهٔ امتحان بیرون کرد و به دار آویخت و یا از آن مکانی که امکان فساد کردن برای او هست دورش نمود تا در دنیا او پست بماند و در عالم دیگر هم برای او عذاب بزرگی خواهد بود. مگر آنکه توبه کند که در این صورت خدای‌تعالی بخشنده و مهربان است.

آیات ۳۵ـ ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ وَ ابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَ جاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ ما فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَ مِثْلَهُ

مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذابِ يَوْمِ الْقِيامَةِ ما تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ عَذابٌ

أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

ترجمهٔ آیات ۳۵ ـ ۳۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بپرهیزید و وسیله‌ای برای تقرّب به او داشته باشید و در راه خدا جهاد کنید، شاید شما رستگار شوید. (۳۵)

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند، اگر تمام آنچه در روی زمین است، دو برابر آن با آن، مال آن‌ها باشد و همهٔ آن‌ها را برای نجات از عذاب قیامت بدهند، از آن‌ها قبول نخواهد شد و برای آن‌ها مجازات دردناکی خواهد بود. (۳۶)

برداشت از آیات ۳۵ ـ ۳۶ (توسل به اهل بیت علیهم‌السلام)

سالک الی اللّه باید همیشه متوسل به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام و سخنان آن‌ها برای رسیدن به مقصد و سیر الی اللّه باشد و کسانی که از این وسیله نمی‌خواهند استفاده کنند، این را بدانند که اگر آنچه در زمین هست مال آن‌ها باشد و یک برابر هم بر آن اضافه کنند و فدا بدهند و بخواهند از عذاب قیامت نجات پیدا کنند، به خاطر این کارشان از آن‌ها قبول نمی‌شود و بلکه عذاب دردناکی هم در انتظار آن‌ها خواهد بود.

آیهٔ ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

وَ أَنْزَلْنا إِلَيْکَ الْکِتابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِما بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْکِتابِ وَ مُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْکُمْ بَيْنَهُمْ بِما أَنْزَلَ اللّهُ وَ لا تَتَّبِعْ أَهْواءَهُمْ عَمّا جاءَکَ مِنَ الْحَقِّ لِکُلٍّ جَعَلْنا مِنْکُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهاجًا وَ لَوْ شاءَ اللّهُ لَجَعَلَکُمْ أُمَّةً واحِدَةً وَ لکِنْ لِيَبْلُوَکُمْ فِي ما آتاکُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْراتِ إِلَى اللّهِ مَرْجِعُکُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُکُمْ بِما کُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۸

و ما بر تو قرآن را به حقّ نازل کردیم، در حالی که تصدیق‌کننده و تأییدکنندهٔ بعضی از آن کتابها است که در قبل بوده‌اند و نگهبان آن‌ها است. پس بین آن‌ها به آنچه خدا نازل کرده است، حکم کن و هوای نفس آن‌ها

را در مقابل آنچه از حقّ و حقیقت به تو رسیده است، پیروی نکن.

ما برای هر کدام از شما آئین و دینی و طریقه‌ای قرار داده‌ایم. و اگر خدا بخواهد، همهٔ شما را امّت واحده‌ای قرار می‌دهد. ولی خدا می‌خواهد با آنچه که بر شما نازل کرده است امتحانتان کند. پس به سوی خوبیها بر یکدیگر سبقت بگیرید. برگشت همهٔ شما به طرف خدا است که در آن موقع خدا به شما خبر می‌دهد به آنچه در آن اختلاف داشته‌اید. (۴۸)

برداشت از آیهٔ ۴۸ (قرآن راهنمای سالکان)

قرآن برای سالک الی اللّٰه بهترین راهنما به سوی حق و حقیقت است به شرط آنکه از آن به خوبی پیروی شود و به وسیلهٔ آن به حق حکومت شود، از خواسته‌ها و هوای نفس مردم پیروی نشود، بر همهٔ خوبی‌هایی که قرآن راهنمایی کرده بر دیگران سبقت گیرد و به هیچ وجه اختلاف ایجاد نکند.

آیات ۵۱ـ۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَ النَّصارى أَوْلِياءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِياءُ بَعْضٍ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللّهَ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّالِمينَ ﴿۵۱﴾

فَتَرَى الَّذينَ في قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسارِعُونَ فيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشى أَنْ تُصيبَنا دائِرَةٌ فَعَسَى اللّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلى ما أَسَرُّوا في أَنْفُسِهِمْ نادِمينَ ﴿۵۲﴾ وَ يَقُولُ الَّذينَ آمَنُوا أَ هؤُلاءِ الَّذينَ أَقْسَمُوا بِاللّهِ جَهْدَ أَيْمانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خاسِرينَ ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ـ ۵۳

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یهود و نصارا را سرپرست و فرماندهٔ خود قرار ندهید. آن‌ها بعضی‌شان سرپرست و فرماندهٔ بعضی دیگرند و کسی که از شما آن‌ها را سرپرست و فرماندهٔ خود قرار دهد، پس قطعاً او از آن‌ها است. خدا هیچگاه مردم ستمگر را هدایت نمی‌کند. (۵۱)

تو می‌بینی کسانی راکه در دلهاشان مرضی است، بر یکدیگر در ارتباط با آن‌ها پیشی می‌گیرند. می‌گویند: می‌ترسیم حادثه‌ای برای ما اتّفاق بیفتد. شاید خدا پیروزی و فتح یا حادثهٔ دیگری از سوی خود پیش بیاورد و این دسته از آنچه در دلهایشان پنهان داشته‌اند، پشیمان شوند. (۵۲)

کسانی که ایمان آورده‌اند می‌گویند: آیا این‌ها همان کسانی هستند که با تأکید به خدا قسم یاد کرده‌اند که با شما باشند؟ اعمال آن‌ها بی‌فایده شد پس زمانی برای آن‌ها پیش آمد که خسارت و زیان کردند. (۵۳)

برداشت از آیات ۵۱ـ ۵۳ (دل‌های مریض)

اگر انسان تزکیهٔ نفس نکند و دلش مریض باشد، غرب زده می‌شود، یهود و نصاری را سرپرست خود قرار می‌دهد، از آن‌ها می‌ترسد، خدا را در نظر نمی‌گیرد و حتّی اگر زمامدار باشد، جامعهٔ اسلامی را به آن‌ها می‌سپارد و فتح و پیروزی را از وابستگی به آن‌ها می‌خواهد، خدا را نمی‌شناسد و آن‌ها به او قطعاً خیانت می‌کنند و بالاخره پشیمان می‌شود.

آیهٔ ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّـهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكافِرينَ يُجاهِدُونَ فِي‌سَبيلِ اللّهِ وَ لا يَخافُونَ لَوْمَةَ لائِمٍ ذلِكَ فَضْلُ اللّهِ يُؤْتيهِ مَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ واسِعٌ عَليمٌ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، کسی که از شما در دینش مرتد شود، خدا به زودی جمعیّتی را می‌آورد که آن‌ها را خدا دوست می‌دارد و آن‌ها هم خدا را دوست می‌دارند، در مقابل مؤمنین، متواضع و در مقابل کفّار،

سرسخت و قدرتمندند، آن‌ها در راه خدا جهاد می‌کنند و از سرزنش هیچ ملامتگری نمی‌ترسند. آن فضل خدا است که به هر کس بخواهد، می‌دهد و فضل خدا شامل همه می‌شود و او دانا است. (۵۴)

برداشت از آیهٔ ۵۴ (جدیّت کامل)

سالک الی اللّه به هیچ وجه نباید از خود سستی نشان بدهد و با جدیّت به سوی خدا برود والاّ ممکن است از دینش برگردد و مبغوض خدا شود که در این صورت خدای تعالی دیگران را که هم آن‌ها خدا را دوست دارند و هم خدا آن‌ها را دوست دارد و در مقابل مردمان با ایمان فروتن هستند و در مقابل کفّار از خود عزّت نشان می‌دهند، می‌آورد.

سالک الی اللّه باید در راه خدای تعالی قدم در مرحلهٔ جهاد بگذارد و از ملامت مردم نترسد که این قدرت و شرح صدر فضل الهی است که به هر کس بخواهد می‌دهد.

آیات ۵۷ـ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا الَّذينَ اتَّخَذُوا دينَكُمْ هُزُوًا وَ لَعِبًا مِنَ الَّذينَ أُوتُوا الْكِتابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ الْكُفّارَ أَوْلِياءَ وَ اتَّقُوا اللّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۵۷﴾ وَ إِذا نادَيْتُمْ إِلَى الصَّلاةِ اتَّخَذُوها هُزُوًا وَ لَعِبًا ذلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لا يَعْقِلُونَ ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیات ۵۷ـ۵۸

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از آن‌هائی که قبل از شما به آن‌ها کتاب داده شده که دینتان را به مسخره و بازی می‌گیرند و کفّار را برای خود سرپرست انتخاب نکنید و از خدا بپرهیزید، اگر ایمان دارید. (۵۷)

و وقتی که شما مردم را برای نماز می‌خوانید، آن‌ها این کار شما را به مسخره و بازی می‌گیرند. این عمل آن‌ها به خاطر آن است که آن‌ها جمعیّتی هستند که عقلشان را به کار نمی‌اندازند. (۵۸)

برداشت از آیات ۵۷ـ۵۸ (با کفّار دوستی نکنید)

سالک الی اللّه اگر بخواهد دوستی برای خود انتخاب کند، به خصوص اگر آن دوست حالت برتری و فرماندهی بر این داشته باشد، باید از کسانی باشد که راه و روش او را بی‌ارزش و بازی تصور نکند و منکر راه صحیح او نباشد و تقوی را پیشه کند. در غیر این صورت این‌ها رفتن به مسجد و نماز و عبادت را مسخره و بازی تصور می‌کنند و ارتباط با خدا را اهمیّت نمی‌دهند. این به خاطر آن است که تعقّل و تفکّر نمی‌کنند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ دوازدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۶۲از سورهٔ مبارکهٔ مائده

وَ تَرى كَثيرًا مِنْهُمْ يُسارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَ الْعُدْوانِ وَ أَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ

ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۶۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۲

و زیادی از این‌ها را می‌بینی که بر یکدیگر در گناه و اظهار دشمنی و خوردن مال حرام سرعت می‌گیرند. چقدر این‌ها بد عمل می‌کنند. (۶۲)

برداشت از آیهٔ ۶۲(پرهیز از بدی‌ها)

افرادی که اعتقادات صحیحی ندارند و تزکیهٔ نفس نکرده‌اند با سرعت عجیبی به طرف گناه، دشمنی با یکدیگر و صفات رذیله می‌روند، به خوردن مال حرام می‌پردازند و طبعاً اعمال بدی می‌کنند. مسلمانان به خصوص سالکین الی اللّٰه باید از این کارها بپرهیزند.

آیهٔ ۹۳از سورهٔ مبارکهٔ مائده

لَيْسَ عَلَى الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ جُناحٌ فيما طَعِمُوا إِذا مَا اتَّقَوْا وَ

آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَ آمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَ أَحْسَنُوا وَ اللّٰهُ يُحِبُّ

الْمُحْسِنينَ ﴿۹۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۳

برای کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح کرده‌اند، اشکالی در آنچه خورده‌اند نیست. به خصوص

وقتی که تقوا داشته و ایمان به خدا آورده و عمل صالح کرده باشند، بعد از آن هم باز تقوا را ادامه بدهند و ایمان بیاورند، باز هم تقوا را ادامه بدهند و نیکوئی بکنند و خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد. (۹۳)

برداشت از آیهٔ ۹۳ (تقوی در کارها)

سالک الی اللّه باید در تمام کارها تقوای آن کار را رعایت کند زیرا هر کاری تقوایی دارد؛ مثلاً تقوای مال و خوراک و ثروت این است که از راه حلال به دست آورده باشد. عمل صالح و ایمان هم باید توأم با تقوی باشد و نیکی به مردم باید با تقوی انجام گردد تا خدای تعالی آن نیکوکار را دوست داشته باشد.

آیات ۱۰۱ ـ ۱۰۲ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَسْئَلُوا عَنْ أَشْياءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَ إِنْ تَسْئَلُوا عَنْها حينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللّهُ عَنْها وَ اللّهُ غَفُورٌ حَليمٌ ﴿۱۰۱﴾ قَدْ سَأَلَها قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِها كافِرينَ ﴿۱۰۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۱ ـ ۱۰۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از چیزهای مختلف سؤال نکنید، زیرا اگر آن‌ها برای شما واضح شود، شما را ناراحت می‌کند و اگر خواستید از آن‌ها سؤال کنید، وقتی که قرآن نازل می‌شود بپرسید تا برای شما مطالب از ناحیهٔ وحی روشن شود. خدا از آن‌ها گذشته است و خدا بخشندهٔ حلیمی است. (۱۰۱)

قطعاً جمعی قبل از شما از آن سؤال کردند، سپس به آن‌ها کافر گردیدند. (۱۰۲)

برداشت از آیات ۱۰۱ ـ ۱۰۲ (کم حرف زدن)

یکی از چیزهایی که سالک الی اللّه باید کاملاً رعایت کند صمت و کم حرف زدن است، به خصوص سؤالات بی‌مورد که اکثراً اگر حقیقت آن‌ها ظاهر شود ناخوشایند است و اگر بتواند تنها به آنچه در قرآن نازل شده اکتفا کند و توضیح آن را از راسخین در علم و اهلش سؤال کند برایش بهتر است زیرا تجربه از عمل گذشتگان که سؤالات بیجایی می‌کردند و سبب کفرشان می‌شد برای آن‌ها باید کافی باشد.

آیات ۱۰۳ ـ ۱۰۴ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

مَا جَعَلَ اللّٰهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَ لا سائِبَةٍ وَ لا وَصِيلَةٍ وَ لا حامٍ وَ لكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَ أَكْثَرُهُمْ لا يَعْقِلُونَ ﴿۱۰۳﴾ وَ إِذا قِيلَ لَهُمْ تَعالَوْا إِلى ما أَنْزَلَ اللّٰهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ قالُوا حَسْبُنا ما وَجَدْنا عَلَيْهِ آباءَنا أَوَ لَوْ كانَ آباؤُهُمْ لا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَ لا يَهْتَدُونَ ﴿۱۰۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۳ ـ ۱۰۴

خدا هیچ گونه «بحیره» و «سائبه» و «وصیله» و «حام»[1] را قرار نداده است ولی کسانی که کافر شده‌اند، بر خدا دروغ می‌بندند و اکثرشان تعقّل نمی‌کنند. (۱۰۳)

و وقتی که به آن‌ها گفته می‌شود که به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیغمبر بیائید، می‌گویند: برای ما آنچه را یافته‌ایم که پدرانمان بر آن بوده‌اند، کافی است. اگر چه پدران آن‌ها هیچ چیز ندانند و هدایت نشده باشند. (۱۰۴)

برداشت از آیات ۱۰۳ ـ ۱۰۴ (عقل و خرد)

عقل همان معارف و حقایقی که در عالم ارواح از ارواح عقل کل یعنی خاتم الانبیاء و ائمّهٔ اطهار علیهم‌السلام یاد گرفته‌ایم می‌باشد. این علوم و حقایق ما را عقال می‌کند و نمی‌گذارد به طرف گناه و صفات رذیله برویم ولی شیطان و نفس امّاره ما را به سوی بدی‌ها می‌کشانند، به ما دروغ تعلیم می‌دهند و ما را از عقل دور می‌کنند. لذا کسانی که به خدای تعالی کافرند و بر او دروغ می‌بندند عقلشان را به کار نمی‌اندازند و به آنچه خدای تعالی بر

---

۱ ــ «بحیره» حیوانی بود که پنج بار زائیده بود و پنجمین آن‌ها مادّه بود. گوش این حیوان را می‌شکافتند و او را آزاد می‌گذاشتند و اسم او را بحیره می‌گفتند و کسی حقّ نداشت او را محدود کند.

«سائبه» شتری بود که دوازده بار زائیده بود، آن را هم آزاد می‌گذاشتند و کسی حقّ کشتن و سوار شدنش را نداشت.

«وصیله» به گوسفندی می‌گفتند که هفت بار زائیده بود و یا دوقلو زائیده بود. کشتن این گوسفند را هم حرام می‌دانستند.

«حام» به حیوان نری می‌گفتند که بوسیلهٔ آن، حیوانات ماده باردار می‌شدند. وقتی ده بار حیوانات ماده را باردار می‌کرد، کسی حقّ سوار شدن آن را نداشت و آزاد بود. (این‌ها رسوم زمان جاهلیّت بود.)

پیامبرش نازل فرموده پشت می‌کنند و می‌گویند: «آنچه پدرانمان به ما داده‌اند برای ما کافی است» با آنکه می‌دانند پدرانشان علمی نداشته‌اند و راهی را بلد نبوده‌اند.

آیات ۱۱۹ ـ ۱۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ مائده

قالَ اللّهُ هذا يَوْمُ يَنْفَعُ الصّادِقينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنّاتٌ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدينَ فيها أَبَدًا رَضِيَ اللّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ ذلِكَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ ﴿۱۱۹﴾ لِلّهِ مُلْكُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ ما فيهِنَّ وَ هُوَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ ﴿۱۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۹ ـ ۱۲۰

خدا فرمود: امروز روزی است که راستی راستگویان به آن‌ها نفع می‌بخشد. برای آن‌ها بهشتهائی است که از زیر درختان آن بهشتها نهرها جاری است و دائماً در آن باقی هستند و خدا از آن‌ها راضی است و آن‌ها از خدا راضی هستند و آن فوز و رستگاری عظیمی است. (۱۱۹)

مالکیّت آسمانها و زمین و آنچه در بین این‌ها است، مال خدا است و او بر هر چیزی قادر است. (۱۲۰)

برداشت از آیات ۱۱۹ ـ ۱۲۰ (عادت به درستی و صداقت)

سالک الی اللّه باید تا می‌تواند خود را به راستی و درستی و صداقت و سلامت نفس عادت دهد. زیرا برای او از صداقت و درستی چیزی در دنیا و آخرت بهتر نخواهد بود، بزرگترین فایده‌ای که از صداقتش می‌برد در درجهٔ اول بهشتی است که همیشه در آن خواهد بود و هم خدا از او راضی است و هم او از خدا راضی می‌شود و این بزرگترین پیروزی برای او است.

«سورهٔ مبارکهٔ انعام»

آیهٔ ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ

قُلْ سيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كانَ عاقِبَةُ الْمُكَذِّبينَ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱

بگو: در روی زمین سفر کنید، سپس ببینید چگونه است سرانجام کار تکذیب‌کنندگان. (۱۱)

برداشت از آیهٔ ۱۱

سالک الی اللّه باید چشم عبرت‌بین داشته باشد، در زمین سیر و سفر کند، به آثار گذشتگان دقت نماید و ببیند عاقبت تکذیب کنندگان چه بوده است.

آیهٔ ۲۱ـ ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرى عَلَى اللّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآياتِهِ إِنَّهُ لا يُفْلِحُ الظّالِمُونَ ﴿۲۱﴾ وَ يَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكاؤُكُمُ الَّذينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۲۲﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلاّ أَنْ قالُوا وَ اللّهِ رَبِّنا ما كُنّا مُشْرِكينَ ﴿۲۳﴾ انْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلى أَنْفُسِهِمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ ما كانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۲۴﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱ـ ۲۴

چه کسی ظالم‌تر از آن کسی است که بر خدا دروغ می‌بندد یا آیات پروردگار را تکذیب می‌کند؟ حتماً خدا قوم ظالم را رستگار نمی‌کند. (۲۱)

و روزی که همهٔ آن‌ها را با هم محشورشان کنیم و سپس به کسانی که مشرک شده‌اند بگوئیم: شریکهائی که شما آن‌ها را گمان می‌کردید کجایند؟ (۲۲) پس در آن روز آن‌ها عذرشان چیزی جز این نیست که می‌گویند: قسم به خدایی که پروردگار ما است، ما از مشرکین نبوده‌ایم. (۲۳) نگاه کن چطور بر خودشان دروغ می‌گویند و از دست آن‌ها می‌رود آنچه را به عنوان شریک به خدا افتراء می‌بستند. (۲۴)

برداشت از آیهٔ ۲۱ ـ ۲۴ (تکذیب برداشت از آیات الهی)

بعض از مردم چون به صفات رذیله گرفتار هستند و نفس خود را تزکیه نکرده‌اند به خود ظلم می‌کنند، آیات الهی را که برای هدایت آن‌ها نازل شده تکذیب می‌کنند و به خدای تعالی دروغ می‌بندند؛ این‌ها هیچگاه رستگار نشده و به حقیقت نمی‌رسند و روز قیامت وقتی از آن‌ها سؤال می‌شود آن‌هایی را که شما به آن‌ها اعتماد کرده بودید و در مقابل خدای تعالی برای آن‌ها قدرت مستقلی قائل بودید کجایند؟ آن‌ها این را هم منکر می‌شوند و می‌گویند ما مشرک نبوده‌ایم ببینید که آن‌ها چگونه به خودشان دروغ می‌بندند و راه را عوضی می‌روند.

آیات ۲۵ ـ ۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَ جَعَلْنا عَلى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ فِي آذانِهِمْ وَقْرًا وَ إِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لا يُؤْمِنُوا بِها حَتّى إِذا جاؤُكَ يُجادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذينَ كَفَرُوا إِنْ هذا إِلاّ أَساطيرُ الْأَوَّلينَ ﴿۲۵﴾ وَ هُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَ يَنْأَوْنَ عَنْهُ وَ إِنْ يُهْلِكُونَ إِلاّ أَنْفُسَهُمْ وَ ما يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵ ـ ۲۶

و از آن‌ها کسانی هستند که گوش به سخنان تو می‌دهند و حال آنکه بر دلهای آن‌ها یک تاریکی قرار داده‌ایم که حرفهای تو را نمی‌فهمند و در گوشهای آن‌ها سنگینی قرار داده‌ایم و اگر هر نشانه‌ای را ببینند به آن ایمان نمی‌آورند تا وقتی که نزد تو بیایند و با تو بحث کنند. کسانی که کافر شده‌اند می‌گویند: این همان مطالب و افسانه‌هائی است که گذشته‌ها آورده‌اند. (۲۵) و این‌ها از شنیدن آیات خدا مردم را منع می‌کنند و خودشان هم دوری می‌کنند و این‌ها کسی را جز خودشان هلاک نمی‌کنند ولی شعور ندارند. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۵ ـ ۲۶ (یقظه و بیداری)

سالک الی الله باید حواسش را جمع کند و سخنان حکمت آمیزی که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله از جانب خدای

تعالی آورده با دقت گوش دهد، خوب بفهمد، گوشش را باز کند و به هر نشانه‌ای که خدای تعالی او را راهنمایی کرده ایمان داشته باشد، با خدای تعالی و پیامبر اکرم ﷺ و اولیاء خدا علیهم‌السلام مجادله نکند و با بی‌توجهی به این کلمات گرانقیمت روبرو نشود؛ بلکه این کفّارند که مردم را از حقایق باز می‌دارند و خودشان هم از آن‌ها استفاده نمی‌کنند و شعور ندارند.

آیات ۳۱ ـ ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

قَدْ خَسِرَ الَّذينَ كَذَّبُوا بِلِقاءِ اللّهِ حَتّى إِذا جاءَتْهُمُ السّاعَةُ بَغْتَةً قالُوا يا حَسْرَتَنا عَلى ما فَرَّطْنا فيها وَ هُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزارَهُمْ عَلى ظُهُورِهِمْ أَلا ساءَ ما يَزِرُونَ ﴿۳۱﴾ وَ مَا الْحَياةُ الدُّنْيا إِلاّ لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ لَلدّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذينَ يَتَّقُونَ أَ فَلا تَعْقِلُونَ ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۱ ـ ۳۲

کسانی که ملاقات با پروردگارشان را تکذیب می‌کنند ضرر کرده‌اند تا آن وقتی که مرگ آن‌ها دفعتاً می‌رسد، آن‌ها می‌گویند: ای افسوس بر ما که ما دربارهٔ آن کوتاهی می‌کردیم. آن‌ها گناهانشان را بر دوششان می‌کشند، آگاه باشید، آن‌ها بار بسیار بدی را بر دوش می‌کشند. (۳۱)

و زندگی دنیا چیزی جز بازی و کاری بیهوده نیست و حتماً خانهٔ آخرت برای کسانی که تقوا دارند بهتر است. آیا عقلتان را به کار نمی‌اندازید؟ (۳۲)

برداشت از آیات ۳۱ ـ ۳۲ (لقاءِ اللّه)

سالک الی اللّه باید هدفش لقاء خدای تعالی باشد و نفس خود را برای رسیدن به این مقام تزکیه کند، کمالات روحی را کسب نماید والاّ روز به روز ضرر کرده و قیامت ناگهان می‌رسد و حسرت می‌برد که چرا خود را برای امروز مهیّا نکرده‌ام تا از لقاء پروردگارم بهره بردارم و باید امروز بار گناه و غفلت خود را به دوش بکشم.

سالک الی اللّه باید بداند که دنیا اگر مقدمه برای بندگی و رسیدن به لقاء اللّه نباشد جز بازی بیهوده چیزی

نیست و تنها زندگی اخروی است که برای اهل تقوی ارزش دارد؛ چرا این مردم از عقلشان استفاده نمی‌کنند؟!

آیهٔ ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ الَّذينَ كَذَّبُوا بِآياتِنا صُمٌّ وَ بُكْمٌ فِي الظُّلُماتِ مَنْ يَشَأِ اللّهُ يُضْلِلْهُ وَ مَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلى صِراطٍ مُسْتَقيم ﴿۳۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۹

و کسانی که آیات ما را تکذیب می‌کنند، کر و لال‌اند که در ظلمات قرار گرفته‌اند. خدا کسی را که بخواهد گمراهش می‌کند و کسی را که بخواهد در راه راست قرارش می‌دهد. (۳۹)

برداشت از آیهٔ ۳۹ (صراط مستقیم)

سالک الی اللّه اگر می‌خواهد خدای تعالی او را دوست داشته باشد و او را در صراط مستقیم راهنما باشد، باید خود را از تاریکی جهل و انحراف نجات دهد و به راه راست که همان تمسّک به قرآن و عترت است برساند.

آیهٔ ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ ما نُرْسِلُ الْمُرْسَلينَ إِلاّ مُبَشِّرينَ وَ مُنْذِرينَ فَمَنْ آمَنَ وَ أَصْلَحَ فَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۸

و ما پیامبران را نفرستاده‌ایم، جز آنکه آن‌ها بشارت‌دهنده و ترساننده بودند. پس کسی که ایمان بیاورد و خود را اصلاح کند، نه خوفی بر آن‌ها هست و نه محزون می‌شوند. (۴۸)

برداشت از آیهٔ ۴۸ (رسیدن به مقام اولیاءِ خدا)

مبلّغین الهی و تمام انبیاء علیهم‌السلام برای آنکه مردم را به ثواب‌ها بشارت دهند و از عذاب‌ها بترسانند مبعوث شده و فعالیت می‌کنند که اگر کسی راه ایمان، اعتقادات، تزکیهٔ نفس، اصلاح روح و اعمال خود را در پیش بگیرد حتماً به مقام اولیاء خدا که نه خوفی آن‌ها را می‌گیرد و نه محزون می‌شوند، خواهد رسید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سیزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۲ـ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ لا تَطْرُدِ الَّذينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَداةِ وَ الْعَشِيِّ يُريدُونَ وَجْهَهُ ما عَلَيْكَ مِنْ حِسابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَ ما مِنْ حِسابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظّالِمينَ ﴿۵۲﴾ وَ كَذلِكَ فَتَنّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَ هؤُلاءِ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنا أَ لَيْسَ اللّٰهُ بِأَعْلَمَ بِالشّاكِرينَ ﴿۵۳﴾ وَ إِذا جاءَكَ الَّذينَ يُؤْمِنُونَ بِآياتِنا فَقُلْ سَلامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهالَةٍ ثُمَّ تابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۵۴﴾ وَ كَذلِكَ نُفَصِّلُ الْآياتِ وَ لِتَسْتَبينَ سَبيلُ الْمُجْرِمينَ ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵۲ـ۵۵

و کسانی را که صبح و شب پروردگارشان را می‌خوانند و جز ذات مقدّس پروردگار چیز دیگری را منظور نکرده‌اند، از خود دور و طرد نکن. از حساب آن‌ها چیزی بر تو نیست و از حساب تو هم چیزی بر آن‌ها نیست. پس اگر آن‌ها را مطرود کنی، از ظالمین خواهی بود. (۵۲)

و این چنین بعضی از آن‌ها را بوسیلهٔ بعض دیگر امتحان کردیم تا آن‌ها بگویند: آیا این‌ها هستند که خداوند از میان ما بر آن‌ها منّت گذارده (و نعمت ایمان را به آن‌ها داده است)؟ آیا خدا شاکران را بهتر نمی‌شناسد؟ (۵۳)

و وقتی کسانی که به آیات ما ایمان آورده‌اند نزد تو آمدند، به آن‌ها بگو: سلام علیکم. پروردگار شما بر

ذات خودش رحمت را نوشته است. قطعاً کسی که از شما روی نادانی عمل بدی بکند، سپس بعد از آن توبه نماید و خود را اصلاح کند، پس خدا محقّقاً بخشندهٔ مهربانی است. (۵۴)

و این چنین ما آیاتمان را برای اینکه راه مجرمین روشن شود توضیح می‌دهیم. (۵۵)

برداشت از آیات ۵۲ـ۵۵ (ترک حسادت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی به هر کس که نعمت عنایت می‌کند برای امتحان او است و بر مؤمنین به خاطر نعمت‌هایی که به آن‌ها داده حسادت نکند، بلکه به آن‌ها سلام بگوید و این را بداند که خدای‌تعالی برای خودش نسبت به بندگانش رحمت و مهربانی را واجب قرار داده. لذا کسی که روی نادانی کار بد بکند به خصوص در دوران جهالت و طفولیّت، صفات رذیله را در روح خود بوجود بیاورد و بخواهد تزکیهٔ نفس کند و توبهٔ نصوح نماید؛ باید خود را با استقامت در صراط مستقیم قرار دهد و اعمال و صفات رذیلهٔ خود را اصلاح نماید چون خدای تعالی بخشنده بوده و مهربانی خاصّی به آن‌ها دارد و آن‌ها به کمالات روحی موفّق خواهند شد.

آیات ۶۸ـ۷۰ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ إِذا رَأَيْتَ الَّذينَ يَخُوضُونَ في آياتِنا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّى يَخُوضُوا في
حَديثٍ غَيْرِهِ وَ إِمّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطانُ فَلا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرى مَعَ الْقَوْمِ
الظّالِمينَ ﴿۶۸﴾ وَ ما عَلَى الَّذينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَ لكِنْ ذِكْرى
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۶۹﴾ وَ ذَرِ الَّذينَ اتَّخَذُوا دينَهُمْ لَعِبًا وَ لَهْوًا وَ غَرَّتْهُمُ الْحَياةُ
الدُّنْيا وَ ذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِما كَسَبَتْ لَيْسَ لَها مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَ لا
شَفيعٌ وَ إِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لا يُؤْخَذْ مِنْها أُولئِكَ الَّذينَ أُبْسِلُوا بِما كَسَبُوا
لَهُمْ شَرابٌ مِنْ حَميمٍ وَ عَذابٌ أَليمٌ بِما كانُوا يَكْفُرُونَ ﴿۷۰﴾

ترجمهٔ آیات ۶۸ـ۷۰

و زمانی که دیدی کسانی را که در آیات ما فرو می‌روند، از آن‌ها اعراض کن تا در مطالب تازهٔ دیگری بحث کنند و امّا اگر شیطان تو را به فراموشی انداخت، پس با قوم ظالم بعد از آنکه متذکّر کلام خدا شدی، ننشین. (۶۸)

و بر کسانی که تقوی دارند، جرمی و حسابی از آن‌ها به این‌ها تعلّق نمی‌گیرد. ولی برای آن‌ها تذکّر است، شاید آن‌ها تقوی پیشه کنند. (۶۹)

و ترک کن آن‌هائی را که دینشان را بازیچه و بیهوده گرفته‌اند و زندگی دنیا آن‌ها را مغرور کرده و بوسیلهٔ این قرآن آن‌ها را متذکّر کن تا گرفتار عواقب بد اعمال خود نشوند (و آن‌ها بدانند که) جز خدا نه یاری و نه شفاعت‌کننده‌ای دارند و در مقابل اعمال بدشان هر قیمتی را بپردازند، از آن‌ها پذیرفته نخواهد شد. آن‌ها کسانی هستند که گرفتار اعمال خودشان شده‌اند. برای آن‌ها آشامیدنی از آب سوزانی است (که در قیامت به آن‌ها داده می‌شود) و عذاب دردناکی به خاطر آنکه کافر شده‌اند در انتظارشان خواهد بود. (۷۰)

برداشت از آیات ۶۸ـ۷۰ (جدّی گرفتن دین)

سالک الی اللّه اگر می‌خواهد به خدا نزدیک شود باید دینش را به بازی نگیرد و زندگی دنیا او را مغرور نکند و اگر بخواهد خدای تعالی ولیّ و شفیع او باشد نفس خود را به آنچه می‌کند به اشتباه نیندازد والاّ به عذاب الهی در دنیا و آخرت مبتلا می‌گردد و لازم است که پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمّهٔ اطهار علیهم‌السلام از او دوری کنند تا دین خدا را به بازی نگیرد و به هیچ وجه خاندان عصمت علیهم‌السلام از جانب خدا اجازه ندارند که با او همنشین باشند.

آیهٔ ۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ أَنْ أَقيمُوا الصَّلاةَ وَ اتَّقُوهُ وَ هُوَ الَّذي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۷۲

و اینکه نماز را اقامه کنید و تقوای الهی را حفظ کنید. و تنها خدا است که به سوی او محشور می‌شوید. (۷۲)

برداشت از آیهٔ ۷۲ (اهمیّت نماز)

سالک الی اللّٰه باید به نماز اهمیّت بدهد و تقوای الهی را جدّی بگیرد و بداند که روزی به سوی پروردگارش محشور می‌شود.

آیهٔ ۸۲ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

الَّذينَ آمَنُوا وَ لَمْ يَلْبِسُوا إيمانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۸۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۸۲

کسانی که ایمان آورده‌اند و ایمان خود را آلوده به شرک و ظلم نکرده‌اند، برای آن‌ها امنیّت خواهد بود و آن‌ها هدایت‌شدگانند. (۸۲)

برداشت از آیهٔ ۸۲ (تقویت ایمان)

سالک الی اللّٰه باید ایمانش را به قدری تقویت کند که خود را به مقام اعتصام برساند و ایمانش را ملبّس به ظلم به خود و ظلم به دیگران نکند تا خدای تعالی برای او در دنیا و آخرت آرامش و امنیّت عنایت کند و او را هدایت نماید.

آیهٔ ۱۰۸ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ لا تَسُبُّوا الَّذينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّهِ فَيَسُبُّوا اللّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذلِكَ زَيَّنّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۰۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۸

و به کسانی که غیر خدا را می‌خوانند و عبادت می‌کنند، فحش ندهید که مبادا آن‌ها هم از روی دشمنی و نادانی خدا را فحش دهند. این گونه برای هر امّتی عملشان را زینت داده‌ایم، سپس بازگشت همه به سوی پروردگارشان هست. پس آن‌ها را به آنچه عمل می‌کرده‌اند آگاه خواهد فرمود. (۱۰۸)

برداشت از آیهٔ ۱۰۸ (حُسن برخورد با دیگران)

سالک الی اللّٰه باید حتّی با دشمنان دین با خوبی و سلامت نفس برخورد کند، به آن‌ها فحّاشی نکند زیرا عکس‌العمل آدم‌های بد، بدی و فحّاشی است و غالباً اظهار بدی‌ها و دشمنی‌ها از سوی معاندین به خاطر عدم رعایت اخلاق اسلامی از طرف مسلمانان است. آن‌ها فحاشی و دشمنی را خوب می‌دانند ولی تو که سالک الی اللّٰه هستی فحّاشی را زشت و غیر صحیح می‌دانی، آن‌ها حتّی حاضرند به خدای تعالی و پاکان عالم مثل ائمّهٔ معصومین علیهم‌السلام فحّاشی کنند پس به آن‌ها فحش ندهید تا آن‌ها به شما و خدای تعالی و پیشوایانتان فحش ندهند.

آیات ۱۰۹ ـ ۱۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ أَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ أَيْمانِهِمْ لَئِنْ جاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِها قُلْ إِنَّمَا الْآياتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَ ما يُشْعِرُكُمْ أَنَّها إِذا جاءَتْ لا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۹﴾ وَ نُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَ أَبْصارَهُمْ كَما لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ نَذَرُهُمْ فِي طُغْيانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱۰﴾ وَ لَوْ أَنَّنا نَزَّلْنا إِلَيْهِمُ الْمَلائِكَةَ وَ كَلَّمَهُمُ الْمَوْتى وَ حَشَرْنا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلاً ما كانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلاّ أَنْ يَشاءَ اللّٰهُ وَ لكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿۱۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۹ ـ ۱۱۱

و با اصرار زیاد به خدا قسم خوردند که اگر نشانه‌ای برای آن‌ها (از طرف خدا) بیاید، حتماً به آن ایمان

خواهند آورد. بگو: جز این نیست که نشانه‌ها فقط نزد خدا است و شما از کجا می‌دانید که وقتی آن نشانه‌ها بیاید، آن‌ها ایمان نمی‌آورند؟ (۱۰۹)

و ما دلها و چشمهای آن‌ها را واژگون می‌کنیم، همان طوری که اوّل به آن ایمان نیاورده‌اند و آن‌ها را در طغیانشان سرگردان می‌گذاریم. (۱۱۰)

و اگر ما ملائکه را بر آن‌ها نازل می‌نمودیم و مرده‌ها با آن‌ها سخن می‌گفتند و همه چیز را با آن‌ها جمع می‌نمودیم، آن‌ها هرگز ایمان نمی‌آوردند، مگر آنکه خدا بخواهد ولی بیشتر آن‌ها اظهار نادانی می‌کنند. (۱۱۱)

برداشت از آیات ۱۰۹ ـ ۱۱۱ (ایمان راسخ)

سالک الی اللّه باید به همهٔ نشانه‌های الهی ایمان راسخ و مستقر داشته باشد، ایمانش را تقویت کند، توجّه به معجزات و نشانه‌های الهی بکند و به این وسیله درجات ایمانش را بالا ببرد و جهل و نادانی را از خود دور کند.

آیات ۱۱۶ ـ ۱۱۷ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ إِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلاّ يَخْرُصُونَ ﴿۱۱۶﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۶ ـ ۱۱۷

و اگر تو از بیشتر این مردمی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می‌کنند. زیرا آن‌ها جز از گمانشان و ظنّشان پیروی نمی‌کنند و این‌ها جز به سوی فکر باطل و حدسشان نمی‌روند. (۱۱۶)

قطعاً پروردگارت به حال کسانی که از راه او گمراه شده‌اند، داناتر است و او آن‌هائی را که هدایت شده‌اند، بهتر می‌شناسد. (۱۱۷)

برداشت از آیات ۱۱۶ ـ ۱۱۷ (پیروی از ظن و گمان)

سالک الی اللّه باید خود را از اطاعت و پیروی مدّعیان دروغین سیر و سلوک نجات دهد زیرا اکثر آن‌ها به

خاطر اینکه از ظن و گمان پیروی می‌کنند او را از راه صحیح گمراه می‌نمایند و فقط باید از وحی و الهام و قرآن پیروی کند زیرا خدای تعالی بهتر می‌داند که چه کسی از آن‌ها هدایت را دریافته است.

آیات ۱۲۳ ـ ۱۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ كَذٰلِكَ جَعَلْنا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكابِرَ مُجْرِميها لِيَمْكُرُوا فيها وَ ما يَمْكُرُونَ إِلاّ بِأَنْفُسِهِمْ وَ ما يَشْعُرُونَ ﴿۱۲۳﴾ وَ إِذا جاءَتْهُمْ آيَةٌ قالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتّىٰ نُؤْتىٰ مِثْلَ ما أُوتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ اللّٰهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسالَتَهُ سَيُصيبُ الَّذينَ أَجْرَمُوا صَغارٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَ عَذابٌ شَديدٌ بِما كانُوا يَمْكُرُونَ ﴿۱۲۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۶ ـ ۱۱۷

و اگر تو از بیشتر این مردمی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می‌کنند. زیرا آنها جز از گمانشان و ظنّشان پیروی نمی‌کنند و اینها جز به سوی فکر باطل و حدسشان نمی‌روند. (۱۱۶)

قطعاً پروردگارت به حال کسانی که از راه او گمراه شده‌اند، داناتر است و او آنهائی را که هدایت شده‌اند، بهتر می‌شناسد. (۱۱۷)

برداشت از آیات ۱۲۳ ـ ۱۲۴ (ایمان به آیات الهی)

کسانی که تزکیهٔ نفس می‌کنند باید بدانند که کار بد از هر کسی بد است ولی از آن‌ها بدتر است و اگر بزرگان و آن‌هایی که به عنوان علماء و پاکان معرفی شده‌اند غرور خود را کنار بگذارند و به آیات الهی ایمان کامل بیاورند از عذاب شدید پروردگار محفوظ خواهند بود.

آیهٔ ۱۲۵ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلامِ وَ مَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ

يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّماءِ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذينَ لا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۲۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۲۵

پس کسی را که خدا بخواهد هدایت کند، شرح صدر برای پذیرفتن اسلام به او می‌دهد و کسی را که خدا بخواهد گمراهش کند، آنچنان سینه‌اش را تنگ می‌کند که گویا می‌خواهد به آسمان بالا برود. این گونه خدا پلیدی را برای افرادی که ایمان نمی‌آورند قرار داده است. (۱۲۵)

برداشت از آیهٔ ۱۲۵ (شرح صدر)

سالک الی اللّه باید ایمان خود را آنچنان تقویت کند که به این وسیله دارای شرح صدر بشود و خدای تعالی او را هدایت کند که اگر این چنین نباشد خدای تعالی او را به حال خود وا می‌گذارد و پلیدی‌ها متوجّه او می‌شود.

آیات ۱۲۶ ـ ۱۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ هٰذا صِراطُ رَبِّکَ مُسْتَقيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآياتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۲۶﴾ لَهُمْ دارُ السَّلامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ هُوَ وَلِيُّهُمْ بِما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۲۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۶ ـ ۱۲۷

و این راه پروردگار تو است که مستقیم است. قطعاً ما آیات خود را برای مردمی که متذکّر بشوند توضیح داده‌ایم. (۱۲۶)

برای آن‌ها خانهٔ سلامتی و امن و امان در نزد پروردگارشان می‌باشد. و او ولیّ آن‌ها است به خاطر اعمالی که انجام می‌دادند. (۱۲۷)

برداشت از آیات ۱۲۶ ـ ۱۲۷ (صراط مستقیم)

صراط مستقیم همین قرآن است که خدای تعالی آیاتش را برای کسانی که در غفلت نیستند و متذکّرند با تفصیل بیان کرده و خانهٔ سلامتی را مختص آن‌ها قرار داده و خدای تعالی به خاطر کارهای خوبی که کرده‌اند ولیّ آن‌ها است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهاردهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۱۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

وَ كَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثيرٍ مِنَ الْمُشْرِكينَ قَتْلَ أَوْلادِهِمْ شُرَكاؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ

وَ لِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دينَهُمْ وَ لَوْ شاءَ اللّٰهُ ما فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَ ما يَفْتَرُونَ ﴿۱۳۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۳۷

و همین گونه بتهای آن‌ها برای بیشتر مشرکین، کشتن فرزندانشان را در نظرشان جلوه دادند تا آنکه آن‌ها را به هلاکت انداختند و دینشان را بر آن‌ها مشتبه ساختند و اگر خدا می‌خواست، چنین نمی‌کردند. بنابراین آن‌ها و تهمتهایشان را به حال خود واگذار. (۱۳۷)

برداشت از آیهٔ ۱۳۷ (عادت به رسومات)

بشر در اثر تزکیهٔ نفس نکردن و به رسومات و عادت‌ها عمل کردن به جایی می‌رسد که فرزند کشتن برای او کاری عادی می‌شود، آن‌ها را به جایی می‌رساند که دین و روشنان را برایشان مشتبه می‌کند و خدا آن‌ها را به حال خود وا می‌گذارد.

آیهٔ ۱۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

قَدْ خَسِرَ الَّذينَ قَتَلُوا أَوْلادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ حَرَّمُوا ما رَزَقَهُمُ اللّٰهُ

افْتِراءً عَلَى اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَ ما كانُوا مُهْتَدينَ ﴿۱۴۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۴۰

کسانی که فرزندان خود را از روی جهل و دیوانگی کشتند، ضرر کردند و آنچه را خدا به آن‌ها روزی داده بود، بر خود حرام کردند، در حالی که بر خدا افترا بستند. آن‌ها حتماً گمراه شدند و هدایت نیافتند. (۱۴۰)

برداشت از آیهٔ ۱۴۰ (گمراهی کامل)

کسانی که به رسومات پایبندند و تزکیهٔ نفس نکرده‌اند گمراهند و هیچ‌گاه به راه صحیح هدایت نمی‌شوند.

آیهٔ ۱۴۷ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ واسِعَةٍ وَ لا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمينَ ﴿۱۴۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۴۷

پس اگر تو را تکذیب می‌کنند، به آن‌ها بگو: پروردگار شما رحمتش واسعه است، امّا مجازات و عذاب او از قوم مجرمین برداشته نخواهد شد. (۱۴۷)

برداشت از آیهٔ ۱۴۷ (تکذیب پیامبر اکرم ۹)

کسانی که تزکیهٔ نفس نمی‌کنند، و به صفات رذیله مبتلا هستند همهٔ معتقدات دینی را دروغ می‌پندارند، حتّی رسالت رسول اکرم ﷺ را تکذیب می‌کنند و رحمت واسعهٔ خدای تعالی را نادیده می‌گیرند و خدای تعالی از مجرمین به خاطر این اعمالشان نمی‌گذرد.

آیات ۱۵۱ ـ ۱۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

قُلْ تَعالَوْا أَتْلُ ما حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاّ تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ بِالْوالِدَيْنِ إِحْسانًا وَ لا تَقْتُلُوا أَوْلادَكُمْ مِنْ إِمْلاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَ إِيّاهُمْ وَ لا تَقْرَبُوا الْفَواحِشَ ما ظَهَرَ مِنْها وَ ما بَطَنَ وَ لا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتي حَرَّمَ اللّهُ إِلاّ

بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۱۵۱﴾ وَ لا تَقْرَبُوا مالَ الْيَتيمِ إِلاّ بِالَّتي
هِيَ أَحْسَنُ حَتّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْميزانَ بِالْقِسْطِ لا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلاّ وُسْعَها وَ إِذا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَ لَوْ كانَ ذا قُرْبى وَ بِعَهْدِ اللّهِ أَوْفُوا
ذٰلِكُمْ وَصّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۲﴾ وَ أَنَّ هذا صِراطي مُسْتَقيمًا فَاتَّبِعُوهُ
وَ لا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبيلِهِ ذٰلِكُمْ وَصّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿۱۵۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵۱ـ ۱۵۳

بگو: بیائید آنچه را که پروردگارتان بر شما حرام کرده، برایتان بخوانم.

(اوّل) اینکه چیزی را شریک خدا قرار ندهید.

(دوّم) و به پدر و مادر نیکی کنید.

(سوّم) و کودکانتان را از ترس فقر نکشید، ما شما و آن‌ها را روزی می‌دهیم.

(چهارم) و به کارهای زشت نزدیک نشوید، چه این کارهای زشت، علنی و چه پنهانی باشد.

(پنجم) و انسانی را که خداوند محترم شمرده به قتل نرسانید، مگر به حقّ باشد. این وصیّتی است که خدا به شما فرموده، شاید شما عقلتان را به کار بیندازید. (۱۵۱)

(ششم) و به مال یتیم نزدیک نشوید، مگر با نیکی تا زمانی که آن یتیم به حدّ بلوغ و رشد خود برسد.

(هفتم) و پیمانه و وزن را کامل کنید و با عدالت آن را انجام بدهید. ما هیچ کس را مگر به اندازهٔ وسعش تکلیف نکرده‌ایم.

(هشتم) و وقتی که سخنی می‌گوئید، ولو برای اقوام و نزدیکان باشد، به عدالت بگوئید.

(نهم) و به عهد خدا وفا کنید. این وصیّت خدا به شما است، شاید شما متذکّر شوید. (۱۵۲)

(دهم) و این است صراط من که مستقیم است، پس از آن پیروی کنید.

(یازدهم) و از راههای مختلف دیگر پیروی نکنید، زیرا شما را از راه خدا جدا می‌کند. این وصیّت خدا به شما است، شاید شما تقوا پیشه کنید. (۱۵۳)

برداشت از آیات ۱۵۱ ـ ۱۵۳ (ده وظیفهٔ سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه باید از رسوماتی که معمولاً مردم به آن مبتلا هستند که بعضی از آن‌ها در قدیم مرسوم بوده و بعضی از آن‌ها در زمان ما مرسوم است بپرهیزد:

اوّل: آنکه در هیچ چیز و هیچ کار، کسی و چیزی را شریک خدای تعالی قرار ندهد.

دوّم: آنکه به پدر و مادر نیکی کند.

سوّم: آنکه روح و بدن فرزندانش را با تعلیمات زشت به خاطر آن که ثروتمند بشوند نکشد زیرا روزی او و پدر و مادرش را خدای تعالی مقدّر فرموده است.

چهارم: به فواحش چه در ظاهر و چه در پنهان نزدیک نشود.

پنجم: کسی که خدا کشتنش را حرام کرده نکشد.

ششم: به مال یتیم برای تصرّف بیجا و بیهوده نزدیک نشود.

هفتم: کیل و ترازو را با عدالت انجام دهد.

هشتم: عدالت را در بین مردم ولو آن که آن‌ها از اقوام و خویشاوندانش باشند رعایت کند.

نهم: به عهدی که خدای تعالی با آن‌ها چه در عالم ذر و چه در دنیا بسته وفا کند.

دهم: از راه‌هایی که دیگران برای تفرقه انداختن از راه حق، به وجود آورده‌اند پیروی نکند.

این است شرایط صراط مستقیم که باید سالک الی اللّٰه از آن پیروی کند. این‌ها را خدا فرموده که شاید شما عقلتان را به کار بیندازید، از خواب غفلت بیرون بیایید و تقوی را پیشه کنید.

آیهٔ ۱۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

إِنَّ الَّذينَ فَرَّقُوا دينَهُمْ وَ كانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللّٰهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِما كانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۱۵۹﴾

ترجمهٔ آیه ۱۵۹

کسانی که دین خود را به تفرقه کشانده‌اند و به دسته‌های گوناگون و مسلکهای مختلف تقسیم کرده‌اند، تو هیچ گونه ارتباطی با آنها نخواهی داشت. سروکار آنها تنها با خدا است، پس خدا آنها را از آنچه انجام می‌داده‌اند، با خبر می‌کند. (۱۵۹)

برداشت از آیهٔ ۱۵۹ (وحدت و یگانگی)

سالک الی اللّٰه باید تمام کوشش خود را برای وحدت و عدم تفرقه بین همسفران خود قرار دهد والاّ خدای تعالی او را از خاندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام جدا می‌کند و روز قیامت پروردگار متعال به خاطر تفرقه‌ای که بین دوستان انداخته عذابش می‌نماید.

آیهٔ ۱۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثالِها وَ مَنْ جاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلا يُجْزى إِلاّ مِثْلَها وَ هُمْ لا يُظْلَمُونَ ﴿۱۶۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۵۹

کسانی که دین خود را به تفرقه کشانده‌اند و به دسته‌های گوناگون و مسلکهای مختلف تقسیم کرده‌اند، تو هیچ گونه ارتباطی با آن‌ها نخواهی داشت. سروکار آن‌ها تنها با خدا است، پس خدا آن‌ها را از آنچه انجام می‌داده‌اند، با خبر می‌کند. (۱۵۹)

برداشت از آیهٔ ۱۶۰ (مهربانی خدای تعالی)

خدای تعالی آن قدر مهربان است که اگر کسی کار خوب بکند ده برابر به او حسنه می‌دهد ولی اگر کسی کار بدی بکند جزایش همان یک بدی است که انجام داده است و هیچ گاه خدای تعالی به کسی ظلم نمی‌کند.

آیات ۱۶۱ ـ ۱۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ انعام

قُلْ إِنَّني هَداني رَبّي إِلى صِراطٍ مُسْتَقيمٍ دينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْراهيمَ حَنيفًا وَ ماكانَ مِنَ الْمُشْرِكينَ ﴿۱۶۱﴾ قُلْ إِنَّ صَلاتي وَ نُسُكي وَ مَحْياىَ وَ مَماتي لِلّهِ رَبِّ الْعالَمينَ ﴿۱۶۲﴾ لا شَريكَ لَهُ وَ بِذلِكَ أُمِرْتُ وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمينَ ﴿۱۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶۱ـ ۱۶۳

بگو: قطعاً مرا پروردگارم به راه راست هدایت کرده است، دین پا برجائی که مطابق ملّت پاک ابراهیم است و ابراهیم از مشرکین نبود. (۱۶۱)

بگو: نماز و تمام عبادات و حتّی زندگی و مرگ من همه برای خدا است که پروردگار جهانیان است. (۱۶۲)

شریکی برای او نیست و به همین موضوع امر شده‌ام و من اوّل مسلمانم. (۱۶۳)

برداشت از آیات ۱۶۱ـ ۱۶۳ (پیغمبر اکرم ﷺ الگو است)

خدای تعالی پیامبر اکرم ﷺ را که مقتدا و الگوی سالکین الی اللّه است در همان راه مستقیمی که دین پابرجا و ملت حضرت ابراهیم علیه‌السلام بوده یعنی توحید کامل قرارش داده و نماز، سلوک، زندگی و مردنش تنها برای خدای جهانیان بوده و برای خدا در هیچ چیز و هیچ کار چیزی را و کاری را شریک قرار نداده و او اوّل تسلیم پروردگار است.

«سورهٔ مبارکهٔ اعراف»

آیهٔ ۳ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

۞بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ۞

اتَّبِعُوا ما أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِياءَ قَليلاً ما تَذَكَّرُونَ ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳

از چیزی که بر شما از طرف پروردگارتان نازل شده، پیروی کنید و از سرپرستان دیگری غیر از پروردگار پیروی نکنید. امّا شما کمتر متذکّر می‌شوید. (۳)

برداشت از آیهٔ ۳ (پیروی از قرآن)

سالک الی اللّه باید فقط از قرآن و احادیث نقل شده از پیامبر اکرم ﷺ با کوشش و اجتهاد، دقیقاً پیروی کند و از سخنان دیگران به خصوص که آن‌ها را ولی خود قرار دهد پیروی نکند.

آیهٔ ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ لَقَدْ مَكَّنّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنا لَكُمْ فيها مَعايِشَ قَليلاً ما تَشْكُرُونَ ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰

و ما شما را دارای تمکّن و حکومت در روی زمین قرار دادیم و انواع وسائل زندگی را برای شما در آن فراهم ساختیم، امّا شما کمتر تشکّر می‌کنید. (۱۰)

برداشت از آیهٔ ۱۰ (شکر خدا)

یکی از وظایف سالکین الی اللّه شکر کردن خدای تعالی است زیرا خدا به انسان نعمت داده، در زمین او را متمکّن کرده و برای او معیشتش را قرار داده است.

آیات ۱۹ ـ ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ يا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلا مِنْ حَيْثُ شِئْتُما وَ لا تَقْرَبا هذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونا مِنَ الظّالِمينَ ﴿۱۹﴾ فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطانُ لِيُبْدِيَ لَهُما ما وُورِيَ عَنْهُما مِنْ سَوْآتِهِما وَ قالَ ما نَهاكُما رَبُّكُما عَنْ هذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاّ أَنْ تَكُونا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونا مِنَ الْخالِدينَ ﴿۲۰﴾ وَ قاسَمَهُما إِنّي لَكُما لَمِنَ النّاصِحينَ ﴿۲۱﴾ فَدَلاّهُما بِغُرُورٍ فَلَمّا ذاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُما سَوْآتُهُما وَ طَفِقا يَخْصِفانِ عَلَيْهِما مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ ناداهُما رَبُّهُما أَ لَمْ أَنْهَكُما عَنْ تِلْكُمَا

الشَّجَرَةِ وَ أَقُلْ لَكُما إِنَّ الشَّيْطانَ لَكُما عَدُوٌّ مُبينٌ ﴿۲۲﴾ قالا رَبَّنا ظَلَمْنا

أَنْفُسَنا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنا وَ تَرْحَمْنا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخاسِرينَ ﴿۲۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ـ ۲۳

و ای آدم، تو و همسرت در بهشت ساکن شوید و از هر جا و از هر میوه‌ای که خواستید بخورید و به این درخت نزدیک نشوید که از ظالمین خواهید بود. (۱۹)

شیطان آن دو را وسوسه کرد تا آنچه را که از بدنشان پوشیده بود، آشکار نماید و گفت: پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده، مگر آنکه مبادا شما دو فرشته شوید یا در بهشت جاودانه بمانید. (۲۰)

و برای آن‌ها قسم خورد که من برای شما از نصیحت‌کنندگانم. (۲۱)

پس آن‌ها را با گول زدن و مغرور کردن (به خوردن از آن درخت) دلالت کرد. پس وقتی که از آن درخت چشیدند، تمام اندامشان و عورتشان برای آن‌ها آشکار شد و آن‌ها مشغول شدند که از برگهای درخت آن باغ بر خود بگذارند و در این موقع پروردگارشان آن‌ها را صدا زد که مگر من شما را از خوردن آن درخت نهی نکرده بودم و مگر من به شما نگفته بودم که شیطان دشمن آشکاری برای شما است؟ (۲۲)

(آدم و حوّاء) گفتند: پروردگار ما، به خود ظلم کردیم و اگر ما را نبخشی و بر ما مهربانی نکنی، از ضررکنندگان خواهیم بود. (۲۳)

برداشت از آیات ۱۹ـ ۲۳ (ظلم به نفس)

سالک الی اللّه باید از جریان حضرت آدم علیه‌السلام عبرت بگیرد و بداند که اگر کار مکروه و یا ترک اولایی انجام داد از ظالمین به خود محسوب می‌شود.

آیات ۲۶ـ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

يا بَني آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنا عَلَيْكُمْ لِباسًا يُواري سَوْآتِكُمْ وَ ريشًا وَ لِباسُ

التَّقْوى ذلِكَ خَيْرٌ ذلِكَ مِنْ آياتِ اللّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۲۶﴾ يا بَني آدَمَ لا

يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطانُ كَما أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُما لِباسَهُما لِيُرِيَهُما

سَوْآتِهِما إِنَّهُ يَراكُمْ هُوَ وَ قَبيلُهُ مِنْ حَيْثُ لا تَرَوْنَهُمْ إِنّا جَعَلْنَا الشَّياطينَ أَوْلِياءَ لِلَّذينَ لا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ـ ۲۷

ای پسران آدم، لباسی برای شما نازل کردیم که اندام شما را می‌پوشاند و زینت برای شما است، ولی لباس پرهیزگاری و تقوی از آن بهتر است. آن از آیات خدا است، شاید آن‌ها متذکّر شوند. (۲۶)

ای فرزندان آدم، شیطان شما را آن گونه که پدر و مادرتان را از بهشت بیرون کرد و لباسشان را از تنشان بیرون آورد برای آنکه عورتشان را به آن‌ها نشان دهد، گول نزند. قطعاً او و جمعیّتش شما را از جائی که شما آن‌ها را نمی‌بینید، می‌بینند. ما شیاطین را اولیاء کسانی که ایمان نمی‌آورند، قرار دادیم. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۶ـ ۲۷ (تقوی)

سالک الی اللّه باید بداند که بهترین پوشش برای او تقوی است و کوشش کند که شیطان او را اغوا نکند، او را از تقوی دور ننماید زیرا شیطان دیده نمی‌شود و وسوسه‌هایش در دل کسانی که ایمانشان کامل نیست و شیطان را ولی خود قرار داده‌اند زیاد است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پانزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۸ـ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ إِذا فَعَلُوا فاحِشَةً قالُوا وَجَدْنا عَلَيْها آباءَنا وَ اللّٰهُ أَمَرَنا بِها قُلْ إِنَّ اللّٰهَ لا يَأْمُرُ بِالْفَحْشاءِ أَ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ ما لا تَعْلَمُونَ ﴿۲۸﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَ أَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ ادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَما بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿۲۹﴾ فَرِيقًا هَدى وَ فَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلالَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّياطِينَ أَوْلِياءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ـ۳۰

و وقتی که کار بدی انجام می‌دهند، می‌گویند: ما پدرانمان را همین طوری یافته‌ایم و خدا ما را به این امر کرده است، بگو: خدا هیچ کس را به فحشا امر نمی‌کند. آیا چیزی دربارهٔ خدا می‌گوئید که علمش را ندارید؟ (۲۸)

بگو: پروردگار من به عدالت و قسط امر کرده است و در هر مسجدی توجّه خود را مستقیماً به او قرار دهید و او را بخوانید در حالی که دینتان را برای او خالص کرده باشید. همان گونه که شما را در ابتداء آفرید، بار دیگر در قیامت بر می‌گرداند. (۲۹)

جمعی را هدایت کرده و جمعی گمراهی حقّ آن‌ها شده است. قطعاً آن‌ها شیاطین را به جای خدا اولیاء خود انتخاب کرده‌اند و گمان می‌کنند، هدایت شده‌اند. (۳۰)

برداشت از آیات ۲۸ـ۳۰ (رسومات بدگذشتگان)

آن‌هایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند و به رسومات بد گذشتگان عادت کرده‌اند و حتّی این رسومات غلط را به خدا نسبت می‌دهند، باید بدانند که خدا هیچ گاه مردم را به بدیها امر نمی‌کند بلکه دستور فرموده که با

عدالت و کارهای صحیح حرکت کنند، در هر مسجدی که بر اساس تقوی ساخته شده بایستند و خدا را با روش پاک بخوانند که یک عدّه‌ای این کار را می‌کنند موفّق و هدایت می‌شوند و آن‌هایی که تخلف کنند گمراهی حق آن‌ها است زیرا تخلّف از اوامر پروردگار در حقیقت پیروی از شیطان است اگر چه فکر کنند آن‌ها هدایت شدگانند.

آیات ۳۱ـ ۳۳ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

يا بَني آدَمَ خُذُوا زينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لا يُحِبُّ الْمُسْرِفينَ ﴿۳۱﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زينَةَ اللَّهِ الَّتي أَخْرَجَ لِعِبادِهِ وَ الطَّيِّباتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذينَ آمَنُوا فِي الْحَياةِ الدُّنْيا خالِصَةً يَوْمَ الْقِيامَةِ كَذلِكَ نُفَصِّلُ الْآياتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۲﴾ قُلْ إِنَّما حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَواحِشَ ما ظَهَرَ مِنْها وَ ما بَطَنَ وَ الْإِثْمَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ أَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ ما لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطاناً وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ ما لا تَعْلَمُونَ ﴿۳۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳۱ـ ۳۳

ای فرزندان آدم، در وقت رفتن به مسجد زینت خود را با خود بردارید و بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید. قطعاً خدا اسراف‌کنندگان را دوست نمی‌دارد. (۳۱)

بگو: چه کسی زینتهای الهی را که برای بندگان خود خلق فرموده و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟ بگو: اینها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده‌اند و در قیامت اینها برای آنها خالص خواهد بود. این گونه آیات را برای کسانی که می‌دانند شرح می‌دهیم. (۳۲)

بگو: پروردگار من تنها اعمال زشت چه آشکار باشد و چه پنهان و گناه و تجاوز به ناحقّ را و اینکه چیزی را که خدا دلیلی برای آن نازل نکرده شریک خدا قرار دهید و دربارهٔ خدا مطلبی را که نمی‌دانید بگوئید، حرام کرده است. (۳۳)

برداشت از آیات ۳۱ ـ ۳۳ (دستورات الهی)

سالک الی اللّه باید اعمال زیر را که از اوامر الهی است انجام دهد:

اوّل: وقتی به مسجد می‌رود لباس تمیز بپوشد و زینت‌هایش را با خود بردارد.

دوّم: غذایی حلال بخورد، آشامیدنیهای حلال بیاشامد ولی اسراف نکند زیرا خدای تعالی اسراف کنندگان را دوست نمی‌دارد.

سوّم: بداند خدای تعالی هر چه زینت خوب، غذای خوب، ثروت پاک و پاکیزه است برای او قرار داده و هیچ چیز را بر او حرام نکرده است. فقط چند چیز را بر او حرام فرموده است:

اوّل: فواحش، چه علنی باشد و چه در خفا انجام گردد.

دوّم: گناهانی که در دین به عنوان گناه توضیح داده شده است بر او حرام است.

سوّم: تجاوز به حقوق دیگران.

چهارم: شرک به خدای تعالی.

پنجم: کلام و یا چیزی را به خدای تعالی نسبت بدهد که نمی‌داند خدا فرموده است یا خیر.

آیهٔ ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

إِنَّ الَّذينَ كَذَّبُوا بِآياتِنا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْها لا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوابُ السَّماءِ وَ لا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِياطِ وَ كَذلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمينَ ﴿۴۰﴾

برداشت از آیهٔ ۴۰ (تکبّر)

سالک الی اللّه باید نشانه‌های خدا را جدّی بگیرد، از آن‌ها خدا را بشناسد و با کبر و نخوت با آن‌ها روبرو نشود والاّ خدای تعالی درهای رفعت و پیشرفت را به روی او باز نمی‌کند و در قیامت وارد بهشت نمی‌شود و به قدری این مطلب جدّی است که اگر شتر از سوراخ سوزن عبور کند، ممکن است این کار هم انجام شود.

خدا این گونه مجرمین را جزا می‌دهد.

آیهٔ ۴۲ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ لا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلاّ وُسْعَها أُولئِكَ أَصْحابُ الْجَنَّةِ هُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۴۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۲

و کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل شایسته کرده‌اند، ما کسی را مگر به قدر وسعش تکلیف نمی‌کنیم. آنها اهل بهشتند که در آن بهشت همیشه خواهند بود. (۴۲)

برداشت از آیهٔ ۴۲ (تکلیف مالایطاق)

خدای تعالی هیچ کس را بیشتر از طاقتش تکلیف نمی‌کند. اگر سالک الی اللّه ایمانش را محکم کند و عمل شایسته انجام دهد به بهشتی که همیشه در آن خواهد بود وارد می‌شود.

آیهٔ ۴۳ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ نَزَعْنا ما في صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْري مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهارُ وَ قالُوا الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذي هَدانا لِهذا وَ ما كُنّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لا أَنْ هَدانَا اللّهُ لَقَدْ جاءَتْ رُسُلُ رَبِّنا بِالْحَقِّ وَ نُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوها بِما كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۳

و ما از دل آن‌ها هر چه از کینه و صفات رذیله هست، می‌بریم و می‌کَنیم و از زیر قصرهای آن‌ها نهرهائی جریان دارد و می‌گویند: حمد خدائی راکه ما را به این بهشت راهنمائی کرد و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود، ما راه را نمی‌یافتیم. قطعاً فرستادگان پروردگار ما حقّ را آوردند و در این موقع به آن‌ها ندا داده می‌شود که این بهشت را در برابر اعمالی که انجام می‌داده‌اید، به ارث می‌برید. (۴۳)

برداشت از آیهٔ ۴۳ (الطاف پروردگار)

از الطاف پروردگار برای سالکین الی اللّٰه و آن‌هایی که دارای ایمان‌اند و عمل شایسته می‌کنند این است که هر چه در دل کینه و حسد دارند را از آن‌ها برمی‌دارد تا بتوانند در صفا و صمیمیت کامل زندگی کنند، در بهشتی که دائماً در آن خواهند بود بمانند و اعتراف کنند که اگر هدایت پروردگار نبود ما خودمان نمی‌توانستیم به این موفّقیّت برسیم.

آیهٔ ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

الَّذينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّٰهِ وَ يَبْغُونَها عِوَجًا وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ كافِرُونَ ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۴۵

آن کسانی که راه خدا را می‌بندند و می‌خواهند آن را منحرف نشان دهند و آن‌ها به روز قیامت کافرند. (۴۵)

برداشت از آیهٔ ۴۵ (اهمیّت اعمال سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه باید آنچنان در صراط مستقیم حرکت کند که مردم او را الگوی خود قرار دهند نه آنکه با عملش راه خدا را به روی مردم ببندد، آن را کج و منحرف نشان دهد و به آخرت کافر باشد.

آیات ۵۵ـ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَ خُفْيَةً إِنَّهُ لا يُحِبُّ الْمُعْتَدينَ ﴿۵۵﴾ وَ لا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاحِها وَ ادْعُوهُ خَوْفًا وَ طَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَريبٌ مِنَ الْمُحْسِنينَ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیات ۵۵ـ۵۶

پروردگار خود را با تضرّع و در پنهانی بخوانید. قطعاً او تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد. (۵۵)

و در روی زمین بعد از آنکه آن اصلاح شده است، فساد نکنید و خدا را با ترس و امید بخوانید. قطعاً رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است. (۵۶)

برداشت از آیات ۵۵ ـ ۵۶ (وظایف سالک الی الله)

سالک الی الله باید دائماً خدا را با تضرع و زاری، آهسته بخواند و تجاوزگر نباشد زیرا خدا تجاوزگران را دوست نمی‌دارد.

سالک الی الله باید بکوشد که در روی زمین فساد نکند و با خوف و رجاء مساوی با خدا مناجات کند زیرا رحمت پروردگار به نیکوکاران نزدیک است.

آیات ۹۶ ـ ۹۹ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَيْهِمْ بَرَكاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ وَ لكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْناهُمْ بِما كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۹۶﴾ أَ فَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنا بَياتًا وَ هُمْ نائِمُونَ ﴿۹۷﴾ أَ وَ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنا ضُحًى وَ هُمْ يَلْعَبُونَ ﴿۹۸﴾ أَ فَأَمِنُوا مَكْرَ اللّهِ فَلا يَأْمَنُ مَكْرَ اللّهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخاسِرُونَ ﴿۹۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹۶ ـ ۹۹

و اگر اهل قریه‌ها و شهرها ایمان بیاورند و تقوا داشته باشند، درهای برکات را از آسمان و زمین به روی آن‌ها باز می‌کنیم. ولی آن‌ها تکذیب کردند. ما هم به خاطر کاری که کرده‌اند، آن‌ها را گرفتارشان نمودیم. (۹۶)

آیا اهل آبادیها در امان‌اند از اینکه شبانه عذاب ما آن‌ها را بگیرد، در حالی که همهٔ آن‌ها در خواب باشند؟ (۹۷)

آیا اهل این آبادیها در امانند که عذاب ما در روز به سراغشان بیاید، در حالی که سرگرم کارهای لهو و لعب‌اند. (۹۸)

آیا آن‌ها خود را از مکر[1] الهی در امان می‌دانند؟ در حالی که جز ضررکنندگان، کسی خود را از مکر خدا ایمن نمی‌داند. (۹۹)

برداشت از آیات ۹۶ـ۹۹ (برکات الهی)

سالک الی اللّه اگر با ایمان کامل تزکیهٔ نفس کند و خود را به مقام تقوی برساند، برکات خدا از آسمان و زمین بر او باز می‌شود، که هم دنیای خوبی داشته باشد و هم آخرت خوبی برای او باشد. ولی اگر سالکین الی اللّه در سیر و سلوک به دروغ متوسل شوند و ریاکار گردند خدای تعالی آن‌ها را مؤاخذه می‌کند و این افراد ناگهان حتّی وقتی که در خواب‌اند یا مشغول بازی دنیایی هستند، مورد عذاب الهی واقع می‌گردند. و اگر قدم در راه حقیقت برندارند و از پنهان کاری‌های خدای تعالی خود را در امان بدانند زیانکارند.

آیات ۱۲۸ـ۱۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

قالَ مُوسى لِقَوْمِهِ اسْتَعينُوا بِاللّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلّهِ يُورِثُها مَنْ يَشاءُ مِنْ عِبادِهِ وَ الْعاقِبَةُ لِلْمُتَّقينَ ﴿۱۲۸﴾ قالُوا أُوذينا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنا وَ مِنْ بَعْدِ ما جِئْتَنا قالَ عَسى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَ يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۸ـ۱۲۹

موسی به اصحابش و قومش گفت: از خدا یاری بخواهید و صبر کنید. زمین مال خدا است، به هر کس از بندگانش بخواهد آن را به ارث خواهد داد و عاقبت مال متّقین است. (۱۲۸)

قوم موسی گفتند: آن‌ها ما را قبل از آمدن تو به طرف ما، اذیّت می‌کردند و بعد از آمدن تو به سوی ما هم باز اذیّت می‌کنند. موسی گفت: امید است که پروردگارتان دشمن شما را هلاک کند و شما را جانشین آن‌ها در روی زمین قرار دهد، آن وقت نگاه کند ببیند شما چگونه عمل می‌کنید. (۱۲۹)

---

۱ ــ «مکر» به معنی کاری است که طوری انجام شود که طرف مقابل متوجّه مقدّماتش نشود و «مکر» خدا به معنی نیرنگ خدا نیست، بلکه به معنی این است که خدای تعالی به نحوی علیه کفّار مقدّمات کارهائی را انجام می‌دهد که آن‌ها غافلگیر می‌شوند و ناگهان خود را در عذاب الهی مشاهده می‌کنند.

برداشت از آیات ۱۲۸ ـ ۱۲۹ (مراحل تقوی)

بزرگترین کاری که سالک الی اللّه باید تا آخر سیر و سلوکش انجام دهد گذراندن مراحل تقوا است و باید از استقامت و صبر کمک بگیرد تا عاقبت خوبی برای او در دنیا باشد، ضمناً خدای تعالی به او کمک می‌کند، دشمنانش را هلاک می‌کند و او را به مقام خلیفةاللّهی می‌رساند و نگاه می‌کند تا ببیند او چگونه عمل خواهد کرد.

آیهٔ ۱۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

الَّذينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْراةِ وَ الْإِنْجيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّباتِ وَ يُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبائِثَ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَ الْأَغْلالَ الَّتي كانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذينَ آمَنُوا بِهِ وَ عَزَّرُوهُ وَ نَصَرُوهُ وَ اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۵۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۵۷

آن کسانی که از پیامبری که از جانب خدا همهٔ حقایق به او خبر داده شده و درس نخوانده، آنکه صفاتش در تورات و انجیل نوشته شده و در نزد آن‌ها هست و آن‌ها آن را یافته‌اند، پیروی میکنند، او آن‌ها را امر به معروف و نهی از منکر می‌کند و چیزهائی را که پاکیزه است، برای آن‌ها حلال می‌کند و ناپاکیها را برای آن‌ها حرام می‌نماید و بارهای سنگین و غل و زنجیرها را که بر آن‌ها بود، از آن‌ها بر می‌دارد. پس کسانی که به او ایمان آوردند و بزرگش دانستند و کمک و یاریش کردند و از نوری که با او نازل شده[1] پیروی نمودند، آن‌ها رستگارانند. (۱۵۷)

---

۱ ــ طبق تفاسیر و روایات سنّی و شیعه منظور «از نوری که با او نازل شده» حضرت علی بن ابیطالب علیه‌السلام است.

برداشت از آیهٔ ۱۵۷ (پیروی از پیغمبر اکرم ۹)

سالک الی اللّٰه باید کوشش کند که صد در صد از پیغمبری که امر به معروف و نهی از منکر کرده و همهٔ خوراکی‌ها و پوشاک‌های پاک و پاکیزه را هلاک فرموده، هر چیز بد و پلیدی را برای مسلمان‌ها حرام کرده، قید و بندهای زمان جاهلیت را از آن‌ها برداشته و از کلمات و قرآنی که بر آن حضرت نازل شده پیروی کند. زیرا اگر این چنین کرد موفّق و رستگار خواهد شد.

آیات ۱۷۵ ـ ۱۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذي آتَيْناهُ آياتِنا فَانْسَلَخَ مِنْها فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطانُ فَكانَ مِنَ الْغاوينَ ﴿۱۷۵﴾ وَ لَوْ شِئْنا لَرَفَعْناهُ بِها وَ لكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَ اتَّبَعَ هَواهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذينَ كَذَّبُوا بِآياتِنا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷۶﴾ ساءَ مَثَلاً الْقَوْمُ الَّذينَ كَذَّبُوا بِآياتِنا وَ أَنْفُسَهُمْ كانُوا يَظْلِمُونَ ﴿۱۷۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷۵ ـ ۱۷۷

و برای آن‌ها تلاوت کن خبر کسی را که آیات و نشانه‌های خود را به او ارائه دادیم ولی او خود را از آن آیات دور کرد و شیطان در پی او افتاد و از گمراهان گردید. (۱۷۵)

و اگر می‌خواستیم، او را با این آیات بالا می‌بردیم. ولی او خود را در زمین پایبند کرد و از هوای نفس خود پیروی کرد. پس مَثَل او مانند مَثَل سگ است که اگر به او حمله کنی، دهانش را باز می‌کند و اگر او را به حال خود بگذاری، باز هم دهانش را باز می‌کند. آن مَثَل گروهی است که آیات ما را تکذیب کرده‌اند. این داستان را نقل کن، شاید آن‌ها تفکّر کنند. (۱۷۶)

بد است مَثَل گروهی که آیات ما را تکذیب می‌کنند و آن‌ها به خودشان ظلم کرده‌اند. (۱۷۷)

برداشت از آیات ۱۷۵ ـ ۱۷۷ (بلعم باعورا)

سالک الی اللّٰه باید از قضیهٔ بلعم باعورا عبرت بگیرد که اگر هر چه در سیر الی اللّٰه پیشرفت کند، ممکن است باز هم در خطر باشد و شیطان او را فریب دهد و گمراه گردد و ممکن است در اثر پیروی از هوای‌نفس آن قدر پست شود که خدای تعالی او را از سگ هار پست‌تر بداند و این برای کسانی که نشانه‌های خدا را تکذیب می‌کنند و به نفس خود ظلم می‌کنند بدترین چیز است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ شانزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۷۸ ـ ۱۷۹ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدي وَ مَنْ يُضْلِلْ فَأُولئِکَ هُمُ الْخاسِرُونَ ﴿۱۷۸﴾ وَ لَقَدْ ذَرَأْنا لِجَهَنَّمَ کَثيرًا مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لا يَفْقَهُونَ بِها وَ لَهُمْ أَعْيُنٌ لا يُبْصِرُونَ بِها وَ لَهُمْ آذانٌ لا يَسْمَعُونَ بِها أُولئِکَ کَالْأَنْعامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولئِکَ هُمُ الْغافِلُونَ ﴿۱۷۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷۸ ـ ۱۷۹

کسی را که خدا هدایت کند، هدایت شدهٔ واقعی است و کسی را که خدا گمراه کند، پس آن‌ها همان جمعیّت زیانکارند. (۱۷۸)

و حتماً گروه زیادی از جنّ و انس را برای جهنّم ساختیم. آن‌ها دلهائی دارند که با آن نمی‌فهمند و آن‌ها چشمهائی دارند که با آن نمی‌بینند و آن‌ها گوشهائی دارند که با آن نمی‌شنوند. آن‌ها در حقیقت مِثل چهارپایان‌اند بلکه گمراه‌ترند. آن‌ها همان غافلان‌اند. (۱۷۹)

برداشت از آیات ۱۷۸ ـ ۱۷۹ (هدایت پروردگار)

خدا جمعی را به خاطر اعمال خوبشان و به خاطر پیروی از قرآن و پیامبر ﷺ هدایت می‌کند و کسی که خدا او را به حال خود وا بگذارد ضرر زیادی کرده است، این دسته دلهایی دارند که با آن نمی‌فهمند، چشمی دارند که با آن حقایق را نمی‌بینند و گوشی دارند که با آن حقیقت را نمی‌شنوند؛ این‌ها در غفلت کامل به سر می‌برند و به هیچ وجه راهی به سوی خدا پیدا نمی‌کنند بلکه از حیوانات هم پست‌ترند.

آیات ۱۸۰ ـ ۱۸۱ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ لِلّٰهِ الْأَسْماءُ الْحُسْنى فَادْعُوهُ بِها وَ ذَرُوا الَّذينَ يُلْحِدُونَ في أَسْمائِهِ سَيُجْزَوْنَ ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸۰﴾ وَ مِمَّنْ خَلَقْنا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۸۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷۸ ـ ۱۷۹

و برای خدا اسماء حسنائی (و نیکوترین نامها) است. با آنها او را بخوانید و کسانی را که اسماء خدا را به الحاد می‌کشانند، به حال خود وابگذارید. به زودی به خاطر آنچه که عمل می‌کنند، جزا داده می‌شوند. (۱۸۰)

و از کسانی که خلقشان کرده‌ایم، جمعی هستند که مردم را به حقّ هدایت می‌کنند و به حقّ اجرای عدالت می‌نمایند. (۱۸۱)

برداشت از آیات ۱۸۰ ـ ۱۸۱ (ذکر خدا)

سالک الی اللّٰه باید همیشه با ذکر خدا و خواندن خدای تعالی با اسم‌های نیکویش به یاد خدا باشد و از ملحدین و کسانی که در غفلت کاملند، یا خوابشان به مرگشان منتهی شده دوری کند و جمعی از مردم که در رأس آن‌ها ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام قرار دارند؛ مردم را به حقایق اشیاء و با تأیید خدای تعالی هدایت می‌کنند و تنها جمعیتی که در قیامت نجات پیدا می‌کنند همین‌ها هستند.

آیهٔ ۱۸۶ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

مَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلا هادِيَ لَهُ وَ يَذَرُهُمْ في طُغْيانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۸۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸۶

کسی را که خدا گمراه کند، راهنمائی برای او نخواهد بود و آن‌ها را در طغیانشان به حال خودشان آنچنان وامی‌گذارد که حیران شوند. (۱۸۶)

برداشت از آیهٔ ۱۸۶ (هدایت)

سالک الی اللّٰه باید بداند اصل هدایت در دست خدا است و کسی که خدا او را هدایت نکند در بدبختی و سرکشی باقی می‌ماند. توضیح آن که: خدای تعالی در ابتداء به وسیلهٔ قرآن و انبیاء علیهم‌السلام همهٔ مردم را هدایت کرده و اگر مردم از این هدایت با اختیار خودشان پیروی کردند هدایت خاص از جانب پروردگار نصیب آن‌ها می‌گردد والاّ به هیچ وجه هدایت نمی‌شوند.

آیهٔ ۱۹۹ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

خُذِ الْعَفْوَ وَ أْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجاهِلِينَ ﴿۱۹۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۹۹

عفو و گذشت را پیشه کن و امر به خوبی کن و از نادانان اعراض کن. (۱۹۹)

برداشت از آیهٔ ۱۹۹ (عفو و گذشت)

سالک الی اللّٰه باید خود را به مقامی برساند که شعارش در مقابل بدکاران و بدگویان عفو و گذشت باشد و بعلاوه آن‌ها را به خوبی‌ها دعوت کند ولی از جهالی که خوبی را نمی‌فهمند و در عین حال بدی برای او می‌خواهند دوری کند.

آیات ۲۰۰ ـ ۲۰۳ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ إِمّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۰۰﴾ إِنَّ

الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذا مَسَّهُمْ طائِفٌ مِنَ الشَّيْطانِ تَذَكَّرُوا فَإِذا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿۲۰۱﴾

وَ إِخْوانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لا يُقْصِرُونَ ﴿۲۰۲﴾ وَ إِذا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قالُوا

لَوْ لا اجْتَبَيْتَها قُلْ إِنَّما أَتَّبِعُ ما يُوحى إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هذا بَصائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَ

هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۲۰۳﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰۰ـ ۲۰۳

و هر زمان شیطان وسوسه‌ای به تو بکند، پس از خدا پناهندگی بطلب، زیرا او شنوای دانایی است. (۲۰۰)

قطعاً کسانی که تقوی دارند، وقتی که وسوسه‌های شیطان را احساس می‌کنند، متوجّه آن می‌شوند، ناگهان چشم را باز می‌کنند و بینا می‌گردند. (۲۰۱)

و برادرانشان آن‌ها را در گمراهی می‌کشند، سپس کوتاهی نمی‌کنند. (۲۰۲)

و زمانی که برای آن‌ها آیه‌ای نیاوری، می‌گویند: چرا خودت آیه‌ای انتخاب نمی‌کنی؟ بگو: تنها از آنچه به من از طرف پروردگارم وحی می‌شود پیروی می‌کنم. این قرآن مایهٔ بینائیهائی است از طرف پروردگارتان و هدایت و رحمتی است برای مردمی که ایمان می‌آورند. (۲۰۳)

برداشت از آیات ۲۰۰ـ ۲۰۳ (دوری از شیطان)

سالک الی اللّه باید بکوشد که خود را در معرض طمع شیطان قرار ندهد و در عین حال از شر شیطان به خدای تعالی پناه ببرد و اهل تقوی باشد تا با یاد خدا و با یاد دستورات پروردگار از شیطان دوری کند و به این وسیله بصیرت در رشد و کمال در او به وجود آید ولی اگر انسان چشم دلش را باز نکند شیطان او را به سوی تجاوز به حقوق الهی و مردم سوق می‌دهد و باید سالک الی اللّه در این گونه موارد به پیامبر اکرم ﷺ اقتدا کند و تنها پیرو وحی باشد، بینش کاملی از خدای تعالی بخواهد و بداند که هدایت و مهربانی خاص او، تنها برای مردم با ایمان است.

آیات ۲۰۴ـ ۲۰۶ از سورهٔ مبارکهٔ اعراف

وَ إِذا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۲۰۴﴾ وَ اذْكُرْ

رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَ خِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَ

ٱلْآصالِ وَ لا تَكُنْ مِنَ الْغافِلِينَ ﴿۲۰۵﴾ إِنَّ الَّذينَ عِنْدَ رَبِّكَ لا يَسْتَكْبِرُونَ

عَنْ عِبادَتِهِ وَ يُسَبِّحُونَهُ وَ لَهُ يَسْجُدُونَ ﴿۲۰۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰۴ـ۲۰۶

و وقتی که قرآن خوانده می‌شود، پس آن را بشنوید و ساکت باشید، شاید مورد مهربانی واقع گردید. (۲۰۴) و پروردگارت را در دل خود با تضرّع و ترس و بدون آنکه کلامت بلند باشد در صبح و شام یاد کن و از غفلت‌کنندگان مباش. (۲۰۵)

قطعاً کسانی که در نزد پروردگار توأند، از عبادت پروردگار تکبّر نمی‌کنند و او را تسبیح می‌کنند و برای او سجده می‌نمایند. (۲۰۶)

برداشت از آیات ۲۰۴ـ۲۰۶ (استماع قرآن)

سالک الی اللّه با سایر مردم فرق دارد. ممکن است دیگران به قرآن توجّه نکنند و وقتی که قرآن خوانده می‌شود تنها برای قرائت و یا صدای قاری به آن گوش بدهند و هیچ‌گونه ادبی را در مقابل قرآن و استماع قرآن رعایت ننمایند؛ ولی سالک الی اللّه وقتی قرآن می‌خواند و یا قرآن برایش خوانده می‌شود به خاطر آن‌که مورد مهربانی و محبّت خاص خدای تعالی واقع شود به آن گوش می‌دهد و سخنی نمی‌گوید و چون خدای تعالی با او حرف می‌زند کمال ادب را رعایت می‌کند، صبح و شب در دل به یاد خدا است و نمی‌گذارد که از غافلین محسوب شود و بلکه آنچنان خود را نزد خدا مقرب می‌داند که به هیچ وجه از عبادت و بندگی او کوتاهی نمی‌کند، دائما تسبیح او را می‌گوید و برای او کمال تواضع را به وسیلهٔ سجده انجام می‌دهد.

«سورهٔ مبارکهٔ انفال»

آیات ۲ـ۴ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذينَ إِذا ذُكِرَ اللّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَ إِذا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آياتُهُ

زادَتْهُمْ إيمانًا وَ عَلى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۲﴾ الَّذينَ يُقيمُونَ الصَّلاةَ وَ مِمّا

رَزَقْناهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۳﴾ أُولئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ

مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۴﴾

ترجمهٔ آیات ۲ـ۴

قطعاً مؤمنین کسانی هستند که هر وقت نام خدا ذکر می‌شود، قلبشان ترسان می‌گردد و زمانی که آیات خدا بر آن‌ها خوانده می‌شود، ایمانشان زیاد می‌گردد و بر پروردگارشان توکّل می‌کنند. (۲)

آن کسانی که نماز را بر پا می‌دارند و از آنچه روزیشان کرده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۳)

این‌ها همان مؤمنان حقیقی هستند. برای آن‌ها نزد پروردگارشان درجات و آمرزش و روزی نیکوئی خواهد بود. (۴)

برداشت از آیات ۲ـ۴ (مؤمن واقعی)

برای سالک الی اللّه ایمان اساس هر کاری است و علامت مؤمن این است که وقتی خودش و یا به وسیلهٔ دیگران به یاد خدا می‌افتد در دل از عذاب الهی، از هیبت پروردگار می‌ترسد، نشانه‌های خدا ایمانش را زیاد می‌کند و بر خدای تعالی توکّل می‌نماید، نماز را به پا می‌دارد و از آنچه خدای تعالی به او داده است انفاق می‌کند. کسانی که این صفات را دادند مؤمن واقعی هستند و در نزد خدای تعالی دارای درجه می‌باشند، خدای تعالی کوتاهی‌های آن‌ها را می‌بخشد و روزی مادی و معنوی دائمی به آن‌ها عنایت می‌فرماید.

آیات ۲۰ـ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا أَطيعُوا اللّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَ أَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿۲۰﴾ وَ لا تَكُونُوا كَالَّذينَ قالُوا سَمِعْنا وَ هُمْ لا يَسْمَعُونَ ﴿۲۱﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذينَ لا يَعْقِلُونَ ﴿۲۲﴾ وَ لَوْ عَلِمَ اللّهُ فيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَ لَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَ هُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۲۳﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ـ۲۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا و رسولش را اطاعت کنید و از او سرپیچی نکنید، در حالی که شما (گفتار او را) می‌شنوید. (۲۰)

و مثل کسانی نباشید که می‌گفتند: شنیدیم، ولی در حقیقت آن‌ها نمی‌شنوند. (۲۱)

برداشت از آیات ۲۰ـ۲۱ (بدترین حیوانات)

سالک الی اللّه نباید از دستورات خدا و پیغمبر ﷺ سرپیچی کند و خود را در میان مردم مطیع خدا و پیغمبر ﷺ معرفی نماید ولی در واقع حرف آن‌ها را گوش ندهد زیرا بدترین جانوران کسانی هستند که در مقابل حقایق کر و کورند و عقلشان را به کار نمی‌اندازند و اگر خدا در این میان با انتخاب خودشان خیری را مشاهده می‌فرمود به آن‌ها کمک می‌کرد و گوش شنوا به آن‌ها می‌داد تا آن‌ها پشت به حقایق نکنند و از آن رو نگردانند.

آیات ۲۴ـ۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اسْتَجيبُوا لِلّهِ وَ لِلرَّسُولِ إِذا دَعاكُمْ لِما يُحْييكُمْ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۲۴﴾ وَ اتَّقُوا فِتْنَةً لا تُصيبَنَّ الَّذينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ شَديدُ الْعِقابِ ﴿۲۵﴾ وَ اذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَليلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النّاسُ فَآواكُمْ وَ أَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّباتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۴ـ۲۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، وقتی که خدا و پیامبر شما را به چیزی که حیات می‌بخشد می‌خوانند، قبول کنید و بدانید که خدا میان انسان و قلبش قرار می‌گیرد و همهٔ شما نزد او جمع‌آوری می‌شوید. (۲۴)

و از فتنه و آشوبی که تنها مخصوص ستمکاران از شما نمی‌باشد، بپرهیزید و بدانید که مجازات خدا بسیار سخت است. (۲۵)

و به یاد آورید زمانی را که شما گروه کم و ضعیفی در روی زمین بودید، می‌ترسیدید که مردم به شما هجوم بیاورند، ولی او شما را پناه داد و با یاری خود شما را تأیید کرد و روزیهای پاکی به شما عطا نمود تا شاید شما شکرگزار باشید. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۴ ـ ۲۶ (عبرت گرفتن از قضایای گذشتگان)

سالک الی اللّه باید همیشه در مقابل خدا و رسول خدا ﷺ آماده برای انجام دستورات آن‌ها باشد و در مقابل امتحاناتی که برای او می‌رسد کاملاً حواسش جمع باشد و از اشتباهاتی که ممکن است انجام دهد بپرهیزد و آنچه خدا با مردمان ضعیفی که در مقابل دشمنان قرار گرفته بودند و در طول تاریخ در قرآن و روایات از آن‌ها یاد شده و امتحانات خوبی داده بودند و به همین جهت خدای تعالی آن‌ها را یاری کرد و از زندگی و روزی خوبی آن‌ها را برخوردار کرد، عبرت بگیرد و متذکر باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَخُونُوا اللّهَ وَ الرَّسُولَ وَ تَخُونُوا أَماناتِكُمْ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۷

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خدا و پیامبر خیانت نکنید و در امانات خودتان خیانت نکنید، در حالی که شما می‌دانید. (۲۷)

برداشت از آیهٔ ۲۷ (خیانت به خدا)

سالک الی اللّٰه باید آنچنان صفات رذیله را در خود نیست و نابود کند که به احدی خیانت نکند و امانتدار باشد که اگر این چنین نبود، کارش به جایی می‌رسد که می‌خواهد به خدا و پیامبر اکرم ﷺ خیانت کند.

آیهٔ ۲۸ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

وَ اعْلَمُوا أَنَّما أَمْوالُكُمْ وَ أَوْلادُكُمْ فِتْنَةٌ وَ أَنَّ اللّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظيمٌ ﴿۲۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۸

و بدانید اموال و اولاد شما وسیلهٔ آزمایش است و قطعاً در نزد خدا پاداش بزرگی است. (۲۸)

برداشت از آیهٔ ۲۸ (امتحان)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر دارای اموال و اولادی شد و خدای تعالی محبّت آن‌ها را برای حفظ و تربیت آن‌ها در دل او انداخت این‌ها برای او امتحان‌اند.

آیهٔ ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقانًا وَ يُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئاتِكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظيم ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر تقوای الهی را پیشه کنید، خدا برای شما تشخیص حقّ از باطل را قرار می‌دهد و گناهان شما را جبران می‌کند و شما را می‌آمرزد و خدا صاحب فضل بزرگی است. (۲۹)

برداشت از آیهٔ ۲۹ (فواید تقوی)

سالک الی اله باید تقوایش را کامل کند تا به نتایج زیر برسد:

۱ - دریچهٔ دلش به سوی حقایق و حکمت باز شود.

۲ - گناهانش جبران شود.

۳ - خدا بدی‌هایش را بپوشاند.

آیات ۳۰ ـ ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

وَ إِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَ يَمْكُرُونَ وَ يَمْكُرُ اللّهُ وَ اللّهُ خَيْرُ الْماكِرينَ ﴿۳۰﴾ وَ إِذا تُتْلى عَلَيْهِمْ آياتُنا قالُوا قَدْ سَمِعْنا لَوْ نَشاءُ لَقُلْنا مِثْلَ هذا إِنْ هذا إِلاّ أَساطيرُ الْأَوَّلينَ ﴿۳۱﴾ وَ إِذْ قالُوا اللّهُمَّ إِنْ كانَ هذا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنا حِجارَةً مِنَ السَّماءِ أَوِ

ائْتِنا بِعَذابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۲﴾ وَ ما كانَ اللّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فيهِمْ وَ ما كانَ اللّهُ

مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۳۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ـ ۳۳

و هنگامی که کافران برای تو نقشه می‌کشیدند که تو را زندانی کنند یا به قتل برسانند یا بیرونت کنند و آن‌ها مکر کردند و خدا مکر کرد و خدا بهترین مکرکنندگان است. (۳۰)

و هنگامی که آیات ما بر آن‌ها خوانده شود، می‌گویند: حتماً شنیدیم، ما هم اگر بخواهیم مثل این را می‌گوئیم، این‌ها جز افسانهٔ گذشتگان چیزی نیست. (۳۱)

و زمانی که گفتند: خدایا، اگر این آیات حقّ است که از جانب تو است، پس بارانی از سنگها از آسمان بر ما فرود آور یا بر ما عذاب دردناکی بفرست. (۳۲)

و تا تو در میان آنها هستی، خدا آنها را عذاب نخواهد کرد و تا طلب آمرزش می‌کنند، خدا عذابشان نمی‌کند. (۳۳)

برداشت از آیات ۳۰ – ۳۳ (آنهایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند)

انسان یقیناً در دوران کودکی صفات رذیله‌ای را به خاطر معاشرت‌ها، دیدن زرق و برق دنیا و نداشتن ایمانی که او را به خدا و آخرت نزدیک کند در خود به وجود می‌آورد و اگر آن‌ها را در دوران زندگی تزکیه نکند، عاقبت آنچنان پلید، قسی القلب و کافر می‌شود که می‌خواهد با خدای تعالی و پیغمبرش مکر و خیانت کند و تمام آنچه بر پیغمبر اکرم ﷺ نازل شده را دروغ می‌پندارد و حتّی از خدا طلب عذاب می‌کند. اگر چه خدای تعالی آن‌ها را به برکت وجود پیغمبر رحمت، در دنیا عذاب نخواهد کرد.

سالک الی اللّه باید برای پیشرفت روحیاتش برکات وجودی رسول اکرم ﷺ را منظور نماید و همیشه استغفار کند تا به عذاب الهی مبتلا نشود.

آیهٔ ۳۴ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

وَ ما لَهُمْ أَلاّ يُعَذِّبَهُمُ اللّهُ وَ هُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرامِ وَ ما كانُوا أَوْلِياءَهُ إِنْ أَوْلِياؤُهُ إِلاَّ الْمُتَّقُونَ وَ لكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لا يَعْلَمُونَ ﴿۳۴﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۴

و چرا خدا آن‌ها را عذاب نکند و حال آنکه آن‌ها مردم را از مسجدالحرام منع می‌کنند و آن‌ها سرپرست مسجدالحرام نیستند، بلکه سرپرست آن فقط پرهیزگارانند، ولی بیشترِ آن‌ها نمی‌دانند. (۳۴)

برداشت از آیهٔ ۳۴ (سد عن سبیل اللّٰه)

خدای تعالی چگونه آن‌هایی را که سیر الی اللّٰه نمی‌کنند و قسی‌القلب‌اند عذاب نکند و حال آنکه آن‌ها مانع از عبادت مردم و رفتن به مسجدالحرام می‌گردند، علت این قساوت این است که آن‌ها تزکیهٔ نفس نکرده و از اولیاء خدا نشده‌اند. ولی اگر تقوی داشته باشند و تزکیهٔ نفس کنند، از اولیاء خدایند.

آیهٔ ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبيلِ اللّهِ فَسَيُنْفِقُونَها ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَ الَّذينَ كَفَرُوا إِلى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿۳۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۶

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند، اموالشان را برای آنکه مانع از راه خدا شوند خرج می‌کنند، پس به زودی همهٔ آن را خرج می‌کنند، سپس برایشان حسرتی خواهد شد و بعد شکست خواهند خورد و کافران در جهنّم محشور می‌شوند. (۳۶)

برداشت از آیهٔ ۳۶ (انفاق)

سالک الی اللّٰه باید در انفاقش به مردم دقیق باشد که مبادا کسی را به این وسیله به گناه و انحراف تشویق

کند و از کسانی گردد که راه خدا را به این وسیله بسته باشد که اگر این چنین شد، حسرت و سرافکندگی نصیبش می‌گردد و اگر شدید باشد در قیامت روانهٔ جهنّم خواهد شد.

آیهٔ ۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

قُلْ لِلَّذينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ ما قَدْ سَلَفَ وَ إِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلينَ ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۸

به آن‌هائی که کافر شده‌اند، بگو: اگر دست از مخالفت بردارند، گذشتهٔ آن‌ها بخشیده می‌شود و اگر برگردند، قطعاً روشی است که در گذشته بوده است. (۳۸)

برداشت از آیهٔ ۳۸ (توبه)

خدای تعالی به قدری به بندگانش مهربان است که اگر کفّار و معاندین از اعتقادات و کارهای بدشان دست بکشند و تزکیهٔ نفس کنند، آن‌ها را می‌بخشد و قبولشان می‌کند.

آیات ۳۹ ـ ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

وَ قاتِلُوهُمْ حَتّى لا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللّهَ بِما يَعْمَلُونَ بَصيرٌ ﴿۳۹﴾ وَ إِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ مَوْلاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلى وَنِعْمَ النَّصيرُ ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیات ۳۹ ـ ۴۰

و با آن‌ها جنگ کنید تا فتنه‌ای نباشد و همهٔ دین مخصوص خدا باشد و اگر بس کنند، قطعاً خدا به آنچه انجام می‌دهند بینا است. (۳۹)

و اگر پشت کنند، بدانید که قطعاً خدا مولای شما است، او بهترین سرپرست و بهترین یاور است. (۴۰)

برداشت از آیات ۳۹ ـ ۴۰ (بعد از ظهور)

سالک الی اللّٰه بعد از ظهور حضرت بقیّةاللّٰه (ارواحنافداه) راحت‌تر می‌تواند به تزکیهٔ نفس ادامه دهد زیرا همهٔ شیطان سیرتان کشته و معدوم می‌گردند، فتنه‌ای باقی نمی‌ماند و تنها راه و روش صحیح باقی خواهد ماند. اگر چه در زمان غیبت ارزش تزکیهٔ نفس بیشتر است ولی در آن زمان این کار آسان‌تر می‌شود.

آیات ۴۵ ـ ۴۶ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا إِذا لَقيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَ اذْكُرُوا اللّٰهَ كَثيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۵﴾ وَ أَطيعُوا اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ وَ لا تَنازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ ريحُكُمْ وَ اصْبِرُوا إِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّابِرينَ ﴿۴۶﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ ـ ۴۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هرگاه با جمعی روبرو شدید، پس پایدار و ثابت باشید و خدا را زیاد یاد کنید تا شاید رستگار شوید. (۴۵)

و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید و با هم دعوا و نزاع نکنید که سست می‌شوید و آبرو و قدرت و عزّت شما از بین می‌رود و صبر و استقامت کنید که خدا با صابرین است. (۴۶)

برداشت از آیات ۴۵ ـ ۴۶ (نزاع و خصومت)

سالک الی اللّٰه باید صفات زیر را در خود ایجاد کند:

۱ - در مقابل دشمن پابرجا و دارای استقامت باشد.

۲ - بسیار به یاد خدا باشد.

۳ - مطیع خدا و رسولش باشد.

۴ - با مسلمانان دعوی و نزاع نکند که آبروی خود را در مقابل دشمن ببرد.

۵ - صبور و بردبار باشد زیرا خدای تعالی کمک صابرین است.

آیهٔ ۴۹ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

إِذْ يَقُولُ الْمُنافِقُونَ وَ الَّذينَ في قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هؤُلاءِ دينُهُمْ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ فَإِنَّ اللّهَ عَزيزٌ حَكيمٌ ﴿۴۹﴾

برداشت از آیهٔ ۴۹ (توکّل)

سالک الی اللّٰه باید توکلش را به خدا تقویت کند زیرا وقتی در مقابل هجوم منافقین و آن‌هایی که دلهایشان مریض است قرار گرفت و او را سرزنش کردند، اگر توکّل نداشته باشد و با خدا نباشد، صد در صد تنها می‌ماند و از پای درمی‌آید.

آیات ۵۳ـ ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

ذلِكَ بِأَنَّ اللّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَها عَلى قَوْمٍ حَتّى يُغَيِّرُوا ما بِأَنْفُسِهِمْ وَ أَنَّ اللّهَ سَميعٌ عَليمٌ ﴿۵۳﴾ كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَ الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآياتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْناهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَ أَغْرَقْنا آلَ فِرْعَوْنَ وَ كُلٌّ كانُوا ظالِمينَ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۳ـ ۵۴

آن به خاطر این است که قطعاً خدا هیچ نعمتی را که به گروهی داده تغییر نمی‌دهد، مگر آنکه آن‌ها آنچه

در روحیّاتشان هست را تغییر دهند و قطعاً خدا شنوای دانائی است. (۵۳)

مانند روش قوم فرعون و کسانی که پیش از آن‌ها بودند، آیات پروردگارشان را تکذیب کردند. پس به خاطر گناهانشان هلاکشان کردیم و قوم فرعون را غرق نمودیم و همهٔ آن‌ها ستمگران بودند. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۳ـ ۵۴ (تغییر نعمت)

خدای تعالی در مقابل تغییری که انسان‌ها در نفس و روحشان می‌دهند نعمت‌هایش را تغییر می‌دهد؛ مثلاً اگر کسی صفات رذیله را کسب کند و یا به آن‌ها ادامه بدهد، بدبختی، فقر و بیچارگی نصیبش می‌شود (چنان که پیروان فرعون و تزکیهٔ نفس نکرده‌هایی که قبلاً بوده‌اند به خاطر امراض روحی و عمل به آن‌ها غرق و هلاک شدند.) و یا اگر اهل تقوی و تزکیهٔ نفس شود خدای تعالی نعمت فراوان و راحتی دائمی را نصیب او می‌کند.

آیات ۵۵ـ ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لا يُؤْمِنُونَ ﴿۵۵﴾ الَّذِينَ عاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَ هُمْ لا يَتَّقُونَ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیات ۵۵ـ ۵۶

قطعاً بدترین جنبندگان نزد خدا، کسانی هستند که کافرند و آن‌ها ایمان نمی‌آورند. (۵۵)

آن کسانی که با بعضی از آن‌ها پیمان بستی، سپس هر بار عهد و پیمان خود را می‌شکنند و آن‌ها از چیزی پرهیز نمی‌کنند. (۵۶)

برداشت از آیات ۵۵ـ ۵۶ (وفای به عهد)

سالک الی اللّه باید بکوشد به عهدی که می‌بندد و یا با خدا بسته است وفادار باشد و عهدش را نشکند زیرا اگر متعهد نبود، خدای تعالی او را بدتر از جانوران در قرآن معرفی فرموده است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هجدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۶۲ـ ۶۴از سورهٔ مبارکهٔ انفال

وَ إِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ هُوَ الَّذي أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَ بِالْمُؤْمِنينَ ﴿۶۲﴾ وَ أَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ ما فِي الْأَرْضِ جَميعًا ما أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَ لكِنَّ اللّٰهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزيزٌ حَكيمٌ ﴿۶۳﴾ يا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَ مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿۶۴﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ـ ۶۴

و اگر بخواهند با تو خدعه کنند، پس قطعاً خدا برای تو کافی است. او کسی است که تو را با یاری خود و یاری مؤمنان تقویت فرموده است. (۶۲)

و (خدا) میان دلهای آن‌ها دوستی به وجود آورد. اگر تمام آنچه روی زمین است، خرج می‌کردی که میان دلهای آنان، دوستی به وجود آوری، نمی‌توانستی الفت به وجود آوری. ولی خدا در میان آن‌ها دوستی و الفت ایجاد کرد که او قطعاً توانای حکیمی است. (۶۳)

ای پیامبر، خدا و مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند، برای تو کافی است. (۶۴)

برداشت از آیات ۶۲ـ ۶۴ (دشمنی مردم)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اکثر مردم دشمن او هستند و چون مریضند با او به نیرنگ برمی‌خیزند و باید ارتباطش را با خدای تعالی زیاد کند تا او را کمک نماید زیرا خدا برای او کافی است و خدا دل‌های مؤمنین را با او گرم و پرمحبّت می‌کند تا با او الفت پیدا کنند و او را کمک نمایند؛ بنابراین کمک خدا و سالکین الی اللّٰه باید برای او بسیار اهمیّت داشته باشد.

آیات ۷۲ـ۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ انفال

إِنَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ هاجَرُوا وَ جاهَدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ في سَبيلِ اللّهِ وَ
الَّذينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولئِکَ بَعْضُهُمْ أَوْلِياءُ بَعْضٍ وَ الَّذينَ آمَنُوا وَ لَمْ
يُهاجِرُوا ما لَکُمْ مِنْ وَلايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتّى يُهاجِرُوا وَ إِنِ اسْتَنْصَرُوکُمْ فِي
الدِّينِ فَعَلَيْکُمُ النَّصْرُ إِلاّ عَلى قَوْمٍ بَيْنَکُمْ وَ بَيْنَهُمْ ميثاقٌ وَ اللّهُ بِما تَعْمَلُونَ
بَصيرٌ ﴿۷۲﴾ وَ الَّذينَ کَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِياءُ بَعْضٍ إِلاّ تَفْعَلُوهُ تَکُنْ فِتْنَةٌ فِي
الْأَرْضِ وَ فَسادٌ کَبيرٌ ﴿۷۳﴾ وَ الَّذينَ آمَنُوا وَ هاجَرُوا وَ جاهَدُوا في سَبيلِ
اللّهِ وَ الَّذينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولئِکَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ
کَريمٌ ﴿۷۴﴾ وَ الَّذينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَ هاجَرُوا وَ جاهَدُوا مَعَکُمْ فَأُولئِکَ
مِنْکُمْ وَ أُولُوا الْأَرْحامِ بَعْضُهُمْ أَوْلى بِبَعْضٍ في کِتابِ اللّهِ إِنَّ اللّهَ بِکُلِّ
شَيْءٍ عَليمٌ ﴿۷۵﴾

ترجمهٔ آیات ۷۲ـ۷۵

کسانی که ایمان آورده‌اند و هجرت کرده‌اند و با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد نموده‌اند و آن‌ها که (مهاجرین را) پناه داده‌اند و یاری کرده‌اند، آن‌ها بعضیشان دوستان بعضی دیگرند و آن‌ها که ایمان آورده‌اند و مهاجرت نکرده‌اند، هیچ گونه ولایت و دوستی در مقابل آن‌ها ندارید تا هجرت کنند و اگر از شما در مورد دین یاری بخواهند، وظیفهٔ شما است که آن‌ها را یاری کنید، مگر در مورد گروهی که میان شما و آن‌ها پیمانی برقرار شده است و خدا به آنچه انجام می‌دهید بینا است. (۷۲)

و آن‌ها که کافر شده‌اند، دوستان و فرماندهان یکدیگرند. اگر شما به آن (دستورات) عمل نکنید، فتنه و فساد بزرگی در زمین بر پا خواهد شد. (۷۳)

و آن‌ها که ایمان آورده‌اند و هجرت کرده‌اند و در راه خدا جهاد نموده‌اند و آن‌هائی که (مهاجرین را) پناه داده‌اند و آن‌ها را یاری کرده‌اند، آن‌ها همان مؤمنین حقیقی هستند. آمرزش و روزی شایسته‌ای برای آن‌ها خواهد بود. (۷۴)

و کسانی که بعداً ایمان آورده‌اند و هجرت کرده‌اند و با شما جهاد کرده‌اند، آن‌ها از شما هستند و خویشاوندان نسبت به یکدیگر در احکامی که خدا مقرّر کرده، سزاوارترند. خدا قطعاً بر همه چیز داناست. (۷۵)

برداشت از آیات ۷۲ ـ ۷۵ (جهاد)

سالک الی اللّه باید در راه رسیدن به مقصد از جان و مالش بگذرد و رنج هجرت از وطن را بر خود آسان نماید و اگر مهاجری در راه خدای بر او وارد شد به او پناه بدهد و یاری‌اش کند، این‌ها چون مؤمنند یکی بر دیگری ولایت دارد و از روی دوستی فرمان یکدیگر را برمی‌دارند، این‌ها مؤمنین و سالکین الی اللّه حقیقی هستند، خدای تعالی برای این‌ها آمرزش و روزی خوبی مادّی و معنوی قرار داده است.

«سورهٔ مبارکهٔ توبه»

آیات ۱ ـ ۴ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

بَراءَةٌ مِنَ اللّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى الَّذينَ عاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكينَ ﴿۱﴾ فَسيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللّهِ وَ أَنَّ اللّهَ مُخْزِي الْكافِرينَ ﴿۲﴾ وَ أَذانٌ مِنَ اللّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى النّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللّهَ بَريءٌ مِنَ الْمُشْرِكينَ وَ رَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللّهِ وَ بَشِّرِ الَّذينَ كَفَرُوا بِعَذابٍ أَليمٍ ﴿۳﴾ إِلاَّ الَّذينَ عاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَ لَمْ يُظاهِرُوا عَلَيْكُمْ

أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلى مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱ـ ۴

(این آیات اعلام) بیزاری از طرف خدا و پیامبرش نسبت به آن مشرکینی که با آنها پیمان بسته‌اید، می‌باشد. (۱)

مدّت چهار ماه آزادانه در زمین گردش کنید و بدانید که شما نمی‌توانید خدا را ناتوان سازید و خدا خوارکنندهٔ کافران است. (۲)

و این آیات اعلامی است از طرف خدا و پیامبرش به مردم در روز «حجّ اکبر» که قطعاً خدا و پیامبرش از مشرکین بیزارند. پس اگر توبه کنید، برای شما بهتر است و اگر سرپیچی کنید، بدانید که شما نمی‌توانید خدا را ناتوان سازید و کافران را به عذاب دردناکی مژده بده. (۳)

غیر از آن مشرکینی که با آنها عهد و پیمان بسته‌اید، سپس آنها چیزی از آن پیمان با شما را نشکسته‌اند و کسی را علیه شما پشتیبانی نکرده‌اند. پس شما هم پیمان آنها را تا پایان مدّتشان محترم بشمارید که قطعاً خدا پرهیزگاران را دوست می‌دارد. (۴)

برداشت از آیات ۱ـ ۴ (عهد شکنی)

سالک الی اللّه باید بداند که عهدشکنی چه عهد با خدا باشد یا با مردم، چه در عالم میثاق و عالم ذر باشد و چه در دنیا بدترین کارها است. و سختگیری پروردگار در سورهٔ برائت نسبت به مشرکین بیشتر برای عهدشکنی آنها بوده است. بنابراین سالک الی اللّه باید بکوشد که متعهد باشد و حتّی نسبت به مسائل کوچک هم بی‌تعهد نباشد زیرا وفا نکردن به قراردادها انسان را از تقوی دور نگه می‌دارد. و حال آنکه خدای تعالی متّقین را دوست می‌دارد.

آیهٔ ۶ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ إِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجارَكَ فَأَجِرْهُ حَتّى يَسْمَعَ كَلامَ اللّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لا يَعْلَمُونَ ﴿۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶

و اگر یکی از مشرکین از تو پناه خواست، به او پناه بده تا سخن خدا را بشنود. سپس او را به محلّ امنش برسان. آن به خاطر این است که آنها مردم نادانی هستند. (۶)

برداشت از آیهٔ ۶ (هدایت دیگران)

سالک الی اللّه باید نسبت به کسانی که می‌خواهند در کنار او باشند تا هدایت شوند مهربان باشد ولو اینکه مشرک باشند، آن‌ها را در کنار خود جای دهد تا کلام خدا را بشنوند و از اعمال، رفتار و گفتار اولیاء خدا درس بگیرند.

آیهٔ ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

فَإِنْ تابُوا وَ أَقامُوا الصَّلاةَ وَ آتَوُا الزَّكاةَ فَإِخْوانُكُمْ فِي الدِّينِ وَ نُفَصِّلُ الْآياتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱

پس اگر توبه کنند و نماز را به پا دارند و زکات بدهند، برادر دینی شما هستند و ما آیات خود را برای مردمی که می‌دانند، شرح می‌دهیم. (۱۱)

برداشت از آیهٔ ۱۱ (یأس)

سالک الی اللّه باید بداند که نباید هیچ کس را از رحمت خدا مأیوس کند زیرا خدای تعالی دربارهٔ مشرکین که بدترین خلق خدا هستند می‌فرماید اگر توبه کنند، نماز را به‌پادارند و زکات بدهند برادران دینی شمایند.

آیات ۱۲ـ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ إِنْ نَكَثُوا أَيْمانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَ طَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ

إِنَّهُمْ لا أَيْمانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾ أَ لا تُقاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمانَهُمْ وَ هَمُّوا

بِإِخْراجِ الرَّسُولِ وَ هُمْ بَدَؤُكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَ تَخْشَوْنَهُمْ فَاللّٰهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ قاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِأَيْدِيكُمْ وَ يُخْزِهِمْ وَ يَنْصُرْكُمْ

عَلَيْهِمْ وَ يَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَ يُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَ يَتُوبُ

اللّٰهُ عَلى مَنْ يَشاءُ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲ـ۱۵

و اگر قسمهای خود را بعد از پیمانشان بشکنند و دین شما را مورد سرزنش قرار دهند، پس با رهبران کفر بجنگید و آن‌ها را بکشید، چرا که برای آن‌ها پیمان و قَسَمی نیست، شاید از کفر و کینه‌توزی دست بردارند. (۱۲)

چرا با گروهی که قسمهای خود را شکستند و همّت خود را بر آن داشتند که پیامبر را (از مکّه) بیرون کنند، نمی‌جنگید؟ در حالی که آن‌ها جنگ با شما را اوّلین بار شروع کردند. آیا از آن‌ها می‌ترسید؟ در صورتی که خدا سزاوارتر است که از او بترسید، اگر ایمان دارید. (۱۳)

با آن‌ها بجنگید تا خدا آن‌ها را به دست شما عذاب کند و خوارشان گرداند و شما را بر آن‌ها پیروز نماید و قلبهای گروه مؤمنان را شفا بخشد. (۱۴)

و خشم و کینهٔ دلهای مؤمنین را برطرف می‌کند و خدا توبهٔ هر کس را که بخواهد قبول می‌کند و خدا دانای حکیمی است. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۲ـ۱۵ (اهمیّت قسم)

سالک الی الله باید بداند که اگر برای چیزی قسم خورد و مشروع بود حتماً باید به آن عمل کند زیرا خدای تعالی با کسانی که به قسمشان وفا نمی‌کنند با شدت برخورد کرده و حتّی دستور قتل مشرکینی که به قسمشان وفا نکرده‌اند را داده تا به این وسیله دلهای مؤمنین تشفّی پیدا کند.

آیهٔ ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَ لَمّا يَعْلَمِ اللّهُ الَّذينَ جاهَدُوا مِنْكُمْ وَ لَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّهِ وَ لا رَسُولِهِ وَ لاَ الْمُؤْمِنينَ وَليجَةً وَ اللّهُ خَبيرٌ بِما تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۶

آیا گمان کرده‌اید که شما به حال خود واگذار می‌شوید و هنوز خدا از شما کسانی را که جهاد کرده و غیر از خدا و رسولش و مؤمنین را محرم رازی نگرفته‌اند، مشخّص ننموده است؟ و خدا به آنچه عمل می‌کنید، آگاه است. (۱۶)

برداشت از آیهٔ ۱۶ (آزمایش)

سالک الی اللّه باید بداند که او بدون آزمایش رها نشده است و نباید مشرکین را همراز خود بداند؛ بلکه باید فقط خدا، رسول و مؤمنین واقعی را دوست و صاحب سرّ خود بداند.

آیهٔ ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

أَ جَعَلْتُمْ سِقايَةَ الْحاجِّ وَ عِمارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ جاهَدَ في سَبيلِ اللّهِ لا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللّهِ وَ اللّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّالِمينَ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۹

آیا آب دادن به حاجیان و آباد نمودن مسجدالحرام را مثل عمل کسی که به خدا و روز قیامت ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده است، قرار می‌دهید؟ این دو دسته نزد خدا مساوی نیستند و خدا مردم ستمگر را هدایت نمی‌کند. (۱۹)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اعمال خیر ولو سقایی حجاج و تعمیر مسجدالحرام باشد در مقابل ایمان و اعتقاد صحیح ارزشی ندارد و بلکه باید اوّل ایمان و اعتقادش را درست کند، تزکیهٔ نفس نماید و سپس کار خیر بکند و خدا ستمگران را هدایت نمی‌کند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نوزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۲۰ـ ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

الَّذينَ آمَنُوا وَ هاجَرُوا وَ جاهَدُوا في سَبيلِ اللّهِ بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّهِ وَ أُولئِکَ هُمُ الْفائِزُونَ ﴿۲۰﴾ يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَ رِضْوانٍ وَ جَنّاتٍ لَهُمْ فيها نَعيمٌ مُقيمٌ ﴿۲۱﴾ خالِدينَ فيها أَبَدًا إِنَّ اللّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظيمٌ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ـ ۲۲

آن‌هائی که ایمان آورده‌اند و هجرت کرده‌اند و در راه خدا با اموال و جانهای خود جهاد نموده‌اند، مقامشان نزد خدا بالاتر است و آن‌ها پیروز و رستگارند. (۲۰)

پروردگارشان آن‌ها را به رحمت و رضایت خود و به باغهائی که برای آن‌ها نعمتهای دائمی دارند، بشارت می‌دهد. (۲۱)

برای همیشه در آن‌ها خواهند بود، زیرا قطعاً پاداش بزرگی نزد خدا است. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۰ـ ۲۲ (مهاجرت و جهاد)

سالک الی اللّٰه باید همیشه آمادهٔ مهاجرت و جهاد در راه خدا با جان و مالش باشد. زیرا کسی که این گونه بود بالاترین درجه را پیدا کرده و به تصدیق خدای تعالی تنها این‌ها رستگارند، خدا به این‌ها رحمت و رضایت خاصش را بشارت داده، بهشتی که نعمت دائمی دارد به آن‌ها عنایت می‌فرماید و اجر بسیار بزرگی به آن‌ها خواهد داد.

آیات ۲۳ـ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا آباءَكُمْ وَ إِخْوانَكُمْ أَوْلِياءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإيمانِ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولئِكَ هُمُ الظّالِمُونَ ﴿۲۳﴾ قُلْ إِنْ كانَ آباؤُكُمْ وَ أَبْناؤُكُمْ وَ إِخْوانُكُمْ وَ أَزْواجُكُمْ وَ عَشيرَتُكُمْ وَ أَمْوالٌ اقْتَرَفْتُمُوها وَ تِجارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسادَها وَ مَساكِنُ تَرْضَوْنَها أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللّهِ وَ رَسُولِهِ وَ جِهادٍ في سَبيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتّى يَأْتِيَ اللّهُ بِأَمْرِهِ وَ اللّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفاسِقينَ ﴿۲۴﴾

ترجمهٔ آیات ۲۳ـ۲۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر پدران و برادران شما کفر را بر ایمان ترجیح می‌دهند، آنها را ولیّ خود قرار ندهید و هر کس از شما، آنها را ولیّ خود قرار دهد، آنها همان ستمگرانند. (۲۳)

بگو: اگر پدران شما و فرزندان شما و برادران شما و همسران شما و طائفهٔ شما و اموالی که به دست آورده‌اید و تجارتی که از کساد شدنش می‌ترسید و خانه‌هائی که از آنها رضایت دارید، از خدا و پیامبرش و جهاد در راهش، در نزد شما محبوبتر است، منتظر باشید تا خدا عذابش را بر شما فرود آورد و خدا مردم فاسق را هدایت نمی‌کند. (۲۴)

برداشت از آیات ۲۳ـ۲۴ (محبّت)

سالک الی اللّه باید در محبّت و تولی نسبت به کفّار و کسانی که راه ناسپاسی را انتخاب کرده‌اند حساس باشد و نگذارد آن‌ها مورد محبّت او واقع گردند. اگر چه پدرانشان یا فرزندانشان یا برادران و همسرانشان و یا

فامیلشان باشند، یا ثروتی باشد که با زحمت جمع آوری کرده یا مال‌التجاره‌ای داشته باشد که بترسد تجارتش کساد شود، یا کاخ و خانه‌ای داشته باشد که از آن بسیار خوشش بیاید؛ که اگر این‌ها محبوب‌تر از خدا و رسولش و جهاد در راه خدا برای او باشند باید بداند که او فاسق است و منتظر فرمان الهی در عذاب باشد و خدا او را هدایت نمی‌کند.

آیات ۳۴ـ۳۵ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا إِنَّ كَثيرًا مِنَ الْأَحْبارِ وَ الرُّهْبانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوالَ النّاسِ بِالْباطِلِ وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّهِ وَ الَّذينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لا يُنْفِقُونَها في سَبيلِ اللّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذابٍ أَليمٍ ﴿۳۴﴾ يَوْمَ يُحْمى عَلَيْها في نارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوى بِها جِباهُهُمْ وَ جُنُوبُهُمْ وَ ظُهُورُهُمْ هذا ما كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا ما كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿۳۵﴾

ترجمهٔ آیات ۳۴ـ۳۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، قطعاً جمع زیادی از کشیشها و راهب‌ها اموال مردم را به ناحقّ می‌خورند و مردم را از راه خدا باز می‌دارند و کسانی که طلا و نقره را ذخیره می‌کنند و آن‌ها را در راه خدا انفاق نمی‌کنند، پس آن‌ها را به مجازات دردناکی مژده بده. (۳۴)

روزی که آن طلا و نقره را در آتش دوزخ سرخ و سوزان کرده و با آن صورتها و پهلوها و پشتهایشان را داغ می‌کنند، (به آن‌ها گفته می‌شود:) این همان چیزی است که برای خودتان ذخیره کرده‌اید، پس بچشید آنچه را که ذخیره می‌کردید. (۳۵)

برداشت از آیات ۳۴ـ۳۵ (مال حرام خوردن)

سالک الی اللّه باید علم و دانش و زهد و تقوایش برای خدا باشد. زیرا اگر علم، دانش و تقوای ظاهری را برای دنیا و جمع آوری طلا و نقره تحصیل کرده باشد و آن‌ها را در راه خدا انفاق ننماید، در راه کمالات موفّق

نخواهد شد و عذاب دردناکی هم در آخرت نصیبش می‌گردد و خدای تعالی او را در جهنّم معذب و مخلّد می‌فرماید.

آیات ۳۶ـ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّهِ اثْنا عَشَرَ شَهْـرًا فِي كِـتابِ اللّـهِ يَـوْمَ خَـلَقَ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ مِنْها أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلا تَظْلِمُوا فيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَ قاتِلُوا الْمُشْرِكينَ كَافَّةً كَما يُقاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ مَعَ الْمُتَّقينَ ﴿۳۶﴾ إِنَّمَا النَّسيءُ زِيادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عامًا وَ يُحَرِّمُونَهُ عامًا لِيُواطِؤُا عِدَّةَ ما حَرَّمَ اللّهُ فَيُحِلُّوا ما حَرَّمَ اللّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمالِهِمْ وَ اللّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكافِرينَ ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ـ۳۷

قطعاً عدد ماهها در نزد خدا در کتاب الهی از آن روز که آسمانها و زمین را آفریده، دوازده ماه است. چهار ماه از آن حرمت دارد. این است دین ثابت و پابرجا. پس در این چهار ماه به خودتان ستم نکنید و با همهٔ مشرکین، دسته‌جمعی جنگ کنید، همان طوری که آن‌ها دسته جمعی با شما جنگ می‌کنند و بدانید که خدا با پرهیزگاران است. (۳۶)

قطعاً جز این نیست که جابجا کردن و عقب جلو نمودن ماههای حرام، زیادی در کفر است که با آن کافران گمراه می‌شوند. یک سال، آن را حلال و سال دیگر آن را حرام می‌کنند تا به مقدار ماههائی که خدا حرام کرده بشود و به این ترتیب آنچه را که خدا حرام کرده است، حلال نمایند. اعمال زشتشان در نظرشان زیبا جلوه داده شده و خدا مردم کافر را هدایت نمی‌کند. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۶ ـ ۳۷ (ماه قمری)

سالک الی اللّه باید آنچنان مطیع خدا و رسولش باشد که حتّی ماه شمسی و میلادی را بر ماه قمری که خدای تعالی آن را برای تعیین زمان قرار داده ترجیح ندهد و از صراط مستقیم خارج نشود. زیرا خدای تعالی با اهل تقوا است و ناسپاسان را هدایت نمی‌کند.

آیات ۳۸ ـ ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا ما لَكُمْ إِذا قيلَ لَكُمُ انْفِرُوا في سَبيلِ اللّهِ اثّاقَلْتُمْ إِلَى
الْأَرْضِ أَ رَضيتُمْ بِالْحَياةِ الدُّنْيا مِنَ الْآخِرَةِ فَما مَتاعُ الْحَياةِ الدُّنْيا فِي الْآخِرَةِ
إِلاّ قَليلٌ ﴿۳۸﴾ إِلاّ تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذابًا أَليمًا وَ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَ لا
تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَ اللّهُ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ ﴿۳۹﴾ إِلاّ تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللّهُ إِذْ
أَخْرَجَهُ الَّذينَ كَفَرُوا ثانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُما فِي الْغارِ إِذْ يَقُولُ لِصاحِبِهِ لا تَحْزَنْ
إِنَّ اللّهَ مَعَنا فَأَنْزَلَ اللّهُ سَكينَتَهُ عَلَيْهِ وَ أَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْها وَ جَعَلَ كَلِمَةَ
الَّذينَ كَفَرُوا السُّفْلى وَ كَلِمَةُ اللّهِ هِيَ الْعُلْيا وَ اللّهُ عَزيزٌ حَكيمٌ ﴿۴۰﴾ انْفِرُوا
خِفافًا وَ ثِقالاً وَ جاهِدُوا بِأَمْوالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ في سَبيلِ اللّهِ ذلِكُمْ خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیات ۳۸ ـ ۴۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شما را چه شده که هر وقت به شما گفته می‌شود برای جهاد در راه خدا حرکت کنید، بر زمین سنگینی می‌کنید؟ آیا به زندگی دنیا به جای آخرت راضی شده‌اید؟ با اینکه متاع زندگی دنیا در برابر آخرت بسیار ناچیز و کم است. (۳۸)

اگر برای جهاد حرکت نکنید، خدا شما را به عذاب دردناکی مجازات می‌کند و غیر شما، مردم دیگری را به جای شما قرار می‌دهد و شما نمی‌توانید هیچ زیانی به او برسانید و خدا بر هر چیزی توانا است. (۳۹)

اگر پیامبر را یاری نکنید، قطعاً خدا او را یاری کرده است، آن زمانی که کافران او را از مکّه بیرون کردند و او نفر دوّم از دو تن بود، وقتی که هر دو در غار بودند و زمانی که او به همراه خود می‌گفت: غمگین نباش، قطعاً خدا با ما است، پس خدا آرامش خود را بر پیامبر فرستاد و با لشگرهائی که آن‌ها را نمی‌دیدید او را تقویت فرمود و خدا سخن و آئین کافران را پست و پائین قرار داد و سخن و آئین خدا را عالی و بر حقّ قرار داد و خدا توانای حکیمی است. (۴۰)

همگی با وسائل (و ابزار جنگی) سبک و سنگین خارج شوید و با اموال و جانهایتان در راه خدا جهاد کنید. این عمل برای شما بهتر است اگر بدانید. (۴۱)

برداشت از آیات ۳۸ ـ ۴۱ (جهاد)

سالک الی اللّٰه باید در مرحلهٔ استقامت آنچنان خود را بسازد که اگر از طرف پروردگارش به او دستور جهاد داده شد کوتاهی نکند و زندگی دنیای ناچیز را بر آخرت ترجیح ندهد و چون می‌داند خدای‌تعالی بر او احاطه دارد، همه جا با او است و پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام او را می‌بینند و در کنار او هستند از چیزی محزون نشود، از دشمن نترسد و با جان و مالش در راه خدای تعالی جهاد کند.

آیات ۴۲ ـ ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

لَوْ كانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَ سَفَرًا قاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَ لكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ

وَ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنا لَخَرَجْنا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ

إِنَّهُمْ لَكاذِبُونَ ﴿۴۲﴾ عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ

صَدَقُوا وَ تَعْلَمَ الْكاذِبِينَ ﴿۴۳﴾ لا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ

الْآخِرِ أَنْ يُجاهِدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿۴۴﴾ إِنَّما

يَسْتَأْذِنُکَ الَّذينَ لا يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ ارْتابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیات ۴۲ـ۴۵

اگر غنیمت زودرسی و سفر آسانی باشد، حتماً از تو پیروی می‌کنند، ولی چون برای آن‌ها راه دور و پر مشقّتی است، سرپیچی می‌نمایند و به زودی به خدا قسم می‌خورند که اگر توانائی داشتیم، همراه شما خارج می‌شدیم. این‌ها خودشان را نابود می‌کنند و خدا می‌داند که آن‌ها دروغ می‌گویند. (۴۲)

خدا از تو بگذرد، چرا قبل از اینکه افراد راستگو برای تو مشخّص شوند و دروغگویان را بشناسی به آن‌ها اجازه دادی؟ (۴۳)

آن‌هائی که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، هیچگاه برای جهاد با اموال و جانهایشان از تو اجازه نمی‌گیرند و خدا پرهیزگاران را می‌شناسد. (۴۴)

فقط آن کسانی که به خدا و روز قیامت ایمان نیاورده‌اند و دلهایشان در شکّ و تردید است، از تو اجازه می‌گیرند (که جهاد نکنند). آن‌ها در شکّ خودشان سرگردانند. (۴۵)

برداشت از آیات ۴۲ـ۴۵ (استقامت)

سالک الی اللّه نباید در راه خدا تنها برای کارهای آسان و زودگذر از خود آمادگی نشان دهد و در کارهای سخت و مشکل تن از زیر بار در ببرد. زیرا افراد این چنینی برای ضعف در استقامتشان عذرهایی می‌آورند و می‌خواهند به هر وسیله‌ای که شده ضعف خود را به علتی و چیزی نسبت بدهند و راه فراری برای خود پیدا کنند. ولی اگر مربی آن‌ها قاطعیت داشته باشد، به هیچ وجه و برای هیچ عذری نمی‌گذارد آن‌ها سستی کنند. شما مؤمنین و اهل تزکیهٔ نفس را ببینید که هر پیشنهادی به آن‌ها از طرف شرع مقدّس اسلام می‌شود، هر چه باشد ولو در جبههٔ جنگ حاضر شدن و کشته شدن باشد می‌پذیرند و با آغوش باز از آن استقبال می‌کنند.

آیات ۴۹ـ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لي وَ لا تَفْتِنّي أَلا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَ إِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحيطَةٌ بِالْكافِرينَ ﴿۴۹﴾ إِنْ تُصِبْکَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَ إِنْ تُصِبْکَ مُصيبَةٌ

يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنا أَمْرَنا مِنْ قَبْلُ وَ يَتَوَلَّوْا وَ هُمْ فَرِحُونَ ﴿۵۰﴾ قُلْ لَنْ يُصيبَنا

إِلاّ ما كَتَبَ اللّهُ لَنا هُوَ مَوْلانا وَ عَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۵۱﴾ قُلْ هَلْ

تَرَبَّصُونَ بِنا إِلاّ إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ وَ نَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصيبَكُمُ اللّـهُ

بِعَذابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدينا فَتَرَبَّصُوا إِنّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿۵۲﴾

ترجمهٔ آیات ۴۹ ـ ۵۲

و از آن‌ها کسی است که می‌گوید: به من اجازه (ماندن) بده و مرا در فتنه و آزمایش نینداز. آگاه باشید که آن‌ها در فتنه سقوط کرده‌اند و قطعاً جهنّم بر کافران احاطه دارد. (۴۹)

اگر خیری به تو برسد، آن‌ها را ناراحت می‌کند و اگر مصیبتی به تو برسد، می‌گویند: ما تصمیم کار خود را قبلاً گرفته‌ایم و بر می‌گردند در حالی که آن‌ها خوشحالند. (۵۰)

بگو: هرگز چیزی جز آنچه خدا برای ما نوشته و مقرّر داشته، نخواهد رسید. او مولا و سرپرست ما است. پس مؤمنان تنها باید بر خدا توکّل کنند. (۵۱)

بگو: آیا برای ما جز یکی از دو خوبی را انتظار دارید؟ ولی برای شما ما انتظار داریم که خدا عذابی از جانب خود یا به دست ما به شما برساند. پس شما انتظار بکشید، ما هم با شما انتظار می‌کشیم. (۵۲)

برداشت از آیات ۴۹ ـ ۵۲ (امتحان)

کسانی که تزکیهٔ نفس نکرده یا آن را جدّی نگرفته و استقامت ندارند از استاد و مربی خود می‌خواهند که به آن‌ها در کارهای مشکل اجازهٔ استراحت بدهد و آن‌ها را امتحان نکند، زیرا اگر آن‌ها را امتحان کند سقوط می‌کنند و اگر سالکین الی اللّه به مشکلی در راهشان برخورد کنند آن عده افراد ضعیف خوشحال می‌شوند که چه خوب شد ما با آن‌ها نبودیم و اگر موفقیتی پیدا کنند ناراحت می‌شوند؛ ولی این افراد باید بدانند که اگر قدری صبر می‌کردند، می‌دیدند که در هر حال موفّقیّت با اهل تزکیهٔ نفس و آن‌هایی که دارای استقامت هستند می‌باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیستم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۵۳ـ ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فاسِقينَ ﴿۵۳﴾ وَ ما مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقاتُهُمْ إِلاّ أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَ بِرَسُولِهِ وَ لا يَأْتُونَ الصَّلاةَ إِلاّ وَ هُمْ كُسالى وَ لا يُنْفِقُونَ إِلاّ وَ هُمْ كارِهُونَ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۳ـ ۵۴

بگو: چه از روی میل انفاق کنید یا با بی‌میلی، هرگز از شما قبول نخواهد شد، زیرا قطعاً شما مردم فاسقی هستید. (۵۳)

و هیچ چیز مانع قبول شدن انفاقهای آن‌ها نشد، جز آنکه آن‌ها به خدا و پیامبرش کافر شدند و نماز نمی‌خوانند مگر با کسالت و انفاق نمی‌کنند مگر با بی‌میلی. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۳ـ ۵۴ (انفاق)

سالک الی اللّٰه نباید فکر کند که تنها با انفاق کردن می‌تواند خود را به کمالات روحی برساند. زیرا اگر انفاقش روی اکراه باشد و وقتی نماز می‌خواند و یا با خدا باید انس بگیرد با کسالت باشد و در دل ریا کند و در حقیقت ناسپاس باشد، خدا از او انفاقش را قبول نمی‌کند و آن‌ها را فاسق می‌داند.

آیات ۵۵ـ ۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

فَلا تُعْجِبْكَ أَمْوالُهُمْ وَ لا أَوْلادُهُمْ إِنَّما يُريدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِها فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ تَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَ هُمْ كافِرُونَ ﴿۵۵﴾ وَ يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَ ما

هُمْ مِنْكُمْ وَ لكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿۵۶﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغاراتٍ أَوْ

مُدَّخَلاً لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَ هُمْ يَجْمَحُونَ ﴿۵۷﴾

ترجمهٔ آیات ۵۵ـ ۵۷

پس اموال و اولاد کفّار، تو را به تعجّب نیندازد، غیر از این نیست که خدا می‌خواهد آن‌ها را به این وسیله در زندگی دنیا عذاب کند و در حال کفر جانشان را بگیرد. (۵۵)

و به خدا قسم می‌خورند که قطعاً آن‌ها از شما هستند ولی آن‌ها از شما نیستند، بلکه آن‌ها مردمی هستند که (از شما) می‌ترسند. (۵۶)

اگر پناهگاهی یا غارهائی و یا راه فراری می‌یافتند، با سرعت و شتاب پشت می‌کردند و به سوی آن فرار می‌نمودند. (۵۷)

برداشت از آیات ۵۵ـ ۵۷ (ثروت کفّار)

سالک الی اللّه نباید ثروت، نعمت، فرزندان سالم و زیاد کفّار، او را متعجب کند زیرا عدل خدای تعالی ایجاب می‌کند اجر و ثوابی که احیاناً آن‌ها در دنیا از کارهای خوب انجام داده‌اند به آن‌ها بدهد تا در روز قیامت از خدای تعالی اجری نخواهند. بلکه خدای تعالی آن‌ها را در دنیا بوسیلهٔ همان اموال و اولاد ممکن است عذاب کند و جان آن‌ها را بگیرد. آن‌ها به قدری منافقند که با اصرار و قسم می‌خواهند خودشان را جزء سالکین الی اللّه بدانند ولی تفرقه بین مسلمانان ایجاد می‌کنند.

آیات ۵۸ـ ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْها رَضُوا وَ إِنْ لَمْ يُعْطَوْا

مِنْها إِذا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿۵۸﴾ وَ لَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا ما آتاهُمُ اللّهُ وَ رَسُولُهُ وَ

قالُوا حَسْبُنَا اللّهُ سَيُؤْتِينَا اللّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ رَسُولُهُ إِنّا إِلَى اللّهِ راغِبُونَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۸ـ۵۹

و از آن‌ها افرادی هستند که در تقسیم غنائم و صدقات به تو ایراد می‌گیرند. اگر از آن غنائم به آن‌ها داده شود، راضی می‌شوند و اگر داده نشود، در آن وقت آن‌ها خشمگین می‌گردند. (۵۸)

ولی اگر آن‌ها به آنچه خدا و پیامبرش به آن‌ها می‌دهند، راضی شوند و بگویند: «خدا برای ما کافی است، به زودی خدا و پیامبرش از فضل خود به ما می‌بخشند، ما تنها به خدا رغبت و اشتیاق داریم». (۵۹)

برداشت از آیات ۵۸ـ۵۹ (طبع پست)

سالک الی اللّه نباید طبع پستی داشته باشد و گرویدنش به چیزی برای پول باشد، باید تنها به آنچه خدا و رسولش به او عنایت می‌کنند راضی شود و ورد و اعتقادش کلمهٔ «حَسبُنَا اللّه»؛ یعنی خدا در همهٔ کارها مرا کفایت می‌کند بوده و معتقد باشد که خدا از فضلش به او عنایت می‌فرماید.

آیات ۶۱ـ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ مِنْهُمُ الَّذينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَ يَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ يُؤْمِنُ
بِاللّهِ وَ يُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنينَ وَ رَحْمَةٌ لِلَّذينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذينَ يُؤْذُونَ
رَسُولَ اللّهِ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۶۱﴾ يَحْلِفُونَ بِاللّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَ اللّهُ وَ
رَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ إِنْ كانُوا مُؤْمِنينَ ﴿۶۲﴾ أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحادِدِ
اللّهَ وَ رَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نارَ جَهَنَّمَ خالِدًا فيها ذلِكَ الْخِزْيُ الْعَظيمُ ﴿۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۶۱ـ۶۳

و از آن‌ها کسانی هستند که پیامبر را اذیّت می‌کنند و می‌گویند: او گوش است، او گوش می‌دهد و خوش‌باور است. بگو: گوش بودن و خوش‌باور بودن برای شما خوب است. او به خدا ایمان دارد و مؤمنین را تصدیق می‌کند و رحمتی است برای کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و کسانی که رسول خدا را اذیّت

می‌کنند، برای آن‌ها عذاب دردناکی است. (۶۱)

آن‌ها برای شما به خدا قسم می‌خورند تا شما را راضی کنند ولی درست‌تر این است که خدا و رسولش را از خود راضی کنند، اگر ایمان دارند. (۶۲)

آیا آن‌ها نمی‌دانند که هر کس با خدا و پیامبرش مخالفت کند، پس قطعاً برای او آتش جهنّم است که همیشه در آن می‌ماند؟ این همان رسوائی بزرگ است. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۱ـ ۶۳ (اذیت خدا و رسول)

سالک الی اللّه نباید کاری که خدا و رسولش را اذیت می‌کند انجام دهد، نباید با زبانش، با قلمش و با اعمالش به دین مقدّس اسلام بی‌احترامی کند والاّ عذاب دردناکی در انتظار او است.

سالک الی اللّه باید فقط و فقط رضایت خدای تعالی را منظور کند و رضایت دیگران را اگر منافات با رضایت پروردگار داشته باشد در هیچ کاری منظور نکند والاّ اگر با این عملش با خدای تعالی و رسولش دشمنی نماید در جهنّم مخلّد خواهد بود.

آیات ۶۴ـ ۶۶ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

يَحْذَرُ الْمُنافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِما فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِؤُا إِنَّ اللّهَ مُخْرِجٌ ما تَحْذَرُونَ ﴿۶۴﴾ وَ لَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّما كُنّا نَخُوضُ وَ نَلْعَبُ قُلْ أَ بِاللّهِ وَ آياتِهِ وَ رَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِؤُنَ ﴿۶۵﴾ لا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طائِفَةً بِأَنَّهُمْ كانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۶۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶۴ـ ۶۶

منافقان از آن می‌ترسند که سوره‌ای علیه آنان نازل گردد و به آن‌ها از اسرار دلهایشان خبر دهد. بگو: مسخره کنید، قطعاً خدا آنچه را که از آن می‌ترسید آشکار خواهد کرد. (۶۴)

و اگر از آن‌ها (دربارهٔ مسخره کردنشان) بپرسی، می‌گویند: ما قطعاً بازی و شوخی می‌کردیم. بگو: آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می‌کنید؟ (۶۵)

عذرخواهی نکنید. زیرا شما بعد از اینکه ایمان آورده‌اید، کافر شده‌اید. اگر گروهی از شما را ببخشیم، گروه دیگری را عذاب خواهیم کرد. زیرا آن‌ها قطعاً گناهکارند. (۶۶)

برداشت از آیات ۶۴ـ ۶۶ (مجرمین)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر کار زشت و یا گناهی بکند ممکن است خدای تعالی او را رسوا نماید.

سالک الی اللّٰه نباید مراحل تزکیهٔ نفس و دین مقدّس اسلام را به بازی بگیرد و خدا و رسولش را مسخره کند؛ زیرا کسانی که این کارها را بکنند عذرشان پذیرفته نیست و مجرمند.

آیهٔ ۶۷ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

الْمُنافِقُونَ وَ الْمُنافِقاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنافِقِينَ هُمُ الْفاسِقُونَ ﴿۶۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۷

مردان منافق و زنان منافق همه مثل هم هستند. آن‌ها امر به کارهای زشت کرده و از کارهای خوب جلوگیری می‌کنند و دستهایشان را از انفاق و بخشش می‌بندند. خدا را فراموش کرده‌اند و خدا نیز آن‌ها را فراموش کرده است. قطعاً منافقین همان فاسقینند. (۶۷)

برداشت از آیات ۶۷ (امر به منکر)

سالک الی اللّٰه باید معروف و منکر را در اسلام بشناسد تا مبادا در ردیف منافقینی که امر به منکر و نهی از معروف می‌کنند قرار گیرد زیرا خدا او را به دست فراموشی می‌سپارد آنچنان که او خدا را فراموش کرده است.

آیات ۶۸ـ۷۰ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنافِقينَ وَ الْمُنافِقاتِ وَ الْكُفّارَ نارَ جَهَنَّمَ خالِدينَ فيها هِيَ حَسْبُهُمْ وَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ وَ لَهُمْ عَذابٌ مُقيمٌ ﴿۶۸﴾ كَالَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرَ أَمْوالاً وَ أَوْلاداً فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلاقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذي خاضُوا أُولئِكَ حَبِطَتْ أَعْمالُهُمْ فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ أُولئِكَ هُمُ الْخاسِرُونَ ﴿۶۹﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ إِبْراهيمَ وَ أَصْحابِ مَدْيَنَ وَ الْمُؤْتَفِكاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّناتِ فَما كانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لكِنْ كانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۷۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۸ – ۷۰

خدا به مردان و زنان منافق و کفّار، وعدهٔ آتش جهنّم داده است. برای همیشه در آن خواهند ماند. برای آن‌ها همین کافی است و خدا آن‌ها را لعنت کرده است و عذاب همیشگی برای آن‌ها خواهد بود. (۶۸)

شما مانند کسانی هستید که قبل از شما بوده‌اند. آن‌ها از شما قوی‌تر بودند و اموال و فرزندانشان بیشتر بود. آن‌ها از بهرهٔ دنیای خود استفاده کردند، شما نیز از متاع دنیای خود استفاده نمودید، همان گونه‌ای که قبل از شما، آن‌ها استفاده کردند. شما هم مثل آن‌ها در لجنزار کفر فرو رفتید. اعمالشان در دنیا و آخرت نابود شد و آن‌ها همان زیانکارانند. (۶۹)

آیا جریان خبر کسانی که پیش از این‌ها بودند به آن‌ها نرسیده، قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مَدْیَن و شهرهای زیرورو شدهٔ آن‌ها؟ پیامبرانشان دلائل روشنی برای آن‌ها آوردند، پس خدا به آن‌ها ظلم نکرد ولی آن‌ها خودشان بر خود ستم می‌کردند. (۷۰)

برداشت از آیات ۶۸ـ۷۰ (نفاق)

سالک الی اللّه باید بکوشد که به هیچ وجه نفاق و دورویی در نفس و روحش به وجود نیاید. زیرا این صفت از نظر خدای تعالی بالاترین عذاب را دارد و صاحبش پست‌ترین انسان‌ها است، آن‌ها هستند که به خود ظلم کرده، همان‌ها هستند که اعمال خوبشان هم قبول نمی‌شود و همان‌ها هستند که بسیار ضرر کرده‌اند.

آیات ۷۱ـ۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِناتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِياءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۷۱﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِناتِ جَنّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدِينَ فِيها وَ مَساكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنّاتِ عَدْنٍ وَ رِضْوانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۷۲﴾

ترجمهٔ آیات ۷۱ـ۷۲

و بعضی مردان و زنان با ایمان یار و یاور بعضی دیگرند. امر به اعمال نیک و معروف می‌کنند و از اعمال زشت، دیگران را منع می‌نمایند و نماز را بر پا می‌دارند و زکات می‌دهند و خدا و پیامبرش را اطاعت می‌کنند. به زودی خدا آن‌ها را مورد رحمت خودش قرار می‌دهد. قطعاً خدا توانای حکیمی است. (۷۱)

خدا به مردان و زنان با ایمان، باغهائی وعده داده که از زیر درختانش نهرهائی جاری است. همیشه در آن بهشتها خواهند بود و نیز خانه‌های پاکیزه‌ای در بهشتهای عدن به آن‌ها داده می‌شود و خشنودی خدا از آن‌ها برتر و بالاتر از همهٔ این‌ها است. آن همان سعادت و رستگاری بزرگ است. (۷۲)

برداشت از آیات ۷۱ ـ ۷۲ (ایمان محکم)

سالک الی اللّه به قدری ایمانش را محکم کند که به تمام وظایف دینی‌اش بدون هیچ مشکلی موفّق شود، امر به معروف کند، نهی از منکر نماید، نماز را به پا دارد، زکات را بدهد و خدا و رسولش را اطاعت کند تا خدای تعالی او را مورد مهربانی خاصش قرار دهد و مشمول وعده‌های الهی در آخرت که بهشت خلد و جنات عدن است بشود و از همه بالاتر مورد خشنودی خدای تعالی واقع شود. واقعاً این پیروزی بزرگی است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۷۳ـ۷۴ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

يا أَيُّهَا النَّبِيُّ جاهِدِ الْكُفّارَ وَ الْمُنافِقينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصيرُ ﴿۷۳﴾ يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ ما قالُوا وَ لَقَدْ قالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلامِهِمْ وَ هَمُّوا بِما لَمْ يَنالُوا وَ ما نَقَمُوا إِلاّ أَنْ أَغْناهُمُ اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَ إِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ عَذابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ ما لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لا نَصيرٍ ﴿۷۴﴾

ترجمهٔ آیات ۷۳ـ۷۴

ای پیامبر، با کفّار و منافقین جهاد کن و بر آن‌ها سخت بگیر و جایگاه آن‌ها جهنّم است و این عاقبت بسیار بدی‌است. (۷۳)

به خدا قسم می‌خورند که (چیزی) نگفته‌اند، در حالی که قطعاً سخنان کفرآمیز گفته‌اند و پس از اسلام آوردنشان کافر شده‌اند و تصمیم گرفتند به آنچه که به آن نرسیدند و آن‌ها انتقامی نگرفتند، مگر بعد از آنکه خدا و پیامبرش آن‌ها را از فضل خود بی‌نیاز کردند. پس اگر توبه کنند، برای آن‌ها بهتر است و اگر روی گردان شوند، خدا آن‌ها را در دنیا و آخرت به عذاب دردناکی مجازات خواهد کرد و آن‌ها در زمین یار و یاوری نخواهند داشت. (۷۴)

برداشت از آیات ۷۳ـ۷۴ (خشونت به کفّار)

سالک الی اللّٰه باید دارای تبرای شدید علیه کفّار و کسانی که در مقابل پروردگار ناسپاس‌اند، داشته باشد

آن‌ها به قدری از صراط مستقیم منحرف‌اند که به ذات مقدّس پروردگار قسم دروغ می‌خورند و در عین حال به اهدافشان نمی‌رسند. اگر کفّار به سوی خدا برگردند، در صراط مستقیم قرار بگیرند و تزکیهٔ نفس کنند، برای آن‌ها بهتر است.

آیات ۷۵ـ۷۸ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ مِنْهُمْ مَنْ عاهَدَ اللّهَ لَئِنْ آتانا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَ لَنَكُونَنَّ مِنَ الصّالِحِينَ ﴿۷۵﴾ فَلَمّا آتاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَ تَوَلَّوْا وَ هُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۷۶﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِما أَخْلَفُوا اللّهَ ما وَعَدُوهُ وَ بِما كانُوا يَكْذِبُونَ ﴿۷۷﴾ أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَ نَجْواهُمْ وَ أَنَّ اللّهَ عَلاّمُ الْغُيُوبِ ﴿۷۸﴾

ترجمهٔ آیات ۷۵ـ۷۸

و بعضی از آن‌ها با خدا عهد کرده بودند که اگر خدا از فضل خود به ما عطا کند، حتماً صدقه خواهیم داد و حتماً از نیکوکاران خواهیم شد. (۷۵)

ولی هنگامی که خدا از فضل خود به آن‌ها بخشید، به آن بخل کردند و نافرمانی نمودند و از حقّ روی گرداندند. (۷۶)

پس خدا در دل آن‌ها نفاق انداخت تا روزی که او را دیدار کنند، به علّت تخلّفی که از پیمان خود با خدا کردند و برای آنکه آن‌ها دروغ می‌گفتند. (۷۷)

آیا نمی‌دانند که قطعاً خدا اسرار پنهان و سخنان محرمانهٔ آن‌ها را می‌داند و قطعاً خدا به اسرار غیبها آگاه است؟ (۷۸)

برداشت از آیات ۷۵ـ۷۸ (عهد شکنی)

بدترین صفتی که برای سالک الی اللّه از هر چیز در سیر و سلوک خطرناک‌تر است، بی‌تعهدی و عهد

شکنی است. حتّی این صفت انسان را از انسانیت خارج می‌کند. بنابراین سالک الی اللّه نباید عهدشکن باشد و باید بکوشد حتّی در تعهدات کوچک و بی‌اهمیّت برای آن که به این صفت زشت عادت نکند، بسیار مقید و متعهد باشد و عهد شکنی نکند.

آیات ۷۹ ـ ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

الَّذينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعينَ مِنَ الْمُؤْمِنينَ فِي الصَّدَقاتِ وَ الَّذينَ لا يَجِدُونَ إِلاّ جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّهُ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۷۹﴾

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللّهُ لَهُمْ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّهِ وَ رَسُولِهِ وَ اللّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفاسِقينَ ﴿۸۰﴾

ترجمهٔ آیات ۷۹ ـ ۸۰

آن‌هائی که به آن دسته از مؤمنانی که در بذل مال (صدقه دادن) بیشتر از آنچه به آن‌ها واجب است انفاق می‌کنند، عیبجوئی می‌نمایند و آن کسانی را که جز به اندازهٔ توانائی خود دسترسی به بذل مال ندارند، مسخره می‌کنند؛ پس خدا هم آن‌ها را مسخره می‌کند و برای آن‌ها عذاب دردناکی است. (۷۹)

اگر برای آن‌ها آمرزش بخواهی یا برای آن‌ها آمرزش نخواهی، حتّی اگر هفتاد بار برای آن‌ها آمرزش بخواهی، هرگز خدا آن‌ها را نمی‌بخشد، برای اینکه آن‌ها به خدا و پیامبرش کافر شده‌اند و خدا گروه فاسقین را هدایت نمی‌کند. (۸۰)

برداشت از آیات ۷۹ ـ ۸۰ (تمسخر)

سالک الی اللّه نباید مسخره کن و عیب گیرنده از مردم مؤمنی که در راه خدای تعالی صدقه می‌دهند باشد زیرا خدای تعالی آنچنان از این صفت زشت به غضب می‌آید که برای آن‌ها عذاب دردناکی منظور فرموده و

به پیامبرش می‌فرماید که اگر هفتاد مرتبه برای آن‌ها استغفار کنی؛ هرگز خدای تعالی آن‌ها را نمی‌آمرزد و آن‌ها را فاسقی می‌داند که هدایت نمی‌شوند.

آیات ۸۱ـ۸۹ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلافَ رَسُولِ اللّهِ وَ كَرِهُوا أَنْ يُجاهِدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ

أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَ قالُوا لا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ

كانُوا يَفْقَهُونَ ﴿۸۱﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلاً وَ لْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزاءً بِما كانُوا

يَكْسِبُونَ ﴿۸۲﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللّهُ إِلى طائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ

فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَ لَنْ تُقاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ

أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخالِفِينَ ﴿۸۳﴾ وَ لا تُصَلِّ عَلى أَحَدٍ مِنْهُمْ ماتَ أَبَدًا وَ

لا تَقُمْ عَلى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّهِ وَ رَسُولِهِ وَ ماتُوا وَ هُمْ فاسِقُونَ ﴿۸۴﴾ وَ

لا تُعْجِبْكَ أَمْوالُهُمْ وَ أَوْلادُهُمْ إِنَّما يُرِيدُ اللّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِها فِي الدُّنْيا وَ

تَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَ هُمْ كافِرُونَ ﴿۸۵﴾ وَ إِذا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللّهِ وَ

جاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَ قالُوا ذَرْنا نَكُنْ مَعَ

الْقاعِدينَ ﴿۸۶﴾ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوالِفِ وَ طُبِعَ عَلى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لا

يَفْقَهُونَ ﴿۸۷﴾ لكِنِ الرَّسُولُ وَ الَّذينَ آمَنُوا مَعَهُ جاهَدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ

وَ أُولئِكَ لَهُمُ الْخَيْراتُ وَ أُولئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۸۸﴾ أَعَدَّ اللّهُ لَهُمْ جَنّاتٍ

تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدينَ فيها ذلِكَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ ﴿۸۹﴾

ترجمهٔ آیات ۸۱ـ۸۹

تخلّف‌کنندگان، از خانه‌نشینی خود و مخالفت با پیامبر خدا خوشحال شدند و کراهت داشتند که با اموال و جانهایشان در راه خدا جهاد کنند و گفتند: در این گرمای تابستان حرکت نکنید. بگو: آتش جهنّم گرمتر است اگر می‌فهمیدند. (۸۱)

پس به کیفر کارهائی که انجام می‌دادند، باید کم بخندند و بسیار گریه کنند. (۸۲)

پس اگر خدا تو را به سوی گروهی از آنان برگردانید و آنها از تو اجازهٔ بیرون شدن (برای جهاد) خواستند، بگو: هرگز با من بیرون نخواهید آمد و هرگز همراه من با دشمنی جنگ نخواهید کرد. چون شما به نشستن در خانه در مرتبهٔ اوّل راضی شدید، حالا هم باز با متخلّفین از جنگ در خانه بنشینید. (۸۳)

و هرگز بر مردهٔ هیچ یک از آنها نماز نخوان و بر قبرش نایست. قطعاً آنها به خدا و رسولش کافر شده‌اند و در حالی مرده‌اند که فاسق و نافرمان بوده‌اند. (۸۴)

و اموال و اولادشان تو را به تعجّب نیاورد. جز این نیست که خدا می‌خواهد آنها را به این وسیله در دنیا عذاب کند و در حال کفر جانشان از بدنشان خارج گردد. (۸۵)

و وقتی که سوره‌ای نازل می‌شود که به خدا ایمان بیاورید و همراه پیامبرش جهاد کنید، ثروتمندان منافق آنها از تو اجازه می‌خواهند و می‌گویند: ما را بگذار تا با خانه‌نشینها باشیم. (۸۶)

آنها راضی هستند که با مخالفین بمانند و بر دلهای آنها مُهر زده شده است، پس در نتیجه آنها قدرت فهم ندارند. (۸۷)

ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده‌اند، با اموال و جانهایشان جهاد می‌کنند و آنها هستند که همهٔ خوبیها برای آنها است و آنها هستند که رستگارند. (۸۸)

خدا برای آنها بهشتهائی آماده کرده که از زیر درختانش نهرهائی جاری است. برای همیشه در آن خواهند بود. آن رستگاری و پیروزی بزرگی است. (۸۹)

برداشت از آیات ۸۱ـ۸۹ (فعالیت دشمنان)

دشمنان کوشش می‌کنند که سالکین الی اللّه را از راه راست و انجام وظایفشان باز دارند و آن‌ها را حتّی از سرما، گرما و هر ناملایمی می‌ترسانند. این افراد به قدری منفورند که نباید حتّی به مردهٔ آن‌ها هم رحم کرد. زیرا آن‌ها فاسقند و فهم ندارند ولی کسانی که در کنار رسول اکرم ﷺ و دستورات آن حضرت با اموال و جانهایشان جهاد می‌کنند، همهٔ خوبی‌ها مال آن‌ها است، همان‌ها رستگارند، برای همان‌ها بهشت جاودان آماده شده و به فوز بزرگی می‌رسند.

آیهٔ ۹۰ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ جاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَ قَعَدَ الَّذينَ كَذَبُوا اللّهَ وَ رَسُولَهُ سَيُصيبُ الَّذينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۹۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۰

و عذرخواهان بادیه‌نشین نزد تو آمدند تا به آن‌ها اجازهٔ ترک جهاد داده شود و آن افرادی که به خدا و پیامبر او دروغ گفتند، در خانه نشستند. به زودی آن افرادی که از آن‌ها کافر شدند، دچار عذابی دردناک خواهند شد. (۹۰)

برداشت از آیهٔ ۹۰ (عذر نیاوردن)

سالک الی اللّه نباید از کارهای پرزحمت مانند جهاد برای خدا و رسولش عذری بیاورد و به دروغ متوسل شود که اگر این چنین کرد، به عذاب دردناکی مبتلا می‌شود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۹۱ـ ۹۶از سورهٔ مبارکهٔ توبه

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفاءِ وَ لا عَلَى الْمَرْضى وَ لا عَلَى الَّذينَ لا يَجِدُونَ ما يُنْفِقُونَ
حَرَجٌ إِذا نَصَحُوا لِلّٰهِ وَ رَسُولِهِ ما عَلَى الْمُحْسِنينَ مِنْ سَبيلٍ وَ اللّٰهُ غَفُورٌ
رَحيمٌ ﴿۹۱﴾ وَ لا عَلَى الَّذينَ إِذا ما أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لا أَجِدُ ما أَحْمِلُكُمْ
عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَ أَعْيُنُهُمْ تَفيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلاّ يَجِدُوا ما يُنْفِقُونَ ﴿۹۲﴾ إِنَّمَا
السَّبيلُ عَلَى الَّذينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَ هُمْ أَغْنِياءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْخَوالِفِ وَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لا يَعْلَمُونَ ﴿۹۳﴾ يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذا
رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لا تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللّٰهُ مِنْ أَخْبارِكُمْ وَ
سَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَ رَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلى عالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِما كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ
لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَ مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ جَزاءً بِما
كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۹۵﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللّٰهَ

لا يَرْضى عَنِ الْقَوْمِ الْفاسِقينَ ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیات ۹۱ـ ۹۶

بر ضعیفها و بیمارها و آنها که چیزی برای انفاق در راه جهاد ندارند، در صورتی که برای خدا و پیامبرش خیرخواه باشند، هیچ گناهی نیست. بر نیکوکاران راهی برای ایراد نیست و خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۹۱)

و نیز ایرادی نیست بر آن کسانی که وقتی نزد تو آمدند که آنها را بر مرکبی سوار کنی، تو گفتی: مرکبی که شما را بر آن سوار کنم، ندارم. آنها در حالی برگشتند که از چشمانشان بر اثر غم و اندوه اشک می‌ریخت، زیرا چیزی نداشتند که در راه جهاد انفاق کنند. (۹۲)

ایراد فقط بر کسانی است که ثروتمند هستند و از تو اجازهٔ ترک جهاد می‌خواهند. آنها راضی شده‌اند که با مخالفین باشند و خدا بر دلهایشان مُهری زده، پس آنها نمی‌دانند. (۹۳)

وقتی که شما از جنگ به طرف آنها بر می‌گردید، از شما عذرخواهی می‌کنند. بگو: عذر نیاورید، ما هرگز سخن شما را باور نمی‌کنیم، قطعاً خدا ما را از اسرار شما آگاه کرده و خدا و رسولش اعمال شما را می‌بینند، سپس به طرف خدائی برگردانده می‌شوید که از پنهان و آشکار آگاه است و او شما را از آنچه انجام می‌دادید آگاه می‌نماید. (۹۴)

وقتی به سوی آنها برگردید، برای شما به خدا قسم می‌خورند تا از آنها صرفنظر نمائید. به آنها بی‌اعتنائی کنید، برای اینکه آنها پلید و نجس‌اند و به سزای آنچه می‌کنند، جایشان جهنّم خواهد بود. (۹۵)

برای شما قسم می‌خورند تا شما از آنها راضی شوید، پس اگر شما از آنها راضی شوید، قطعاً خدا از گروه فاسقان راضی نخواهد شد. (۹۶)

برداشت از آیات ۹۱ـ ۹۶ (انفاق)

مردم مسلمان دو دسته هستند: یک دسته پولی ندارند ولی مایلند کارهای خیری انجام دهند، انفاق کنند و به جهاد بروند و حتّی اگر آن‌ها را از انفاق و جهاد نمودن مانع شوند، از غم و اندوه اشکشان می‌ریزد و ناراحت می‌شوند و از آن طرف دستهٔ دیگری هستند که ثروتمندند ولی دوست دارند که با زن و فرزندشان در خانه بنشینند، دلهایشان مرده است، انفاق نمی‌کنند، فقط معذرت خواهی می‌کنند و اصرار دارند که خدا و رسولش از آن‌ها راضی شوند. آن‌ها دروغ می‌گویند، اگر چه قسم بخورند که این‌گونه نیستیم. این‌ها پلیدند و

جهنمی هستند و خدا از فساق راضی نمی‌شود.

بنابراین سالک الی اللّٰه نباید خود را از دستهٔ دوّم قرار دهد. بلکه باید کوشش کند که از مال دنیا خود را ثروتمند نماید و انفاق کند و اگر نمی‌تواند این کار را بکند باید لااقل آرزوی کارهای خوب را داشته باشد.

آیات ۹۷ ـ ۹۹ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

اَلْأَعْرابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَ نِفاقًا وَ أَجْدَرُ أَلاّ يَعْلَمُوا حُدُودَ ما أَنْزَلَ اللّٰهُ عَلى رَسُولِهِ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۹۷﴾ وَ مِنَ الْأَعْرابِ مَنْ يَتَّخِذُ ما يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَ يَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوائِرَ عَلَيْهِمْ دائِرَةُ السَّوْءِ وَ اللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۹۸﴾ وَ مِنَ الْأَعْرابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يَتَّخِذُ ما يُنْفِقُ قُرُباتٍ عِنْدَ اللّٰهِ وَ صَلَواتِ الرَّسُولِ أَلا إِنَّها قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹۷ ـ ۹۹

عربهای بیابانی کفر و نفاقشان از دیگران بیشتر است و در ناآگاهی از حدود و احکامی که خدا بر پیامبرش نازل کرده، سزاوارترند و خدا دانای حکیمی است. (۹۷)

و گروهی از اعراب بادیه‌نشین آنچه را که در راه خدا خرج می‌کنند، غرامت و خسارت می‌دانند و منتظر حوادث ناگواری برای شما هستند. حوادث ناگوار بر خود آن‌ها باشد و خدا شنوای دانائی است. (۹۸)

و گروهی دیگر از اعراب بادیه‌نشین به خدا و روز قیامت ایمان دارند و آنچه را در راه خدا انفاق می‌کنند، سبب تقرّب به خدا و دعاهای پیغمبر می‌دانند. بدانید که این انفاق آن‌ها سبب نزدیکی به خدا برای آن‌ها است.

به زودی خدا آن‌ها را در رحمتش وارد می‌کند. قطعاً خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۹۹)

برداشت از آیات ۹۷ ـ ۹۹ (تعصبات جاهلانه)

سالک الی اللّٰه باید خود را از تعصبات جاهلانه بیرون بیاورد تا از کفر و نفاق خارج شود، حدود الهی را بفهمد و فکر نکند که آنچه انفاق می‌کند ضرر کرده و در جایی حساب نمی‌شود، بلکه باید بداند که آنچه را انفاق می‌کند وسیلهٔ قرب به خدا و دعای رسول و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام خواهد بود و خدا او را در رحمت خاص خود وارد خواهد فرمود.

آیات ۱۰۰ ـ ۱۰۱ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ السّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهاجِرينَ وَ الْأَنْصارِ وَ الَّذينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ وَ أَعَدَّ لَهُمْ جَنّاتٍ تَجْري تَحْتَهَا الْأَنْهارُ خالِدينَ فيها أَبَدًا ذلِكَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ ﴿۱۰۰﴾ وَ مِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرابِ مُنافِقُونَ وَ مِنْ أَهْلِ الْمَدينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفاقِ لا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلى عَذابٍ عَظيمٍ ﴿۱۰۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۰ ـ ۱۰۱

و آن‌هائی که در اوائل از مهاجرین و انصار و کسانی که به خوبی از آن‌ها پیروی کردند، بر دیگران سبقت گرفتند، خدا از آن‌ها راضی است و آن‌ها نیز از خدا راضی هستند و برای آن‌ها خدا بهشتهائی آماده کرده که از زیر درختان آن‌ها نهرهائی جاری است و همیشه در آن‌ها خواهند بود و آن موفّقیّت بزرگی است. (۱۰۰)

و جمعی از میان اعراب که در اطراف شما هستند، منافقند و جمعی از اهل مدینه بر نفاق خوی گرفته‌اند. تو از آن‌ها آگاه نیستی ولی ما از آن‌ها آگاهیم. به زودی آن‌ها را دو بار مجازات می‌کنیم، سپس به عذاب عظیمی برگردانده می‌شوند. (۱۰۱)

برداشت از آیات ۱۰۰ ـ ۱۰۱ (اعمال انسان ارزش دارد)

سالک الی اللّه باید فکر نکند که اگر جمعی در کنار اولیاء خدا، یا در مکان‌های خوب و مقدّس هستند، خوبند زیرا گاهی ممکن است آن‌ها منافق باشند، چنان‌که بعضی از عرب‌هایی که در مدینه و در کنار پیامبر اکرم ﷺ بودند منافق بودند و جمعی هم از مهاجر و انصار با نیکوکاری، خدا را از خود راضی کردند و آن‌ها هم از خدای تعالی راضی بودند. بنابراین معیار خوبی، نیکوکاری است نه آنکه با قرب جوار با اولیاء خدا انسان بخواهد خود را خوب معرفی کند.

آیات ۱۰۲ ـ ۱۰۶ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ آخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلاً صالِحًا وَ آخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۰۲﴾ خُذْ مِنْ أَمْوالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَ تُزَكِّيهِمْ بِها وَ صَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَ اللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۰۳﴾ أَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبادِهِ وَ يَأْخُذُ الصَّدَقاتِ وَ أَنَّ اللّهَ هُوَ التَّوّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۰۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۲ ـ ۱۰۶

و گروه دیگری که به گناهان خود اعتراف کردند و عمل خوب و بد را با هم مخلوط نمودند، امید است که خدا توبهٔ آن‌ها را بپذیرد. قطعاً خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۱۰۲)

از اموال آن‌ها صدقه بگیر تا به وسیلهٔ آن روح آن‌ها را از رذائل اخلاقی پاک و پاکیزه گردانی و بر آن‌ها صلوات بفرست، چون صلوات تو برای آن‌ها مایهٔ آرامش است و خدا شنوای دانائی است. (۱۰۳)

نمی‌دانستند که قطعاً تنها خدا توبهٔ بندگانش را می‌پذیرد و صدقات را می‌گیرد و قطعاً خدا است که او توبه‌پذیر مهربانی است؟ (۱۰۴)

برداشت از آیات ۱۰۲ ـ ۱۰۶ (مرحلهٔ توبه)

سالک الی اللّه باید به دو موضوع که ظاهراً از خاطره‌ها رفته ولی از دستورات اسلام است، در مرحلهٔ توبه متوجّه باشد:

اوّل آنکه: باید به کوتاهی‌های خود در امر دین نزد استادش اعتراف کند تا استادش بتواند دستورات توبه را صحیح و کامل به او بگوید.

دوّم آنکه: از اموالش صدقه بدهد تا از گناهان پاک گردد و تزکیه شود و مورد رحمت خاص خدای تعالی و رسولش واقع گردد، آرامش پیدا کند و خدای تعالی توبه‌اش را بپذیرد.

آیات ۱۰۷ ـ ۱۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ الَّذينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرارًا وَ كُفْرًا وَ تَفْريقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنينَ وَ إِرْصادًا
لِمَنْ حارَبَ اللّهَ وَ رَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنا إِلاَّ الْحُسْنى وَ اللّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكاذِبُونَ ﴿۱۰۷﴾ لا تَقُمْ فيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوى مِنْ
أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فيهِ فيهِ رِجالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَ اللّـهُ يُحِبُّ
الْمُطَّهِّرينَ ﴿۱۰۸﴾ أَ فَمَنْ أَسَّسَ بُنْيانَهُ عَلى تَقْوى مِنَ اللّهِ وَ رِضْوانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ
أَسَّسَ بُنْيانَهُ عَلى شَفا جُرُفٍ هارٍ فَانْهارَ بِهِ في نارِ جَهَنَّمَ وَ اللّهُ لا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظّالِمينَ ﴿۱۰۹﴾ لا يَزالُ بُنْيانُهُمُ الَّذي بَنَوْا ريبَةً في قُلُوبِهِمْ إِلاّ أَنْ تَقَطَّعَ
قُلُوبُهُمْ وَ اللّهُ عَليمٌ حَكيمٌ ﴿۱۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۷ـ۱۱۰

و کسانی که مسجدی ساختند برای ضرر رساندن به مسلمانان و تقویت کفر و برای تفرقه بین مؤمنین و کمینگاهی برای کسی که با خدا و پیامبرش قبلاً به جنگ برخاسته بود و آن‌ها سخت قسم می‌خوردند که ما جز نیکی قصدی نداریم و خدا شهادت می‌دهد که آن‌ها دروغ می‌گویند. (۱۰۷)

در آن مسجد به هیچ وجه به عبادت نایست، زیرا مسجدی که از روز اوّل بر اساس تقوی بنا شده، بهتر است که در آن عبادت کنی. در آن مسجد مردانی هستند که دوست دارند روح خود را پاک و تزکیه کنند و خدا پاکیزه‌ها را دوست می‌دارد. (۱۰۸)

آیا کسی که ریشه و اصل کار خود را بر پایهٔ تقوی و رضایت خدا قرار داده بهتر است یا کسی که بنای کار خود را بر کنار پرتگاه سستی بنا کرده که با آن در آتش جهنّم می‌افتد؟ و خدا گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند. (۱۰۹)

هیچ وقت شکّ و تردید از دل کسانی که آن مسجد را بنا کرده‌اند بیرون نمی‌رود، مگر آنکه دلهایشان پاره پاره شود و خدا دانای حکیمی است. (۱۱۰)

برداشت از آیات ۱۰۷ـ۱۱۰ (نفاق)

سالک الی اللّٰه باید بیشتر از هر چیز از نفاق و تفرقه بین مسلمانان بترسد. زیرا خدای تعالی مسجدی را که جمعی از منافقین برای تفرقه بین مسلمانان درست کرده بودند، مسجد ضرار گذاشته و دستور خراب کردنش را داده است. بنابراین باید مسلمانان خود را از صفات رذیله پاک کنند و اعمالشان را بر اساس تقوا انجام دهند تا خدای تعالی آن پاکان را دوست داشته باشد و آن‌ها را با هدایت خاص خود راهنمایی فرماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۱۱ ـ ۱۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

إِنَّ اللّٰهَ اشْتَرى مِنَ الْمُؤْمِنينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقاتِلُونَ في سَبيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْراةِ وَ الْإِنْجيلِ وَ الْقُرْآنِ وَ مَنْ أَوْفى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذي بايَعْتُمْ بِهِ وَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ ﴿۱۱۱﴾ التّائِبُونَ الْعابِدُونَ الْحامِدُونَ السّائِحُونَ الرّاكِعُونَ السّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنينَ ﴿۱۱۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۱ ـ ۱۱۲

قطعاً خدا جان و مال مردم با ایمان را در مقابل بهشتی که نصیب آنها خواهد کرد، خریداری می‌کند. همان مردمی که در راه خدا جنگ می‌کنند و می‌کشند و کشته می‌شوند. این وعدهٔ حقّی است بر خدا که در تورات و انجیل و قرآن ذکر فرموده و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است؟ بشارت باد بر شما به خاطر خرید و فروشی که با خدا انجام داده‌اید و این همان موفّقیّت بزرگ است. (۱۱۱)

(آن مؤمنان همان) توبه‌کنندگان، پرستش‌کنندگان، سپاسگزارها، سیاحت‌کنندگان، رکوع‌کنندگان، سجده‌کنندگان، امرکنندگان به معروف و نهی‌کنندگان از منکر و حافظان حدود الهی هستند و بشارت بده به این مؤمنین. (۱۱۲)

برداشت از آیات ۱۱۱ ـ ۱۱۲ (فروش جان و مال)

سالک الی اللّه باید حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام را برای خود الگو قرار دهد، آنچنان که آن حضرت در راه حفظ مقام نبوت و امامت جان خود را در معرض خطر قرار داد و در آن شب حساس (لیلة المبیت) در رختخواب پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله خوابید و با خدای تعالی معامله کرد سالک الی اللّه هم باید جان و مال خود را در اختیار اوامر الهی قرار دهد تا خدای تعالی در مقابل این متاع ناچیز، بهشت جاودان را به او بدهد و از این خرید و فروش کمال استفاده را بکند زیرا این بزرگترین پیروزی است.

این دسته از سالکین الی اللّه مراحل تزکیهٔ نفس از توبه تا عبودیت را گذرانده و آنچنان معرفت پروردگار را در دل جا داده‌اند که می‌توانند حمد، تسبیح، تعظیم و سجده‌ای کنند که خدای تعالی آن‌ها را تأیید کند و از آن‌ها راضی شود. آن‌ها لایقند که مربی مردم باشند، امر به معروف و نهی از منکر کنند، حدود الهی را حفظ نمایند و بر این‌ها بشارت باد.

آیهٔ ۱۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصّادِقينَ ﴿۱۱۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۹

ای کسانی که ایمان آوردید، از خدا بپرهیزید و با راستگویان باشید. (۱۱۹)

برداشت از آیهٔ ۱۱۹ (همنشینی)

سالک الی اللّه باید تقوا را دائماً به خود تلقین کند و با راستگویان همنشین باشد.

آیهٔ ۱۲۱ ـ ۱۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

ما كانَ لِأَهْلِ الْمَدينَةِ وَ مَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّهِ وَ لا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ لا يُصيبُهُمْ ظَمَأٌ وَ لا

نَصَبٌ وَ لا مَخْمَصَةٌ فِي سَبيلِ اللّهِ وَ لا يَطَؤُنَ مَوْطِئًا يَغيظُ الْكُفّارَ وَ لا
يَنالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلاً إِلاّ كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صالِحٌ إِنَّ اللّهَ لا يُضيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنينَ ﴿۱۲۰﴾ وَ لا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغيرَةً وَ لا كَبيرَةً وَ لا يَقْطَعُونَ وادِيًا إِلاّ
كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّهُ أَحْسَنَ ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۲۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۱ـ۱۲۰

اهل مدینه و اعراب اطرافِ آن‌ها حقّ ندارند از دستورات پیامبر خدا سرپیچی کنند و نباید جان خودشان را عزیزتر از جان پیامبر بدانند. آن به خاطر این است که قطعاً هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی در راه خدا به آن‌ها نمی‌رسد و هیچ قدمی که موجب خشم کافران می‌شود، بر نمی‌دارند و ضربه‌ای از دشمن نمی‌خورند، مگر آنکه به خاطر آن، عمل صالحی برای آن‌ها نوشته می‌شود. زیرا قطعاً خدا پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند. (۱۲۰)

و هیچ چیز کوچک و بزرگی را انفاق نمی‌کنند و هیچ سرزمینی را نمی‌پیمایند، مگر اینکه به حساب آن‌ها نوشته می‌شود تا خدا آن‌ها را به بهتر از آنچه می‌کردند، جزا دهد. (۱۲۱)

برداشت از آیهٔ ۱۲۱ـ۱۲۰ (متابعت از رسول اکرم ۹)

سالک الی اللّه باید از فرمان رسول خدا ﷺ سرپیچی نکند و امیال خود را بر دستورات اسلام ترجیح ندهد تا به ناراحتی، تشنگی و گرسنگی نیفتد و حتّی نباید سالک الی اللّه با دشمن طوری رفتار کند که خشم او را تحریک نماید و اموال او را بی جهت به تاراج ببرد زیرا خدای تعالی اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.

سالک الی اللّه باید بداند که خدای تعالی بر همه چیز آگاه است و انفاق و گذشت او را چه کوچک باشد و یا بزرگ جزا می‌دهد.

آیات ۱۲۵ـ۱۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

وَ أَمَّا الَّذينَ في قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزادَتْهُمْ رِجْسًا إِلى رِجْسِهِمْ وَ ماتُوا وَ هُمْ
كافِرُونَ ﴿۱۲۵﴾ أَ وَ لا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ في كُلِّ عامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لا

يَتُوبُونَ وَ لا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۵ـ ۱۲۶

و امّا کسانی را که در دلهایشان مرض است، پلیدی بر پلیدیشان اضافه می‌کند و در حالی که آن‌ها کافرند، می‌میرند. (۱۲۵)

آیا آن‌ها نمی‌بینند که در هر سال یک یا دو بار امتحان می‌شوند؟ باز هم آن‌ها توبه نمی‌کنند و متذکّر نمی‌شوند. (۱۲۶)

برداشت از آیات ۱۲۵ـ ۱۲۶ (معالجهٔ امراض روحی)

سالک الی اللّه باید بداند که امراض روحی را اگر فوراً معالجه نکند روز بروز مرضش شدت پیدا می‌کند، به رجس و پلیدی مضاعفی می‌رسد و با کفر و بی‌دینی از دنیا می‌رود. و این‌ها در دنیا فساد می‌کنند، آنچنان مرضشان شدت پیدا می‌کند که بازگشتی ندارند و متذکر هم نمی‌شوند.

آیات ۱۲۸ـ ۱۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ توبه

لَقَدْ جاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ ما عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۲۸﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّهُ لا إِلهَ إِلاّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۱۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۸ـ ۱۲۹

قطعاً پیامبری از خود شما برای شما آمده است که ناراحتی شما بر او سخت است و برای هدایت کردن شما به خود فشار می‌آورد و حرص می‌زند و به مؤمنان رئوف و مهربان است. (۱۲۸)

پس اگر آن‌ها از حقّ روی برگردانند، بگو: خدا مرا کفایت می‌کند، هیچ معبودی جز او نیست، بر او توکّل کردم و او پروردگار عرش عظیم است. (۱۲۹)

برداشت از آیات ۱۲۸ ـ ۱۲۹ (الگو بودن رسول اکرم ﷺ)

سالک الی اللّه باید حضرت رسول اکرم ﷺ را صد در صد الگوی خود بداند. یعنی علاوه بر آنکه نباید بدخواه مردم باشد، ناراحتی مردم را هم ناراحتی خود بداند، ناراحتی آن‌ها بر او سخت بگذرد و با مؤمنین و اهل تزکیهٔ نفس رأفت و مهربانی خاصی داشته باشد، بر خدا توکّل کند و خدای تعالی را برای خود کافی بداند.

«سورهٔ مبارکهٔ یونس»

آیات ۷ ـ ۸ از سورهٔ مبارکهٔ یونس

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

إِنَّ الَّذينَ لا يَرْجُونَ لِقاءَنا وَ رَضُوا بِالْحَياةِ الدُّنْيا وَ اطْمَأَنُّوا بِها وَ الَّذينَ هُمْ عَنْ آياتِنا غافِلُونَ ﴿۷﴾ أُولئِكَ مَأْواهُمُ النّارُ بِما كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸﴾

ترجمهٔ آیات ۷ ـ ۸

قطعاً کسانی که امید ملاقات ما را ندارند و به زندگی دنیا راضی شده‌اند و به آن اطمینان پیدا کرده‌اند و آن‌هائی که از آیات ما غافلند. (۷)

جایگاه همهٔ آن‌ها آتش است، به سبب کارهائی که انجام می‌دادند. (۸)

برداشت از آیات ۷ ـ ۸ (دیدار خدای تعالی)

سالک الی اللّه باید تمام فکرش به مقصد حقیقی که دیدار پروردگار است باشد و اگر تنها به زندگی دنیا راضی گردد، کاملاً از حقیقت غافل است.

آیات ۹ ـ ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ یونس

إِنَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ يَهْديهِمْ رَبُّهُمْ بِإيمانِهِمْ تَجْري مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهارُ في جَنّاتِ النَّعيمِ ﴿۹﴾ دَعْواهُمْ فيها سُبْحانَكَ اَللّهُمَّ وَ تَحِيَّتُهُمْ

فيها سَلامٌ وَ آخِرُ دَعْواهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمينَ ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۹ـ۱۰

قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پروردگارشان آن‌ها را به سبب ایمانشان هدایت می‌کند، از زیر (قصرهای) آن‌ها در باغهای بهشت نهرهائی جاری است. (۹)

در آنجا دعایشان این است که خدایا، تو از هر عیب و نقصی، پاک و منزّهی و تحیّت و درود آن‌ها در آنجا سلام است و آخرین گفتار و دعایشان این است که حمد و ستایش مخصوص خدایی است که پروردگار عالمها است. (۱۰)

برداشت از آیات ۹ـ۱۰ (تقویت ایمان)

سالک الی اللّه باید بیشتر از هر چیز ایمانش را با تفکر در آیات پروردگار تقویت کند تا آن ایمان او را به زندگی دائمی و بهشت خلد هدایت نماید. بهشتی که پر از نعمت است، بهشتی که اهلش با زبان شوق خدا را تسبیح می‌کنند، تحیت آن‌ها به یکدیگر سلام است و آخرین سخنانشان ستایش پروردگار جهانیان است.

آیات ۱۲ـ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ یونس

وَ إِذا مَسَّ الْإِنْسانَ الضُّرُّ دَعانا لِجَنْبِهِ أَوْ قاعِدًا أَوْ قائِمًا فَلَمّا كَشَفْنا عَنْهُ

ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنا إِلى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفينَ ما كانُوا

يَعْمَلُونَ ﴿۱۲﴾ وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمّا ظَلَمُوا وَ

جاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّناتِ وَ ما كانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ

الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۳﴾ ثُمَّ جَعَلْناكُمْ خَلائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲ـ۱۴

و زمانی که به انسان زیان و آسیبی برسد، ما را در هر حال چه به پهلو خوابیده یا نشسته یا ایستاده باشد، می‌خواند و چون گرفتاریش را از او برطرف کنیم، چنان می‌رود که گوئی هرگز ما را برای برطرف نمودن آن ناراحتی که دچارش شده بود، نخوانده است. آن گونه برای اسرافکاران آنچه می‌کنند، زینت داده شده است. (۱۲)

و ما امّتهای قرنهای قبل از شما را در حالی که پیامبرانشان دلائل روشن و آشکارا برای آنها آوردند، هنگامی که آنها ظلم کردند، هلاک کردیم و آنها ایمان نیاوردند. ما گروه مجرمین را این گونه جزا می‌دهیم. (۱۳)

سپس شما را بعد از آنها در زمین جانشینان آنها قرار دادیم، تا ببینیم چگونه عمل می‌کنید. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۲ـ۱۴ (یاد خدا)

سالک الی اللّه باید در هر حال چه در سختی، چه در رفاه و آسایش به یاد خدا باشد و همیشه از زندگی گذشتگان عبرت بگیرد زیرا خدای تعالی او را پس از گذشت قرنها خلق کرده تا ببیند او با این اطلاعات و عبرت چگونه عمل می‌کند.

آیات ۶۱ـ۶۴ از سورهٔ مبارکهٔ یونس

وَ ما تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَ ما تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَ لا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلاّ كُنّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَ ما يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لا فِي السَّماءِ وَ لا أَصْغَرَ مِنْ ذلِكَ وَ لا أَكْبَرَ إِلاّ فِي كِتابٍ

مُبينٍ ﴿۶۱﴾ أَلا إِنَّ أَوْلِياءَ اللّهِ لا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۶۲﴾ الَّذينَ

آمَنُوا وَ كانُوا يَتَّقُونَ ﴿۶۳﴾ لَهُمُ الْبُشْرى فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ فِي الْآخِرَةِ لا

تَبْديلَ لِكَلِماتِ اللّهِ ذلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ ﴿۶۴﴾

ترجمهٔ آیات ۶۱ـ۶۴

و تو در هیچ حالتی نیستی و هیچ آیه‌ای از قرآن را تلاوت نمی‌کنی و هیچ عملی را انجام نمی‌دهید وقتی که وارد آن می‌شوید، مگر آنکه ما شاهد بر شما هستیم و هیچ چیز در آسمان و در زمین از پروردگارت مخفی نمی‌نماند، حتّی به اندازهٔ سنگینی ذرّه‌ای و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر از آن، مگر اینکه همهٔ آن‌ها در کتاب آشکاری وجود دارد. (۶۱)

آگاه باشید که قطعاً دوستان و اولیای خدا آن‌هائی هستند که نه ترسی دارند و نه آن‌ها غمگین می‌شوند. (۶۲)

آن‌هائی که ایمان آوردند و پرهیزکار بودند. (۶۳)

برای آن‌ها در زندگی دنیا و در آخرت مژده است. وعده‌ها و (کلمات) خدا تخلّف‌پذیر نیستند. آن سعادت و پیروزی بزرگی است. (۶۴)

برداشت از آیات ۶۱ـ۶۴ (علم کتاب)

سالک الی اللّه باید بداند که خدای تعالی بر همه چیز احاطهٔ علمی دارد و حتّی همهٔ آن‌ها در کتابی که از علم او منعکس شده و به نام علم کتاب در قلب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمهٔ اطهار علیهم السلام قرار گرفته، می‌باشد که اگر این‌ها را سالک الی اللّه معتقد شد، از اولیاء خدا است که نه خوفی در او از چیزی هست و نه او را حزن می‌گیرد و این حالت بیشتر زیر سایهٔ تقوا به دست می‌آید، به این افراد در دنیا و در آخرت بشارت داده شده و از پیروزی بزرگی برخوردارند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیهٔ ۶۶ از سورهٔ مبارکهٔ یونس

أَلا إِنَّ لِلّٰهِ مَنْ فِي السَّماواتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ ما يَتَّبِعُ الَّذينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُرَكاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلاّ يَخْرُصُونَ ﴿۶۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۶

آگاه باشید، قطعاً هر کس در آسمانها و هر کس در زمین است، متعلّق به خدا است و آنچه کسانی که غیر از خدا شریکهایی برای خدا می‌خوانند، پیروی می‌کنند آن‌ها جز از گمان خود پیروی نمی‌کنند و جز دروغ نمی‌گویند. (۶۶)

برداشت از آیهٔ ۶۶ (ظنّ و گمان)

سالک الی اللّٰه نباید از ظنّ و گمان به خصوص در عقاید پیروی کند زیرا کسی که به چیزی یقین کاملی ندارد، مانند گنگ‌ها می‌ماند، نمی‌تواند کاملاً بر کلامش مسلط باشد و دیگران را تبلیغ نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ هود»

آیات ۳ ـ ۴ از سورهٔ مبارکهٔ هود

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ✿

وَ أَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتاعاً حَسَناً إِلىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَ يُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَ إِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخافُ عَلَيْكُمْ عَذابَ يَوْمٍ كَبيرٍ ﴿۳﴾

إِلَى اللّهِ مَرْجِعُكُمْ وَ هُوَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ ﴿۴﴾

ترجمهٔ آیات ۳ـ۴

و اینکه از پروردگارتان طلب آمرزش کنید، سپس به سوی او برگردید که شما را تا وقت معیّنی از مواهب زندگی به خوبی بهره‌مند سازد و هر صاحب فضلی را به اندازهٔ فضیلتش عطا فرماید و اگر رو بگردانید، پس من قطعاً برای شما از عذاب روز بزرگی می‌ترسم. (۳)

بازگشت شما به سوی خدا است و او بر هر چیزی توانا است. (۴)

برداشت از آیات ۳ـ۴ (مرحلهٔ توبه)

سالک الی اللّه باید دائماً از خدای تعالی طلب آمرزش کند و به سوی خدا توبه کند تا خدای تعالی لذّت و شادمانی‌های نیکویی را به او تا وقتی در دنیا است بدهد و به هر صاحب فضیلتی تفضل فرماید و اگر این کارها را نکند، بیم آن هست که به عذاب بزرگی مبتلا شود.

آیات ۹ـ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ لَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسانَ مِنّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْناها مِنْهُ إِنَّهُ لَيَؤُسٌ كَفُورٌ ﴿۹﴾ وَ لَئِنْ أَذَقْناهُ نَعْماءَ بَعْدَ ضَرّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئاتُ عَنّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿۱۰﴾ إِلاَّ الَّذينَ صَبَرُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ أُولئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ كَبيرٌ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۹ـ۱۱

و اگر ما نعمت و رحمتی را از نزد خود به انسان بچشانیم، سپس آن را از او بگیریم، قطعاً او بسیار ناامید و ناسپاس خواهد بود. (۹)

و اگر پس از سختیهائی که به او رسیده نعمتهائی به او بچشانیم، حتماً خواهد گفت که بدیها و مشکلات

از من برطرف شده. قطعاً او در حالی که فخر می‌کند، شادمان می‌گردد. (۱۰)

مگر آن‌هائی که صبر و استقامت کرده و کارهای شایسته انجام داده‌اند که برای آن‌ها آمرزش و پاداش بزرگی خواهد بود. (۱۱)

برداشت از آیات ۹ ـ ۱۱ (قدردانی از الطاف الهی)

سالک الی اللّه باید در فقر، ثروت و در هر حال شکرگزار نعمت‌های پروردگارش باشد، هیچ‌گاه از رحمت پروردگارش مأیوس نباشد، نعمت‌های خدا را کفران نکند و اگر خدای تعالی به او نعمتی عنایت کرد و او را از ناراحتی نجات داد، از یاد خدا غفلت نکند، به دیگران فخر نفروشد، در مصائب بردبار و صبور باشد و به اعمال پسندیده مداومت نماید تا مغفرت الهی و اجر بزرگی شاملش گردد.

آیات ۱۵ ـ ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ هود

مَنْ كانَ يُرِيدُ الْحَياةَ الدُّنْيا وَ زِينَتَها نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمالَهُمْ فِيها وَ هُمْ فِيها لا يُبْخَسُونَ ﴿۱۵﴾ أُولئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلاَّ النّارُ وَ حَبِطَ ما صَنَعُوا فِيها وَ باطِلٌ ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ ـ ۱۶

آن‌هائی که خواهان زندگی دنیا و تجمّلات آن می‌باشند، نتیجهٔ اعمالشان را در همین دنیا به طور کامل به آن‌ها می‌دهیم و آن‌ها در این دنیا کمبودی پیدا نمی‌کنند. (۱۵)

آن‌ها کسانی هستند که در آخرت نصیبی جز آتش ندارند و تمام آنچه را که در دنیا انجام داده‌اند، (در آنجا) از بین می‌رود و اعمالشان باطل می‌گردد. (۱۶)

برداشت از آیات ۱۵ ـ ۱۶ (زندگی دنیا)

سالک الی اللّه نباید فقط هدفش زندگی دنیا و زینت‌های آن باشد که اگر این چنین بود، خدا فقط در دنیا به او هر چه بخواهد می‌دهد، ولی در آخرت برای او جز آتش وجود ندارد و همهٔ اعمال نیکش از بین رفته و باطل می‌شود.

آیات ۱۹ ـ ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ هود

الَّذينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّهِ وَ يَبْغُونَها عِوَجًا وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كافِرُونَ ﴿۱۹﴾ أُولئِکَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزينَ فِي الْأَرْضِ وَ ما كانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّهِ مِنْ أَوْلِياءَ يُضاعَفُ لَهُمُ الْعَذابُ ما كانُوا يَسْتَطيعُونَ السَّمْعَ وَ ما كانُوا يُبْصِرُونَ ﴿۲۰﴾ أُولئِکَ الَّذينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ ما كانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۲۱﴾ لا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ ـ ۲۲

کسانی که راه خدا را می‌بندند و (با تبلیغات سوء خود) می‌خواهند آن را نادرست نشان دهند و آن‌ها منکر آخرت و کافرند. (۱۹)

آن‌ها قادر به جلوگیری از عذاب خدا در روی زمین نیستند و در حقیقت جز خدا یاورانی ندارند. برای آن‌ها عذاب مضاعف می‌شود، آن‌ها هرگز توانائی شنیدن حقّ را نداشتند و حقیقت را نمی‌دیدند. (۲۰)

آن‌ها کسانی هستند که به خودشان ضرر وارد کرده‌اند و آن خدایان دروغین از نظرشان ناپدید شده‌اند. (۲۱)

طبیعتاً آن‌ها در آخرت از همه زیانکارتر خواهند بود. (۲۲)

برداشت از آیات ۱۹ ـ ۲۲ (زیانکارترین)

سالک الی اللّه نباید راه خدا را به روی بندگان خدا ببندد و یا آن را منحرف نشان دهد. زیرا اگر این چنین بود، از قهر پروردگار در امان نیست و خدا نمی‌گذارد بینش واقعی پیدا کند، بلکه عذابش را مضاعف خواهد فرمود و ضرر زیادی بر نفس خود کرده و در آخرت زیانکارترین مردم است.

آیات ۲۳ـ ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ هود

إِنَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ وَ أَخْبَتُوا إِلى رَبِّهِمْ أُولئِکَ أَصْحابُ الْجَنَّةِ هُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۲۳﴾ مَثَلُ الْفَريقَيْنِ كَالْأَعْمى وَ الْأَصَمِّ وَ الْبَصيرِ وَ السَّميعِ هَلْ يَسْتَوِيانِ مَثَلاً أَ فَلا تَذَكَّرُونَ ﴿۲۴﴾

ترجمهٔ آیات ۲۳ـ ۲۴

قطعاً آن‌هائی که ایمان آورده و عمل شایسته انجام داده‌اند و در برابر پروردگارشان خاضع و فروتن بوده‌اند، آن‌ها اهل بهشتند و آن‌ها برای همیشه در آن بهشت خواهند بود. (۲۳)

مَثل آن دو گروه مَثل کور و کر و بینا و شنوا است. آیا این دو گروه با هم مساوی هستند؟ پس چرا متوجّه نیستید؟ (۲۴)

برداشت از آیات ۲۳ـ ۲۴ (مقام اِخبات)

سالک الی اللّه باید در مقابل پروردگارش تسلیم محض باشد و آنچه خدای تعالی فرموده عمل کند تا آنکه اعمالش صالح و در بهشت دائمی در قیامت زندگی نماید؛ چشم بینا و گوش شنوایی نسبت به حقایق داشته باشد.

آیات ۲۹ـ ۳۱ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ يا قَوْمِ لا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مالاً إِنْ أَجْرِيَ إِلاّ عَلَى اللّهِ وَ ما أَنَا بِطارِدِ الَّذينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلاقُوا رَبِّهِمْ وَ لكِنّي أَراكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿۲۹﴾ وَ يا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُني مِنَ اللّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَ فَلا تَذَكَّرُونَ ﴿۳۰﴾ وَ لا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدي

خَزائِنُ اللّهِ وَ لا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَ لا أَقُولُ إِنّي مَلَكٌ وَ لا أَقُولُ لِلَّذينَ

تَزْدَري أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّهُ خَيْرًا اللّهُ أَعْلَمُ بِما في أَنْفُسِهِمْ إِنّي إِذًا لَمِنَ

الظّالِمينَ ﴿٣١﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ـ۳۱

و ای قومِ من، من که برای هدایت شما از شما مالی را سؤال نمی‌کنم. مزد من تنها بر عهدهٔ خدا است و من این چنین نیستم آن‌هائی را که ایمان آورده‌اند از خود دور کنم. قطعاً آن‌ها پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد ولی من شما را یک جمعیّت تجاهل‌کننده و نادانی می‌بینم. (۲۹)

و ای قومِ من، اگر آن‌ها را از خود برانم، چه کسی مرا در برابر مجازات خدا یاری می‌کند؟ آیا متذکّر نمی‌شوید؟ (۳۰)

و من به شما نمی‌گویم که گنجینه‌های خدا پیش من است و من غیب نمی‌دانم و نمی‌گویم که من فرشته‌ای هستم و نمی‌گویم کسانی را که در نظر شما خوار می‌آیند، خدا به آن‌ها هرگز خیری عطا نخواهد کرد. خدا از قلب و نیّت آن‌ها آگاهتر است. قطعاً (اگر چنین ادّعائی بکنم،) از ستمکاران خواهم بود. (۳۱)

برداشت از آیات ۲۹ـ۳۱ (شرایط مرّبی)

کسی که می‌خواهد در راه تزکیهٔ نفس و کمالات مربی مردم باشد، باید اوّل خودش را بی‌نیاز از مردم معرفی کند و به مال، قدرت و شخصیت آن‌ها چشمی نداشته باشد و خودش را بیشتر از آنچه که هست معرفی و مدح نکند والاّ از ظالمین خواهد بود.

آیات ۵۱ـ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ هود

يا قَوْمِ لا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلاّ عَلَى الَّذي فَطَرَني أَ فَلا

تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَ يا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّماءَ عَلَيْكُمْ

مِدْرارًا وَ يَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلى قُوَّتِكُمْ وَ لا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمينَ ﴿۵۲﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ـ ۵۲

ای قومِ من، من برای تبلیغ رسالتم از شما مزدی درخواست نمی‌کنم، مزد من تنها بر عهدهٔ کسی است که مرا آفریده است. پس چرا تعقّل نمی‌کنید؟ (۵۱)

و ای قومِ من، از پروردگارتان طلب آمرزش کنید، سپس به سوی او بازگردید، تا باران رحمتش را بر شما بباراند و نیروئی بر نیرویتان بیفزاید و در حال کفر و نافرمانی از حقّ رو بر نگردانید. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۱ـ ۵۲ (شرایط مرّبی)

مربی سالکین الی اللّه باید با استغنای طبع و اعتماد کامل به پروردگار دستور توبه را صادر کند و به آن‌ها بفهماند که اگر استغفار و توبه کردید، آسمان نعمتهایش را بر شما فراوان نازل می‌کند و قوت شما را در مقابل تمام ناملایمات زیاد می‌کند؛ به شرط آنکه توبهٔ شما، توبهٔ نصوح باشد و به گناه دوباره برنگردید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ بیست و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیهٔ ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ هود

إِنّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّهِ رَبّي وَ رَبِّكُمْ ما مِنْ دَابَّةٍ إِلاّ هُوَ آخِذٌ بِناصِيَتِها إِنَّ رَبّي عَلى صِراطٍ مُسْتَقيم ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۶

قطعاً من بر خدائی که پروردگار من و شما است توکّل کرده‌ام. هیچ جنبنده‌ای نیست، مگر اینکه خدا بر آن تسلّط دارد. قطعاً پروردگار من بر صراط مستقیم است. (۵۶)

برداشت از آیهٔ ۵۶ (صراط مستقیم)

سالک الی اللّه باید بداند که صراط مستقیم همان دستورات پروردگار است و باید به خدا توکّل کند تا به مقصد برسد.

آیهٔ ۶۱ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ إِلى ثَمُودَ أَخاهُمْ صالِحًا قالَ يا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّهَ ما لَكُمْ مِنْ إِلهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فيها فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبّي قَريبٌ مُجيبٌ ﴿۶۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۱

و به سوی قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم، صالح گفت: ای قومِ من، خدا را پرستش کنید که

خدائی جز او برای شما نیست. او است که شما را از زمین آفرید و طلب آبادی در آن را از شما می‌کند. از او آمرزش بخواهید، سپس به سوی او باز گردید. قطعاً پروردگار من به شما نزدیک است و دعای شما را اجابت می‌کند. (۶۱)

برداشت از آیهٔ ۶۱ (آبادانی زمین)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی در دنیا از او سه چیز را می‌خواهد:

اوّل: بندگی خدا

دوّم: آباد کردن زمین

سوّم: استغفار و توبه

که خدای تعالی به این وسیله به او اجر کاملی عنایت خواهد فرمود.

آیات ۶۲ـ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ هود

قالُوا يا صالِحُ قَدْ كُنْتَ فينا مَرْجُوًّا قَبْلَ هذا أَ تَنْهانا أَنْ نَعْبُدَ ما يَعْبُدُ آباؤُنا وَ إِنَّنا لَفي شَكٍّ مِمّا تَدْعُونا إِلَيْهِ مُريبٍ ﴿۶۲﴾ قالَ يا قَوْمِ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّي وَ آتاني مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُني مِنَ اللّٰهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَما تَزيدُونَني غَيْرَ تَخْسيرٍ ﴿۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ـ۶۳

گفتند: ای صالح، تو قبل از این در میان ما مایهٔ امید بودی. آیا ما را از پرستش آنچه پدرانمان می‌پرستیدند، جلوگیری می‌کنی؟ و ما از آنچه تو ما را به آن دعوت می‌کنی، در شک و تردید هستیم. (۶۲)

صالح گفت: ای قومِ من، اگر شما ببینید من از طرف پروردگارم دلیل آشکاری داشته باشم و خدا رحمتی از جانب خود به من داده باشد، اگر او را نافرمانی کنم، چه کسی مرا در مقابل خدا یاری می‌کند؟ پس شما چیزی جز زیانکاری بر من نمی‌افزائید. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۲ـ۶۳ (تعصّب بیجا)

سالک الی اللّٰه نباید به فکر سنت‌های گذشتگان که روی تعصّب به آن عمل کرده‌اند باشد. او نباید به دلایل عقلی و گفتار پیامبران بی‌توجّه باشد. او باید بداند اگر از حقایق سرپیچی کند، کسی به فریاد او نمی‌رسد و خدای تعالی او را مورد مؤاخذه قرار می‌دهد.

آیات ۷۷ـ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ لَمّا جاءَتْ رُسُلُنا لُوطًا سيءَ بِهِمْ وَ ضاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَ قالَ هـذا يَـوْمٌ
عَصيبٌ ﴿۷۷﴾ وَ جاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَ مِنْ قَبْلُ كانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئاتِ
قالَ يا قَوْمِ هؤُلاءِ بَناتي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ لا تُخْزُونِ في ضَيْفي أَ
لَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشيدٌ ﴿۷۸﴾ قالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ ما لَنا في بَناتِكَ مِنْ حَقٍّ وَ
إِنَّكَ لَتَعْلَمُ ما نُريدُ ﴿۷۹﴾ قـالَ لَـوْ أَنَّ لي بِكُـمْ قُـوَّةً أَوْ آوي إِلى رُكْـنٍ
شَديدٍ ﴿۸۰﴾

ترجمهٔ آیات ۷۷ـ۸۰

و هنگامی که فرستادگان ما نزد لوط آمدند، از آمدنشان دلتنگ و پریشان‌خاطر شد و گفت: امروز روز سختی خواهد بود. (۷۷)

و قوم لوط به سرعت به سراغ او آمدند و آن قوم قبلاً مرتکب کارهای زشت می‌شدند. لوط گفت: ای قومِ من، این‌ها دختران منند. آن‌ها برای شما پاکیزه‌ترند. پس از خدا بترسید و مرا در مورد میهمانانم رسوا نکنید. آیا در میان شما یک مرد فهمیده و عاقل وجود ندارد؟ (۷۸)

گفتند: قطعاً تو خوب می‌دانی که ما تمایلی به دختران تو نداریم و قطعاً تو خوب می‌دانی که ما چه می‌خواهیم. (۷۹)

لوط گفت: ای کاش برای مقابله با شما قدرتی داشتم یا اینکه به تکیه‌گاه محکمی پناهنده می‌شدم. (۸۰)

برداشت از آیات ۷۷ ـ ۸۰ (اهمیّت تزکیهٔ نفس)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر به تزکیهٔ نفس اهمیّت نداد و آن را جدّی نگرفت، آنچنان دچار بدبختی می‌شود که فطرت خود را از دست می‌دهد و به کارهای حرام و بلکه دور از فطرت دست می‌زند، از آنچه لذّت بخش و حلال است روی می‌گرداند و در نتیجه مانند قوم لوط به عذاب‌های دنیا و آخرت دچار می‌شود.

آیات ۸۴ ـ ۸۶ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ إِلى مَدْيَنَ أَخاهُمْ شُعَيْبًا قالَ يا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ ما لَكُمْ مِنْ إِلهٍ غَيْرُهُ وَ لا تَنْقُصُوا الْمِكْيالَ وَ الْمِيزانَ إِنِّي أَراكُمْ بِخَيْرٍ وَ إِنِّي أَخافُ عَلَيْكُمْ عَذابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ ﴿۸۴﴾ وَ يا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيالَ وَ الْمِيزانَ بِالْقِسْطِ وَ لا تَبْخَسُوا النّاسَ أَشْياءَهُمْ وَ لا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۸۵﴾ بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَ ما أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿۸۶﴾

ترجمهٔ آیات ۸۴ ـ ۸۶

و به سوی اهل مدین، برادرشان شعیب را فرستادیم. گفت: ای قومِ من، خدا را پرستش کنید که برای شما خدایی جز او نیست و در پیمانه و ترازو کم نکنید. قطعاً من شما را در خوبی می‌بینم و من از عذاب آن روزی که شما را احاطه خواهد کرد، می‌ترسم. (۸۴)

و ای قومِ من، پیمانه و ترازو را به عدالت کامل ادا کنید و حقوق مردم را کم ندهید و کوشش نکنید که در روی زمین فسادکننده باشید. (۸۵)

باقیماندهٔ خدا[1] برای شما بهتر است اگر ایمان داشته باشید و من محافظ و مراقب اعمال شما نیستم. (۸۶)

---

۱ ــ در تفسیر اهل بیت علیهم‌السلام منظور از بقیّةاللّٰه (باقی ماندهٔ خدا) حضرت صاحب الزّمان (عجّل اللّٰه تعالی فرجه الشریف) است.

برداشت از آیات ۸۴ – ۸۶ (عدالت)

سالک الی اللّٰه باید نسبت به مردم با عدالت رفتار کند، کم فروشی نکند، در قیمت گذاری بی‌انصاف نباشد، در زمین فساد نکند، بکوشد که حضرت بقیّةاللّٰه ارواحنافداه را در ایجاد عدل و داد الگو قرار دهد و آنچه خدای تعالی به او عنایت فرموده بهتر از هر چیز بداند.

آیه ۸۸ از سورهٔ مبارکهٔ هود

قالَ يا قَوْمِ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ رَزَقَني مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَ ما أُريدُ أَنْ أُخالِفَكُمْ إِلى ما أَنْهاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُريدُ إِلاَّ الْإِصْلاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَ ما تَوْفيقي إِلاّ بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ إِلَيْهِ أُنيبُ ﴿۸۸﴾

ترجمهٔ آیه ۸۸

گفت: ای قومِ من، چه می‌بینید که اگر من دلیل آشکاری از طرف پروردگارم داشته باشم و به من از آن، روزی خوبی داده باشد، (آیا می‌توانم بر خلاف آن رفتار کنم؟) و من نمی‌خواهم که خودم مرتکب آن چیزی شوم که شما را از آن نهی می‌کنم. تا آنجا که بتوانم قصدی جز اصلاح (جامعهٔ شما را) ندارم و توفیق من جز بوسیلهٔ خدا نمی‌باشد. من به خدا توکّل نمودم و به سوی او بر می‌گردم. (۸۸)

برداشت از آیه ۸۸ (اصلاح طلبی)

سالک الی اللّٰه باید تا می‌تواند اصلاح طلب باشد و موفقیتش را از خدا بخواهد، به خدای تعالی توکّل کند و به او پناه ببرد.

آیات ۸۹ ـ ۹۰ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ يا قَوْمِ لا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقاقي أَنْ يُصيبَكُمْ مِثْلُ ما أَصابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ

هُودٍ أَوْ قَوْمَ صالِحٍ وَ ما قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿۸۹﴾ وَ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿۹۰﴾

ترجمهٔ آیات ۸۹ـ ۹۰

و ای قومِ من، مبادا دشمنی شما با من سبب شود که شما هم به مصیبتی مثل آنچه به قوم نوح یا قوم هود و یا قوم صالح رسید، گرفتار شوید و قوم لوط از شما چندان دور نیست. (۸۹)

و از پروردگار خود طلب آمرزش کنید، سپس به سوی او برگردید، قطعاً پروردگارم مهربان و دوستدار بندگانش می‌باشد. (۹۰)

برداشت از آیات ۸۹ـ ۹۰ (لجبازی)

سالک الی اللّٰه نباید صفت لجبازی را به حدی برساند که سبب ناراحتی خود به خصوص در مسایل معنوی بشود و مانند گذشتگان که به عذاب‌های الهی مبتلا شدند، مبتلا گردد. بلکه باید از این صفات بلکه ضعیفش دست بکشد، استغفار و توبه کند تا مهربانی خاص خدا و محبّت او نسبت به این سالک الی اللّٰه ابراز گردد.

آیات ۱۱۲ـ ۱۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ هود

فَاسْتَقِمْ كَما أُمِرْتَ وَ مَنْ تابَ مَعَكَ وَ لا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِما تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۱۲﴾

وَ لا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النّارُ وَ ما لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّهِ مِنْ

أَوْلِياءَ ثُمَّ لا تُنْصَرُونَ ﴿۱۱۳﴾ وَ أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهارِ وَ زُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ

الْحَسَناتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئاتِ ذلِكَ ذِكْرى لِلذّاكِرِينَ ﴿۱۱۴﴾ وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللّهَ

لا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۲ـ۱۱۵

پس همان گونه که به تو امر شده، استقامت کن و همچنین آن‌هائی که با تو، به سوی خدا آمده‌اند، باید استقامت کنند و طغیان نکنید که خدا آنچه را انجام می‌دهید می‌بیند. (۱۱۲)

و به آن‌هائی که ستم کرده‌اند، متمایل نشوید که موجب می‌شود آتش شما را بگیرد و در آن حال جز خدا هیچ سرپرستی نخواهید داشت، سپس شما یاری نمی‌شوید. (۱۱۳)

و در دو طرف روز و پاسی از شب نماز را بر پا دار، چون قطعاً نیکیها، بدیها را از بین می‌برند. این تذکّر و پندی است برای یادکنندگان. (۱۱۴)

و صبر و استقامت داشته باش که قطعاً خدا پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند. (۱۱۵)

برداشت از آیات ۱۱۲ـ۱۱۵ (استقامت)

سالک الی اللّٰه باید به آنچه در زیر گفته می‌شود، مقید باشد:

اوّل: در انجام اوامر الهی دارای ثبات و پابرجایی باشد.

دوّم: دوستان با استقامتی داشته باشد.

سوّم: زیر بار ظالمین و ستمگران نرود.

چهارم: نمازش را در روز و شب برپا دارد.

پنجم: نماز شب را بخواند که سیّئاتش از بین برود و بالاخره صبر و بردباری داشته باشد، زیرا خدای تعالی اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.

آیات ۱۱۷ـ۱۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ هود

وَ ما كانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُها مُصْلِحُونَ ﴿۱۱۷﴾ وَ لَوْ شاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النّاسَ أُمَّةً واحِدَةً وَ لا يَزالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿۱۱۸﴾ إِلاّ مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَ لِذلِكَ خَلَقَهُمْ وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۱۱۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۷ ـ ۱۱۹

و پروردگارت چنین نبود که آبادیها را به ظلم و ستم نابود کند، در حالی که اهلش مصلح و نیکوکار باشند. (۱۱۷)

و اگر پروردگارت می‌خواست، همهٔ مردم را یک امّت واحد قرار می‌داد ولی آن‌ها همیشه با هم در اختلاف بودند. (۱۱۸)

مگر آن افرادی که پروردگارت به آن‌ها مهربانی کرد و برای همین پذیرش مهربانی است که آن‌ها را آفریده است و فرمان پروردگارت بر این امر مقرّر شد که حتماً جهنّم را از همهٔ جنّ و انس پر خواهم کرد. (۱۱۹)

برداشت از آیات ۱۱۷ ـ ۱۱۹ (خدای تعالی ظالم نیست)

سالک الی اللّه باید بداند که خدای تعالی به هیچ وجه به کسی ظلم نمی‌کند ولی این مردمند که به خاطر هواهای نفسانی دائماً اختلاف دارند و از وحدت دوری می‌کنند و مورد رحمت و لطف پروردگار واقع نمی‌شوند و حال آنکه برای همین خلق شده‌اند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ یوسف»

آیات ۳ ـ ۱۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ یوسف

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْکَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِما أَوْحَيْنا إِلَيْکَ هذَا الْقُرْآنَ وَ إِنْ كُنْتَ
مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغافِلينَ ﴿۳﴾ إِذْ قالَ يُوسُفُ لِأَبيهِ يا أَبَتِ إِنّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ
كَوْكَبًا وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لي ساجِدينَ ﴿۴﴾ قالَ يا بُنَيَّ لا تَقْصُصْ
رُءْياکَ عَلى إِخْوَتِکَ فَيَكيدُوا لَکَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطانَ لِلْإِنْسانِ عَدُوٌّ
مُبينٌ ﴿۵﴾ وَ كَذلِکَ يَجْتَبيکَ رَبُّکَ وَ يُعَلِّمُکَ مِنْ تَأْويلِ الْأَحاديثِ وَ يُتِمُّ
نِعْمَتَهُ عَلَيْکَ وَ عَلى آلِ يَعْقُوبَ كَما أَتَمَّها عَلى أَبَوَيْکَ مِنْ قَبْلُ إِبْراهيمَ وَ
إِسْحاقَ إِنَّ رَبَّکَ عَليمٌ حَكيمٌ ﴿۶﴾ لَقَدْ كانَ في يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آياتٌ
لِلسّائِلينَ ﴿۷﴾ إِذْ قالُوا لَيُوسُفُ وَ أَخُوهُ أَحَبُّ إِلى أَبينا مِنّا وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ
أَبانا لَفي ضَلالٍ مُبينٍ ﴿۸﴾ اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ
أَبيكُمْ وَ تَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صالِحينَ ﴿۹﴾ قالَ قائِلٌ مِنْهُمْ لا تَقْتُلُوا

يُوسُفَ وَ أَلْقُوهُ فِي غَيابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فاعِلِينَ ﴿١٠﴾

قالُوا يا أَبانا ما لَكَ لاتَأْمَنّا عَلى يُوسُفَ وَ إِنّا لَهُ لَناصِحُونَ ﴿١١﴾ أَرْسِلْهُ

مَعَنا غَدًا يَرْتَعْ وَ يَلْعَبْ وَ إِنّا لَهُ لَحافِظُونَ ﴿١٢﴾ قالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا

بِهِ وَ أَخافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَ أَنْتُمْ عَنْهُ غافِلُونَ ﴿١٣﴾ قالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ

وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنّا إِذًا لَخاسِرُونَ ﴿١٤﴾ فَلَمّا ذَهَبُوا بِهِ وَ أَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي

غَيابَتِ الْجُبِّ وَ أَوْحَيْنا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هذا وَ هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَ

جاؤُ أَباهُمْ عِشاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قالُوا يا أَبانا إِنّا ذَهَبْنا نَسْتَبِقُ وَ تَرَكْنا يُوسُفَ

عِنْدَ مَتاعِنا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ ما أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنا وَ لَوْ كُنّا صادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَ جاؤُ

عَلى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَ

اللّهُ الْمُسْتَعانُ عَلى ما تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَ جاءَتْ سَيّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وارِدَهُمْ

فَأَدْلى دَلْوَهُ قالَ يا بُشْرى هذا غُلامٌ وَ أَسَرُّوهُ بِضاعَةً وَ اللّهُ عَلِيمٌ بِما

يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَ شَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَراهِمَ مَعْدُودَةٍ وَ كانُوا فِيهِ مِنَ

الزّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَ قالَ الَّذِي اشْتَراهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْواهُ عَسى

أَنْ يَنْفَعَنا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَ كَذلِكَ مَكَّنّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَ لِنُعَلِّمَهُ مِنْ

تَأْوِيلِ الْأَحادِيثِ وَ اللّهُ غالِبٌ عَلى أَمْرِهِ وَ لكِنَّ أَكْثَرَ النّاسِ لا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَ لَمّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْناهُ حُكْمًا وَ عِلْمًا وَ كَذلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۳ ـ ۲۲

«ما داستانی برای تو که نیکوترین داستانها است، در ضمنِ آنچه به تو از این قرآن وحی کرده‌ایم نقل می‌کنیم، اگر چه، تو قبل از این از غافلین بودی. (۳)

«زمانی که یوسف به پدرش گفت: ای پدر من، قطعاً من در خواب دیدم یازده ستاره و خورشید و ماه برای من سجده کردند. (۴)

پدرش گفت: ای پسرم، رؤیای خود را به برادرانت نگوئی که آن‌ها برای تو نقشهٔ بدی می‌کشند. قطعاً شیطان برای انسان دشمن آشکاری است. (۵)

و اینگونه پروردگارت تو را انتخاب می‌کند و به تو تعبیر خوابها را تعلیم می‌دهد و نعمتش را بر تو و بر آل یعقوب تمام می‌کند، آنچنان که نعمتش را قبلاً بر پدرانت ابراهیم و اسحاق تمام کرد. قطعاً پروردگارت دانای حکیمی است. (۶)

محقّقاً در قصّهٔ یوسف و برادرانش (طالب) و نشانه‌هائی برای سائلین (و محقّقین) است. (۷)

آن وقتی که پسران یعقوب گفتند: یوسف و برادرش محبوبتر از ما نزد پدرمان هستند و حال آنکه ما نیرومندیم. قطعاً پدرمان در گمراهی آشکاری است. (۸)

بکشید یوسف را یا آنکه او را در مکان دوری بیندازید تا پدرتان توجّهش فقط به شما باشد و بعد از آن هم شما افراد صالحی خواهید شد. (۹)

گوینده‌ای از آن‌ها گفت: یوسف را نکشید، او را در میان چاه کم‌عمقی بیندازید تا بتوانند بعضی از کاروانها او را پیدا کنند، اگر می‌خواهید کاری بکنید. (۱۰)

به پدر گفتند: ای پدر، شما را چه شده که در خصوص یوسف به ما اطمینان نداری و حال آنکه ما قطعاً خیرخواه اوییم؟ (۱۱)

او را فردا با ما بفرست تا غذای خوب بخورد و بازی کند و ما حتماً او را محافظت می‌کنیم. (۱۲)

پدرشان گفت: من قطعاً از اینکه او را ببرید، محزون می‌شوم و می‌ترسم شما از او غافل شوید و او را گرگ بخورد. (۱۳)

گفتند: اگر او را گرگ بخورد، در حالی که ما قدرتمندیم، آن وقت حتماً ما خیلی زیانکاریم. (۱۴)

پس وقتی که او را بردند و با هم متّحد شدند که او را در قعر چاه بیندازند و ما به او وحی کردیم که تو حتماً آن‌ها را به این کارشان با خبر خواهی نمود. ولی آن‌ها شعور نداشتند. (۱۵)

و شب نزد پدرشان آمدند، در حالی که گریه می‌کردند. (۱۶)

گفتند: ای پدرمان، ما وقتی رفتیم با هم مسابقه‌ای انجام دهیم و یوسف را در کنار اثاثیهٔ خود گذاشته بودیم، او را گرگ خورد و تو حرف ما را باور نداری، اگر چه راستگو باشیم. (۱۷)

و پیراهن او را با خون دروغینی (که به آن مالیده بودند) آوردند. یعقوب گفت: بلکه هواهای نفسانی شما کاری را برای شما آراسته است. پس صبر خوبی باید کرد و در مقابل آنچه توصیف می‌کنید، از خدا یاری گرفته خواهد شد. (۱۸)

و کاروانی (در کنار چاه) آمد. پس آن‌ها سقّای خود را فرستادند (تا آب بیاورد) او وقتی سطل خود را در چاه انداخت (و بالا کشید) گفت: بشارت! این پسری است و او را به خاطر تجارت و فروختن پنهان کردند و خدا دانا است به آنچه می‌کنند. (۱۹)

و او را به قیمت کمی، چند درهمی فروختند و آن‌ها دربارهٔ فروختن او بی‌رغبت بودند. (۲۰)

و کسی که او را از مصر خریده بود، به زنش گفت: از او خوب نگهداری کن. امید است فایده‌ای برای ما داشته باشد یا او را به فرزندی برداریم و این چنین یوسف را در زمین دارای امکانات قرار دادیم و برای اینکه به او علم تعبیر خوابها را بیاموزیم و خدا بر کار خود مسلّط است، ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۲۱)

و وقتی به حدّ بلوغ و قدرتش رسید، به او حکمتی و علمی عطا کردیم و این چنین ما به نیکوکاران جزا می‌دهیم. (۲۲)

برداشت از آیات ۳ ـ ۲۲ (قصهٔ حضرت یوسف علیه‌السلام)

از این آیات برای سالک الی اللّه هفت پند وجود دارد که باید به آن‌ها دقت کند:

اوّل: سالک الی اللّه باید مسائل معنوی خود را حتّی به برادرانش اگر اهل تزکیه نفس نیستند نگوید، زیرا ممکن است آن‌ها حسادت کنند، او را تکذیب نمایند و موجبات ناراحتی او را فراهم بیاورند.

دوّم: اگر کسی را دوست دارید و در چهرهٔ او نور معنویت مشاهده می‌کنید، در مقابل کسانی که اهل تزکیهٔ نفس نیستند به او اظهار محبّت شدید نکنید. زیرا ممکن است حسادت آن‌ها حتّی سبب کشتن محبوب شما شود و او را از شما بگیرد.

سوّم: به هیچ وجه به کسانی که اهل تزکیهٔ نفس نیستند اعتماد نکنید و امانتی به دست آن‌ها نسپارید که پشیمان خواهید شد.

چهارم: گریهٔ کسانی که دروغگو هستند و تزکیهٔ نفس نکرده به هیچ وجه اعتبار ندارد و گفتارشان ولو با دلایل ظاهری معتبری باشد، ارزشی نخواهد داشت.

پنجم: در تمام مصائب تنها چیزی که ممکن است انسان را آرامش بدهد و به مقصد برساند، خوب صبر کردن و از خدای تعالی کمک گرفتن است.

ششم: افرادی که تزکیهٔ نفس نمی‌کنند روز بروز بر قساوتشان افزوده می‌شود تا جایی که مثل یوسفی را به قیمت بسیار ناچیزی می‌فروشند و او را دزد و دروغگو معرفی می‌کنند.

هفتم: ظالمین و آن‌هایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند، فکر می‌کنند که با اظهار دشمنی با اولیاء خدا به آن‌ها صدمه وارد کرده و آن‌ها را از بین می‌برند ولی غافل از آن که خدای تعالی به آن‌ها کمک می‌کند، علم و حکمت بیشتری به آن‌ها عنایت می‌فرماید و به نیکوکاران جزای وافری می‌دهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۳ – ۴۲ از سورهٔ مبارکهٔ یوسف

وَ راوَدَتْهُ الَّتي هُوَ في بَيْتِها عَنْ نَفْسِهِ وَ غَلَّقَتِ الْأَبْوابَ وَ قالَتْ هَيْتَ لَکَ

قالَ مَعاذَ اللّهِ إِنَّهُ رَبّي أَحْسَنَ مَثْوايَ إِنَّهُ لا يُفْلِحُ الظّالِمُونَ ﴿۲۳﴾ وَ لَقَدْ هَمَّتْ

بِهِ وَ هَمَّ بِها لَوْ لا أَنْ رَأى بُرْهانَ رَبِّهِ کَذلِکَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَ

الْفَحْشاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبادِنَا الْمُخْلَصينَ ﴿۲۴﴾ وَ اسْتَبَقَا الْبابَ وَ قَدَّتْ قَميصَهُ مِنْ

دُبُرٍ وَ أَلْفَيا سَيِّدَها لَدَى الْبابِ قالَتْ ما جَزاءُ مَنْ أَرادَ بِأَهْلِکَ سُوءًا إِلاّ

أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۲۵﴾ قالَ هِيَ راوَدَتْني عَنْ نَفْسي وَ شَهِدَ شاهِدٌ

مِنْ أَهْلِها إِنْ کانَ قَميصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَ هُوَ مِنَ الْکاذِبينَ ﴿۲۶﴾ وَ إِنْ

کانَ قَميصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَکَذَبَتْ وَ هُوَ مِنَ الصّادِقينَ ﴿۲۷﴾ فَلَمّا رَأى قَميصَهُ

قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قالَ إِنَّهُ مِنْ کَيْدِکُنَّ إِنَّ کَيْدَکُنَّ عَظيمٌ ﴿۲۸﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ

هذا وَ اسْتَغْفِري لِذَنْبِکِ إِنَّکِ کُنْتِ مِنَ الْخاطِئينَ ﴿۲۹﴾ وَ قالَ نِسْوَةٌ في

الْمَدينَةِ امْرَأَةُ الْعَزيزِ تُراوِدُ فَتاها عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَها حُبًّا إِنّا لَنَراها في

ضَلالٍ مُبينٍ ﴿٣٠﴾ فَلَمّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَ أَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَ

آتَتْ كُلَّ واحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَ قالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَ

قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ حاشَ لِلّهِ ما هذا بَشَرًا إِنْ هذا إِلاّ مَلَكٌ كَريمٌ ﴿٣١﴾

قالَتْ فَذلِكُنَّ الَّذي لُمْتُنَّني فيهِ وَ لَقَدْ راوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَ لَئِنْ لَمْ

يَفْعَلْ ما آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَ لَيَكُونًا مِنَ الصّاغِرينَ ﴿٣٢﴾ قالَ رَبِّ السِّجْنُ

أَحَبُّ إِلَيَّ مِمّا يَدْعُونَني إِلَيْهِ وَ إِلاّ تَصْرِفْ عَنّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَ أَكُنْ

مِنَ الْجاهِلينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّميعُ

الْعَليمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ ما رَأَوُا الْآياتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتّى حينٍ ﴿٣٥﴾ وَ

دَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيانِ قالَ أَحَدُهُما إِنّي أَرانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَ قالَ الْآخَرُ

إِنّي أَرانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنا بِتَأْويلِهِ إِنّا نَراكَ

مِنَ الْمُحْسِنينَ ﴿٣٦﴾ قالَ لا يَأْتيكُما طَعامٌ تُرْزَقانِهِ إِلاّ نَبَّأْتُكُما بِتَأْويلِهِ قَبْلَ أَنْ

يَأْتِيَكُما ذلِكُما مِمّا عَلَّمَني رَبّي إِنّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لا يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ هُمْ

بِالْآخِرَةِ هُمْ كافِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَ اتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبائي إِبْراهيمَ وَ إِسْحاقَ وَ يَعْقُوبَ

ما كانَ لَنا أَنْ نُشْرِكَ بِاللّهِ مِنْ شَيْءٍ ذلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّهِ عَلَيْنا وَ عَلَى

النّاسِ وَ لكِنَّ أَكْثَرَ النّاسِ لا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يا صاحِبَيِ السِّجْنِ ءَ أَرْبابٌ

مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللّهُ الْواحِدُ الْقَهّارُ ﴿٣٩﴾ ما تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلاّ أَسْماءً

سَمَّيْتُمُوها أَنْتُمْ وَ آباؤُكُمْ ما أَنْزَلَ اللّهُ بِها مِنْ سُلْطانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلاّ لِلّهِ أَمَرَ

أَلاّ تَعْبُدُوا إِلاّ إِيّاهُ ذلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَ لكِنَّ أَكْثَرَ النّاسِ لا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يا

صاحِبَيِ السِّجْنِ أَمّا أَحَدُكُما فَيَسْقي رَبَّهُ خَمْرًا وَ أَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ

الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذي فيهِ تَسْتَفْتِيانِ ﴿٤١﴾ وَ قالَ لِلَّذي ظَنَّ أَنَّهُ

ناجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْني عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْساهُ الشَّيْطانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ

بِضْعَ سِنينَ ﴿٤٢﴾

ترجمهٔ آیات ۲۳ – ۴۲

و زنی که یوسف در خانهٔ او بود، از او درخواست رابطه کرد و درها را بست و گفت: برای تو مهیّا است. یوسف گفت: پناه بر خدا، قطعاً عزیز مصر (شوهرت) پرورش‌دهندهٔ من است،[1] جای خوبی به من داده است. قطعاً ستمکاران رستگارنمی‌گردند. (۲۳)ولی او قصد یوسف را نمود و یوسف هم اگر دلیل وجود پروردگارش را نمی‌دید و نمی‌دانست، قصد او را می‌نمود. این گونه بود، برای اینکه ما بدی و فحشاء را از او بگردانیم، زیرا قطعاً او از بندگان خالص ما بود. (۲۴)

و هر دو به طرف در می‌دویدند و پیراهن یوسف را از پشت پاره کرد که آن‌ها آقای آن خانم را در کنار در ناگهان یافتند. زلیخا گفت: جزای کسی که به همسر تو قصد بدی داشته باشد، جز آنکه زندانی شود و یا عذاب دردناکی داشته باشد، چیزی نخواهد بود. (۲۵)

یوسف گفت: او از من می‌خواست که با او ارتباط داشته باشم و شاهدی از اهل خانهٔ زلیخا شهادت داد که اگر پیراهن یوسف از جلو پاره شده، زلیخا راست می‌گوید و یوسف از دروغگویان است. (۲۶)

و اگر پیراهن یوسف از پشت پاره شده، زلیخا دروغ می‌گوید و یوسف از راستگویان است. (۲۷)

وقتی که آن آقا دید که پیراهن یوسف از پشت پاره شده، گفت: این از حیلهٔ شما زنها است و قطعاً مکر شما بسیار بزرگ است. (۲۸)

یوسف! تو از این جریان بگذر. زلیخا! تو هم برای گناهت طلب بخشش کن، زیرا تو قطعاً از خطاکاران بوده‌ای. (۲۹)

و زنهائی که در شهر بودند، گفتند: زن عزیز از جوانی که در اختیارش بوده، درخواست رابطه کرده. قطعاً دلش از محبّت او پر شده. ما که او را در گمراهی آشکاری می‌بینیم. (۳۰)

پس وقتی زلیخا مکر آن‌ها را شنید، دعوتی برای آن‌ها فرستاد و برای آن‌ها پشتی (دور اتاق) که تکیه کنند آماده کرد و برای هر یک از آن‌ها چاقوئی آورد و به یوسف گفت که بر آن‌ها وارد شود. وقتی زنها او را دیدند، او را خیلی بزرگ دانستند و دستهای خود را با چاقو بریدند و گفتند: حاش للّه، اینکه بشر نیست. این جز یک فرشته‌ای بزرگوار چیز دیگری نیست. (۳۱)

زلیخا گفت: این است کسی که مرا دربارهٔ او ملامت می‌کردید و قطعاً من بودم که می‌خواستم با او رابطه برقرار کنم و او خود را نگه داشت و اگر او آنچه را که من به او دستور می‌دهم عمل نکند، قطعاً به زندان می‌افتد و قطعاً خوار و ذلیل خواهد شد. (۳۲)

یوسف گفت: پروردگار من، زندان برای من محبوبتر از آن چیزی است که این‌ها مرا به سوی آن دعوت

---

۱ ــ بعضی از مفسّرین گفته‌اند منظور از کلمهٔ «انّه ربّی» خدای تعالی است ولی با قرینه «اکرمی مثواه» که در آیهٔ ۲۱ آمده است معنائی که در ترجمه گفته شده تقویت می‌شود.

می‌کنند و اگر حیلهٔ آن‌ها را از من نگردانی، من به طرف آن‌ها تمایل پیدا می‌کنم و از جاهلان خواهم شد. (۳۳)

پروردگارِ او دعایش را مستجاب کرد و حیلهٔ زنها را از او برگرداند. قطعاً خدا همان شنوای دانا است. (۳۴)

سپس با آنکه برای آن‌ها در یوسف نشانه‌های خوبی و پاکی ظاهر شد، در عین حال تصمیم گرفتند که او را تا مدّتی زندانی کنند. (۳۵)

و با او دو جوان نیز به زندان وارد شدند. یکی از آن‌ها گفت: من خود را در خواب می‌دیدم که انگور را می‌فشارم تا خمر شود و دیگری گفت: من در خواب خود را می‌دیدم که بالای سرم نانی گذاشته‌ام و پرندگان از آن می‌خورند. تعبیر خوابمان را به ما بگو، چون ما تو را از نیکوکاران می‌بینیم. (۳۶)

یوسف گفت: غذائی برایتان نمی‌آورند که آن را بخورید، مگر قبل از آنکه برای شما بیاورند، تعبیر خواب شما را برایتان خواهم گفت. این از علمی است که پروردگارم به من آموخته است. قطعاً من دین و ملّت قومی را که به خدا ایمان ندارند و آن‌ها به آخرت کافرند، ترک کرده‌ام. (۳۷)

و پیروی نموده‌ام دین و ملّت پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب را. برای ما این اجازه داده نشده که چیزی را برای خدا شریک قرار دهیم. این از فضل الهی است برای ما و برای مردم، ولی اکثر مردم شکرگذار نیستند. (۳۸)

ای دو رفیق زندانی من، آیا خدایان متفرّق بهتر است یا خدای یکتای قهّار؟ (۳۹)

آنچه عبادت می‌کنید، غیر خدا چیزی جز نشانه‌هائی که شما و پدرانتان آن‌ها را نامگذاری کرده‌اید نمی‌باشد، خدا برای آن‌ها سلطه‌ای نازل نکرده، حکومت تنها مال خدا است، امر فرموده که عبادت نکنید مگر او را، این دین محکم و پابرجائی است ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۴۰)

ای دو رفیق زندانی من، امّا یکی از شما پس ساقی شراب برای اربابش خواهد شد. امّا دیگری به دار آویخته می‌شود و از سرش پرندگان می‌خورند. موضوعی را که دربارهٔ آن از من نظرخواهی می‌کردید قطعی است و انجام می‌شود. (۴۱)

و یوسف به کسی از آن دو نفر که گمان می‌کرد نجات پیدا می‌کند، گفت: مرا نزد اربابت یاد کن. ولی شیطان این یادآوری را که باید نزد اربابش داشته باشد از یاد او برد. پس باز هم در زندان سالهائی باقی ماند. (۴۲)

برداشت از آیات ۲۳ – ۴۲

سالک الی اللّٰه باید به مسائل زیر که از این آیات استفاده می‌شود توجّه داشته باشد:

اوّل: در مرحلهٔ صراط مستقیم آنچنان خود را بسازد که اگر لذّت بخش‌ترین گناهان برای او آماده گردد، اعتنا نکند و بلکه از آن فرار کند. چنان که حضرت یوسف علیه‌السلام انجام داد.

دوّم: سالک الی اللّٰه باید در مرحله صراط مستقیم حرکت کند، هوای نفسش را زیر پا بگذارد، خدا را منظور نماید، حق نمک مربّی خود را ادا کند و بداند که ظالم به هیچ وجه موفّق نمی‌شود.

سوّم: ارزش سالک الی اللّٰه در این است که تمایل جنسی در او باشد ولی آن را برای خدا و پاکی نفس خود کنترل نماید.

چهارم: سالک الی اللّٰه باید بکوشد تا می‌تواند خود را در معرض تهمت قرار ندهد و اگر تصادفاً متهم شد، بداند که خدای تعالی به هر وسیله‌ای که باشد او را از اتهام دیگران نجات می‌دهد. چنان که حضرت یوسف علیه‌السلام را نجات داد.

پنجم: سالک الی اللّٰه باید از مردمان تهمت زننده و مکار ولو به زندان بیفتد، دوری کند و با آن‌ها زندگی نکند.

ششم: سالک الی اللّٰه باید به هر وسیله‌ای که هست و در هر کجا که میسر باشد، دیگران را به راه راست هدایت کند و از شرک و بت پرستی دوری نماید.

هفتم: سالک الی اللّٰه باید کوشش کند که در تمام امور از خدا کمک بخواهد و متوسل به دیگران نشود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ بیست و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۳ ـ ۶۲ از سورهٔ مبارکهٔ یوسف

وَ قالَ الْمَلِکُ إِنِّي أَرى سَبْعَ بَقَراتٍ سِمانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجافٌ وَ سَبْعَ
سُنْبُلاتٍ خُضْرٍ وَ أُخَرَ يابِساتٍ يا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُءْيايَ إِنْ كُنْتُمْ
لِلرُّءْيا تَعْبُرُونَ ﴿۴۳﴾ قالُوا أَضْغاثُ أَحْلامٍ وَ ما نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلامِ
بِعالِمِينَ ﴿۴۴﴾ وَ قالَ الَّذِي نَجا مِنْهُما وَ ادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ
فَأَرْسِلُونِ ﴿۴۵﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنا فِي سَبْعِ بَقَراتٍ سِمانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ
عِجافٌ وَ سَبْعِ سُنْبُلاتٍ خُضْرٍ وَ أُخَرَ يابِساتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۴۶﴾ قالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَما حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي
سُنْبُلِهِ إِلاّ قَلِيلاً مِمّا تَأْكُلُونَ ﴿۴۷﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذلِکَ سَبْعٌ شِدادٌ يَأْكُلْنَ ما
قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلاّ قَلِيلاً مِمّا تُحْصِنُونَ ﴿۴۸﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذلِکَ عامٌ فِيهِ يُغاثُ
النّاسُ وَ فِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿۴۹﴾ وَ قالَ الْمَلِکُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمّا جاءَهُ الرَّسُولُ قالَ
ارْجِعْ إِلى رَبِّکَ فَسْئَلْهُ ما بالُ النِّسْوَةِ اللاّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي

بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قالَ ما خَطْبُكُنَّ إِذْ راوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ

حاشَ لِلّهِ ما عَلِمْنا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قالَتِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ

أَنَا راوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَ إِنَّهُ لَمِنَ الصّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ

بِالْغَيْبِ وَ أَنَّ اللّهَ لا يَهْدِي كَيْدَ الْخائِنِينَ ﴿٥٢﴾ وَ ما أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ

لَأَمّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاّ ما رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾ وَ قالَ الْمَلِكُ

ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي فَلَمّا كَلَّمَهُ قالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنا مَكِينٌ

أَمِينٌ ﴿٥٤﴾ قالَ اجْعَلْنِي عَلى‌خَزائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ وَ كَذلِكَ

مَكَّنّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْها حَيْثُ يَشاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنا مَنْ نَشاءُ

وَ لا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ كانُوا

يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَ جاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَ هُمْ لَهُ

مُنْكِرُونَ ﴿٥٨﴾ وَ لَمّا جَهَّزَهُمْ بِجَهازِهِمْ قالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَ لا

تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَ أَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلا كَيْلَ

لَكُمْ عِنْدي وَ لا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قالُوا سَنُراوِدُ عَنْهُ أَباهُ وَ إِنّا لَفاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَ

قالَ لِفِتْيانِهِ اجْعَلُوا بِضاعَتَهُمْ في رِحالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَها إِذَا انْقَلَبُوا إِلى

أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

ترجمهٔ آیات ۴۳ ـ ۶۲

و شاه گفت: من در خواب می‌دیدم هفت گاو فربه را هفت گاو لاغر می‌خورند و هفت خوشهٔ سبز و هفت خوشهٔ خشک را دیدم. ای بزرگان، نظرتان را دربارهٔ خواب من بگوئید، اگر می‌توانید خواب را تعبیر کنید. (۴۳)

گفتند: این خوابها باطل و بیهوده است و ما تعبیر خوابهای باطل و بیهوده را نمی‌دانیم. (۴۴)

و آن کسی که از آن دو زندانی، نجات یافته بود، بعد از مدّت زمانی به یاد آورد. گفت: من به شما تعبیر این خواب را خبر می‌دهم، پس مرا بفرستید. (۴۵)

یوسف، ای راستگو، نظر بده به ما دربارهٔ هفت گاو چاقی که هفت گاو لاغر آن‌ها را بخورند و هفت خوشهٔ سبز و هفت خوشهٔ خشک. من شاید به طرف مردم برگردم، شاید آن‌ها بدانند (که چه باید بکنند). (۴۶)

یوسف گفت: هفت سال پشت سر هم گندم می‌کارید و هر چه را درو می‌کنید، آن را در خوشه‌اش بگذارید، مگر کمی که می‌خواهید بخورید. (۴۷)

سپس بعد از آن، هفت سال سخت می‌رسد که باید آنچه را که در قبل ذخیره کرده‌اید بخورید، مگر مقدار کمی که برای بذر نگه می‌دارید. (۴۸)

سپس بعد از آن، سال خوبی که در آن باران رحمت بر مردم می‌بارد و میوه و فشردنیها زیاد می‌گردد، خواهد آمد. (۴۹)

و پادشاه گفت: یوسف را نزد من بیاورید. وقتی فرستاده نزد یوسف رفت، یوسف گفت: برگرد نزد اربابت. از او سؤال کن که جریان زنانی که دستهای خود را بریدند چه بود؟ زیرا قطعاً پروردگارِ من به حیلهٔ آن‌ها دانا است. (۵۰)

پادشاه به زنان گفت: آن وقتی که یوسف را برای رابطه با او دعوت کردید، جریان شما چه بود؟ زنها گفتند: حاشا للّه، ما هیچگونه بدی از او اطّلاع نداریم.

زن عزیز مصر گفت: الان حقّ آشکار شد. من او را به خود دعوت کردم و می‌خواستم با او ارتباط داشته باشم و قطعاً او از راستگویان است. (۵۱)

این گفتار به خاطر این است که بداند من در پشت سر او بـه او خـیانت نکـردم و قـطعاً خـدا حـیلهٔ خیانت‌کنندگان را راهنمائی نمی‌کند. (۵۲)

و من خود را تبرئه نمی‌کنم. قطعاً نفس، انسان را بسیار به بدی امرکننده است، مگر آنکه را پروردگار من رحم کند. قطعاً پروردگارم بخشندهٔ مهربانی است. (۵۳)

و پادشاه گفت: او را نزد من بیاورید تا او را از خواص خود گردانم. پس وقتی که با او حرف زد، بـه یوسف گفت: تو امروز نزد ما با قدرت و مورد اعتمادی. (۵۴)

یوسف گفت: مرا مدیر خزائن زمین قرار بده. قطعاً من نگهدارندهٔ دانائی هستم. (۵۵)

و اینگونه ما برای یوسف در روی زمین قدرت و تمکّن قرار دادیم. او هر کجا که می‌خواست در زمین منزل می‌کرد. ما رحمت خود را نصیب هر کس که بخواهیم می‌کنیم و اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌کنیم. (۵۶)

ولی یقیناً اجر آخرت برای کسانی که ایمان آورده و تقوا پیشه کرده‌اند، بهتر است. (۵۷)

برادران یوسف آمدند و بر او وارد شدند و یوسف آن‌ها را شناخت ولی آن‌ها او را نشناختند. (۵۸)

و وقتی بارهای آن‌ها را مجهّز کرد، گفت: برادر پدریتان را نزد من بیاورید. آیا نمی‌بینید که من پیمانه را کامل می‌دهم و من بهترین میزبانان هستم؟ (۵۹)

پس اگر او را نزد من نیاورید، پیمانه‌ای نزد من برای شما نخواهد بود و نزدیک من نشوید. (۶۰)

گفتند: ما به زودی با پدرش دربارهٔ او گفتگو می‌کنیم و قطعاً ما این کار را خواهیم کرد. (۶۱)

و یوسف به خدمتگزارانش گفت: مبلغشان را که پرداخته‌اند، در بارهایشان بگذارید. شاید آن‌ها وقتی به نزد خانواده‌شان می‌رسند، آن را پیدا کنند و شاید به این خاطر برگردند. (۶۲)

برداشت از آیات ۴۳ ـ ۶۲

سالک الی اللّه باید امور زیر را که برداشتی از این آیات است، مورد توجّه قرار دهد:

اوّل: سالک الی اللّه باید نسبت به مردم و حتّی دشمنان، مهربان باشد، آن‌ها را صحیح راهنمایی کند و نگذارد بی‌جهت به آن‌ها صدمه‌ای وارد شود.

دوّم: سالک الی اللّه باید نفس امارهٔ به سوء خود را با جهاد با نفس، به امارهٔ به نیکی تغییر دهد و این کار فقط با تزکیهٔ نفس انجام می‌گردد.

سوّم: سالک الی اللّه باید بکوشد که اگر به قدرتی دست یافت، خود را مقهور آن قدرت قرار ندهد و به خصوص با اقوام و نزدیکانش صلهٔ رحم کند و نگذارد آن‌ها از اعمال زشت گذشتهٔ خود زیاد شرمنده گردند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ بیست و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۶۳ـ ۸۲ از سورهٔ مبارکهٔ یوسف

فَلَمّا رَجَعُوا إِلى أَبيهِمْ قالُوا يا أَبانا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنا أَخانا نَكْتَلْ

وَ إِنّا لَهُ لَحافِظُونَ ﴿۶۳﴾ قالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلاّ كَما أَمِنْتُكُمْ عَلى أَخيهِ مِنْ

قَبْلُ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حافِظًا وَ هُوَ أَرْحَمُ الرّاحِمينَ ﴿۶۴﴾ وَ لَمّا فَتَحُوا مَتاعَهُمْ

وَجَدُوا بِضاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قالُوا يا أَبانا ما نَبْغي هذِهِ بِضاعَتُنا رُدَّتْ

إِلَيْنا وَ نَميرُ أَهْلَنا وَ نَحْفَظُ أَخانا وَ نَزْدادُ كَيْلَ بَعيرٍ ذلِكَ كَيْلٌ يَسيرٌ ﴿۶۵﴾ قالَ

لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ لَتَأْتُنَّني بِهِ إِلاّ أَنْ يُحاطَ بِكُمْ

فَلَمّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قالَ اللّٰهُ عَلى ما نَقُولُ وَكيلٌ ﴿۶۶﴾ وَ قالَ يا بَنِيَّ لا تَدْخُلُوا

مِنْ بابٍ واحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ أَبْوابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَ ما أُغْني عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ

شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلاّ لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ عَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۶۷﴾ وَ لَمّا

دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ ما كانَ يُغْني عَنْهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ إِلاّ

حاجَةً في نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضاها وَ إِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِما عَلَّمْناهُ وَ لكِنَّ أَكْثَرَ

النّاسِ لا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَ لَمّا دَخَلُوا عَلى يُوسُفَ آوى إِلَيْهِ أَخاهُ قالَ إِنِّي أَنَا

أَخُوكَ فَلا تَبْتَئِسْ بِما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾ فَلَمّا جَهَّزَهُمْ بِجَهازِهِمْ جَعَلَ

السِّقايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قالُوا

وَ أَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ ما ذا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قالُوا نَفْقِدُ صُواعَ الْمَلِكِ وَ لِمَنْ جاءَ بِهِ

حِمْلُ بَعِيرٍ وَ أَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قالُوا تَاللّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ ما جِئْنا لِنُفْسِدَ فِي

الْأَرْضِ وَ ما كُنّا سارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قالُوا فَما جَزاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قالُوا

جَزاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزاؤُهُ كَذلِكَ نَجْزِي الظّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ

بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَها مِنْ وِعاءِ أَخِيهِ كَذلِكَ كِدْنا

لِيُوسُفَ ما كانَ لِيَأْخُذَ أَخاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلاّ أَنْ يَشاءَ اللّهُ نَرْفَعُ دَرَجاتٍ

مَنْ نَشاءُ وَ فَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ

مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّها يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَ لَمْ يُبْدِها لَهُمْ قالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكاناً وَ اللّهُ

أَعْلَمُ بِما تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قالُوا يا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَباً شَيْخاً كَبِيراً فَخُذْ أَحَدَنا

مَكانَهُ إِنّا نَراكَ مِنَ الْمُحْسِنينَ ﴿٧٨﴾ قالَ مَعاذَ اللّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلاّ مَنْ وَجَدْنا

مَتاعَنا عِنْدَهُ إِنّا إِذًا لَظالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قالَ

كَبيرُهُمْ أَ لَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَباكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللّهِ وَ مِنْ قَبْلُ ما

فَرَّطْتُمْ في يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتّى يَأْذَنَ لي أَبي أَوْ يَحْكُمَ اللّهُ لي وَ

هُوَ خَيْرُ الْحاكِمينَ ﴿٨٠﴾ ارْجِعُوا إِلى أَبيكُمْ فَقُولُوا يا أَبانا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَ

ما شَهِدْنا إِلاّ بِما عَلِمْنا وَ ما كُنّا لِلْغَيْبِ حافِظينَ ﴿٨١﴾ وَ سْئَلِ الْقَرْيَةَ الَّتي كُنّا

فيها وَ الْعيرَ الَّتي أَقْبَلْنا فيها وَ إِنّا لَصادِقُونَ ﴿٨٢﴾

ترجمهٔ آیات ۶۳ـ ۸۲

پس وقتی که به نزد پدرشان برگشتند، گفتند: ای پدر ما، پیمانه از ما منع شده است. پس برادرمان را با ما بفرست تا سهمی دریافت کنیم و قطعاً ما برادرمان را محافظت می‌کنیم. (۶۳)

یعقوب گفت: آیا به شما دربارهٔ او اعتماد کنم، همان طوری که دربارهٔ برادرش قبلاً اعتماد کردم؟ پس خدا بهترین حافظ است و او مهربانترین مهربانان است. (۶۴)

و وقتی که بار خود را باز کردند، دیدند مبلغی که داده بودند، به آن‌ها برگردانده شده. گفتند: ای پدر ما، چه می‌خواهیم؟ این سرمایه‌ای است که ما داده بودیم و به ما برگردانده شده است و ما برای خانواده‌مان دوباره خوراکی می‌آوریم و برادرمان را حفظ می‌کنیم و یک بار شتر زیاد می‌کنیم. این راکه آورده‌ایم، پیمانهٔ کوچکی بود. (۶۵)

یعقوب گفت: هرگز فرزندم را با شما نخواهم فرستاد. مگر اینکه تعهّد مؤکّدی از خدا به من بدهید که او را صحیح و سالم به من برگردانید، مگر آنکه مانعی به شما برسد. پس وقتی که تعهّد محکم خود را به او دادند، گفت: خدا بر آنچه می‌گوئیم وکیل است. (۶۶)

و یعقوب گفت: ای فرزندانم، از یک در با هم وارد نشوید و از درهای متفرّقی داخل شوید و من نمی‌توانم چیزی که از جانب خدا به شما می‌رسد، شما را از آن نگه دارم. حکم جز از برای خدا نیست. بر او توکّل کردم و باید بر او توکّل‌کنندگان توکّل کنند. (۶۷)

و وقتی که داخل شدند، از همان جائی که پدرشان به آن‌ها امر کرده بود، این عمل هیچ ناراحتی را که از جانب خدا ممکن بود به آن‌ها برسد از آن‌ها دور نکرد، مگر حاجتی که در قلب یعقوب بود که انجام شد و او قطعاً صاحب علمی بود که ما به او تعلیم داده بودیم ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۶۸)

و چون بر یوسف وارد شدند، برادرش را نزد خود جا داد و گفت: من برادرت هستم. پس از آنچه این‌ها می‌کردند، ناراحت نباش. (۶۹)

پس وقتی که بارهای آن‌ها را بست، ظرف آبخوری را در بار برادرش گذاشت. سپس منادی ندا داد که‌ای قافله، شما دزد هستید. (۷۰)

برادران یوسف در حالی که رو به آن‌ها کرده بودند، گفتند: چه چیز گم کرده‌اید؟ (۷۱)

گفتند: جام زرّین مَلِک را گم کرده‌ایم و برای کسی که جام را بیاورد، یک بار شتر خواهد بود و من ضمانت آن را خواهم کرد. (۷۲)

برادران یوسف گفتند: قسم به خدا، قطعاً شما می‌دانید ما برای فساد در این سرزمین نیامده‌ایم و ما هرگز دزد نبوده‌ایم. (۷۳)

خدمتگزاران یوسف گفتند: پس چه چیز است جزای آن کس، اگر شما دروغگو باشید؟ (۷۴)

گفتند: جزای آن کسی که در بارِ او پیمانه پیدا شود، خود او جزای این عملش می‌باشد. این چنین ما ظالمین را جزا می‌دهیم. (۷۵)

پس ابتدا بارهای آن‌ها را قبل از بار برادرش دستور تجسّس داد. سپس آن را از بار برادرش بیرون آورد. این چنین مخفی کاری را ما به یوسف یاد دادیم. او نمی‌توانست برادرش را مطابق دین شاه (نحوهٔ دیگر) بگیرد. مگر اینکه خدا بخواهد. بالا می‌بریم درجات کسی را که بخواهیم و فوق هر صاحب علمی، دانائی است. (۷۶)

برادران یوسف گفتند: اگر دزدی می‌کند، قطعاً او برادری قبلاً داشت که او هم دزدی کرد. پس یوسف این کلمه را در دلش پنهان کرد و برای آن‌ها ظاهر نکرد. و گفت: شما بدترین منزلت را دارید و خدا بهتر می‌داند آنچه را که توصیف می‌کنید. (۷۷)

برادران یوسف گفتند: ای عزیز، او پدر پیری دارد، یکی از ما برادران را به جای او نگهدار. ما تو را از نیکوکاران می‌بینیم. (۷۸)

یوسف گفت: پناه می‌برم به خدا از اینکه کسی را غیر از همان کسی که وسیله‌مان را نزد او یافته‌ایم

بگیریم. که اگر این چنین کنیم، قطعاً ما در آن وقت از ستمگرانیم. (۷۹)

پس وقتی که از او مأیوس شدند، به کناری رفتند و با یکدیگر آهسته صحبت کردند. بزرگترشان گفت: آیا نمی‌دانید که قطعاً پدرتان از شما تعهّد الهی گرفته است و قبلاً آنچه را که دربارهٔ یوسف کوتاهی نموده‌اید؟ هرگز من از این سرزمین خارج نمی‌شوم تا پدرم به من اذن دهد یا خدا دربارهٔ من حکم کند که او بهترین حکم‌کنندگان است. (۸۰)

برگردید به سوی پدرتان. بگویید: ای پدرمان، پسرت دزدی کرد و ما جز به آنچه می‌دانستیم، شهادت ندادیم و ما از غیب اطّلاعی نداشتیم. (۸۱)

و از قریه‌ای که ما در آن بوده‌ایم و قافله‌ای که همراهش آمده‌ایم، سؤال کن و ما قطعاً راستگو هستیم. (۸۲)

برداشت از آیات ۶۳ـ۸۲

سالک الی اللّه باید این آیات را مورد توجّه قرار دهد و برداشت‌های زیر را عمل کند:

اوّل: سالک الی اللّه باید شرح صدری داشته باشد که اگر در کمال قدرت بود و از طرف اقوام و خویشاوندان به او جسارتی شد، آن را ندیده بگیرد و آن‌ها را مؤاخذه نکند.

دوّم: سالک الی اللّه باید برای هر کاری که مهم است به خدا توکّل کند و وثیقه‌ای از خدا بگیرد تا پشیمان نشود.

سوّم: سالک الی اللّه باید بکوشد که قدرت و اموال خود را در مقابل چشم افراد تنگ نظر قرار ندهد که مبادا او را چشم بزنند.

چهارم: سالک الی اللّه می‌تواند برای مصالح مهمی مانند: صلهٔ رحم و نجات نزدیکان از بدبختی و گرفتاری، به توریه و خلاف واقع اظهار کردن، متوسل شود تا به مقصد برسد.

پنجم: سالک الی اللّه نباید به خاطر گناه یک فرد، دیگران را مورد مؤاخذه قرار داده و یا آن‌ها را به خاطر آن فرد که سرپیچی کرده مورد ظلم قرار دهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی‌ام

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۸۳ـ۱۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ یوسف

قالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَميلٌ عَسَى اللّٰهُ أَنْ يَأْتِيَني بِهِمْ
جَميعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَليمُ الْحَكيمُ ﴿۸۳﴾ وَ تَوَلّى عَنْهُمْ وَ قالَ يا أَسَفى عَلى يُوسُفَ وَ
ابْيَضَّتْ عَيْناهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظيمٌ ﴿۸۴﴾ قالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى
تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهالِكينَ ﴿۸۵﴾ قالَ إِنَّما أَشْكُوا بَثّي وَ حُزْني إِلَى
اللّٰهِ وَ أَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ ما لا تَعْلَمُونَ ﴿۸۶﴾ يا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ
يُوسُفَ وَ أَخيهِ وَ لا تَيْأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ إِنَّهُ لا يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ إِلاَّ
الْقَوْمُ الْكافِرُونَ ﴿۸۷﴾ فَلَمّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قالُوا يا أَيُّهَا الْعَزيزُ مَسَّنا وَ أَهْلَنَا
الضُّرُّ وَ جِئْنا بِبِضاعَةٍ مُزْجاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنا إِنَّ اللّٰهَ
يَجْزِي الْمُتَصَدِّقينَ ﴿۸۸﴾ قالَ هَلْ عَلِمْتُمْ ما فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَ أَخيهِ إِذْ أَنْتُمْ
جاهِلُونَ ﴿۸۹﴾ قالُوا أَ إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قالَ أَنَا يُوسُفُ وَ هذا أَخي قَدْ مَنَّ
اللّٰهُ عَلَيْنا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَ يَصْبِرْ فَإِنَّ اللّٰهَ لا يُضيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنينَ ﴿۹۰﴾ قالُوا

تَاللّٰهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنا وَ إِنْ كُنّا لَخاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قالَ لا تَثْريبَ عَلَيْكُمُ

الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَ هُوَ أَرْحَمُ الرّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾ اذْهَبُوا بِقَميصي هذا فَأَلْقُوهُ

عَلى وَجْهِ أَبي يَأْتِ بَصيرًا وَ أْتُوني بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَ لَمّا فَصَلَتِ الْعيرُ

قالَ أَبُوهُمْ إِنّي لَأَجِدُ ريحَ يُوسُفَ لَوْ لا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قالُوا تَاللّٰهِ إِنَّكَ لَفي

ضَلالِكَ الْقَديمِ ﴿٩٥﴾ فَلَمّا أَنْ جاءَ الْبَشيرُ أَلْقاهُ عَلى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصيرًا

قالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنّي أَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ ما لا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قالُوا يا أَبانَا اسْتَغْفِرْ

لَنا ذُنُوبَنا إِنّا كُنّا خاطِئِينَ ﴿٩٧﴾ قالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ

الرَّحيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمّا دَخَلُوا عَلى يُوسُفَ آوى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَ قالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ

شاءَ اللّٰهُ آمِنينَ ﴿٩٩﴾ وَ رَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَ خَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَ قالَ يا

أَبَتِ هذا تَأْويلُ رُءْيايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَها رَبّي حَقًّا وَ قَدْ أَحْسَنَ بي إِذْ

أَخْرَجَني مِنَ السِّجْنِ وَ جاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطانُ بَيْني

وَ بَيْنَ إِخْوَتي إِنَّ رَبّي لَطيفٌ لِما يَشاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَليمُ الْحَكيمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ

آتَيْتَني مِنَ الْمُلْكِ وَ عَلَّمْتَني مِنْ تَأْويلِ الْأَحاديثِ فاطِرَ السَّماواتِ وَ

الْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيّي فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ تَوَفَّني مُسْلِمًا وَ أَلْحِقْني

بِالصّالِحينَ ﴿١٠١﴾ ذلِكَ مِنْ أَنْباءِ الْغَيْبِ نُوحيهِ إِلَيْكَ وَ ما كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ

أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَ هُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَ ما أَكْثَرُ النّاسِ وَ لَوْ حَرَصْتَ

بِمُؤْمِنينَ ﴿١٠٣﴾ وَ ما تَسْئَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلاّ ذِكْرٌ لِلْعالَمينَ ﴿١٠٤﴾ وَ كَأَيِّنْ

مِنْ آيَةٍ فِي السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْها وَ هُمْ عَنْها مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَ

ما يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللّهِ إِلاّ وَ هُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَ فَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غاشِيَةٌ

مِنْ عَذابِ اللّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السّاعَةُ بَغْتَةً وَ هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هذِهِ

سَبيلي أَدْعُوا إِلَى اللّهِ عَلى بَصيرَةٍ أَنَا وَ مَنِ اتَّبَعَني وَ سُبْحانَ اللّهِ وَ ما أَنَا

مِنَ الْمُشْرِكينَ ﴿١٠٨﴾ وَ ما أَرْسَلْنا مِنْ قَبْلِكَ إِلاّ رِجالاً نُوحي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ

الْقُرى أَ فَلَمْ يَسيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كانَ عاقِبَةُ الَّذينَ مِنْ

قَبْلِهِمْ وَ لَدارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذينَ اتَّقَوْا أَ فَلا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتّى إِذَا اسْتَيْأَسَ

الرُّسُلُ وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جاءَهُمْ نَصْرُنا فَنُجِّيَ مَنْ نَشاءُ وَ لا يُرَدُّ

بَأْسُنا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمينَ ﴿۱۱۰﴾ لَقَدْ كانَ في قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبابِ ما

كانَ حَديثًا يُفْتَرى وَ لكِنْ تَصْديقَ الَّذي بَيْنَ يَدَيْهِ وَ تَفْصيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَ

هُدًى وَ رَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۸۳ـ۱۱۱

یعقوب گفت: بلکه هواهای نفسانی شما، موضوعی را در نظر شما جلوه داده. پس من صبر خوبی خواهم کرد. امید است خدا همهٔ آن‌ها را به من برگرداند. قطعاً او دانای حکیمی است. (۸۳)

و از آن‌ها روبرگرداند و گفت: وا اسفاه بر یوسف و چشمان او از حزن سفید شد. امّا او کظم غیظ می‌کرد. (۸۴)

گفتند: به خدا قسم، تو همیشه یوسف را با ناله و گریه یاد می‌کنی تا آنکه لاغر و مریض شوی یا از هلاک شوندگان گردی. (۸۵)

یعقوب گفت: قطعاً من غم و اندوهم را تنها به خدا شکایت می‌کنم و من از خدا آنچه را که شما نمی‌دانید می‌دانم. (۸۶)

ای پسرانم، بروید و از یوسف و برادرش تجسّس کنید و از رحمت خدا مأیوس نشوید. قطعاً از رحمت خدا، مگر گروه کافران مأیوس نمی‌شوند. (۸۷)

پس زمانی که بر یوسف داخل شدند، گفتند: ای عزیز، ما و اهلمان را ناراحتی و ضرر فرا گرفته است و نزد تو با مبلغ کمی آمده‌ایم. پس پیمانهٔ ما را پر کن و به ما صدقه بده که قطعاً خدا جزای صدقه‌دهندگان را می‌دهد. (۸۸)

یوسف گفت: آیا می‌دانید با یوسف و برادرش آن وقتی که شما نادان بودید چه کرده‌اید؟ (۸۹)

برادران یوسف گفتند: آیا تو همان یوسفی؟! گفت: من یوسفم و این برادر من است. خدا بر ما منّت گذاشت. قطعاً کسی که تقوا داشته باشد و صبر کند، پس خدا اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌کند. (۹۰)

گفتند: به خدا قسم، قطعاً خدا تو را بر ما مزیّت بخشیده و اگر چه ما خطاکار بوده‌ایم. (۹۱)

گفت: امروز باکی بر شما نیست. خدا شما را می‌آمرزد و او مهربانترین مهربانها است. (۹۲)

این پیراهن مرا ببرید، پس بر صورت پدرم بیندازید تا چشمش بینا شود و بعد خانوادگی، همه‌تان را نزد

من بیاورید. (۹۳)

و وقتی که کاروان (از مصر) حرکت کرد، پدرشان گفت: من بوی یوسف را احساس می‌کنم، اگر مرا به کم عقلی نسبت ندهید. (۹۴)

گفتند: به خدا قسم، قطعاً تو در همان گمراهی قدیمی‌ات هستی. (۹۵)

پس وقتی که بشارت‌دهنده آمد و پیراهن را بر صورت او انداخت و او بینا گردید، گفت: آیا من به شما نگفتم که من از خدا آنچه را که شما نمی‌دانید می‌دانم؟ (۹۶)

گفتند: ای پدرمان، طلب بخشش کن برای ما گناهانمان را که قطعاً ما از خطاکاران بوده‌ایم. (۹۷)

گفت: به زودی از پروردگارم برای شما طلب بخشش می‌کنم. قطعاً او همان بخشندهٔ مهربان است. (۹۸)

پس چون همه‌شان بر یوسف وارد شدند، پدر و مادرش را در آغوش گرفت و گفت: داخل مصر شوید که انشاءاللّٰه در امانید. (۹۹)

و پدر و مادرش را بر تخت بالا برد و همه برای او به سجده افتادند و یوسف به پدرش گفت: ای پدر، این تعبیر خوابی است که قبلاً دیده بودم. پروردگارم آن خواب را به حقیقت رساند و به من نیکویی کرد، وقتی که مرا از زندان بیرون آورد و شما را از بیابان نزد من آورد، بعد از آنکه شیطان بین من و بین برادرانم اختلاف انداخته بود. به درستی که پروردگارِ من به هر چیزی که بخواهد لطف می‌کند. قطعاً او عالم حکیمی است. (۱۰۰)

پروردگار من، تو به من بخشی از سلطنت را عنایت کردی و به من تعبیر خوابها را یاد دادی، خالق آسمانها و زمینی، تو ولیّ من در دنیا و آخرتی، مرا مسلمان بمیران و به شایستگان ملحقم فرما. (۱۰۱)

آن از خبرهای غیبی است که ما آن را به تو وحی کردیم. تو که نزد آن‌ها نبودی وقتی که نظراتشان را یکی می‌کردند و نقشه می‌کشیدند. (۱۰۲)

و بیشتر مردم هر چه تو حرص بزنی، مؤمن نخواهند بود. (۱۰۳)

و تو از آن‌ها برای آن اجری نمی‌خواهی. آن کار تو جز تذکّری برای جهانیان چیزی نیست. (۱۰۴)

و چه بسیار از نشانه‌ای که در آسمانها و زمین است که مردم از آن می‌گذرند و آن‌ها از آن رومی‌گردانند. (۱۰۵)

و اکثر آن‌ها به خدا ایمان نمی‌آورند، بلکه آن‌ها مشرکند. (۱۰۶)

آیا پس خود را در امان می‌بینند از اینکه عذاب فراگیر از جانب خدا به آن‌ها برسد یا ساعت مرگ و قیامت ناگهان آن‌ها را بگیرد؟ و حال آنکه آن‌ها متوجّه نیستند. (۱۰۷)

بگو: این راه من است. من و پیروانم با بصیرت کامل همهٔ مردم را به سوی خدا دعوت می‌کنیم و خدا پاک است و من از مشرکین نیستم. (۱۰۸)

و قبل از تو کسی را نفرستادیم، مگر مردانی از اهل آبادیها که به آن‌ها وحی می‌کردیم. آیا پس چرا در

روی زمین سیر نمی‌کنند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند چگونه بوده است؟ و خانهٔ آخرت برای کسانی که تقوی داشته باشند بهتر است. آیا پس چرا تعقّل نمی‌کنید؟ (۱۰۹)

تا آن وقتی که پیامبران مأیوس شدند و مردم گمان کردند که به آنان دروغ گفته شده است، یاری ما به آن‌ها رسید. پس هر که را که ما خواستیم، نجات یافت و عذاب ما از قوم گناهکار برداشته نمی‌شود. (۱۱۰)

قطعاً در قصّه‌های پیامبران پند و اندرزی برای صاحبان مغز است. این‌ها رمّانهای دروغین و بافتنی نیست، بلکه تصدیق‌کنندهٔ آنچه قبل از او بوده است، می‌باشد و شرح و توضیح همهٔ چیزها است و هدایت و مهربانی از برای قومی که ایمان آورده‌اند، می‌باشد. (۱۱۱)

برداشت از آیات ۸۳ ـ ۱۱۱

سالک الی اللّٰه باید آنچه از این آیات استفاده می‌شود مورد توجّه قرار دهد و به آن‌ها عمل کند:

اوّل: آن که بداند وقتی کارها سخت می‌شود، خدای تعالی به او کمک می‌کند و همهٔ انتظارات او انجام می‌گردد.

دوّم: به هیچ وجه نباید از رحمت خدا مأیوس شود زیرا یأس از رحمت خدا کفرآور است.

سوّم: سالک الی اللّٰه باید کریم باشد و اگر بدی‌های دیگران را خواست به آن‌ها متذکر شود، باید برای آن‌ها عذرشان را هم متذکر گردد.

چهارم: کسی که تقوا داشته باشد و صبر کند، جزء نیکوکاران است و خدای تعالی اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.

پنجم: سالک الی اللّٰه باید از سر تقصیرات دیگران زود بگذرد و از خدا بخواهدکه آن‌ها را بیامرزد.

ششم: باید بین خود و خدایش واسطهٔ آبرومندی قرار دهد تا او برای سالک الی اللّٰه در وقتی که دعا مستجاب است، دعا کند.

هفتم: باید به پدر و مادرش احترام کند و نگذارد که آن‌ها به او ولو دارای قدرت است، بیشتر احترام کنند.

هشتم: اگر خواست تبلیغ دینش را بکند، باید به مردم بفهماند که اجر و مزدی از آن‌ها نمی‌خواهد و به آن‌ها نیازمند نمی‌باشد.

نهم: باید در روی زمین به خاطر عبرت گرفتن از زندگی گذشتگان سیر و سفر کند و بداند که آخرت برای کسانی که اهل تقوی هستند از آنچه در دنیا است بهتر است، اگر عقلش را به کار بیندازد.

دهم: باید بداند خدای تعالی که در قرآن قصّه‌های انبیاء علیهم‌السلام را بیان فرموده برای پند گرفتن او است، رمان دروغین نیست، بلکه هدایت و راهنمایی برای مؤمنین است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ رعد»

آیات ۱۹ـ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ رعد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَ فَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْکَ مِنْ رَبِّکَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبابِ ﴿۱۹﴾ الَّذينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَ لا يَنْقُضُونَ الْميثاقَ ﴿۲۰﴾ وَ الَّذينَ يَصِلُونَ ما أَمَرَ اللّٰهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَ يَخافُونَ سُوءَ الْحِسابِ ﴿۲۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ـ۲۱

آیا کسی که می‌داند قطعاً آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده حقّ است، مانند کسی است که کور باشد؟ جز این نیست که صاحبان عقل متذکّر می‌شوند. (۱۹)

کسانی که به عهد خدا وفا می‌کنند و پیمان خود را نمی‌شکنند. (۲۰) و کسانی که به آنچه خدا امر کرده وصل شوند، اطاعت می‌کنند و از پروردگارشان در خشیت‌اند و از بدی حساب می‌ترسند. (۲۱)

برداشت از آیات ۱۹ـ۲۱ (عالم ذر)

سالک الی اللّٰه باید به عالم قبل از این عالم معتقد باشد و بداند که خدای تعالی در عالم ارواح که دو هزار سال قبل از عالم ذر بوده، همهٔ معارف را به بشر تعلیم داده و در عالم ذر که از زمان خلقت حضرت آدم علیه‌السلام می‌باشد، همهٔ آنچه را که به او تعلیم داده است، از او عهد و میثاق گرفته که عمل کند و خود را مطابق آنچه خدای تعالی می‌خواهد بسازد. این است معنی وفای به عهد و میثاق الهی که باید سالکین الی اللّٰه به آن مقید بوده و به آن متعهد باشند.

آیات ۲۲ـ ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ رعد

وَ الَّذينَ صَبَرُوا ابْتِغاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَ أَقامُوا الصَّلاةَ وَ أَنْفَقُوا مِمّا رَزَقْناهُمْ سِرًّا وَ عَلانِيَةً وَ يَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدّارِ ﴿۲۲﴾ جَنّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَها وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبائِهِمْ وَ أَزْواجِهِمْ وَ ذُرِّيّاتِهِمْ وَ الْمَلائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بابٍ ﴿۲۳﴾ سَلامٌ عَلَيْكُمْ بِما صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدّارِ ﴿۲۴﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ـ ۲۴

و کسانی که به خاطر رضای پروردگارشان صبر می‌کنند و نماز را بر پای می‌دارند و از آنچه به آن‌ها روزی داده‌ایم، در خفا و علنی انفاق می‌کنند و عوض بدی نیکی می‌کنند، برای آن‌ها عاقبت، خانهٔ آخرت خواهد بود. (۲۲)

آن‌ها و کسی که شایستگی داشته باشد از پدرانشان و همسرانشان و فرزندانشان، در بهشتهای عدن داخل می‌شوند و ملائکه بر آن‌ها از هر دری وارد می‌گردند. (۲۳)

می‌گویند: سلام علیکم، به خاطر آنچه که شما (برای آن) صبر کردید. عاقبت منزلتان نیکو است. (۲۴)

برداشت از آیات ۲۲ـ ۲۴ (تعهدات عالم ذر)

سالک الی اللّه باید در مقابل تعهدات عالم ذر مقید بوده و بردبار باشد، عبادت فردی و اجتماعی مانند: نماز و انفاق را صحیح و خوب انجام دهد و به جای گناه، کار خوب بکند تا خودش، پدر، همسر و فرزندانش وارد بهشت عدن گردند و ملائکه از هر دری که بر او وارد می‌شوند، به او سلام کنند و به بهشت بشارتش بدهند.

آیهٔ ۲۵ از سورهٔ مبارکهٔ رعد

وَ الَّذينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّهِ مِنْ بَعْدِ ميثاقِهِ وَ يَقْطَعُونَ ما أَمَرَ اللّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولئِکَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ الدّارِ ﴿۲۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۵

و کسانی که عهد خدا را بعد از محکم کردن آن می‌شکنند و آنچه را خدا به آن امر کرده که باید وصل شود، قطع می‌کنند و در روی زمین فساد می‌کنند، برای آن‌ها دوری از رحمت خدا است و از برای آن‌ها بد جایگاهی خواهد بود. (۲۵)

برداشت از آیهٔ ۲۵ (تعهدات با خدا)

سالک الی اللّه باید تحقیق کند تا از آیات قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام به دست بیاورد که چه تعهداتی با خدا بسته، آن‌ها را نقض نکند و آنچه خدای تعالی به او امر فرموده که صله کند؛ مانند صلهٔ رحم و ولایت حضرت امیر المؤمنین علیه‌السلام و سایر اولیاء خدا را قطع نکند والاّ بداند که لعنت خدا بر او است و عاقبت بدی دارد.

آیهٔ ۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ رعد

اللّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشاءُ وَ يَقْدِرُ وَ فَرِحُوا بِالْحَياةِ الدُّنْيا وَ مَا الْحَياةُ الدُّنْيا فِي الْآخِرَةِ إِلاّ مَتاعٌ ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۶

خدا برای هر کس که بخواهد، درهای روزی را باز می‌کند و برای هر کس که بخواهد، روزیش را تنگ می‌کند و آن‌ها به زندگی دنیا شاد شده‌اند و حال آنکه زندگی دنیا در مقابل آخرت، جز متاع کمی چیزی نیست. (۲۶)

برداشت از آیهٔ ۲۶ (مزیّت آخرت بر دنیا)

سالک الی اللّه باید همیشه آخرت را با دنیا بسنجد، مزیّت آخرت را بر دنیا بفهمد و بداند که دنیا چیزی که به آن توجّهی داشته باشد نیست و فقط امتحانی است که باید بگذراند.

آیهٔ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ رعد

وَ يَقُولُ الَّذينَ كَفَرُوا لَوْ لا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشاءُ وَ يَهْدي إِلَيْهِ مَنْ أَنابَ ﴿۲۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۷

و کسانی که کافر شده‌اند، می‌گویند: چرا نشانه‌ای از طرف پروردگارش بر او نازل نشده است؟ بگو: قطعاً خدا گمراه می‌کند کسی را که بخواهد و هدایت می‌کند به سوی خودش، کسی را که إنابه (تضرّع) کند. (۲۷)

برداشت از آیهٔ ۲۷ (هدایت خاص پروردگار)

سالک الی اللّه اگر بخواهد موفّق به هدایت خاص پروردگار بشود، باید به درگاه پروردگار انابه و توبه کند و کاری نکند که خدای تعالی او را به حال خود وا بگذارد تا گمراه شود.

آیات ۲۸ ـ ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ رعد

الَّذينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللّهِ أَلا بِذِكْرِ اللّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾

الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ طُوبى لَهُمْ وَ حُسْنُ مَآبٍ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ ـ ۲۹

کسانی که ایمان آورده‌اند و دلهایشان با یاد خدا آرام شده است، همه آگاه باشید که با یاد خدا دلها آرام می‌شود. (۲۸)

کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل شایسته انجام داده‌اند، پاکیزه‌ترین زندگی برای آن‌ها خواهد بود و

بهترین سرانجام را خواهند داشت. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۸ـ۲۹ (یاد خدا مایهٔ آرامش)

سالک الی اللّه باید خود را از تمام تردیدها و چیزهایی که آرامش او را به هم می‌زنند دور کند و خود را صد در صد از همه چیز جز یاد خدا فارغ نماید و بداند که با یاد خدا آرامش پیدا می‌کند و سبب ایمان و عمل صالح او می‌گردد.

«سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم»

آیات ۶ـ۷ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ✿

وَ إِذْ قالَ مُوسى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذابِ وَ يُذَبِّحُونَ أَبْناءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِساءَكُمْ وَ فِي ذلِكُمْ بَلاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۶﴾ وَ إِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَ لَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذابِي لَشَدِيدٌ ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیات ۶ـ۷

و وقتی که موسی به قومش گفت: یاد بیاورید نعمت خدا را که بر شما بود، آن وقتی که شما را از آل فرعون که به بدترین عذاب شما را مبتلا می‌کردند و پسرانتان را ذبح می‌نمودند و زنهایتان را زنده نگه می‌داشتند، نجات داد و در آن برای شما از طرف پروردگارتان امتحان عظیمی بود. (۶)

و زمانی که پروردگارتان اعلام کرد که اگر شکر کنید، حتماً نعمتتان را زیاد می‌کنم و اگر کفران کنید، قطعاً عذاب من سخت است. (۷)

برداشت از آیات ۶ـ۷ (شکر نعمت)

سالک الی اللّه باید همیشه به یاد نعمت‌های الهی باشد و بداند که اگر خدای تعالی را شکر کند، نعمتش

زیاد می‌شود و اگر کفران کند، عذاب الهی برای او سخت خواهد بود.

آیهٔ ۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

وَ ما لَنا أَلاّ نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّهِ وَ قَدْ هَدانا سُبُلَنا وَ لَنَصْبِرَنَّ عَلى ما آذَيْتُمُونا وَ عَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكِّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۲

و برای ما (شایسته) نیست بر خدا توکّل نکنیم و قطعاً خدا ما را به راههایمان هدایت کرده و بر اذیّتهایی که شما بر ما وارد می‌کنید، حتماً صبر خواهیم کرد و باید توکّل‌کنندگان بر خدا توکّل کنند. (۱۲)

برداشت از آیهٔ ۱۲ (توکّل)

یکی از صفاتی که باید سالک الی اللّه در خود ایجاد کند توکّل است، توکّل به معنی وکیل قرار دادن کسی است که کاری را که او نمی‌تواند انجام دهد دیگری بتواند انجام دهد. این روحیه اگر در کسی به وجود آمد، طبعاً به خدای تعالی هم به طریق اولی توکّل می‌کند.

آیات ۲۱ ـ ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

وَ بَرَزُوا لِلّهِ جَميعًا فَقالَ الضُّعَفاءُ لِلَّذينَ اسْتَكْبَرُوا إِنّا كُنّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنّا مِنْ عَذابِ اللّهِ مِنْ شَيْءٍ قالُوا لَوْ هَدانَا اللّهُ لَهَدَيْناكُمْ سَواءٌ عَلَيْنا أَ جَزِعْنا أَمْ صَبَرْنا ما لَنا مِنْ مَحيصٍ ﴿۲۱﴾ وَ قالَ الشَّيْطانُ لَمّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَ ما كانَ لِيَ

عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطانٍ إِلاّ أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لي فَلا تَلُومُوني وَ لُومُوا

أَنْفُسَكُمْ ما أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَ ما أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِما أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ

قَبْلُ إِنَّ الظّالِمِينَ لَهُمْ عَذابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱ـ ۲۲

و همهٔ آن‌ها در مقابل خدا ظاهر می‌گردند. پس افراد ضعیف به کسانی که خود را بزرگ می‌دانستند، می‌گویند: قطعاً ما تابع شما بودیم. پس آیا شما می‌توانید چیزی از عذاب خدا را از ما دور کنید؟ می‌گویند: اگر خدا ما را هدایت می‌کرد، ما هم شما را هدایت می‌کردیم. چه جزع کنیم و چه صبر نمائیم، برای ما فرقی نمی‌کند و برای ما راه گریزی نیست. (۲۱)

و زمانی که کار به پایان می‌رسد، شیطان می‌گوید: قطعاً خدا به شما وعدهٔ حقّی داد و من به شما وعده دادم، پس تخلّف کردم و برای من بر شما تسلّطی نبود، جز اینکه شما را خواندم و شما مرا اجابت کردید. پس مرا ملامت نکنید و خودتان را ملامت کنید. من فریادرس شما نیستم و شما هم فریادرس من نیستید. قطعاً من کافرم به آنچه از قبل مرا شریک قرار دادید. قطعاً برای ظالمین عذاب دردناکی خواهد بود. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۱ـ ۲۲ (وعده‌های شیطان)

سالک الی اللّه نباید به غیر خدا متکی باشد زیرا اگر این تکیه‌گاه ظاهراً در دنیا مفید باشد در آخرت از آن نمی‌تواند استفاده کند. حتّی شیطان در روز قیامت می‌گوید: خدای تعالی همهٔ وعده‌هایش حق و راست بود ولی من همه را تخلف می‌کردم و شما گوش به حرف من دادید ولی تحت فرمان خدای تعالی نبودید پس خودتان را سرزنش کنید، من هم نمی‌توانم امروز برای شما کاری بکنم و بدانید برای ظالمین عذاب دردناکی خواهد بود.

آیات ۲۴ـ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

أَ لَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُها ثابِتٌ وَ

فَرْعُها فِي السَّماءِ ﴿۲۴﴾ تُؤْتِي أُكُلَها كُلَّ حينٍ بِإِذْنِ رَبِّها وَ يَضْرِبُ اللّهُ الْأَمْثالَ

لِلنّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ ما لَها مِنْ قَرارٍ ﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللّهُ الَّذينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثّابِتِ فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ فِي الْآخِرَةِ وَ يُضِلُّ اللّهُ الظّالِمينَ وَ يَفْعَلُ اللّهُ ما يَشاءُ ﴿٢٧﴾

ترجمهٔ آیات ۲۴ـ ۲۷

آیا ندیدی که چگونه خدا کلمهٔ طیّبه‌ای را مانند درخت پاک و پاکیزه‌ای که اصل آن (در اعماق زمین) ثابت است و شاخهٔ آن در آسمان است، مَثَل می‌زند؟ (۲۴)

در همه وقت خوردنی‌اش را (از میوه‌ها) به اذن پروردگارش می‌دهد و خدا مَثَلها را برای مردم می‌زند، شاید آن‌ها متذکّر شوند. (۲۵)

و مَثَل کلمهٔ خبیثه مانند درخت خبیثه‌ای که از روی زمین بیرون آمده که برای آن قراری نیست، می‌باشد. (۲۶)

خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند، به گفتار ثابت در زندگانی دنیا و در آخرت، ثابت نگه می‌دارد و خدا ستمگران را گمراه می‌کند و آنچه را خدا بخواهد، انجام می‌دهد. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۴ـ ۲۷ (معاشرت با خوبان)

سالک الی اللّه باید بداند افرادی که تزکیهٔ نفس شده‌اند و روح و دلشان پاک است، همیشه و در هر حال مردم از آن‌ها فایدهٔ علمی و معنوی می‌برند و کلام و اعمالشان برای دیگران درس و هدایت است ولی آن‌هایی که باطنشان پلید است و تزکیهٔ نفس نکرده‌اند، علاوه بر آنکه خودشان استقرار و ارزشی ندارند، مردم را گمراه می‌کنند و خدای تعالی هم این ستمگران را به حال خود وا می‌گذارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۲۸ـ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دارَ الْبَوارِ ﴿۲۸﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَها وَ بِئْسَ الْقَرارُ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ـ۲۹

آیا ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به کفری تبدیل کردند و قوم خود را به خانهٔ نابودی کشاندند؟ (۲۸) به جهنّم آن‌ها را کشاندند و بد قرارگاهی است. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۸ـ۲۹ (کفران نعمت)

سالک الی اللّٰه باید خودش و دوستانش را از کفران نعمت الهی نگه دارد. زیرا اگر این چنین نکند و کفر بورزد، خدای تعالی او را به جهنّم می‌برد.

آیهٔ ۳۱ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

قُلْ لِعِبادِيَ الَّذينَ آمَنُوا يُقيمُوا الصَّلاةَ وَ يُنْفِقُوا مِمّا رَزَقْناهُمْ سِرًّا وَ

عَلانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لا بَيْعٌ فيهِ وَ لا خِلالٌ ﴿۳۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۳۱

به بندگانم که ایمان آورده‌اند، بگو: اقامهٔ نماز کنند و از آنچه روزی به آن‌ها داده‌ایم، مخفی و علنی انفاق کنند، قبل از آنکه روزی بیاید که نه خرید و فروش و نه دوستی در آن هست. (۳۱)

برداشت از آیهٔ ۳۱ (زندگی ابدی)

سالک الی اللّٰه باید برای زندگی ابدی خود در دنیا اقامهٔ نماز کند و از آنچه خدا به او عنایت کرده علنی و مخفی انفاق نماید.

آیات ۳۵ ـ ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ ابراهیم

وَ إِذْ قالَ إِبْراهيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَ اجْنُبْنِي وَ بَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ
الْأَصْنامَ ﴿۳۵﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثيرًا مِنَ النّاسِ فَمَنْ تَبِعَني فَإِنَّهُ مِنّي وَ مَنْ
عَصاني فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۳۶﴾ رَبَّنا إِنّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتي بِوادٍ غَيْرِ ذي
زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنا لِيُقيمُوا الصَّلاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النّاسِ
تَهْوي إِلَيْهِمْ وَ ارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَراتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿۳۷﴾ رَبَّنا إِنَّكَ تَعْلَمُ
ما نُخْفي وَ ما نُعْلِنُ وَ ما يَخْفى عَلَى اللّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَ لا فِي
السَّماءِ ﴿۳۸﴾ الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذي وَهَبَ لي عَلَى الْكِبَرِ إِسْماعيلَ وَ إِسْحاقَ إِنَّ
رَبّي لَسَميعُ الدُّعاءِ ﴿۳۹﴾ رَبِّ اجْعَلْني مُقيمَ الصَّلاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتي رَبَّنا وَتَقَبَّلْ
دُعاءِ ﴿۴۰﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لي وَ لِوالِدَيَّ وَ لِلْمُؤْمِنينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسابُ ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیات ۳۵ ـ ۴۱

و زمانی که ابراهیم گفت: پروردگار من، این شهر را امن قرار بده و من و فرزندانم را از اینکه بندگی بتها را بکنیم، دور نگهدار. (۳۵) پروردگار من، قطعاً این بتها بسیاری از مردم را گمراه کرده‌اند. پس کسی که از من

پیروی کند، او از من است و کسی که مرا معصیت کند، پس تو قطعاً بخشندهٔ مهربانی هستی. (۳۶) پروردگار ما، قطعاً من بعضی از ذریّه‌ام را به بیابانی که غیر قابل کشت بود، در کنار خانهٔ محترم تو ساکن کردم. پروردگار ما، به خاطر اینکه نماز را برپا دارند. پس دلهای بعضی از مردم را متوجّه آنان فرما و رزق آن‌ها را از میوه‌های مختلف قرار بده. شاید آن‌ها شکرگزار گردند. (۳۷) پروردگار ما، قطعاً تو می‌دانی هر چه را که ما مخفی کنیم و هر چه را که ما علنی انجام دهیم و چیزی بر خدا در زمین و در آسمان مخفی نیست. (۳۸) حمد و ستایش برای خدایی است که به من در سنّ پیری اسماعیل و اسحاق را عطا کرد. قطعاً پروردگار من دعا را می‌شنود. (۳۹) پروردگار من، مرا برپا کنندهٔ نماز قرار بده و نیز از ذریّه‌ام. پروردگار ما و دعایم را قبول فرما. (۴۰) پروردگار ما، مرا و والدین مرا و مؤمنین را روزی که حساب برپا می‌شود بیامرز. (۴۱)

برداشت از آیات ۳۵ ـ ۴۱ (اقتدا به حضرت ابراهیم علیه‌السلام)

سالک الی اللّه باید از راه و روش حضرت ابراهیم علیه‌السلام پیروی کند. زیرا آن حضرت از زن و فرزندش برای اینکه اقامهٔ نماز شود، خانهٔ خدا رونق بگیرد و برای آنکه ذریّه‌اش شاکر نعمت‌های پروردگار باشند، گذشت و عادت حضرت ابراهیم علیه‌السلام این بود که خدا را سپاس می‌گذاشت و خدای تعالی به او فرزندان صالحی عنایت کرده و دائماً برای خود و ذریّه‌اش دعا می‌کرد که نمازگزار باشند، برای پدر و مادرش و مؤمنین طلب آمرزش می‌کرد و همیشه خیر و صلاح مردم را می‌خواست.

«سورهٔ مبارکهٔ حجر»

آیات ۳۹ ـ ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

قالَ رَبِّ بِما أَغْوَيْتَني لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعينَ ﴿۳۹﴾ إِلاّ

عِبادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصينَ ﴿۴۰﴾ قالَ هذا صِراطٌ عَلَيَّ مُسْتَقيمٌ ﴿۴۱﴾ إِنَّ عِبادي

لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطانٌ إِلاّ مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغاوينَ ﴿۴۲﴾ وَ إِنَّ جَهَنَّمَ

لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعينَ ﴿۴۳﴾ لَها سَبْعَةُ أَبْوابٍ لِكُلِّ بابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۳۹ـ۴۴

گفت: پروردگارا، به خاطر اغوایی که تو مرا کرده‌ای، برای آن‌ها در روی زمین چیزهایی را زینت می‌دهم و حتماً همه را گمراه خواهم کرد. (۳۹)

مگر بندگان تو از این مردم که خالص‌اند. (۴۰) خدا فرمود: این راهی است مستقیم که بر عهدهٔ من است. (۴۱) قطعاً بر بندگان من برای تو تسلّطی نیست، مگر کسی از گمراهان که تو را پیروی کند. (۴۲) و قطعاً جهنّم وعده‌گاه همهٔ آن‌ها خواهد بود. (۴۳)

برای جهنّم هفت در است. برای هر دری از آن‌ها جمعی تقسیم شده‌اند. (۴۴)

برداشت از آیات ۳۹ـ۴۴ (نتیجهٔ اعمال)

سالک الی اللّٰه تا می‌تواند باید محرومیت‌ها، ناراحتی‌ها و مشکلاتی که برایش به وجود می‌آید به گردن بگیرد، آن‌ها را نتیجهٔ اعمال خودش بداند و مانند شیطان نباشد که انحراف خود را به خدای تعالی نسبت بدهد.

سالک الی اللّٰه باید بداند که در دو طرف صراط مستقیم دین پرتگاه‌هایی وجود دارد و شیطان در سر راه نشسته و همه را به طرف پرتگاه‌ها می‌کشاند، از این میان فقط بندگان خالص خدا را استثناء کرده و آن‌ها را در صراط مستقیم تشیع که همان صراط علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام است باقی می‌گذارد و خدای تعالی هم وعده فرموده که نمی‌گذارم شیطان بر بندگانم تسلط پیدا کند.

آیات ۴۷ـ۵۰ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

وَ نَزَعْنا ما فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوانًا عَلى سُرُرٍ مُتَقابِلِينَ ﴿۴۷﴾ لا يَمَسُّهُمْ فِيها نَصَبٌ وَ ما هُمْ مِنْها بِمُخْرَجِينَ ﴿۴۸﴾ نَبِّئْ عِبادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۴۹﴾ وَ أَنَّ عَذابِي هُوَ الْعَذابُ الْأَلِيمُ ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیات ۴۷ـ۵۰

و ما آنچه در دلهای آن‌ها از کینه و صفات رذیله است، کنده‌ایم. آن‌ها برادرانی هستند که بر تختهائی مقابل یکدیگر قرار گرفته‌اند. (۴۷)

به آن‌ها در آن بهشتها ناراحتی و خستگی نمی‌رسد و آن‌ها از آن باغها اخراج نمی‌شوند. (۴۸)

بندگانم را خبر بده که من قطعاً همان بخشندهٔ مهربانی هستم.(۴۹) و قطعاً عذاب من، همان عـذاب دردناک است.(۵۰)

برداشت از آیات ۴۷ ـ ۵۰ (تزکیه در قیامت)

سالک الی اللّٰه اگر نتوانست در دنیا کاملاً تهذیب نفس کند ولی در صراط مستقیم بود، روز قیامت خدای تعالی به او کمک می‌کند و روح او را تزکیه می‌نماید و او را با برادران صالحش به بهشت وارد می‌کند زیرا خدای تعالی با گذشت و غفور است و نسبت به سالکین الی اللّٰه مهربانی خاصی دارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۱ـ ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

وَ نَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْراهيمَ ﴿۵۱﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقالُوا سَلامًا قالَ إِنّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿۵۲﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ـ ۵۲

و به آن‌ها خبر بده از میهمانان ابراهیم. (۵۱)

آن وقتی که بر او داخل شدند. و گفتند: سلام. گفت: ما از شما ترسانیم. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۱ـ ۵۲ (آداب سلام کردن)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد ادب اجتماعی را رعایت کند و وقتی بر کسی وارد شد، با کلمهٔ سلام او را از اذیّت نکردن و آزار ندادن خود مطمئن نماید.

آیهٔ ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

قالَ وَ مَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلاَّ الضّالُّونَ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۶

گفت: و جز گمراهان چه کسی مأیوس از رحمت پروردگارش خواهد بود؟! (۵۶)

برداشت از آیهٔ ۵۶ (یأس از رحمت خدا)

سالک الی اللّٰه باید بداند تنها گمراهان از رحمت خدا مأیوسند لذا به هیچ وجه نباید از رحمت پروردگار مأیوس گردد.

آیهٔ ۸۸ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

لا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلى ما مَتَّعْنا بِهِ أَزْواجًا مِنْهُمْ وَ لا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ اخْفِضْ جَناحَكَ لِلْمُؤْمِنينَ ﴿۸۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۸۸

چشمهای خود را به آن کسانی که به آن‌ها همسرانی از خودشان داده‌ایم، نینداز و بر آن‌ها محزون نشو و بال خود را در مقابل مؤمنین فرود آور. (۸۸)

برداشت از آیهٔ ۸۸ (چشم‌داشت به مال مردم)

سالک الی اللّه نباید به مال، نعمت‌ها و همسران خوبی که به دیگران داده شده چشم‌داشتی داشته باشد و باید در مقابل مؤمنین تواضع کند.

آیات ۹۱ ـ ۹۷ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

الَّذينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضينَ ﴿۹۱﴾ فَوَ رَبِّكَ لَنَسْئَلَنَّهُمْ أَجْمَعينَ ﴿۹۲﴾ عَمّا كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾ فَاصْدَعْ بِما تُؤْمَرُ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكينَ ﴿۹۴﴾ إِنّا كَفَيْناكَ الْمُسْتَهْزِئينَ ﴿۹۵﴾ الَّذينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللّهِ إِلهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۹۶﴾ وَ لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضيقُ صَدْرُكَ بِما يَقُولُونَ ﴿۹۷﴾

ترجمهٔ آیات ۹۱ ـ ۹۷

آن‌هایی که قرآن را تقسیم کردند. (۹۱) پس به پروردگارت قسم، حتماً از همهٔ آن‌ها سؤال خواهیم کرد. (۹۲) از آنچه عمل می‌کردند. (۹۳) پس آشکار کن آنچه را که امر می‌شوی و از مشرکین اعراض نما. (۹۴) قطعاً ما شرّ مسخره‌کنندگان را از تو کفایت کرده‌ایم. (۹۵)

آن کسانی که با خدا، خدای دیگری قرار می‌دهند. پس زود است که بدانند. (۹۶)
و قطعاً ما می‌دانیم که سینه‌ات از آنچه می‌گویند تنگ شده است. (۹۷)

برداشت از آیات ۹۱ـ ۹۷ (کمک‌های الهی)

سالک الی اللّه نباید آنچه را که از قرآن و احکام اسلام خوشش می‌آید انتخاب کند و آنچه بر خلاف هوای نفس او است را ترک نماید، باید حقایق را به وضوح بیان نماید، از مشرکین و کسانی که به دین و حقایق توجّه ندارند اعراض کند و از استهزاء دیگران نترسد. زیرا خدای تعالی او را کمک می‌کند و خدا می‌داند که چگونه بندگانش به خاطر استهزاء آن‌ها دلتنگ می‌شوند.

آیات ۹۸ـ ۹۹ از سورهٔ مبارکهٔ حجر

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ وَ کُنْ مِنَ السّاجِدینَ ﴿۹۸﴾ وَ اعْبُدْ رَبَّکَ حَتّی یَأْتِیَکَ الْیَقینُ ﴿۹۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹۸ـ ۹۹

پس پروردگارت را تسبیح و حمد بگو و از سجده‌کنندگان باش. (۹۸)
و پروردگارت را عبادت کن تا مرگت برسد. (۹۹)

برداشت از آیات ۹۸ـ ۹۹ (رفع دلتنگی)

سالک الی اللّه باید برای رفع دلتنگی خود از گفتار استهزاء کنندگان، در سجده تسبیح و حمد پروردگار را بکند و آن قدر عبادت کند تا به یقین برسد.

«سورهٔ مبارکهٔ نحل»

آیات ۱ـ ۲ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیمِ✿

أَتی أَمْرُ اللّهِ فَلا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحانَهُ وَ تَعالی عَمّا یُشْرِکُونَ ﴿۱﴾ یُنَزِّلُ

الْمَلائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلى مَنْ يَشاءُ مِنْ عِبادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لا إِلهَ إِلاّ أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾

ترجمهٔ آیات ۱ ـ ۲

امر خدا آمد، پس در آن عجله نکنید. پاک است و برتر است او، از آنچه که آن‌ها شرک می‌ورزند. (۱) ملائکه را با روح بر هر کس از بندگانش که بخواهد با دستورش نازل می‌کند، تا بترسانید، قطعاً چنین است که خدایی جز من نیست، پس از من بپرهیزید. (۲)

برداشت از آیات ۱ ـ ۲ (مجازات‌ها نزدیک است)

سالک الی اللّٰه باید بداند که به زودی مجازات‌ها می‌رسد، اگر چه مشرکین آن را دور تصور می‌کنند. پس باید به وحدانیت خدا اقرار کند و تقوای الهی را رعایت نماید.

آیهٔ ۱۸ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ إِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّهِ لا تُحْصُوها إِنَّ اللّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸

و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، آن‌ها را نمی‌توانید احصاء کنید. قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۱۸)

برداشت از آیهٔ ۱۸ (شکر خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید توجّه داشته باشد نعمت‌های خدای تعالی آن قدر زیاد است که قابل شمردن نیست؛ لذا باید شاکر خدای تعالی باشد.

آیهٔ ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

لا جَرَمَ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ ما يُسِرُّونَ وَ ما يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۳

بدون تردید، قطعاً خدا آنچه را که پنهان می‌کنند و آنچه را که علنی می‌کنند می‌داند و قطعاً خدا مستکبرین را دوست نمی‌دارد. (۲۳)

برداشت از آیهٔ ۲۳ (تکبّر)

سالک الی اللّه باید صفت کبر و خودخواهی را از خود دور کند زیرا خدا متکبران را دوست نمی‌دارد.

آیات ۳۰ ـ ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ قيلَ لِلَّذينَ اتَّقَوْا ما ذا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قالُوا خَيْرًا لِلَّذينَ أَحْسَنُوا في هذِهِ الدُّنْيا حَسَنَةٌ وَ لَدارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَ لَنِعْمَ دارُ الْمُتَّقينَ ﴿۳۰﴾ جَنّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَها تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ لَهُمْ فيها ما يَشاؤُنَ كَذلِكَ يَجْزِي اللّهُ الْمُتَّقينَ ﴿۳۱﴾ الَّذينَ تَتَوَفّاهُمُ الْمَلائِكَةُ طَيِّبينَ يَقُولُونَ سَلامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِما كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ ـ ۳۲

و به کسانی که تقوا دارند، گفته می‌شود: پروردگارتان چه چیز را نازل کرده است؟ می‌گویند: خوبی. برای کسانی که نیکویی کرده‌اند، در این دنیا نیکویی است و خانهٔ آخرت بهتر است و خانهٔ متّقین چه نیکو است. (۳۰)

بهشتهای عدن را داخل می‌شوند که از زیر درختهای آن نهرها جاری است. در آن بهشتها برای آن‌ها هر چه را بخواهند هست. این چنین خدا متّقین را جزا خواهد داد. (۳۱)

همان کسانی که ملائکه آن‌ها را می‌میرانند، در حالی که پاکیزه‌اند. به آن‌ها می‌گویند: سلام بر شما باد. داخل بهشت شوید به خاطر آنچه را که عمل می‌کردید. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۰ ـ ۳۲ (بهشت عدن)

سالک الی اللّه باید بداند که آنچه از طرف پروردگارش به او می‌رسد خیر و سعادت است و اگر این حالت برای او دائمی شد، هم در دنیا به او نیکی می‌رسد و هم در آخرت خوبی‌های بسیاری نصیبش می‌گردد و به خانهٔ اهل تقوی که بهترین خانه‌ها است وارد می‌شود؛ یعنی در بهشت عدن که هر چه بخواهد در آنجا به او می‌دهند وارد می‌گردد، ملائکه به او سلام می‌گویند و به او بشارت بهشت می‌دهند.

آیات ۳۶ ـ ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ لَقَدْ بَعَثْنا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنِ اعْبُدُوا اللّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللّهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كانَ عاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿۳۶﴾ إِنْ تَحْرِصْ عَلى هُداهُمْ فَإِنَّ اللّهَ لا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَ ما لَهُمْ مِنْ ناصِرِينَ ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ ـ ۳۷

و قطعاً ما در هر امّتی رسولی را مبعوث کردیم که خدای یکتا را بپرستید و از طاغوت دوری کنید. پس بعضی از آن‌ها را خدا هدایت کرد و بعضی از آن‌ها کسانی بودند که گمراهی، حقِّ آن‌ها بود. پس در زمین سیر و سفر کنید، پس ببینید چگونه بوده است عاقبت تکذیب‌کنندگان. (۳۶)

اگر بر هدایتشان حریص باشی، پس قطعاً خدا کسی را که گمراه می‌کند هدایت نخواهد کرد و از برای آن‌ها یاورانی نخواهد بود. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۶ ـ ۳۷ (عبودیت)

سالک الی اللّه باید خود را به مقام عبودیت برساند، از طغیانگران دوری کند، در زمین سیر و سفر نماید و از آثار گذشتگان به خصوص دروغگویان آن‌ها عبرت بگیرد والاّ اگر انسان از بندگی خدا سر باز زند، هر چه دیگران بخواهند او را هدایت کنند، خدای تعالی مانع می‌شود و به هیچ وجه یار و یاوری نخواهد داشت.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۴۱ ـ ۴۲ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ الَّذينَ هاجَرُوا فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ ما ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيا حَسَنَةً وَ لَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾ الَّذينَ صَبَرُوا وَ عَلى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۴۲﴾

ترجمهٔ آیات ۴۱ ـ ۴۲

و کسانی که در راه خدا مهاجرت کردند، بعد از آنکه به آنها ظلم شده، در دنیا مکان خوبی به آنها خواهیم داد و اجر آخرت بزرگتر است اگر می‌دانستند. (۴۱)

کسانی که صبر می‌کنند و بر پروردگارشان توکّل می‌کنند. (۴۲)

برداشت از آیات ۴۱ ـ ۴۲ (هجرت)

سالک الی اللّٰه در جایی که نمی‌تواند به سیر و سلوکش ادامه دهد، باید مهاجرت کند و به جای امنی برود، از خوشی‌هایی که در وطن ممکن است داشته باشد، صرفنظر کند و در غربتی که می‌تواند به سیر و سلوکش ادامه دهد، صبر نماید و بر خدایش در مشکلات توکّل کند.

آیات ۴۳ ـ ۴۷ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ ما أَرْسَلْنا مِنْ قَبْلِکَ إِلاّ رِجالاً نُوحي إِلَيْهِمْ فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لا تَعْلَمُونَ ﴿۴۳﴾ بِالْبَيِّناتِ وَ الزُّبُرِ وَ أَنْزَلْنا إِلَيْکَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنّاسِ ما نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۴۴﴾ أَ فَأَمِنَ الَّذينَ مَكَرُوا السَّيِّئاتِ أَنْ يَخْسِفَ

اللّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذابُ مِنْ حَيْثُ لا يَشْعُرُونَ ﴿۴۵﴾ أَوْ

يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَما هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۴۶﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ

لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿۴۷﴾

ترجمهٔ آیات ۴۳ـ ۴۷

و ما قبل از تو جز مردانی را که به آن‌ها وحی می‌کردیم نفرستادیم. پس سؤال کنید از اهل قرآن اگر نمی‌دانید. (۴۳)

با دلائل و کتابهای انبیاء، قرآن را به تو نازل کردیم، به خاطر آنکه برای مردم آنچه را برای آن‌ها نازل شده است بیان کنی، شاید آن‌ها تفکّر کنند. (۴۴)

آیا کسانی که توطئهٔ بدیها را می‌کنند، از اینکه خدای تعالی آن‌ها را در زمین فرو ببرد، یا آنکه عذاب از جائی که نمی‌فهمند به سراغشان بیاید در امانند؟ (۴۵)

یا وقتی که در رفت و آمد هستند، عذاب آن‌ها را بگیرد، پس آن‌ها نتوانند از آن (خدا را) عاجز کنند. (۴۶)

یا آنکه عذاب، آن‌ها را در بیداری و به طور تدریجی بگیرد. پس قطعاً پروردگارتان رئوفِ مهربانی است. (۴۷)

برداشت از آیات ۴۳ـ ۴۷ (تبعیّت از قرآن)

سالک الی اللّه در تمام امور باید تابع قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام باشد و تمام مشکلاتش را از کلام آن‌ها حل کند و با مردم حیله‌های بد نکند. زیرا ممکن است از جایی که فکرش را نمی‌کند، خدایی تعالی بر او عذاب دردناکی نازل کند.

آیات ۵۳ـ ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ ما بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّهِ ثُمَّ إِذا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْئَرُونَ ﴿۵۳﴾ ثُمَّ إِذا

كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿۵۴﴾ لِيَكْفُرُوا بِما

آتَيْناهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿۵۵﴾ وَ يَجْعَلُونَ لِما لا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمّا

رَزَقْناهُمْ تَاللّهِ لَتُسْئَلُنَّ عَمّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیات ۵۳ـ ۵۶

و آنچه از نعمت به شما رسیده است، از جانب خدا است. سپس وقتی که به شما ضرر و ناراحتی می‌رسد، به سوی او ناله و زاری می‌کنید. (۵۳) سپس وقتی که آن ناراحتی و ضرر را از شما برطرف می‌کند، در آن وقت جمعی از شما به پروردگارشان مشرک می‌شوند. (۵۴)

به خاطر آنکه کفران آنچه به آن‌ها داده‌ایم بنمایند. پس فعلاً بهره بردارید که زود است بدانید. (۵۵)

و از آنچه به آن‌ها روزی داده‌ایم، برای چیزهائی که سودی از آن‌ها (بتها) سراغ ندارند، نصیبی قرار می‌دهند. به خدا قسم، حتماً از آنچه افتراء می‌بندید، سؤال خواهید شد. (۵۶)

برداشت از آیات ۵۳ـ ۵۶ (همهٔ نعمت‌ها از جانب خدا است)

سالک الی اللّه باید بداند که هر نعمتی که به او می‌رسد، از جانب خدا است و هر ناراحتی که به او می‌رسد اگر چه از جانب خود او است ولی خدای تعالی آن را برطرف می‌کند و از بین می‌برد؛ ولی انسان کفران نعمت پروردگارش را می‌کند. به خدا قسم که روز قیامت از همهٔ این نعمت‌ها و از همهٔ افتراها که بر خدای تعالی زده‌اند سؤال می‌شود.

آیات ۵۸ـ ۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ إِذا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَ هُوَ كَظِيمٌ ﴿۵۸﴾ يَتَوارى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ ما بُشِّرَ بِهِ أَ يُمْسِكُهُ عَلى هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرابِ أَلا ساءَ ما يَحْكُمُونَ ﴿۵۹﴾ لِلَّذينَ لا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَ لِلّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلى وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیات ۵۸ـ ۶۰

و وقتی که به یکی از آن‌ها نوزاد دختری بشارت داده می‌شد، صورتش سیاه گشته و او به سختی خشم خود را فرو می‌نشاند. (۵۸)

از میان مردم به خاطر بدی آنچه بشارت به او داده شده متواری می‌گردید که آیا او را با قبولی ننگ نگه دارد، یا او را در خاک فرو کند؟ چقدر بد است آنچه را که حکم می‌کنند. (۵۹)

برای کسانی که ایمان به آخرت ندارند، مَثَل بدی است و برای خدا مَثَل برتری است و او عزیز حکیمی است. (۶۰)

برداشت از آیات ۵۸ـ۶۰ (رسومات جاهلانه)

افرادی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند و تحت تأثیر رسومات جاهلانه قرار گرفته‌اند، به قدری بدبخت می‌شوند که اگر به آن‌ها بشارت فوق‌العاده خوبی داده شود و بر خلاف رسومات معمولی باشد ناراحت می‌شوند و حاضرند دست از زن و فرزند عزیزشان بردارند و آن‌ها را زنده زیر خاک کنند. این مثل بدی است که برای آن‌ها زده می‌شود؛ ولی تمام صفات الهی آن قدر نیکو است که باید همهٔ مردم متّصف به آن صفات باشند و از آن راه راست پیروی کنند.

آیات ۶۲ـ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ يَجْعَلُونَ لِلّٰهِ ما يَكْرَهُونَ وَ تَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنى لا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النّارَ وَ أَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿۶۲﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ أَرْسَلْنا إِلى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطانُ أَعْمالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَ لَهُمْ عَذابٌ أَلِيمٌ ﴿۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ـ۶۳

و آن‌ها برای خدا چیزهایی قرار می‌دهند که خودشان از آن کراهت دارند و زبانشان توصیف دروغ می‌کند که (می‌گویند) نیکی مال آن‌ها است. ناچار برای آن‌ها آتش خواهد بود و قطعاً آن‌ها پیشگامانند. (۶۲)

به خدا قسم، قبل از تو رسولانی را به طرف امّتهایی فرستادیم، پس شیطان اعمال آن‌ها را برایشان زینت داد و آن شیطان امروز ولیّ آن‌ها است و برای آن‌ها عذاب دردناکی خواهد بود. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۲ـ ۶۳ (دروغ)

سالک الی اللّٰه باید زبانش را از دروغ به قدری نگهداری کند که عادت به دروغ گفتن نکند. زیرا شیطان اعمال آن‌ها را برای آن‌ها زینت می‌دهد و ولیّ آن‌ها می‌گردد و خدای تعالی عذاب دردناکی برای آن‌ها قرار داده است.

آیات ۷۴ـ ۷۶ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

فَلا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْأَمْثالَ إِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لا تَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلاً عَبْدًا مَمْلُوكًا لا يَقْدِرُ عَلى شَيْءٍ وَ مَنْ رَزَقْناهُ مِنّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَ جَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لا يَعْلَمُونَ ﴿۷۵﴾ وَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلاً رَجُلَيْنِ أَحَدُهُما أَبْكَمُ لا يَقْدِرُ عَلى شَيْءٍ وَ هُوَ كَلٌّ عَلى مَوْلاهُ أَيْنَما يُوَجِّهْهُ لا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَ مَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ هُوَ عَلى صِراطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۷۶﴾

ترجمهٔ آیات ۷۴ـ ۷۶

پس برای خدا مَثَلهایی نزنید. قطعاً خدا می‌داند و شما نمی‌دانید. (۷۴)

خدا مَثَلی زده است. بندهٔ خریداری شده‌ای که قادر به چیزی نیست و کسی که او را از جانب خود رزق دادیم، رزقی که نیکو است، پس او آشکارا و پنهانی از آن انفاق می‌کند. آیا این‌ها با هم مساوی هستند؟ حمد برای خدا است بلکه اکثر آن‌ها نمی‌دانند. (۷۵)

و خدا مثلی زده است. دو مرد، یکی از آن دو گُنگی است که قادر بر چیزی نیست و او سر بار مولایش

می‌باشد. هر کجا او را می‌فرستد، کار را خوب انجام نمی‌دهد. آیا او مساوی است با کسی که به عدالت امر می‌کند و او در راه راست است؟ (۷۶)

برداشت از آیات ۷۴ـ۷۶ (سربار دیگران)

سالک الی اللّٰه باید اهل کار و کوشش باشد، سربار دیگران نباشد، برای خود شخصیّت مستقلی که بتواند آزادانه امر به معروف و نهی از منکر کند و در راه راست حرکت نماید، قائل باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ سی و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیهٔ ۹۰ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

إِنَّ اللّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسانِ وَ إيتاءِ ذِي الْقُرْبى وَ يَنْهى عَنِ الْفَحْشاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۹۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۰

قطعاً خدا شما را به عدالت و احسان و نیکی به ذوی‌القربی امر می‌کند و از فحشا و منکر و تجاوز نهی می‌فرماید. موعظه‌تان می‌کند، شاید شما متذکّر شوید. (۹۰)

برداشت از آیهٔ ۹۰ (عدالت)

سالک الی اللّٰه باید همیشه طرفدار عدالت و نیکوکاری در جامعه باشد و بخواهد که مجری عدالت و احسان یعنی حضرت بقیّةاللّٰه (روحی فداه) هر چه زودتر ظهور کند و زمینه‌ساز حکومت آن حضرت با صله‌رحم، نیکی به نزدیکان و ایتام و نهی از منکر و فحشاء و تجاوز به حقوق دیگران باشد این راهنمایی از طرف خدا برای ظهور حضرت ولی‌عصر عليه‌السلام است؛ اگر از خواب غفلت بیدار شویم و متوجّه آن گردیم.

آیات ۹۱ ـ ۹۲ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ أَوْفُوا بِعَهْدِ اللّهِ إِذا عاهَدْتُمْ وَ لا تَنْقُضُوا الْأَيْمانَ بَعْدَ تَوْكيدِها وَ قَدْ جَعَلْتُمُ اللّهَ عَلَيْكُمْ كَفيلاً إِنَّ اللّهَ يَعْلَمُ ما تَفْعَلُونَ ﴿۹۱﴾ وَ لا تَكُونُوا كَالَّتي نَقَضَتْ غَزْلَها مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ

أُمَّةٌ هِيَ أَرْبى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّما يَبْلُوكُمُ اللّهُ بِهِ وَ لَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ ما كُنْتُمْ فيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۹۲﴾

ترجمهٔ آیات ۹۱ـ ۹۲

و وقتی که (با خدا) عهد بستید، به عهد خدا وفا کنید و قسمهای خود را بعد از تأکیدش نقض نکنید و حال آنکه شما خدا را کفیل بر خودتان قرار دادهاید. قطعاً خدا میداند آنچه را که انجام میدهید. (۹۱)

و مانند زنی نباشید که پشمهای تابیدهٔ خود را بعد از محکم کردن آن، باز میکرد. شما قسمهای خود را سبب خیانت بین خودتان قرار میدهید. اینکه امّتی باشید که زیادتر از امّت دیگر به نظر آیید. جز این نیست که خدا شما را به این وسیله آزمایش میکند و برای شما حتماً روز قیامت بیان خواهد کرد آنچه را که در آن اختلاف میکردید. (۹۲)

برداشت از آیات ۹۱ـ ۹۲ (وفای به عهد)

سالک الی اللّه باید وقتی با خدا عهد بست، به آن وفا کند، قسمهایی که با اصرار و تأکید میخورد نشکند و مثل زن ریسندهای که نخهای بافتهٔ خود را دوباره پنبه میکند، نباشد و اعمال خود را از بین نبرد.

آیات ۹۳ـ ۹۵ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ لَوْ شاءَ اللّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً واحِدَةً وَ لكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشاءُ وَ يَهْدي مَنْ يَشاءُ وَ لَتُسْئَلُنَّ عَمّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾ وَ لا تَتَّخِذُوا أَيْمانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِها وَ تَذُوقُوا السُّوءَ بِما صَدَدْتُمْ عَنْ سَبيلِ اللّهِ وَ لَكُمْ عَذابٌ عَظيمٌ ﴿۹۴﴾ وَ لا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّهِ ثَمَنًا قَليلاً إِنَّما عِنْدَ اللّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۵﴾

ترجمهٔ آیات ۹۳ـ۹۵

و اگر خدا بخواهد، شما را امّت واحده‌ای قرار می‌دهد، ولی گمراه می‌کند کسی را که بخواهد و هدایت می‌کند کسی را که بخواهد و حتماً پرسیده می‌شوید از آنچه که شما عمل می‌کردید. (۹۳)

و قسمهای خود را وسیلهٔ خیانت بین خودتان نگیرید که قدم شما بعد از آنکه ثابت شده، بـه تـزلزل می‌افتد و بدی را به خاطر مانع شدنتان از راه خدا می‌چشید و برای شما عذاب بزرگی خواهد بود. (۹۴)

و عهد و پیمان خدا را به قیمت کمی نفروشید. قطعاً جز این نیست که آنچه در نزد خدا است، برای شما بهتر است، اگر شما می‌دانستید. (۹۵)

برداشت از آیات ۹۳ـ۹۵ (قسم)

سالک الی اللّه باید به مسألهٔ عهد و وفای به آن و قسم و وفای به آن از هر چیزی بیشتر اهمیّت بدهد، این مسأله را ارزان نفروشد به خصوص برای خیانت عهد نبندد، قسم نخورد و مردم را به این وسیله فریب ندهد.

آیهٔ ۹۶ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَ مَا عِنْدَ اللّهِ باقٍ وَ لَنَجْزِيَنَّ الَّـذينَ صَـبَرُوا أَجْـرَهُمْ بِأَحْسَنِ ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۶

آنچه در نزد شما است، از بین رفتنی است و آنچه در نزد خدا است، باقی است و ما کسانی را که صبر کرده‌اند، اجرشان را به بهتر از آنچه عمل می‌کردند جزاء خواهیم داد. (۹۶)

برداشت از آیهٔ ۹۶ (زهد)

سالک الی اللّه باید زاهد باشد؛ یعنی دل به دنیا نبندد و باید بداند که آنچه در دنیا دارد از بین رفتنی است و اگر بتواند، به موقع آن‌ها را نزد خدای تعالی و در راه خدای تعالی قرار دهد که برای زندگی همیشگی او در آخرت باقی می‌ماند.

آیهٔ ۹۷ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

مَنْ عَمِلَ صالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَياةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۷﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۷

کسی که عمل شایسته کند از مرد یا زن و او مؤمن باشد، پس ما او را با زندگی پاکیزه‌ای زنده می‌کنیم و اجرشان را به بهتر از آنچه عمل می‌کرده‌اند، جزاء خواهیم داد. (۹۷)

برداشت از آیهٔ ۹۷ (زندگی خوب)

سالک الی اللّٰه باید به طور کلی بداند که هر کس ایمان داشته باشد، کارهای شایسته کند، اعمال ثواب انجام دهد و تزکیهٔ نفس کند خدای تعالی به او زندگی خوبی عنایت می‌کند و اجر او را به بهترین وجه به او مرحمت می‌فرماید.

آیهٔ ۹۸ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

فَإِذا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ ﴿۹۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۹۸

و وقتی قرآن می‌خوانی، پناه به خدا ببر از شیطان رانده شده. (۹۸)

برداشت از آیهٔ ۹۸ (پناه به خدا)

سالک الی اللّٰه باید وقتی که قرآن می‌خواند و یا به یکی از مطالب علمی و حقیقی مذهبی فکر می‌کند بگوید از شیطان و وسوسه او به خدا پناه می‌برم، زیرا انسان هر وقت بخواهد به خدا، دین و حقایق قرآن نزدیک شود و دربارهٔ آن‌ها تدبر کند شیطان بر قلب او تسلّط پیدا می‌کند و جلو فهم او را می‌گیرد ولی اگر با ایمان و توکّل، به خدا پناه ببرد خدای تعالی به او پناه می‌دهد.

آیهٔ ۱۰۰ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

إِنَّما سُلْطانُهُ عَلَى الَّذينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَ الَّذينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۰

جز این نیست که تسلّط شیطان بر کسانی است که ولایت او را پذیرفته‌اند و کسانی که آن‌ها به خدا مشرکند. (۱۰۰)

برداشت از آیهٔ ۱۰۰

سالک الی اللّه نباید محبّت شیطان و شیطان سیرتان و اطاعت آن‌ها را انتخاب کند که در این صورت شیطان کاملاً فهم و درک او را محدود می‌کند و او را از نظر روحی می‌میراند.

آیات ۱۰۶ ـ ۱۰۷ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

مَنْ كَفَرَ بِاللّهِ مِنْ بَعْدِ إيمانِهِ إِلاّ مَنْ أُكْرِهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإيمانِ وَ لكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللّهِ وَ لَهُمْ عَذابٌ عَظيمٌ ﴿۱۰۶﴾

ذلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَياةَ الدُّنْيا عَلَى الْآخِرَةِ وَ أَنَّ اللّهَ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكافِرينَ ﴿۱۰۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۶ ـ ۱۰۷

کسی که بعد از ایمانش به خدا کافر شود، مگر کسی که مجبور شده و حال آنکه قلبش به ایمان آرام باشد، ولیکن کسی که دل را به کفر باز کند، پس بر آن‌ها از جانب خدا غضبی است و برای آن‌ها عذاب بزرگی خواهد بود. (۱۰۶)

آن به خاطر این است که آن‌ها زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح داده‌اند و قطعاً خدا قوم کافر را هدایت نمی‌کند. (۱۰۷)

برداشت از آیات ۱۰۶ـ۱۰۷ (کمال ایمان)

سالک الی اللّه باید ایمانش را کامل کند، اطمینان قلبی را در خود به وجود آورد و به هیچ وجه کفر و کفران نداشته باشد زیرا در این صورت به عذاب بزرگ و غضب الهی مبتلا می‌شود و موفّق بـه لقـاء اللّـه نمی‌شود و چون زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح داده است، خدا او را از هدایت خاص خود محروم می‌کند.

آیات ۱۰۸ـ۱۰۹ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

أُولئِکَ الَّذینَ طَبَعَ اللّهُ عَلی قُلُوبِهِمْ وَ سَمْعِهِمْ وَ أَبْصارِهِمْ وَ أُولئِکَ هُمُ الْغافِلُونَ ﴿۱۰۸﴾ لا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخاسِرُونَ ﴿۱۰۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۸ـ۱۰۹

آن جمعیّت، کسانی هستند که خدا بر دلهایشان و شنوائی‌شان و بینائیهایشان مُهر زده و آن‌هـا هـمان غافلین‌اند. (۱۰۸)

ناگزیر این‌ها در آخرت همان زیانکاران‌اند. (۱۰۹)

برداشت از آیات ۱۰۸ـ۱۰۹ (کفر و کفران)

سالک الی اللّه باید با جدیّت کامل از هر گونه کفر و کفران دوری کند. زیرا نتیجهٔ کفر این است که رفته رفته چشم، گوش و دلش قدرتشان را از دست می‌دهند و بدون تردید ضرر زیادی خواهد کرد.

آیهٔ ۱۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

ثُمَّ إِنَّ رَبَّکَ لِلَّذینَ هاجَرُوا مِنْ بَعْدِ ما فُتِنُوا ثُمَّ جاهَدُوا وَ صَـبَرُوا إِنَّ رَبَّکَ مِنْ بَعْدِها لَغَفُورٌ رَحیمٌ ﴿۱۱۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۰

سپس پروردگار تو برای کسانی که مهاجرت کرده‌اند، بعد از آنکه در فشار قرار گرفته‌اند، سپس جهاد

کرده‌اند و صبر کرده‌اند، قطعاً بعد از آن پروردگار تو بخشندهٔ مهربانی است. (۱۱۰)

برداشت از آیهٔ ۱۱۰ (هجرت و جهاد)

سالک الی اللّه باید شعارش هجرت، جهاد و بردباری باشد تا مورد گذشت و مهربانی خاص خدای تعالی واقع گردد.

آیهٔ ۱۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ ضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً قَرْيَةً كانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتيها رِزْقُها رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللّهِ فَأَذاقَهَا اللّهُ لِباسَ الْجُوعِ وَ الْخَوْفِ بِما كانُوا يَصْنَعُونَ ﴿۱۱۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۲

و خدا مَثَل قریه‌ای را می‌زند که امن و آرام بود و رزقش مرتّب از هر جایی می‌رسید. پس به نعمتهای خدا کافر شدند. خدا لباس گرسنگی و خوف را به خاطر آنچه کرده‌اند به آن‌ها چشاند. (۱۱۲)

برداشت از آیهٔ ۱۱۲ (شکر نعمت)

سالک الی اللّه باید نعمت‌های الهی را شاکر باشد والاّ خدای تعالی او را به گرسنگی، ترس تخیلی و یا واقعی مبتلا می‌کند.

آیات ۱۱۴ـ۱۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

فَكُلُوا مِمّا رَزَقَكُمُ اللّهُ حَلالاً طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۱۱۴﴾ إِنَّما حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَ الدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَ ما أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ باغٍ وَ لا عادٍ فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۱۵﴾ وَ لا تَقُولُوا

لِما تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هذا حَلالٌ وَ هذا حَرامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ لا يُفْلِحُونَ ﴿۱۱۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۴ـ ۱۱۶

پس بخورید از آنچه که خدا حلال و پاکیزه روزیتان کرده و نعمتهای خدا را شکر کنید، اگر شما تنها او را بندگی می‌کنید. (۱۱۴)

جز این نیست که خدا بر شما مرده و خون و گوشت خوک و آنچه را با نام غیر خدا سر بریده شده، حرام کرده است. پس کسی که مضطر شود و تجاوز و تعدّی نکند، خدا قطعاً بخشندهٔ مهربانی است. (۱۱۵)

و به خاطر آنکه زبانتان به دروغ عادت کرده است، نگویید این حلال و این حرام است، برای اینکه به خدا دروغ ببندید. قطعاً کسانی که به خدا دروغ می‌بندند، رستگار نمی‌شوند. (۱۱۶)

برداشت از آیات ۱۱۴ـ ۱۱۶ (غذاهای خوب)

سالک الی اللّه باید بداند که خدای تعالی تمام غذاهای خوب را برای بندگان شاکرش خلق فرموده، پس باید از او تشکّر کند و تنها او را عبادت نماید و بدون دلیل چیزی را حلال و چیزی را حرام نکند و بهتان به خدای تعالی نزند؛ زیرا در این صورت برای او عذاب دردناکی خواهد بود.

آیهٔ ۱۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهالَةٍ ثُمَّ تابُوا مِنْ بَعْدِ ذلِكَ وَ أَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِها لَغَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۱۱۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۹

سپس پروردگار تو برای کسانی که به نادانی کار بد می‌کنند و بعد از آن توبه می‌کنند و خود را اصلاح می‌نمایند، قطعاً پروردگار تو بعد از این بخشندهٔ مهربانی است. (۱۱۹)

برداشت از آیهٔ ۱۱۹ (توبه)

سالک الی اللّه باید به مجرد آنکه ناخودآگاه کار بدی کرد، فوراً توبه کند و خود را اصلاح نماید تا مورد بخشش و مهربانی خاص خدای تعالی گردد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیهٔ ۱۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

إِنَّ إِبْراهيمَ كانَ أُمَّةً قانِتًا لِلّٰهِ حَنيفًا وَ لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمُشْرِكينَ ﴿۱۲۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۲۰

قطعاً ابراهیم امّتی بود، مطیع فرمان خدا بود، پاک بود و از مشرکین نبود. (۱۲۰)

برداشت از آیه ۱۲۰ (برجسته‌ترین)

سالک الی اللّٰه اگر بتواند مانند حضرت ابراهیم امتحان خوبی در ابعاد مختلف بدهد، نه تنها شخصیت بزرگواری است، بلکه خود به تنهایی امتی است که مطیع دستورات الهی بوده و از هر گونه انحراف دور خواهد بود.

آیات ۱۲۱ ـ ۱۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

شاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَباهُ وَ هَداهُ إِلى صِراطٍ مُسْتَقيمٍ ﴿۱۲۱﴾ وَ آتَيْناهُ فِي الدُّنْيا حَسَنَةً وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصّالِحينَ ﴿۱۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۱ ـ ۱۲۲

شکرکنندهٔ نعمتهای خدا بود، خدا او را انتخاب کرده و او را به راه راست هدایت نموده است. (۱۲۱)
و ما در دنیا به او نیکی دادیم و قطعاً او در آخرت از صالحین است. (۱۲۲)

برداشت از آیات ۱۲۱ ـ ۱۲۲ (صراط مستقیم)

سالک الی اللّٰه اگر همهٔ آنچه را که به او می‌رسد از جانب پروردگارش بداند و نعمت‌های الهی را شاکر باشد، خدای تعالی او را از برگزیدگان خود قرارش می‌دهد، کمکش می‌کند که در صراط مستقیم دین همیشه پابرجا باشد، در دنیا او را به همهٔ خوبی‌ها می‌رساند و در آخرت او را از دستهٔ صالحین قرارش می‌دهد.

آیات ۱۲۶ـ۱۲۸ از سورهٔ مبارکهٔ نحل

وَ إِنْ عاقَبْتُمْ فَعاقِبُوا بِمِثْلِ ما عُوقِبْتُمْ بِهِ وَ لَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصّابِرِينَ ﴿۱۲۶﴾ وَ اصْبِرْ وَ ما صَبْرُكَ إِلاّ بِاللّهِ وَ لا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ لا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمّا يَمْكُرُونَ ﴿۱۲۷﴾ إِنَّ اللّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿۱۲۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۶ـ۱۲۸

و اگر مجازات می‌کنید، پس تنها به مِثل آنچه که به شما تعدّی شده مجازات نمایید و اگر صبر کنید، آن برای صابرین بهتر است. (۱۲۶) و صبر کن و صبر تو نیست مگر برای خدا و بر اعمال آن‌ها محزون نشو و از توطئه‌های آن‌ها در تنگنا قرار نگیر. (۱۲۷)

قطعاً خدا با کسانی است که تقوی داشته باشند و کسانی که نیکوکارند. (۱۲۸)

برداشت از آیات ۱۲۶ـ۱۲۸ (عفو)

سالک الی اللّه باید احساساتش را در کنترل خود قرار بدهد و اگر دشمن را نمی‌تواند عفو کند به قصاص راضی باشد، برای خدا صبر کند و از اینکه احساساتش را کنترل کرده ناراحت نباشد و از هیچ چیز نترسد زیرا خدای تعالی پشتیبان اهل تقوی و نیکوکاران است.

«سورهٔ مبارکهٔ اسراء»

آیهٔ ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ✿

وَ يَدْعُ الْإِنْسانُ بِالشَّرِّ دُعاءَهُ بِالْخَيْرِ وَ كانَ الْإِنْسانُ عَجُولاً ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱

و انسان درخواست بدی می‌کند، آنچنان که درخواست خوبی را می‌نماید و انسان بسیار عجله‌کننده است. (۱۱)

برداشت از آیهٔ ۱۱ (عجله)

سالک الی اللّه باید در به دست آوردن هر چه که می‌خواهد، خوب و با دقّت آن را قبلاً بررسی کند تا در اثر شتابزدگی چیزهایی را که نفسش می‌طلبد، بدون تحقیق درخواست نکند.

آیهٔ ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

مَنِ اهْتَدى فَإِنَّمَا يَهْتَدي لِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْها وَ لا تَزِرُ وازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرى وَ ما كُنَّا مُعَذِّبينَ حَتّى نَبْعَثَ رَسُولاً ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۵

کسی که هدایت شود پس جز این نیست که به نفع خودش هدایت شده است و کسی که گمراه شود، پس جز این نیست که به ضرر خودش گمراه شده است و هیچ کس گناه دیگری را بر عهده نخواهد گرفت و ما عذاب‌کننده نیستیم، مگر اینکه پیغمبری را مبعوث کرده باشیم. (۱۵)

برداشت از آیهٔ ۱۵ (مجازات)

سالک الی اللّه باید بداند که اگر راه هدایت را پیش گرفت به نفع خود اقدام کرده و اگر به ندانم کاری‌هایش ادامه داد بر ضرر خودش اقدام نموده، کسی نباید بار گناه دیگری را تحمل کند و هیچگاه بی‌دلیل خدای تعالی کسی را مجازات نمی‌کند.

آیات ۲۲ ـ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

لا تَجْعَلْ مَعَ اللّهِ إِلهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولاً ﴿۲۲﴾ وَ قَضى رَبُّكَ أَلاّ تَعْبُدُوا إِلاّ إِيّاهُ وَ بِالْوالِدَيْنِ إِحْسانًا إِمّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُما أَوْ كِلاهُما فَلا تَقُلْ لَهُما أُفٍّ وَ لا تَنْهَرْهُما وَ قُلْ لَهُما قَوْلاً كَريمًا ﴿۲۳﴾ وَ اخْفِضْ لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَ قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُما كَما رَبَّياني صَغيرًا ﴿۲۴﴾ رَبُّكُمْ

أَعْلَمُ بِما فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صالِحِينَ فَإِنَّهُ كانَ لِلْأَوّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَ آتِ ذَا الْقُرْبى حَقَّهُ وَ الْمِسْكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ وَ لا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كانُوا إِخْوانَ الشَّياطِينِ وَ كانَ الشَّيْطانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ـ ۲۷

با خدا، خدای دیگری قرار نده تا گوشه‌نشین گردی، در حالی که مورد مذمّت واقع شده باشی و پست گردیده باشی. (۲۲)

و پروردگارت حکم کرده اینکه خدائی را جز او نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن‌ها یا هر دوی آن‌ها در نزد تو به سنّ بزرگی و پیری برسند، پس به آن‌ها «اُف» نگو و صدایت را بر آن‌ها بلند نکن و به آن‌ها سخن کریمانه‌ای بگو. (۲۳)

و در مقابل آن‌ها با تواضع از روی مهربانی، خفض جناح کن و بگو: پروردگارا، به آن‌ها مهربانی فرما آنچنان که آن‌ها در کوچکی مرا تربیت کردند. (۲۴)

خدای شما بهتر می‌داند آنچه را که در قلبتان هست. اگر شما شایسته باشید، پس قطعاً او توبه‌کنندگان را می‌بخشد. (۲۵)

و حقّ صاحب قرابت و بیچارگان و در راه‌ماندگان را ادا کن و هیچ گونه اسراف و خرج بیهوده‌ای نکن. (۲۶)

قطعاً بیهوده خرج‌کنندگان، برادران شیطانند و شیطان در مقابل پروردگارش ناسپاس بود. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۲ـ ۲۷ (اسراف)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر برای خدای تعالی در کارهایی که انجام می‌شود شریک قرار دهد و حول و قوه را تنها برای خدای تعالی معتقد نباشد مورد تهمت و مذمّت دیگران واقع می‌شود، در بین مردم پست می‌گردد و باید بعد از توحید و ترک شرک، به پدر و مادر نیکی کند و حتّی به آنان «اُف» نگوید، صدایش را بر صدای آنان بلند نکند، همیشه با محبّت با آن‌ها روبرو شود، آن‌ها را دعا کند، حقوق نزدیکان و محتاجان را بپردازد، اسراف نکند و خود را از برادران شیطان قرار ندهد.

آیهٔ ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ لا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلى عُنُقِكَ وَ لا تَبْسُطْها كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوماً مَحْسُوراً ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۹

و دستت را بر گردنت قفل مکن و به طور کلّی دستت را هم باز منما تا در گوشه‌ای بنشینی و مورد ملامت قرارگیری و از فعّالیّت بمانی. (۲۹)

برداشت از آیهٔ ۲۹ (بذل و بخشش)

سالک الی اللّه باید در بذل و بخشش میانه‌رو باشد، حقوق واجب النفقه و فقراء را بپردازد، خودش هم از آنچه دارد استفاده کند و کاری نکند که ورشکست و بیچاره شود.

آیات ۳۱ ـ ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ لا تَقْتُلُوا أَوْلادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَ إِيّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كانَ خِطْأً كَبِيراً ﴿۳۱﴾ وَ لا تَقْرَبُوا الزِّنى إِنَّهُ كانَ فاحِشَةً وَ ساءَ سَبِيلاً ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۱ ـ ۳۲

و فرزندانتان را از ترس تنگدستی نکشید، ما آن‌ها و شما را روزی می‌دهیم، قطعاً کشتن آن‌ها خطای بزرگی است. (۳۱)

و نزدیک زنا نشوید، زیرا قطعاً آن کار بسیار زشتی است و راه بدی است. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۱ ـ ۳۲ (کشتن فرزندان)

سالک الی اللّه نباید به خاطر درآمدها و فقری که ممکن است او و اولادش را تهدید کند، روح فرزندش را با فرستادن در مراکز فساد بکشد، زیرا خدای تعالی روزی آن‌ها را می‌دهد و نیز به زنا و فحشاء نزدیک نشود.

آیات ۳۴ـ۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ لا تَقْرَبُوا مالَ الْيَتيمِ إِلاّ بِالَّتي هِيَ أَحْسَنُ حَتّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كانَ مَسْؤُلاً ﴿۳۴﴾ وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ إِذا كِلْتُمْ وَ زِنُوا بِالْقِسْطاسِ الْمُسْتَقيمِ ذلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْويلاً ﴿۳۵﴾ وَ لا تَقْفُ ما لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤادَ كُلُّ أُولئِكَ كانَ عَنْهُ مَسْؤُلاً ﴿۳۶﴾ وَ لا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَ لَنْ تَبْلُغَ الْجِبالَ طُولاً ﴿۳۷﴾ كُلُّ ذلِكَ كانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۴ـ۳۸

و به مال یتیم مگر به آنچه آن بهتر است، نزدیک نشوید تا به حدّ بلوغش برسد و به عهد وفا کنید که قطعاً عهد مورد سؤال واقع می‌شود. (۳۴)

و وقتی که پیمانه می‌کنید، کاملش کنید و با ترازوی درست وزن کنید. آن بهتر است و عاقبت نیکوتری دارد. (۳۵) و از آنچه برای تو معلوم نیست، پیروی نکن. قطعاً گوش و چشم و دل همهٔ این‌ها مورد سؤال واقع خواهند شد. (۳۶) و روی زمین با تبختر و تکبّر راه نرو. قطعاً تو هرگز نمی‌توانی زمین را بشکافی و طول قدّت هرگز نمی‌تواند به کوهها برسد. (۳۷)

همهٔ آن‌ها بد و گناه است و نزد پروردگارت پسندیده نیست. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۴ـ۳۸ (اموال ایتام)

سالک الی اللّه نباید به مال یتیم نزدیک شود مگر آنکه بخواهد وضع او را بهتر از آنچه هست سامان دهد و باید به عهد و پیمان خود وفادار باشد در معامله کیل و میزان را رعایت کند و به چیزی که علم ندارد اقدام نکند، روی زمین با نخوت و تکبر راه نرود که این‌ها، همه گناه است و خدای تعالی به این کارها راضی نمی‌باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۵ـ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ إِذا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنا بَيْنَکَ وَ بَيْنَ الَّذينَ لا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجابًا مَسْتُورًا ﴿۴۵﴾ وَ جَعَلْنا عَلى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ في آذانِهِمْ وَقْرًا وَ إِذا ذَكَرْتَ رَبَّکَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلى أَدْبارِهِمْ نُفُورًا ﴿۴۶﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِما يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْکَ وَ إِذْ هُمْ نَجْوى إِذْ يَقُولُ الظّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلاّ رَجُلاً مَسْحُورًا ﴿۴۷﴾ انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَکَ الْأَمْثالَ فَضَلُّوا فَلا يَسْتَطيعُونَ سَبيلاً ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ـ۴۸

و وقتی که قرآن را می‌خوانی، بین تو و بین کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، حجاب سترکننده‌ای قرار می‌دهیم. (۴۵)

و ما بر دلهایشان پوششهایی که قرآن را نفهمند، قرار داده‌ایم و در گوشهایشان سنگینی قرار داده‌ایم و وقتی که پروردگارت را در قرآن به وحدانیّت یاد می‌کنی، پشت می‌کنند در حالی که نفرت دارند. (۴۶)

ما بهتر می‌دانیم آنچه را می‌شنوند، وقتی که به سخنان تو گوش می‌دهند و وقتی که آن‌ها با هم نجوا می‌کنند، زمانی که ستمگران می‌گویند: شما جز از مردی که سِحر شده است، پیروی نمی‌کنید. (۴۷)

نگاه کن چگونه برای تو مَثلهایی می‌زنند، گمراه شده‌اند پس آن‌ها نمی‌توانند راه را پیدا کنند. (۴۸)

برداشت از آیات ۴۵ـ۴۸ (جدایی از کفّار)

سالک الی اللّٰه می‌تواند با خواندن قرآن و عمل به آن، خود را از کسانی که ایمان به خدا ندارند جدا کند و خود را با آن‌ها در دنیا و آخرت محشور ننماید. زیرا آن‌ها دلهایشان حجابی دارد که قرآن را نمی‌فهمند و

نمی‌توانند وحدانیت خدا را درک کنند، این‌ها منافقند و برای تو مثال‌هایی می‌زنند، نهایت کارشان این است که به تو فحش می‌دهند و تو را سحر شده معرّفی می‌کنند.

آیهٔ ۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ قُلْ لِعِبادي يَقُولُوا الَّتي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطانَ كانَ لِلْإِنْسانِ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۵۳

و بگو به بندگانم: سخنی بگویند که آن بهتر باشد. قطعاً شیطان بین آن‌ها فتنه می‌کند. قطعاً شیطان برای انسان دشمن آشکارایی است. (۵۳)

برداشت از آیهٔ ۵۳ (تفرقه)

سالک الی اللّٰه باید بهترین کلام را به زبان جاری کند زیرا شیطان می‌خواهد در بین شما دعوا به وجود آورد، چون او دشمن شما است.

آیهٔ ۶۵ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

إِنَّ عِبادي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطانٌ وَ كَفى بِرَبِّكَ وَكيلاً ﴿۶۵﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۶۵

قطعاً برای تو بر بندگانم تسلّطی نیست و بوسیلهٔ پروردگارت حفاظت تو برای آن‌ها کفایت می‌کند. (۶۵)

برداشت از آیهٔ ۶۵ (تسلّط شیطان)

سالک الی اللّٰه اگر مراحل تزکیهٔ نفس را بگذراند و خود را به حقیقت عبودیّت برساند، شیطان نمی‌تواند بر او مسلّط شود.

آیهٔ ۷۰ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ لَقَدْ كَرَّمْنا بَني آدَمَ وَ حَمَلْناهُمْ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ رَزَقْناهُمْ مِنَ الطَّيِّباتِ وَ فَضَّلْناهُمْ عَلى كَثيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنا تَفْضيلاً ﴿۷۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۷۰

و قطعاً ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آن‌ها را در خشکی و دریا حمل کردیم و از پاکیزه‌ها به آن‌ها رزق دادیم و بر بیشتری از کسانی که خلقشان کردیم، آن‌ها را یک نوع برتری دادیم. (۷۰)

برداشت از آیهٔ ۷۰ (اکرام بنی آدم)

سالک الی اللّه باید بداند که خدای تعالی فرزندان حضرت آدم را محترم شمرده، غذاهای خوبی را روزی آن‌ها کرده و آن‌ها را بر سایر مخلوقاتی که در دنیا خلق فرموده برتری داده است، به شرط آنکه تقوا داشته باشند و تهذیب نفس کنند.

آیهٔ ۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ مَنْ كانَ في هذِهِ أَعْمى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمى وَ أَضَلُّ سَبيلاً ﴿۷۲﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۷۲

و کسی که در این دنیا کور باشد، پس در آخرت هم کور خواهد بود و گمراهتر است. (۷۲)

برداشت از آیهٔ ۷۲ (چشم بصیرت)

سالک الی اللّه باید کوشش کند که دارای چشم بصیرت باشد و از هر چیزی عبرت بگیرد والاّ گمراه خواهد شد.

آیات ۷۴ ـ ۷۶ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ لَوْ لا أَنْ ثَبَّتْناكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَليلاً ﴿۷۴﴾ إِذًا لَأَذَقْناكَ

ضِعْفَ الْحَياةِ وَ ضِعْفَ الْمَماتِ ثُمَّ لا تَجِدُ لَکَ عَلَيْنا نَصيرًا ﴿۷۵﴾ وَ إِنْ كادُوا

لَيَسْتَفِزُّونَکَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوکَ مِنْها وَ إِذًا لا يَلْبَثُونَ خِلافَکَ إِلاّ

قَليلاً ﴿۷۶﴾

ترجمهٔ آیات ۷۴ـ ۷۶

و اگر ما تو را ثابت قدم نگه نمی‌داشتیم، قطعاً به آن‌ها تمایل کمی پیدا می‌کردی. (۷۴)

در این صورت ما تو را دو برابر عذاب زندگی و دو برابر عذاب مردن می‌چشانیدم، سپس تو برای خودت بر ما یاوری نمی‌یافتی. (۷۵) و نزدیک بود تو را از این سرزمین سست کنند، برای اینکه از آن اخراجت کنند، که اگر این چنین می‌شد، آن‌ها بعد از تو جز کمی باقی نمی‌ماندند. (۷۶)

برداشت از آیات ۷۴ـ ۷۶ (شیطان سیرتان)

سالک الی اللّه باید بداند که شیطان سیرتان همیشه در کمین او نشسته‌اند که اگر به خدای تعالی تکیه نکند و خدا او را ثابت قدم نگه ندارد و آن‌ها را پیروی کند خدا او را دو برابر در دنیا و در آخرت به عذاب مبتلا می‌کند و کسی به او کمک نمی‌کند.

و ضمناً شیطان سیرتان می‌خواهند که او در کنارشان نباشد و حال آنکه وجود اولیاء خدا مایهٔ برکت و بقاء آن‌ها است.

آیات ۷۹ـ ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ مِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نافِلَةً لَکَ عَسى أَنْ يَبْعَثَکَ رَبُّکَ مَقامًا مَحْمُودًا ﴿۷۹﴾

وَ قُلْ رَبِّ أَدْخِلْني مُدْخَلَ صِدْقٍ وَ أَخْرِجْني مُخْرَجَ صِدْقٍ وَ اجْعَلْ لي مِنْ

لَدُنْکَ سُلْطانًا نَصيرًا ﴿۸۰﴾

ترجمهٔ آیات ۷۹ـ ۸۰

و بخشی از شب را برخیز، (پس قرآن بخوان،) این یک وظیفهٔ اضافی برای توخواهد بود. امید است

اینکه پروردگارت تو را به مقام پسندیده‌ای برساند. (۷۹)

و بگو: پروردگار من، مرا با صداقت در هر کاری وارد کن و با صداقت از هر کاری بیرون بیاور و برای من از نزد خودت تسلّطی یاری‌کننده قرار بده. (۸۰)

برداشت از آیات ۷۹ ـ ۸۰ (تهجّد)

سالک الی اللّه باید تهجّد داشته باشد و نافلهٔ شب را ترک نکند زیرا اگر مقید به نماز شب بود، به مقامی که خدا برای او پسندیده است می‌رسد. او باید در آن موقع دعا کند و از خدا بخواهد که همیشه با صداقت با خدا روبرو شود و با کمک او بر همه چیز تسلط پیدا کند.

آیات ۸۱ ـ ۸۲ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ قُلْ جاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْباطِلُ إِنَّ الْباطِلَ كانَ زَهُوقًا ﴿۸۱﴾ وَ نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ ما هُوَ شِفاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ لا يَزِيدُ الظّالِمِينَ إِلاّ خَسارًا ﴿۸۲﴾

ترجمهٔ آیات ۸۱ ـ ۸۲

و بگو: حقّ آمد و باطل نابود شد. قطعاً باطل نابود شدنی است. (۸۱)

و ما از قرآن آنچه شفا و رحمت است برای مؤمنین، نازل کردیم و بر ستمگران جز خسارت و زیان چیزی اضافه نمی‌کند. (۸۲)

برداشت از آیات ۸۱ ـ ۸۲ (حق باقی است)

سالک الی اللّه باید بداند که همیشه حق و حقیقت باقی است و باطل از بین رفتنی است و قرآن برای اهل ایمان اگر به آن عمل کنند، وسیلهٔ سلامتی روحی است ولی ممکن است برای ستمگران و کسانی که به قرآن عمل نمی‌کنند، ضرر داشته باشد.

آیات ۸۳ ـ ۸۴ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ إِذا أَنْعَمْنا عَلَى الْإِنْسانِ أَعْرَضَ وَ نَأى بِجانِبِهِ وَ إِذا مَسَّهُ الشَّرُّ كانَ

يَؤُسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلى شاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدى سَبيلاً ﴿٨٤﴾

ترجمهٔ آیات ۸۳ـ ۸۴

و زمانی که به انسان نعمت دادیم، اعراض کرد و با تکبّر دور شد و زمانی که بدی به او می‌رسد، مأیوس می‌شود. (۸۳)

بگو: هر کسی بر حقیقت شکل و شمایل خود عمل می‌کند، پس پروردگارت به کسی که او بهتر به راه هدایت شده، داناتر است. (۸۴)

برداشت از آیات ۸۳ـ ۸۴ (یأس)

سالک الی اللّه باید از نعمت‌های الهی اعراض نکند، از رحمت پروردگار مأیوس نشود و بداند که هر کسی آن گونه که تربیت شده است، عمل می‌کند.

آیات ۸۹ـ ۹۳ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ لَقَدْ صَرَّفْنا لِلنّاسِ في هذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبى أَكْثَرُ النّاسِ إِلاّ

كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَ قالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّى تَفْجُرَ لَنا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخيلٍ وَ عِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهارَ خِلالَها تَفْجيرًا ﴿٩١﴾

أَوْ تُسْقِطَ السَّماءَ كَما زَعَمْتَ عَلَيْنا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللّهِ وَ الْمَلائِكَةِ قَبيلاً ﴿٩٢﴾

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقى في السَّماءِ وَ لَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتّى

تُنَزِّلَ عَلَيْنا كِتابًا نَقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحانَ رَبّي هَلْ كُنْتُ إِلاّ بَشَرًا رَسُولاً ﴿٩٣﴾

ترجمهٔ آیات ۸۹ ـ ۹۳

و قطعاً ما برای مردم در این قرآن از هر چیزی مَثلی آوردیم، امّا اکثر مردم جز کفران از بقیّه اباکردند. (۸۹)

و گفتند: هرگز به تو ایمان نمی‌آوریم تا آنکه از زمین برای ما چشمهٔ آبی بشکافی. (۹۰)

یا اینکه برای تو باغی از درختان خرما و انگور باشد پس نهرهایی در لابلای آن درختان جاری کنی که روان گردد. (۹۱)

یا آنچنان که گمان می‌کنی، قطعه‌هایی از آسمان را بر سر ما فرود آوری یا خدا و ملائکه را در برابر ما قرار دهی. (۹۲)

یا برای تو خانه‌ای از طلا و نقش و نگار باشد یا به آسمان بالا روی و ما هرگز به بالا رفتن تو ایمان نمی‌آوریم، مگر آنکه بر ما کتابی نازل کنی تا ما آن را بخوانیم. بگو: منزّه است پروردگار من، مگر من بشری که جز فرستاده شده هستم، چیز دیگری می‌باشم؟ (۹۳)

برداشت از آیات ۸۹ ـ ۹۳ (مصالح)

سالک الی اللّٰه باید در مقابل مصالحی که پروردگار برای او منظور فرموده چون و چرا نداشته باشد و تسلیم محض باشد زیرا آن کفّارند که از پیامبر و اولیاء خدا در دل خود ترسیمی کرده‌اند، سپس آن‌ها را می‌خواهند با آنچه در دل ترسیم کرده‌اند تطبیق دهند و از تحت فرمان آن‌ها خارج شوند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۹۴ـ ۹۶ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ ما مَنَعَ النّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جاءَهُمُ الْهُدى إِلاّ أَنْ قالُوا أَ بَعَثَ اللّٰهُ بَشَرًا رَسُولاً ﴿۹۴﴾ قُلْ لَوْ كانَ فِي الْأَرْضِ مَلائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّماءِ مَلَكًا رَسُولاً ﴿۹۵﴾ قُلْ كَفى بِاللّٰهِ شَهيدًا بَيْني وَ بَيْنَكُمْ إِنَّهُ كانَ بِعِبادِهِ خَبيرًا بَصيرًا ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیات ۹۴ـ ۹۶

و چیزی مانعِ مردم نشد که ایمان بیاورند وقتی که هدایت برای آنها آمد، جز اینکه گفتند: آیا خدا بشری را به عنوان رسول مبعوث نموده است؟ (۹۴)

بگو: اگر در روی زمین ملائکه‌ای بودند که به آرامش زندگی می‌کردند، ما بر آنها از آسمان ملکی را به عنوان رسول نازل می‌کردیم. (۹۵)

بگو: شهادت خدا بین من و بین شما کفایت می‌کند. قطعاً او به بندگانش آگاه بینایی بوده است. (۹۶)

برداشت از آیات ۹۴ـ ۹۶ (پیامبران از جنس همان مردمند)

انسان‌ها همیشه مایلند خدای تعالی چیزهای غیر عادی را برای آنها انجام دهد؛ مثلاً به عنوان پیامبر، ملکی را برای آنها بفرستد ولی خدای تعالی طبق مصالحی که برای بشر بیشتر مورد نیاز است عمل می‌کند که اگر در روی کرهٔ زمین ملائکه زندگی می‌کردند، پیامبر آنها از ملائکه می‌بود و حالا که بشر زندگی می‌کند، باید برای انس آنها با پیامبرشان، از جنس خودشان پیامبری برای آنها بفرستد. زیرا خدا بر بندگانش بصیرت بیشتری دارد.

آیات ۹۷ـ ۹۸ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

وَ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِياءَ مِنْ دُونِهِ وَ

نَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ عَلى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَ بُكْمًا وَ صُمًّا مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّما

خَبَتْ زِدْناهُمْ سَعيرًا ﴿۹۷﴾ ذلِكَ جَزاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآياتِنا وَ قالُوا أَ إِذا

كُنَّا عِظامًا وَ رُفاتًا أَ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَديدًا ﴿۹۸﴾

ترجمهٔ آیات ۹۷ـ۹۸

و کسی را که خدا هدایت کند، او هدایت شده است و کسی را که خدا گمراه کند، پس هرگز برای آن‌ها سرپرستانی غیر از خدا نمی‌یابی و ما آن‌ها را روز قیامت بر صورتهایشان در حالی که کور و گنگ و کر هستند، محشور می‌کنیم. جایگاه آن‌ها جهنّم است. هر زمان شعله‌های آتش فرو بنشیند، شعله‌ای را برایشان زیاد می‌کنیم. (۹۷)

آن جزای آن‌ها است به خاطر آنکه قطعاً آن‌ها به نشانه‌های ما کافر شدند و گفتند: آیا زمانی که ما استخوان و خاک پراکنده‌ای شدیم، آیا ما قطعاً با خلقت جدیدی زنده می‌شویم؟ (۹۸)

برداشت از آیات ۹۷ـ۹۸ (هدایت واقعی)

سالک الی اللّه باید بداند که راهنمایی خدا بوسیلهٔ انبیاء و قرآن هدایت واقعی است و کسی را که خدا به حال خودش وا بگذارد و او را هدایت نکند، در دنیا و آخرت کور و کر و لال است، جهنّم جایگاه او است و این واگذاشتن به خاطر این است که آن‌ها به قیامت و نشانه‌های پروردگار توجّه نکرده‌اند و کافر شده‌اند.

آیهٔ ۱۰۰ از سورهٔ مبارکهٔ اسراء

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزائِنَ رَحْمَةِ رَبّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفاقِ وَ كانَ

الْإِنْسانُ قَتُورًا ﴿۱۰۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۰۰

بگو: اگر شما خزائن رحمت پروردگار مرا مالک می‌بودید، در آن وقت به خاطر تنگ‌نظری از انفاق امساک می‌کردید و انسان تنگ‌نظر است. (۱۰۰)

برداشت از آیهٔ ۱۰۰ (سخاوت)

سالک الی اللّه باید بداند که انفاق و سخاوت مایهٔ برکت و ثروت است، غالباً انسان‌ها روی طمع به جمع آوری مال، بخل می‌ورزند و از انفاق خودداری می‌کنند.

«سورهٔ مبارکهٔ کهف»

آیات ۹ ـ ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ✿

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحابَ الْكَهْفِ وَ الرَّقيمِ كانُوا مِنْ آياتِنا عَجَبًا ﴿۹﴾ إِذْ أَوَى
الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقالُوا رَبَّنا آتِنا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَ هَيِّئْ لَنا مِنْ أَمْرِنا
رَشَدًا ﴿۱۰﴾ فَضَرَبْنا عَلَى آذانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنينَ عَدَدًا ﴿۱۱﴾ ثُمَّ بَعَثْناهُمْ لِنَعْلَمَ
أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصى لِما لَبِثُوا أَمَدًا ﴿۱۲﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ
فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَ زِدْناهُمْ هُدًى ﴿۱۳﴾ وَ رَبَطْنا عَلى قُلُوبِهِمْ إِذْ قامُوا فَقالُوا
رَبُّنا رَبُّ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَا مِنْ دُونِهِ إِلهًا لَقَدْ قُلْنا إِذًا
شَطَطًا ﴿۱۴﴾ هؤُلاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْ لا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ

بِسُلْطانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرى عَلَى اللّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾ وَ إِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَ ما

يَعْبُدُونَ إِلاَّ اللّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يُهَيِّئْ

لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرفَقًا ﴿١٦﴾ وَ تَرَى الشَّمْسَ إِذا طَلَعَتْ تَزاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ

ذاتَ الْيَمِينِ وَ إِذا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذاتَ الشِّمالِ وَ هُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذلِكَ

مِنْ آياتِ اللّهِ مَنْ يَهْدِ اللّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَ مَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا

مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَ تَحْسَبُهُمْ أَيْقاظًا وَ هُمْ رُقُودٌ وَ نُقَلِّبُهُمْ ذاتَ الْيَمِينِ وَ ذاتَ

الشِّمالِ وَ كَلْبُهُمْ باسِطٌ ذِراعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ

فِرارًا وَ لَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَ كَذلِكَ بَعَثْناهُمْ لِيَتَساءَلُوا بَيْنَهُمْ قالَ قائِلٌ

مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قالُوا لَبِثْنا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِما لَبِثْتُمْ

فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّها أَزْكى طَعامًا فَلْيَأْتِكُمْ

بِرِزْقٍ مِنْهُ وَ لْيَتَلَطَّفْ وَ لا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ

يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَ لَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾ وَ كَذلِكَ أَعْثَرْنا

عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللّهِ حَقٌّ وَ أَنَّ السّاعَةَ لا رَيْبَ فِيها إِذْ يَتَنازَعُونَ

بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قالَ الَّذينَ غَلَبُوا عَلى أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلاثَةٌ رابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَ يَقُولُونَ خَمْسَةٌ سادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَ يَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ ثامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ ما يَعْلَمُهُمْ إِلاّ قَليلٌ فَلا تُمارِ فيهِمْ إِلاّ مِراءً ظاهِرًا وَ لا تَسْتَفْتِ فيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۹ـ ۲۲

آیا گمان کرده‌ای که اصحاب کهف[۱] و رقیم از نشانه‌های شگفت‌انگیز ما بوده‌اند؟ (۹)

آن وقتی که جوانانی در پناهگاهی مأوا گرفتند، پس گفتند: پروردگار ما، از جانب خود رحمتی به ما عطا فرما و برای ما در کارمان رشدی مهیّا ساز. (۱۰)

پس ما بر گوشهای آن‌ها در آن پناهگاهِ غار، خواب را زدیم که از نظر عدد، سالها در آن فرو رفتند. (۱۱)

سپس آن‌ها را بیدار کردیم تا بدانیم کدام یک از این دو دسته مدّت خواب خود را بهتر حساب کرده‌اند. (۱۲)

ما بر تو جریان آن‌ها را به حقّ نقل می‌کنیم. قطعاً آن‌ها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما هدایت آن‌ها را زیاد کردیم. (۱۳)

و وقتی که (به کارشان) قیام کردند، دلهایشان را با یکدیگر محکم نمودیم، پس گفتند: پروردگار ما، پروردگار آسمانها و زمین است. ما خدای دیگری را هرگز غیر او نمی‌خوانیم که اگر غیر از این انجام دهیم، قطعاً سخن بیهوده‌ای گفته‌ایم. (۱۴)

این‌ها مردمِ ما هستند که معبودهایی را غیر از خدا انتخاب کردند. چرا برای آن‌ها دلیل آشکارائی نمی‌آورند، پس چه کسی ظالم‌تر از آن کسی است که به خدا دروغ می‌بندد؟ (۱۵)

و زمانی که از آن مردم و از آنچه غیر از خدا را می‌پرستیدند کناره‌گیری کردید، پس به پناهگاه غار وارد شوید، تا پروردگارتان رحمتش را بر شما قرار دهد و در کارتان برای شما گشایشی مقرّر بفرماید. (۱۶)

و خورشید را چنین می‌بینی که وقتی طلوع می‌کند، از طرف راست غارشان بر آن‌ها می‌تابد و وقتی که

---

۱ ــ «کهف» به معنی پناهگاه است نه به معنی غار، ولی ممکن است غار پناهگاه باشد.

غروب می‌کند، در طرف چپِ آن‌ها فرود می‌آید در حالی که آن‌ها در محلّ وسیعی از آن غار هستند. آن از نشانه‌های خدا است. کسی را که خدا هدایت می‌کند، او هدایت شدهٔ واقعی است و کسی را که خدا گمراه کند، پس هیچگاه برای او سرپرست ارشادکننده‌ای نخواهی یافت. (۱۷)

و گمان می‌کنی که آن‌ها بیدارند و حال آنکه آن‌ها در خواب عمیقی فرو رفته‌اند و ما آن‌ها را به طرف راست و به طرف چپ می‌گردانیم و سگِ آن‌ها به در غار دو دستش را باز کرده، اگر بر آن‌ها اطّلاع پیدا کنی و نگاهشان نمایی، به آن‌ها پشت کرده و فرار می‌نمایی و تمام وجودت را ترس از آن‌ها می‌گیرد. (۱۸)

و این چنین آن‌ها را بیدارشان کردیم تا از یکدیگر سؤال کنند. گوینده‌ای از آن‌ها گفت: چقدر خوابیده‌اید؟ آن‌ها گفتند: یک روز یا مقداری از روز را خوابیده‌ایم. جمعی از آن‌ها گفتند: پروردگارتان داناتر است به مقداری که خوابیده‌اید، پس یک نفرتان را با این پولی که دارید به شهر بفرستید تا ببیند کدام یک از مغازه‌ها غذای بهتری دارد، تا غذایی برای شما از آن بیاورد و متوجّه باشد که احدی را به شما آگاه نسازد. (۱۹)

قطعاً اگر آن‌ها به شما دسترسی پیدا کنند، شما را سنگباران می‌کنند یا شما را به آئین خود بر می‌گردانند. در آن وقت هرگز رستگار نخواهید شد. (۲۰)

و ما این چنین مردم را متوجّه آن‌ها کردیم، برای اینکه آن‌ها بدانند، قطعاً وعدهٔ خدا حقّ است و قطعاً اینکه قیامت، شکّی در آن نیست. زیرا آن‌ها بین خود دربارهٔ اعتقادشان نزاع می‌کردند پس گفتند: بنائی بر روی آن‌ها بسازید. پروردگارشان داناتر به آن‌ها است، ولی کسانی که بر کار آن‌ها اطّلاع داشتند گفتند: حتماً بر روی آن‌ها مسجدی را بنا خواهیم کرد. (۲۱)

به زودی گروهی خواهند گفت: آن‌ها سه نفرند، چهارمین آن‌ها سگشان بوده است و جمع دیگری می‌گویند: پنج نفرند، ششمین آن‌ها سگشان بوده است. این تیر به تاریکی انداختن است و جمع دیگری می‌گویند: هفت نفرند و هشتمین آن‌ها سگشان بوده است. بگو: پروردگار من به عدد آن‌ها داناتر است. از تعداد آن‌ها جز کمی اطّلاع ندارند و تو دربارهٔ آن‌ها جز با دلیل واضحی حرف نزن و از احدی از این مردم دربارهٔ آن‌ها نظرخواهی نکن. (۲۲)

برداشت از آیات ۹ ـ ۲۲ (اصحاب کهف)

سالک الی اللّه باید بداند که هر کاری برای خدا آسان است زیرا وقتی که پروردگار اراده‌ای می‌کند، همان جا آن کار انجام می‌شود. از قضایای مهم قرآن برای اینکه مردم به قیامت اعتقاد پیدا کنند، «قصهٔ اصحاب

کهف» است. خصوصیاتی که‌در اصحاب کهف بود، سالک الی اللّٰه باید در خود ایجاد کند تا در بیداری، خواب و بعد از مرگ خدای تعالی او را تحت حمایت خود قرار دهد.

اوّل: آنکه جوانمرد و شجاع باشد و در مقابل کفّار و دشمنان دین ارادهٔ خود را از دست ندهد.

دوّم: آنکه از خدا کمک بخواهد که کارهایش مایهٔ رشد و کمالش باشد.

سوّم: آنکه خدای تعالی او را مایهٔ هدایت مردم به حقایقی قرار دهد.

اصحاب کهف جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آورده بودند و با امپراطور روم که خود را پروردگار جهانیان می‌دانست، مخالفت کردند، برای مردمی که معتقد به قیامت نبودند، مایهٔ هدایت شدند و لذا پروردگار متعال آن‌ها را تا زمانی که بیدار بودند، حمایتشان کرد و سیصد سال آن‌ها را در خواب نگهداری فرمود و پس از آنکه بیدار شدند، مایهٔ اعتقاد مردم به قیامت گردیدند و پس از مردن آن‌ها را خدا در بهشت برزخی نگهداری کرد، تا از یاران حضرت بقیّةاللّٰه (ارواحنافداه) باشند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ سی و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۳ ـ ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ لا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فاعِلٌ ذلِکَ غَدًا ﴿۲۳﴾ إِلاّ أَنْ يَشاءَ اللّٰهُ وَ اذْكُرْ رَبَّکَ إِذا نَسيتَ وَ قُلْ عَسى أَنْ يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هذا رَشَدًا ﴿۲۴﴾ وَ لَبِثُوا في كَهْفِهِمْ ثَلاثَ مِائَةٍ سِنينَ وَ ازْدَادُوا تِسْعًا ﴿۲۵﴾ قُلِ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِما لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَ أَسْمِعْ ما لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لا يُشْرِكُ في حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿۲۶﴾ وَ اتْلُ ما أُوحِيَ إِلَيْکَ مِنْ كِتابِ رَبِّکَ لا مُبَدِّلَ لِكَلِماتِهِ وَ لَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿۲۷﴾

ترجمهٔ آیات ۲۳ ـ ۲۷

و هرگز چیزی را نگو که قطعاً من فردا کنندهٔ آن خواهم بود. (۲۳) مگر آنکه خواست خدا باشد و وقتی پروردگارت را فراموش کردی، به یاد بیاور و بگو: امید است اینکه هدایت کند پروردگارم مرا به چیزی که از این، رشدش نزدیکتر باشد. (۲۴)

و آن‌ها در پناهگاه و غارشان سیصد سال خوابیدند و جمعی نُه سال بر آن افزودند. (۲۵)

بگو: خدا داناتر است به مدّتی که آن‌ها خوابیده‌اند. برای او پنهانی آسمانها و زمین است. چقدر بینا و شنوا است. برای آن‌ها غیر از خدا سرپرستی نیست و او احدی را در دستور کار خود شریک نمی‌کند. (۲۶)

و بخوان آنچه را به تو از کتاب پروردگارت وحی شده. هیچ تبدیل‌کننده‌ای برای کلمات او نخواهد بود و هرگز جز او (برای خود) پناهگاهی نخواهی یافت. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۳ ـ ۲۷ (بداء)

سالک الی اللّٰه باید خود را معتقد به بداء که علمش منحصراً در اختیار خدا است، قرار دهد. زیرا خدای تعالی به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که دانا به آنچه بوده و هست و خواهد بود، فرموده: هرگز نگویی که من فردا فلان کار را

می‌کنم، مگر آنکه بگویی اگر خدا بخواهد، یعنی اگر خدا نخواست، من هم نمی‌توانم کاری بکنم، نباید هیچ‌گاه خدا را فراموش کند، همیشه به امید هدایت پروردگارش باشد و در خصوص اصحاب کهف که سیصد سال در آن پناهگاه ماندند، تنها با ارادهٔ پروردگار این کار انجام شد، خدا می‌داند که چند سال آن‌ها در آن غار مانده و یا تعدادشان چند نفر بوده است و نباید هیچ‌گاه فکر کند که قوانین دیگری در مقابل قوانین الهی می‌تواند وجود داشته باشد.

آیات ۲۸ـ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ اصْبِرْ نَفْسَکَ مَعَ الَّذینَ یَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَداةِ وَ الْعَشِیِّ یُریدُونَ وَجْهَهُ وَ لا تَعْدُ عَیْناکَ عَنْهُمْ تُریدُ زینَةَ الْحَیاةِ الدُّنْیا وَ لا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنا قَلْبَهُ عَنْ ذِکْرِنا وَ اتَّبَعَ هَواهُ وَ کانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿۲۸﴾ وَ قُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّکُمْ فَمَنْ شاءَ فَلْیُؤْمِنْ وَ مَنْ شاءَ فَلْیَکْفُرْ إِنّا أَعْتَدْنا لِلظّالِمینَ نارًا أَحاطَ بِهِمْ سُرادِقُها وَ إِنْ یَسْتَغیثُوا یُغاثُوا بِماءٍ کَالْمُهْلِ یَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرابُ وَ ساءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ـ۲۹

و خود را با کسانی که پروردگارشان را صبح و شام می‌خوانند و رضای پروردگارشان را می‌طلبند، با صبر و استقامت نگهدار و از آن‌ها به خاطر اینکه زینت زندگی دنیا را بخواهی، چشم‌پوشی نکن و از کسی که قلب او را ما از یاد خود غافل کرده‌ایم و پیرو خواستهٔ خود شده است و کارهایش افراطی است، اطاعت نکن. (۲۸)

و بگو: آنچه حقّ است از طرف پروردگار شما است. پس کسی که می‌خواهد ایمان بیاورد و کسی که می‌خواهد کافر شود. قطعاً ما برای ستمگران آتشی را که پردهٔ شعله‌هایش آن‌ها را از هر طرف احاطه کرده، آماده کرده‌ایم و اگر آن‌ها تقاضای آب کنند، به آن‌ها آبی داده می‌شود که مانند مسِ گداخته صورتها را بریان می‌کند. نوشیدنی بد و چه بد منزلی است. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۸ ـ ۲۹ (با دعاگویان باشید)

سالک الی اللّه باید خود را با کسانی که برای خدا صبح و شام دعا می‌کنند، قرار دهد و اطاعت کسانی که از یاد خدا غافلند و پیروی از هوای نفس می‌کنند، نکند و حق را بگوید. هر کس می‌خواهد اعتقاد به آن داشته باشد و هر کس می‌خواهد اعتقاد نداشته باشد؛ ولی خدای تعالی آن‌ها را به عذاب سختی مبتلا می‌کند.

آیات ۳۲ ـ ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً رَجُلَيْنِ جَعَلْنا لِأَحَدِهِما جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنابٍ وَ حَفَفْناهُما
بِنَخْلٍ وَ جَعَلْنا بَيْنَهُما زَرْعًا ﴿۳۲﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَها وَ لَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا
وَ فَجَّرْنا خِلالَهُما نَهَرًا ﴿۳۳﴾ وَ كانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقالَ لِصاحِبِهِ وَ هُوَ يُحاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ
مِنْكَ مالاً وَ أَعَزُّ نَفَرًا ﴿۳۴﴾ وَ دَخَلَ جَنَّتَهُ وَ هُوَ ظالِمٌ لِنَفْسِهِ قالَ ما أَظُنُّ أَنْ
تَبِيدَ هذِهِ أَبَدًا ﴿۳۵﴾ وَ ما أَظُنُّ السّاعَةَ قائِمَةً وَ لَئِنْ رُدِدْتُ إِلى رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِنْها مُنْقَلَبًا ﴿۳۶﴾ قالَ لَهُ صاحِبُهُ وَ هُوَ يُحاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذي خَلَقَكَ
مِنْ تُرابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوّاكَ رَجُلاً ﴿۳۷﴾ لكِنَّا هُوَ اللّهُ رَبِّي وَ لا أُشْرِكُ
بِرَبِّي أَحَدًا ﴿۳۸﴾ وَ لَوْ لا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ ما شاءَ اللّهُ لا قُوَّةَ إِلاّ بِاللّهِ
إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مالاً وَ وَلَدًا ﴿۳۹﴾ فَعَسى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ
جَنَّتِكَ وَ يُرْسِلَ عَلَيْها حُسْبانًا مِنَ السَّماءِ فَتُصْبِحَ صَعيدًا زَلَقًا ﴿۴۰﴾ أَوْ

يُصْبِحَ ماؤُها غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿۴۱﴾ وَ أُحيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ

كَفَّيْهِ عَلى ما أَنْفَقَ فيها وَ هِيَ خاوِيَةٌ عَلى عُرُوشِها وَ يَقُولُ يا لَيْتَني لَمْ

أُشْرِكْ بِرَبّي أَحَدًا ﴿۴۲﴾ وَ لَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللّهِ وَ ما كانَ

مُنْتَصِرًا ﴿۴۳﴾ هُنالِكَ الْوَلايَةُ لِلّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوابًا وَ خَيْرٌ عُقْبًا ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۳۲ ـ ۴۴

و برای آن‌ها مَثَل دو مردی را بزن که ما برای یکی از آن‌ها دو باغ از درختان انگور قرار داده بودیم که پوشانده بودیم آن دو باغ را از درخت خرما و بین این دو باغ را زراعتی قرار داده بودیم. (۳۲)

هر دو باغ میوه‌های خوردنی آورده بودند و چیزی از آن کسر نگذاشته بودند و در بین این باغها نهری جاری کرده بودیم. (۳۳)

و برای صاحب باغ درآمد خوبی بود پس به رفیقش در حالی که با او گفتگو می‌کرد، گفت: من از تو بیشتر مال دارم و از نظر افراد از تو قدرتمندترم. (۳۴)

و وارد باغش شد در حالی که او به خودش ستمکار بود، گفت: من گمان نمی‌کنم این باغ و نعمت هرگز نابود شود. (۳۵)

و من گمان نمی‌کنم که قیامت بر پا شود و اگر من به سوی پروردگارم برگردانده شوم، حتماً جایگاهی بهتر از این را خواهم داشت. (۳۶)

رفیقش در حالی که با او گفتگو می‌کرد به او گفت: آیا به کسی که تو را از خاک سپس از نطفه خلق کرده، سپس تو را به صورت مردی کامل درآورده، کافر شدی؟ (۳۷)

امّا (من معتقدم که) خدا پروردگار من است و احدی را با پروردگارم شریک قرار نمی‌دهم. (۳۸)

و چطور شد وقتی داخل باغت شدی، نگفتی: ماشاءاللّه، لاقوّة الاّ باللّه، اگر می‌بینی که من کمتر از تو مال و فرزند دارم. (۳۹) پس امید است که پروردگارم بهتر از باغ تو به من بدهد و بر باغ تو از آسمان صاعقه‌ای بفرستد، پس تو صبح کنی در حالی که باغت جز زمین صاف و لغزنده‌ای نباشد. (۴۰) یا اینکه صبح که بر می‌خیزی، آب باغت فرو رفته باشد و هرگز نتوانی آن آب را دوباره به دست آوری. (۴۱)

و تمام میوه‌های باغ نابود شده باشد. پس صبح کرد در حالی که به خاطر مخارجی که در آن باغ کرده بود، دو دستش را بالا و پائین می‌کرد و به هم می‌مالید و آن باغ تمام داربستهایش فرو ریخته بود و با خود می‌گفت: ای کاش من احدی را با پروردگارم شریک قرار نمی‌دادم. (۴۲)

و برایش جمعیّتی غیر از خدا نبودند که او را یاری کنند و یا او از کسی یاری بطلبد. (۴۳)

اینجا است که ولایت، مال خدایی است که حقّ می‌باشد. او بهترین ثواب و بهترین عاقبت را (برای مؤمنین) دارد. (۴۴)

برداشت از آیات ۳۲ ـ ۴۴ (یکی مؤمن و دیگری کافر)

سالک الی اللّٰه باید از جریان دو مردی که یکی مؤمن و دیگری کفران کنندهٔ نعمت پروردگار بودند عبرت بگیرد. کفران کننده وقتی چشمش به باغها و ثروتش افتاد، از خدا غافل شد، منکر قیامت گردید، خدا را فراموش کرد و هر چه آن مرد مؤمن خواست او را متذکر پروردگار کند، از خواب غفلتش بیدار نشد تا آنکه وقتی تمام ثروتش از بین رفت، گفت: ای کاش من از پروردگارم غافل نمی‌شدم و اموالم را شریک خدایم قرار نمی‌دادم.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهلم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۵ ـ ۴۶ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَياةِ الدُّنْيا كَماءٍ أَنْزَلْناهُ مِنَ السَّماءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَباتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشيمًا تَذْرُوهُ الرِّياحُ وَ كانَ اللّٰهُ عَلى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿۴۵﴾

الْمالُ وَ الْبَنُونَ زينَةُ الْحَياةِ الدُّنْيا وَ الْباقِياتُ الصّالِحاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوابًا وَ خَيْرٌ أَمَلاً ﴿۴۶﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ ـ ۴۶

و مَثَل زندگی دنیا را مانند آبی که آن را از آسمان نازل کردیم برای مردم بزن که بوسیلهٔ آن گیاههای زمین با هم مخلوط می‌شوند، امّا پس از زمانی خاشاکی می‌شوند که بادها آن را به هر طرف پراکنده می‌نمایند و خدا بر همه چیز مقتدر است. (۴۵)

مال و فرزندان زینت زندگی دنیا هستند و ارزشهای ماندنی در نزد پرورگارت از جهت ثواب بهتر است و امیدواریش بیشتر است. (۴۶)

برداشت از آیات ۴۵ ـ ۴۶ (زندگی دنیا)

سالک الی اللّٰه باید بداند که زندگی دنیا بسیار بی‌ارزش است و مال و فرزندان اگر صالح باشند، سبب شیرینی زندگی دنیا است. ولی اگر کسی بتواند کار پر ارزشی در دنیا برای خود باقی بگذارد، ارزشش بهتر، شیرینی‌اش لذّت‌بخش‌تر و بقائش بیشتر خواهد بود.

آیات ۵۴ ـ ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ لَقَدْ صَرَّفْنا في هذَا الْقُرْآنِ لِلنّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَ كانَ الْإِنْسانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ

جَدَلاً ﴿۵۴﴾ وَ ما مَنَعَ النّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جاءَهُمُ الْهُدى وَ يَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ

إِلاّ أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذابُ قُبُلاً ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵۴ـ۵۵

و قطعاً در این قرآن برای مردم از هر مَثلی زده‌ایم ولی انسان بیشتر از هر چیز به مجادله بر می‌خیزد. (۵۴)

و چیزی مردم را مانع نشد از اینکه ایمان بیاورند زمانی که هدایت برای آن‌ها آمد و چیزی مانع آن‌ها نشد از اینکه از پروردگارشان طلب بخشش کنند، مگر اینکه سنّت پیشینیان در موردشان اجرا شود یا عذاب در مقابلشان قرار گیرد. (۵۵)

برداشت از آیات ۵۴ـ۵۵ (مجادله)

سالک الی اللّه باید کوشش کند که در موضوعاتی که خدای تعالی در قرآن با توضیحات و مثل‌ها بیان فرموده مجادله نکند. هر چه بیشتر آن‌ها را بپذیرد و از هدایت الهی استقبال کند و از خدای تعالی طلب بخشش نماید نیکوتر است والاّ خدای تعالی در دنیا و آخرت او را عذاب خواهد کرد.

آیات ۵۶ـ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ ما نُرْسِلُ الْمُرْسَلينَ إِلاّ مُبَشِّرينَ وَ مُنْذِرينَ وَ يُجادِلُ الَّذينَ كَفَرُوا

بِالْباطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَ اتَّخَذُوا آياتي وَ ما أُنْذِرُوا هُزُوًا ﴿۵۶﴾ وَ مَنْ

أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآياتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْها وَ نَسِيَ ما قَدَّمَتْ يَداهُ إِنّا جَعَلْنا

عَلى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ في آذانِهِمْ وَقْرًا وَ إِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدى فَلَنْ

يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿۵۷﴾ وَ رَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤاخِذُهُمْ بِما كَسَبُوا

لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلاً ﴿۵۸﴾ وَ تِلْكَ

الْقُرى أَهْلَكْناهُمْ لَمّا ظَلَمُوا وَ جَعَلْنا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۶ـ۵۹

و ما نفرستادیم پیامبران را مگر به عنوان بشارت‌دهنده و ترساننده. ولی کافرین به باطل مجادله می‌کنند تا حقّ را بوسیلهٔ این مجادله از بین ببرند و آیات مرا و آنچه راکه از آن ترسانیده شده‌اند، به مسخره گرفتند. (۵۶)

و چه کسی ظالمتر از کسی است که آیات پروردگارش به او تذکّر داده می‌شود پس از آن رو برمی‌گرداند و آنچه را که پیش فرستاده فراموش می‌کند؟ ما بر دلهای این‌ها پرده‌هایی انداخته‌ایم تا آن را نفهمند و در گوشهای آن‌ها سنگینی قرار دادیم و اگر آن‌ها را به طرف هدایت دعوت کنی، پس هرگز در این وقت هیچگاه هدایت نمی‌شوند. (۵۷)

و پروردگار تو بخشندهٔ صاحب رحمت است. اگر آن‌ها را به آنچه کرده‌اند مؤاخذه کند، حتماً عذاب را برای آن‌ها زودتر خواهد فرستاد ولی برای آن‌ها موعدی است که هرگز از آن راه فراری نخواهند یافت. (۵۸)

و آن شهرهایی بوده است که ما وقتی که ظلم کرده‌اند، هلاکشان کرده‌ایم و برای هلاکتشان موعدی قرار داده‌ایم. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۶ـ۵۹ (کلمات معصومین)

سالک الی اللّه باید جدال و بحث‌های بی‌فایده را به خصوص در مقابل انبیاء و معصومین علیهم‌السلام کنار بگذارد و آیات الهی را به مسخره نگیرد و بداند که اگر کسی آیات پروردگار را سبک بشمارد، آنچنان توفیقاتش کم می‌شود که به هیچ‌وجه هدایت نخواهد شد. ولی پروردگار در عین حال مهربان است. اگر این مهربانی را نمی‌داشت، همهٔ مردم مورد عذاب واقع می‌شدند، آنچنان که بعضی از گذشتگان که ظلم را به نهایت رسانده بودند هلاک شدند.

آیات ۶۰ـ۸۲ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ إِذْ قالَ مُوسى لِفَتاهُ لا أَبْرَحُ حَتّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿۶۰﴾

فَلَمّا بَلَغا مَجْمَعَ بَيْنِهِما نَسِيا حُوتَهُما فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿۶۱﴾ فَلَمّا

جاوَزا قالَ لِفَتاهُ آتِنا غَداءَنا لَقَدْ لَقِينا مِنْ سَفَرِنا هذا نَصَبًا ﴿۶۲﴾ قالَ أَرَأَيْتَ

إِذْ أَوَيْنا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسيتُ الْحُوتَ وَ ما أَنْسانيهُ إِلاَّ الشَّيْطانُ أَنْ

أَذْكُرَهُ وَ اتَّخَذَ سَبيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿۶۳﴾ قالَ ذلِکَ ما كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدّا عَلى

آثارِهِما قَصَصًا ﴿۶۴﴾ فَوَجَدا عَبْدًا مِنْ عِبادِنا آتَيْناهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنا وَ

عَلَّمْناهُ مِنْ لَدُنّا عِلْمًا ﴿۶۵﴾ قالَ لَهُ مُوسى هَلْ أَتَّبِعُکَ عَلى أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمّا

عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿۶۶﴾ قالَ إِنَّکَ لَنْ تَسْتَطيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿۶۷﴾ وَ كَيْفَ تَصْبِرُ عَلى

ما لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿۶۸﴾ قالَ سَتَجِدُني إِنْ شاءَ اللّهُ صابِرًا وَ لا أَعْصي لَکَ

أَمْرًا ﴿۶۹﴾ قالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَني فَلا تَسْئَلْني عَنْ شَيْءٍ حَتّى أُحْدِثَ لَکَ مِنْهُ

ذِكْرًا ﴿۷۰﴾ فَانْطَلَقا حَتّى إِذا رَكِبا فِي السَّفينَةِ خَرَقَها قالَ أَ خَرَقْتَها لِتُغْرِقَ

أَهْلَها لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿۷۱﴾ قالَ أَ لَمْ أَقُلْ إِنَّکَ لَنْ تَسْتَطيعَ مَعِيَ

صَبْرًا ﴿۷۲﴾ قالَ لا تُؤاخِذْني بِما نَسيتُ وَ لا تُرْهِقْني مِنْ أَمْري عُسْرًا ﴿۷۳﴾

فَانْطَلَقا حَتّى إِذا لَقِيا غُلامًا فَقَتَلَهُ قالَ أَ قَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ

جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿۷۴﴾ قالَ أَ لَمْ أَقُلْ لَکَ إِنَّکَ لَنْ تَسْتَطيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿۷۵﴾

قالَ إِنْ سَأَلْتُکَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَها فَلا تُصاحِبْني قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنّي

عُذْرًا ﴿۷۶﴾ فَانْطَلَقا حَتّى إِذا أَتَيا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَما أَهْلَها فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُما

فَوَجَدا فيها جِدارًا يُريدُ أَنْ يَنْقَضَّ فَأَقامَهُ قالَ لَوْ شِئْتَ لاَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ
أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قالَ هذا فِراقُ بَيْني وَ بَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْويلِ ما لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ
صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا السَّفينَةُ فَكانَتْ لِمَساكينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعيبَها
وَ كانَ وَراءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَ أَمَّا الْغُلامُ فَكانَ أَبَواهُ
مُؤْمِنَيْنِ فَخَشينا أَنْ يُرْهِقَهُما طُغْيانًا وَ كُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنا أَنْ يُبْدِلَهُما رَبُّهُما
خَيْرًا مِنْهُ زَكاةً وَ أَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَ أَمَّا الْجِدارُ فَكانَ لِغُلامَيْنِ يَتيمَيْنِ فِي
الْمَدينَةِ وَ كانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُما وَ كانَ أَبُوهُما صالِحًا فَأَرادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغا
أَشُدَّهُما وَ يَسْتَخْرِجا كَنزَهُما رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَ ما فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْري ذلِكَ
تَأْويلُ ما لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

ترجمهٔ آیات ۶۰ـ ۸۲

و زمانی که موسی به دوست جوان خود گفت: از رفتن باز نخواهم ایستاد تا به مجمع‌البحرین برسم یا مدّت زیادی راه بروم. (۶۰)

پس وقتی که به مجمع‌البحرین رسیدند، ماهی خود را فراموش کردند و ماهی راه خود را سرازیر در دریا پیش گرفت و رفت. (۶۱)

پس زمانی که از مجمع‌البحرین گذشتند، موسی به دوست جوانش گفت: غذای ما را بیاور که قطعاً ما از این سفرمان، سخت خستگی را احساس می‌کنیم. (۶۲)

دوست جوانش گفت: دیدی چه شد؟ وقتی که ما در کنار آن صخره استراحت کرده بودیم، پس من ماهی را فراموش کردم و جز شیطان این فراموشی را که من به یاد او باشم، بر من مستولی نکرده و او راه خود را در

دریا با کمال تعجّب گرفت و رفت. (۶۳)

موسی گفت: آن همان چیزی بود که ما می‌خواستیم. پس از همان راهی که رفته بودند، برگشتند در حالی که به تحقیق خود ادامه می‌دادند. (۶۴)

پس (در آنجا) بنده‌ای از بندگان ما را، که ما رحمتی از طرف خودمان به او داده بودیم و علمی از ناحیهٔ خودمان به او آموخته بودیم، پیدا کردند. (۶۵)

موسی به او گفت: آیا ممکن است من از تو پیروی کنم تا آنکه از آنچه می‌دانی که مایهٔ رشد است، به من تعلیم دهی؟ (۶۶)

گفت: قطعاً تو هرگز نمی‌توانی با من صبر کنی. (۶۷)

و چگونه می‌توانی صبر کنی بر چیزی که از آن اطّلاع کاملی نداری؟ (۶۸)

موسی گفت: انشاءاللّٰه خواهی دید که من صبر می‌کنم و هیچ دستور تو را مخالفت نمی‌کنم. (۶۹)

خضر گفت: پس اگر مایلی پیروی مرا بکنی، پس از هیچ چیز از من سؤال نکن تا اینکه خودم برای تو آن را یادآوری کنم. (۷۰)

پس آن دو نفر براه افتادند تا وقتی که سوار کشتی شدند. خضر کشتی را سوراخ کرد. موسی گفت: آیا کشتی را سوراخ کردی برای اینکه مسافرین آن را غرق کنی؟ قطعاً کار تعجّب‌آوری را انجام دادی. (۷۱)

گفت: آیا من نگفتم که تو هرگز نمی‌توانی با من صبر کنی؟ (۷۲)

موسی گفت: مرا به آنچه که فراموش کردم، مؤاخذه نکن و به خاطر این کارم بر من سخت نگیر. (۷۳)

پس براه افتادند، تا آنکه نوجوانی را دیدند. پس خضر او را کشت. موسی گفت: آیا کشتی شخص بی‌گناهی را بدون آنکه او کسی را بکشد؟ قطعاً کار منکری انجام داده‌ای. (۷۴)

خضر گفت: آیا من به تو نگفتم که تو هرگز نمی‌توانی با من صبر کنی؟ (۷۵)

موسی گفت: اگر بعد از این، من از چیزی از تو سؤال کردم، پس با من رفاقت نکن. چون از ناحیهٔ من، تو معذور خواهی بود. (۷۶)

پس باز راه افتادند، تا آنجا که به اهل قریه‌ای رسیدند. آن‌ها از اهل آن قریه غذا خواستند. پس اهل قریه اِبا کردند از اینکه آن‌ها را مهمانی کنند. در این حال دیواری را در آن قریه یافتند که می‌خواست خراب شود، پس آن دیوار را سرپا کردند. موسی گفت: مگر می‌خواستی بر این کار مزدی بگیری؟ (۷۷)

خضر گفت: این جدایی بین من و تو است، به زودی تأویل آنچه را که نتوانستی بر آن صبر کنی، به تو خبر می‌دهم. (۷۸)

امّا کشتی؛ پس مالِ مساکینی بود که با آن در دریا کار می‌کردند و من تصمیم گرفتم که معیوبش کنم، زیرا پشت سر آن‌ها پادشاهی بود که غاصبانه هر کشتی را می‌گرفت. (۷۹)

و امّا آن جوانک؛ پس پدر و مادر او مؤمن بودند، پس ما ترسیدیم که آن‌ها را به سوی تجاوزگری و کفر بکشاند. (۸۰)

و ما اراده کردیم اینکه پروردگار آن‌ها بجای این پسر، بهتر و پاکتر و مهربانتر به آن‌ها بدهد. (۸۱)

و امّا آن دیوار؛ پس مال دو نوجوان یتیمی در آن شهر بود و زیر این دیوار گنجی برای آن‌ها بود و پدر و مادر آن‌ها صالح بودند. پس پروردگارت اراده کرد که این‌ها به حدّ بلوغشان برسند و خودشان گنجشان را خارج کنند. این رحمتی از جانب پروردگارت بود و من این کارها را از پیش خود نکردم. این تأویل آنچه که نتوانستی بر آن صبر کنی، می‌باشد. (۸۲)

برداشت از آیات ۶۰ـ۸۲ (قصهٔ حضرت موسی و حضرت خضر ۸)

سالک الی اللّه باید از قصهٔ حضرت موسی و خضر علیهما السلام برداشت‌های زیر را استفاده کند:

۱ـ باید اوّل در پی تحقیق از استاد و کسی که او را به رشد و کمال برساند، آن قدر حرکت کند تا خسته شود. این به خاطر آن است که بعدها قدر این زحمتش را بداند و استاد را به آسانی از دست ندهد.

۲ـ نشانه‌ای، به هر وسیله‌ای که ممکن است از جانب خدای تعالی برای حقانیّت استاد بجوید، تا مطمئن شود.

۳ـ باید در مقابل استادش چون و چرا نداشته باشد و هر چه او می‌کند و یا به او دستور می‌دهد عملی نماید.

۴ـ اگر روی عادت یا به خاطر تعلیمات گذشته، ایرادی به استاد گرفت، فوراً عذر خواهی کند.

۵ـ زیاد اشتباه نکند تا بخواهد زیاد عذر خواهی کند که فرموده‌اند مؤمن گناه نمی‌کند تا بخواهد عذرخواهی کند.

۶ـ سالک الی اللّه باید از اعمال و رفتار و گفتار استادش درس بگیرد و خود را مانند او و طبق دستور او بسازد و تربیت کند.

۷ـ سالک الی اللّه باید خیرخواه صالحین و مؤمنین باشد و نگذارد اموال ایتام و فقراء از بین برود.

۸ـ سالک الی اللّه باید با مردم ولو آنکه به او مهربانی نکنند، با شرح صدر برخورد کند و به آن‌ها کمک نماید.

۹ـ سالک الی اللّه با تعلیماتی که این سوره به او می‌دهد، استقامت را بفهمد و تجربه کند و همیشه در مقابل استاد و دستورات او استقامت داشته باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۸۳ ـ ۹۸ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

وَ يَسْئَلُونَکَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿۸۳﴾ إِنّا مَكَّنّا لَهُ
فِي الْأَرْضِ وَ آتَيْناهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿۸۴﴾ فَأَتْبَعَ سَبَبًا ﴿۸۵﴾ حَتّى إِذا بَلَغَ
مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَها تَغْرُبُ في عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَ وَجَدَ عِنْدَها قَوْمًا قُلْنا يا ذَا
الْقَرْنَيْنِ إِمّا أَنْ تُعَذِّبَ وَ إِمّا أَنْ تَتَّخِذَ فيهِمْ حُسْنًا ﴿۸۶﴾ قالَ أَمّا مَنْ ظَلَمَ
فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلى رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذابًا نُكْرًا ﴿۸۷﴾ وَ أَمّا مَنْ آمَنَ وَ
عَمِلَ صالِحًا فَلَهُ جَزاءَ الْحُسْنى وَ سَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنا يُسْرًا ﴿۸۸﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿۸۹﴾ حَتّى إِذا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَها تَطْلُعُ عَلى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ
مِنْ دُونِها سِتْرًا ﴿۹۰﴾ كَذلِکَ وَ قَدْ أَحَطْنا بِما لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿۹۱﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿۹۲﴾
حَتّى إِذا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِما قَوْمًا لا يَكادُونَ يَفْقَهُونَ
قَوْلاً ﴿۹۳﴾ قالُوا يا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَ مَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
فَهَلْ نَجْعَلُ لَکَ خَرْجًا عَلى أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنا وَ بَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿۹۴﴾ قالَ ما مَكَّنِّي

فيهِ رَبّي خَيْرٌ فَأَعينُوني بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ آتُوني زُبَرَ

الْحَديدِ حَتّى إِذا ساوى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قالَ انْفُخُوا حَتّى إِذا جَعَلَهُ نارًا قالَ

آتُوني أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَ مَا اسْتَطاعُوا لَهُ

نَقْبًا ﴿٩٧﴾ قالَ هذا رَحْمَةٌ مِنْ رَبّي فَإِذا جاءَ وَعْدُ رَبّي جَعَلَهُ دَكّاءَ وَ كانَ وَعْدُ

رَبّي حَقًّا ﴿٩٨﴾

ترجمهٔ آیات ۸۳ـ۹۸

و از تو، از ذوالقرنین می‌پرسند. بگو: زود است که برای شما از او یادی تلاوت کنم. (۸۳)

قطعاً ما برای او در روی زمین امکاناتی دادیم و از هر چیزی وسیله‌ای به او عنایت کردیم. (۸۴)

پس او از این وسائل استفاده و پیروی کرد. (۸۵) تا وقتی که به محل غروب آفتاب رسید. خورشید را یافت که در چشمهٔ گل‌آلودی غروب می‌کند و در کنار آن، قومی را یافت که ما به او گفتیم: ای ذوالقرنین، یا آن‌ها را عذاب می‌کنی و یا در میان آن‌ها نیکویی برقرار می‌کنی؟ (۸۶)

ذوالقرنین گفت: امّا کسی که ظلم کرده باشد، پس به زودی عذابش می‌کنیم سپس به سوی پروردگارش رد می‌شود. پس او را عذاب می‌کند، عذابی که شناخته نشده باشد. (۸۷)

و امّا کسی که ایمان آورده باشد و عمل صالح کند، پس برای او جزای نیکوتری خواهد بود و ما برای او از کارهای آسانمان فرمان می‌دهیم. (۸۸)

سپس از وسائلی که داشت، پیروی کرد. (۸۹)

تا آنکه رسید به محل طلوع خورشید. خورشید را این چنین یافت که بر جمعیّتی طلوع می‌کند که برای آن‌ها در برابر خورشید پوششی قرار نداده بودیم. (۹۰)

این چنین بود و ما به خوبی از امکاناتی که نزد ذوالقرنین بود، اطّلاع داشتیم. (۹۱)

سپس از وسائلی که در اختیارش بود، پیروی کرد. (۹۲)

تا آنجا که بین دو کوه رسید. در کنار آن دو کوه جمعیّتی را دید که هیچ حرفی را نمی‌فهمیدند. (۹۳)

گفتند: ای ذوالقرنین، قطعاً یأجوج و مأجوج فسادکنندگان در زمین‌اند. پس آیا ممکن است ما برای تو مخارج را بدهیم تا اینکه تو بین ما و بین آن‌ها سدّی بسازی؟ (۹۴)

ذوالقرنین گفت: آن امکاناتی که پروردگارم در این خصوص در اختیار من قرار داده، بهتر است. پس شما به من با نیرویتان کمک کنید تا من بین شما و بین آن‌ها سدّ محکمی بسازم. (۹۵)

قطعات بزرگ آهن را برای من بیاورید تا آنجا که بین دو کوه مساوی شود. گفت: آن قدر بدمید تا وقتی که دمیدن شما آن آهن را آتش نماید. گفت: مس گداخته برایم بیاورید تا روی آن بریزم. (۹۶)

پس آن‌ها نتوانستند بر آن بالا بروند و نتوانستند که او را سوراخ کنند. (۹۷)

ذوالقرنین گفت: این رحمتی است از طرف پروردگارم. پس زمانی که وعدهٔ پروردگارم برسد، خدا آن را درهم می‌کوبد و وعدهٔ پروردگارم حقّ است. (۹۸)

برداشت از آیات ۸۳ ـ ۹۸ (قضیهٔ ذوالقرنین)

سالک الی اللّه باید از قضیهٔ ذوالقرنین برداشت‌ها و پندهای زیر را بیاموزد:

۱ - نباید فکر کند که تنها آخرت را باید آباد کند و به فکر دنیایش نباشد، بلکه اگر می‌تواند از شرق تا غرب عالم را مانند ذوالقرنین تسخیر کند و به امور مردم رسیدگی نماید.

۲ - باید مفسدین و مردم آزارها را سرکوب کند و نگذارد آن‌ها در دنیا بیش از حد تجاوز کنند.

۳ - باید در همهٔ امور به خصوص کارهای سخت دارای استقامت باشد و نگذارد شکست بخورد.

۴ - نباید فکر کند که همهٔ کارها باید غیر عادی انجام شود و از وسیله‌ها و اسباب‌ها استفاده نکند.

۵ - باید به مردم مؤمن مهربان باشد تا به او کمک کنند و کارهایی که او می‌خواهد انجام دهد آن‌ها هم با او باشند.

۶ - باید همهٔ کارها را از رحمت الهی بداند و هیچگاه به خود مغرور نشود.

۷ - باید از این قضیه و قضیهٔ اصحاب کهف این گونه برداشت کند که اگر اقتضاء کرد؛ باید برای خدا از همه چیز بگذرد، چنانکه اصحاب کهف گذشتند و اگر اقتضاء کرد باید از همهٔ وسایل برای خدا و در راه او استفاده کند، چنانکه ذوالقرنین انجام داد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۰۳ـ۱۰۸ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمالاً ﴿۱۰۳﴾ الَّذينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ هُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿۱۰۴﴾ أُولئِكَ الَّذينَ كَفَرُوا بِآياتِ رَبِّهِمْ وَ لِقائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمالُهُمْ فَلا نُقيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَزْنًا ﴿۱۰۵﴾ ذلِكَ جَزاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِما كَفَرُوا وَ اتَّخَذُوا آياتي وَ رُسُلي هُزُوًا ﴿۱۰۶﴾ إِنَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ كانَتْ لَهُمْ جَنّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً ﴿۱۰۷﴾ خالِدينَ فيها لا يَبْغُونَ عَنْها حِوَلاً ﴿۱۰۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۳ـ۱۰۸

بگو: آیا به شما خبر بدهیم که زیانکارترین مردم در جهت اعمال کیست؟ (۱۰۳) کسانی هستند که سعی آن‌ها در زندگی دنیا، نابود شده و حال اینکه آن‌ها گمان می‌کنند که قطعاً آن‌ها کار نیک انجام می‌دهند. (۱۰۴)

این‌ها کسانی هستند که به نشانه‌های پروردگارشان و ملاقات او کافر شده‌اند، پس اعمالشان حبط و نابود شد و ما برای آن‌ها روز قیامت میزانی برپا نخواهیم کرد. (۱۰۵)

این جزای آن‌ها است، جهنّم به خاطر آنچه که کافر شده‌اند و نشانه‌ها و پیامبران مرا به مسخره گرفته‌اند خواهد بود. (۱۰۶)

قطعاً کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند، برای آن‌ها بهشتهای فردوس منزلگاه خواهد بود. (۱۰۷) در آن همیشه هستند و هرگز نمی‌خواهند که از آن بهشت جدا شوند. (۱۰۸)

برداشت از آیات ۱۰۳ ـ ۱۰۸ (اهمیّت زندگی در عالم آخرت)

سالک الی اللّه باید بداند، اگر از زندگی دنیا فقط برای رفاه و آسایش دنیایش استفاده کند و فکر کند که خدای تعالی او را تنها برای همان زندگی خلق کرده است، از همهٔ مردم زیانکارتر، اعمال خوبش بی‌ارزش و در روز قیامت برای اعمال نیکش چیزی از اجر نخواهد بود و اگر نشانه‌ها و دین خدا را به بازی بگیرد و به آن‌ها کافر شود، در جهنّم قرار خواهد گرفت.

ولی اگر راه و روش صحیحی را انتخاب کند و به آخرت ایمان کامل داشته باشد، در بهشت عدن دائماً می‌ماند و هیچ‌گاه از آن جدا نمی‌شود.

آیهٔ ۱۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ کهف

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلهُكُمْ إِلهٌ واحِدٌ فَمَنْ كانَ يَرْجُوا لِقاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صالِحًا وَ لا يُشْرِكْ بِعِبادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿۱۱۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۱۰

بگو: جز این نیست که من بشری مثل شما هستم، فقط به من وحی می‌شود، جز این نیست که خدای شما خدای یکتایی است. پس کسی که دیدار پروردگارش را امیدوار است، باید عمل کند عمل شایسته‌ای، و احدی را در عبادت پروردگارش شریک قرار ندهد. (۱۱۰)

برداشت از آیهٔ ۱۱۰ (دیدار با خدا)

سالک الی اللّه باید بداند که آنچه سبب ملاقات با پروردگار می‌شود، اوّل اعمال صالحه است و دوّم اینکه، هیچ کس و هیچ چیز را با خدای تعالی شریک قرار ندهد.

«سورهٔ مبارکهٔ مریم»

آیات ۱ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

✿بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

كهيعص ﴿۱﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيّا ﴿۲﴾ إِذْ نادىٰ رَبَّهُ نِداءً

خَفِيًّا ﴿٣﴾ قٰالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَ اشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْباً وَ لَمْ أَكُنْ

بِدُعٰائِکَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَ إِنِّي خِفْتُ الْمَوٰالِيَ مِنْ وَرٰائِي وَ كٰانَتِ امْرَأَتِي

عٰاقِراً فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْکَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَرِثُنِي وَ يَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَ اجْعَلْهُ

رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يٰا زَكَرِيّٰا إِنّٰا نُبَشِّرُکَ بِغُلاٰمٍ اسْمُهُ يَحْيىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ

سَمِيًّا ﴿٧﴾ قٰالَ رَبِّ أَنّٰى يَكُونُ لِي غُلاٰمٌ وَ كٰانَتِ امْرَأَتِي عٰاقِراً وَ قَدْ بَلَغْتُ

مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ قٰالَ كَذٰلِکَ قٰالَ رَبُّکَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَ قَدْ خَلَقْتُکَ

مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ تَکُ شَيْئاً ﴿٩﴾ قٰالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قٰالَ آيَتُکَ أَلاّٰ تُكَلِّمَ

النّٰاسَ ثَلاٰثَ لَيٰالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرٰابِ فَأَوْحىٰ إِلَيْهِمْ

أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَ عَشِيًّا ﴿١١﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۱

کهیعص (۱) یادی از رحمت پروردگار تو به عبد خود زکریّا است. (۲)

آن وقتی که پروردگارش را با صدایی آهسته خواند. (۳)

گفت: پروردگار من، قطعاً استخوان من سست شده و موهای سرم سفید شده و من به خاطر خواندن تو هرگز از اجابت محروم نبوده‌ام. (۴) و قطعاً من می‌ترسم از وارثینم بعد از خودم و زنم نازا است پس تو از جانب خودت برای من سرپرستی عطا کن. (۵) که وارث من باشد و از آل یعقوب ارث ببرد و پروردگارا، او را مورد رضایت قرارش بده. (۶) ای زکریّا، ما قطعاً به پسری که اسم او یحیی خواهد بود، تو را بشارت می‌دهیم، قبل از این همنامی برای او قرار نداده‌ایم. (۷) زکریّا گفت: پروردگار من، چگونه برای من پسری خواهد بود، در حالی که زنم عقیم است و من به حدّی از پیری رسیده که افتاده شده‌ام؟! (۸)

خدا فرمود: همین طور است، پروردگارت گفته که آن بر من آسان است و من تو را قبلاً خلق کرده‌ام، در حالی که چیزی نبودی. (۹) زکریّا گفت: پروردگار من، برای من نشانه‌ای قرار بده. خدا فرمود: نشانهٔ تو این

است که سه شبانه روز کامل نمی‌توانی با مردم حرف بزنی. (۱۰) پس او از محراب عبادتش به طرف مردمش بیرون رفت. پس به آن‌ها آمرانه و قاطعانه گفت: صبح و شام خدا را تسبیح بگویید. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۱ (قضیهٔ حضرت زکریا علیه‌السلام)

سالک الی اللّه باید هر مقدار هم که ناراحت است، در مناجات با خدای تعالی با صدای بلند داد و فریاد دعا نکند و از ذکر خفی تا می‌تواند استفاده کند و باید بداند که هر مقدار پیر شده باشد، باز هم ممکن است خدای تعالی به او فرزندی عنایت بفرماید. چنان که به حضرت زکریا علیه‌السلام عنایت فرمود. و چون آن چه به قلب انسان در امور شخصی الهام می‌شود ممکن است با وسوسه اشتباه شود، باید انسان متوسل به نشانه واثقی از جانب خدای تعالی در الهاماتش بشود.

آیات ۱۵ – ۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

يٰا يَحْيىٰ خُذِ الْكِتٰابَ بِقُوَّةٍ وَ آتَيْنٰاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿۱۲﴾ وَ حَنٰاناً مِنْ لَدُنّٰا وَ
زَكٰاةً وَ كٰانَ تَقِيًّا ﴿۱۳﴾ وَ بَرًّا بِوٰالِدَيْهِ وَ لَمْ يَكُنْ جَبّٰاراً عَصِيًّا ﴿۱۴﴾ وَ سَلاٰمٌ
عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ يَمُوتُ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ – ۱۲

ای یحیی، کتاب را با کمال قدرت بگیر. و ما نبوّت و حکمت را در کودکی به او دادیم. (۱۲)
و از طرف خود محبّتی به او بخشیدیم و پاکی دل به او دادیم و او با تقوی بود. (۱۳)
و او نسبت به پدر و مادرش نیکویی می‌کرد و او جبّار معصیتکاری نبود. (۱۴)
و سلام بر او روزی که متولّد شد و روزی که می‌میرد و روزی که زنده برانگیخته خواهد شد. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۵ – ۱۲ (قضیهٔ حضرت یحیی علیه‌السلام)

سالک الی اللّه باید تقوی داشته باشد تا به مقامات عالیه برسد زیرا خدای تعالی به حضرت یحیی علیه‌السلام در کودکی نبوت و حکمت را داد و محبت او را در دل مردم انداخت و پاکی را به او عنایت فرمود زیرا او با تقوی بود یعنی در «عالم ذر» تعهّد تقوی و زهد را با خدای تعالی بسته بود و خدا می‌دانست که او به این تعهّد عمل می‌کند. لذا خدای تعالی او را در هر حال در دنیا و آخرت از همه بدیها سلامت نگه داشته بود و او جبار معصیتکاری طبق تعهّدی که بسته بود، نبود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۳۶ – ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِها مَكانًا شَرْقِيًّا ﴿۱۶﴾ فَاتَّخَذَتْ

مِنْ دُونِهِمْ حِجابًا فَأَرْسَلْنا إِلَيْها رُوحَنا فَتَمَثَّلَ لَها بَشَرًا سَوِيًّا ﴿۱۷﴾ قالَتْ

إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿۱۸﴾ قالَ إِنَّما أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ

لَكِ غُلامًا زَكِيًّا ﴿۱۹﴾ قالَتْ أَنّٰى يَكُونُ لِي غُلامٌ وَ لَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَ لَمْ أَكُ

بَغِيًّا ﴿۲۰﴾ قالَ كَذٰلِكِ قالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَ لِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنّاسِ وَ رَحْمَةً

مِنّا وَ كانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿۲۱﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكانًا قَصِيًّا ﴿۲۲﴾ فَأَجاءَهَا

الْمَخاضُ إِلىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قالَتْ يا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هٰذا وَ كُنْتُ نَسْيًا

مَنْسِيًّا ﴿۲۳﴾ فَناداها مِنْ تَحْتِها أَلّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿۲۴﴾

وَ هُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُساقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿۲۵﴾ فَكُلِي وَ اشْرَبِي

وَ قَرِّي عَيْنًا فَإِمّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا

فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿۲۶﴾ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَها تَحْمِلُهُ قالُوا يا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ

شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يا أُخْتَ هارُونَ ما كانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَ ما كانَتْ أُمُّكِ

بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشارَتْ إِلَيْهِ قالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قالَ إِنِّي

عَبْدُ اللَّهِ آتانِيَ الْكِتابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَ جَعَلَنِي مُبارَكًا أَيْنَ ما كُنْتُ وَ

أَوْصانِي بِالصَّلاةِ وَ الزَّكاةِ ما دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَ بَرًّا بِوالِدَتِي وَ لَمْ يَجْعَلْنِي

جَبّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَ السَّلامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَ يَوْمَ أَمُوتُ وَ يَوْمَ أُبْعَثُ

حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ ما كانَ لِلَّهِ

أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحانَهُ إِذا قَضى أَمْرًا فَإِنَّما يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ

اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هذا صِراطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ – ۱۶

و در این کتاب مریم را یاد کن، آن وقتی که از میان خانواده‌اش جدا شد و در ناحیهٔ شرقی قرار گرفت. (۱۶)

و در مقابل قومش پرده‌ای انداخت. پس ما روح خود را به سوی او فرستادیم. پس او در شکل انسانی بی‌عیب در مقابل او قرار گرفت. (۱۷)

مریم گفت: من به خدای بخشنده از تو پناه می‌برم، اگر تو پرهیزکار باشی. (۱۸)

گفت: جز این نیست که من فرستادهٔ پروردگار توأم تا به تو پسر تزکیه شده‌ای ببخشم. (۱۹)

مریم گفت: من چگونه ممکن است پسری داشته باشم و حال اینکه بشری با من تماس نگرفته و من زن تجاوزگری نبوده‌ام. (۲۰)

گفت: همین طور است. ولی پروردگارت فرموده: این کار بر من آسان است و به خاطر آنکه ما او را

نشانه‌ای برای مردم و رحمتی از طرف خودمان قرار دهیم و این کاری مقرّر گردیده است. (۲۱)

بالاخره مریم به آن پسر حامله شد و او را به جای دوری برد. (۲۲)

و درد زایمان او را به طرف تنهٔ درخت خرمایی کشاند. مریم گفت: ای کاش من قبل از این مرده بودم و به کلّی فراموش شده بودم. (۲۳)

پس، از زیر پایش او را صدا زد که (ای مادر،) محزون نباش. قطعاً پروردگار تو زیر پایت نهری قرار داده است. (۲۴)

و تنهٔ درخت خرما را به طرف خود تکان بده، رطب تازه‌ای برایت می‌ریزد. (۲۵)

پس بخور و بیاشام و چشمت را روشن کن، پس اگر کسی از بشر را دیدی بگو: قطعاً من برای خدای بخشنده روزه نذر کرده‌ام و هرگز با انسانی امروز صحبت نمی‌کنم. (۲۶)

پس مریم پسرش را که در بغل گرفته بود به سوی قومش برد. قومش گفتند: ای مریم، قطعاً تو کار بسیار بدی انجام داده‌ای. (۲۷)

ای خواهر هارون، پدرت مرد بدی نبود و مادرت تجاوزکار نبود. (۲۸)

مریم به پسرش اشاره کرد. آن‌ها گفتند: چگونه ما با کودکی که در گهواره است حرف بزنیم. (۲۹)

پسر گفت: قطعاً من بندهٔ خدایم، او به من کتاب داده و مرا پیغمبر قرار داده است. (۳۰)

و مرا هر جا که باشم با برکت قرار داده و مرا به نماز و زکات تا زنده باشم توصیه فرموده است. (۳۱)

و مرا نیکوکار نسبت به مادرم قرار داده و مرا جبّار بدبختی قرار نداده است. (۳۲)

و سلام بر من است، روزی که متولّد شده‌ام و روزی که می‌میرم و روزی که زنده برانگیخته خواهم شد. (۳۳)

این است عیسی بن مریم سخن حقّی که دربارهٔ آن شکّ می‌کنند. (۳۴)

هرگز برای خدا شایسته نبوده است که فرزندی اتّخاذ کند. او منزّه است. هر زمان که چیزی را فرمان دهد، پس جز این نیست که می‌گوید به آن باش، پس می‌باشد. (۳۵)

و قطعاً خدا پروردگار من و پروردگار شما است، پس او را عبادت کنید، این است صراط مستقیم. (۳۶)

برداشت از آیات ۳۶ – ۱۶ (قصه حضرت مریم علیها السلام)

سالک الی اللّه اگر دامنش را از بدیها و فحشاء پاک نگه بدارد، خدای تعالی بهترین پاداش را به او عنایت می‌فرماید. چنان که حضرت مریم علیها السلام دامن خود را پاک نگه داشت و تقوی را پیشه کرد و همیشه با خدا مأنوس بود. اگر چه امتحان سختی را داد ولی خدای تعالی به او فرزند پاکی عنایت کرد که از کودکی حرف

می‌زد، پیامبر خدا بود، خدای تعالی کتاب را به او عنایت فرموده بود، مقدمش مبارک بود، به معجزهٔ او چشمه آب از زیر پای مریم علیها السلام بیرون آمد و درخت خشک خرما به او خرمای تازه داد و همین پسر که مسیح علیه السلام نام داشت از او و پاکی او در کودکی دفاع کرد و دین حضرت عیسی علیه السلام تا زمان بعثت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله مردم را هدایت می‌کرد و دین خدا را به صاحب اصلیش پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله رساند و به نماز و روزه و زکات مقید بود و نیکوکاری را شعار خود قرار داده بود و بالاخره یک فرد بدبختی که جبار باشد، نبود و اگر سالکین الی الله به خصوص خانم‌ها بتوانند مانند حضرت مریم علیها السلام فقط خدمتگزار دستورات خدای تعالی باشند، خدای تعالی به آن‌ها لطف و عنایت خاص خواهد فرمود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۰ – ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتابِ إِبْراهيمَ إِنَّهُ كانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿۴۱﴾ إِذْ قالَ لِأَبيهِ يا أَبَتِ لِمَ
تَعْبُدُ ما لا يَسْمَعُ وَ لا يُبْصِرُ وَ لا يُغْني عَنْكَ شَيْئًا ﴿۴۲﴾ يا أَبَتِ إِنّي قَدْ
جاءَني مِنَ الْعِلْمِ ما لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْني أَهْدِكَ صِراطًا سَوِيًّا ﴿۴۳﴾ يا أَبَتِ لا
تَعْبُدِ الشَّيْطانَ إِنَّ الشَّيْطانَ كانَ لِلرَّحْمنِ عَصِيًّا ﴿۴۴﴾ يا أَبَتِ إِنّي أَخافُ أَنْ
يَمَسَّكَ عَذابٌ مِنَ الرَّحْمنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطانِ وَلِيًّا ﴿۴۵﴾ قالَ أَ راغِبٌ أَنْتَ
عَنْ آلِهَتي يا إِبْراهيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَ اهْجُرْني مَلِيًّا ﴿۴۶﴾ قالَ سَلامٌ
عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبّي إِنَّهُ كانَ بي حَفِيًّا ﴿۴۷﴾ وَ أَعْتَزِلُكُمْ وَ ما تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّهِ وَ أَدْعُوا رَبّي عَسى أَلاّ أَكُونَ بِدُعاءِ رَبّي شَقِيًّا ﴿۴۸﴾ فَلَمَّا
اعْتَزَلَهُمْ وَ ما يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّهِ وَهَبْنا لَهُ إِسْحاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ كُلاًّ
جَعَلْنا نَبِيًّا ﴿۴۹﴾ وَ وَهَبْنا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنا وَ جَعَلْنا لَهُمْ لِسانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیات ۵۰ – ۴۱

و در این کتاب ابراهیم را یاد کن که او قطعاً پیغمبر بسیار راستگویی بود. (۴۱)

آن وقتی که به پدرش گفت: ای پدر من، چرا بندگی می‌کنی چیزی را که نمی‌شنود و نمی‌بیند و هیچ مشکلی را از تو حل نمی‌کند؟ (۴۲)

ای پدر من، قطعاً برای من علمی آمده که برای تو آن علم نیامده است، پس از من پیروی کن تا من تو را به راه راست هدایت کنم. (۴۳)

ای پدر من، بندگی شیطان را نکن. قطعاً شیطان نسبت به خدای بخشنده، معصیتکار بود. (۴۴)

ای پدر من، قطعاً من می‌ترسم عذابی به تو از طرف خدای بخشنده برسد، پس تو فرمانبردار شیطان باشی. (۴۵) پدر گفت: آیا تو از خدایان من، ای ابراهیم، روگردانی؟ اگر بس نکنی، حتماً تو را سنگسار می‌کنم و حالا برای مدّت زیادی از من دور شو. (۴۶)

ابراهیم گفت: سلام بر تو. من به زودی برای تو از پروردگارم طلب بخشش می‌کنم. قطعاً پروردگارم به من مهربان بوده است. (۴۷)

و من از شما و آنچه غیر از خدا را می‌خوانید، دوری می‌کنم و پروردگارم را می‌خوانم. امید است اینکه بدبخت نباشم به خاطر دعای من، پروردگارم را. (۴۸)

پس وقتی که ابراهیم از آن‌ها و آنچه غیر از خدا را می‌پرستیدند دوری کرد، ما به او اسحاق و یعقوب را دادیم که همهٔ آن‌ها را پیغمبر قرار دادیم. (۴۹)

و از رحمت خود به آن‌ها عطا کردیم و برای آن‌ها زبان راستگوی بلندمرتبه‌ای قرار دادیم. (۵۰)

برداشت از آیات ۵۰ – ۴۱ (قضیهٔ حضرت ابراهیم علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد امر به معروف و نهی از منکر را ترک نکند تا خدای تعالی او را از صدیقین قرار دهد چنان که دربارهٔ حضرت ابراهیم علیه‌السلام در قرآن می‌خوانیم که با مهربانی پدرش (یا عمویش) را نهی از منکر می‌کرد و او را به راه راست راهنمایی می‌نمود و از او می‌خواست که بندگی شیطان را نکند تا مبادی به عذاب پروردگار مبتلا گردد.

سالک الی اللّٰه باید با شیطان و شیطان سیرتان زندگی نکند و تحت تأثیر آن‌ها قرار نگیرند.

سالک الی اللّٰه باید اگر چه مورد تهدید دوستان و نزدیکانش قرار می‌گیرد برای آن‌ها از خدا، طلب آمرزش کند و سلامتی آن‌ها را از خدا بخواهد که اگر این چنین بود خدا به او برکت و رحمت عنایت می‌فرماید و راه امر به معروف و نهی از منکر را بهتر پیدا می‌کند.

آیات ۵۸ – ۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتابِ مُوسى إِنَّهُ كانَ مُخْلَصًا وَ كانَ رَسُولاً نَبِيًّا ﴿۵۱﴾ وَ نادَيْناهُ

مِنْ جانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَ قَرَّبْناهُ نَجِيًّا ﴿۵۲﴾ وَ وَهَبْنا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنا أَخاهُ

هارُونَ نَبِيًّا ﴿۵۳﴾ وَ اذْكُرْ فِي الْكِتابِ إِسْماعِيلَ إِنَّهُ كانَ صادِقَ الْوَعْدِ وَ كانَ
رَسُولاً نَبِيًّا ﴿۵۴﴾ وَ كانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلاةِ وَ الزَّكاةِ وَ كانَ عِنْدَ رَبِّهِ
مَرْضِيًّا ﴿۵۵﴾ وَ اذْكُرْ فِي الْكِتابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿۵۶﴾ وَ رَفَعْناهُ
مَكانًا عَلِيًّا ﴿۵۷﴾ أُولئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَ
مِمَّنْ حَمَلْنا مَعَ نُوحٍ وَ مِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْراهِيمَ وَ إِسْرائِيلَ وَ مِمَّنْ هَدَيْنا وَ اجْتَبَيْنا
إِذا تُتْلى عَلَيْهِمْ آياتُ الرَّحْمنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَ بُكِيًّا ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیات ۵۸ – ۵۱

و موسی را در کتاب یاد کن. قطعاً او خالص شده و پیامبر فرستاده شده‌ای بوده است. (۵۱)

و ما او را از طرف راست طور صدا زدیم و در حالی که با او آهسته صحبت می‌کردیم، به خود نزدیکش نمودیم. (۵۲)

و ما به او از رحمت خودمان برادرش هارون را که پیامبر بود، عطا کردیم. (۵۳)

و در کتاب اسماعیل را یاد کن. قطعاً او صادق‌الوعد و پیامبر فرستاده شده‌ای بوده است. (۵۴)

و اهلش را به نماز و زکات دستور می‌داد و در نزد پروردگارش مورد رضایت بود. (۵۵)

و یاد کن در کتاب، ادریس را. قطعاً او پیامبر بسیار راستگویی بود. (۵۶)

و ما او را به مقام بلندی ارتقاء دادیم. (۵۷)

این‌ها کسانی هستند که خدا به آن‌ها نعمت داده است از پیامبران که از فرزندان آدم‌اند و از کسانی که ما با نوح حملشان کردیم و از ذرّیهٔ ابراهیم و اسرائیل‌اند و از کسانی هستند که هدایت کردیم و انتخاب نمودیم. وقتی که آیات خدای بخشنده بر آن‌ها خوانده می‌شود، می‌افتند در حالی که سجده می‌کنند و گریانند. (۵۸)

برداشت از آیات ۵۸ – ۵۱ (دریافت نعمت الهی)

سالک الی اللّٰه باید اعمال و افکار خود را برای خدا خالص کند تا خدای تعالی با او مأنوس شود و نعمتهایش را به او عنایت کند.

سالک الی اللّٰه باید به وعده‌هایش دقیق عمل کند و اهل بیتش را به نماز و واجبات دینی وادار نماید تا

مورد رضایت پروردگار واقع گردد.

سالک الی اللّه باید در همه کار صداقت را شعار خود قرار دهد تا خدای تعالی او را به مقام بالائی برساند و او را در کنار انبیائی که خدا به آن‌ها نعمت زندگی پاک عنایت فرموده قرار دهد.

آیات ۶۳ – ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضاعُوا الصَّلاةَ وَ اتَّبَعُوا الشَّهَواتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿۵۹﴾ إِلاّ مَنْ تابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صالِحًا فَأُولئِکَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿۶۰﴾ جَنّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمنُ عِبادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿۶۱﴾ لا يَسْمَعُونَ فِيها لَغْوًا إِلاّ سَلامًا وَ لَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيها بُكْرَةً وَ عَشِيًّا ﴿۶۲﴾ تِلْکَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبادِنا مَنْ كانَ تَقِيًّا ﴿۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۶۳ – ۵۹

پس به جای ماندند بعد از آن‌ها بازماندگانی که نماز را ضایع کردند و پیرو شهوات بودند که زود است گمراهی خود را ببینند. (۵۹)

مگر کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و عمل صالح نماید که این‌ها داخل بهشت می‌شوند و جزئی‌ترین ستمی به آن‌ها نخواهد شد. (۶۰)

بهشتهای جاودانی که خداوند بخشنده به بندگانش به غیب وعده فرموده. قطعاً خدا وعده‌اش خواهد رسید. (۶۱)

در آن بهشتها سخن لغو و بیهوده مگر سلامی نمی‌شنوند و برای آن‌ها روزیشان در آن بهشتها صبح و شام مقرّر است. (۶۲)

این بهشتی است که به بندگانمان، کسی که پرهیزگار باشد، به ارث می‌دهیم. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۳ – ۵۹ (وظایف سالک الی الله)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد به نماز اهمیّت بدهد و آن را ضایع نکند و بدون قید و شرط خواسته‌های دلش را انجام ندهد والا گمراهی خود را مشاهده خواهد کرد و اگر این چنین بود نمی‌تواند به سوی خدا حرکت کند مگر توبه کند و ایمان داشته باشد و مراحل سیر و سلوک را بگذراند تا خدای تعالی به وعدهٔ خود که برای این اشخاص بهشت جاودانی که در آن سخن و کار بیهوده‌ای نیست و در هر شبانه روز، رزق آن‌ها آماده خواهد بود و او را وعده کرده، عمل نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۷۶ – ۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

قُلْ مَنْ كانَ فِي الضَّلالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰى إِذا رَأَوْا ما يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذابَ وَ إِمَّا السّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكانًا وَ أَضْعَفُ جُنْدًا ﴿۷۵﴾ وَ يَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَ الْباقِياتُ الصّالِحاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوابًا وَ خَيْرٌ مَرَدًّا ﴿۷۶﴾

ترجمهٔ آیات ۷۶ – ۷۵

بگو: کسی که در گمراهی باشد، خدای بخشنده حتماً به او مهلت می‌دهد تا زمانی که ببینند آنچه را به آن‌ها وعده داده شده که یا عذاب و یا قیامت خواهد بود. پس به زودی خواهند دانست که چه کسی مکانش بدتر است و چه کسی لشگرش ضعیف‌تر است. (۷۵)

و کسانی که هدایت شده‌اند، خدا بر هدایتشان می‌افزاید و باقیات‌الصالحات در نزد پروردگارت ثوابش بهتر و عاقبتش نیکوتر است. (۷۶)

برداشت از آیات ۷۶ – ۷۵ (هدایت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر در راهی و یا کاری ضلالت و گمراهی را انتخاب کرد و فوراً جبران ننمود خدای تعالی او را به حال خود وامی گذارد و کارش به جای بسیار بدی می‌کشد ولی اگر محاسبه و مراقبت دقیقی داشته باشد و نگذارد در راهی به اشتباه برود خدا بر هدایتش می‌افزاید و عاقبتش به خیر می‌انجامد.

آیات ۸۴ – ۸۳ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

أَ لَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّياطِينَ عَلَى الْكافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿۸۳﴾ فَلا تَعْجَلْ

عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿۸۴﴾

ترجمهٔ آیات ۸۴ – ۸۳

آیا ندیدی که ما شیاطین را به سوی کفّار قطعاً فرستادیم تا آن‌ها را کاملاً تحریک کنند؟ (۸۳)
پس بر آن‌ها عجله نکن جز این نیست که ما (اعمالشان) را برایشان کاملاً می‌شماریم. (۸۴)

برداشت از آیات ۸۴ – ۸۳ (گمراهی)

سالک الی اللّه باید بداند که اگر خدا انسان را به حال خود وابگذارد شیطان او را تحریک می‌کند و به گمراهی بیشتری می‌کشاند.

آیه ۹۶ از سورهٔ مبارکهٔ مریم

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمنُ وُدًّا ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیه ۹۶

قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل شایسته کرده‌اند، خدای بخشنده برای آن‌ها در دلها محبّتی قرار می‌دهد. (۹۶)

برداشت از آیه ۹۶ (محبّت)

سالک الی اللّه اگر ایمان و عمل صالح داشته باشد محبتش را خدای تعالی در دلهای مردم قرار می‌دهد.

«سورهٔ مبارکهٔ طه»

آیات ۳۶ – ۹ از سورهٔ مبارکهٔ طه

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

وَ هَلْ أَتاكَ حَديثُ مُوسى ﴿۹﴾ إِذْ رَأى نارًا فَقالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نارًا لَعَلِّي آتيكُمْ مِنْها بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النّارِ هُدًى ﴿۱۰﴾ فَلَمّا أَتاها نُودِيَ

يا مُوسى ﴿١١﴾ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

وَ أَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِما يُوحى ﴿١٣﴾ إِنَّنِي أَنَا اللّهُ لا إِلهَ إِلاّ أَنَا فَاعْبُدْنِي وَ

أَقِمِ الصَّلاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السّاعَةَ آتِيَةٌ أَكادُ أُخْفيها لِتُجْزى كُلُّ نَفْسٍ بِما

تَسْعى ﴿١٥﴾ فَلا يَصُدَّنَّكَ عَنْها مَنْ لا يُؤْمِنُ بِها وَ اتَّبَعَ هَواهُ فَتَرْدى ﴿١٦﴾ وَ

ما تِلْكَ بِيَمينِكَ يا مُوسى ﴿١٧﴾ قالَ هِيَ عَصايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْها وَ أَهُشُّ بِها

عَلى غَنَمي وَ لِيَ فيها مَآرِبُ أُخْرى ﴿١٨﴾ قالَ أَلْقِها يا مُوسى ﴿١٩﴾ فَأَلْقاها

فَإِذا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعى ﴿٢٠﴾ قالَ خُذْها وَ لا تَخَفْ سَنُعيدُها سيرَتَهَاالْأُولى ﴿٢١﴾

وَ اضْمُمْ يَدَكَ إِلى جَناحِكَ تَخْرُجْ بَيْضاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرى ﴿٢٢﴾

لِنُرِيَكَ مِنْ آياتِنَا الْكُبْرى ﴿٢٣﴾ اذْهَبْ إِلى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغى ﴿٢٤﴾ قالَ رَبِّ

اشْرَحْ لي صَدْري ﴿٢٥﴾ وَ يَسِّرْ لي أَمْري ﴿٢٦﴾ وَ احْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِساني ﴿٢٧﴾

يَفْقَهُوا قَوْلي ﴿٢٨﴾ وَ اجْعَلْ لي وَزيرًا مِنْ أَهْلي ﴿٢٩﴾ هارُونَ أَخي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ

بِهِ أَزْري ﴿٣١﴾ وَ أَشْرِكْهُ في أَمْري ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثيرًا ﴿٣٣﴾ وَ نَذْكُرَكَ

كَثيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنا بَصيرًا ﴿٣٥﴾ قالَ قَدْ أُوتيتَ سُؤْلَكَ يا مُوسى ﴿٣٦﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ – ۹

و آیا جریان حضرت موسی به تو رسیده است؟ (۹)

آن وقتی که آتشی را دید، پس به خانواده‌اش گفت: بمانید. حتماً من آتشی را احساس کردم. شاید از آن جرقه‌ای برای شما بیاورم یا از کنار آن آتش راهنمائی پیدا کنم. (۱۰)

پس وقتی که نزدیک آن آتش رسید، ندا داده شد: ای موسی! (۱۱)

من قطعاً پروردگار توأم. کفشت را بکن. تو قطعاً در بیابان مقدّس «طویٰ» هستی. (۱۲)

و من تو را انتخاب کرده‌ام. پس گوش بده به آنچه وحی می‌شود. (۱۳)

قطعاً من خدائی هستم که خدائی جز من نیست. پس مرا عبادت کن و برای یاد من نماز بخوان. (۱۴)

قطعاً قیامت خواهد آمد. می‌خواهم آن را پنهانش کنم تا هر کسی به آنچه کوشش می‌کند، جزا داده شود. (۱۵)

پس تو را کسی که ایمان به قیامت ندارد و پیرو هوای نفس خود است، از قیامت باز ندارد که مطرود خواهی شد. (۱۶)

و ای موسی، آن چیست در دست تو؟ (۱۷)

موسی گفت: این عصای من است. بر آن تکیه می‌کنم و با آن برای گوسفندانم برگ می‌تکانم و برای من در این عصا کارهای دیگری هم هست. (۱۸)

خدا گفت: آن را بینداز ای موسی. (۱۹)

پس آن را انداخت. ناگهان آن ماری شد که حرکت می‌کرد. (۲۰)

خدا گفت: بگیر آن را و نترس. به زودی ما آن را به صورت اوّلش بر می‌گردانیم. (۲۱)

دستت را در بغلت کن تا سفید و بی‌عیب بیرون آید که نشانهٔ دیگری باشد. (۲۲)

تا به تو نشان دهیم از آیات بزرگ خود. (۲۳)

به سوی فرعون برو که قطعاً او طغیان کرده است. (۲۴)

موسی گفت: پروردگار من، شرح صدر به من عنایت کن. (۲۵)

و کارم را آسان کن. (۲۶)

و گره را از زبانم باز کن. (۲۷)

تا سخن مرا بفهمند. (۲۸)

و برای من از اهل خودم وزیری قرار بده. (۲۹)

برادرم هارون باشد. (۳۰)

بوسیلهٔ او پشتم را محکم کن. (۳۱)

و او را در کار من شریک فرما. (۳۲)

تا ما تو را زیاد تسبیح کنیم. (۳۳)

و تو را زیاد یاد کنیم. (۳۴)

قطعاً تو بر حال ما بینائی. (۳۵)

خدا گفت: ای موسی، قطعاً آنچه را که خواستی به تو داده شد. (۳۶)

برداشت از آیات ۳۶ – ۹ (قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد وسائل رفاه و آسایش زن و فرزندش را کاملاً تهیّه کند و اگر در این بین با مأموریتهای الهی برخورد نمود خدا را بر آن‌ها مقدم بدارد تا خدای تعالی هم او را بر دیگران برگزیند و اگر بخواهد مورد توجه بیشتری از جانب خدای تعالی واقع گردد نماز بخواند و بندگی خدا را دقیقاً انجام دهد و معتقد به مرگ و قیامت و روز جزا باشد تا خدای تعالی دوستانه با او حرف بزند و او هم با خدا با محبت شدید تکلم کند. و خدای تعالی با کارهای غیر عادی از قبیل معجزه و یا کرامت او را اکرام کند و ترس و وحشت را از او بردارد تا بتواند کاملاً امر به معروف و نهی از منکر نماید و در مقابل پرقدرت‌ترین مردم بایستد و آن چنان به کمالات روحی برسد که خواسته‌اش، خواست خدا باشد و همهٔ حوائجش در راستای بندگی و یاد خدا واقع گردد و خدای تعالی دعاهای او را مستجاب فرماید و باید سالک الی اللّٰه کوشش کند که آن چه از خدا می‌خواهد بیشتر در راه بندگی و دعوت مردم به سوی خدا و سیر الی اللّٰه باشد چنان که حضرت موسی علیه‌السلام وقتی مأموریت برای هدایت قومش پیدا کرد و در مقابلش قدرتمندی مثل فرعون طغیانگر قرار گرفت اول چیزی که از خدا خواست شرح صدر و سپس آن گونه تبلیغی که بتواند حرفش را به مردم بفهماند بود و دیگر چیزی که باز از خدا می‌خواهد همکار و هم راز و یاوری که از اهل خودش باشد که صددرصد به او اعتماد کند و در موفقیتش شریکش باشد، است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۳۸ – ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ لَقَدْ مَنَنّا عَلَيْکَ مَرَّةً أُخْرى ﴿۳۷﴾ إِذْ أَوْحَيْنا إِلى أُمِّکَ ما يُوحى ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۸ – ۳۷

و قطعاً ما یک بار دیگر بر تو منّت گذاشته‌ایم. (۳۷)
آن وقتی که به مادرت آنچه وحی کردنی بود، وحی کردیم. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ – ۳۷ (ممنون بودن از خدا)

سالک الی اللّٰه باید ممنون همهٔ نعمتهای الهی باشد و آن‌ها را به یاد بیاورد و با خود بگوید که اگر این نعمت را نمی‌داشتم چه می‌شد و چقدر مشکلات برایم به وجود می‌آمد.

آیه ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ طه

أَنِ اقْذِفيهِ فِي التّابُوتِ فَاقْذِفيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّلي وَ عَدُوٌّ لَهُ وَ أَلْقَيْتُ عَلَيْکَ مَحَبَّةً مِنّي وَ لِتُصْنَعَ عَلى عَيْني ﴿۳۹﴾

ترجمهٔ آیه ۳۹

در آن زمان که خواهرت راه می‌رفت و می‌گفت: آیا شما را راهنمائی کنم بر کسی که تکفّل او را بکند؟ پس ما تو را به مادرت برگرداندیم تا چشمش روشن شود و محزون نگردد و تو کسی را کشتی، پس ما از غم نجاتت دادیم و کاملاً تو را آزمایش کردیم. پس سالها در میان اهل مدین بودی. سپس ای موسی، حالا اینجا برای تقدیرت (تقدیر نبوّت) آمده‌ای. (۴۰)

برداشت از آیه ۳۹ (ایمان)

سالک الی اللّٰه باید همهٔ کارهای غیر عادی را که از جانب خدا انجام می‌شود باور کند و آن‌ها را از قدرت پروردگارش خارج نداند زیرا قضایائی در قرآن مانند قصّهٔ حضرت موسی علیه‌السلام و بزرگ شدن او به وسیلهٔ فرعون، ممکن است برای افراد ضعیف غیر قابل هضم باشد ولی باید باور کند.

آیه ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ طه

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلىٰ مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنٰاكَ إِلىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهٰا وَ لاٰ تَحْزَنَ وَ قَتَلْتَ نَفْساً فَنَجَّيْنٰاكَ مِنَ الْغَمِّ وَ فَتَنّٰاكَ فُتُوناً فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلىٰ قَدَرٍ يٰا مُوسىٰ ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیه ۴۰

و من تو را برای خودم ساخته‌ام. (۴۱)

برداشت از آیه ۴۰ (وعدهٔ الهی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که وعده‌های پروردگار هر چند غیر قابل هضم باشد، انجام خواهد شد ولو از نظر بعضی افراد فوق العاده مشکل باشد.

آیه ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ اصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیه ۴۱

و من تو را برای خودم ساخته‌ام. (۴۱)

برداشت از آیه ۴۱ (یاری خدا)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد که لسان اللّٰه و ید اللّٰه گردد و خدای تعالی را یاری کند و کوشش کند که خدای تعالی او را به خدمتگزاری بپذیرد.

آیات ۴۴ – ۴۲ از سورهٔ مبارکهٔ طه

اذْهَبْ أَنْتَ وَ أَخُوكَ بِآيَاتِي وَ لاٰ تَنِيا فِي ذِكْرِي ﴿۴۲﴾ اذْهَبا إِلىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغىٰ ﴿۴۳﴾ فَقُولاٰ لَهُ قَوْلاً لَيِّناً لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشىٰ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ – ۴۲

برو تو و برادرت با نشانه‌های من و در یاد من کوتاهی نکنید. (۴۲)

بروید به سوی فرعون، که او طغیان کرده است. (۴۳)

پس با ملایمت با او سخن بگوئید، شاید متذکّر شود یا از روی محبّت از خدا بترسد. (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ – ۴۲ (نرمی و محبّت)

سالک الی اللّه باید حتّی با دشمنان دین با نرمی حرف بزند، شاید کلامش تأثیر کند و آن‌ها هدایت شوند و ترسی در دلشان از خدا پیدا شود.

آیات ۴۶ – ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ طه

قالاٰ رَبَّنا إِنَّنا نَخافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنا أَوْ أَنْ يَطْغىٰ ﴿۴۵﴾ قالَ لاٰ تَخافا إِنَّني مَعَكُما أَسْمَعُ وَ أَرىٰ ﴿۴۶﴾

ترجمهٔ آیات ۴۶ – ۴۵

سی و هارون گفتند: پروردگار ما، قطعاً ما می‌ترسیم که در خصوص ما افراط کند یا اینکه طغیان نماید. (۴۵)

خدا فرمود: نترسید، قطعاً من با شما دو نفر هستم، هم می‌شنوم و هم می‌بینم. (۴۶)

برداشت از آیات ۴۶ – ۴۵ (قاطعیّت)

سالک الی اللّه باید در صراط مستقیم حرکت کند که در این صورت از هیچ قدرتی نباید بترسد. زیرا خدای تعالی با او همراه خواهد بود و سخنان او را می‌شنود و کار او را می‌بیند.

آیات ۵۴ – ۴۷ از سورهٔ مبارکهٔ طه

فَأْتِياهُ فَقُولا إِنّا رَسُولا رَبِّکَ فَأَرْسِلْ مَعَنا بَني إِسْرائيلَ وَ لا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ
جِئْناکَ بِايَةٍ مِنْ رَبِّکَ وَ السَّلامُ عَلى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدى ﴿۴۷﴾ إِنّا قَدْ أُوحِيَ
إِلَيْنا أَنَّ الْعَذابَ عَلى مَنْ كَذَّبَ وَ تَوَلّى ﴿۴۸﴾ قالَ فَمَنْ رَبُّكُما يا مُوسى ﴿۴۹﴾
قالَ رَبُّنَا الَّذي أَعْطى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدى ﴿۵۰﴾ قالَ فَما بالُ الْقُرُونِ
الْأُولى ﴿۵۱﴾ قالَ عِلْمُها عِنْدَ رَبِّي في كِتابٍ لا يَضِلُّ رَبّي وَ لا يَنْسى ﴿۵۲﴾
الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ سَلَكَ لَكُمْ فيها سُبُلاً وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ
ماءً فَأَخْرَجْنا بِهِ أَزْواجًا مِنْ نَباتٍ شَتّى ﴿۵۳﴾ كُلُوا وَ ارْعَوْا أَنْعامَكُمْ إِنَّ في
ذلِکَ لَآياتٍ لِأُولِي النُّهى ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۴ – ۴۷

پس به طرف او بروید و بگوئید: حتماً ما پیامبران پروردگار تو هستیم. بنی‌اسرائیل را با ما بفرست و عذابشان نکن، که ما با نشانه‌ای از طرف پروردگارت به نزد تو آمده‌ایم و سلام بر کسی که هدایت را پیروی می‌کند. (۴۷)

قطعاً بر ما وحی شده است که عذاب بر کسی واقع خواهد شد که تکذیب کند و روبگرداند. (۴۸)

فرعون گفت: ای موسی، پروردگار شما کیست؟ (۴۹)

موسی گفت: پروردگار ما کسی است که خلقت هر موجودی را به او عطا فرموده، سپس او را هدایت کرده است. (۵۰)

فرعون گفت: پس تکلیف نسلهای گذشته چه خواهد شد؟ (۵۱)

موسی گفت: علم آن نزد پروردگارم در کتابی است که پروردگار من نه گمراه می‌شود و نه فراموش می‌کند. (۵۲)

کسی که زمین را برای شما گهواره‌ای قرار داده و در آن برای شما راههایی ایجاد کرده و از آسمان آب نازل فرموده که خارج کنیم بوسیلهٔ آن آب زوجهایی از انواع گیاهان مختلف را. (۵۳)

بخورید و چهارپایانتان را بچرانید که در آن نشانه‌هایی است برای صاحبان عقل. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴ – ۴۷ (برخورد بد دشمن)

سالک الی اللّه باید به پیروی از انبیاء علیهم‌السلام بدون هیچ گونه ترسی قاطعیّت داشته باشد و حقایق را اظهار کند.

سالک الی اللّه باید هر قدر که دشمنان او را فحش می‌دهند و او را سرزنش می‌کنند، از راه و حرکت خود به سوی خدای تعالی دست نکشد و به راه خود ادامه دهد.

آیات ۵۶ – ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ طه

مِنْهٰا خَلَقْنٰاكُمْ وَ فِيهٰا نُعِيدُكُمْ وَ مِنْهٰا نُخْرِجُكُمْ تٰارَةً أُخْرىٰ ﴿۵۵﴾ وَ لَقَدْ أَرَيْنٰاهُ آيٰاتِنٰا كُلَّهٰا فَكَذَّبَ وَ أَبىٰ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیات ۵۶ – ۵۵

از این خاک خلقتان کردیم و در این خاک شما را بر می‌گردانیم و از این خاک شما را بار دیگر خارجتان می‌کنیم. (۵۵)

و قطعاً ما همهٔ آیات خود را به او نشان دادیم ولی او تکذیب کرد و روگرداند. (۵۶)

برداشت از آیات ۵۶ – ۵۵ (دنیا و آخرت)

سالک الی اللّه باید اعتقادش را به قیامت محکم کند و بداند این بدن جز لباسی که از خاک ساخته شده و باز به همین خاک بر می‌گردد چیز دیگری نیست و خود را پابند این بدن نکند.

سالک الی اللّه باید با سعادت خود لجبازی نکند و حقایق را اگر چه بر ضرر او است، بپذیرد و قبول داشته باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیه ۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ طه

قٰالَ أَ جِئْتَنٰا لِتُخْرِجَنٰا مِنْ أَرْضِنٰا بِسِحْرِكَ يٰا مُوسىٰ ﴿۵۷﴾

ترجمهٔ آیه ۵۷

فرعون گفت: ای موسی، آیا تو نزد ما آمده‌ای، برای اینکه ما را از زمینمان با سحرت خارج کنی؟ (۵۷)

برداشت از آیه ۵۷ (سوءِ ظن)

سالک الی اللّٰه باید به کسانی که روی خلوص نیّت او را راهنمایی می‌کنند سوء ظن نداشته باشد و به آن‌ها تهمت نزند.

آیات ۶۰ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ طه

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنٰا وَ بَيْنَكَ مَوْعِداً لاٰ نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَ لاٰ أَنْتَ مَكٰاناً سُوىً ﴿۵۸﴾ قٰالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَ أَنْ يُحْشَرَ النّٰاسُ ضُحًى ﴿۵۹﴾ فَتَوَلّٰى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتىٰ ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیات ۶۰ – ۵۸

ما هم سحری مانند آن برای تو حتماً خواهیم آورد. پس موعدی بین ما و بین خودت قرار بده که ما و تو آن را تخلّف نکنیم، در محلّی که همه یکسان باشند. (۵۸)

موسی گفت: وعدهٔ شما روز عید زینت باشد و همهٔ مردم در وقتی که روز بالا می‌آید، حضور داشته باشند. (۵۹)

پس فرعون رفت و کارهای سرّی خود را جمع کرد، سپس آمد. (۶۰)

برداشت از آیات ۶۰ – ۵۸ (تعهّدات)

سالک الی اللّٰه باید در وعده‌ها و تعهّدات خود صادق باشد ولو در مقابلش دشمنان قرار گرفته باشند.

آیات ۶۶ – ۶۱ از سورهٔ مبارکهٔ طه

قٰالَ لَهُمْ مُوسىٰ وَيْلَكُمْ لاٰ تَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ كَذِباً فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذٰابٍ وَ قَدْ
خٰابَ مَنِ افْتَرىٰ ﴿۶۱﴾ فَتَنٰازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَ أَسَرُّوا النَّجْوىٰ ﴿۶۲﴾ قٰالُوا
إِنْ هٰذٰانِ لَسٰاحِرٰانِ يُرِيدٰانِ أَنْ يُخْرِجٰاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمٰا وَ يَذْهَبٰا
بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلىٰ ﴿۶۳﴾ فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَ قَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ
اسْتَعْلىٰ ﴿۶۴﴾ قٰالُوا يٰا مُوسىٰ إِمّٰا أَنْ تُلْقِيَ وَ إِمّٰا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقىٰ ﴿۶۵﴾
قٰالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذٰا حِبٰالُهُمْ وَ عِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهٰا تَسْعىٰ ﴿۶۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶۶ – ۶۱

موسی به آن‌ها گفت: وای بر شما، بر خدا دروغ نبندید که شما را بوسیلهٔ عذابی نابودتان می‌کند و کسی که به خدا دروغ ببندد، ناامید می‌شود. (۶۱)

پس آن‌ها دربارهٔ کارشان بین خود نزاع کردند و مخفیانه با یکدیگر نجوا نمودند. (۶۲)

گفتند: موسی و هارون دو ساحرند، می‌خواهند شما را از سرزمینتان با سحرشان بیرون کنند و رسومات

نمونهٔ شما را از بین ببرند. (۶۳)

پس تمام کارها و نقشه‌های خود را جمع کنید. سپس همه‌تان در یک صف قرار بگیرید و امروز رستگاری مال کسی است که برتر باشد. (۶۴)

گفتند: ای موسی، آیا تو می‌اندازی یا ما اوّل کسی باشیم که می‌اندازیم؟ (۶۵)

موسی گفت: بلکه اوّل شما بیندازید. پس ناگهان ریسمانهای آن‌ها و عصاهای آن‌ها در اثر سحرشان چنان خیال می‌شد که آن‌ها حرکت می‌کند. (۶۶)

برداشت از آیات ۶۶ – ۶۱ (اخلاقیّات)

سالک الی اللّه باید کوشش کند که به خدای تعالی دروغ نبندد و سر بگوشی در میان جمع صحبت نکند و تهمت به اولیاء خدا نزند.

آیات ۷۰ – ۶۷ از سورهٔ مبارکهٔ طه

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسىٰ ﴿۶۷﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ﴿۶۸﴾ وَ
أَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَ لَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ
حَيْثُ أَتَىٰ ﴿۶۹﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّداً قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَ مُوسىٰ ﴿۷۰﴾

ترجمهٔ آیات ۷۰ – ۶۷

پس موسی در خودش ترسی احساس کرد. (۶۷)

ما گفتیم: نترس، قطعاً تو برتر خواهی بود. (۶۸)

و آنچه در دستت هست، بینداز. عصای تو تمام آنچه را که آن‌ها ساخته‌اند، می‌بلعد. جز این نیست آنچه که ساخته‌اند، مکر ساحر است و ساحر هر جا برود رستگار نخواهد شد. (۶۹)

پس همهٔ ساحران به سجده افتادند و گفتند: ما به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم. (۷۰)

برداشت از آیات ۷۰ – ۶۷ (نترسیدن)

سالک الی اللّٰه باید اگر در راه خدا قدم بر می‌دارد و می‌داند خدا با او همراه است، به هیچ وجه ترس و وحشتی در دل از دشمن راه ندهد و محکم در صراط مستقیم با استقامت کامل حرکت کند که در این صورت به اثبات حق موفّق می‌شود و دشمن را در این صورت دیر یا زود خاضع می‌کند.

آیه ۷۱ از سورهٔ مبارکهٔ طه

قٰالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَ أَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلاٰفٍ وَ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَ لَتَعْلَمُنَّ أَيُّنٰا أَشَدُّ عَذٰاباً وَ أَبْقىٰ ﴿۷۱﴾

ترجمهٔ آیه ۷۱

فرعون گفت: آیا قبل از آنکه من به شما اذن بدهم، به او ایمان آوردید؟ قطعاً او بزرگ شما است. او کسی است که به شما سحر را تعلیم داده. پس حتماً دستها و پاهای شما را بر خلاف یکدیگر قطع می‌کنم و حتماً شما را بر تنه‌های درخت خرما به دار می‌آویزم، تا بدانید که کدام یک از ما عذابش شدیدتر و ماندنی‌تر است. (۷۱)

برداشت از آیه ۷۱ (غرور)

سالک الی اللّٰه نباید غرور داشته باشد، نباید به طرفداران حقّ ظلم کند و آن‌ها را با غرورش از بین ببرد و از قدرتش سوء استفاده کند.

آیات ۷۳ – ۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ طه

قٰالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلىٰ مٰا جٰاءَنٰا مِنَ الْبَيِّنٰاتِ وَ الَّذِي فَطَرَنٰا فَاقْضِ مٰا أَنْتَ قٰاضٍ إِنَّمٰا تَقْضِي هٰذِهِ الْحَيٰاةَ الدُّنْيٰا ﴿۷۲﴾ إِنّٰا آمَنّٰا بِرَبِّنٰا لِيَغْفِرَ لَنٰا خَطٰايٰانٰا وَ مٰا

أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَ اللّٰهُ خَيْرٌ وَ أَبْقىٰ ﴿٧٣﴾

ترجمهٔ آیات ۷۳ – ۷۲

گفتند: به خدائی که ما را خلق کرده، هرگز تو را بر دلائل روشنی که برای ما آمده، مقدّم نمی‌داریم. پس هر قضاوتی که تو قاضی آن هستی، دربارهٔ ما بکن. جز این نیست که قضاوت تو فقط در این زندگی دنیا است. (۷۲)

قطعاً ما به پروردگارمان ایمان آورده‌ایم، برای آنکه خطاهای ما را و آنچه را که تو بر آن از سحر مجبورمان کردی ببخشد و خدا بهتر و ماندنی‌تر است. (۷۳)

برداشت از آیات ۷۳ – ۷۲ (حقّ را در آغوش بگیرید)

سالک الی اللّٰه اگر حقّ و حقیقت را شناخت، نباید آن را به آسانی از دست بدهد و باید در مقابل زورگویان و قدرتمندان بایستد و در مقابل قضاوتهای بیجای آن‌ها تحمّل و صبر داشته باشد و باید بداند که دشمنان دین هر چه بکنند، بیشتر از این نمی‌شود که دنیای او را از او بگیرند لذا اگر کسی این گونه فکر کند و عمل نماید، خدای تعالی او را می‌بخشد و قدرت و محبّت پروردگار برای او بهتر و ماندنی‌تر است.

آیات ۷۶ – ۷۴ از سورهٔ مبارکهٔ طه

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِماً فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لاٰ يَمُوتُ فِيهٰا وَ لاٰ يَحْيىٰ ﴿٧٤﴾ وَ مَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِناً قَدْ عَمِلَ الصّٰالِحٰاتِ فَأُولٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجٰاتُ الْعُلىٰ ﴿٧٥﴾ جَنّٰاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰارُ خٰالِدِينَ فِيهٰا وَ ذٰلِكَ جَزٰاءُ مَنْ تَزَكّٰى ﴿٧٦﴾

ترجمهٔ آیات ۷۶ – ۷۴

قطعاً کسی که در حال گناه به نزد پروردگارش برود، برای او جهنّمی خواهد بود که در آن نه می‌میرد و نه زنده می‌شود. (۷۴)

و کسی که با ایمان نزد خدا برود، قطعاً اعمال صالح انجام داده است پس برای آن‌ها درجات بالائی

خواهد بود. (۷۵)

بهشتهای دائمی که از دامنهٔ آن‌ها نهرها جاری است، همیشه در آن می‌مانند و این جزای کسی است که تزکیهٔ نفس کرده باشد. (۷۶)

برداشت از آیات ۷۶ – ۷۴ (گناه)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد که به هیچ وجه خود را به گناه آلوده نکند تا درجاتش بالا رود و به خاطر تزکیهٔ نفسی که می‌کند، در بهشت دائماً زندگی کند و خدای تعالی او را از جهنّمی که در آن نه می‌میرد و نه زنده است و فقط می‌سوزد، محفوظ نگه دارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۷۹ – ۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ لَقَدْ أَوْحَيْنٰا إِلىٰ مُوسىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبٰادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَـرِيقاً فِي الْـبَحْرِ يَبَساً لاٰ تَخٰافُ دَرَكاً وَ لاٰ تَخْشىٰ ﴿۷۷﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مٰا غَشِيَهُمْ ﴿۷۸﴾ وَ أَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَ مٰا هَدىٰ ﴿۷۹﴾

ترجمهٔ آیات ۷۹ – ۷۷

و ما به موسی وحی کردیم که بندگانم را شبانه با خود ببر و راهی را برای آن‌ها در دریا باز کن در حالی که زمین دریا خشک شده باشد. در این صورت نه از تعقیب و نه از غرق شدن ترسی خواهی داشت. (۷۷)

فرعون با لشگرش آن‌ها را تعقیب کرد. پس دریا آن‌ها را در برگرفت و همه را به طور کامل غرق کرد. (۷۸)

و فرعون قوم خود را گمراه کرد و هرگز آن‌ها را هدایت نکرد. (۷۹)

برداشت از آیات ۷۹ – ۷۷ (محبّت خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی بندگانش را آن قدر دوست دارد که دشمنان آن‌ها را غرق می‌کند ولی باید این اظهار محبّت به وسیلهٔ اولیائش انجام شود چنان که خدای تعالی بنی اسرائیل را در مدّتی که حضرت موسی علیه‌السلام نیامده بود آن‌ها را از چنگال فرعون نجات نداد ولی وقتی حضرت موسی علیه‌السلام آمد و آن‌ها مطیع آن حضرت شدند به رهبری حضرت موسی علیه‌السلام دشمنان آن‌ها را خدا در دریا غرق کرد و آن دشمنان را از بین برد.

آیات ۸۲ – ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ طه

يٰا بَنِي إِسْرٰائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنٰاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَ وٰاعَدْنٰاكُمْ جٰانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ

وَ نَزَّلْنٰا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوىٰ ﴿۸۰﴾ كُلُوا مِنْ طَيِّبٰاتِ مٰا رَزَقْنٰاكُمْ وَ لاٰ تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَ مَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوىٰ ﴿۸۱﴾ وَ إِنِّي لَغَفّٰارٌ لِمَنْ تٰابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صٰالِحاً ثُمَّ اهْتَدىٰ ﴿۸۲﴾

ترجمهٔ آیات ۸۲ – ۸۰

ای بنی‌اسرائیل، قطعاً ما شما را از دشمنتان نجات دادیم و دعوتتان کردیم به جانب طور ایمن و بر شما «منّ» و «سلوی» نازل نمودیم. (۸۰)

بخورید از چیزهای پاکیزه‌ای که ما رزقتان قرار داده‌ایم و در آن طغیان نکنید که غضب من بر شما وارد شود و کسی که بر او غضب من وارد شود، پس به تحقیق از بین رفته است. (۸۱)

و حتماً من آمرزنده‌ام کسی را که توبه کند و ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، سپس هدایت گردد. (۸۲)

برداشت از آیات ۸۲ – ۸۰ (غفلت و طغیان)

سالک الی اللّه باید همیشه نعمتهای الهی را متذکر باشد و از آن‌ها استفاده کند و از خدای تعالی غفلت نکند و طغیان و تجاوز از حدّ خود نکند زیرا در غیر این صورت غضب خدای تعالی بر او خواهد بود و سعادت او از بین می‌رود.

آیات ۸۴ – ۸۳ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ مٰا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰا مُوسىٰ ﴿۸۳﴾ قٰالَ هُمْ أُولاٰءِ عَلىٰ أَثَرِي وَ عَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضىٰ ﴿۸۴﴾

ترجمهٔ آیات ۸۴ – ۸۳

و ای موسی، چه چیز تو را به عجله واداشت که از قومت زودتر بیایی؟ (۸۳)

موسی گفت: آن‌ها پشت سر من می‌آیند و من عجله کردم پروردگارم که به خدمتت برسم تا (از من) راضی شوی. (۸۴)

برداشت از آیات ۸۴ – ۸۳ (رضایت خدا)

سالک الی اللّٰه اگر محبت شدیدی به خدای تعالی پیدا کند باید در به دست آوردن رضایت پروردگار عجله نماید و در این کار بر همه سبقت بگیرد.

آیات ۹۹ – ۸۵ از سورهٔ مبارکهٔ طه

قٰالَ فَإِنّٰا قَدْ فَتَنّٰا قَوْمَکَ مِنْ بَعْدِکَ وَ أَضَلَّهُمُ السّٰامِرِيُّ ﴿۸۵﴾ فَرَجَعَ مُوسىٰ
إِلىٰ قَوْمِهِ غَضْبٰانَ أَسِفاً قٰالَ يٰا قَوْمِ أَ لَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْداً حَسَناً أَ فَطٰالَ
عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ
مَوْعِدِي ﴿۸۶﴾ قٰالُوا مٰا أَخْلَفْنٰا مَوْعِدَکَ بِمَلْكِنٰا وَ لٰكِنّٰا حُمِّلْنٰا أَوْزٰاراً مِنْ
زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنٰاهٰا فَكَذٰلِکَ أَلْقَى السّٰامِرِيُّ ﴿۸۷﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلاً جَسَداً
لَهُ خُوٰارٌ فَقٰالُوا هٰذٰا إِلٰهُكُمْ وَ إِلٰهُ مُوسىٰ فَنَسِيَ ﴿۸۸﴾ أَ فَلاٰ يَرَوْنَ أَلاّٰ يَرْجِعُ
إِلَيْهِمْ قَوْلاً وَ لاٰ يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَ لاٰ نَفْعاً ﴿۸۹﴾ وَ لَقَدْ قٰالَ لَهُمْ هٰارُونُ مِنْ
قَبْلُ يٰا قَوْمِ إِنَّمٰا فُتِنْتُمْ بِهِ وَ إِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَ أَطِيعُوا أَمْرِي ﴿۹۰﴾
قٰالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عٰاكِفِينَ حَتّٰى يَرْجِعَ إِلَيْنٰا مُوسىٰ ﴿۹۱﴾ قٰالَ يٰا هٰارُونُ مٰا

مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلاَّ تَتَّبِعَنِ أَ فَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قٰالَ يَا بْنَ أُمَّ

لاٰ تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَ لاٰ بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرٰائِيلَ

وَ لَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قٰالَ فَمٰا خَطْبُكَ يٰا سٰامِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قٰالَ بَصُرْتُ بِمٰا لَمْ

يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهٰا وَ كَذٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي

نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قٰالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيٰاةِ أَنْ تَقُولَ لاٰ مِسٰاسَ وَ إِنَّ لَكَ

مَوْعِداً لَنْ تُخْلَفَهُ وَ انْظُرْ إِلىٰ إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عٰاكِفاً لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ

لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفاً ﴿٩٧﴾ إِنَّمٰا إِلٰهُكُمُ اللّٰهُ الَّذِي لاٰ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ وَسِعَ كُلَّ

شَيْءٍ عِلْماً ﴿٩٨﴾ كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبٰاءِ مٰا قَدْ سَبَقَ وَ قَدْ آتَيْنٰاكَ

مِنْ لَدُنّٰا ذِكْراً ﴿٩٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹۹ – ۸۵

خدا فرمود: پس بدان که قطعاً ما بعد از تو قومت را امتحان کردیم و سامری آن‌ها را گمراه کرد. (۸۵)

پس موسی با غضب و تأسّف به سوی قومش برگشت. گفت: ای قوم من، آیا پروردگارتان وعدهٔ خوبی به شما نداد؟ پس آیا آن عهد و پیمان بر شما طولانی شد؟ یا اینکه می‌خواستید از طرف پروردگارتان بر شما غضبی نازل شود که قراردادم را تخلّف کردید؟ (۸۶)

گفتند: ما به اختیار خود از وعده‌ای که با تو داشتیم، تخلّف نکردیم. ولی ما مقداری از زیورهای قوم را که حمل کرده بودیم، انداختیم. پس سامری این چنین القاء کرد. (۸۷)

پس سامری مجسّمهٔ گوساله‌ای را که دارای صدایی بود، برای آن‌ها بوجود آورد. پس آن‌ها گفتند: این خدای شما و خدای موسی است که موسی فراموش کرده است. (۸۸)

پس آیا نمی‌بینند که گوساله کلامی را به آن‌ها بر نمی‌گرداند و برای آن‌ها مالک نفع و ضرری نیست. (۸۹)

و قطعاً هارون به آن‌ها از پیش گفته بود: ای قومِ من، جز این نیست که بوسیلهٔ این گوساله مورد امتحان قرار گرفته‌اید و قطعاً پروردگار شما خدای رحمان است. پس از من پیروی کنید و امر مرا اطاعت نمایید. (۹۰)

آن‌ها گفتند: ما هرگز از کنار این گوساله جدا نمی‌شویم تا موسی به طرف ما برگردد. (۹۱)

موسی به هارون گفت: ای هارون، چه چیز مانعت شد وقتی که دیدی آن‌ها گمراه شده‌اند؟ (۹۲)

که تو تبعیّت مرا نکردی آیا از دستور من سرپیچی نمودی؟ (۹۳)

هارون گفت: ای پسر مادر، ریش مرا نگیر و سرم را نگیر. من ترسیدم که بگوئی بین بنی‌اسرائیل تفرقه انداخته و دستور مرا مراقبت نکرده‌ای. (۹۴)

موسی گفت: این چه کاری بود که تو کردی ای سامری؟ (۹۵)

سامری گفت: من چیزی را دیدم که آن‌ها آن را ندیدند، من از جای پای آن فرستاده (الهی) مشتی گرفتم. پس آن را در شکم گوساله ریختم و این گونه نفسم برایم جلوه داد. (۹۶)

موسی گفت: برو، قطعاً برای تو در زندگی دنیا این خواهد بود که بگوئی: کسی با من تماس نگیرد و برای تو موعدی است که آن هرگز تخلّف نمی‌پذیرد و به خدایت که دائماً به آن معتکف بودی نگاه کن، ما حتماً آن را می‌سوزانیم. سپس تمام قطعات آن را در دریا پراکنده می‌کنیم. (۹۷)

جز این نیست که خدای شما خدائی است که هیچ خدائی جز او نیست، علم او بر همه چیز توسعه دارد. (۹۸)

این چنین ما از اخبار گذشتگان برای تو نقل می‌کنیم و قطعاً ما از جانب خود ذکری (قرآنی) به تو داده‌ایم. (۹۹)

برداشت از آیات ۹۹ – ۸۵ (رهبر و استاد)

سالک الی اللّٰه نباید خود را آن چنان متّکی به رهبر و استاد و یا امامش قرار دهد که اگر چند روزی از میان آن‌ها بیرون رفت تمام برنامه‌های خود را از دست بدهد و عهد و پیمان خود را بشکند و غضب الهی را متوجه خود سازد.

سالک الی اللّٰه نباید مسائلی از قبیل طلا و زیورها و رسومات گذشتگان او را آن چنان تسخیر کند که او را به پرستش بتها و غیر خدا وادار نماید و در امتحان رفوزه شود.

سالک الی اللّٰه نباید از فرمان رهبر و استاد خود سرپیچی کند و باید از نمایندهٔ او مانند خود او اطاعت کند.

سالک الی اللّٰه نباید بگذارد که رهبر و استاد او آن قدر به غضب در بیاید که او را طرد کند و وسائل انحرافی، او را از بین ببرند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ چهل و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیه ۱۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰالِحٰاتِ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلاٰ يَخٰافُ ظُلْماً وَ لاٰ هَضْماً ﴿۱۱۲﴾

ترجمهٔ آیه ۱۱۲

و کسی که از کارهای شایسته چیزی را عمل کند و او مؤمن باشد، از هیچ ظلمی و شکستی نمی‌ترسد. (۱۱۲)

برداشت از آیه ۱۱۲ (نترسیدن)

سالک الی اللّٰه به خاطر ایمانی که دارد نباید از ظلم و شکست بترسد و باید به سیر خود در هر حال ادامه دهد.

آیات ۱۲۳ – ۱۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ لَقَدْ عَهِدْنا إِلى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿۱۱۵﴾ وَ إِذْ قُلْنا

لِلْمَلائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلآّ إِبْلِيسَ أَبى ﴿۱۱۶﴾ فَقُلْنا يا آدَمُ إِنَّ هذا

عَدُوٌّ لَكَ وَ لِزَوْجِكَ فَلا يُخْرِجَنَّكُما مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقى ﴿۱۱۷﴾ إِنَّ لَكَ أَلاّ

تَجُوعَ فيها وَ لا تَعْرى ﴿۱۱۸﴾ وَ أَنَّكَ لا تَظْمَؤُا فيها وَ لا تَضْحى ﴿۱۱۹﴾

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطانُ قالَ يا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَ مُلْكٍ

لا يَبْلى ﴿۱۲۰﴾ فَأَكَلا مِنْها فَبَدَتْ لَهُما سَوْآتُهُما وَ طَفِقا يَخْصِفانِ عَلَيْهِما مِنْ

وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوى ﴿۱۲۱﴾ ثُمَّ اجْتَباهُ رَبُّهُ فَتابَ عَلَيْهِ وَ

هَدى ﴿۱۲۲﴾ قالَ اهْبِطا مِنْها جَميعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنّي

هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدايَ فَلا يَضِلُّ وَ لا يَشْقى ﴿۱۲۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۳ – ۱۱۵

و قطعاً ما قبلاً با آدم عهد بستیم، پس او فراموش کرد و عزمی برای او نیافتیم. (۱۱۵)

و آن وقتی که به ملائکه گفتیم: به آدم سجده کنید، پس ملائکه همه سجده کردند، مگر ابلیس که سرپیچی کرد. (۱۱۶)

ما به آدم گفتیم که قطعاً این دشمن تو و دشمن همسر تو است، شما را از بهشت بیرون نکند که به زحمت می‌افتی. (۱۱۷)

قطعاً برای تو این هست که در این بهشت نه گرسنه می‌شوی و نه برهنه می‌گردی. (۱۱۸)

و حتماً تو در این بهشت تشنه نمی‌شوی و آفتاب‌زده نمی‌گردی. (۱۱۹)

شیطان او را وسوسه کرد و گفت: ای آدم، آیا من تو را به درخت زندگی همیشگی و سلطنتی که کهنه نمی‌شود، راهنمائیت کنم؟ (۱۲۰)

پس آن دو از آن درخت خوردند، پس عورتشان برای خودشان ظاهر شد و از برگهای درختهای بهشت برای خود لباس دوختند و آدم پروردگارش را معصیت کرد و گول خورد. (۱۲۱)

سپس پروردگارش او را انتخاب کرد و توبه‌اش را قبول نمود و هدایتش فرمود. (۱۲۲)

خدا گفت: از بهشت همه‌تان پایین بیایید، در حالی که بعضی از شما با بعض دیگر دشمن باشید. اگر از طرف من هدایتی برای شما آمد، پس کسی که هدایت مرا پیروی کند، نه گمراه می‌شود و نه بدبخت خواهد بود. (۱۲۳)

برداشت از آیات ۱۲۳ – ۱۱۵ (شیطان)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد به هیچ وجه از دستورات خدای تعالی سرپیچی نکند به خصوص در منظر عام و الا مانند شیطان دشمن خدا خواهد بود.

سالک الی اللّٰه باید بداند که شیطان دشمن خود او و دشمن خانواده او است. زیرا شیطان دوست دارد نگذارد شما به بهشت وارد شوید.

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدا او را برای بهشت خلق کرده و هیچ گاه نمی‌خواهد بندگانش ناراحت باشند.

سالک الی اللّٰه باید از وسوسهٔ شیطان بپرهیزد و به هیچ وجه گناه نکند. زیرا شیطان حضرت آدم علیه‌السلام را فریب داد و سالها او توبه می‌کرد تا بالاخره خدای تعالی او را بخشید.

سالک الی اللّٰه اگر توبه نصوح کند خدا او را انتخاب می‌کند و هدایتش می‌فرماید.

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر ضعیف‌ترین صفت رذیله در روح او باشد او را به بهشت راه نمی‌دهند و اگر در بهشت هم باشد او را اخراجش می‌کنند.

آیات ۱۲۷ – ۱۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ أَعْمىٰ ﴿۱۲۴﴾ قالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمىٰ وَ قَدْ كُنْتُ بَصِيراً ﴿۱۲۵﴾ قالَ كَذٰلِكَ أَتَتْكَ آياتُنا فَنَسِيتَها وَ كَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسىٰ ﴿۱۲۶﴾ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَ لَمْ يُؤْمِنْ بِآياتِ رَبِّهِ وَ لَعَذابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَ أَبْقىٰ ﴿۱۲۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۷ – ۱۲۴

و کسی که از یاد من اعراض کند، پس حتماً برای او معیشت تنگی خواهد بود و روز قیامت ما او را کور محشور می‌کنیم. (۱۲۴)

می‌گوید: پروردگارِ من، چرا مرا کور محشور کردی و حال آنکه من در دنیا بینا بودم؟ (۱۲۵)

خدا می‌فرماید: همان طوری که آیات ما برای تو آمد، پس تو آن‌ها را فراموش کردی همان گونه تو امروز فراموش می‌شوی. (۱۲۶)

و این چنین ما جزا می‌دهیم کسی را که اسراف می‌کند و ایمان به آیات پروردگارش نیاورده و عذاب آخرت شدیدتر و باقی‌تر است. (۱۲۷)

برداشت از آیات ۱۲۷ – ۱۲۴ (یاد خدا)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر خدای تعالی را فراموش کند رزق مادی و معنویش تنگ می‌شود و روز قیامت کور محشور می‌شود و خدا او را ندیده می‌گیرد.

سالک الی اللّٰه باید از اسراف کاملاً بپرهیزد و ایمانش را تقویت کند تا خدای تعالی او را به کمالات روحی برساند.

آیات ۱۳۱ – ۱۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ طه

فَاصْبِرْ عَلىٰ مٰا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ غُرُوبِهٰا وَ مِنْ آنٰاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَ أَطْرٰافَ النَّهٰارِ لَعَلَّکَ تَرْضىٰ ﴿۱۳۰﴾ وَ لاٰ تَمُدَّنَّ عَيْنَيْکَ إِلىٰ مٰا مَتَّعْنٰا بِهِ أَزْوٰاجاً مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰاةِ الدُّنْيٰا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَ رِزْقُ رَبِّکَ خَيْرٌ وَ أَبْقىٰ ﴿۱۳۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳۱ – ۱۳۰

پس بر آنچه می‌گویند، صبر کن و پروردگارت را قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب خورشید تسبیح و حمد بگو و از ساعات شب و اطراف روز تسبیح بگو تا شاید خشنود گردی. (۱۳۰)

و چشمان خود را به سوی آنچه ما جمعی از آن‌ها را از آن بهره‌مند نموده‌ایم، نینداز. آن‌ها تجمّل زندگی دنیایی است، برای اینکه ما آن‌ها را در این خصوص امتحان کنیم و روزی پروردگارت بهتر و باقی‌تر است. (۱۳۱)

برداشت از آیات ۱۳۱ – ۱۳۰ (بیداری بین الطلوعین)

سالک الی اللّٰه باید قبل از طلوع خورشید بیدار باشد و خدای تعالی را تسبیح بگوید و قبل از غروب نیز خدا را از همهٔ ظلمها و بدی‌ها و ضعف و ناتوانی‌ها پاک بداند و او را تسبیح بگوید و در همه حال او را ستایش کند تا خشنود شود و به فرحی که اولیاء خدا در آن هستند برسد.

سالک الی اللّه نباید چشم خود را به تجمّلاتی که دیگران دارا هستند بدوزد و آمال و آرزوهای زیادی داشته باشد.

آیه ۱۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ طه

وَ أْمُرْ أَهْلَکَ بِالصَّلاٰةِ وَ اصْطَبِرْ عَلَيْهٰا لاٰ نَسْئَلُکَ رِزْقاً نَحْنُ نَرْزُقُکَ وَ الْعٰاقِبَةُ لِلتَّقْوىٰ ﴿۱۳۲﴾

ترجمهٔ آیه ۱۳۲

و امر کن اهلت را به نماز و در انجام این کار صبور باش. ما از تو روزی نمی‌خواهیم، بلکه ما به تو روزی می‌دهیم و عاقبت مال پرهیزکاری است. (۱۳۲)

برداشت از آیه ۱۳۲ (نماز)

سالک الی اللّه باید به اهل و عیالش دستور بدهد که نماز بخوانند و تحمّل و بردباری خاصّی در این خصوص داشته باشد و بداند که دوام زندگی خوب، متعلّق به اهل تقوی است.

«سورهٔ مبارکهٔ انبیاء»

آیات ۲۷ – ۲۵ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ مٰا أَرْسَلْنٰا مِنْ قَبْلِکَ مِنْ رَسُولٍ إِلاّٰ نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لاٰ إِلٰهَ إِلاّٰ أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿۲۵﴾ وَ قٰالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَداً سُبْحٰانَهُ بَلْ عِبٰادٌ مُکْرَمُونَ ﴿۲۶﴾

لاٰ يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَ هُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿۲۷﴾

ترجمهٔ آیات ۲۷ – ۲۵

و ما نفرستادیم قبل از تو پیامبری را مگر آنکه به او وحی کردیم که خدائی جز من نیست، پس مرا عبادت کنید. (۲۵)

و آن‌ها می‌گویند: خدای رحمان فرزندی انتخاب کرده است. منزّه است خدا، بلکه آن‌ها بندگان محترم و شایستهٔ خدایند. (۲۶)

در کلام بر او پیشی نمی‌گیرند و آن‌ها به فرمان او عمل می‌کنند. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۷ – ۲۵ (تسبیح خدا)

سالک الی اللّه باید خدا را تسبیح کند و از هر عیب و نقصی پاک بداند و خود را بندهٔ محترم خدای تعالی قرار دهد زیرا وقتی ملائکه که خدّام سالکین الی اللّه هستند بندگان محترم الهی می‌باشند و وقتی آن‌ها در کلام بر خدای تعالی پیشی نمی‌گیرند و طبق دستور او عمل می‌کنند سالکین الی اللّه که مخدوم آن‌ها هستند به طریق اولی باید این گونه باشند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیه ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ إِذٰا رَآکَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَکَ إِلاّٰ هُزُواً أَ هٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَ هُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كٰافِرُونَ ﴿۳۶﴾

ترجمهٔ آیه ۳۶

و زمانی که تو را کسانی که کافر شده‌اند می‌بینند، تو را جز به مسخره نمی‌گیرند. (آن‌ها می‌گویند:) آیا این است کسی که حرف از خدایان شما می‌زند؟ در حالی که آن‌ها یاد خدای رحمان را انکار می‌کنند. (۳۶)

برداشت از آیه ۳۶ (مسخره کردن)

سالک الی اللّٰه نباید کسانی را که خیرخواه اویند مسخره کند و احیاناً دستورات آن‌ها را به بازی بگیرد زیرا این چنین کاری خدای تعالی را به غضب می‌آورد.

آیه ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

خُلِقَ الْإِنْسٰانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ آيٰاتِي فَلاٰ تَسْتَعْجِلُونِ ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیه ۳۷

انسان از عجله خلق شده است. به زودی آیات خودم را به شما نشان خواهم داد، پس عجله نکنید. (۳۷)

برداشت از آیه ۳۷ (عجله)

سالک الی اللّٰه باید در خود صفت عجله را که از شیطان است کنترل کند و منتظر نشانه‌های خدای تعالی باشد.

وَ لَقَدْ آتَيْنا إِبْراهيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَ كُنّا بِهِ عالِمينَ ﴿۵۱﴾ إِذْ قالَ لِأَبيهِ وَ

قَوْمِهِ ما هذِهِ التَّماثيلُ الَّتي أَنْتُمْ لَها عاكِفُونَ ﴿۵۲﴾ قالُوا وَجَدْنا آباءَنا لَها

عابِدينَ ﴿۵۳﴾ قالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَ آباؤُكُمْ في ضَلالٍ مُبينٍ ﴿۵۴﴾ قالُوا أَ جِئْتَنا

بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللاّعِبينَ ﴿۵۵﴾ قالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ

الَّذي فَطَرَهُنَّ وَ أَنَا عَلى ذلِكُمْ مِنَ الشّاهِدينَ ﴿۵۶﴾ وَ تَاللّهِ لَأَكيدَنَّ

أَصْنامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرينَ ﴿۵۷﴾ فَجَعَلَهُمْ جُذاذًا إِلاّ كَبيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ

إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿۵۸﴾ قالُوا مَنْ فَعَلَ هذا بِآلِهَتِنا إِنَّهُ لَمِنَ الظّالِمينَ ﴿۵۹﴾ قالُوا سَمِعْنا

فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقالُ لَهُ إِبْراهيمُ ﴿۶۰﴾ قالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلى أَعْيُنِ النّاسِ لَعَلَّهُمْ

يَشْهَدُونَ ﴿۶۱﴾ قالُوا ءَ أَنْتَ فَعَلْتَ هذا بِآلِهَتِنا يا إِبْراهيمُ ﴿۶۲﴾ قالَ بَلْ فَعَلَهُ

كَبيرُهُمْ هذا فَسْئَلُوهُمْ إِنْ كانُوا يَنْطِقُونَ ﴿۶۳﴾ فَرَجَعُوا إِلى أَنْفُسِهِمْ فَقالُوا

إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظّالِمُونَ ﴿۶۴﴾ ثُمَّ نُكِسُوا عَلى رُؤُسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ ما هؤُلاءِ

يَنْطِقُونَ ﴿۶۵﴾ قالَ أَ فَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّهِ ما لا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَ لا

يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَكُمْ وَ لِما تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّهِ أَ فَلا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قالُوا

حَرِّقُوهُ وَ انْصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فاعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنا يا نارُ كُونِي بَرْدًا وَ

سَلامًا عَلى إِبْراهِيمَ ﴿٦٩﴾ وَ أَرادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْناهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَ

نَجَّيْناهُ وَ لُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بارَكْنا فِيها لِلْعالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَ وَهَبْنا لَهُ إِسْحاقَ

وَ يَعْقُوبَ نافِلَةً وَ كُلاًّ جَعَلْنا صالِحِينَ ﴿٧٢﴾ وَ جَعَلْناهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنا وَ

أَوْحَيْنا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْراتِ وَ إِقامَ الصَّلاةِ وَ إِيتاءَ الزَّكاةِ وَ كانُوا لَنا

عابِدِينَ ﴿٧٣﴾

ترجمهٔ آیات ۷۳ – ۵۱

و قطعاً ما به ابراهیم رشدش را از قبل دادیم و به او دانا بودیم. (۵۱)

زمانی که ابراهیم به پدرش و قومش گفت: این شکلهائی که شما در کنار آنها معتکف شده‌اید چیست؟ (۵۲)

گفتند: پدرانمان را می‌دیدیم که آنها را عبادت می‌کردند. (۵۳)

ابراهیم گفت: قطعاً شما و پدرانتان در گمراهی آشکارائی بوده‌اید. (۵۴)

گفتند: آیا تو به حقّ نزد ما آمده‌ای، یا تو از بازیگرانی؟ (۵۵)

گفت: بلکه پروردگار شما پروردگار آسمانها و زمین است، آن کسی که آنها را خلق کرد و من بر این کارتان از گواهانم. (۵۶)

و به خدا قسم، بعد از اینکه پشت کردید و بیرون رفتید، حتماً برای بتهای شما نقشه‌ای می‌کشم. (۵۷)

پس همهٔ آنها را قطعه قطعه کرد مگر بزرگترشان را، شاید آنها به او مراجعه کنند. (۵۸)

گفتند: چه کسی با خدایان ما چنین عملی انجام داده؟ قطعاً او از ستمگران است. (۵۹)

گفتند: جوانی را شنیده‌ایم که دربارهٔ بتها (چیزی) می‌گفت که گفته می‌شود نام او ابراهیم است. (۶۰)

گفتند: او را در مقابل چشمهای مردم بیاورید، شاید آن‌ها شهادت دهند. (۶۱)

گفتند: ای ابراهیم، آیا تو این کار را با خدایان ما کرده‌ای؟ (۶۲)

گفت: بلکه این کار را بزرگشان کرده است. از آن‌ها سؤال کنید اگر آن‌ها می‌توانند حرف بزنند. (۶۳)

پس آن‌ها به خودشان مراجعه کردند، پس گفتند: قطعاً شما همان ظالمین هستید. (۶۴)

سپس سرافکنده شدند (و گفتند) که تو می‌دانی این‌ها حرف نمی‌زنند. (۶۵)

ابراهیم گفت: آیا پس عبادت می‌کنید غیر از خدا چیزی را که نه نفعی برای شما دارد و نه ضرری برای شما خواهد داشت؟ (۶۶)

اُف بر شما و به آن چه را که غیر از خدا عبادت می‌کنید. پس آیا تعقّل نمی‌کنید؟ (۶۷)

گفتند: او را بسوزانید و خداهای خود را یاری کنید، اگر شما کننده هستید. (۶۸)

ما گفتیم: ای آتش، بر ابراهیم سرد و سلامت باش. (۶۹)

و آن‌ها خواستند برای او نقشه‌ای بکشند، پس ما آن‌ها را زیانکارتر قرار دادیم. (۷۰)

و ما ابراهیم و لوط را به زمینی که در آن برای همهٔ جهانیان برکت داده‌ایم، نجات دادیم. (۷۱)

و اسحاق و یعقوب را به عنوان عطیه‌ای افزون به او عنایت کردیم و همهٔ آن‌ها را صالح قرار دادیم. (۷۲)

و آن‌ها را امامانی که به دستور ما هدایت می‌کنند، قرارشان دادیم و به آن‌ها انجام کارهای خوب و اقامهٔ نماز و دادن زکات را وحی نمودیم و آن‌ها بندگان ما بودند. (۷۳)

برداشت از آیات ۷۳ – ۵۱ (حضرت ابراهیم علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید به حضرت ابراهیم علیه‌السلام و آن چه آن حضرت عمل کرد توجه کند تا از این الگو بتواند راه و روش صحیح خود را انتخاب نماید و به این چند مورد توجه داشته باشد:

۱ – باید خودش و مردم را از عادات و رسوماتی که پیشینیان انجام داده‌اند و برخلاف حقّ است برحذر دارد و تا می‌تواند از آن‌ها پیروی نکند.

۲ – باید کوشش کند که سخنان حقّش آن چنان قاطعانه باشد که کسی فکر نکند که او می‌خواهد با آن‌ها بازی کند.

۳ – نباید در مقابل افراد منحرف دست از مبارزه بکشد، بلکه باید به هر وسیله‌ای که شده با آن‌ها مبارزه کند.

۴ – سالک الی اللّٰه باید ریشه فساد را از جامعه نابود کند و از تهدیدهای دشمنان نترسد.

۵ – باید در میان جامعه به آن چه معقول است سخن بگوید و جامعه را به رشد و کمال برساند.

۶ – سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر دل به کمک خدای تعالی ببندد خدا او را دستگیری می‌کند و از میان آتش نجاتش می‌دهد.

۷ – سالک الی اللّٰه اگر دقیقاً به سیرش ادامه دهد و با خدای تعالی سازش کند و اوامر او را انجام دهد خدای تعالی به او و حتّی فرزندان او توفیق هدایت شدن و کارهای خوب انجام دادن و نماز خواندن و زکات دادن و بندهٔ واقعی خدا شدن را عنایت می‌کند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۷۵ – ۷۴ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ لُوطاً آتَيْناهُ حُكْماً وَ عِلْماً وَ نَجَّيْناهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كانَتْ تَعْمَلُ الْخَبائِثَ إِنَّهُمْ كانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فاسِقِينَ ﴿۷۴﴾ وَ أَدْخَلْناهُ فِي رَحْمَتِنا إِنَّهُ مِنَ الصّالِحِينَ ﴿۷۵﴾

ترجمهٔ آیات ۷۵ – ۷۴

و ما به لوط شناخت حقایق اشیاء و علم عطا کردیم و از شهری که مردمش اعمال بدی می‌کردند، نجاتش دادیم. قطعاً قوم لوط قوم بدِ فاسقی بودند. (۷۴)

و ما لوط را در رحمت خود وارد کردیم. قطعاً او از صالحین بود. (۷۵)

برداشت از آیات ۷۵ – ۷۴ (صراط مستقیم)

سالک الی اللّٰه اگر درست حرکت کند و از صراط مستقیم خارج نشود، خدای تعالی او را از میان مردم فاسق نجات می‌دهد و او را با آن‌ها عذاب نمی‌کند.

آیات ۷۷ – ۷۶ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ نُوحاً إِذْ نادىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنا لَهُ فَنَجَّيْناهُ وَ أَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿۷۶﴾ وَ نَصَرْناهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآياتِنا إِنَّهُمْ كانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْناهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۷۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷۷ – ۷۶

و وقتی که نوح قبل از این خواند، پس ما اجابتش کردیم و او و اهلش را از غمی بزرگ نجات

دادیم. (۷۶)

و بر مردمی که آیات ما را تکذیب می‌کردند، یاریش نمودیم. قطعاً قوم نوح، قوم بدی بودند. پس همهٔ آن‌ها را غرق نمودیم. (۷۷)

برداشت از آیات ۷۷ – ۷۶ (استقامت)

سالک الی اللّٰه باید بسیار صبور و با استقامت باشد تا خدای تعالی او را یاری کند و همراهان او را نیز از ناراحتی نجات دهد.

آیات ۸۲ – ۷۸ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ دٰاوُدَ وَ سُلَيْمٰانَ إِذْ يَحْكُمٰانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَ كُنّٰا
لِحُكْمِهِمْ شٰاهِدِينَ ﴿۷۸﴾ فَفَهَّمْنٰاهٰا سُلَيْمٰانَ وَ كُلاًّ آتَيْنٰا حُكْماً وَ عِلْماً وَ سَخَّرْنٰا
مَعَ دٰاوُدَ الْجِبٰالَ يُسَبِّحْنَ وَ الطَّيْرَ وَ كُنّٰا فٰاعِلِينَ ﴿۷۹﴾ وَ عَلَّمْنٰاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ
لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شٰاكِرُونَ ﴿۸۰﴾ وَ لِسُلَيْمٰانَ الرِّيحَ عٰاصِفَةً
تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بٰارَكْنٰا فِيهٰا وَ كُنّٰا بِكُلِّ شَيْءٍ عٰالِمِينَ ﴿۸۱﴾ وَ مِنَ
الشَّيٰاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَ يَعْمَلُونَ عَمَلاً دُونَ ذٰلِكَ وَ كُنّٰا لَهُمْ
حٰافِظِينَ ﴿۸۲﴾

ترجمهٔ آیات ۸۲ – ۷۸

و داوود و سلیمان آن وقتی که دربارهٔ زراعتی که گوسفندان قوم در آن چریده بودند، حکم می‌کردند و ما بر حکمشان شاهد بودیم. (۷۸)

ما حکم را به سلیمان فهماندیم و به همهٔ آن‌ها حکمت و علم دادیم و با «داوود» کوهها و پرندگان را که

تسبیح می‌کردند، مسخّر نمودیم و ما کنندهٔ این کار بودیم. (۷۹)

و به داوود ساختن لباس جنگ را به نفع شما تعلیم دادیم تا شما را در جنگها نگه دارد. پس آیا شما شکرگزارید؟ (۸۰)

و برای سلیمان باد تند را مسخّر کردیم که به فرمان او به سوی زمینی که در آن زمین برکت قرار دادیم، حرکت کند و ما به هر چیزی دانائیم. (۸۱)

و از شیاطین کسانی بودند که برای سلیمان غوّاصی می‌کردند و غیر از این کارهایی برای او انجام می‌دادند و ما آن‌ها را حفظ می‌کردیم. (۸۲)

برداشت از آیات ۸۲ – ۷۸ (تسلّط بر همه چیز)

سالک الی اللّه اگر طبق دستور الهی عمل کند و بندهٔ واقعی خدای تعالی باشد، خدا او را بر همه چیز مسلّط می‌کند و دست خدا و چشم خدا و مظهر قدرت الهی می‌شود و علم و حکمت به او تعلیم می‌دهد. کوهها مسخّر او می‌شوند، پرنده‌ها با او حرف می‌زنند، آهن در دستش ملایم می‌شود، باد در اختیارش قرار می‌گیرد و خدا حافظ او می‌شود.

آیات ۸۴ – ۸۳ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ أَيُّوبَ إِذْ نٰادىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرّٰاحِمِينَ ﴿۸۳﴾

فَاسْتَجَبْنٰا لَهُ فَكَشَفْنٰا مٰا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَ آتَيْنٰاهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً

مِنْ عِنْدِنٰا وَ ذِكْرىٰ لِلْعٰابِدِينَ ﴿۸۴﴾

ترجمهٔ آیات ۸۴ – ۸۳

و ایّوب آن وقتی که به درگاه پروردگارش عرضه داشت که مرا ناراحتی و بدحالی گرفته است و تو مهربانترین مهربانهائی. (۸۳)

پس ما (دعای) او را اجابت کردیم و آنچه از ناراحتی در او بود، برطرف نمودیم و اهلش را به او برگرداندیم و مِثل آن‌ها را به او برگرداندیم تا از جانب ما مهربانی و یادی برای عبادت‌کنندگان باشد. (۸۴)

برداشت از آیات ۸۴ – ۸۳ (مبارزه)

سالک الی اللّه اگر با شیطان مبارزه کند و صبور باشد خدای تعالی ناراحتی‌های او را برطرف می‌کند و نعمتهای از دست رفته‌اش را به او باز می‌گرداند.

آیات ۸۶ – ۸۵ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ إِسْماٰعِيلَ وَ إِدْرِيسَ وَ ذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصّٰابِرِينَ ﴿۸۵﴾ وَ أَدْخَلْنٰاهُمْ فِي رَحْمَتِنٰا إِنَّهُمْ مِنَ الصّٰالِحِينَ ﴿۸۶﴾

ترجمهٔ آیات ۸۶ – ۸۵

و اسماعیل و ادریس و ذوالکفل، همهٔ این‌ها از بردباران و صابرین بودند. (۸۵)

و ما همهٔ آن‌ها را در رحمت خود داخل کردیم. آن‌ها از شایستگان بودند. (۸۶)

برداشت از آیات ۸۶ – ۸۵ (مقام انسانیّت)

سالک الی اللّه باید دارای صبر باشد و باید بکوشد که اعمال و رفتارش شایستهٔ مقام انسانیّت باشد تا با انبیاء محشور شود.

آیات ۸۸ – ۸۷ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغٰاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنٰادىٰ فِي الظُّلُمٰاتِ أَنْ لاٰ إِلٰهَ إِلاّٰ أَنْتَ سُبْحٰانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظّٰالِمِينَ ﴿۸۷﴾ فَاسْتَجَبْنٰا لَهُ وَ نَجَّيْنٰاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ كَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۸﴾

ترجمهٔ آیات ۸۸ – ۸۷

و ذاالنون (حضرت یونس) در آن وقتی که در حال غضب رفت، پس گمان می‌کرد که ما هرگز بر او تنگ

نخواهیم گرفت. پس در تاریکی صدا زد اینکه خدائی جز تو نیست، تو پاکی، قطعاً من از ظالمین بوده‌ام. (۸۷)

پس ما (دعای) او را اجابت کردیم و از غم نجاتش دادیم و این گونه مؤمنین را هم نجات خواهیم داد. (۸۸)

برداشت از آیات ۸۸ – ۸۷ (نجات از غم)

سالک الی اللّٰه باید همه مصائبی را که به او می‌رسد از جانب خودش بداند و خدا را پاک و منزه بشناسد و دائماً بگوید: «سُبْحٰانَکَ إِنِّي کُنْتُ مِنَ الظّٰالِمِینَ» تا خدای تعالی او را از غم نجات دهد.

آیات ۹۰ – ۸۹ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ زَکَرِیّٰا إِذْ نٰادیٰ رَبَّهُ رَبِّ لاٰ تَذَرْنِي فَرْداً وَ أَنْتَ خَیْرُ الْوٰارِثِینَ ﴿۸۹﴾

فَاسْتَجَبْنٰا لَهُ وَ وَهَبْنٰا لَهُ یَحْییٰ وَ أَصْلَحْنٰا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ کٰانُوا یُسٰارِعُونَ

فِي الْخَیْرٰاتِ وَ یَدْعُونَنٰا رَغَباً وَ رَهَباً وَ کٰانُوا لَنٰا خٰاشِعِینَ ﴿۹۰﴾

ترجمهٔ آیات ۹۰ – ۸۹

و آن وقتی که زکریّا پروردگارش را خواند که پروردگارِ من، مرا تنها نگذار و تو بهترین دریافت‌کنندهٔ چیزی هستی که از دیگری باقی مانده است. (۸۹)

پس ما دعای او را اجابت کردیم و به او یحیی را عنایت نمودیم و زنش را برای او شایسته نمودیم. قطعاً آن‌ها در خوبیها سرعت داشتند و با ترس و امید ما را می‌خواندند و در مقابل ما خاضع و خاشع بودند. (۹۰)

برداشت از آیات ۹۰ – ۸۹ (دعا)

سالک الی اللّٰه باید هر چه می‌خواهد چه مادی باشد و چه معنوی از خدای تعالی بخواهد و با دعا همه خوبیها را برای خود اختصاص دهد و در مقابل پروردگارش خاشع باشد.

آیه ۹۱از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهٰا فَنَفَخْنٰا فِيهٰا مِنْ رُوحِنٰا وَ جَعَلْنٰاهٰا وَ ابْنَهٰا آيَةً لِلْعٰالَمِينَ ﴿۹۱﴾

ترجمهٔ آیه ۹۱

و آن خانمی که دامنش را پاک نگه می‌داشت، پس ما از روح خودمان در او دمیدیم و او و پسرش را نشانه‌ای برای جهانیان قرار دادیم. (۹۱)

برداشت از آیه ۹۱ (عفّت)

خانم‌هایی که سالکین الی اللّه هستند باید بدانند که اگر عفّت خود را حفظ کنند و دامن خود را پاک نگه دارند خدای تعالی آن‌ها را الگوی دیگران قرار می‌دهد و بهتر از مردها می‌توانند به کمالات برسند.

آیات ۹۴ – ۹۲از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

إِنَّ هٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وٰاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿۹۲﴾ وَ تَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنٰا رٰاجِعُونَ ﴿۹۳﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰالِحٰاتِ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلاٰ كُفْرٰانَ لِسَعْيِهِ وَ إِنّٰا لَهُ كٰاتِبُونَ ﴿۹۴﴾

ترجمهٔ آیات ۹۴ – ۹۲

قطعاً این دین شما، دین واحدی است و من پروردگارتان هستم، پس مرا عبادت کنید. (۹۲)
و آن‌ها کار خود را به جدائی در میان خود رساندند. همهٔ آن‌ها به سوی ما بر می‌گردند. (۹۳)

پس کسی که کاری از اعمال شایسته انجام دهد و او مؤمن باشد، سعی و کوشش او را کفران نمی‌کنیم و حتماً ما نویسندهٔ اعمال او هستیم. (۹۴)

برداشت از آیات ۹۴ – ۹۲ (عبودیّت)

سالکین الی اللّٰه باید خود را به مقام عبودیّت برسانند و بدانند که همه به طرف خدای تعالی بر می‌گردند و اگر کارهای شایسته کنند اجرشان ندیده گرفته نمی‌شود و همهٔ آن‌ها در حسابشان واریز می‌شود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۰۷ – ۱۰۵ از سورهٔ مبارکهٔ انبیاء

وَ لَقَدْ كَتَبْنٰا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهٰا عِبٰادِيَ الصّٰالِحُونَ ﴿۱۰۵﴾ إِنَّ فِي هٰذٰا لَبَلاٰغاً لِقَوْمٍ عٰابِدِينَ ﴿۱۰۶﴾ وَ مٰا أَرْسَلْنٰاكَ إِلاّٰ رَحْمَةً لِلْعٰالَمِينَ ﴿۱۰۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۷ – ۱۰۵

و قطعاً در زَبُور بعد از تورات نوشتیم که زمین را بندگان صالحمان به ارث خواهند برد. (۱۰۵)
قطعاً در این ابلاغی است برای گروهی که عبادت‌کننده‌اند. (۱۰۶)
و ما تو را جز رحمت برای جهانیان نفرستاده‌ایم. (۱۰۷)

برداشت از آیات ۱۰۷ – ۱۰۵ (جدیّت و شایستگی)

سالک الی اللّه باید مراحل سیر و سلوک را با جدیّت کامل بگذراند تا جزء صالحین محسوب بشود که در این صورت از یاران امام عصر روحی فداه خواهد بود و جزء بندگان واقعی خدا و مورد مهربانی خدای تعالی و رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله قرار خواهد گرفت.

«سورهٔ مبارکهٔ حج»

آیات ۲ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ حج

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يٰا أَيُّهَا النّٰاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السّٰاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿۱﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهٰا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمّٰا أَرْضَعَتْ وَ تَضَعُ كُلُّ ذٰاتِ حَمْلٍ حَمْلَهٰا وَ تَرَى النّٰاسَ سُكٰارىٰ وَ مٰا هُمْ بِسُكٰارىٰ وَ لٰكِنَّ عَذٰابَ اللّٰهِ شَدِيدٌ ﴿۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲ – ۱

ای مردم، تقوای پروردگارتان را رعایت کنید. زیرا قطعاً زلزلهٔ روز قیامت چیز بزرگی است. (۱)

روزی که آن زلزله را می‌بینید که هر زن شیردهی فرزند شیرخوارش را فراموش می‌کند و هر زن حامله‌ای فرزندش را می‌زاید و مردم را حیرت زده و مست می‌بینی و حال آنکه آن‌ها مست نیستند ولی عذاب خدا شدید است. (۲)

برداشت از آیات ۲ – ۱ (تقوی)

سالک الی اللّٰه اگر تقوی را رعایت کند، مبتلا به عذابهای روز قیامت نمی‌شود و در آن روز ناراحتی ندارد.

آیات ۴ – ۳ از سورهٔ مبارکهٔ حج

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُجٰادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطٰانٍ مَرِيدٍ ﴿۳﴾

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلّٰاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَ يَهْدِيهِ إِلىٰ عَذٰابِ السَّعِيرِ ﴿۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴ – ۳

و بعضی از مردم کسانی هستند که بدون علم و دانشی دربارهٔ خدا مجادله می‌کنند و از هر شیطان گمراه‌کننده‌ای پیروی می‌نمایند. (۳)

بر او نوشته شده است کسی که ولایت او را قبول کند، قطعاً آن شیطان گمراهش خواهد نمود و او را به عذاب سوزانی راهنمائیش می‌نماید. (۴)

برداشت از آیات ۴ – ۳ (قول به غیر علم)

سالک الی اللّٰه نباید در مسائلی که به آن علمی ندارد وارد شود و به خصوص دربارهٔ آن‌ها بحث و جدل کند که در این صورت پیرو شیطان خواهد شد و مسلم است که اگر کسی از شیطان پیروی کند، شیطان او را به عذاب سوزنده‌ای راهنمایی می‌کند.

آیات ۹ – ۸ از سورهٔ مبارکهٔ حج

وَ مِنَ النّٰاسِ مَنْ يُجٰادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لاٰ هُدىً وَ لاٰ كِتٰابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾

ثٰانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُ فِي الدُّنْيٰا خِزْيٌ وَ نُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيٰامَةِ

عَذٰابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۸

و بعضی از مردم کسی است که دربارهٔ خدا بدون علم و بدون راهنما و بدون کتاب نوردهنده‌ای مجادله می‌کند. (۸)

در حالی که با تکبّر کمر را گردانده به خاطر آنکه می‌خواهد مردم را از راه خدا گمراه کند، برای او در دنیا رسوائی است و در روز قیامت عذاب سوزنده‌ای به او می‌چشانیم. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۸ (دلیل و برهان)

سالک الی اللّٰه اگر می‌خواهد در مسألهٔ اعتقادی وارد بحث شود، باید حتماً علم و دانش کاملی خودش داشته باشد و راهنمایی ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام و کتاب الهی را مورد توجّه قرار دهد تا از صراط مستقیم خارج نشود. و اگر این چنین نبود و تکبّر کرد و مردم را از راه خدا باز داشت هم در دنیا رسوایی به بار می‌آورد و هم در روز قیامت به عذاب سوزنده‌ای مبتلا می‌گردد.

آیات ۱۳ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ حج

وَ مِنَ النّٰاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصٰابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ

أَصٰابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيٰا وَ الْآخِرَةَ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرٰانُ

الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مٰا لاٰ يَضُرُّهُ وَ مٰا لاٰ يَنْفَعُهُ ذٰلِكَ هُوَ

الضَّلٰالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَ لَبِئْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳ – ۱۱

و از مردم کسی است که خدا را به زبان عبادت می‌کند. پس اگر به او خیری برسد، به آن آرامش پیدا می‌کند و اگر بلائی و آزمایشی به او برسد، صورتش دگرگون می‌گردد. دنیا و آخرت را ضرر کرده است. آن همان ضرر آشکاری است. (۱۱)

او غیر از خدا چیزی را می‌خواند که ضرری و نفعی به او نمی‌رساند، این همان گمراهی دور است. (۱۲)

او کسی را می‌خواند که ضررش از نفعش نزدیکتر است، چه بد فرماندهی و چه بد معاشری است. (۱۳)

برداشت از آیات ۱۳ – ۱۱ (بندگی واقعی)

سالک الی اللّٰه باید بندگی خدا را روی حقیقت انجام دهد نه آن که اگر نیکی به او رسید آرامش داشته باشد ولی اگر امتحانی برای او منظور شد روی برگرداند که در این صورت هم در دنیا ضرر می‌کند و هم در آخرت خسران بر می‌دارد. بلکه باید همهٔ کارهایش مفید باشد و کاری که ضرر دارد نکند.

آیه ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ حج

مَنْ كٰانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيٰا وَ الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمٰاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مٰا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

ترجمهٔ آیه ۱۵

کسی که گمان می‌کند که خدا هرگز او را در دنیا و آخرت یاری نمی‌کند، ریسمانی به جای بلندی ببندد. سپس (زیر پای خود را) خالی کند و ریسمان را قطع کند، آن وقت نگاه کند که آیا این خودکشی و مکرش غیظ و ناراحتی او را از بین می‌برد؟ (۱۵)

برداشت از آیه ۱۵ (یأس از رحمت خدا)

سالک الی اللّٰه نباید از رحمت خدا مأیوس باشد و باید همیشه خدا را یار و یاور خود بداند و الا مثل کسی است که خود را حلق آویز کرده و زیر پای خود را خالی کرده باشد.

آیات ۳۰ – ۲۵ از سورهٔ مبارکهٔ حج

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَ الْبَادِ وَ مَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ
عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۲۵﴾ وَ إِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لاَ تُشْرِكْ بِي شَيْئاً وَ
طَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَ الْقَائِمِينَ وَ الرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿۲۶﴾ وَ أَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ
يَأْتُوكَ رِجَالاً وَ عَلىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿۲۷﴾ لِيَشْهَدُوا
مَنَافِعَ لَهُمْ وَ يَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ
الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَ أَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿۲۸﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا
نُذُورَهُمْ وَ لْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۲۹﴾ ذٰلِكَ وَ مَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللّٰهِ
فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَ أُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلاَّ مَا يُتْلىٰ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا
الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَ اجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ – ۲۵

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند و راه خدا را بسته‌اند و مسجدالحرامی که ما برای همهٔ مردم قرار دادیم، چه آن‌هائی که در آنجا زندگی می‌کنند و چه کسانی که از جای دیگر به آنجا می‌آیند، مانع می‌گردند و هر کس بخواهد در این مسجدالحرام با ظلم منحرف گردد، ما به او از عذاب دردناکی می‌چشانیم. (۲۵)

و زمانی که برای ابراهیم جای خانه را مساوی و آماده کردیم بر اینکه چیزی را با من شریک قرار نده و خانهٔ مرا برای طواف‌کنندگان و قیام‌کنندگان و رکوع و سجودکنندگان پاک کن. (۲۶)

و در میان مردم برای حج اعلام کن، پیاده و بر هر شتر لاغری به سوی تو بیایند. آن‌ها از هر راه دوری به طرف تو خواهند آمد. (۲۷)

تا شاهد منافعی که برای آن‌ها هست، باشند به خاطر آنکه از گوشت حیوانات چهارپا، آن‌ها را روزی فرمود، نام خدا را در روزهای معلومی یاد کنند. پس بخورید از آن‌ها و به فقیر بیچاره هم اطعام کنید. (۲۸)

سپس آلودگیهای خود را از بین ببرند و به نذرهایشان وفا کنند و به خانهٔ قدیمی کعبه طواف نمایند. (۲۹)

(مناسک حج) آن است و کسی که حُرُمات خدا را بزرگ بشمارد، پس آن برای او نزد پروردگارش بهتر است و برای شما چهارپایان حلال شده است، مگر آنچه بر شما ممنوعیتش خوانده می‌شود. پس از پلیدیهای بتها اجتناب کنید و از حرف بیهوده بپرهیزید. (۳۰)

برداشت از آیات ۳۰ – ۲۵ (وظیفهٔ حج)

سالک الی اللّٰه باید به خاطر انجام وظیفهٔ حج به مسائل زیر توّجه کاملی داشته باشد:

۱ – با گفتار و اعمالش مردم را از رفتن به حج دلسرد نکند.

۲ – در مسجد الحرام کارهای ملحدانه انجام ندهد.

۳ – از قربانی خود، هم خودش بخورد و هم به فقراء بدهد.

۴ – تعظیم شعائر الهی را رعایت کند.

۵ – از سخنان بیهوده مخصوصاً در آن مکان مقدس بپرهیزد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۳۵ – ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ حج

ذٰلِکَ وَ مَنْ يُعَظِّمْ شَعٰائِرَ اللّٰهِ فَإِنَّهٰا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿۳۲﴾ لَکُمْ فِيهٰا مَنٰافِعُ
إِلىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهٰا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۳﴾ وَ لِکُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنٰا مَنْسَکاً
لِيَذْکُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلىٰ مٰا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعٰامِ فَإِلٰهُکُمْ إِلٰهٌ وٰاحِدٌ فَلَهُ
أَسْلِمُوا وَ بَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿۳۴﴾ الَّذِينَ إِذٰا ذُکِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَ الصّٰابِرِينَ
عَلىٰ مٰا أَصٰابَهُمْ وَ الْمُقِيمِي الصَّلاٰةِ وَ مِمّٰا رَزَقْنٰاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۳۵﴾

ترجمهٔ آیات ۳۵ – ۳۲

(مناسک حج) آن است و کسی که شعائر الهی را بزرگ بشمارد، پس قطعاً این عمل از تقوای دلها است. (۳۲)

در آن برای شما منافعی تا زمان معیّنی است. سپس پایان احرام خانهٔ قدیمی کعبه است. (۳۳)

و از برای هر امّتی منسکی قرار دادهایم، برای اینکه اسم خدا را بر آنچه از چهارپایان روزیشان کرده یاد کنند. پس خدای شما خدای واحدی است، پس در مقابل او تسلیم باشید و به تسلیم‌شدگان متواضع بشارت بده. (۳۴)

مخبتین آن‌هائی هستند که وقتی یاد خدا می‌شود، دلهایشان می‌ترسد و بر آنچه به آن‌ها می‌رسد، صبر می‌کنند و برپادارندگان نمازند و از آنچه به آن‌ها روزی دادهایم، انفاق می‌کنند. (۳۵)

برداشت از آیات ۳۵ – ۳۲ (شعائر الهی)

سالک الی اللّٰه باید شعائر الهی را اهمیّت بدهد که این علامت تقوای قلب او است.

سالک الی اللّه باید در مقابل خدای تعالی متواضع باشد و زمانی که خدای تعالی را کسی نزد او یاد می‌کند دلش بترسد و بر مصائب صبور باشد و نماز را تنها بخواندنش اکتفا نکند بلکه آن را به پا دارد و برای رشد بیشتر روحی اش از آن چه دارد انفاق کند.

آیات ۳۹ – ۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ حج

إِنَّ اللّٰهَ يُدٰافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللّٰهَ لاٰ يُحِبُّ كُلَّ خَوّٰانٍ كَفُورٍ ﴿۳۸﴾ أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقٰاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَ إِنَّ اللّٰهَ عَلىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿۳۹﴾

ترجمهٔ آیات ۳۹ – ۳۸

قطعاً خدا از کسانی که ایمان آورده‌اند، دفاع می‌کند. حتماً خدا هیچ خیانتکار ناشکری را دوست ندارد. (۳۸)

برای کسانی که جنگ بر آن‌ها تحمیل شده، اذن داده شده (که بجنگند)، زیرا قطعاً به آن‌ها ظلم شده و قطعاً خدا بر یاری آن‌ها قادر است. (۳۹)

برداشت از آیات ۳۹ – ۳۸ (ایمان)

سالک الی اللّه باید بداند که اگر ایمان به خدا و روز قیامت داشته باشد و خیانتکار و ناشکر نباشد خدا در هر صورت از او دفاع می‌کند و او را از مشکلات حفظ می‌فرماید.

آیات ۴۱ – ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ حج

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيٰارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلاّٰ أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللّٰهُ وَ لَوْ لاٰ دَفْعُ اللّٰهِ النّٰاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهُدِّمَتْ صَوٰامِعُ وَ بِيَعٌ وَ صَلَوٰاتٌ وَ مَسٰاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللّٰهِ كَثِيراً وَ لَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ

عَزِيزٌ ﴿۴۰﴾ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنّٰاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقٰامُوا الصَّلٰاةَ وَ آتَوُا الزَّكٰاةَ وَ

أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلّٰهِ عٰاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیات ۴۱ – ۴۰

آن کسانی که از شهر و دیارشان به ناحق اخراج شده‌اند، (علّتش) چیزی جز آن نبود که می‌گفتند: پروردگار ما خدا است و اگر خدا بعضی از مردم را بوسیلهٔ بعض دیگر دفع نمی‌کرد، صومعه‌ها و دیرها و معابد یهودیان و مسجدهائی که در آن اسم خدا بسیار برده می‌شود، خراب می‌شد و خدا حتماً کسی که او را یاری کند، یاری خواهد کرد. خدا توانای عزیزی است. (۴۰)

آن‌ها کسانی هستند که اگر امکاناتی در روی زمین به آن‌ها بدهیم، نماز را بر پای می‌دارند و زکات را می‌دهند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و عاقبت کارها به دست خدا است. (۴۱)

برداشت از آیات ۴۱ – ۴۰ (کمک پروردگار)

سالک الی اللّٰه اگر مورد طرد مردم واقع شود و مردم او را اذیّت کنند خدای قوی عزیز او را یاری می‌کند و به او در روی زمین امکاناتی می‌دهد که بتواند نماز را بر پا دارد و زکات بدهد و امر به معروف و نهی از منکر کند زیرا همهٔ کارها در دست خدا است.

آیات ۴۸ – ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ حج

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنٰاهٰا وَ هِيَ ظٰالِمَةٌ فَهِيَ خٰاوِيَةٌ عَلىٰ عُرُوشِهٰا وَ بِئْرٍ

مُعَطَّلَةٍ وَ قَصْرٍ مَشِيدٍ ﴿۴۵﴾ أَ فَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ

يَعْقِلُونَ بِهٰا أَوْ آذٰانٌ يَسْمَعُونَ بِهٰا فَإِنَّهَا لاٰ تَعْمَى الْأَبْصٰارُ وَ لٰكِنْ تَعْمَى

الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿۴۶﴾ وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذٰابِ وَ لَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ

وَعْدَهُ وَ إِنَّ يَوْماً عِنْدَ رَبِّکَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمّا تَعُدُّونَ ﴿۴۷﴾ وَ كَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ

أَمْلَيْتُ لَهٰا وَ هِيَ ظٰالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهٰا وَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیات ۴۸ – ۴۵

پس چه بسیار قریه‌هایی را که هلاکشان کردیم در حالی که آن‌ها ستمگر بودند، به طوری که سقف فرود آمد و دیوارها بر آن ریخت و چه بسیار چاهی که معطّل مانده و چه قصرهای محکمی که بی‌صاحب مانده است. (۴۵)

آیا آن‌ها در زمین سیر نمی‌کنند تا برای آن‌ها دلهایی باشد که با آن تعقّل کنند یا گوشهایی باشد که با آن حقیقت را بشنوند؟ پس چشمهای آن‌ها نابینا نمی‌شود ولی دلهایی که در سینه‌ها است، کور می‌گردد. (۴۶)

و تو را در عذاب وادار به عجله می‌کنند و خدا هرگز وعدهٔ خود را تخلّف نخواهد کرد و قطعاً روزی که نزد پروردگار تو هست، مانند هزار سال به حساب شما خواهد بود. (۴۷)

و چه بسیار از قریه‌هایی که به آن‌ها مهلت دادم و حال آنکه ستمگر بودند، سپس آن‌ها را گرفتم. و بازگشت تنها به سوی من خواهد بود. (۴۸)

برداشت از آیات ۴۸ – ۴۵ (سیر و سفر)

سالک الی اللّه با چشمی باز و گوشی شنوا و دلی آگاه باید در روی زمین مسافرت کند و ببیند که چگونه خدای تعالی مردم ظالم قدرتمند را هلاک فرموده و چگونه قصرهای مستحکم و چاههای پر آب را معطّل و بی صاحب گذاشته است ولی بعضی از مردم چشمهایشان به ظاهر بینا است ولی دلهایشان فهم و درک و بینایی ندارد و آن قدر بدبخت‌اند که برای عذاب عجله می‌کنند و خدای تعالی به آن‌ها مهلت داده ولی بالاخره برگشت همه به سوی خدا است.

آیات ۵۱ – ۴۹ از سورهٔ مبارکهٔ حج

قُلْ يٰا أَيُّهَا النّٰاسُ إِنَّمٰا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿۴۹﴾ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا

الصّٰالِحٰاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۵۰﴾ وَ الَّذِينَ سَعَوْا فِي آيٰاتِنٰا مُعٰاجِزِينَ

أُولٰئِکَ أَصْحٰابُ الْجَحِيمِ ﴿۵۱﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ – ۴۹

بگو: ای مردم، جز این نیست که من برای شما ترساندهٔ آشکاری هستم. (۴۹)
پس کسانی که ایمان بیاورند و اعمال شایسته کنند، برای آن‌ها آمرزش و رزق خوبی خواهد بود. (۵۰)
و کسانی که سعی می‌کنند در آیات ما که آن‌ها را ناتوان کنند، این‌ها اصحاب جهنّمند. (۵۱)

برداشت از آیات ۵۱ – ۴۹ (آیات الهی)

سالک الی اللّه اگر ایمان به خدا و روز قیامت داشته باشد و عمل شایستهٔ مقام انسانیّت را دقیقاً انجام دهد خدای تعالی او را می‌بخشد و روزی خوبی به او خواهد داد و بالعکس کسانی که فکر می‌کنند آیات الهی نمی‌توانند مردم را هدایت کنند و آن‌ها را ضعیف تصوّر می‌کنند، جهنّمی هستند.

آیه ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ حج

وَ مٰا أَرْسَلْنٰا مِنْ قَبْلِکَ مِنْ رَسُولٍ وَ لاٰ نَبِيٍّ إِلاّٰ إِذٰا تَمَنّٰى أَلْقَى الشَّيْطٰانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مٰا يُلْقِي الشَّيْطٰانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللّٰهُ آيٰاتِهِ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۵۲﴾

ترجمهٔ آیه ۵۲

و ما قبل از تو رسول و نبیّی را نفرستادیم، مگر آنکه وقتی که آرزوئی می‌کرد، شیطان در آرزوهای او القائاتی می‌نمود. ولی خدا القائات شیطان را از بین می‌برد، سپس خدا آیات خود را محکم می‌فرماید و خدا دانای حکیمی است. (۵۲)

برداشت از آیه ۵۲ (طمع شیطان)

سالک الی اللّه باید بداند که شیطان به قدری طمّاع است که اگر خدای تعالی از انبیاء و اولیائش دفاع نمی‌کرد و وسوسه‌های او را به آن‌ها نمی‌فهماند شیطان در آرزوهای انبیاء وسوسه می‌نمود و آن‌ها را در موفقیّت‌شان تضعیف می‌کرد.

آیات ۵۴ – ۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ حج

لِيَجْعَلَ مٰا يُلْقِي الشَّيْطٰانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْقٰاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَ إِنَّ الظّٰالِمِينَ لَفِي شِقٰاقٍ بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾ وَ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَ إِنَّ اللّٰهَ لَهٰادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلىٰ صِرٰاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۴ – ۵۳

به خاطر اینکه آنچه را که شیطان القاء کرده، امتحانی برای کسانی که در دلهایشان مرض است و قلبشان را قساوت گرفته قرار دهد و قطعاً ستمگران در دشمنی شدید و جدائی دوری خواهند بود. (۵۳)

و برای اینکه دانشمندان بدانند که قطعاً آن حقّی است از جانب پروردگارت که باید به آن ایمان بیاورند و در مقابل آن دلهایشان تسلیم و خاضع شود و حتماً خدا هدایت‌کنندهٔ کسانی که ایمان آورده‌اند، به راه راست می‌باشد. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴ – ۵۳ (امراض روحی)

سالک الی اللّٰه باید از امراض روحی و قساوت قلب که شیطان ممکن است به او القاء کند بپرهیزد و الا به شقاوت عجیبی مبتلا می‌شود.

سالک الی اللّٰه باید علم به حقایق اشیاء را از جانب پروردگار دریافت کند و ایمان به آن داشته باشد و دلش در مقابل پروردگارش خاضع باشد تا خدای تعالی او را در راه راست حفظ کند.

آیات ۵۹ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ حج

وَ الَّذِينَ هٰاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مٰاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقاً

حَسَناً وَ إِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرّٰازِقِينَ ﴿۵۸﴾ لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلاً يَرْضَوْنَهُ وَ إِنَّ

اللّٰهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۹ – ۵۸

و کسانی که در راه خدا هجرت کرده‌اند، سپس کشته شوند یا بمیرند، خدای تعالی رزق نیکویی برای آن‌ها روزی خواهد فرمود و قطعاً خدا، آن خدا بهترین روزی‌دهندگان است. (۵۸)

قطعاً خدا آن‌ها را در جایی داخل می‌کند که از آن خشنود گردند و قطعاً خدا دانای بردباری است. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ – ۵۸ (جهاد و هجرت)

سالک الی اللّٰه باید در راه خدا تا آخرین نفس جهاد کند و هجرت نماید تا خدای تعالی در آخرت رزق نیکویی به او بدهد و او را در جایی که خشنودی خدای تعالی در آن است واردش نماید.

آیات ۷۸ – ۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ حج

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۷۷﴾ وَ جٰاهِدُوا فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهٰادِهِ هُوَ اجْتَبٰاكُمْ وَ مٰا جَعَلَ

عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرٰاهِيمَ هُوَ سَمّٰاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ

وَ فِي هٰذٰا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيداً عَلَيْكُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدٰاءَ عَلَى النّٰاسِ

فَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَ آتُوا الزَّكٰوةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللّٰهِ هُوَ مَوْلٰاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ ﴿۷۸﴾

ترجمهٔ آیات ۷۸ – ۷۷

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، رکوع کنید و سجده کنید و پروردگارتان را عبادت کنید و کارهای خیر انجام دهید، شاید شما رستگار شوید. (۷۷)

و در راه خدا آن چنانکه حقّ جهاد است، جهاد کنید. او شما را انتخاب کرده و برای شما در دین هیچ تنگنایی قرار نداده است. این دین پدرتان ابراهیم است. او شما را از قبل و الآن مسلمان نامیده تا پیامبر بر شما گواه باشد و شما بر مردم گواه باشید. پس نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید و بوسیلهٔ (معرفت) خدا، خود را (از بدیها) نگه دارید. آن خدا مولای شما است. پس چه مولای خوبی و چه یار خوبی است. (۷۸)

برداشت از آیات ۷۸ – ۷۷ (بندگی خدا)

سالک الی اللّٰه باید ایمانش را تقویت کند رکوع و سجود را برای خدا انجام بدهد و بالاخره بندهٔ خدا باشد و کارهای خوب انجام بدهد که در این صورت امید است به رستگاری کامل برسد.

سالک الی اللّٰه باید مرحلهٔ جهاد با نفس را جدّی بگیرد تا جزو افراد ممتاز که از زمان حضرت ابراهیم علیه‌السلام بوده‌اند نامش در زمرهٔ مسلمانان واقعی نوشته شود و اقامهٔ نماز کند و زکات بدهد و به وسیلهٔ معرفت خدای تعالی و شناخت حقیقت گناه خود را به مقام عصمت برساند زیرا خدای تعالی در این صورت خوب فرمانده‌ای است و بسیار خوب یاری کننده است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون»

آیات ۷ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلاٰتِهِمْ خٰاشِعُونَ ﴿۲﴾ وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿۳﴾ وَ الَّذِينَ هُمْ لِلزَّكٰاةِ فٰاعِلُونَ ﴿۴﴾ وَ الَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حٰافِظُونَ ﴿۵﴾ إِلاّٰ عَلىٰ أَزْوٰاجِهِمْ أَوْ مٰا مَلَكَتْ أَيْمٰانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿۶﴾ فَمَنِ ابْتَغىٰ وَرٰاءَ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ العٰادُونَ ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷ – ۱

«به نام خداوند بخشنده مهربان»

قطعاً مؤمنین رستگارند. (۱)

کسانی که آن‌ها در نمازشان خاشع‌اند. (۲)

و کسانی که آن‌ها از لغو دوری می‌کنند. (۳)

و کسانی که آن‌ها زکات را عمل می‌کنند. (۴)

و کسانی که آن‌ها فرجهای خود را نگه می‌دارند. (۵)

مگر برای همسران خود و کنیزانشان که قطعاً آن‌ها (در استفادهٔ از این‌ها) ملامت نمی‌شوند. (۶)

پس کسی که غیر از این را انجام دهد، آن‌ها همانها تجاوزکارانند. (۷)

برداشت از آیات ۷ – ۱ (رستگاری)

سالک الی اللّٰه باید بداند که رستگاری فقط مال مؤمنینی است که صفات زیر را دارند:

۱ – کسانی که با خضوع و خشوع و عشق و محبت نماز می‌خوانند.

۲ – کسانی که از بیهوده بودن و بیهودگی دوری می‌کنند.

۳ – کسانی که به دستور زکات عمل می‌کنند و حقوق الهی را می‌پردازند.

۴ – کسانی که دامن خود را پاک نگه می‌دارند و تنها به همسران خود اکتفا می‌کنند و از حدود خود در این خصوص تجاوز نمی‌کنند.

آیات ۱۱ – ۸ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمٰانٰاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رٰاعُونَ ﴿۸﴾ وَ الَّذِينَ هُمْ عَلىٰ صَلَوٰاتِهِمْ يُحٰافِظُونَ ﴿۹﴾ أُولٰئِكَ هُمُ الْوٰارِثُونَ ﴿۱۰﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهٰا خٰالِدُونَ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۸

و کسانی که آن‌ها امانتها و پیمانهای خود را رعایت می‌کنند. (۸)

و کسانی که آن‌ها نمازهایشان را مواظبت می‌کنند. (۹)

این‌ها همان وارثانند. (۱۰)

آن‌ها که بهشت فردوس را به ارث می‌برند، آن‌ها در آن جاودانند. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۸ (مظاهر تزکیه نفس)

سالک الی اللّٰه باید بداند که رستگار کسی است که امانت مردم را حفظ کند و عهد و پیمان خود را مواظبت کند و اوقات نماز را دقت نماید تا بتواند نمازش را اول وقت بخواند و به خاطر آن که تزکیهٔ نفس کرده این کارها را بدون تکلّف خود به خود انجام می‌دهد و به همین جهت این افراد بهشتی هستند و در آن بهشت همیشه زندگی می‌کنند.

آیات ۶۰ – ۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿۵۷﴾ وَ الَّذِينَ هُمْ بِآيٰاتِ رَبِّهِمْ

يُؤْمِنُونَ ﴿۵۸﴾ وَ الَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لاٰ يُشْرِكُونَ ﴿۵۹﴾ وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مٰا آتَوْا

وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلىٰ رَبِّهِمْ رٰاجِعُونَ ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیات ۶۰ – ۵۷

قطعاً آن‌ها کسانی هستند که از ترس به پروردگارشان همراه با تعظیم توجّه می‌کنند. (۵۷) و کسانی که آن‌ها بـه نشـانه‌های پـروردگارشان ایـمان مـی‌آورند. (۵۸) و کسـانی کـه آن‌هـا بـه پـروردگارشان مشـرک نمی‌شوند. (۵۹) و کسانی که به آن‌ها آنچه باید (در راه خدا) بدهند، عطا می‌کنند و (با این حال) دلهایشان ترسان است از اینکه قطعاً آن‌ها به سوی پروردگارشان بر می‌گردند. (۶۰)

برداشت از آیات ۶۰ – ۵۷ (ترس از خدا)

سالک الی اللّه باید به خاطر محبّتش به خدا از خدا بترسد و به همهٔ نشانه‌های الهی ایمان داشته باشد و هیچ چیز را به هیچ نحو شریک خدا قرار ندهد و در راه خدا به خاطر ترس از خدا به دیگران انفاق کند و وقتی که به سوی خدا برگشت اجرش را از خدا دریافت نماید.

آیات ۶۲ – ۶۱ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

أُولٰئِکَ يُسٰارِعُونَ فِي الْخَيْرٰاتِ وَ هُمْ لَهٰا سٰابِقُونَ ﴿۶۱﴾ وَ لاٰ نُكَلِّفُ نَفْساً إِلاّٰ

وُسْعَهٰا وَ لَدَيْنٰا كِتٰابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَ هُمْ لاٰ يُظْلَمُونَ ﴿۶۲﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ – ۶۱

این‌ها هستند که به طرف خوبیها سرعت دارند و آن‌ها به آن خوبیها پیشی گیرنده‌اند. (۶۱)

و ما هیچ کس را مگر به قدر وسعش تکلیف نمی‌کنیم و در نزد ما کتابی است که به حقّ نطق می‌کند و به آن‌ها ظلم نمی‌شود. (۶۲)

برداشت از آیات ۶۲ – ۶۱ (سبقت در خوبی‌ها)

سالک الی اللّه باید به شرایط فوق عمل کند تا در همهٔ خوبیها بر دیگران سبقت را برده باشد و این را بداند که خدای تعالی از او بیشتر از ظرفیتش توقّع ندارد و هیچ گاه خدای تعالی بر کسی ظلم نمی‌کند.

آیات ۶۵ – ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هٰذٰا وَ لَهُمْ أَعْمٰالٌ مِنْ دُونِ ذٰلِکَ هُمْ لَهٰا
عٰامِلُونَ ﴿۶۳﴾ حَتّٰى إِذٰا أَخَذْنٰا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذٰابِ إِذٰا هُمْ يَجْأَرُونَ ﴿۶۴﴾ لاٰ
تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنّٰا لاٰ تُنْصَرُونَ ﴿۶۵﴾

ترجمهٔ آیات ۶۵ – ۶۳

بلکه دلهای آن‌ها از این (قرآن) در غفلت کامل است و آن‌ها اعمالِ دیگری غیر از آن دارند که دائماً آن‌ها را انجام می‌دهند. (۶۳)

تا زمانی که ثروتمندانِ مغرورشان را به عذاب گرفتار کنیم، آن وقت است که آن‌ها ناله‌های دردناکی می‌کنند. (۶۴)

امروز فریاد نکنید، زیرا قطعاً شما از طرف ما یاری نخواهید شد. (۶۵)

برداشت از آیات ۶۵ – ۶۳ (عمل به قرآن)

سالک الی اللّٰه باید از قرآن غفلت نکند و کاری غیر از عمل به قرآن و دستورات آن انجام ندهد و الا خدای تعالی ولو آن که او ثروتمند هم باشد به عذاب مبتلایش می‌کند و به هیچ وجه او را یاری نمی‌نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیه ۶۶ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

قَدْ كٰانَتْ آيٰاتِي تُتْلىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلىٰ أَعْقٰابِكُمْ تَنْكِصُونَ ﴿۶۶﴾

ترجمهٔ آیه ۶۶

قطعاً آیات من بر شما تلاوت شد، پس شما به اعقابتان برمی‌گشتید. (۶۶)

برداشت از آیه ۶۶ (آیات الهی)

سالک الی اللّٰه باید بداند پروردگار مهربان همهٔ آیات و نشانه‌هایش را برای مردم بیان کرده است پس باید از این آیات و نشانه‌ها بهره ببرد و هیچ وقت رضایت پروردگار را فدای رسم و رسومات غلط گذشتگانش نکند.

آیه ۶۷ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سٰامِراً تَهْجُرُونَ ﴿۶۷﴾

ترجمهٔ آیه ۶۷

در حالی که به او تکبّر می‌کردید و شبها در جلسات خودتان بدگویی می‌نمودید. (۶۷)

برداشت از آیه ۶۷ (تزکیهٔ نفس)

سالک الی اللّٰه باید از تکبّر دوری کند و از بدگویی کردن پشت سر دیگران خودداری نماید و اگر مبتلا به این صفات رذیله است باید با تزکیهٔ نفس خود را از این صفات نجات دهد.

آیات ۷۰ – ۶۸ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

أَ فَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جٰاءَهُمْ مٰا لَمْ يَأْتِ آبٰاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۶۸﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا

رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿۶۹﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جٰاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَ

أَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كٰارِهُونَ ﴿۷۰﴾

ترجمهٔ آیات ۷۰ – ۶۸

آیا در کلام تدبّر نکرده‌اند؟ یا آنکه چیزی برای آن‌ها آمده که برای پدران گذشته‌شان نیامده است؟ (۶۸)
یا آنکه پیامبرشان را نشناخته‌اند، در نتیجه آن‌ها او را منکر می‌شوند. (۶۹)
یا آنکه می‌گویند: او دیوانه است، ولی او حقّ را برای آن‌ها آورده و اکثرشان از حقّ کراهت دارند. (۷۰)

برداشت از آیات ۷۰ – ۶۸ (اهمیّت تدبّر کردن)

سالک الی اللّٰه باید قوّهٔ تفکّر و تدبّرش را در آیات و کلام الهی بکار بیندازد تا بتواند کمال استفاده را از آیات الهی ببرد و بتواند سخنان پیامبران را که کلام الهی را بر زبان جاری می‌کنند و کلام پیامبر اکرم ﷺ را که جز حق و حقیقت را نمی‌گفت، بپذیرد و منکر آن‌ها نشود زیرا انکار سخنان پیامبران سبب نابودی روح انسان می‌شود و مانع رشد و رسیدن انسان به حقایق می‌گردد.

آیه ۷۱ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

وَ لَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوٰاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمٰاوٰاتُ وَ الْأَرْضُ وَ مَنْ فِيهِنَّ بَلْ

أَتَيْنٰاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿۷۱﴾

ترجمهٔ آیه ۷۱

و اگر حقّ از هوای نفس آن‌ها پیروی می‌کرد، آسمانها و زمین و هر کس که در آن‌ها بود، فاسد می‌شد. ولی ما چیزی به آن‌ها دادیم که مایهٔ یادآوری برای آن‌ها است، امّا آن‌ها از یادآوریِ خودشان روگردانند. (۷۱)

برداشت از آیه ۷۱ (هوای نفس)

پیروی از هوای نفس آسمانها و زمین و هر چه در آن‌ها است را ممکن است به فساد بکشاند ولی خدای

تعالی انسان را راهنمایی کرده تا این کار انجام نشود امّا آن‌هایی که اهل تزکیهٔ نفس نیستند یادآوریهای پروردگار را به دست فراموشی می‌سپارند.

آیه ۷۲ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجاً فَخَرٰاجُ رَبِّکَ خَيْرٌ وَ هُوَ خَيْرُ الرّٰازِقِينَ ﴿۸۲﴾

ترجمهٔ آیه ۷۲

آیا تو از آن‌ها مخارجی را می‌خواهی؟ با اینکه هزینهٔ پروردگارت بهتر است و او بهترین روزی‌دهندگان است. (۷۲)

برداشت از آیه ۷۲ (رزق همه در دست خداست)

سالک الی اللّٰه باید بداند روزی هر موجودی دست پروردگار است و او بهترین روزی دهندگان است و پیامبران و مبلّغین اجرشان به عهدهٔ خدای تعالی است.

آیات ۷۴ – ۷۳ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

وَ إِنَّکَ لَتَدْعُوهُمْ إِلىٰ صِرٰاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۷۳﴾ وَ إِنَّ الَّذِينَ لاٰ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرٰاطِ لَنٰاكِبُونَ ﴿۷۴﴾

ترجمهٔ آیات ۷۴ – ۷۳

و قطعاً تو آن‌ها را به راه راست دعوت می‌کنی. (۷۳)

و حتماً کسانی که ایمان به آخرت نمی‌آورند، از آن راه منحرف‌اند. (۷۴)

برداشت از آیات ۷۴ – ۷۳ (صراط مستقیم)

سالک الی اللّٰه باید بداند که آنچه پیامبر اکرم ﷺ می‌گوید صراط مستقیم است ولی کسانی که اهل تزکیهٔ نفس نیستند و ایمان به آخرت ندارند از این راه منحرف‌اند.

آیات ۷۷ – ۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

وَ لَوْ رَحِمْنٰاهُمْ وَ كَشَفْنٰا مٰا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيٰانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۷۵﴾ وَ لَقَدْ أَخَذْنٰاهُمْ بِالْعَذٰابِ فَمَا اسْتَكٰانُوا لِرَبِّهِمْ وَ مٰا يَتَضَرَّعُونَ ﴿۷۶﴾ حَتّٰى إِذٰا فَتَحْنٰا عَلَيْهِمْ بٰاباً ذٰا عَذٰابٍ شَدِيدٍ إِذٰا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿۷۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷۷ – ۷۵

و اگر به آن‌ها مهربانی کنیم و ناراحتیها و ضررهایشان را برطرف نماییم، در طغیانشان لجاجت می‌کنند تا حیران شوند. (۷۵)

و قطعاً ما آن‌ها را به عذاب گرفتار کرده‌ایم. پس در مقابل پروردگارشان، نه فروتنی کرده و نه تضرّع می‌نمایند. (۷۶)

تا زمانی که از عذاب شدید دری به روی آن‌ها بگشاییم. ناگهان آن‌ها در آن حال ناامید می‌شوند. (۷۷)

برداشت از آیات ۷۷ – ۷۵ (ایمان)

سالک الی اللّٰه باید ایمان به آخرت داشته باشد ولی آن‌هایی که ایمان به آخرت ندارند و در انحراف قرار گرفته‌اند اگر به آن‌ها مهربانی شود لجاجت‌شان و طغیان‌شان بیشتر می‌شود و اگر عذاب و سختی بکشند نا امید می‌شوند آن‌ها کسانی هستند که در مقابل پروردگارشان فروتنی و تضرّع نمی‌کنند. بنابراین باید سالک الی اللّٰه بکوشد تا ایمانش را تقویت کند و در مقابل پروردگار فروتنی و تضّرع داشته باشد.

آیات ۸۷ – ۸۶ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰاوٰاتِ السَّبْعِ وَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۸۶﴾ سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلاٰ تَتَّقُونَ ﴿۸۷﴾

ترجمهٔ آیات ۸۷ – ۸۶

بگو: پروردگار آسمانهای هفتگانه و پروردگار عرش عظیم کیست؟ (۸۶)
به زودی می‌گویند: خدا است. بگو: آیا پس چرا تقوی پیشه نمی‌کنید؟ (۸۷)

برداشت از آیات ۸۷ – ۸۶ (تقوی)

فطرت همهٔ انسانها و بشریّت معترف به وجود پروردگار می‌باشد. امّا این علم و دانایی باید همراه با تقوی باشد تا سبب گردد انسانها رشد کنند و از انحرافات مختلف و بدبختی‌های روحی نجات یابند.

آیه ۹۶ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیه ۹۶

برداشت از آیه ۹۶ (نیکی)

سالک الی اللّه باید با قاطعیّت بکوشد آن چنان روحیه‌ای در خود ایجاد کند که در مقابل بدیهای دیگران به نیکویی نمودن، بدی و زشتی را دور کند و بداند که پروردگار مهربان، دانا است به آن چه بشر انجام می‌دهد و علم پروردگار به اعمال ما باید سبب آرامش و کسب ایمان واقعی ما گردد.

آیات ۹۸ – ۹۷ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

وَ قُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿۹۷﴾ وَ أَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿۹۸﴾

ترجمهٔ آیات ۹۸ – ۹۷

و بگو: پروردگارِ من، به تو پناه می‌برم از وسوسه‌های شیاطین. (۹۷) و پروردگارِ من، به تو پناه می‌برم از اینکه آن‌ها نزد من حاضر شوند. (۹۸)

برداشت از آیات ۹۸ – ۹۷ (شرّ شیطان)

سالک الی اللّه همیشه و در همه وقت باید از شرّ شیطان و وسوسه‌هایش به پروردگار مهربان پناه ببرد.

آیات ۱۱۱ – ۱۰۹ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا وَ أَنْتَ
خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۰۹﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّى أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَ كُنْتُمْ مِنْهُمْ
تَضْحَكُونَ ﴿۱۱۰﴾ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿۱۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۱ – ۱۰۹

قطعاً جمعی از بندگان من بودند که می‌گفتند: پروردگار ما، ما ایمان‌آورده‌ایم. پس ما را ببخش و به ما مهربان باش و تو بهترین مهربانان هستی. (۱۰۹)

و شما آن‌ها را به مسخره گرفتید تا از یاد من شما را غافل کردند[1] و شما بودید که به آن‌ها می‌خندیدید. (۱۱۰)

من امروز به خاطر آنچه آن‌ها صبر کرده‌اند، جزای آن‌ها را می‌دهم. قطعاً آن‌ها پیروزند. (۱۱۱)

برداشت از آیات ۱۱۱ – ۱۰۹ (استقامت)

سالک الی اللّه باید بداند که دنیا برای کسانی که دارای استقامت هستند و صبر را پیشه می‌کنند و هم چنین برای کسانی که انسانهای با ایمان و توبه کار را مسخره می‌کنند، گذرا و محلّ امتحان می‌باشد ولی قطعاً چون بازگشت همهٔ انسانها به سوی پروردگار است، خدای تعالی به کسانی که برای رضایت او صبر کرده‌اند اجر و جزای ویژه‌ای عنایت می‌فرماید و پیروزی و موفقیّت مال صابرین است.

---

۱ ــ به خاطر آنکه مسخره کردن مؤمنین، تاریکی دل می‌آورد و انسان از یاد خدا غافل می‌شود، لذا خدای تعالی غفلت از یاد خودش را به مؤمنین نسبت داده و فرموده: «تا از یاد من شما را غافل کردند».

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۱۸ – ۱۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ مؤمنون

أَ فَحَسِبْتُمْ أَنَّمٰا خَلَقْنٰاكُمْ عَبَثاً وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنٰا لاٰ تُرْجَعُونَ ﴿۱۱۵﴾ فَتَعٰالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لاٰ إِلٰهَ إِلاّٰ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿۱۱۶﴾ وَ مَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ إِلٰهاً آخَرَ لاٰ بُرْهٰانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمٰا حِسٰابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لاٰ يُفْلِحُ الْكٰافِرُونَ ﴿۱۱۷﴾ وَ قُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَ ارْحَمْ وَ أَنْتَ خَيْرُ الرّٰاحِمِينَ ﴿۱۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۸ – ۱۱۵

آیا پس گمان کرده‌اید که ما شما را بیهوده خلق کرده‌ایم و شما به سوی ما بر گردانده نمی‌شوید؟ (۱۱۵) پس خدای فرمانروای حقّ که معبودی جز او نیست، برتر است. او پروردگار عرش کریم است. (۱۱۶) و کسی که با خدا، خدای دیگری را بخواند، دلیلی برای او در این کارش نمی‌باشد. بنابراین جز این نیست که حساب او نزد پروردگارش خواهد بود. قطعاً کفّار رستگار نمی‌شوند. (۱۱۷)

و بگو: پروردگار من، بیامرز و مهربانی کن که تو بهترین مهربانانی. (۱۱۸)

برداشت از آیات ۱۱۸ – ۱۱۵ (بیهوده بودن)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی حکیم است و هیچ موجودی را بیهوده نیافریده مخصوصاً انسانها را که اشرف مخلوقات‌اند و کسانی که غیر خدا را شریک خدا قرار می‌دهند دلیلی برای اثبات آن ندارند.

سالک الی اللّٰه باید بگوید خدایا مرا ببخش و به من مهربانی کن زیرا تو بهترین مهربانها هستی.

«سورهٔ مبارکهٔ نور»

آیات ۵ – ۴ از سورهٔ مبارکهٔ نور

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنٰاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدٰاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمٰانِينَ جَلْدَةً وَ لاٰ تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهٰادَةً أَبَداً وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْفٰاسِقُونَ ﴿۴﴾ إِلاَّ الَّذِينَ تٰابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِکَ وَ أَصْلَحُوا فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۴

و کسانی که زنهای پاک را متّهم می‌کنند، سپس چهار شاهد نمی‌آورند، آن‌ها را هشتاد تازیانه بزنید و هیچ وقت شهادتشان را قبول نکنید و این‌ها همان فاسقانند. (۴)

مگر کسانی که بعد از آن، توبه کنند و خود را اصلاح نمایند. پس در این صورت قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۴ (تهمت)

سالک الی اللّه نباید به هیچ وجه به زنهای مؤمنه تهمت بزند و الا قول و شهادتش قبول نمی‌شود و جزء فاسقین محسوب خواهد شد ولی اگر توبه کند و خودش را اصلاح نماید پروردگار مهربان او را می‌بخشد.

آیات ۱۸ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ نور

إِنَّ الَّذِينَ جٰاؤُ بِالْإِفْکِ عُصْبَةٌ مِنْکُمْ لاٰ تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَکُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَکُمْ لِکُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اکْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَ الَّذِي تَوَلّٰى کِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذٰابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱﴾ لَوْ لاٰ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنٰاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْراً وَ

قٰالُوا هٰذٰا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْ لاٰ جٰاؤُ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدٰاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا

بِالشُّهَدٰاءِ فَأُولٰئِکَ عِنْدَ اللّٰهِ هُمُ الْكٰاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَ لَوْ لاٰ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ

رَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيٰا وَ الْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِيمٰا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذٰابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ

تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَ تَقُولُونَ بِأَفْوٰاهِكُمْ مٰا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ تَحْسَبُونَهُ

هَيِّناً وَ هُوَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَ لَوْ لاٰ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مٰا يَكُونُ لَنٰا أَنْ

نَتَكَلَّمَ بِهٰذٰا سُبْحٰانَکَ هٰذٰا بُهْتٰانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللّٰهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ

أَبَداً إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْآيٰاتِ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ – ۱۱

قطعاً کسانی که آن تهمت را درآوردند، جمعی از شما بودند. ولی گمان نکنید این جریان برای شما بد بود، بلکه آن برای شما خیر بود. برای هر کسی از آن‌ها سهمی از گناهی که کسب کرده، خواهد بود و کسی که عهده‌دار بزرگتر آن گناه از این جمعیّت است، برای او عذاب عظیمی خواهد بود. (۱۱)

چرا وقتی که این تهمت را شنیدید، مردان و زنان با ایمان نسبت به خود گمان خوب نبردند و نگفتند که این تهمت آشکارایی است؟ (۱۲)

چرا چهار شاهد بر آن نیاوردند؟ پس وقتی که این چهار شاهد را نیاورند، آن گروه در نزد خدا همان دروغگویانند. (۱۳)

و اگر فضل خدا و رحمت او در دنیا و آخرت بر شما نبود، به خاطر این تهمتی که زدید، عذاب سختی به شما می‌رسید. (۱۴)

آن وقتی که این تهمت را از زبان یکدیگر با آن برخورد می‌کردید و با دهانتان آنچه را که به آن علم

نداشتید می‌گفتید و گمان می‌کردید که این مطلب کوچکی است، حال آنکه آن در نزد خدا بزرگ بود. (۱۵)

چرا وقتی که آن را شنیدید نگفتید، ما حقّ نداریم که دربارهٔ این تهمت حرف بزنیم؟ خدایا تو پاکیزه‌ای، این بهتان بزرگی است. (۱۶)

خدا موعظه‌تان می‌کند. هیچ وقت مثل این را تکرار نکنید، اگر مؤمن هستید. (۱۷)

و خدا برای شما آیات را بیان می‌کند و خدا دانای حکیمی است. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱۱ (حفظ آبروی مسلمانان)

سالک الی اللّٰه نباید وقتی تهمتی را از کسی و یا کسانی شنید آن را قبول نماید بلکه حتّی دستور این است که به یکدیگر حسن ظنّ داشته باشند مگر آن که چهار شاهد عادل آن تهمت را شهادت دهند. و اگر کلامی را دربارهٔ کسی شنیدند بدون علم، کلمه و یا سخنی بر زبان جاری نسازند زیرا پروردگار مهربان برای آبروی مسلمانان اهمیّت زیادی قائل شده است و دوست ندارد آبروی مردم مسلمان در نزد دیگران ریخته شود.

آیه ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ نور

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفٰاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذٰابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيٰا وَ الْآخِرَةِ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لاٰ تَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیه ۱۹

قطعاً کسانی که دوست دارند اینکه کارهای زشت را در کسانی که ایمان آورده‌اند شایع کنند، برای آن‌ها در دنیا و آخرت عذاب دردناکی خواهد بود و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید. (۱۹)

برداشت از آیه ۱۹ (نهی از تشییع فاحشه)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد تا به هیچ وجه، چه به وسیله گفتار و چه به وسیله اعمالش کارهای زشت را در بین اهل ایمان اشاعه ندهد. زیرا پروردگار مهربان شدیداً از این کار نهی فرموده و کسانی که مرتکب چنین عملی شوند را عذاب سختی در دنیا و آخرت خواهد فرمود.

برداشت از آیهٔ ۲۰

وَ لَوْ لاٰ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ وَ أَنَّ اللّٰهَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۲۰

و اگر فضل خدا و مهربانی او شامل حال شما نبود، (مجازات سختی داشتید) و قطعاً خدا رئوفِ مهربانی است. (۲۰)

برداشت از آیه ۲۰ (مهربانی خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که در هر لحظه از زندگی‌اش زیر سایهٔ فضل و مهربانی پروردگار مهربان قرار دارد و پروردگارش را باید رئوف و مهربان بداند.

آیه ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ نور

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاٰ تَتَّبِعُوا خُطُوٰاتِ الشَّيْطٰانِ وَ مَنْ يَتَّبِعْ خُطُوٰاتِ الشَّيْطٰانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشٰاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَوْ لاٰ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ مٰا زَكىٰ مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَداً وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّي مَنْ يَشٰاءُ وَ اللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۱﴾

ترجمهٔ آیه ۲۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از قدمهای شیطان پیروی نکنید و کسی که از گامهای شیطان پیروی کند، پس قطعاً او را به فحشاء و منکر امر خواهدکرد و اگر فضل خدا و رحمت او بر شما نبود، هیچ یک از شما هیچ وقت تزکیه نمی‌شد ولی خدا هر کس را بخواهد تزکیه می‌کند و خدا شنوای دانائی است. (۲۱)

برداشت از آیه ۲۱ (موفقیّت در تزکیهٔ نفس)

سالک الی اللّٰه نباید از وسوسه‌ها و خواسته‌های شیطان پیروی کند. زیرا شیطان با وسوسه‌ها و گامهایش می‌خواهد انسان را به طرف فحشاء و منکرات سوق دهد و باید موفقیّتهایی که در تزکیهٔ نفس شاملش می‌شود را از فضل و رحمت خدای تعالی بداند. و در حقیقت خدای تعالی او را موفّق به تزکیهٔ نفس می‌فرماید.

آیه ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ نور

وَ لاٰ يَأْتَلِ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَ السَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبىٰ وَ الْمَسٰاكِينَ وَ الْمُهٰاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَ لْيَعْفُوا وَ لْيَصْفَحُوا أَ لاٰ تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ وَ اللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیه ۲۲

و کسانی که دارای برتری و وسعت رزق از میان شما هستند، نباید از انفاق به خویشاوندان و مساکین و آن‌هائی که در راه خدا هجرت کرده‌اند، کوتاهی کنند. پس عفو کنید و گذشت کنید. مگر شما دوست ندارید که خدا شما را بیامرزد و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۲۲)

برداشت از آیه ۲۲ (عفو و گذشت)

سالک الی اللّٰه باید انفاق به خویشاوندان و مساکین و مهاجرین در راه خدای تعالی داشته باشد و باید عفو و گذشت کند اگر دوست دارد خدای تعالی او را ببخشد و مورد مهربانی خاصش قرار دهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۹ – ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ نور

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّى تَسْتَأْنِسُوا وَ تُسَلِّمُوا عَلى أَهْلِها ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۲۷﴾ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فيها أَحَدًا فَلا تَدْخُلُوها حَتّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَ إِنْ قيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكى لَكُمْ وَ اللّٰهُ بِما تَعْمَلُونَ عَليمٌ ﴿۲۸﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُناحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فيها مَتاعٌ لَكُمْ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ ما تُبْدُونَ وَ ما تَكْتُمُونَ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ – ۲۷

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به غیر خانه‌های خودتان داخل نشوید، مگر آنکه انسی با اهل آن داشته باشید و به اهل خانه سلام کنید، این کار شما برای شما بهتر است، شاید متذکّر شوید. (۲۷)

پس اگر در آن خانه‌ها کسی را ندیدید، پس داخل نشوید تا اذن به شما داده شود و اگر به شما گفتند: برگردید، پس برگردید. این برای شما پاکیزه‌تر است و خدا به آنچه می‌کنید دانا است. (۲۸)

بر شما باکی نیست اگر به خانهٔ غیر مسکونی که برای شما استفاده‌ای است، وارد شوید و خدا می‌داند آنچه را که اظهار و آنچه را که کتمان می‌کنید. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۹ – ۲۷ (نکاتی مهّم برای اهل ایمان)

سالک الی اللّٰه باید این چند نکته را دقیقاً رعایت کند:

اول: با کسانی که انس و الفتی دارد، رفت و آمد داشته باشد.

دوّم: وقتی وارد خانه‌ای شد به اهل آن خانه سلام کند.

سوّم: اگر داخل خانه کسی نبود وارد نشود تا به او اجازهٔ ورود بدهند.

چهارم: اگر مقتضی نبود که به او اجازهٔ ورود دهند و بگویند برگرد، اطاعت کند و برگردد.

پنجم: خانه و جایی که محل سکونت کسی نیست مانعی ندارد که در آن جا وارد شود.

آیات ۳۸ – ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ نور

رِجٰالٌ لاٰ تُلْهِيهِمْ تِجٰارَةٌ وَ لاٰ بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَ إِقٰامِ الصَّلاٰةِ وَ إِيتٰاءِ الزَّكٰاةِ
يَخٰافُونَ يَوْماً تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصٰارُ ﴿۳۷﴾ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ أَحْسَنَ مٰا
عَمِلُوا وَ يَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَ اللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشٰاءُ بِغَيْرِ حِسٰابٍ ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۸ – ۳۷

مردانی که تجارت و معامله آن‌ها را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و دادن زکات باز نمی‌دارد، آن‌ها از روزی که دلها و دیده‌ها، زیر و رو می‌شود، می‌ترسند. (۳۷)

تا خدا به نیکوترین چیزی که عمل کرده‌اند، آن‌ها را جزا دهد و از فضلش برای آن‌ها بیفزاید و خدا بدون حساب هر که را بخواهد روزی می‌دهد. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ – ۳۷ (تجارت سودمند)

سالک الی اللّٰه نباید تجارت و معامله و کسب و کارش او را از یاد پروردگار غافل کند و از بر پاداشتن نماز و دادن زکات دورش نماید. و همیشه باید به یاد قیامت باشد. زیرا خدای تعالی در آخرت به بهترین نحو جزای اعمالش را می‌دهد و کسانی که برای رضای پروردگار کاری می‌کنند، بدون حساب مورد لطف و مهربانی خدای تعالی قرار می‌گیرند.

آیات ۴۰ – ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ نور

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمٰالُهُمْ كَسَرٰابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مٰاءً حَتّٰى إِذٰا جٰاءَهُ لَمْ

يَجِدْهُ شَيْئاً وَ وَجَدَ اللّٰهَ عِنْدَهُ فَوَفّٰاهُ حِسٰابَهُ وَ اللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسٰابِ ﴿٣٩﴾ أَوْ

كَظُلُمٰاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشٰاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحٰابٌ ظُلُمٰاتٌ

بَعْضُهٰا فَوْقَ بَعْضٍ إِذٰا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرٰاهٰا وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهُ نُوراً

فَمٰا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾

ترجمهٔ آیات ۴۰ – ۳۹

و کسانی که کافر شده‌اند، اعمالشان مانند سرابی که در کویر باشد و انسان تشنه‌لب گمان می‌کند که آن آب است و وقتی که نزد آن می‌رود آن را چیزی نمی‌یابد ولی خدا را نزد آن می‌یابد که حساب او را کاملاً می‌دهد و خدا سریع‌الحساب است. (۳۹)

یا مانند تاریکی شدیدی در دریای عمیق و پهناوری که موج بالای آن موج دیگری، آن را پوشانده، بالای آن ابر سیاهی که بر روی یکدیگر قرار گرفته و حتّی وقتی که دست خود را بیرون می‌آورد، ممکن نیست آن را ببیند و کسی را که خدا برای او نوری قرار ندهد، نوری برای او نخواهد بود. (۴۰)

برداشت از آیات ۴۰ – ۳۹ (اعمال کفّار)

سالک الی اللّٰه باید بداند که کفر (در هر درجه‌ای که باشد) نمی‌گذارد که او به حقیقت دست یابد و اعمالش مثل سراب است که ظاهری دارد ولی واقعیت ندارد لب تشنه او را سیراب نمی‌کند.

و یا مثل تاریکی شدیدی است که در دریای عمیق و پهناوری باشد که آب روی هم انباشته شده و ابر سیاهی نیز بالای آن را گرفته باشد و حتی دست خود را در آن تاریکی نبیند. این سراب و این تاریکی وحشتناک در حقیقت شبیه اعمال کفّار است که نور ندارد حقیقت ندارد، و انسان باید حقیقت و نور را از پروردگار تقاضا کند.

آیه ۴۶ از سورهٔ مبارکهٔ نور

لَقَدْ أَنْزَلْنٰا آيٰاتٍ مُبَيِّنٰاتٍ وَ اللّٰهُ يَهْدِي مَنْ يَشٰاءُ إِلىٰ صِرٰاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

ترجمهٔ آیه ۴۶

قطعاً ما آیات روشن‌کننده‌ای را نازل نمودیم و خدا هر که را بخواهد به راه راست هدایت می‌کند. (۴۶)

برداشت از آیه ۴۶ (صراط مستقیم)

سالک الی اللّٰه باید بداند که آیات الهی روشن و واضح است و باید هدایت به راه راست و صراط مستقیم را از خدای تعالی تقاضا کند تا به او این نعمت عظمی داده شود.

آیات ۴۹ – ۴۷ از سورهٔ مبارکهٔ نور

وَ يَقُولُونَ آمَنَّا بِاللّٰهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ أَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَ مَا أُولٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۷﴾ وَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللّٰهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۴۸﴾ وَ إِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿۴۹﴾

ترجمهٔ آیات ۴۹ – ۴۷

و می‌گویند: به خدا و به رسول ایمان آورده و اطاعت می‌کنیم. سپس بعد از این ادّعا جمعی از آن‌ها رو می‌گردانند و این‌ها مؤمن نیستند. (۴۷)

و وقتی که به طرف خدا و رسولش دعوت می‌شوند که خدا بین آن‌ها حکم کند، ناگهان جمعی از آن‌ها اعراض می‌کنند. (۴۸)

و اگر حقّ به آن‌ها داده شود، آن‌ها به سوی او با فرمانبرداری می‌آیند. (۴۹)

برداشت از آیات ۴۹ – ۴۷ (نفاق)

سالک الی اللّٰه اگر می‌خواهد از نفاق و دوروئی دور باشد باید در اطاعت و ایمان به خدا و رسولش

صادق باشد و باید وقتی خدا و رسولش حکمی می‌کنند آن را قبول داشته باشد و همیشه طالب حق باشد چه به نفع او و چه به ضررش باشد.

آیه ۵۰ از سورهٔ مبارکهٔ نور

أَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمِ ارْتابُوا أَمْ يَخافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ رَسُولُهُ بَلْ أُولٰئِکَ هُمُ الظّالِمُونَ ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیه ۵۰

آیا در دلهاشان مرض است یا شک کرده‌اند یا می‌ترسند خدا و رسولش بر آن‌ها ظلم کند؟ بلکه این‌ها خودشان ستمگرانند. (۵۰)

برداشت از آیه ۵۰ (امراض روحی)

سالک الی اللّٰه باید خود را از امراض روحی پاک کند، به خدا و رسولش شک و تردید نداشته باشد و یقین داشته باشد که خدا و رسولش هیچ وقت به هیچ موجود و بشری ظلم نمی‌کنند.

آیات ۵۳ – ۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ نور

إِنَّما كانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنا وَ أَطَعْنا وَ أُولٰئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵۱﴾ وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَخْشَ اللَّهَ وَ يَتَّقْهِ فَأُولٰئِکَ هُمُ الْفائِزُونَ ﴿۵۲﴾ وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لا تُقْسِمُوا طاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِما تَعْمَلُونَ ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیات ۵۳ – ۵۱

جز این نیست که سخن مؤمنین زمانی که خدا و رسولش برای اینکه بین آن‌ها حکم کند دعوت می‌شوند، می‌گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم و این‌ها همان رستگارانند. (۵۱)

و کسی که خدا و رسولش را اطاعت کند و از او بترسد و تقوای او را پیشه کند، پس این‌ها همان رستگارانند. (۵۲)

و آن‌ها به خدا قسم یاد کرده‌اند و در قسمشان تأکید نموده‌اند که اگر فرمان دهی، خارج می‌شوند. بگو: قسم نخورید. اطاعت شناخته شده‌ای نشان دهید. قطعاً خدا به آنچه می‌کنید، آگاه است. (۵۳)

برداشت از آیات ۵۳ – ۵۱ (رستگار کیست؟)

سالک الی اللّٰه باید بداند که مؤمن و رستگار کسی است که وقتی خدای تعالی و رسولش حکمی می‌کنند فوراً باید قبول کرده و اطاعت کند و از خدای تعالی بترسد و خشیّت داشته باشد و تقوای الهی را رعایت کند و به جای قسم بیهوده خوردن، اطاعتش را نشان دهد. زیرا خدای تعالی به آن چه انجام می‌شود آگاه است.

آیه ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ نور

قُلْ أَطِيعُوا اللّٰهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَ عَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَ إِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلاَّ الْبَلاٰغُ الْمُبِينُ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیه ۵۴

بگو: خدا را اطاعت کنید و رسولش را اطاعت کنید. پس اگر روبگردانند، جز این نخواهد بود که بر عهدهٔ پیامبر آن چیزی است که به دوش کشیده و بر عهدهٔ شما آن چیزی است که مکلّف شده و عهده‌دار شده‌اید و اگر او را اطاعت کنید، هدایت می‌شوید و به رسول جز رساندن حقایق به طور آشکار چیزی نیست. (۵۴)

برداشت از آیه ۵۴ (انجام وظیفه)

سالک الی اللّٰه باید در آن چیزهایی که مسئولیّت انجامش را بر عهده گرفته متعهدانه عمل کند و مهمترینش اطاعت خدا و رسولش می‌باشد.

آیه ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ نور

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضىٰ لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْناً يَعْبُدُونَنِي لاٰ يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْفٰاسِقُونَ ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ آیه ۵۵

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و عمل صالح کرده‌اند، وعده داده است که قطعاً آن‌ها را جانشینان در روی زمین قرار خواهد داد، همان طوری که قبل از این‌ها کسانی جانشین بودند و دینی را که خدا برای آن‌ها راضی شده بود، دارای امکانات برای آن‌ها قرار خواهد داد و بعد از خوفی که آن‌ها داشتند، خدا آن را به امنیّت و عدالت مبدّل خواهد کرد، به نحوی که تمام مردم مرا عبادت کنند و چیزی را شریک من قرار ندهند و کسی که بعد از آن کافر شود، آن‌ها همان فاسقانند. (۵۵)

برداشت از آیه ۵۵ (وعدهٔ الهی تحقق می‌پذیرد)

سالک الی اللّٰه باید بداند و یقین داشته باشد که خدای تعالی به کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند وعدهٔ جانشینی آن‌ها را در زمین داده است. همان گونه که با گذشتگان انجام داده است و به آن‌ها امکانات و امنیّت و عدالت بخشیده است و باید همهٔ مردم فقط خدا را عبادت کنند و چیزی را شریک خدا قرار ندهند.

آیه ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ نور

وَ أَقِيمُوا الصَّلاٰةَ وَ آتُوا الزَّكاٰةَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیه ۵۶

و نماز را بپا دارید و زکات بدهید و از پیامبر اطاعت کنید، شاید به شما مهربانی گردد. (۵۶)

برداشت از آیه ۵۶ (مهربانی خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید نماز را برپا دارد و زکات بدهد و از پیامبر اکرم ﷺ اطاعت کند تا شاید مورد مهربانی خدای تعالی قرار گیرد.

آیات ۶۳ – ۶۲ از سورهٔ مبارکهٔ نور

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُولِهِ وَ إِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلٰى أَمْرٍ جَامِعٍ
لَمْ يَذْهَبُوا حَتّٰى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللّٰهِ وَ رَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَ
اسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۶۲﴾ لاٰ تَجْعَلُوا دُعٰاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ
كَدُعٰاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضاً قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوٰاذاً فَلْيَحْذَرِ
الَّذِينَ يُخٰالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذٰابٌ أَلِيمٌ ﴿۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۶۳ – ۶۲

جز این نیست که مؤمنین واقعی کسانی هستند که به خدا و رسولش ایمان آورده‌اند و وقتی که با پیامبر اکرم ﷺ در یک امر مهمّی قرار می‌گیرند، حرکتی نمی‌کنند، مگر آنکه از او اجازه می‌گیرند. قطعاً کسانی که از

تو اذن می‌گیرند، آن‌ها کسانی هستند که به خدا و رسولش ایمان آورده‌اند. پس وقتی که آن‌ها از تو برای بعضی از کارهایشان اجازه گرفتند، به هر کس از آن‌ها که می‌خواهی اجازه بده و برای آن‌ها از خدا طلب آمرزش کن که قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۶۲)

آنچنان که بین خودتان یکدیگر را صدا می‌زنید، پیامبر را صدا نزنید. خدا می‌شناسد کسانی را که پشت سر دیگران پنهان شده و فرار می‌کنند. پس باید بترسند کسانی که امر او را مخالفت می‌کنند، اینکه فتنه‌ای یا عذاب دردناکی به آن‌ها برسد. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۳ – ۶۲ (مؤمنین واقعی)

سالک الی اللّٰه باید بداند مؤمنین واقعی کسانی هستند که:

اوّل: ایمان به خدا و رسولش دارند.

دوّم: قبل از هر کاری از پیامبر اکرم ﷺ اجازه می‌گیرند.

سوّم: پیامبر را با احترام صدا می‌زنند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ فرقان»

آیات ۱۰ – ۴ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ قالَ الَّذينَ كَفَرُوا إِنْ هَذا إِلاّ إِفْكٌ افْتَراهُ وَ أَعانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ
جاؤُ ظُلْماً وَ زُورًا ﴿۴﴾ وَ قالُوا أَساطيرُ الْأَوَّلينَ اكْتَتَبَها فَهِيَ تُمْلى عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَ أَصيلاً ﴿۵﴾ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ كانَ
غَفُورًا رَحيمًا ﴿۶﴾ وَ قالُوا ما لِهذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعامَ وَ يَمْشي فِي الْأَسْواقِ
لَوْ لا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذيرًا ﴿۷﴾ أَوْ يُلْقى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ
لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْها وَ قالَ الظّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلاّ رَجُلاً مَسْحُورًا ﴿۸﴾ انْظُرْ
كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثالَ فَضَلُّوا فَلا يَسْتَطيعُونَ سَبيلاً ﴿۹﴾ تَبارَكَ الَّذي
إِنْ شاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذلِكَ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ وَ يَجْعَلْ
لَكَ قُصُورًا ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۴

و کسانی که کافر شده‌اند، گفتند: این قرآن جز تهمتی که از خود درآورده است و در تنظیمش گروهی از دیگران به او کمک کرده‌اند، چیزی نیست. پس قطعاً کفّار ظلم کرده و سخن دروغی را گفته‌اند. (۴)

و گفتند که این همان قصّه‌های قدیمی است که آن‌ها را او نوشته و هر صبح و شام بر او دیکته

می‌شود. (۵)

بگو: قرآن را کسی که اسرارِ آسمانها و زمین را می‌داند، نازل فرموده است. قطعاً او آمرزندهٔ مهربانی بوده است. (۶)

و می‌گویند: این چگونه پیامبری است که غذا می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟ چه می‌شد که بر او مَلَکی نازل می‌شد تا با او مردم را انذار می‌کرد؟ (۷)

یا گنجی به او نشان داده می‌شد یا برای او باغی می‌بود که از آن بخورد و بالاخره ظالمین گفتند: شما جز از مرد سحر شده‌ای تبعیّت نمی‌کنید. (۸)

ببین آن‌ها چگونه برای تو مثالها را می‌زنند؟ پس آن‌ها گمراه شده‌اند و نمی‌توانند راه را پیدا کنند. (۹)

پر برکت است کسی که اگر بخواهد برای تو بهتر از آن را قرار می‌دهد، بهشتهایی که از زیر درختهای آن نهرها جاری است و برای تو قصرهایی قرار داده است. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۴ (تهمت به بزرگان)

سالک الی اللّٰه نباید به دیگران مخصوصاً به بزرگان و پیامبران تهمت بزند. زیرا این چنین شخصی ملحق به کسانی می‌شود که به پیغمبر تهمت زدند و گفتند: در تدوین قرآن دیگران به او کمک کرده‌اند و حال این که همهٔ شرائط گویای آن بود که قرآن را خدایی که همهٔ حقایق را می‌داند بر پیغمبر نازل فرموده است. یا می‌گفتند که این پیامبر چگونه است که غذا می‌خورد و در بازار راه می‌رود؟! چرا خدا ملکی را برای رهبری ما نازل نفرموده است؟ یا چرا به پیغمبر گنجی و پولی یا باغ بزرگی که از میوه‌اش مردم بخورند عنایت نکرده است؟

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی طبق افکار مردم و تصوّرات آن‌ها کارها را انجام نمی‌دهد. بلکه روی مصالح و حقایق کارها را می‌کند. مثلاً خدایی که بهشت دائمی دارد به باغها و گنجهای دنیایی که زودگذر است نمی‌خواهد بهترین بندگانش را مفتخر کند.

آیه ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ قٰالَ الَّذِينَ لاٰ يَرْجُونَ لِقٰاءَنٰا لَوْ لاٰ أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلاٰئِكَةُ أَوْ نَرىٰ رَبَّنٰا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَ عَتَوْا عُتُوًّا كَبِيراً ﴿۲۱﴾

ترجمهٔ آیه ۲۱

و کسانی که امید دیدار ما را ندارند، می‌گویند: چرا بر ما ملائکه نازل نشد یا چرا پروردگارمان را نمی‌بینیم؟ آن‌ها در نفس خود تکبّر کردند و طغیان بزرگی نمودند. (۲۱)

برداشت از آیه ۲۱ (لقاءِ پروردگار)

سالک الی اللّه باید لقاء و دیدار خدا منظور و هدف او باشد نه این که تکبّر کند و سرکشی نماید.

آیات ۳۰ – ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ يَوْمَ يَعَضُّ الظّٰالِمُ عَلىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يٰا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلاً ﴿۲۷﴾ يٰا وَيْلَتىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلاٰناً خَلِيلاً ﴿۲۸﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جٰاءَنِي وَ كٰانَ الشَّيْطٰانُ لِلْإِنْسٰانِ خَذُولاً ﴿۲۹﴾ وَ قٰالَ الرَّسُولُ يٰا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُوراً ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ – ۲۷

و روزی که ستمگر دست خود را با دندان می‌جود، می‌گوید: ای کاش راهی را با پیغمبر اتّخاذ می‌کردم. (۲۷)

ای وای، کاش من فلانی را برای خود دوست انتخاب نمی‌کردم. (۲۸)

قطعاً مرا از (حقایق قرآن) بعد از آن که قرآن برای من آمده بود، گمراه کرد و شیطان همیشه خوارکنندهٔ انسان بوده است. (۲۹)

و پیامبر گفت: ای پروردگار من، قطعاً قوم من این قرآن را تنها گذاشتند. (۳۰)

برداشت از آیات ۳۰ – ۲۷ (معاشرت)

سالک الی اللّه باید با افراد منحرف و کسانی که از قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام روگردانند و قرآن را کنار گذاشته و

به سخنان منحرفین توجّه می‌کنند معاشرت نکند زیرا در این صورت جزء ظالمین محسوب شده و روز قیامت بسیار تأسف می‌خورد.

آیات ۴۴ – ۴۳ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

أَ رَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوٰاهُ أَ فَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلاً ﴿۴۳﴾ أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلاّٰ كَالْأَنْعٰامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلاً ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ – ۴۳

آیا می‌بینی کسی را که هوای نفس خود را خدای خود قرار داده است؟ آیا پس تو می‌توانی وکیل او باشی؟ (۴۳)

یا گمان کرده‌ای که اکثر این‌ها شنوا هستند یا عقل خود را به کار می‌اندازند. این‌ها جز مانند چهارپایان بلکه گمراهتر از آن‌ها چیزی نیستند. (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ – ۴۳ (جهاد با نفس)

سالک الی اللّٰه باید جهاد با هوای نفسش بکند والا رفته رفته خدای او هوای نفسش خواهد شد و از حیوانات در پستی گمراهتر خواهد بود.

آیه ۵۰ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ لَقَدْ صَرَّفْنٰاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبىٰ أَكْثَرُ النّٰاسِ إِلاّٰ كُفُوراً ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیه ۵۰

و قطعاً ما آب را بین مردم به جریان انداختیم تا متذکّر شوند. پس اکثر مردم جز کفران، از کار دیگر اِبا می‌کنند. (۵۰)

برداشت از آیه ۵۰ (نعمت الهی)

سالک الی اللّه باید نعمتهای الهی را متذکّر شود و کفران نعمت الهی را نکند.

آیات ۵۸ – ۵۷ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

قُلْ مٰا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلاّٰ مَنْ شٰاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلىٰ رَبِّهِ سَبِيلاً ﴿۵۷﴾ وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لاٰ يَمُوتُ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَ كَفىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبٰادِهِ خَبِيراً ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیات ۵۸ – ۵۷

بگو: من در مقابل رسالتم هیچ مزدی نمی‌خواهم، مگر کسی که می‌خواهد راهی به سوی پروردگارش اتّخاذ کند. (۵۷)

و بر خدای زنده‌ای که نمی‌میرد، توکّل کن و تسبیح با حمد او را بگو و همین بس است که او به گناهان بندگان خود آگاه است. (۵۸)

برداشت از آیات ۵۸ – ۵۷ (اجر رسالت)

سالک الی اللّه باید بداند که اگر پیامبر اکرم ﷺ اجری برای رسالتش به امر پروردگار درخواست کرد برای این بود که مردم راه راست را به سوی خدا پیدا کنند.

سالک الی الله باید به خدایی که همیشه هست توکل کند و تسبیح و حمد الهی را بگوید و بداند که خدا به گناهان بندگان آگاه است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ پنجاه و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۷۷ – ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ عِبادُ الرَّحْمٰنِ الَّذينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَ إِذا خاطَبَهُمُ الْجاهِلُونَ
قالُوا سَلامًا ﴿۶۳﴾ وَ الَّذينَ يَبيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَ قِيامًا ﴿۶۴﴾ وَ الَّذينَ
يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنّا عَذابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذابَها كانَ غَرامًا ﴿۶۵﴾ إِنَّها
ساءَتْ مُسْتَقَرًّا وَ مُقامًا ﴿۶۶﴾ وَ الَّذينَ إِذا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَ لَمْ يَقْتُرُوا وَ
كانَ بَيْنَ ذٰلِكَ قَوامًا ﴿۶۷﴾ وَ الَّذينَ لا يَدْعُونَ مَعَ اللّٰهِ إِلٰهًا آخَرَ وَ لا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ الَّتي حَرَّمَ اللّٰهُ إِلاّ بِالْحَقِّ وَ لا يَزْنُونَ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ
أَثامًا ﴿۶۸﴾ يُضاعَفْ لَهُ الْعَذابُ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَ يَخْلُدْ فيهِ مُهانًا ﴿۶۹﴾ إِلاّ مَنْ
تابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلاً صالِحًا فَأُولٰئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّئاتِهِمْ حَسَناتٍ وَ
كانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحيمًا ﴿۷۰﴾ وَ مَنْ تابَ وَ عَمِلَ صالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللّٰهِ
مَتابًا ﴿۷۱﴾ وَ الَّذينَ لا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَ إِذا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرامًا ﴿۷۲﴾ وَ
الَّذينَ إِذا ذُكِّرُوا بِآياتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْها صُمًّا وَ عُمْيانًا ﴿۷۳﴾ وَ الَّذينَ

يَقُولُونَ رَبَّنا هَبْ لَنا مِنْ أَزْواجِنا وَ ذُرِّيّاتِنا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَ اجْعَلْنا لِلْمُتَّقينَ
إِماماً ﴿٧٤﴾ أُولئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِما صَبَرُوا وَ يُلَقَّوْنَ فيها تَحِيَّةً وَ
سَلاماً ﴿٧٥﴾ خالِدينَ فيها حَسُنَتْ مُسْتَقَرّاً وَ مُقاماً ﴿٧٦﴾ قُلْ ما يَعْبَؤُا بِكُمْ
رَبّي لَوْ لا دُعاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزاماً ﴿٧٧﴾

ترجمهٔ آیات ۷۷ – ۶۳

و بندگان خدای بخشنده کسانی هستند که بی‌تکبّر و بدون تشریفات به روی زمین راه می‌روند و وقتی که نادانها با حرف، آن‌ها را مخاطب قرار می‌دهند، سلام می‌گویند. (۶۳)

و کسانی هستند که شبها برای پروردگارشان سجده و قیام می‌کنند. (۶۴)

وکسانی هستند که می‌گویند: پروردگار ما عذاب جهنّم را از ما بردار که قطعاً عذاب جهنّم سختِ پر دوامی خواهد بود. (۶۵)

قطعاً جهنّم جایگاه و محل اقامت بدی است. (۶۶)

و کسانی هستند که وقتی انفاق می‌کنند، نه اسراف کرده و نه سخت‌گیری می‌کنند و در بین این دو، راه اعتدال را پیشهٔ خود کرده‌اند. (۶۷)

و کسانی هستند که خدای دیگری را با خدا نمی‌خوانند و کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده نمی‌کشند مگر به حق و زنا نمی‌کنند که کسی که چنین کند، مجازات سختی خواهد داشت. (۶۸)

برای او در روز قیامت عذاب دوچندان می‌گردد و همیشه با اهانت در آن عذاب خواهد بود. (۶۹)

مگر کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و کاری که می‌کند، عمل صالحی باشد، پس این‌ها هستند که خدا گناهانشان را به حسنات مبدّل می‌کند و خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۷۰)

و کسی که توبه کند و عمل شایسته انجام دهد، پس قطعاً او به سوی خدا بازگشت خوبی نموده است. (۷۱)

و کسانی هستند که به باطل و زور شهادت نمی‌دهند و زمانی که به بیهودگی برخورد می‌کنند، کریمانه از آن می‌گذرند. (۷۲)

و کسانی هستند که وقتی آیات پروردگارشان به آن‌ها یادآوری می‌شود، در مقابل آن کر و کور فرود نمی‌آیند. (۷۳)

و کسانی هستند که می‌گویند: پروردگار ما، از همسرانمان و فرزندانمان روشنی چشمی به ما عنایت کن و ما را برای متّقین پیشوا قرار بده. (۷۴)

آن‌ها هستند که غرفه‌های بهشت را به خاطر صبری که کرده‌اند، جزا داده می‌شوند و در آن غرفه‌ها با تحیّت و سلام برخورد می‌کنند. (۷۵)

همیشه در آن خواهند بود، چه محل استقرار و جایگاه خوبی است. (۷۶)

بگو: اگر دعای شما نباشد، پروردگار من به شما اعتنائی ندارد، پس قطعاً شما تکذیب کردید، به زودی عذاب ملازم (شما) خواهد بود. (۷۷)

برداشت از آیات ۷۷ – ۶۳ (عباد الرحمان)

بندگان خدا و کسانی که تزکیهٔ نفس کرده‌اند صفات زیر به خوبی از آن‌ها مشاهده می‌شود:

اوّل: در روی زمین بدون تشریفات و بدون تکبّر سهل و ساده راه می‌روند.

دوّم: وقتی با دشمن و افراد جاهل روبرو می‌شوند برای آن‌ها جز سلامتی نمی‌خواهند.

سوّم: در شبها وقتی همه به خواب رفته‌اند آن‌ها در مقابل پروردگارشان سجده می‌کنند و یا ایستاده با او حرف می‌زنند.

چهارم: در مناجاتهایشان بیشتر دربارهٔ نجات از عذاب‌های جهنّم سخن می‌گویند.

پنجم: آن‌ها وقتی انفاق می‌کنند دقیقاً به قدر نیاز دیگران عمل می‌کنند و کم و زیادی در انفاقشان وجود ندارد.

ششم: آن‌ها به هیچ قدرتی و هیچ وسیله‌ای مستقلاً توجّه ندارند و فقط و فقط همه چیز را اصالتاً از خدا می‌خواهند.

هفتم: هیچ کس را بدون آن که مجوزی از جانب خدای تعالی داشته باشند نمی‌کشند و یا عِرض و حیات او را از دست او نمی‌گیرند.

هشتم: آن‌ها هیچ گاه زنا نمی‌کنند زیرا کسی که زنا کند گناه بزرگی کرده و روز قیامت عذابش مضاعف می‌شود و در آن عذاب همیشه با ذلّت می‌ماند.

نهم: آن‌ها برای گناهانشان توبه می‌کنند و اعمالشان را شایسته قرار می‌دهند که خدای تعالی در این صورت گناهان آن‌ها را به حسنات مبّدل می‌کند. زیرا خدای تعالی به این‌ها مهربانی خاصّی دارد و به طور

کلی کسی که توبه کند و تزکیهٔ نفس نماید و عمل صالح انجام دهد خدای تعالی توبه‌اش را قبول می‌کند.

دهم: آن‌ها هیچ گاه شهادت باطل و به ناحق نمی‌دهند.

یازدهم: آن‌ها وقتی با گفتار و رفتار بیهوده برخورد می‌کنند به آن‌ها توّجه نمی‌نمایند بلکه کریمانه از لغو اعراض می‌کنند.

دوازدهم: آن‌ها وقتی که آیات الهی را متذکّر می‌شوند با دقّت و چشم باز و گوش باز در مقابل آن سر فرود می‌آورند.

سیزدهم: آن‌ها در مناجاتشان برای دنیایشان از خدای تعالی می‌خواهند که همسران و فرزندان خوبی داشته باشند تا روشنایی چشم آن‌ها باشند.

چهاردهم: آن‌ها در مناجاتشان از خدای تعالی می‌خواهند که مقام امامت و مربّی بودن را برای اهل تقوی پیدا کنند و آن‌ها را در مراحل تقوی به پیش ببرند.

پانزدهم: خدای تعالی توجّه به دعاهای آن‌ها می‌کند و بندگان خوب خودش را به خاطر تحمّل مشقّاتی که در راه بندگی کشیده‌اند به غرفه‌های بهشت وارد می‌نماید و تحیّت و سلام برای آن‌ها می‌فرستد و همیشه در این بهشت خوب استقرار پیدا می‌کنند.

«سورهٔ مبارکهٔ شعراء»

آیات ۶ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

۞بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ۞

طسم ﴿۱﴾ تِلْکَ آياتُ الْكِتابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾ لَعَلَّکَ باخِعٌ نَفْسَکَ أَلاّ يَكُونُوا

مُؤْمِنِينَ ﴿۳﴾ إِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّماءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْناقُهُمْ لَها

خاضِعِينَ ﴿۴﴾ وَ ما يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمنِ مُحْدَثٍ إِلاّ كانُوا عَنْهُ

مُعْرِضِينَ ﴿۵﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبؤُا ما كانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

طسم (۱) این آیات کتاب روشن است. (۲)

(ای پیامبر) گویا تو می‌خواهی جانت را از دست بدهی که چرا آن‌ها مؤمن نیستند؟ (۳)

اگر ما بخواهیم از آسمان بر آن‌ها نشانه‌ای نازل می‌کنیم که گردنهایشان در مقابل آن خاضع گردد. (۴)

و هیچ یادآوری تازه‌ای از جانب خدای بخشنده برای آن‌ها نیامد، جز آنکه آن‌ها از آن اعراض‌کننده بودند. (۵)

پس قطعاً تکذیب کردند و به زودی اخبار آنچه را که آن‌ها آن را مسخره می‌کردند، به آن‌ها خواهد رسید. (۶)

برداشت از آیات ۶ – ۱ (استقامت)

سالک الی اللّٰه نباید به خاطر اعراض و غفلت دیگران از دین مقدس اسلام، خود را ناراحت کند و متأثر باشد بلکه فقط وظیفهٔ او امر به معروف و نهی از منکر است زیرا اگر آن‌ها لیاقت می‌داشتند و خدای تعالی را منظور می‌کردند و رحمانیّت خدا که شامل همهٔ مخلوقات می‌شود را ندیده نمی‌گرفتند، خدای تعالی همهٔ آن‌ها را هدایت می‌فرمود و اهل تقوی می‌شدند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ شصتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۸۹ – ۶۹ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْراهيمَ ﴿۶۹﴾ إِذْ قالَ لِأَبيهِ وَ قَوْمِهِ ما تَعْبُدُونَ ﴿۷۰﴾ قالُوا
نَعْبُدُ أَصْناماً فَنَظَلُّ لَها عاكِفينَ ﴿۷۱﴾ قالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿۷۲﴾ أَوْ
يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿۷۳﴾ قالُوا بَلْ وَجَدْنا آباءَنا كَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿۷۴﴾
قالَ أَ فَرَأَيْتُمْ ما كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۷۵﴾ أَنْتُمْ وَ آباؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ ﴿۷۶﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ
لي إِلاّ رَبَّ الْعالَمينَ ﴿۷۷﴾ الَّذي خَلَقَني فَهُوَ يَهْدينِ ﴿۷۸﴾ وَ الَّذي هُوَ يُطْعِمُني وَ
يَسْقينِ ﴿۷۹﴾ وَ إِذا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفينِ ﴿۸۰﴾ وَ الَّذي يُميتُني ثُمَّ يُحْيينِ ﴿۸۱﴾ وَ
الَّذي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لي خَطيئَتي يَوْمَ الدِّينِ ﴿۸۲﴾ رَبِّ هَبْ لي حُكْماً وَ
أَلْحِقْني بِالصّالِحينَ ﴿۸۳﴾ وَ اجْعَلْ لي لِسانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرينَ ﴿۸۴﴾ وَ اجْعَلْني
مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعيمِ ﴿۸۵﴾ وَ اغْفِرْ لِأَبي إِنَّهُ كانَ مِنَ الضّالّينَ ﴿۸۶﴾ وَ لا تُخْزِني
يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿۸۷﴾ يَوْمَ لا يَنْفَعُ مالٌ وَ لا بَنُونَ ﴿۸۸﴾ إِلاّ مَنْ أَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ
سَليمٍ ﴿۸۹﴾

ترجمهٔ آیات ۸۹ – ۶۹

و برای آن‌ها قضیّهٔ حضرت ابراهیم را تلاوت کن. (۶۹)

وقتی که به پدر و قومش گفت: چه چیز را می‌پرستید؟ (۷۰)

گفتند: بتها را می‌پرستیم و همیشه زیر سایهٔ آن‌ها بوده و هستیم. (۷۱)

ابراهیم گفت: آیا وقتی که آن‌ها را می‌خوانید، می‌شنوند؟ (۷۲)

یا برای شما نفع و ضرری دارند؟ (۷۳)

گفتند: بلکه ما پدرانمان را این گونه یافته‌ایم که این کار را می‌کرده‌اند. (۷۴)

ابراهیم گفت: آیا می‌فهمید که چه چیز را می‌پرستید؟ (۷۵)

شما و پدران گذشته‌تان. (۷۶)

پس قطعاً آن‌ها غیر از پروردگار جهانیان، همه دشمنان منند. (۷۷)

آن خدائی که مرا خلق کرد، پس او هدایتم می‌کند. (۷۸)

و کسی که او به من طعام می‌دهد و به من آب می‌دهد. (۷۹)

و وقتی که مریض شدم، او شفایم می‌دهد. (۸۰)

و کسی که مرا می‌میراند، سپس زنده‌ام می‌کند. (۸۱)

و کسی که طمع دارم اینکه گناهانم را روز جزا ببخشد. (۸۲)

پروردگار من، به من حکمت عنایت کن و مرا به صالحین ملحق بفرما. (۸۳)

و برای من در میان دیگران زبان صادقی قرار بده. (۸۴) و از وارثین بهشت پر نعمت قرارم بده. (۸۵)

و پدرم را بیامرز، زیرا قطعاً او از گمراهان است. (۸۶) و در روزی که همه مبعوث می‌شوند، مرا رسوا نکن. (۸۷)

روزی که مال و فرزندان برای انسان مفید نمی‌باشد. (۸۸) مگر کسی که با قلب سالم بـه درگـاه خـدا بیاید. (۸۹)

برداشت از آیات ۸۹ – ۶۹ (حضرت ابراهیم علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از قضیهٔ حضرت ابراهیم علیه‌السلام پند بگیرد و به دستورات زیر عمل کند:

اوّل: آن چه را که مورد اطاعت خود قرار می‌دهد بداند که آن چیز این لیاقت را دارد.

دوّم: نفع و ضرر هر کاری را که می‌کند بسنجد و اگر برای دنیا و آخرتش مفید است انجام دهد.

سوّم: تنها به خاطر این که کاری رسم است و گذشتگان انجام داده‌اند آن را انجام ندهد بلکه با توجّه به آنچه مورد پرستش قرار می‌دهد آن را لایق این کار بداند.

چهارم: جز خدا و راه خدای تعالی و کسانی که از طرف خدا سخن می‌گویند بقیه را که راههای دیگر و پرستشهای دیگر را به او ارائه می‌دهند دشمن خود تصوّر کند.

پنجم: بداند خدایی که او را خلق کرده همهٔ موفقیّتها را به قلبش الهام می‌کند و هدایتش می‌فرماید.

ششم: باید بداند که خدای تعالی روزی او را می‌دهد آن چنان که همهٔ جانداران عالم را آب و غذا داده است.

هفتم: باید بداند که وقتی خودش با ندانم کاریهایش مریض بدنی و یا روحی می‌شود خدای تعالی او را با راهنماییهایش شفا می‌دهد.

هشتم: باید بداند که اگر خدای تعالی او را در این دنیا می‌میراند حیات ابدی در آخرت به او عطا می‌فرماید.

نهم: سالک الی اللّٰه باید طمع به مغفرت خدای تعالی در روز قیامت داشته باشد و از رحمت الهی مأیوس نباشد.

دهم: باید با تزکیهٔ نفس خودش را به اخلاص برساند تا خدای تعالی قلبش را پر از حکمت کند و او را به بندگان شایستهٔ خود ملحق فرماید.

یازدهم: باید از خدای تعالی کمک بخواهد که در بین مردم با صداقت و درستی حرکت کند.

دوازدهم: باید از خدای تعالی بهشت پر نعمت را طلب کند که نهایت همهٔ خوبیها آن می‌باشد.

سیزدهم: همیشه اقوام و نزدیکانش را باید دعا کند و برای آن‌ها طلب آمرزش کند ولو آن که از گمراهان باشند.

چهاردهم: سالک الی اللّٰه باید عاقبت بین و دور اندیش باشد و دائماً به فکر روز قیامت، روزی که مال و فرزند برای انسان مفید نیست و تنها قلب سالم و روح سالم مفید است، باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ شصت و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۰۳ – ۹۰ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ أُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقينَ ﴿۹۰﴾ وَ بُرِّزَتِ الْجَحيمُ لِلْغاوينَ ﴿۹۱﴾ وَ قيلَ لَهُمْ أَيْنَ
ما كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۹۲﴾ مِنْ دُونِ اللّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۹۳﴾
فَكُبْكِبُوا فيها هُمْ وَ الْغاوُونَ ﴿۹۴﴾ وَ جُنُودُ إِبْليسَ أَجْمَعُونَ ﴿۹۵﴾ قالُوا وَ هُمْ
فيها يَخْتَصِمُونَ ﴿۹۶﴾ تَاللّهِ إِنْ كُنّا لَفي ضَلالٍ مُبينٍ ﴿۹۷﴾ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ
الْعالَمينَ ﴿۹۸﴾ وَ ما أَضَلَّنا إِلاَّ الْمُجْرِمُونَ ﴿۹۹﴾ فَما لَنا مِنْ شافِعينَ ﴿۱۰۰﴾ وَ لا
صَديقٍ حَميمٍ ﴿۱۰۱﴾ فَلَوْ أَنَّ لَنا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿۱۰۲﴾ إِنَّ في ذلِكَ لَآيَةً
وَ ما كانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۱۰۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰۳ – ۹۰

و بهشت برای پرهیزکاران نزدیک می‌گردد. (۹۰) و جهنّم برای گمراهان ظاهر می‌شود. (۹۱)
و به آن‌ها گفته می‌شود: کجایند آنچه را که شما می‌پرستید؟ (۹۲) غیر از خدا، آیا شما را یاری می‌کنند یا کسی آن‌ها را یاری می‌کند؟ (۹۳)
پس همهٔ آن بتها و گمراهان به دوزخ ریخته می‌شوند. (۹۴)
و با همهٔ لشگر ابلیس. (۹۵)
آن‌ها در جهنّم با یکدیگر دشمنی می‌کنند، می‌گویند: (۹۶)
به خدا قسم که ما در ضلالت واضحی بودیم. (۹۷)

آن وقتی که ما شما را با پروردگار جهانیان مساوی می‌دانستیم. (۹۸)

و کسی جز گنهکاران ما را گمراه نکردند. (۹۹)

پس برای ما شفاعت‌کننده‌ای نخواهد بود. (۱۰۰)

و برای ما دوست صدیقی نیست. (۱۰۱)

پس اگر برای ما بازگشتی بود، ما از مؤمنین بودیم. (۱۰۲)

قطعاً در آن جریان نشانه‌ای است و اکثر این‌ها از مؤمنان نبوده‌اند. (۱۰۳)

برداشت از آیات ۱۰۳ – ۹۰ (نجات از جهنّم)

سالک الی اللّٰه برای نجات از جهنّم و گمراهی و رسیدن به کمالات به مسائل زیر توجّه کاملی داشته باشد:

اوّل: باید رعایت تقوی را در مراحل تزکیهٔ نفس بکند تا بتواند با اهل بهشت در بهشت زندگی کند.

دوّم: نباید جزء گمراهان باشد که به جهنّمی که در آن جهنّم همهٔ لشگریان شیطان و بت پرستان هستند خواهد رفت.

سوّم: باید تزکیهٔ نفس کند تا با خوبان محشور شود والّا در جهنّمی که همه با هم اختلاف دارند و با یکدیگر خصومت می‌کنند، خواهد رفت.

چهارم: باید به طرف کارهایی که او را به گمراهی می‌کشاند نرود تا در نتیجه به گمراهی شدیدی برسد و از مجرمین محسوب بشود و شفیعی و دوست صدیقی نداشته باشد.

پنجم: همهٔ کارهای خوب و تزکیهٔ نفس را در همین دنیا انجام دهد. زیرا اگر بخواهد در قیامت تزکیهٔ نفس کند به مشکلات زیادی برخورد می‌کند و آرزوی برگشتن به دنیا را می‌نماید.

آیات ۱۱۲ – ۱۰۶ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

إِذْ قالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَ لا تَتَّقُونَ ﴿۱۰۶﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۰۷﴾ فَاتَّقُوا

اللّٰهَ وَ أَطِيعُونِ ﴿۱۰۸﴾ وَ ما أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاّ عَلى رَبِّ

الْعالَمِينَ ﴿۱۰۹﴾ فَاتَّقُوا اللّهَ وَ أَطِيعُونِ ﴿۱۱۰﴾ قالُوا أَ نُؤْمِنُ لَکَ وَ اتَّبَعَکَ

الْأَرْذَلُونَ ﴿۱۱۱﴾ قالَ وَ ما عِلْمِي بِما کانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۱۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۲ – ۱۰۶

آن وقتی که برادرشان نوح به آن‌ها گفت: چرا تقوی ندارید؟ (۱۰۶)

قطعاً من برای شما پیامبر امینی هستم. (۱۰۷)

پس تقوای خدا را داشته باشید و مرا اطاعت کنید. (۱۰۸)

و من از شما مزدی درخواست نمی‌کنم. اجر من جز به عهدهٔ پروردگار جهانیان نمی‌باشد. (۱۰۹)

پس تقوای خدا را داشته باشید و مرا اطاعت کنید. (۱۱۰)

قومش گفتند: آیا ما ایمان به تو بیاوریم، در حالی که افراد رذل از تو پیروی کرده‌اند؟ (۱۱۱)

نوح گفت: من چه علمی به آنچه آن‌ها عمل کرده‌اند، داشته‌ام؟ (۱۱۲)

برداشت از آیات ۱۱۲ – ۱۰۶ (نصایح حضرت نوح علیه‌السلام)

سالک الی اللّه باید از نصایح حضرت نوح علیه‌السلام که رسول امینی بود استفاده کند:

اوّل: او به قومش فرمود: چرا تقوی ندارید.

دوم: باید با اطاعت از پیغمبران تقوی را پیشه کند و کارهایش تحت فرماندهی معصومین علیهم‌السلام باشد.

سوم: اگر برای دیگران مسائلی را از قبیل راهنمایی آن‌ها و یا هر کاری را که جنبهٔ خدایی دارد انجام داد از مردم اجر و مزدی نخواسته باشد بلکه اجرش را بر عهدهٔ خدای تعالی بگذارد.

چهارم: اگر از رهبر معصومی خواست پیروی کند به پیروانش به چشم ظاهر نگاه نکند و ثروت و مکنت آن‌ها را در نظر نگیرد و فقر و تنگدستی آن‌ها او را به گفتن حرف نامربوط وادار ننماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ شصت و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۴۰ – ۱۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

كَذَّبَتْ عادُ الْمُرْسَلينَ ﴿۱۲۳﴾ إِذْ قالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَ لا تَتَّقُونَ ﴿۱۲۴﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمينٌ ﴿۱۲۵﴾ فَاتَّقُوا اللّهَ وَ أَطيعُونِ ﴿۱۲۶﴾ وَ ما أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ
أَجْرِيَ إِلاّ عَلى رَبِّ الْعالَمينَ ﴿۱۲۷﴾ أَ تَبْنُونَ بِكُلِّ ريعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿۱۲۸﴾ وَ
تَتَّخِذُونَ مَصانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿۱۲۹﴾ وَ إِذا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبّارينَ ﴿۱۳۰﴾
فَاتَّقُوا اللّهَ وَ أَطيعُونِ ﴿۱۳۱﴾ وَ اتَّقُوا الَّذي أَمَدَّكُمْ بِما تَعْلَمُونَ ﴿۱۳۲﴾ أَمَدَّكُمْ
بِأَنْعامٍ وَ بَنينَ ﴿۱۳۳﴾ وَ جَنّاتٍ وَ عُيُونٍ ﴿۱۳۴﴾ إِنِّي أَخافُ عَلَيْكُمْ عَذابَ يَوْمٍ
عَظيمٍ ﴿۱۳۵﴾ قالُوا سَواءٌ عَلَيْنا أَ وَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْواعِظينَ ﴿۱۳۶﴾ إِنْ هذا
إِلاّ خُلُقُ الْأَوَّلينَ ﴿۱۳۷﴾ وَ ما نَحْنُ بِمُعَذَّبينَ ﴿۱۳۸﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْناهُمْ إِنَّ في
ذلِكَ لَآيَةً وَ ما كانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۱۳۹﴾ وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزيزُ
الرَّحيمُ ﴿۱۴۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۰ – ۱۲۳

قوم عاد هم پیغمبران را تکذیب کردند. (۱۲۳)

آن وقتی که برادرشان هود به آن‌ها گفت: چرا تقوی ندارید؟ (۱۲۴)

من برای شما پیامبر امینی هستم. (۱۲۵)

پس تقوای خدا را داشته باشید و مرا اطاعت کنید. (۱۲۶)

و من از شما مزدی درخواست نمی‌کنم. اجر من جز بر پروردگار جهانیان نمی‌باشد. (۱۲۷)

آیا شما بر هر جای مرتفعی بیهوده نشانه‌ای می‌سازید؟ (۱۲۸)

و قصرهای محکمی را برای خود اتّخاذ می‌کنید، شاید در دنیا همیشه بمانید؟ (۱۲۹)

و زمانی که مجازات می‌کنید، مانند جبّاران مجازات می‌نمائید. (۱۳۰)

پس تقوای خدا را داشته باشید و مرا اطاعت کنید. (۱۳۱)

و از آن کسی که شما را در آنچه می‌دانید مدد کرده است، بپرهیزید. (۱۳۲)

شما را به چهارپایان و فرزندانتان مدد فرمود. (۱۳۳) و باغها و چشمه‌ها. (۱۳۴)

قطعاً من برای شما عذاب روز بزرگ را می‌ترسم. (۱۳۵)

آن‌ها گفتند: فرقی برای ما نمی‌کند، چه تو ما را موعظه کنی یا هرگز از موعظه‌کنندگان نباشی. (۱۳۶)

قطعاً این جز همان افسانه‌های قبلی‌ها چیزی نیست. (۱۳۷) و ما عذاب نخواهیم شد. (۱۳۸)

آن‌ها هود را تکذیب کردند. پس ما هلاکشان کردیم. قطعاً در آن نشانه‌ای است و اکثر آن‌ها مؤمن نبودند. (۱۳۹)

و قطعاً پروردگار تو عزیز مهربانی است. (۱۴۰)

برداشت از آیات ۱۴۰ – ۱۲۳ (قضیهٔ حضرت هود علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید به مطالب زیر عمل کند:

اول: نباید بدون تحقیق هر چه را شنید تکذیب کند به خصوص اگر کلام معصومین علیهم‌السلام و انبیاء علیهم‌السلام باشد بلکه باید در مرحلهٔ اول مطالب انبیاء و پاکان را تحلیل کند و باز هم اگر نفهمید آن را تکذیب نکند.

دوم: اگر دوستانه و برادر وار کسی او را امر به معروف کرد، با محبت بپذیرد.

سوم: اگر شخص امینی به خصوص بدون مطالبهٔ اجر و مزد، پیشنهادی به او مانند تقوی و بندگی خدا داد فوراً بپذیرد.

چهارم: در زندگی مادی بلند پروازی نکند ونشانه‌ای از خود در این ارتباط به جای نگذارد.

پنجم: در عین آن که باید ساختمانها و بناها را محکم و ضدّ زلزله بسازد، در دنیا نیّت ماندن همیشگی را در سر نداشته باشد.

ششم: اگر کسی را خواست به خاطر اعمال زشتش مجازات بکند مانند جبّارها و طاغوتها مجازات ننماید.

هفتم: در همهٔ کارها تقوی داشته باشد و بندگی کامل خدای تعالی را بکند.

هشتم: از خدایی که در همهٔ کارها به او کمک کرده است و نعمتهایی از قبیل باغها و چشمه‌ها و حیوانات و فرزندان به او داده است، بپرهیزد و تقوای او را رعایت کند.

نهم: در شنیدن سخنان موعظه، انعطاف‌پذیر باشد و خود را به جهل مرکب متّصف ننماید.

دهم: به اعمال بیهودهٔ خود مغرور نشود و فکر نکند که خدای تعالی او را به اعمال زشتش عذاب نمی‌کند زیرا خدای تعالی به خاطر این که اکثر این‌ها ایمان واقعی نیاورده‌اند در عین آن که خدای تعالی رحمت خاصه‌ای به مؤمنین دارد، این عدّه را هلاک خواهد کرد و به عذابهایی مبتلا خواهد فرمود.

آیات ۱۵۴ – ۱۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ لاٰ تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۵۱﴾ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لاٰ يُصْلِحُونَ ﴿۱۵۲﴾ قٰالُوا إِنَّمٰا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿۱۵۳﴾ مٰا أَنْتَ إِلاّٰ بَشَرٌ مِثْلُنٰا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰادِقِينَ ﴿۱۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵۴ – ۱۵۱

و دستور اسراف‌کنندگان را اطاعت نکنید. (۱۵۱)

آن کسانی که در زمین فساد می‌کنند و اصلاح نمی‌کنند. (۱۵۲)

گفتند: جز این نیست که تو جادو شده‌ای. (۱۵۳)

تو جز بشری مثل ما نیستی، پس نشانه‌ای برای ما بیاور، اگر تو از راستگویانی. (۱۵۴)

سالک الی اللّٰه باید همیشه به فکر اصلاح جامعه و اصلاح نفس خود باشد و دنبال فساد در روی زمین نرود و باید از انبیاء و اساتید، دلائل علمی و عقلی در مسائل معنوی بخواهد و از آن‌ها معجزه و کرامتی توقّع نداشته باشد تا به این وسیله بخواهد به حقیقت برسد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ شصت و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۵۹ – ۱۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

قٰالَ هٰذِهِ نٰاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَ لَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿۱۵۵﴾ وَ لاٰ تَمَسُّوهٰا بِسُوءٍ
فَيَأْخُذَكُمْ عَذٰابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵۶﴾ فَعَقَرُوهٰا فَأَصْبَحُوا نٰادِمِينَ ﴿۱۵۷﴾ فَأَخَذَهُمُ
الْعَذٰابُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَ مٰا كٰانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۵۸﴾ وَ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵۹ – ۱۵۵

گفت: این شتر نشانه است. برای او سهمی از آب و برای شما روز معیّنی سهمی از آب است. (۱۵۵)
و با او به بدی برخورد نکنید که عذاب روز بزرگ شما را خواهد گرفت. (۱۵۶)
پس آن ناقه را پی کردند، پس بعد از آن پشیمان گردیدند. (۱۵۷)
و عذاب خدا آن‌ها را گرفت. قطعاً در آن نشانه‌ای بود و اکثر این‌ها مؤمن نبودند. (۱۵۸)
و قطعاً پروردگار تو همان عزیز مهربانی است. (۱۵۹)

برداشت از آیات ۱۵۹ – ۱۵۵ (ناقهٔ صالح علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه نباید به خاطر امور مادی دست به جنایتی که خدای تعالی از آن نهی کرده بزند. زیرا در این صورت عذاب الهی او را می‌گیرد با این که خدای تعالی به سالکین الی اللّٰه مهربانی خاصّی دارد.

آیات ۱۶۴ – ۱۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۶۰﴾ إِذْ قٰالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَ لاٰ تَتَّقُونَ ﴿۱۶۱﴾ إِنِّي

لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۶۲﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ أَطِيعُونِ ﴿۱۶۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶۴ – ۱۶۰

قوم لوط هم پیامبران را تکذیب کردند. (۱۶۰) آن وقتی که برادرشان لوط به آن‌ها گفت: چرا تقوی ندارید؟ (۱۶۱)

من برای شما پیامبر امینی هستم. (۱۶۲) پس تقوای خدا را داشته باشید و مرا اطاعت کنید. (۱۶۳)

و من از شما مزدی درخواست نمی‌کنم. اجر من جز بر پروردگار جهانیان نمی‌باشد. (۱۶۴)

برداشت از آیات ۱۶۴ – ۱۶۰ (قضیهٔ حضرت لوط علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید به دو مسأله مهم که مایهٔ همهٔ کمالات است توجّه داشته باشد:

اول: تقوی.

دوم: بندگی کامل انبیائی که از جانب خدای تعالی آمده‌اند، به خصوص که به خاطر تبلیغاتشان اجر و مزدی از کسی توقعّی ندارند و برای خدا کار می‌کنند.

آیات ۱۷۵ – ۱۶۵ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ مٰا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاّٰ عَلىٰ رَبِّ الْعٰالَمِينَ ﴿۱۶۴﴾ أَ تَأْتُونَ

الذُّكْرٰانَ مِنَ الْعٰالَمِينَ ﴿۱۶۵﴾ وَ تَذَرُونَ مٰا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوٰاجِكُمْ بَلْ

أَنْتُمْ قَوْمٌ عٰادُونَ ﴿۱۶۶﴾ قالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿۱۶۷﴾

قالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقالِينَ ﴿۱۶۸﴾ رَبِّ نَجِّنِي وَ أَهْلِي مِمّٰا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶۹﴾

فَـنَجَّيْناهُ وَ أَهْـلَهُ أَجْمَـعينَ ﴿۱۷۰﴾ إِلاّ عَـجُوزًا فِي الْـغابِرينَ ﴿۱۷۱﴾ ثُمَّ دَمَّـرْنَا

الْآخَرينَ ﴿۱۷۲﴾ وَ أَمْطَرْنا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَساءَ مَطَرُ الْمُنْذَرينَ ﴿۱۷۳﴾ إِنَّ في ذلِکَ

لآيَةً وَ ما كانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۱۷۴﴾ وَإِنَّ رَبَّکَ لَهُوَ الْعَزيزُ الرَّحيمُ ﴿۱۷۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷۵ – ۱۶۵

آیا شما از میان جهانیان به طرف جنس ذکور می‌روید؟ (۱۶۵)

و آنچه را پروردگارتان برای شما از همسرانتان خلق کرده، رها می‌کنید؟ بلکه شما قوم تجاوزگری هستید. (۱۶۶)

گفتند: ای لوط، اگر بس نکنی، از اخراج‌شدگان خواهی بود. (۱۶۷) لوط گفت: من دشمن عمل شما هستم. (۱۶۸)

پروردگارِ من، مرا و اهلم را از آنچه این‌ها انجام می‌دهند، نجات مرحمت فرما. (۱۶۹)

پس ما او و همهٔ اهلش را نجات دادیم. (۱۷۰)

مگر پیرزنی که در میان قوم باقی ماند. (۱۷۱)

سپس دیگران را هلاک کردیم. (۱۷۲)

پس بر آن‌ها بارانی باراندیم، باران انذارشدگان، بسیار بد بود. (۱۷۳)

قطعاً در آن نشانه‌ای بود و اکثر آن‌ها مؤمن نبودند. (۱۷۴)

و قطعاً پروردگار تو همان عزیز مهربان است. (۱۷۵)

برداشت از آیات ۱۷۵ – ۱۶۵ (جهاد با نفس)

سالک الی اللّٰه باید با نفس خود جهاد کند و آن قدر نفس خود را آزاد نگذارد که برای خواستهٔ نفس به بدترین کارها دست بزند و آن قدر خدا را به غضب بیاورد که خدا او را به عذاب سختی در دنیا و آخرت مبتلا می‌سازد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ شصت و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۸۳ – ۱۷۶ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

كَذَّبَ أَصْحابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلينَ ﴿۱۷۶﴾ إِذْ قالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَ لا تَتَّقُونَ ﴿۱۷۷﴾ إِنّي
لَكُمْ رَسُولٌ أَمينٌ ﴿۱۷۸﴾ فَاتَّقُوا اللّهَ وَ أَطيعُونِ ﴿۱۷۹﴾ وَ ما أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ
أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاّ عَلى رَبِّ الْعالَمينَ ﴿۱۸۰﴾ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَ لا تَكُونُوا مِنَ
الْمُخْسِرينَ ﴿۱۸۱﴾ وَ زِنُوا بِالْقِسْطاسِ الْمُسْتَقيمِ ﴿۱۸۲﴾ وَ لا تَبْخَسُوا النّاسَ
أَشْياءَهُمْ وَ لا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدينَ ﴿۱۸۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸۳ – ۱۷۶

اصحاب ایکه هم پیامبران را تکذیب کردند. (۱۷۶)

آن وقتی که شعیب به آن‌ها گفت: چرا تقوی ندارید؟ (۱۷۷)

من برای شما پیامبر امینی هستم. (۱۷۸)

پس تقوای خدا را داشته باشید و مرا اطاعت کنید. (۱۷۹)

و من از شما مزدی درخواست نمی‌کنم. اجر من جز بر پروردگار جهانیان نمی‌باشد. (۱۸۰)

پیمانه را کامل کنید و از ضرر زنندگان به دیگران نباشید. (۱۸۱)

و با ترازوی درست وزن کنید. (۱۸۲)

و به مردم چیزهائی که می‌دهید، کم ندهید و بی‌باکانه در زمین فساد ننمائید. (۱۸۳)

برداشت از آیات ۱۸۳ – ۱۷۶ (قضیهٔ حضرت شعیب علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید به قدری در صراط مستقیم دقیقاً حرکت کند که اگر چیزی به دیگری می‌فروشد کم ندهد و آن قدر هم افراط نکند که ضرر کند بلکه با ترازوی صحیحی جنس را بکشد و به مردم کم فروشی

نکند که ممکن است به خاطر این عمل جزء فساد کنندگان در روی زمین باشد.

آیات ۱۹۰ – ۱۸۴ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ اتَّقُوا الَّذي خَلَقَكُمْ وَ الْجِبِلَّةَ الْأَوَّلينَ ﴿۱۸۴﴾ قالُوا إِنَّما أَنْتَ مِنَ
الْمُسَحَّرينَ ﴿۱۸۵﴾ وَ ما أَنْتَ إِلاّ بَشَرٌ مِثْلُنا وَ إِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكاذِبينَ ﴿۱۸۶﴾
فَأَسْقِطْ عَلَيْنا كِسَفًا مِنَ السَّماءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّادِقينَ ﴿۱۸۷﴾ قالَ رَبّي أَعْلَمُ بِما
تَعْمَلُونَ ﴿۱۸۸﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كانَ عَذابَ يَوْمٍ
عَظيم ﴿۱۸۹﴾ إِنَّ في ذلِكَ لَآيَةً وَ ما كانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنينَ ﴿۱۹۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹۰ – ۱۸۴

و تقوای خدائی را که شما و جمعیّتهای قبلی را خلق کرده، داشته باشید. (۱۸۴)

گفتند: جز این نیست که تو از سحر شده‌ها هستی. (۱۸۵)

و تو جز بشری مثل ما نیستی و بلکه ما گمان می‌کنیم که تو از دروغگویان باشی. (۱۸۶)

پس از آسمان بر سر ما سنگهائی ببار، اگر از راستگویانی. (۱۸۷)

گفت: پروردگار من داناتر است به آنچه شما می‌کنید. (۱۸۸)

پس او را تکذیب کردند و عذاب روز سایه (ابری با صاعقه) آن‌ها را گرفت. قطعاً آن، عذابِ روز بزرگی بود. (۱۸۹)

قطعاً در آن نشانه‌ای است و اکثر آن‌ها مؤمن نبودند. (۱۹۰)

برداشت از آیات ۱۹۰ – ۱۸۴ (تقوای الهی)

سالک الی اللّه باید تقوای الهی را در همه کار رعایت کند و به اولیاء خدا و انبیاء جسارت نکند و آن‌ها را مانند سایرین که اکثراً دروغ می‌گویند نداند که به عذاب بزرگی مبتلا می‌شود.

آیات ۲۱۷ – ۲۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

وَ أَنْذِرْ عَشيرَتَکَ الْأَقْرَبينَ ﴿۲۱۴﴾ وَ اخْفِضْ جَناحَکَ لِمَنِ اتَّبَعَکَ مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿۲۱۵﴾ فَإِنْ عَصَوْکَ فَقُلْ إِنّي بَريءٌ مِمّا تَعْمَلُونَ ﴿۲۱۶﴾ وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْعَزيزِ الرَّحيمِ ﴿۲۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱۷ – ۲۱۴

و اقوام نزدیکت را (از آیندهٔ بدشان که ممکن است داشته باشند) بترسان. (۲۱۴)

و برای مؤمنینی که از تو پیروی می‌کنند، خفض جناح و تواضع کن. (۲۱۵)

پس اگر تو را عصیان کردند، بگو: من از آنچه می‌کنید، بیزارم. (۲۱۶)

و بر عزیز مهربان توکّل کن. (۲۱۷)

برداشت از آیات ۲۱۷ – ۲۱۴ (هدایت اقوام و نزدیکان)

سالک الی اللّه باید در راه هدایت اقوام و نزدیکانش کوشا باشد و در مقابل کسانی که حرف او را گوش می‌دهند کوچکی کند و توکل بر خدای عزیز مهربان داشته باشد.

آیات ۲۲۷ – ۲۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ فرقان

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّياطينُ ﴿۲۲۱﴾ تَنَزَّلُ عَلى كُلِّ أَفّاكٍ أَثيمٍ ﴿۲۲۲﴾

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَ أَكْثَرُهُمْ كاذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾ وَ الشُّعَراءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغاوُونَ ﴿٢٢٤﴾ أَ لَمْ تَرَ

أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ ما لا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلاَّ الَّذِينَ

آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ وَ ذَكَرُوا اللّهَ كَثِيرًا وَ انْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ ما

ظُلِمُوا وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲۷ – ۲۲۱

آیا به شما خبر دهم که شیاطین بر چه کسی نازل می‌شوند؟ (۲۲۱)

بر هر تهمت‌زن گنهکاری نازل می‌گردند. (۲۲۲)

گوش به شنیدنیها می‌دهند و اکثر آن‌ها دروغ می‌گویند. (۲۲۳)

و شاعران را گمراهان پیروی می‌کنند. (۲۲۴)

آیا نمی‌بینی که قطعاً آن‌ها در هر وادی، سرگردان فرو می‌روند؟ (۲۲۵)

و قطعاً آن‌ها آنچه را که می‌گویند، عمل نمی‌کنند. (۲۲۶)

مگر کسانی که ایمان آورده باشند و اعمال شایسته کرده باشند و یاد خدا را زیاد کرده باشند و بعد از آنکه ظلم به آن‌ها شده باشد، طلب یاری کرده باشند و زود است کسانی که ظلم کرده‌اند، بدانند که آن‌ها به چگونه بازگشتی بر می‌گردند. (۲۲۷)

برداشت از آیات ۲۲۷ – ۲۲۱ (اغوای شیطان)

سالک الی اللّه باید با خبر باشد که شیطان بر چه افرادی نزول می‌کند و چه مردمی را بیشتر گول می‌زند:

اول: بر کسی که به دیگران تهمت می‌زند.

دوم: بر کسی که به شنیدنی‌ها گوش می‌دهد که اکثر شنیدنیها دروغ است.

سوم: شعرایی که از گمراهان پیروی می‌کنند و علامتش این است که آن‌ها به هر وادی سرگردانی وارد

می‌شوند.

چهارم: کسانی که به آن چه می‌گویند عمل نمی‌کنند و اگر ایمان به خدا و روز قیامت بیاورند و عمل صالح کنند و زیاد به یاد خدا باشند و از خدا در مقابل ظلمی که شیطان و شیطان سیرتان به آن‌ها می‌کنند، کمک بخواهند، خدا ظالمین را منقلب می‌کند و خدا به آن‌ها می‌فهماند که نتیجهٔ ظلمشان چه بوده است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ شصت و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ نمل»

آیات ۵ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

طس تِلْکَ آياتُ الْقُرْآنِ وَ كِتابٍ مُبينٍ ﴿۱﴾ هُدًى وَ بُشْرى لِلْمُؤْمِنينَ ﴿۲﴾

الَّذينَ يُقيمُونَ الصَّلاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿۳﴾ إِنَّ

الَّذينَ لا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنّا لَهُمْ أَعْمالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿۴﴾ أُولٰئِکَ

الَّذينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذابِ وَ هُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

«طس» این آیات قرآن و کتاب روشنگر است. (۱)

هدایت و بشارت برای مؤمنین است. (۲)

مؤمنینی که نماز را بر پا می‌دارند و زکات را می‌دهند و به آخرت، آن‌ها یقین دارند. (۳)

قطعاً کسانی که ایمان به آخرت ندارند، اعمالشان را برایشان جلوه داده‌ایم. پس آن‌ها در سرگردانی فرو رفته‌اند. (۴)

آن‌ها کسانی هستند که عذاب بدی برای آن‌ها خواهد بود و در آخرت آن‌ها زیانکارترند. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۱ (ایمان به قرآن)

سالک الی اللّٰه باید آیات قرآن را روشنگر و راهنما و بشارت دهنده برای خود بداند و این اعتقاد حاصل نمی‌شود مگر با ایمان کامل و یقین به آخرت و اگر این گونه ایمانی برای او پیدا شود طبعاً نماز را بر پا می‌دارد

و زکات می‌دهد. ولی اگر ایمان به آخرت نداشته باشد اعمال بیهوده‌اش برایش جلوه می‌کند و در سرگردانی فرو می‌رود و عذاب بدی در دنیا برای او خواهد بود و در آخرت معلوم می‌شود که چه ضرری کرده است.

آیات ۱۴ – ۱۷ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

إِذْ قالَ مُوسى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نارًا سَآتيكُمْ مِنْها بِخَبَرٍ أَوْ آتيكُمْ
بِشِهابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾ فَلَمّا جاءَها نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي
النّارِ وَ مَنْ حَوْلَها وَ سُبْحانَ اللّهِ رَبِّ الْعالَمينَ ﴿٨﴾ يا مُوسى إِنَّهُ أَنَا اللّهُ
الْعَزيزُ الْحَكيمُ ﴿٩﴾ وَ أَلْقِ عَصاكَ فَلَمّا رَآها تَهْتَزُّ كَأَنَّها جَانٌّ وَلّى مُدْبِرًا وَ
لَمْ يُعَقِّبْ يا مُوسى لا تَخَفْ إِنِّي لا يَخافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾ إِلاّ مَنْ ظَلَمَ
ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿١١﴾ وَ أَدْخِلْ يَدَكَ في جَيْبِكَ
تَخْرُجْ بَيْضاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ في تِسْعِ آياتٍ إِلى فِرْعَوْنَ وَ قَوْمِهِ إِنَّهُمْ كانُوا
قَوْمًا فاسِقينَ ﴿١٢﴾ فَلَمّا جاءَتْهُمْ آياتُنا مُبْصِرَةً قالُوا هذا سِحْرٌ مُبينٌ ﴿١٣﴾ وَ
جَحَدُوا بِها وَ اسْتَيْقَنَتْها أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَ عُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كانَ عاقِبَةُ
الْمُفْسِدينَ ﴿١٤﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ – ۷

وقتی موسی به اهلش گفت: من آتشی را احساس می‌کنم، به زودی از آن خبری یا گولهٔ آتشی برای شما بیاورم، شاید شما گرم شوید. (۷)

پس وقتی موسی نزد آتش آمد، ندا داده شد که مبارک باشد بر کسی که در آتش است و کسی که اطراف آتش است و منزّه است خدائی که پروردگار عالمیان است. (۸)

ای موسی، قطعاً این است که من خدای عزیز حکیمی هستم. (۹)

و عصایت را بینداز. پس موسی وقتی به آن نگاه کرد، دید مثل اینکه ماری است که حرکت می‌کند. موسی پشت کرد و پشت سرش را هم نگاه نکرد. ای موسی، نترس. قطعاً نزد من پیامبران نمی‌ترسند. (۱۰)

مگر کسی که ظلم کند، سپس بدی را به نیکی تبدیل کند، قطعاً من بخشندهٔ مهربانی هستم. (۱۱)

و دستت را در گریبانت داخل کن که با درخشندگیِ سفیدی بدون آنکه ناراحتی داشته باشد، بیرون می‌آید. این در نُه نشانه‌ای است که به سوی فرعون و قومش می‌روی. قطعاً آن‌ها قوم فاسقی می‌باشند. (۱۲)

پس وقتی که آیاتِ بینش‌دهندهٔ ما نزد آن‌ها آمد، گفتند: این سحر آشکاری است. (۱۳)

و آن را به خاطر ظلم و سرکشی انکار کردند، در حالی که در دل آن را یقین داشتند. پس نگاه کن عاقبت فسادکنندگان چگونه بوده است. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۴ – ۷ (قضیه حضرت موسی علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از این قسمت از قصه حضرت موسی علیه‌السلام برداشتهای زیر را داشته باشد:

۱ – نسبت به اهل و عیالش مهربان باشد و با کمال جدیّت مسائل راحتی آن‌ها را فراهم بیاورد.

۲ – وقتی که با خدای تعالی هم کلام شد همه چیز را فراموش کند و صددرصد متوجه پروردگارش باشد.

۳ – اوامر الهی را اطاعت کند و در این صورت و با توجه به این که در محضر پروردگار است از هیچ چیز نترسد.

۴ – در مقابل دشمنان خدا و فاسقین هر چند او را مسخره کنند و ساحرش بدانند محکم بایستد و از خود هیچ گونه ضعفی نشان ندهد.

۵ – کوشش کند که عاقبت بین باشد و از کارهای بد مردم گذشته عبرت بگیرد و از آن اعمال دوری کند.

وَ لَقَدْ آتَيْنا داوُودَ وَ سُلَيْمانَ عِلْمًا وَ قالاَ الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذي فَضَّلَنا عَلى كَثيرٍ

مِنْ عِبادِهِ الْمُؤْمِنينَ ﴿۱۵﴾ وَ وَرِثَ سُلَيْمانُ داوُودَ وَ قالَ يا أَيُّهَا النّاسُ عُلِّمْنا

مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَ أُوتينا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هذا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبينُ ﴿۱۶﴾ وَ حُشِرَ

لِسُلَيْمانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿۱۷﴾ حَتّى إِذا أَتَوْا

عَلى وادِ النَّمْلِ قالَتْ نَمْلَةٌ يا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَساكِنَكُمْ لا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمانُ

وَ جُنُودُهُ وَ هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿۱۸﴾ فَتَبَسَّمَ ضاحِكًا مِنْ قَوْلِها وَ قالَ رَبِّ

أَوْزِعْني أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلى والِدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ

صالِحًا تَرْضاهُ وَ أَدْخِلْني بِرَحْمَتِكَ في عِبادِكَ الصّالِحينَ ﴿۱۹﴾ وَ تَفَقَّدَ الطَّيْرَ

فَقالَ ما لِيَ لا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كانَ مِنَ الْغائِبينَ ﴿۲۰﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذابًا شَديدًا

أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنّي بِسُلْطانٍ مُبينٍ ﴿۲۱﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعيدٍ فَقالَ أَحَطْتُ بِما لَمْ

تُحِطْ بِهِ وَ جِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقينٍ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۱۵

و قطعاً به داود و سلیمان علم عنایت کردیم و گفتند: حمد و ستایش مال خدائی است که ما را بر بیشتری از بندگان مؤمنش فضیلت داده است. (۱۵)

و سلیمان از داود ارث برد و گفت: ای مردم، سخن گفتن پرندگان به ما تعلیم داده شده است و از هر چیزی به ما امکاناتی داده شده است. قطعاً این همان فضیلت آشکار است. (۱۶)

و برای سلیمان لشگرهایش از جنّ و انس و پرندگان گرد یکدیگر جمع شدند. پس آن‌ها هماهنگ و جمع می‌شدند. (۱۷)

تا وقتی که به بیابان مورچگان رسیدند. مورچه‌ای گفت: ای مورچه‌ها، به لانه‌های خود بروید، مبادا سلیمان و لشگریانش شما را پایمال کنند، زیرا آن‌ها متوجّه نیستند. (۱۸)

پس سلیمان از سخن آن مورچه تبسّم کرد و خندید و گفت: پروردگار من، مرا موفّق کن نعمتی را که به من و بر پدر و مادرم داده‌ای، شکر کنم و اینکه عمل شایسته‌ای که تو را راضی کند، انجام دهم و به مهربانی خودت مرا در میان بندگان شایسته‌ات داخل فرما. (۱۹)

و (سلیمان) فقدان پرنده را جویا شد. پس گفت: مرا چه شده که «هدهد» را نمی‌بینم؟ یا اینکه از پنهان‌شدگان است؟ (۲۰)

قطعاً او را به عذاب سختی مجازات می‌کنم یا او را می‌کشم یا باید دلیل واضحی برای من بیاورد. (۲۱)

خیلی معطّل نشد که هدهد گفت: من بر چیزی احاطه پیدا کرده‌ام که تو بر آن احاطه نداری و من از «سبا»[1] یک خبر یقینی برای تو آورده‌ام. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۱۵ (قضیهٔ حضرت سلیمان علیه‌السلام)

سالک الی اللّه باید از قضیهٔ حضرت سلیمان علیه‌السلام مسائل زیر را استفاده کرده و عمل کند:

۱ – اگر از جانب پروردگار به خاطر تزکیه نفسش به او علم و حکمتی داده شد حمد و شکر خدا را بکند و از این نعمت قدردانی نماید.

۲ – سالک الی اللّه اگر بندگی خدا را بکند و دوران تزکیه نفس را بگذراند و متصف به صفات الهی بشود

---

۱ ــ شهر سبا در سرزمین یمن است.

قدرت پروردگار پشتوانهٔ او خواهد بود و جن و انس و حتّی پرندگان در خدمت او قرار خواهند گرفت.

۳ – باید قدرت الهی را آن قدر بی نهایت بداند که اگر خدا بخواهد او ارتباط جانداران را با یکدیگر می‌فهمد و سخنان آن‌ها را درک می‌کند.

۴ – باید در مقابل تمام این نعمتها شاکر باشد و از خدای تعالی بخواهد که کارهایش مرضی پروردگار باشد و جزء بندگان صالح خدا واقع شود.

۵ – باید بکوشد که در تمام امور، خودش و کارمندان و خدمتگزارانش منظم باشند و با قاطعیّت با آن‌ها برخورد کند.

۶ – اگر یکی از کارمندان و خدمتگزاران عذر موجّهی در بی نظمی‌اش داشته از او بپذیرد و او را مورد مؤاخذه قرار ندهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ شصت و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجِيمِ

آیات ۳۶ – ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

إِنّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَ أُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَها عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدْتُها وَ قَوْمَها يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللّهِ وَ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطانُ

أَعْمالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبيلِ فَهُمْ لا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلاّ يَسْجُدُوا لِلّهِ الَّذي

يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ يَعْلَمُ ما تُخْفُونَ وَ ما تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

اللّهُ لا إِلهَ إِلاّ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظيمِ ﴿٢٦﴾ قالَ سَنَنْظُرُ أَ صَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ

مِنَ الْكاذِبينَ ﴿٢٧﴾ اذْهَبْ بِكِتابي هذا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ ما ذا

يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قالَتْ يا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتابٌ كَريمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمانَ

وَ إِنَّهُ بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ ﴿٣٠﴾ أَلاّ تَعْلُوا عَلَيَّ وَ أْتُوني مُسْلِمينَ ﴿٣١﴾

قالَتْ يا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُوني في أَمْري ما كُنْتُ قاطِعَةً أَمْرًا حَتّى تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾

قالُوا نَحْنُ أُولُوا قُوَّةٍ وَ أُولُوا بَأْسٍ شَديدٍ وَ الْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُري ما ذا

تَأْمُرينَ ﴿۳۳﴾ قالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوها وَ جَعَلُوا أَعِزَّةَ

أَهْلِها أَذِلَّةً وَ كَذلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿۳۴﴾ وَ إِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَناظِرَةٌ بِمَ

يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۵﴾ فَلَمَّا جاءَ سُلَيْمانَ قالَ أَ تُمِدُّونَنِ بِمالٍ فَما آتانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ

مِمَّا آتاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿۳۶﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ – ۲۳

قطعاً من زنی را دیدم که بر مردم «سبا» سلطنت می‌کند و همه چیز دارد و برای او تخت بزرگی است. (۲۳)

من او و قومش را این چنین یافتم که برای خورشید، نه برای خدا، سجده می‌کنند و شیطان اعمالشان را برای آن‌ها جلوه داده و آن‌ها را از راه بازداشته. پس آن‌ها هدایت نخواهند شد. (۲۴)

چرا برای خدائی که آنچه از پنهانی در آسمان و زمین است خارج می‌کند و آنچه را که مخفی می‌کنید و آشکار می‌سازید می‌داند، سجده نمی‌کنند؟ (۲۵)

خدائی که هیچ خدائی جز او که پروردگار عرش عظیمی است، نیست. (۲۶)

سلیمان گفت: به زودی می‌بینیم که تو راست می‌گوئی یا از دروغگویانی. (۲۷)

این نوشتهٔ مرا ببر، پس در میان آن‌ها بینداز، سپس برگرد و نگاه کن ببین چه جوابی برای من برمی‌گردانند. (۲۸)

بلقیس گفت: ای بزرگان، نامهٔ خوبی پیش من افتاده شده است. (۲۹)

آن نامه از سلیمان است و چنین نوشته است: به نام خداوند بخشندهٔ مهربان. (۳۰)

اینکه بر من برتری نجویید و به طرف من تسلیم‌شده، بیایید. (۳۱)

بلقیس گفت: ای بزرگان، نظر خود را برای من در این موضوع بگوئید. چون که من هیچ کاری را بدون حضور شما قطعی انجام نداده‌ام. (۳۲)

آن‌ها گفتند: ما صاحبان قوّت و قدرت جنگی خوبی هستیم ولی دستور با تو است. ببین چه فرمان می‌دهی؟ (۳۳)

بلقیس گفت: پادشاهان وقتی که وارد قریه‌ای می‌شوند، آن را به فساد می‌کشانند و عزیزان اهل آن را ذلیل می‌کنند و این چنین کارهائی انجام می‌دهند. (۳۴)

و من حتماً نامه‌ای با هدیه‌ای به سوی آن‌ها می‌فرستم. سپس منتظر می‌مانیم، ببینیم فرستادگان ما با چه چیز بر می‌گردند. (۳۵)

پس وقتی که فرستاده نزد سلیمان آمد، سلیمان گفت: می‌خواهید به مال به من کمک کنید؟ آنچه را که خدا به من داده است، بهتر است از آنچه که شما به من داده‌اید. بلکه شما به این هدیه‌تان خوشحالید؟ (۳۶)

برداشت از آیات ۳۶ – ۲۳ (قضیه بلقیس)

سالک الی اللّٰه باید از قضیهٔ بلقیس استفاده‌های زیر را بکند:

۱ – خانمها نباید در کارهایی که مخصوص مردها است دخالت کنند و سلطنت و حکومت را به عهده بگیرند و الا مملکت را به انحراف می‌کشانند.

۲ – غیر خدا را نپرستد و نگذارد شیطان اعمال بدش را برای او زینت بدهد و راه او را به سوی خدای تعالی ببندد.

۳ – آن قدر بصیرت داشته باشد که وحدانیت خدا را از پرندگان و بیرون آمدن گیاهان از زمین مشاهده کند و عبرت بگیرد.

۴ – اگر خبری در مسائل مهم سیاسی و اجتماعی به او رسید درباره‌اش تحقیق کند تا راست و دروغ مطلب بر او واضح شود.

۵ – اگر کسی به دیگری مطلب نامناسبی را نسبت داد اول از خود او بپرسد و یا به وسیله نامه از او سؤال کند و به شنیدنیهایش اکتفا نکند.

۶ – هر که هست نباید با هر مسأله‌ای با غرور و تکبّر برخورد کند بلکه باید جوانب قضیه را بررسی کند که اگر آن مسأله از اهمیّت خاصی برخوردار است به آن بی توجهی نکند.

۷ – باید تا می‌تواند از بزرگان و عقلاء در کارهای مهم نظریه بگیرد و بدون مشورت با آن‌ها مستبّدانه از

خود قاطعیّت نشان ندهد.

۸ – اگر با اهل غرور مشورت کرد و آن‌ها نظرات مغرورانه‌ای دادند به آن‌ها حقایق را بفهماند و آن‌ها را از عواقب غرور و تکبّر بترساند.

۹ – باید در مقابل حرف حق و طرفداران حق کرنش کند و الا اگر عزیز باشد ذلیل خواهد شد.

۱۰ – با قدرتمندان به خصوص طرفداران خدا و در زمان ما مجتهد قدرتمند مبسوط الید با خضوع و کرنش برخورد کند و نخواسته باشد با هدایا و اظهار محبت به اشتباهات خود پایبند باشد.

آیات ۴۰ – ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لا قِبَلَ لَهُمْ بِها وَ لَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْها أَذِلَّةً وَ هُمْ صاغِرُونَ ﴿۳۷﴾ قالَ يا أَيُّهَا الْمَلَؤُا أَيُّكُمْ يَأْتِيني بِعَرْشِها قَبْلَ أَنْ يَأْتُوني مُسْلِمينَ ﴿۳۸﴾ قالَ عِفْريتٌ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقامِكَ وَ إِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمينٌ ﴿۳۹﴾ قالَ الَّذي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتابِ أَنَا آتيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قالَ هذا مِنْ فَضْلِ رَبّي لِيَبْلُوَني ءَ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّما يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبّي غَنِيٌّ كَريمٌ ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیات ۴۰ – ۳۷

برگرد به سوی آن‌ها پس ما با لشگری که برای آن‌ها مقابله‌ای نباشد، به سوی آن‌ها خواهیم آمد و ما آن‌ها را با ذلّت و خواری از آن سرزمین بیرون خواهیم کرد. (۳۷)

سلیمان گفت: ای بزرگان، کدامیکتان قبل از آنکه آن‌ها تسلیم شده نزد من بیایند، تخت بلقیس را نزد من

می‌آورد؟ (۳۸)

شخصیّت برجسته‌ای از جنّ گفت: من تخت او را می‌آورم، قبل از آنکه از جایگاهت برخیزی و قطعاً من بر این کار توانای امینی هستم. (۳۹)

کسی که بعضی از علم کتاب در نزد او بود، گفت: من برای تو قبل از آنکه چشمت را بر هم زنی آن را می‌آورم. پس وقتی که تخت او را در مقابل خودش گذاشته دید، گفت: این از فضل پروردگار من است تا مرا امتحان کند، آیا من شکر می‌کنم یا کفران می‌کنم؟ و کسی که شکر کند، جز این نیست که شکر کرده به نفع خودش و کسی که کفران کند، پس قطعاً پروردگار من بی‌نیاز کریمی است. (۴۰)

برداشت از آیات ۴۰ – ۳۷ (انسان از اجنّه قویتر است)

سالک الی اللّه باید بداند که اگر بندهٔ واقعی خدا باشد از اجنّه قویتر خواهد بود و بیشتر می‌تواند اظهار قدرت کند زیرا او با علمی که از جانب خدا به او داده شده کار می‌کند ولی اجنه شاید با علم کتاب صددرصد کار نکنند.

سالک الی اللّه باید تفضلات پروردگار را مایهٔ امتحان خود بداند و بصیرت پیدا کند که آیا جزء شاکرین هست یا از کفران کنندگان خواهد بود؟

آیات ۴۴ – ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

قالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَها نَنْظُرْ أَ تَهْتَدي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذينَ لا يَهْتَدُونَ ﴿۴۱﴾

فَلَمَّا جاءَتْ قيلَ أَ هكَذا عَرْشُكِ قالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَ أُوتينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِها وَ

كُنَّا مُسْلِمينَ ﴿۴۲﴾ وَ صَدَّها ما كانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّها كانَتْ مِنْ قَوْمٍ

كافِرينَ ﴿۴۳﴾ قيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَ كَشَفَتْ عَنْ

ساقَيْها قالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوارِيرَ قالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسي وَ

أَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمِينَ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ - ۴۱

سلیمان گفت: تخت او را به او معرّفی نکنید تا ببینیم آیا خودبخود به آن راهنمائی می‌شود یا نمی‌تواند از کسانی باشد که آن را بشناسد؟ (۴۱)

پس وقتی که آمد به او گفته شد: آیا تخت تو این گونه است؟ گفت: مثل اینکه خود او است و برای ما قبل از این علمی حاصل شده بود و مسلمان شده بودیم. (۴۲)

و این عمل، او را از آنچه غیر از خدا را می‌پرستید بازداشت. قطعاً او از مردم کافر بود. (۴۳)

به او گفته شد که داخل حیاط شو وقتی که آن را دید، گمان کرد آب بسیاری است، لذا پاهای خود را برهنه کرد. سلیمان گفت: این زمینی از بلور صاف است. بلقیس گفت: پروردگار من، قطعاً من به خودم ظلم کرده‌ام و من با سلیمان در مقابل پروردگار جهانیان تسلیمم. (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ - ۴۱ (امر به معروف و نهی از منکر)

سالک الی اللّه باید به هر وسیله‌ای که می‌تواند اظهار قدرت کند تا دیگران را هدایت نماید و به خصوص حکام و مدیران و سیاستمداران منحرف را به راه راست وادار کند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ شصت و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۰ – ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنا إِلى ثَمُودَ أَخاهُمْ صالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ فَإِذا هُمْ فَريقانِ
يَخْتَصِمُونَ ﴿۴۵﴾ قالَ يا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْ لا
تَسْتَغْفِرُونَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۶﴾ قالُوا اطَّيَّرْنا بِكَ وَ بِمَنْ مَعَكَ قالَ
طائِرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿۴۷﴾ وَ كانَ فِي الْمَدينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لا يُصْلِحُونَ ﴿۴۸﴾ قالُوا تَقاسَمُوا بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَ أَهْلَهُ
ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ ما شَهِدْنا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَ إِنّا لَصادِقُونَ ﴿۴۹﴾ وَ مَكَرُوا مَكْرًا
وَ مَكَرْنا مَكْرًا وَ هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیات ۵۰ – ۴۵

و قطعاً به طرف قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم که خدا را بپرستید. پس ناگهان آن‌ها دو دسته شدند که به نزاع پرداختند. (۴۵)

صالح گفت: ای قومِ من، چرا به بدی قبل از نیکی، عجله می‌کنید؟ چرا از خدا تقاضای بخشش نمی‌کنید تا شاید شما مشمول مهربانی گردید. (۴۶)

گفتند: ما وجود تو و کسانی را که با تو هستند به فال بد گرفته‌ایم. صالح گفت: فال بد شما نزد خدا است. بلکه شما مردمی هستید که امتحان می‌شوید. (۴۷)

و در آن شهر نُه جمعیّت بودند که در زمین فساد می‌کردند و طرفدار صلح نبودند. (۴۸)

گفتند: به خدا هم‌قسم شوید که بر صالح و خانواده‌اش شبیخون زنیم. سپس به ولیّ او می‌گوییم: ما از هلاکت خانوادهٔ او خبر نداریم و قطعاً ما در گفتارمان راستگو هستیم. (۴۹)

و آن‌ها مکر مهمّی کردند و ما هم پنهانی برای آن‌ها نقشه‌ای کشیدیم ولی آن‌ها شعور نداشتند. (۵۰)

برداشت از آیات ۵۰ – ۴۵ (قضیهٔ حضرت صالح علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از این قسمت از قضیهٔ حضرت صالح علیه‌السلام استفاده‌های زیر را بکند:

۱ – بندگی خدا را جدّی بگیرد و تفرقه و خصومت ایجاد نکند.

۲ – به گناه قبل از نیکی کردن نپردازد و تا جائی که ممکن است بدی نکند.

۳ – اگر می‌خواهد مورد مهربانی خدا واقع شود از خدا طلب بخشش کند.

۴ – تا می‌تواند زبان به نیکی باز کند و هیچ چیز و هیچ کس را به فال بد نگیرد.

۵ – در کارهای حرام و معصیت به دیگران کمک نکند و با مردم فاسد در کارهای بد هم قسم نشود تا مبتلا به دروغ گوئی و مکر و حیله نگردد.

آیات ۵۳ – ۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَ قَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۱﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۵۲﴾ وَ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیات ۵۳ – ۵۱

پس نگاه کن که چگونه عاقبت مکرشان گردید. قطعاً ما آن‌ها و قومشان همگی را نابود کردیم. (۵۱)

این خانه‌های آن‌ها است که به خاطر ظلمشان خالی مانده. قطعاً در آن نشانه‌ای است برای مردمی که دانا هستند. (۵۲)

و ما نجات دادیم کسانی را که ایمان آورده و تقوی پیشه کرده بودند. (۵۳)

برداشت از آیات ۵۳ – ۵۱ (عبرت گرفتن از تاریخ)

سالک الی اللّٰه باید تاریخ گذشتگان را مطالعه کند و ببیند آن‌هایی که با خدا مکر و حیله کرده‌اند چگونه از بین رفته‌اند و خانه‌هایشان خالی مانده و یا از بین رفته است.

سالک الی اللّٰه باید نجات از هر بدی و عذاب را در ایمان و تقوی بداند و به هیچ وجه نزدیک معصیت نشود.

آیات ۵۸ – ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

وَ لُوطاً إِذْ قٰالَ لِقَوْمِهِ أَ تَأْتُونَ الْفٰاحِشَةَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿۵۴﴾ أَ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ
الرِّجٰالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسٰاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۵۵﴾ فَمٰا كٰانَ جَوٰابَ
قَوْمِهِ إِلاّٰ أَنْ قٰالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنٰاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿۵۶﴾
فَأَنْجَيْنٰاهُ وَ أَهْلَهُ إِلاّٰ امْرَأَتَهُ قَدَّرْنٰاهٰا مِنَ الْغٰابِرِينَ ﴿۵۷﴾ وَ أَمْطَرْنٰا عَلَيْهِمْ
مَطَراً فَسٰاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیات ۵۸ – ۵۴

و لوط را فرستادیم زمانی که به قومش گفت: آیا شما به طرف فحشاء می‌روید و حال آنکه شما بینشی دارید؟ (۵۴)

آیا شما از روی شهوت به طرف مردها غیر از زنها می‌روید؟ بلکه شما قومی هستید که خود را به نادانی می‌زنید. (۵۵)

جواب قومش چیزی جز این نبود که گفتند: آل لوط را از قریهٔ خود بیرون کنید. قطعاً آن‌ها مردمی هستند که خود را پاک نگه می‌دارند. (۵۶)

پس ما او و اهلش را نجات دادیم به جز زنش که مقدّر کردیم تا او از باقی‌ماندگان باشد. (۵۷)
بر آن‌ها بارانی باراندیم. پس باران آن اِنذارشدگان، بسیار بد بود. (۵۸)

برداشت از آیات ۵۸ – ۵۴ (قضیهٔ حضرت لوط علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید مردمی را که علناً گناه می‌کنند با جدّیت بیشتری آن‌ها را نهی از منکر کند و به هر نحوی که ممکن است مانع انجام گناهان علنی دیگران شود به خصوص گناهانی که در ارتباط با جنبه‌های شهوانی و فساد است که مردمان جاهل انجام می‌دهند والا اگر نهی از منکر نکرد و بلکه در گناهان با گنه کاران خود را شریک قرار داد خدا او را هلاک می‌کند و از بین می‌برد.

آیه ۶۹ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عٰاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿۶۹﴾

ترجمهٔ آیه ۶۹

بگو: در روی زمین سیر و سفر کنید، پس نگاه کنید که چگونه بوده است عاقبت مجرمین؟ (۶۹)

برداشت از آیه ۶۹ (سیر و سفر)

سالک الی اللّٰه باید روی زمین بسیار مسافرت کند و چشم بصیرت داشته باشد که عاقبت معصیت کاران را ببیند.

آیات ۷۹ – ۷۰ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

وَ لا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ لا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمّا يَمْكُرُونَ ﴿۷۰﴾ وَ يَقُولُونَ مَتى هذَا
الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صادِقِينَ ﴿۷۱﴾ قُلْ عَسى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۷۲﴾ وَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النّاسِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لا

يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَ إِنَّ رَبَّکَ لَيَعْلَمُ ما تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَ ما يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَ

ما مِنْ غائِبَةٍ فِي السَّماءِ وَ الْأَرْضِ إِلاّ فِي كِتابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هذَا الْقُرْآنَ

يَقُصُّ عَلى بَنِي إِسْرائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾ وَ إِنَّهُ لَهُدًى وَ

رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّکَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ إِنَّکَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

ترجمهٔ آیات ۷۹ – ۷۰

و بر آن‌ها محزون نشو و از آنچه مکر می‌کنند، در تنگنا قرار نگیر. (۷۰)

و آن‌ها می‌گویند: این وعده چه وقت انجام می‌شود اگر شما راستگو هستید؟ (۷۱)

بگو: امید است بعضی از آنچه را شما درباره‌اش عجله می‌کنید، در کنار شما بوده باشد. (۷۲)

و قطعاً پروردگار تو بر مردم دارای تفضّل و مهربانی است ولی اکثر مردم شکر نمی‌کنند. (۷۳)

و قطعاً پروردگار تو آنچه را که در دلهایشان مخفی می‌کنند و آنچه را که علنی می‌نمایند، می‌داند. (۷۴)

و هیچ چیز پنهانی در آسمان و زمین نیست، مگر آنکه در کتاب آشکاری درج شده است. (۷۵)

قطعاً این قرآن اکثر چیزهائی را که بنی‌اسرائیل در آن اختلاف دارند، حکایت می‌کند. (۷۶)

و قطعاً این قرآن هدایت و رحمت برای مؤمنین است. (۷۷)

قطعاً پروردگار تو بین بنی‌اسرائیل به فرمان خود قضاوت می‌کند و او عزیز دانائی است. (۷۸)

پس بر خدا توکّل کن. قطعاً تو بر حقّ آشکاری هستی. (۷۹)

برداشت از آیات ۷۹ – ۷۰ (وظایف سالک الی اللّه)

سالک الی اللّه باید به این سفارشات عمل کند:

۱ – از سخنان بیهوده و مکر مردم محزون نشود.

۲ – فکر نکند که اگر معصیت کرد عذاب‌های الهی او را تعقیب نمی‌کند.

۳ – بداند که خدا به همهٔ مردم تفضلاتی دارد و مهربان است.

۴ – هر چه می‌تواند نعمتهای الهی را به یاد بیاورد و شکر کند.

۵ – باید بداند که همه چیز را خدای تعالی می‌داند و همهٔ آن‌ها در قلب معصومین علیهم‌السلام ثبت و ضبط می‌شود.

۶ – قرآن برای هدایت و رحمت به مؤمنین نازل گردیده است.

۷ – خدای تعالی به وسیلهٔ قرآن بین همهٔ مردم با حکمتش قضاوت می‌کند و او به هر چیزی دانا است.

۸ – باید بر خدای که حق است توکل کند و خدا را در هر حال آشکارا مشاهده نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ شصت و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۸۱ – ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

إِنَّکَ لاٰ تُسْمِعُ الْمَوْتیٰ وَ لاٰ تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعٰاءَ إِذٰا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿۸۰﴾ وَ مٰا أَنْتَ بِهٰادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلاٰلَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلاّٰ مَنْ يُؤْمِنُ بِآيٰاتِنٰا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۸۱﴾

ترجمهٔ آیات ۸۱ – ۸۰

قطعاً تو به مردگان نمی‌توانی چیزی بشنوانی و به افراد کر هم نمی‌توانی چیزی بشنوانی، زمانی که برگشته و پشت می‌کنند. (۸۰) و تو کوران را از گمراهیشان نمی‌توانی هدایت کنی. تنها تو می‌توانی کسی که به آیات ما ایمان آورده است و آن‌ها مسلمانند، هدایت نمائی. (۸۱)

برداشت از آیات ۸۱ – ۸۰ (خواب غفلت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که بعضی از مردم خواب غفلت‌شان منتهی به مرگ روحی‌شان شده است و او نمی‌تواند به هدایت آن‌ها از گمراهی‌شان بپردازد زیرا تنها کسی که به نشانه‌های الهی ایمان داشته باشد سخن حق را می‌شنود و در مقابلش تسلیم می‌گردد.

آیات ۹۳ – ۸۹ از سورهٔ مبارکهٔ نمل

مَنْ جٰاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهٰا وَ هُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿۸۹﴾ وَ مَنْ جٰاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النّٰارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلاّٰ مٰا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۰﴾

إِنَّمٰا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِي حَرَّمَهٰا وَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَ أُمِرْتُ

أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾ وَ أَنْ أَتْلُوَا الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيكُمْ
آيٰاتِهِ فَتَعْرِفُونَهٰا وَ مٰا رَبُّكَ بِغٰافِلٍ عَمّٰا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

ترجمهٔ آیات ۹۳ – ۸۹

کسی که با نیکی بیاید، پس برای او بهتر از آن خواهد بود و آن‌ها از وحشت روز قیامت در امانند. (۸۹)
و کسی که با بدی بیاید، به صورت در آتش می‌افتد. آیا جز آنچه کرده‌اید جزا داده می‌شوید؟ (۹۰)
جز این نیست به من دستور داده شده که پروردگار این شهری را که حرمت داده شده عبادت کنم، در حالی که همه چیز از او است و من مأمورم اینکه از مسلمانان باشم. (۹۱)
و اینکه قرآن را تلاوت کنم. پس کسی که هدایت شود، جز این نیست که به نفع خود هدایت شده و کسی که گمراه شده، پس بگو: جز این نیست که من از ترسانندگانم. (۹۲)
و بگو: حمد و ستایش مال خدا است. به زودی آیاتش را به شما نشان می‌دهد، پس آن را خواهید شناخت و پروردگار تو از آنچه می‌کنید، غافل نیست. (۹۳)

برداشت از آیات ۹۳ – ۸۹ (اعمال صالحه)

سالک الی اللّٰه باید متوجه مطالب زیر باشد:
اول: آن که همیشه کارهای خوب انجام بدهد تا از وحشت روز قیامت در امان باشد.
دوم: به هیچ وجه کار بد نکند زیرا اگر کار بد بکند خدای تعالی جزای او را خواهد داد.
سوم: خدای تعالی بیشتر از آن چه که عمل کرده است گرفتارش نمی‌کند.
چهارم: این که بندهٔ پروردگارش باشد و خدای کعبه را اطاعت کند.
پنجم: باید بداند همه چیز مال خدا است و در مقابل او تسلیم باشد.
ششم: قرآن را تلاوت کند و برای هدایت خود از آن برداشتی داشته باشد.
هفتم: راهنمائی‌های پروردگار را سپاس بگذارد و بداند که خدای تعالی از آنچه می‌کند غافل نیست.

«سورۀ مبارکۀ قصص»

آیات ۱۳ – ۱ از سورۀ مبارکۀ قصص

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

طسم ﴿۱﴾ تِلْکَ آياتُ الْكِتابِ الْمُبينِ ﴿۲﴾ نَتْلُوا عَلَيْکَ مِنْ نَبَإِ مُوسى وَ

فِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۳﴾ إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلا فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلَ أَهْلَها

شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْناءَهُمْ وَ يَسْتَحْيي نِساءَهُمْ إِنَّهُ كانَ

مِنَ الْمُفْسِدينَ ﴿۴﴾ وَ نُريدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ

نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوارِثينَ ﴿۵﴾ وَ نُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ نُرِيَ فِرْعَوْنَ

وَ هامانَ وَ جُنُودَهُما مِنْهُمْ ما كانُوا يَحْذَرُونَ ﴿۶﴾ وَ أَوْحَيْنا إِلى أُمِّ مُوسى أَنْ

أَرْضِعيهِ فَإِذا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقيهِ فِي الْيَمِّ وَ لا تَخافي وَ لا تَحْزَني إِنّا رَادُّوهُ

إِلَيْکِ وَ جاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلينَ ﴿۷﴾ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَ

حَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَ هامانَ وَ جُنُودَهُما كانُوا خاطِئينَ ﴿۸﴾ وَ قالَتِ امْرَأَتُ

فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لي وَ لَکَ لا تَقْتُلُوهُ عَسى أَنْ يَنْفَعَنا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَ

هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَ أَصْبَحَ فُؤادُ أُمِّ مُوسى فارِغًا إِنْ كادَتْ لَتُبْدي بِهِ لَوْ

لا أَنْ رَبَطْنا عَلى قَلْبِها لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿١٠﴾ وَ قالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ

فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَ هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾ وَ حَرَّمْنا عَلَيْهِ الْمَراضِعَ مِنْ

قَبْلُ فَقالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَ هُمْ لَهُ ناصِحُونَ ﴿١٢﴾

فَرَدَدْناهُ إِلى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُها وَ لا تَحْزَنَ وَ لِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلكِنَّ

أَكْثَرَهُمْ لا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

طسم (۱) این آیات کتاب روشن و آشکار است. (۲)

ما بخشی از خبر مهمّ موسی و فرعون را به حقّ و درستی بر تو می‌خوانیم تا برای مردمی که ایمان می‌آورند، مفید باشد. (۳)

فرعون در زمین برتری می‌جست و اهل آن را به قسمتهای مختلفی قرار داد. جمعی از آن‌ها را مستضعفی که پسرانشان را ذبح می‌کرد و زنهایشان را زنده نگه می‌داشت، قرار می‌داد. قطعاً او از فسادکنندگان بود. (۴)

و ما اراده کرده‌ایم که بر مستضعفان زمین منّت بگذاریم و آن‌ها را پیشوایان و وارث زمین قرار دهیم. (۵)

و آن‌ها را در زمین متمکّن سازیم و به فرعون و هامان و لشگریانشان از آنچه آن‌ها می‌ترسیدند، به آن‌ها نشان دهیم. (۶)

و ما به مادر موسی وحی نمودیم که موسی را شیر بده، پس وقتی که بر جان او ترسیدی، او را در دریا بینداز و نترس و محزون نباش، قطعاً ما او را به تو بر می‌گردانیم و از پیامبران قرارش می‌دهیم. (۷)

پس او را خاندان فرعون از دریا گرفتند تا آنکه دشمن آن‌ها و مایهٔ حزن آن‌ها گردد. قطعاً فرعون و هامان

و لشگریانشان خطاکار بودند. (۸)

و زن فرعون گفت: نورچشمی برای من و تو باشد. او را نکشید، شاید نفعی به ما بدهد یا او را به عنوان فرزندی بگیریم و آن‌ها شعور نداشتند. (۹)

و زمانی شد که تمام قلب مادر موسی متوجّه فرزندش گردید و اگر ما رابطه‌ای با قلب او نداشتیم تا از مؤمنین شود، نزدیک بود حقیقت را آشکارکند. (۱۰)

و مادر موسی به خواهر موسی گفت: او را پیگیری کن. پس او از کناری موسی را زیرنظر گرفت، در حالی که آن‌ها نمی‌فهمیدند. (۱۱)

ما همهٔ زنان شیرده را از قبل بر او حرام کردیم. پس خواهر موسی گفت: آیا مایلید شما را به خانواده‌ای دلالت کنم که او را برای شما کفالت کنند و آن‌ها برای فرزندتان خیرخواه باشند؟ (۱۲)

پس ما موسی را به مادرش برگرداندیم تا چشمش روشن گردد و غمگین نباشد و اینکه بداند قطعاً وعدهٔ خدا حقّ است ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۱۳)

برداشت از آیات ۱۳ – ۱ (پند و اندرز از قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید مطالب قرآن را در تمام موضوعات آشکارا مشاهده کند. از قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام و فرعون حقایقی را برای زندگی خود استفاده کند:

اول: در روی زمین که محل امتحان و زود گذر است به فکر برتری جویی ظاهری بر دیگران نیفتد.

دوم: بین افراد بشر تبعیض قائل نشود مگر به خاطر ایمان و علم آن‌ها که از امتیازات واقعی است.

سوم: بی جهت کسی را از زندگی در دنیا محروم نسازد.

چهارم: بداند که خدای تعالی همیشه طرفدار مستضعفین است و آن‌ها را پیشوایان و وارث زمین قرار می‌دهد و امکانات خوبی در اختیارشان می‌گذارد.

پنجم: مستکبرین را خدای تعالی به جزای اعمال بدشان می‌رساند.

ششم: بداند که وعدهٔ خدا حق است ولو از نظر ظاهر با جریانات طبیعی منافات داشته باشد.

هفتم: زنها بدانند که اگر تزکیه نفس کنند خدای تعالی اسرار آن‌ها را حفظ می‌کند و می‌توانند با پروردگار مأنوس باشند.

هشتم: وعدهٔ خدا حق است و اگر کسی ایمان به خدا داشته باشد به همهٔ آن چه که خدای تعالی در قرآن وعده داده خواهد رسید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ شصت و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیه ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ لَمّٰا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ اسْتَوىٰ آتَيْنٰاهُ حُكْماً وَ عِلْماً وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیه ۱۴

و چون موسی به حدّ بلوغ رسید و نیرومند شد، ما به او حکمت و علم عنایت کردیم و نیکوکاران را این چنین جزا می‌دهیم. (۱۴)

برداشت از آیه ۱۴ (عالم ذر)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی انبیاء را در عالم ذر تزکیه نفس کرده و آن‌ها را به علم و حکمت مزین فرموده است.

آیات ۲۸ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ دَخَلَ الْمَدينَةَ عَلىٰ حينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِها فَوَجَدَ فيها رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلانِ هذا مِنْ شيعَتِهِ وَ هذا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغاثَهُ الَّذي مِنْ شيعَتِهِ عَلَى الَّذي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسى فَقَضى عَلَيْهِ قالَ هذا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبينٌ ﴿۱۵﴾ قالَ رَبِّ إِنّي ظَلَمْتُ نَفْسي فَاغْفِرْ لي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحيمُ ﴿۱۶﴾ قالَ رَبِّ بِما أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهيرًا

لِلْمُجْرِمينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدينَةِ خائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ

بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قالَ لَهُ مُوسى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمّا أَنْ أَرادَ أَنْ

يَبْطِشَ بِالَّذي هُوَ عَدُوٌّ لَهُما قالَ يا مُوسى أَ تُريدُ أَنْ تَقْتُلَني كَما قَتَلْتَ نَفْسًا

بِالْأَمْسِ إِنْ تُريدُ إِلاّ أَنْ تَكُونَ جَبّارًا فِي الْأَرْضِ وَ ما تُريدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ

الْمُصْلِحينَ ﴿١٩﴾ وَ جاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدينَةِ يَسْعى قالَ يا مُوسى إِنَّ الْمَلَأَ

يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النّاصِحينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْها

خائِفًا يَتَرَقَّبُ قالَ رَبِّ نَجِّني مِنَ الْقَوْمِ الظّالِمينَ ﴿٢١﴾ وَ لَمّا تَوَجَّهَ تِلْقاءَ مَدْيَنَ

قالَ عَسى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَني سَواءَ السَّبيلِ ﴿٢٢﴾ وَ لَمّا وَرَدَ ماءَ مَدْيَنَ وَجَدَ

عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النّاسِ يَسْقُونَ وَ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودانِ قالَ ما

خَطْبُكُما قالَتا لا نَسْقي حَتّى يُصْدِرَ الرِّعاءُ وَ أَبُونا شَيْخٌ كَبيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقى لَهُما

ثُمَّ تَوَلّى إِلَى الظِّلِّ فَقالَ رَبِّ إِنِّي لِما أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجاءَتْهُ

إِحْداهُما تَمْشي عَلَى اسْتِحْياءٍ قالَتْ إِنَّ أَبي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ ماسَقَيْتَ

لَنا فَلَمّا جاءَهُ وَ قَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قالَ لا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ

الظّالِمِينَ ﴿٢٥﴾ قالَتْ إِحْداهُما يا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ

الْأَمينُ ﴿٢٦﴾ قالَ إِنّي أُريدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هاتَيْنِ عَلى أَنْ تَأْجُرَني

ثَمانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَ ما أُريدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ

سَتَجِدُني إِنْ شاءَ اللّهُ مِنَ الصّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ قالَ ذلِكَ بَيْني وَ بَيْنَكَ أَيَّمَا

الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلا عُدْوانَ عَلَيَّ وَ اللّهُ عَلى ما نَقُولُ وَكيلٌ ﴿٢٨﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ – ۱۵

و وقتی که مردم متوجّه نبودند، وارد شهر شد. دید که دو مرد در شهر به قصد کشتن یکدیگر را کتک می‌زنند. این یکی، از پیروان او است و آن دیگری، از دشمنان او است. و کسی که از پیروان او بود، بر کسی که از دشمنان او بود، از او کمک خواست. موسی مشتی به او زد و کار او را ساخت و او مُرد. موسی گفت: این (کشته شدن) از کار شیطان است. قطعاً او دشمن گمراه‌کنندهٔ آشکاری است. (۱۵)

موسی گفت: پروردگارِ من، قطعاً بر خودم ظلم کردم. مرا بیامرز. پس خدا او را آمرزید. قطعاً خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۱۶)

موسی گفت: پروردگارِ من، به خاطر نعمتهائی که به من داده‌ای، من هرگز برای گنهکاران پشتیبان نخواهم شد. (۱۷)

روز بعد موسی در شهر ترسان و در انتظار هر حادثه‌ای بود که ناگهان دید، کسی که روز قبل او را به یاری می‌طلبید، فریاد می‌زند و او را به یاری می‌طلبد. موسی به او گفت: قطعاً تو گول‌خوردهٔ آشکاری هستی. (۱۸)

پس وقتی که خواست با کسی که دشمن هر دوی آن‌ها بود، با قدرت مانع او گردد، گفت: ای موسی، آیا می‌خواهی مرا بکشی، آنچنان که دیروز یکی را کشتی؟ تو چیزی نمی‌خواهی جز آنکه جبّاری در روی زمین باشی و نمی‌خواهی از صالحین گردی. (۱۹)

و مردی با سرعت از دورترین نقطهٔ شهر نزد موسی آمد و گفت: ای موسی، بزرگان برای کشتن تو به شور نشسته‌اند. پس خارج شو که من از خیرخواهان توأم. (۲۰)

موسی از شهر خارج شد، در حالی که می‌ترسید و مواظب خود بود. گفت: پروردگارِ من، مرا از قوم ستمگر نجات مرحمت فرما. (۲۱)

و وقتی که متوجّه کنار شهر مدین شد، گفت: امید است اینکه پروردگار من، مرا به راه راست هدایت کند. (۲۲)

و وقتی که به آب مدین رسید، دید جمعیّتی از مردم آب می‌خواهند و احساس کرد که کنار آن مردم، دو زن گوسفندان خود را دور نگه داشته‌اند. موسی گفت: کار شما دو نفر چیست؟ آن‌ها گفتند: ما گوسفندان خود را آب نمی‌دهیم تا چوپانان همگی بروند و پدر ما پیرمرد بزرگی است. (۲۳)

موسی برای آن دو زن آب کشید. سپس به طرف سایه رفت و گفت: پروردگارِ من، قطعاً به آنچه برای من از خوبی نازل کرده‌ای فقیرم. (۲۴)

پس یکی از آن دو زن در حالی که با حیا راه می‌رفت، نزد او آمد و گفت: پدرم تو را دعوت می‌کند که مزد آبی که برای ما کشیده‌ای، به تو بدهد.

پس وقتی موسی نزد او رفت و قصّهٔ خود را برای او حکایت کرد، گفت: نترس، از جمعیّت ستمگر نجات پیدا کرده‌ای. (۲۵)

یکی از آن دو دختر گفت: ای پدر، او را اجیر کن. قطعاً او بهترین کسی است که اجیر کرده‌ای، توانا و امین است. (۲۶)

گفت: من می‌خواهم یکی از این دو دخترم را برای تو نکاح کنم، به شرط آنکه تو هشت سال اجیر من باشی و اگر بخواهی ده سال را تمام کنی، در اختیار تو است و من نمی‌خواهم بر تو مشقّتی وارد کنم. انشاءاللّٰه خواهی یافت که من از صالحینم. (۲۷)

موسی گفت: آن قراردادی است میان من و تو. هر کدام از این دو زمان را انجام دهم، تعدّی بر من نخواهد شد و خدا بر آنچه ما می‌گوئیم، وکیل است. (۲۸)

برداشت از آیات ۲۸ – ۱۵ (قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از این قسمت از قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام استفاده‌های زیر را بکند:

اول: در نزاع‌ها و دعواها تا می‌تواند دخالت نکند و اگر دخالت کرد متوجه پیامد آن باشد.

دوم: اگر در دخالت آن دعوا ضرری کرد به درگاه پروردگار بر اشتباه خودش اقرار کند و از خدای تعالی طلب آمرزش کند تا خدای تعالی او را بیامرزد.

سوم: به هیچ وجه خودش را برای افراد بد پشتیبان قرار ندهد.

چهارم: باید به قول معروف از یک سوراخ دو مرتبه گزیده نشود و اگر کاری را اشتباه کرد دوباره به طرف آن کار نرود.

پنجم: تا می‌تواند جان دیگران را از مهلکه نجات دهد.

ششم: در موقع احساس خطر از خدای تعالی بخواهد که خدا او را پناه دهد.

هفتم: تا می‌تواند به ضعفا و محبوبهای الهی که زنها باشند کمک کند.

هشتم: در کمکهایی که به دیگران می‌کند برای خدا باشد و برای پاداشی از آن‌ها نباشد.

نهم: در فقر و درماندگی از خدای تعالی کمک بخواهد.

دهم: خانمهایی که سالک الی اللّٰه‌اند باید در راه رفتن و بین مردم حرکت کردن با حیا باشند.

یازدهم: کار و زحمت کسی که برای او انجام داده به هیچ وجه بی مزد نگذارد.

دوازدهم: تا می‌تواند واسطه خیر برای دیگران باشد.

سیزدهم: تا می‌تواند وسیلهٔ ازدواج دختران و پسران جوان را با سهولت فراهم کند و کارهای شایسته‌ای در این ارتباط انجام دهد.

آیه ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

فَلَمَّا قَضىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَ سٰارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جٰانِبِ الطُّورِ نٰاراً قٰالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نٰاراً لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهٰا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النّٰارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیه ۲۹

پس وقتی که موسی مدّتش را به پایان رساند، با خانواده‌اش سفر کرد. از طرف «کوه طور» آتشی را احساس کرد، به خانواده‌اش گفت: بمانید، قطعاً من آتشی را احساس می‌کنم، شاید بتوانم از آن خبری یا گوله‌ای از آتش برای شما بیاورم، شاید شما گرم شوید. (۲۹)

برداشت از آیه ۲۹ (رفاه و آسایش خانواده)

سالک الی اللّه باید همیشه به فکر رفاه و آسایش همسر و فرزندانش باشد و با هر زحمتی که هست وسیلهٔ راحتی آن‌ها را فراهم بیاورد.

آیات ۳۳ – ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ

يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ

كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدْبِراً وَ لَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَ لَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ

الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾ اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ

إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَ

مَلَائِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْساً فَأَخَافُ

أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْساً فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٤﴾

وَ أَخِي هٰارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِساناً فَأَرْسِلْهُ مَعِي رِدْءاً يُصَدِّقُنِي إِنِّي

أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٥﴾

ترجمهٔ آیات ۳۳ – ۳۰

پس وقتی نزد آتش رفت، از کنار راست وادی در آن بقعهٔ مبارکه از درخت ندا داده شد که ای موسی، قطعاً من خدا، مربّی جهانیانم. (۳۰)

و اینکه عصایت را بینداز. پس وقتی آن را دید که حرکت می‌کند، مثل آنکه ماری است، برگشت و پشت کرد و عقب خود را نگاه نکرد. ای موسی، رو کن و نترس. قطعاً تو در امانی. (۳۱)

دستت را در جیبت کن تا پر نور و سفید بدون ناراحتی آن را خارج کنی و بازوهایت را به سینه‌ات بچسبان تا وحشتت از بین برود. پس این دو دلیل از جانب پروردگارت به سوی فرعون و بزرگان قومش باشد. قطعاً آن‌ها قوم گنهکاری بودند. (۳۲)

موسی گفت: پروردگارِ من، من از آن‌ها شخصی را کشته‌ام، پس می‌ترسم آن‌ها مرا بکشند. (۳۳)

و برادرم هارون را که او زبانش از من گویاتر است با من بفرست تا کمکم کند و مرا تصدیق نماید، زیرا من می‌ترسم اینکه آنها تکذیبم کنند. (۳۴)

خدا فرمود: بازویت را به کمک برادرت محکم می‌کنیم و برای شما دو نفر تسلّطی قرار می‌دهیم و بوسیلهٔ آیاتمان به شما دسترسی پیدا نمی‌کنند. شما و کسانی که پیرو شما هستند، بر آنها غلبه خواهید کرد. (۳۵)

برداشت از آیات ۳۳ – ۳۰ (استقامت)

سالک الی اللّٰه در حال مناجات با پروردگار و خواندن قرآن که در حقیقت خدا با او صحبت می‌کند و دیدن کرامات و معجزات از جانب پروردگار از هیچ چیز نترسد و در مقابل همهٔ ناملایمات استقامت داشته باشد و خدای تعالی را پشتیبان خود بداند تا به دریافت حقایق نائل گردد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتادم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۵۴ – ۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ إِذٰا يُتْلىٰ عَلَيْهِمْ قٰالُوا آمَنّٰا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنٰا إِنّٰا كُنّٰا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۵۳﴾ أُولٰئِکَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمٰا صَبَرُوا وَ يَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَ مِمّٰا رَزَقْنٰاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۴ – ۵۳

و زمانی که بر آن‌ها کتاب تلاوت می‌شود، می‌گویند: به آن ایمان آورده‌ایم. قطعاً آن از طرف پروردگار ما به حقّ آمده. قطعاً ما قبل از این مسلمان بوده‌ایم. (۵۳)

آن‌ها کسانی هستند که به خاطر صبرشان، اجرشان دو برابر داده می‌شود و بوسیلهٔ کارهای نیکشان، بدیهایشان را از بین می‌برند و از آنچه ما به آن‌ها روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴ – ۵۳ (ایمان به آیات الهی)

سالک الی اللّٰه وقتی که آیات الهی بر او تلاوت می‌شود به آن‌ها ایمان می‌آورد و حقیقت را تصدیق می‌کند و تسلیم اوامر الهی می‌گردد و از آن چه خدای تعالی به او داده است انفاق می‌کند. لذا خدای تعالی به خاطر این عملش اجرش را دو برابر می‌دهد و بدیهای او را به خاطر اعمال خوبش از بین می‌برد.

آیه ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ إِذٰا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَ قٰالُوا لَنٰا أَعْمٰالُنٰا وَ لَكُمْ أَعْمٰالُكُمْ سَلاٰمٌ عَلَيْكُمْ لاٰ نَبْتَغِي الْجٰاهِلِينَ ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ آیه ۵۵

و وقتی که لغوی را می‌شنوند، از آن اعراض می‌کنند و می‌گویند: اعمال ما برای ما باشد و اعمال شما برای شما باشد. سلام بر شما. ما طرفدار نادانان نیستیم. (۵۵)

برداشت از آیه ۵۵ (دوری از لغو و بیهودگی)

سالک الی اللّٰه از اعمال و گفتار لغو و بیهوده دوری می‌کند و به کار کسی جز در مقام امر به معروف و نهی از منکر کاری ندارد و شعار او برای مردم سلام و سلامتی است و هیچ گاه طرفدار نادان نمی‌باشد.

آیات ۵۷ – ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

إِنَّکَ لاٰ تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَ لٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشٰاءُ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۵۶﴾ وَ قٰالُوا إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدىٰ مَعَکَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنٰا أَ وَ لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَماً آمِناً يُجْبىٰ إِلَيْهِ ثَمَرٰاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقاً مِنْ لَدُنّٰا وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاٰ يَعْلَمُونَ ﴿۵۷﴾

ترجمهٔ آیات ۵۷ – ۵۶

قطعاً تو نمی‌توانی کسی را که دوست داری، هدایت کنی. ولی خدای تعالی هر که را بخواهد، هدایت می‌کند و او به کسانی که هدایت‌پذیرند، داناتر است. (۵۶)

و می‌گویند: اگر ما با تو از هدایت پیروی کنیم، ما را از سرزمینمان به گروگان می‌گیرند. آیا ما امکان داشتن حرم امنی برای آن‌ها قرار نداده‌ایم؟ که ثمرهٔ هر چیزی به طرف آن آورده می‌شود، رزقی است از جانب ما ولی اکثر آن‌ها نمی‌دانند. (۵۷)

برداشت از آیات ۵۷ – ۵۶ (هدایت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی اختیار هدایتش را به دست خودش داده و حتی پیامبر اکرم ﷺ

نمی‌تواند از او سلب اختیار کند و با اکراه او را به سوی هدایت بکشاند و مجبورش نماید و نباید به جهل خود اصرار ورزد و برای دنیای خود دست از موفقیتهای معنوی بکشد.

آیات ۵۹ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ كَمْ أَهْلَكْنا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَها فَتِلْكَ مَساكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلاَّ قَلِيلاً وَ كُنَّا نَحْنُ الْوارِثِينَ ﴿۵۸﴾ وَ ما كانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرىٰ حَتّٰى يَبْعَثَ فِي أُمِّها رَسُولاً يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آياتِنا وَ ما كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرىٰ إِلاَّ وَ أَهْلُها ظالِمُونَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۹ – ۵۸

و چقدر از قریه‌ها را که به خاطر فراوانی نعمت مغرور شده بودند، ما هلاک کردیم. پس این محل زندگی آن‌ها است که بعد از آن‌ها جز کمی سکونت ندارند و ما وارث آن‌ها بوده‌ایم. (۵۸)

و پروردگار تو این گونه نیست که قریه‌ها را هلاک کند، مگر آنکه پیامبرانی که آیات ما را بر آن‌ها تلاوت می‌کنند، در مرکز آن قریه‌ها مبعوث نماید و ما این چنین نیستیم که هلاک‌کنندهٔ قریه‌ها باشیم، مگر آنکه اهل آن قریه‌ها ستمگر باشند. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ – ۵۸ (غرور بیجا)

سالک الی اللّٰه باید به نعمتهای فراوانی که خدای تعالی به او داده است مغرور نشود و این را بداند که خدای تعالی هیچ فرد و یا جمعیتی را بدون دلیل هلاک نمی‌کند و بلکه ابتدا برای آن‌ها به وسیلهٔ پیامبران آیات و نشانه‌های خود را بیان می‌کند و وقتی آن‌ها بی‌اعتنایی کردند، عذابش را بر آن‌ها نازل می‌فرماید.

آیه ۶۷ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

فَأَمَّا مَنْ تابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صالِحاً فَعَسىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿۶۷﴾

ترجمهٔ آیه ۶۷

و امّا کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و عمل شایسته‌ای انجام دهد، پس امید است اینکه از رستگاران باشد. (۶۷)

برداشت از آیه ۶۷ (توبه و ایمان)

سالک الی اللّٰه اگر می‌خواهد جزء رستگاران باشد، باید توبه کند و ایمان بیاورد و اعتقاداتش را تصحیح نماید و اعمال شایسته انجام دهد.

آیه ۷۶ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

إِنَّ قٰارُونَ كٰانَ مِنْ قَوْمِ مُوسىٰ فَبَغىٰ عَلَيْهِمْ وَ آتَيْنٰاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مٰا إِنَّ مَفٰاتِحَهُ لَتَنُوأُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قٰالَ لَهُ قَوْمُهُ لاٰ تَفْرَحْ إِنَّ اللّٰهَ لاٰ يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿۷۶﴾

ترجمهٔ آیه ۷۶

قطعاً قارون از قوم موسی بود. پس بر آن‌ها تجاوز کرد و ما به او از گنجها، آن قدر دادیم که حمل کلیدهای آن‌ها برای جمعی که صاحب قوّت بودند، مشکل بود. آن وقتی که قومش به او گفتند: خوشحال نباش که قطعاً خدا شادهای (به زخارف دنیا را) دوست ندارد. (۷۶)

برداشت از آیه ۷۶ (ثروت زیاد)

سالک الی اللّٰه باید به خاطر ثروت زیادی که خدا به او داده آن‌ها را در راه خدا قرار دهد و به خاطر داشتن ثروت و جمع آوری آن خوشحال نباشد. زیرا خدا این چنین خوشحالی‌ها را دوست نمی‌دارد.

آیه ۷۷ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ ابْتَغِ فِيمٰا آتٰاكَ اللّٰهُ الدّٰارَ الْآخِرَةَ وَ لاٰ تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيٰا وَ

أَحْسِنْ كَمٰا أَحْسَنَ اللّٰهُ إِلَيْکَ وَ لاٰ تَبْغِ الْفَسٰادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللّٰهَ لاٰ يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿۷۷﴾

ترجمهٔ آیه ۷۷

و بوسیلهٔ آنچه خدا به تو داده است، خانهٔ آخرت را طلب کن. البتّه بهره‌ات را از دنیا فراموش نکن و نیکی کن، همان طوری که خدا به تو نیکی کرده‌است و دنبال فساد در روی زمین نرو که قطعاً خدا فسادکنندگان را دوست نمی‌دارد. (۷۷)

برداشت از آیه ۷۷ (احیاءِ حیات ابدی)

سالک الی اللّٰه باید کوشش کند که حیات ابدی و عالم آخرت خود را احیاء کند و ضمناً دنیای خود را هم فراموش نکند و صفت رحمانیت خدا را در خود ایجاد نماید و به مردم نیکی کند و در روی زمین فساد نکند تا خدا او را دوست داشته باشد.

آیه ۸۰ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

وَ قالَ الَّذينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوابُ اللّٰهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَ عَمِلَ صالِحًا وَ لا يُلَقّاها إِلاَّ الصّابِرُونَ ﴿۸۰﴾

ترجمهٔ آیه ۸۰

و کسی که به او علم و آگاهی داده شده بود، گفت: وای بر شما، ثواب خدا برای کسی که ایمان بیاورد و عمل صالح کند، بهتر است و کسی جز صابرین به آن نمی‌رسند. (۸۰)

برداشت از آیه ۸۰ (ایمان)

سالک الی اللّٰه اگر می‌خواهد به ثواب الهی برسد، باید دارای ایمان باشد و عمل صالح کند تا از صابرین محسوب شود.

آیه ۸۳ از سورهٔ مبارکهٔ قصص

تِلْکَ الدّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُها لِلَّذِینَ لا یُرِیدُونَ عُلُوًّا فِی الْأَرْضِ وَ لا فَسادًا وَ الْعاقِبَةُ لِلْمُتَّقِینَ ﴿۸۳﴾

ترجمهٔ آیه ۸۳

این خانهٔ آخرت را برای کسانی که در زمین برتری و فساد را نخواسته باشند، قرار داده‌ایم و عاقبت برای متّقین است. (۸۳)

برداشت از آیه ۸۳ (برتری جویی)

سالک الی اللّه نباید در روی زمین برای خود برتری بجوید و فساد کند و باید بداند که اگر از متّقین باشد موفقیّتی خواهد داشت.

«سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت»

آیات ۹ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِیمِ

الم ﴿۱﴾ أَ حَسِبَ النّاسُ أَنْ یُتْرَکُوا أَنْ یَقُولُوا آمَنّا وَ هُمْ لا یُفْتَنُونَ ﴿۲﴾ وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِینَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَیَعْلَمَنَّ اللّهُ الَّذِینَ صَدَقُوا وَ لَیَعْلَمَنَّ الْکاذِبِینَ ﴿۳﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِینَ یَعْمَلُونَ السَّیِّئاتِ أَنْ یَسْبِقُونا ساءَ ما یَحْکُمُونَ ﴿۴﴾ مَنْ کانَ یَرْجُوا لِقاءَ اللّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللّهِ لَآتٍ وَ هُوَ السَّمِیعُ

الْعَليمُ ﴿۵﴾ وَ مَنْ جاهَدَ فَإِنَّما يُجاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعالَمينَ ﴿۶﴾ وَ

الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئاتِهِمْ وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ

أَحْسَنَ الَّذي كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۷﴾ وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسانَ بِوالِدَيْهِ حُسْنًا وَ إِنْ

جاهَداكَ لِتُشْرِكَ بي ما لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلا تُطِعْهُما إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

فَأُنَبِّئُكُمْ بِما كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾ وَ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ

فِي الصّالِحينَ ﴿۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

الم (۱) آیا مردم گمان کرده‌اند که به حال خود واگذار می‌شوند که تنها بگویند: ایمان آورده‌ایم و امتحان نشوند؟ (۲)

و قطعاً ما کسانی را که قبل از این‌ها بوده‌اند، امتحان کرده‌ایم. پس حتماً خدا کسانی را که راست می‌گویند و کسانی را که دروغ می‌گویند، می‌شناسد. (۳)

یا کسانی که کارهای بد می‌کنند، گمان کرده‌اند که بر ما سبقت می‌گیرند؟ چه بد حکم می‌کنند. (۴)

کسی که امید دیدار خدا را دارد، قطعاً وقت (دیدار) خدا می‌رسد و آن خدا شنوای دانائی است. (۵)

و کسی که کوشش کند، جز این نیست که برای خود کوشش کرده است. و قطعاً خدا از همهٔ جهانیان بی‌نیاز است. (۶)

و کسانی که ایمان بیاورند و اعمال صالحه کنند، ما گناهان آن‌ها را جبران می‌کنیم و ما قطعاً جزای آن‌ها را بهتر از آنچه کرده‌اند، عنایت می‌نمائیم. (۷)

و ما انسان را توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند و اگر آن دو بر تو فشار آوردند که به من چیزی

راکه برای تو به آن علمی نیست مشرک شوی، اطاعتشان را نکن. برگشت همهٔ شما بسوی من خواهد بود. آن وقت شما را به آنچه می‌کرده‌اید، آگاه خواهم ساخت. (۸)

و کسانی که ایمان آورده‌اند و اعمال شایسته‌ای کرده‌اند، ما آن‌ها را قطعاً در میان صالحین داخلشان می‌کنیم. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۱ (دستورات مفید)

سالک الی اللّٰه اگر می‌خواهد موفّق به کمالات بشود، باید مسائل زیر را کاملاً رعایت کند:

۱ – بداند که امتحان از جانب پروردگار برای او حتمی خواهد بود.

۲ – این امتحان در گذشتگان برای این جهت بوده که راستگویان و درستکاران از دروغگویان و مفسدین تشخیص داده شوند و جدا گردند.

۳ – کسانی که کار بد می‌کنند، نمی‌توانند بر خدای تعالی در موفقیت پیشی بگیرند.

۴ – کسانی که ملاقات با پروردگار را امید دارند به آن خواهند رسید.

۵ – کسی که کوشش در راه خیر بکند، تمام فایده‌اش به خودش می‌رسد. زیرا خدای تعالی بی نیاز از همه کس و همه چیز است.

۶ – کسانی که اعتقادات خود را درست کنند و به آن ایمان داشته باشند و تزکیهٔ نفس نمایند، خدای تعالی گناهان قبلی آن‌ها را جبران می‌کند و اجر آن‌ها را بهتر از آن چه کرده‌اند مرحمت می‌فرماید.

۷ – سالک الی اللّٰه باید به پدر و مادرش نیکی کند ولی اگر به او اصرار کردند که گناه بکند و یا مشرک شود، نباید از آن‌ها اطاعت کند.

۸ – اگر سالک الی اللّٰه اعتقاداتش را تصحیح کند و تزکیهٔ نفسش را کامل نماید، خدای تعالی او را جزء صالحین قرار می‌دهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیه ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ مِنَ النّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنّا بِاللّٰهِ فَإِذٰا أُوذِيَ فِي اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النّاسِ كَعَذٰابِ اللّٰهِ وَ لَئِنْ جٰاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنّا كُنّا مَعَكُمْ أَ وَ لَيْسَ اللّٰهُ بِأَعْلَمَ بِمٰا فِي صُدُورِ الْعٰالَمِينَ ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیه ۱۰

و بعضی از مردم کسانی هستند که می‌گویند: به خدا ایمان آوردیم، ولی وقتی که در راه خدا اذیّت می‌شوند، ناراحتیهائی را که از مردم به آن‌ها می‌رسد مثل عذاب خدا قرار می‌دهند و وقتی که از طرف پروردگارت یاری می‌رسد، آن‌ها می‌گویند که ما هم با شما بودیم. آیا خدا به آنچه در دلهای مردم جهانیان است، داناتر نیست؟ (۱۰)

برداشت از آیه ۱۰ (نفاق و دوروئی)

سالک الی اللّٰه نباید به هیچ وجه نفاق و دوروئی در روحش وجود داشته باشد و به حقیقت آن چه سبب ناراحتی‌ها و خوشی‌ها است معترف باشد. زیرا خدای تعالی آن چه در قلب مردم می‌گذرد را می‌داند.

آیه ۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ قٰالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنٰا وَ لْنَحْمِلْ خَطٰايٰاكُمْ وَ مٰا هُمْ بِحٰامِلِينَ مِنْ خَطٰايٰاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكٰاذِبُونَ ﴿۱۲﴾

ترجمهٔ آیه ۱۲

و کسانی که کافر شده‌اند، به کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: از راه ما پیروی کنید و گناهانتان به گردن ما باشد. ولی کفّار از گناهان آن‌ها هیچ چیزی را به عهده نمی‌گیرند. قطعاً آن‌ها دروغگو هستند. (۱۲)

برداشت از آیه ۱۲ (مرشد دروغین)

سالک الی اللّٰه نباید از مرشدان و راهنمایان دروغین پیروی کند و باید روی این مسأله کاملاً دقت نماید.

آیه ۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ

إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

ترجمهٔ آیه ۲۰

بگو: در زمین سیر و سفر کنید، پس ببینید که خدا چگونه خلقت را شروع کرده، سپس خدا عالم آخرت را ایجاد می‌کند. خدا بر همه چیز قدرت دارد. (۲۰)

برداشت از آیه ۲۰ (سیر و سفر)

سالک الی اللّٰه باید روی زمین سیر و سفر کند تا شروع خلقت را بفهمد و به ذات مقدس پروردگار معتقد شود.

آیه ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ لِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي وَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ

عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

ترجمهٔ آیه ۲۳

و کسانی که به آیات خدا و دیدار او کافر شده‌اند، آن‌ها از رحمت من مأیوسند و برای آن گروه عذاب دردناکی خواهد بود. (۲۳)

برداشت از آیه ۲۳ (یأس از رحمت خدا)

سالک الی اللّٰه اگر بخواهد همیشه امید ملاقات با پروردگارش را داشته باشد، باید از رحمت خدا مأیوس نگردد.

آیه ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتاً وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیه ۴۱

مَثَل کسانی که غیر از خدا را برای خود سرپرستانی می‌گرفتند، مانند مَثَل عنکبوتی است که خانه‌ای برای خودش می‌گیرد و اگر می‌دانستند، سست‌ترین خانه‌ها، خانهٔ عنکبوت است. (۴۱)

برداشت از آیه ۴۱ (ولیّ مطلق)

سالک الی اللّٰه نباید غیر از خدا را ولیّ مطلق خود بداند. زیرا اگر ولایت غیر خدایی را بپذیرد، مانند عنکبوتی است که خانهٔ سستی را پذیرفته است.

آیه ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرُ اللّٰهِ أَكْبَرُ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیه ۴۵

بخوان آنچه را که از کتاب به تو وحی شده است و نماز را برپای دار. قطعاً نماز از فحشاء و منکر نهی می‌کند و یاد خدا بزرگتر است و خدا می‌داند آنچه شما می‌سازید. (۴۵)

برداشت از آیه ۴۵ (قرائت قرآن و نماز)

سالک الی اللّٰه باید قرآن بخواند و نماز را بر پا دارد. زیرا نماز او را از فحشاء و منکر باز می‌دارد.

آیه ۴۶ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ لاٰ تُجٰادِلُوا أَهْلَ الْكِتٰابِ إِلاّٰ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلاَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَ قُولُوا آمَنّٰا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنٰا وَ أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَ إِلٰهُنٰا وَ إِلٰهُكُمْ وٰاحِدٌ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۴۶﴾

ترجمهٔ آیه ۴۶

و با اهل کتاب جز به بهترین صورت مباحثه نکنید، مگر کسانی که از آن‌ها ستمگرند و بگوئید به آنچه بر ما نازل شده و بر شما نازل شده است، ایمان آوردیم و خدای ما و خدای شما یکی است و ما در مقابل او تسلیمیم. (۴۶)

برداشت از آیه ۴۶ (با همه نیک حرف بزنید)

سالک الی اللّٰه باید با کفّار و اهل کتاب با خوبی بحث کند و حرف بزند، مگر کسانی که فهم و درک خوبی را ندارند و نمی‌توانند خوبیها را بفهمند.

آیات ۵۹ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفاً تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰارُ خٰالِدِينَ فِيهٰا نِعْمَ أَجْرُ الْعٰامِلِينَ ﴿۵۸﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَ عَلىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۹ – ۵۸

و کسانی که ایمان بیاورند و عمل صالح کنند، آن‌ها را در غرفه‌های بهشتی که از دامن آن نهرها جاری است و در آن همیشه هستند، جا می‌دهیم. چه نیکو است اجر عمل‌کنندگان. (۵۸)

آن مؤمنینی که بردباری کرده‌اند و بر پروردگارشان توکّل می‌کنند. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ – ۵۸ (جزای سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه اگر اعتقاداتش را تصحیح کند و به آن‌ها ایمان داشته باشد و تزکیهٔ نفس کامل کند، خدا در آخرت غرفه‌هایی که از دامن آن‌ها نهرهای آب جاری است و همیشه در آن بهشتهای پر غرفه است، به او عنایت خواهد فرمود و خدای تعالی صبر و توکل را به او به خاطر ایمان و تزکیهٔ نفسش مرحمت می‌فرماید.

آیه ۶۸ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرىٰ عَلَى اللّٰهِ كَذِباً أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمّٰا جٰاءَهُ أَ لَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوىً لِلْكٰافِرِينَ ﴿۶۸﴾

ترجمهٔ آیه ۶۸

و چه کسی ظالم‌تر از آن کسی است که بر خدا دروغ می‌بندد یا حقّ را وقتی که برای او آمده است، تکذیب می‌کند؟ آیا در جهنّم جایگاهی برای کافران نیست؟ (۶۸)

برداشت از آیه ۶۸ (تهمت)

سالک الی اللّٰه نباید به خدا و به حق و حقیقت تهمت دروغ بزند زیرا این چنین کسی ظالم‌ترین مردم است.

آیه ۶۹ از سورهٔ مبارکهٔ عنکبوت

وَ الَّذِينَ جٰاهَدُوا فِينٰا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنٰا وَ إِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۶۹﴾

ترجمهٔ آیه ۶۹

و کسانی که در راه ما جهاد کنند، ما آن‌ها را به راههایمان هدایت می‌کنیم و خدا با نیکوکاران است. (۶۹)

برداشت از آیه ۶۹ (جهاد با نفس)

سالک الی اللّٰه اگر در راه خدا جهاد با نفس امّاره خود کرد، خدای تعالی او را کمک می‌کند و راهنمایی می‌فرماید و خدا همیشه با نیکوکاران خواهد بود.

«سورهٔ مبارکهٔ روم»

آیات ۱۰ – ۸ از سورهٔ مبارکهٔ روم

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

أَ وَ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مٰا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مٰا بَيْنَهُمٰا إِلاّٰ بِالْحَقِّ وَ أَجَلٍ مُسَمًّى وَ إِنَّ كَثِيراً مِنَ النّٰاسِ بِلِقٰاءِ رَبِّهِمْ لَكٰافِرُونَ ﴿۸﴾ أَ وَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كٰانَ عٰاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كٰانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ أَثٰارُوا الْأَرْضَ وَ عَمَرُوهٰا أَكْثَرَ مِمّٰا عَمَرُوهٰا وَ جٰاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰاتِ فَمٰا كٰانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لٰكِنْ كٰانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۹﴾ ثُمَّ كٰانَ عٰاقِبَةَ الَّذِينَ أَسٰاؤُا السُّوأىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيٰاتِ اللّٰهِ وَ كٰانُوا بِهٰا يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۸

آیا چرا در وجود خود تفکّر نمی‌کنند؟ خدا آسمانها و زمین و آنچه در بین این‌ها است، جز به حقّ و برای

زمان معیّنی خلق نفرموده و قطعاً بیشتر مردم به دیدار پروردگارشان کافرند. (۸)

آیا چرا در زمین سیر نمی‌کنند که ببینند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند، چگونه است؟ آن‌ها از این مردم قدرتشان بیشتر و زمین را شخم کرده و آبادش نموده و آبادیهاشان در زمین از آنچه این‌ها آباد می‌کنند، بیشتر بوده است. و پیامبرانشان با دلایل واقعی برای آن‌ها آمدند. پس خدا این چنین نبوده است که به آن‌ها ظلم کند. ولی خود آن‌ها به خود ظلم کرده‌اند. (۹)

سپس عاقبت کسانی که کارهای بدی انجام می‌دهند، این است که نشانه‌های خدا را تکذیب می‌کنند و آن‌ها آن نشانه‌ها را مسخره می‌نمایند. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۸ (اعمال نیک)

سالک الی اللّٰه باید این اعمال را انجام دهد:

۱ – در وجود خود و در آنچه خدا در آسمانها و زمین و آن چه بین آن‌ها است خلق کرده که جز حق و حقیقت چیزی نیست، تفکّر کند.

۲ – جزء اکثریت مردمی که به ملاقات خدای تعالی کافرند نباشد.

۳ – سیر و سفر در روی زمین بکند و ببیند عاقبت کسانی که قبل از او بوده‌اند با این که قوی‌تر و اثراتشان در روی زمین بیشتر و عمرشان طولانی‌تر بوده و پیامبرانشان آن‌ها را موعظه کرده‌اند ولی آن‌ها به دستورات آن‌ها عمل نکرده‌اند، چگونه بوده است.

۴ – بداند که نتیجهٔ کارهای بد تکذیب آیات الهی است و عاقبت آیات الهی را مسخره می‌کند.

آیات ۳۴ – ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ روم

بَلِ اتَّبَعَ الَّذينَ ظَلَمُوا أَهْواءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدي مَنْ أَضَلَّ اللّٰهُ وَ ما

لَهُمْ مِنْ ناصِرينَ ﴿۲۹﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنيفًا فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّتي فَطَرَ

النّاسَ عَلَيْها لا تَبْديلَ لِخَلْقِ اللّٰهِ ذلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَ لكِنَّ أَكْثَرَ النّاسِ لا

يَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾ مُنيبينَ إِلَيْهِ وَ اتَّقُوهُ وَ أَقيمُوا الصَّلاةَ وَ لا تَكُونُوا مِنَ

الْمُشْرِكينَ ﴿۳۱﴾ مِنَ الَّذينَ فَرَّقُوا دينَهُمْ وَ كانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِما لَدَيْهِمْ

فَرِحُونَ ﴿۳۲﴾ وَ إِذا مَسَّ النّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنيبينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذا أَذاقَهُمْ

مِنْهُ رَحْمَةً إِذا فَريقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿۳۳﴾ لِيَكْفُرُوا بِما آتَيْناهُمْ فَتَمَتَّعُوا

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿۳۴﴾

ترجمهٔ آیات ۳۴ – ۲۹

بلکه کسانی که ستمگرند، از هوای نفس خود بدون داشتن علمی پیروی می‌کنند. پس چه کسی می‌تواند کسی را که خدا گمراه کرده، هدایت کند؟ و برای آن‌ها یاوری نخواهد بود. (۲۹)

پس روی خود را برای دین خالص، مستقیم نگهدار. فطرتی است که خدا انسان را بر آن خلق کرده است. هیچ تغییری برای خلقت خدا نیست. آن دین پا برجائی است، ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۳۰)

در حالی است که شما بازگشت‌کنندهٔ به سوی او هستید و تقوای او را داشته باشید و نماز را برپا بدارید و از مشرکین نباشید. (۳۱)

از کسانی که دین خود را از هم جدا کردند و به دسته‌های مختلف تقسیم شدند (نباشید). هر جمعیّتی به آنچه نزد آن‌ها است، خوشحالند. (۳۲)

و زمانی که به انسان ضرری می‌رسد، پروردگارشان را می‌خوانند و با تضرّع به سوی او بر می‌گردند. سپس وقتی که از جانب پروردگارشان مهربانی را به آن‌ها می‌چشاند، ناگهان جمعی از آن‌ها به پروردگارشان مشرک می‌شوند. (۳۳)

تا نعمتهائی را که ما به آن‌ها عنایت کرده‌ایم کفران کنند و از آن نعمتها استفاده نمائید، پس به زودی خواهید دانست. (۳۴)

برداشت از آیات ۳۴ – ۲۹ (مسائلی که باید توجّه شود)

سالک الی اللّه باید دقیقاً به مسائل زیر توجّه کند:

۱ – باید از هوای نفس بدون علم پیروی نکند و کارهایی را که می‌کند، باید با تحقیق و اطمینان به صحّت و درستی آن باشد.

۲ – دینش را طبق فطرتی که خدای تعالی در عالم ارواح او را تربیت کرده قرار دهد.

۳ – در مقابل پروردگارش دائماً انابه کند.

۴ – حدود الهی را رعایت کند و تقوی داشته باشد.

۵ – نماز بخواند که اگر اقامهٔ نماز نکند، جزء مشرکین خواهد بود.

۶ – در دین خدا تفرقه نیندازد و به آن چه روی ندانستگی متمسّک شده است، خوشحال نباشد.

۷ – همیشه به یاد خدا باشد و تنها وقتی که ضرری به او می‌رسد به در خانهٔ خدا نرود، بلکه همیشه خود را در محضر پروردگار بداند.

۸ – نعمتهای الهی را کفران نکند و بلکه از آن نعمتها استفاده نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیه ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ روم

وَ إِذٰا أَذَقْنَا النّٰاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهٰا وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمٰا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذٰا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿۳۶﴾

ترجمهٔ آیه ۳۶

و زمانی که مهربانی خود را به مردم می‌چشانیم، به آن خوشحال می‌شوند و اگر به آن‌ها به خاطر آنچه که پیش فرستاده‌اند بدی برسد، ناگهان آن‌ها مأیوس می‌گردند. (۳۶)

برداشت از آیه ۳۶ (یأس از رحمت خدا)

سالک الی اللّٰه باید از هر گونه افراط و تفریط خودداری کند و بداند هر چه به او می‌رسد از جانب خدا است. اگر مهربانی از جانب خدا به او رسید امیدوار و خوشحال شود، اگر بدی به او رسید بداند که به خاطر بدیهایی است که کرده است ولی از رحمت خدا مأیوس نشود و بلکه خوشحال باشد که خدای تعالی به این وسیله بدیهای او را جبران می‌کند.

آیات ۳۸ – ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ روم

أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشٰاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيٰاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۳۷﴾ فَآتِ ذَا الْقُرْبىٰ حَقَّهُ وَ الْمِسْكِينَ وَ ابْنَ السَّبِيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ وَ أُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۸ – ۳۷

آیا ندیده‌اند که قطعاً خدا روزی را برای هر که بخواهد وسعت می‌دهد و برای هر که بخواهد تنگ

می‌کند؟ قطعاً در آن نشانه‌هائی است برای مردمی که ایمان بیاورند. (۳۷)

پس حقّ خویشاوند و مسکین و در راه‌مانده را بده. آن برای کسانی که رضایت خدا را می‌طلبند، بهتر است و این‌ها هستند که رستگارند. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ – ۳۷ (وسعت رزق)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی روزی اهل تقوی و کسانی را که دوست می‌دارد زیاد می‌کند و به قدر کفاف به آن‌ها عنایت می‌کند. این نشانهٔ لطف خدا است برای مردم با ایمان.

سالک الی اللّٰه باید حقوق خویشاوندان و درماندگان و در راه ماندگان را بپردازد، اگر می‌خواهد به کمالات و رستگاری و ملاقات با خدا برسد.

آیات ۴۲ – ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ روم

ظَهَرَ الْفَسٰادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمٰا كَسَبَتْ أَيْدِي النّٰاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۴۱﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كٰانَ عٰاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كٰانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿۴۲﴾

ترجمهٔ آیات ۴۲ – ۴۱

در دریا و خشکی به خاطر آنچه مردم کرده‌اند فساد ظاهر شده، برای آنکه به آن‌ها خدا بچشاند بعضی از آنچه را که عمل کرده‌اند. شاید آن‌ها به طرف حقّ برگردند. (۴۱)

بگو: در زمین سیر و سفر کنید. پس با دقّت ببینید عاقبت کسانی را که قبلاً بوده‌اند، چگونه بوده است، اکثر آن‌ها مشرک بوده‌اند. (۴۲)

برداشت از آیات ۴۲ – ۴۱ (ظهور امام زمان علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید برای ظهور حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه دعا کند و فکر نکند که اگر دنیا فاسد شود امام زمانش زودتر می‌آید، بلکه اگر مردم آمادگی بیشتری برای پذیرش عدل و داد پیدا کنند و ظلم و جور از

ناحیهٔ قدرتمندان در زمین و دریا زیاد شود امام عصر ارواحنا فداه برای نجات مستضعفین زودتر ظهور می‌کند.

سالک الی اللّٰه باید در روی زمین سیر و سفر کند تا عاقبت کسانی که قبلاً بوده و بیشترشان مشرک بوده‌اند را ببیند چه شده است.

آیات ۴۵ – ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ روم

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صٰالِحاً فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿۴۴﴾ لِيَجْزِيَ

الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لاٰ يُحِبُّ الْكٰافِرِينَ ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ – ۴۴

کسی که کافر شود، کفرش به ضرر خودش خواهد بود و کسی که عمل صالح کند، پس به نفع خودشان آن را آماده ساخته‌اند. (۴۴)

برای آنکه کسانی که ایمان آورده‌اند و اعمال شایسته کرده‌اند، خدا از فضل خودش به آن‌ها جزا بدهد. حتماً خدا کافران را دوست نمی‌دارد. (۴۵)

برداشت از آیات ۴۵ – ۴۴ (سپاس خدا)

سالک الی اللّٰه نباید کفر و ناسپاسی داشته باشد زیرا به ضرر خود او خواهد بود و خدای تعالی کفار و ناسپاسان را دوست نمی‌دارد.

آیات ۵۳ – ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ روم

فَإِنَّكَ لاٰ تُسْمِعُ الْمَوْتىٰ وَ لاٰ تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعٰاءَ إِذٰا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿۵۲﴾ وَ

مٰا أَنْتَ بِهٰادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلاٰلَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلاّٰ مَنْ يُؤْمِنُ بِآيٰاتِنٰا فَهُمْ

مُسْلِمُونَ ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیات ۵۳ – ۵۲

پس حتماً تو نمی‌توانی به مرده‌ها صدائی را بشنوانی و همچنین نمی‌توانی خواندنت را وقتی که کرها پشت می‌کنند و می‌روند، بشنوانی. (۵۲)

و تو این چنین نیستی که بتوانی کورها را از گمراهیشان هدایت کنی. تو سخنت را جز به کسی که ایمان به آیات ما آورده و آن‌ها مسلمانانند، نمی‌توانی بشنوانی. (۵۳)

برداشت از آیات ۵۳ – ۵۲ (غفلت از حقایق)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد غفلتی از حقایق نداشته باشد والا ممکن است روحش بمیرد و دیگر قابل هدایت نباشد.

آیات ۵۹ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ روم

وَ لَقَدْ ضَرَبْنٰا لِلنّٰاسِ فِي هٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَ لَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلاّٰ مُبْطِلُونَ ﴿۵۸﴾ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لاٰ يَعْلَمُونَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۹ – ۵۸

و قطعاً ما برای مردم در این قرآن از هرگونه مثلی زده‌ایم و اگر برای آن‌ها آیه‌ای بیاوری، حتماً کسانی که کافرند، می‌گویند: شما جز اهل باطل چیزی نیستید. (۵۸)

این چنین خدا بر دلهای کسانی که نمی‌دانند، مُهر می‌زند. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ – ۵۸ (مثلهای قرآن)

سالک الی اللّٰه باید بداند که قرآن مثلهایی برای او زده است و با آن‌ها لجاجت نکند و از آن‌ها پند بگیرد. زیرا اگر این چنین نباشد، دریچهٔ قلبش به سوی حقایق بسته می‌شود و از علوم الهی استفاده نمی‌کند.

آیه ۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ روم

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَ لاٰ يَسْتَخِفَّنَّکَ الَّذِينَ لاٰ يُوقِنُونَ ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیه ۶۰

پس صبر کن. حتماً وعدهٔ خدا حقّ است و کسانی که یقین ندارند، تو را سبک نکنند. (۶۰)

برداشت از آیه ۶۰ (صبر)

سالک الی اللّٰه باید برای رسیدن به وعده‌های الهی صبور و بردبار باشد و اگر مورد مسخره و سبکی کفار قرار گرفت از پا در نیاید.

«سورهٔ مبارکهٔ لقمان»

آیات ۹ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ لقمان

الم ﴿۱﴾ تِلْکَ آياتُ الْکِتابِ الْحَکِيمِ ﴿۲﴾ هُدًى وَ رَحْمَةً لِلْمُحْسِنِينَ ﴿۳﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّکاةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿۴﴾

أُولئِکَ عَلى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَ أُولئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵﴾ وَ مِنَ النّاسِ مَنْ

يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّخِذَها هُزُوًا

أُولئِکَ لَهُمْ عَذابٌ مُهِينٌ ﴿۶﴾ وَ إِذا تُتْلى عَلَيْهِ آياتُنا وَلّى مُسْتَکْبِرًا کَأَنْ لَمْ

يَسْمَعْها کَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذابٍ أَلِيمٍ ﴿۷﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ

عَمِلُوا الصّالِحاتِ لَهُمْ جَنّاتُ النَّعيمِ ﴿٨﴾ خالِدينَ فيها وَعْدَ اللّهِ حَقًّا وَ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

الم (۱) این آیات کتاب پر از حکمت است. (۲)

هدایت و رحمت برای نیکوکاران است. (۳)

کسانی که نماز را برپا می‌دارند و زکات را می‌دهند و آن‌ها به آخرت یقین دارند. (۴)

آن‌ها از جانب پروردگارشان بر هدایت‌اند و آن‌ها همان رستگارانند. (۵)

و بعضی از مردم کسانی هستند که اخبار و مطالب بیهوده‌ای را می‌خرند، برای آنکه مردم را از راه خدا بدون علم گمراه کنند و راه خدا را به مسخره بگیرند. این گروهند که برای آن‌ها عذاب خوارکننده‌ای خواهد بود. (۶)

و زمانی که آیات ما بر او تلاوت می‌شود، با تکبّر پشت می‌کند، مثل آنکه آیات ما را نشنیده است. مثل آنکه گوشهایش سنگین است. پس او را به عذاب دردناکی مژده بده. (۷)

قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل شایسته انجام داده‌اند، بهشتهای پر نعمت مال آن‌ها خواهد بود. (۸)

آن‌ها در آن بهشتها همیشه می‌مانند. وعدهٔ خدا حقّ است و او عزیز حکیمی است. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۱ (پندهایی از آیات اول سورهٔ لقمان)

سالک الی اللّه باید از آیات اول سورهٔ لقمان این استفاده‌ها را بکند:

۱ – بداند که آیات قرآن پر از حکمت است.

۲ – اگر نیکوکار و لایق باشد، قرآن برای او هدایت و رحمت است.

۳ – نماز را که عبادت فردی است، اول وقت با توجه اقامه کند.

۴ – زکات را که عبادت اجتماعی است، به موقع بدهد.

۵ – با فکر کردن در آیات الهی به روز قیامت اعتقاد قوی داشته باشد.

۶ – هدایت کامل را از جانب پروردگار بداند و دریافت کند تا رستگار باشد.

۷ – کوشش کند که از مطالب بیهوده که از راه خدا او را منحرف می‌کند، دوری نماید تا مبادا به عذاب خوار کننده‌ای از جانب پروردگارش مبتلا گردد.

۸ – کوشش کند آیات کتاب الهی را با خضوع و خشوع استماع نماید و جزء آن‌هایی که گوششان در مقابل آیات الهی سنگین است واقع نشود.

۹ – ایمان و عمل صالح داشته باشد تا به بهشت پر نعمت وارد شود و در آن جاویدان بماند.

۱۰ – باید بداند که وعده‌های الهی همه‌اش حق و حقیقت است و خدای تعالی حکیم است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۴ – ۱۳ از سورهٔ مبارکهٔ لقمان

وَ إِذْ قٰالَ لُقْمٰانُ لِابْنِهِ وَ هُوَ يَعِظُهُ يٰا بُنَيَّ لاٰتُشْرِكْ بِاللّٰهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾ وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسٰانَ بِوٰالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْناً عَلىٰ وَهْنٍ وَ فِصٰالُهُ فِي عٰامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَ لِوٰالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ – ۱۳

و آن وقتی که لقمان به پسرش گفت در حالی که او را موعظه می‌کرد: ای پسرم، به خدا مشرک نشو که حتماً شرک ظلم بزرگی است. (۱۳)

و ما انسان را دربارهٔ پدر و مادرش توصیه کردیم. مادرش با بی‌حالی روی بی‌حالی او را حمل کرد و دوران شیرخوارگی او در دو سال بود. برای من و برای پدر و مادرت شکر کن که به سوی من برگشت است. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۴ – ۱۳ (شکر)

سالک الی اللّٰه باید در مرحلهٔ اول فرزندان و نزدیکانش را موعظه کند و اول چیزی که به آن‌ها تعلیم می‌دهد این باشد که آن‌ها به خدای تعالی مشرک نشوند و شرک به خدا را ظلم بزرگی بدانند و پدر و مادر را شاکر باشند و همهٔ نعمتهایی را که خدای تعالی به آن‌ها داده شکرگزار باشند.

آیه ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ لقمان

وَ إِنْ جٰاهَدٰاکَ عَلیٰ أَنْ تُشْرِکَ بِي مٰا لَیْسَ لَکَ بِهِ عِلْمٌ فَلاٰ تُطِعْهُمٰا وَ صٰاحِبْهُمٰا فِي الدُّنْیٰا مَعْرُوفاً وَ اتَّبِعْ سَبِیلَ مَنْ أَنٰابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُکُمْ فَأُنَبِّئُکُمْ بِمٰا کُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیه ۱۵

و اگر پدر و مادرت بر تو فشار آورند که تو آنچه را که به آن علم نداری شریک من قرار دهی، اطاعتشان را نکن ولی در دنیا به خوبی با آن‌ها کنار بیا و از راه کسی که به سوی من برگشته است، پیروی کن. سپس برگشت همهٔ شما به سوی من است و من شما را به آنچه کرده‌اید، خبر می‌دهم. (۱۵)

برداشت از آیه ۱۵ (اطاعت غیر خدا)

سالک الی اللّٰه نباید اطاعت پدر و مادری که او را به سوی بندگی شیطان و هوای نفس دعوت می‌کنند، بنماید و بکوشد پیرو کسانی باشد که به سوی خدا حرکت کرده‌اند.

آیات ۱۹ – ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ لقمان

یٰا بُنَيَّ إِنَّهٰا إِنْ تَکُ مِثْقٰالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَکُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمٰاوٰاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ یَأْتِ بِهَا اللّٰهُ إِنَّ اللّٰهَ لَطِیفٌ خَبِیرٌ ﴿۱۶﴾ یٰا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلاٰةَ وَ أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَ انْهَ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ اصْبِرْ عَلیٰ مٰا أَصٰابَکَ إِنَّ ذٰلِکَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۷﴾ وَ لاٰ تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّٰاسِ وَ لاٰ تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحاً إِنَّ

اللّٰهَ لاٰ يُحِبُّ كُلَّ مُخْتٰالٍ فَخُورٍ ﴿۱۸﴾ وَ اقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوٰاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ – ۱۶

ای پسر من، قطعاً چنین است که اگر به وزن دانهٔ خردلی که در دل صخره‌ای یا در آسمانها یا در زمین باشد، خدا آن را حاضر می‌کند. قطعاً خدا لطف‌کنندهٔ دانائی است. (۱۶)

ای پسر من، نماز را بپای دار و امر به معروف کن و نهی از منکر نما و به آنچه به تو می‌رسد، صبر کن. قطعاً آن از تصمیم‌گیری در کارها است. (۱۷)

و صورتت را با تکبّر از مردم برنگردان و در روی زمین با غرور راه نرو. قطعاً خدا هیچ متکبّر مغروری را دوست نمی‌دارد. (۱۸)

و در راه رفتنت اعتدال را پیشه کن و آرام حرف بزن. قطعاً نکره‌ترین صداها، صدای خرها است. (۱۹)

برداشت از آیات ۱۹ – ۱۶ (سفارشات حضرت لقمان علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از سفارشاتی که حضرت لقمان به پسرش فرموده پند بگیرد:

اول: بداند که اگر به وزن خردلی کار بد یا خوب انجام دهد، خدای تعالی آن را در محاسباتش ظاهر می‌کند.

دوم: نماز بخواند و امر به معروف و نهی از منکر کند و در مقابل مصائب صبر داشته باشد تا بتواند دارای استقامت باشد.

سوم: در مقابل مردم اظهار تکبّر نکند و در روی زمین با غرور راه نرود تا خدا او را دوست داشته باشد.

چهارم: در راه رفتن و روش زندگی اعتدال و میانه روی را پیشه کند.

پنجم: آرام حرف بزند و مانند حیوانات صدای نامفهومش را بلند نکند.

آیات ۲۲ – ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ لقمان

وَ إِذٰا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مٰا أَنْزَلَ اللّٰهُ قٰالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مٰا وَجَدْنٰا عَلَيْهِ آبٰاءَنٰا أَ وَ

لَوْ كٰانَ الشَّيْطٰانُ يَدْعُوهُمْ إِلىٰ عَذٰابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَ مَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللّٰهِ وَ هُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقىٰ وَ إِلَى اللّٰهِ عٰاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۲۱

و زمانی که به آن‌ها گفته می‌شود: از آنچه خدا نازل فرموده، پیروی کنید. می‌گویند: بلکه ما از آنچه پدرانمان را بر آن دیده‌ایم، پیروی می‌کنیم. آیا ولو اینکه شیطان آن‌ها را به عذاب آتش برافروخته دعوت کرده باشد؟ (۲۱)

و کسی که روی خود را به سوی خدا تسلیم کند و او نیکوکار باشد، قطعاً به ریسمان محکمی چنگ زده و عاقبت کارها با خدا است. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۲۱ (پیروی از اشتباهات گذشتگان)

سالک الی اللّٰه نباید به آن چه پدرانش در اشتباه بوده‌اند و به آن عمل می‌کرده‌اند، تحّجر داشته باشد و شیطان او را به طرف آتش جهنّم بکشاند. بلکه باید روی خود را به سوی خدا کند و نیکوکار باشد که در این صورت تمسّک به ریسمان محکم خدا و واسطهٔ الهی با بندگانش کرده و عاقبت تمام کارها در دست خدا است.

«سورهٔ مبارکهٔ سجده»

آیه ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ سجده

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

تَتَجٰافىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضٰاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفاً وَ طَمَعاً وَ مِمّٰا رَزَقْنٰاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

ترجمهٔ آیه ۱۶

از رختخوابها بیرون می‌روند. پروردگارشان را با ترس و طمع می‌خوانند و از آنچه به آن‌ها روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۱۶)

برداشت از آیه ۱۶ (خضوع در مقابل پروردگار)

سالک الی اللّه باید وقتی که خدا نزد او یادآوری می‌شود، کمال خضوع را در مقابل پروردگارش داشته باشد و او را تسبیح و حمد کند و تکبّر نکند.

در نیمه‌های شب از رختخوابش بیرون بیاید و خدا را به خاطر ترس از جزای گناهانش بخواند و طمع به الطافش داشته باشد و از آن چه خدا به او عنایت کرده انفاق کند.

«سورهٔ مبارکهٔ احزاب»

آیات ۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

يٰا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَ لاٰ تُطِعِ الْكٰافِرِينَ وَ الْمُنٰافِقِينَ إِنَّ اللّٰهَ كٰانَ عَلِيماً حَكِيماً ﴿۱﴾ وَ اتَّبِعْ مٰا يُوحىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللّٰهَ كٰانَ بِمٰا تَعْمَلُونَ خَبِيراً ﴿۲﴾ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَ كَفىٰ بِاللّٰهِ وَكِيلاً ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

ای پیامبر، تقوای خدا را داشته باش و از کفّار و منافقین اطاعت نکن که قطعاً خدا دانای حکیمی است. (۱)

و از آنچه به تو از جانب پروردگارت وحی می‌شود، پیروی کن. قطعاً خدا به آنچه می‌کنید، آگاه است. (۲)

و بر خدا توکّل کن و کافی است که خدا وکیل باشد. (۳)

برداشت از آیات ۳ – ۱ (تقوی)

سالک الی اللّه باید تقوی را کاملاً رعایت کند و کفّار و منافقین را اطاعت نکند، بلکه پیرو وحی الهی باشد و بر خدا توکّل کند.

آیات ۱۰ – ۹ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جٰاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنٰا عَلَيْهِمْ رِيحاً وَ جُنُوداً لَمْ تَرَوْهٰا وَ كٰانَ اللّٰهُ بِمٰا تَعْمَلُونَ بَصِيراً ﴿۹﴾ إِذْ جٰاؤُكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَ إِذْ زٰاغَتِ الْأَبْصٰارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنٰاجِرَ وَ تَظُنُّونَ بِاللّٰهِ الظُّنُونَا ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به یاد بیاورید نعمت خدا را به شما، آن وقتی که لشگرهائی به سوی شما آمدند. پس ما بر آن‌ها باد و لشگرهائی که شما آن‌ها را نمی‌دیدید، فرستادیم و خدا به آنچه می‌کنید، بینا بوده است. (۹)

زمانی که آن‌ها از ارتفاعات شما و از پایین شما به شما هجوم آوردند و آن وقتی که چشمها خیره شد و روحها به حنجره رسید و به خدا گمانهای بدی می‌بردید. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۹ (نعمتهای الهی)

سالک الی اللّه باید نعمتهای خدا را همیشه متذکّر باشد، بخصوص نعمتهایی که مخفی است و با چشم دیده نمی‌شود و برای انسان بسیار مفید است.

آیات ۱۴ – ۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

وَ إِذْ يَقُولُ الْمُنٰافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مٰا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ

إِلاَّ غُرُوراً ﴿۱۲﴾ وَ إِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لاَ مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا

وَ يَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَ مَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ

يُرِيدُونَ إِلاَّ فِرَاراً ﴿۱۳﴾ وَ لَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ

لَآتَوْهَا وَ مَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلاَّ يَسِيراً ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ – ۱۲

و زمانی که منافقین و کسانی که در دلهایشان مرض بود، گفتند: خدا و پیغمبرش چیزی جز گول زدن به ما وعده‌ای نداده‌اند. (۱۲)

و زمانی که جمعی از آن‌ها گفتند: ای اهل مدینه، برای شما توقّفی نیست، پس برگردید و جمعی از آن‌ها از پیامبر اجازه می‌خواستند و می‌گفتند: قطعاً خانه‌های ما حفاظی ندارد. در حالی که حفاظ داشت و آن‌ها مقصودی جز فرار کردن نداشتند. (۱۳)

و اگر بر آن‌ها از اطراف مدینه هجوم می‌شد، سپس از آن‌ها درخواست ارتداد می‌شد، قطعاً به سوی آن می‌رفتند و جز کمی برای آن درنگ نمی‌کردند. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۴ – ۱۲ (سخنان خدا و رسولش حقّ است)

سالک الی اللّه باید از این آیات این مسائل را یاد بگیرد:

اول: دستورات خدا و پیغمبر صلی الله علیه و آله را فریب تصوّر نکند.

دوم: باید در کارهای اساسی خود از خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله اجازه بگیرد.

سوم: با فریب از دستورات پیغمبر فرار نکند.

چهارم: در مقابل هجوم دشمن با استقامت باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۰ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

وَ لَقَدْ كٰانُوا عٰاهَدُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ لاٰ يُوَلُّونَ الْأَدْبٰارَ وَ كٰانَ عَهْدُ اللّٰهِ
مَسْؤُلاً ﴿۱۵﴾ قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرٰارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَ إِذاً لاٰ
تُمَتَّعُونَ إِلاّٰ قَلِيلاً ﴿۱۶﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ إِنْ أَرٰادَ بِكُمْ سُوءاً
أَوْ أَرٰادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَ لاٰ يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَ لاٰ نَصِيراً ﴿۱۷﴾ قَدْ
يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَ الْقٰائِلِينَ لِإِخْوٰانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنٰا وَ لاٰ يَأْتُونَ الْبَأْسَ
إِلاّٰ قَلِيلاً ﴿۱۸﴾ أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذٰا جٰاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ
أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذٰا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ
حِدٰادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللّٰهُ أَعْمٰالَهُمْ وَ كٰانَ ذٰلِكَ
عَلَى اللّٰهِ يَسِيراً ﴿۱۹﴾ يَحْسَبُونَ الْأَحْزٰابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَ إِنْ يَأْتِ الْأَحْزٰابُ
يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بٰادُونَ فِي الْأَعْرٰابِ يَسْئَلُونَ عَنْ أَنْبٰائِكُمْ وَ لَوْ كٰانُوا فِيكُمْ
مٰا قٰاتَلُوا إِلاّٰ قَلِيلاً ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱۵

و قبل از این با خدا عهد کرده بودند که پشت نکنند و برنگردند و عهد خدا مورد سؤال خواهد بود. (۱۵)

بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن فرار کنید، هرگز فرارتان برای شما نفعی نخواهد داشت و در آن زمان جز کمی بهره نخواهید برد. (۱۶)

بگو: چه کسی می‌تواند شما را از خواست خدا نگه دارد، اگر خدا برای شما بدی یا مهربانی را بخواهد؟ و هرگز برای آن‌ها غیر از خدا ولیّ و یاوری نخواهند یافت. (۱۷)

قطعاً خدا کسانی از شما را که مردم را از جنگ باز می‌دارند و همچنین کسانی را که به برادران خود می‌گفتند: به سوی ما برگردید، می‌شناسد و جز کمی از آن‌ها به سوی جنگ نمی‌روند. (۱۸)

آن‌ها بر شما بخل می‌کنند. پس زمانی که ترس بیاید، آن‌ها را خواهی دید که به طرف تو با چشمهائی که در حدقه دور می‌زند، به تو نگاه می‌کنند، مثل کسی که می‌خواهد با مرگ قالب تهی کند و زمانی که ترس از بین رفت، با زبان تند با شما ملاقات می‌کنند، در حالی که بر خوبیها بخل می‌ورزند. این‌ها ایمان نمی‌آورند، پس خدا اعمال آن‌ها را نابود می‌کند و این بر خدا آسان خواهد بود. (۱۹)

گمان می‌کنند که (جنگجویان) حزبها نرفته‌اند و اگر (جنگجویان) حزبها برگردند، دوست دارند که آن‌ها در میان اعراب بادیه پراکنده شوند و از اخبار شما سؤال کنند و اگر در میان شما باشند، جز کمی از آن‌ها جنگ نمی‌کنند. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱۵ (تعهّدات با پروردگار)

سالک الی اللّه باید با جدّیت کامل به دستورات اخلاقی الهی که در زیر گفته می‌شود عمل کند:

۱ – به تعهّداتی که در عالم ذر با پروردگار بسته پشت نکند، زیرا از او سؤال خواهد شد.

۲ – بداند که نباید در راه خدا از مرگ و کشته شدن فرار کند، زیرا بالاخره خواهد مرد ولی با عصیان الهی با خدا روبرو می‌شود.

۳ – بداند که از رحمت و غضب پروردگار کسی او را نجات نمی‌دهد و ولیّ و ناصری در مقابل خدای تعالی برای خود پیدا نمی‌کند.

۴ – بداند که خدای تعالی به همهٔ کارها آگاهی دارد و اعمال منافقین را می‌شناسد.

۵ – اگر دشمن به خاطر تزکیهٔ نفس او و یا هر کار خوبی که می‌کند حسادت ورزید، بداند که خدای تعالی

آن‌ها را به خوف و ترسی می‌اندازد و اعمال آن‌ها را نابود می‌کند و این کار بر خدا آسان است.

۶ – نباید سالکین الی اللّٰه ساده لوح باشند و دشمن را ندیده بگیرند تا مخفیانه به آن‌ها صدمه وارد کنند.

۷ – در عین حال آن‌ها را ضعیف بداند و با شرح صدر به آن‌ها توجّه نکند.

آیات ۲۲ – ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

لَقَدْ كٰانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللّٰهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كٰانَ يَرْجُوا اللّٰـهَ وَ الْـيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيراً ﴿٢١﴾ وَ لَمّٰا رَأَ الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزٰابَ قٰالُوا هٰذٰا مٰاوَعَدَنَا اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ وَ صَدَقَ اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ وَ مٰا زٰادَهُمْ إِلاّٰ إِيمٰاناً وَ تَسْلِيماً ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۲۱

قطعاً برای شما در رسول خدا الگوی نیکوئی بوده است، برای کسی که امید به خدا و روز قیامت را دارد و بسیار خدا را یاد می‌کند. (۲۱)

و چون مؤمنین جنگجویان احزاب را دیدند، گفتند: این همان چیزی است که خدا و رسول او به ما وعده داده بودند و خدا و رسولش راست گفته‌اند و این دیدار جز ایمان و تسلیم بر آن‌ها چیزی نیافزود. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۲۱ (اقتدا به پیامبر ﷺ)

سالک الی اللّٰه اگر می‌خواهد خدا و روز قیامت را باور کند و به یاد خدا زیاد باشد، باید در اعمالش به پیامبر اکرم ﷺ اقتدا نماید زیرا وعده‌های خدای تعالی و رسولش حقّ است و او وقتی درستی و صداقت خدای تعالی و رسولش را ببیند، ایمانش زیاد می‌شود و در مقابل آن‌ها بیشتر تسلیم می‌گردد.

آیات ۲۵ – ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجٰالٌ صَدَقُوا مٰا عٰاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مٰا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً ﴿۲۳﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ الصّٰادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَ يُعَذِّبَ الْمُنٰافِقِينَ إِنْ شٰاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللّٰهَ كٰانَ غَفُوراً رَحِيماً ﴿۲۴﴾ وَ رَدَّ اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنٰالُوا خَيْراً وَ كَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتٰالَ وَ كٰانَ اللّٰهُ قَوِيًّا عَزِيزاً ﴿۲۵﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵ – ۲۳

از مؤمنین مردانی هستند که صادقانه بر آنچه که خدا با آن‌ها عهد بسته است، ایستاده‌اند. پس بعضی از آن‌ها مدّتشان گذشت و بعضی از آن‌ها منتظرند و در پیمانی که بسته‌اند، تغییری نداده‌اند. (۲۳)

به خاطر اینکه خدا راستگویان را به خاطر صداقتشان جزا دهد و منافقین را اگر بخواهد، عذاب کند یا اینکه توبهٔ آن‌ها را قبول نماید. قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی بوده است. (۲۴)

و خدا کافران را با غیظشان برگرداند بدون آنکه به خیری برسند و خدا مؤمنین را از جنگ کفایت کرد و خدا قویّ عزیزی بوده است. (۲۵)

برداشت از آیات ۲۵ – ۲۳ (صداقت)

سالک الی اللّٰه باید در مقابل تعهداتی که با خدا بسته است، روی ایمان، مردانه تا زمان مرگش صداقت داشته باشد تا خدا جزای راستگویی‌اش را به او بدهد و در مقابل، کسانی که دروغ گفته‌اند عذابشان کند و اگر توبه کردند، خدا همیشه بخشنده است و مهربانی خاصّی به توبه کنندگان دارد ولی اگر توبه نکردند و کافر شدند خدا آن‌ها را به همان غیظشان بر می‌گرداند و نمی‌گذارد به خوبی برسند و اگر مؤمنین با آن‌ها جنگ کنند، خدا کمکشان می‌کند.

يا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْواجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَياةَ الدُّنْيا وَ زينَتَها فَتَعالَيْنَ

أُمَتِّعْكُنَّ وَ أُسَرِّحْكُنَّ سَراحًا جَميلاً ﴿۲۸﴾ وَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّهَ وَ رَسُولَهُ وَ

الدّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِناتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۲۹﴾ يا نِساءَ

النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضاعَفْ لَهَا الْعَذابُ ضِعْفَيْنِ وَ كانَ

ذلِكَ عَلَى اللّهِ يَسيرًا ﴿۳۰﴾ وَ مَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تَعْمَلْ صالِحًا

نُؤْتِها أَجْرَها مَرَّتَيْنِ وَ أَعْتَدْنا لَهَا رِزْقًا كَريمًا ﴿۳۱﴾ يا نِساءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ

مِنَ النِّساءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذي في قَلْبِهِ مَرَضٌ وَ

قُلْنَ قَوْلاً مَعْرُوفًا ﴿۳۲﴾ وَ قَرْنَ في بُيُوتِكُنَّ وَ لا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجاهِلِيَّةِ

الْأُولى وَ أَقِمْنَ الصَّلاةَ وَ آتينَ الزَّكاةَ وَ أَطِعْنَ اللّهَ وَ رَسُولَهُ إِنَّما يُريدُ اللّهُ

لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهيرًا ﴿۳۳﴾ وَ اذْكُرْنَ ما يُتْلى

في بُيُوتِكُنَّ مِنْ آياتِ اللّهِ وَ الْحِكْمَةِ إِنَّ اللّهَ كانَ لَطيفًا خَبيرًا ﴿۳۴﴾

ترجمهٔ آیات ۳۴ – ۲۸

ای پیامبر، به زنهایت بگو: اگر شما زندگی دنیا و زینت دنیا را می‌خواهید، بیایید تا شما را بهره‌مند کنم و به نحو نیکوئی رهایتان سازم. (۲۸)

و اگر شما خدا و رسولش و خانهٔ آخرت را می‌خواهید، پس قطعاً برای نیکوکاران از شما خدا اجر عظیمی آماده کرده است. (۲۹)

ای زنهای پیامبر، هر کس از شما مرتکب کار بد علنی شود، برای او عذاب دو برابر خواهد شد و این کار بر خدا آسان است. (۳۰)

و کسی که از شما در مقابل خدا و رسولش خضوع کند و عمل شایسته انجام دهد، پاداش او را دو برابر می‌دهیم و روزی خوبی برای او آماده کرده‌ایم. (۳۱)

ای زنهای پیغمبر، شما مانند زنهای دیگر اگر تقوی داشته باشید، نیستید. پس با ناز و کرشمه سخن نگویید که مبادا کسی که قلب او مریض است به طمع بیفتد و به طور معمول و صحیح سخنتان را بگویید. (۳۲)

و در خانه‌هایتان بمانید و مانند زمان جاهلیّت گذشته خودنمائی نکنید و نماز را بر پای دارید و زکات بدهید و خدا و پیغمبرش را اطاعت کنید.

جز این نیست که خدا خواسته از شما اهل بیت (پیغمبر) پلیدی را رفع و دفع کند و شما را کاملاً پاک نماید. (۳۳)

و در خانه‌هایتان آیات خدا و حکمتی را که بر شما تلاوت می‌شود، یاد بیاورید که قطعاً خدا لطف‌کنندهٔ آگاهی است. (۳۴)

برداشت از آیات ۳۴ – ۲۸ (زنهای پیامبر اکرم ﷺ)

خانمهایی که از سالکین الی اللّٰه هستند، بدانند که زنهای پیامبر ﷺ به خاطر انتسابشان به پیغمبر اکرم ﷺ خیلی اهمیّت دارند. حتی خدای تعالی آن‌ها را مادرهای مؤمنین معرفی کرد و کسی حق ندارد بعد از پیامبر اکرم ﷺ با آن‌ها ازدواج کند ولی با آن که آن‌ها تا این حدّ اهمیّت دارند، مسائل زیر را به آن‌ها دستور داده و طبعاً به طریق اولی زنهای سالک الی اللّٰه بیشتر باید به این دستورات عمل کنند:

۱ – زنهای پیامبر ﷺ و تمام سالکین الی اللّٰه اگر دنیا و زینت دنیا را طالب باشند و خدا و پیغمبر ﷺ را

فراموش کنند، باید از پیغمبر ﷺ جدا شوند و راهشان را ادامه ندهند.

۲ – اگر زنهای پیغمبر ﷺ و تمام سالکین الی اللّٰه، خدا و پیغمبر ﷺ و آخرتشان را بیشتر منظور کنند، برای آن‌هایی که موفّق شده‌اند، خدای تعالی اجر زیادی منظور فرموده است.

۳ – زنهای پیامبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه اگر کارهای زشتی بکنند، خدا دو برابر آن‌ها را عذاب خواهد کرد.

۴ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه اگر کارهای شایسته‌ای انجام دهند، خدای تعالی اجر آن‌ها را دو برابر عنایت می‌کند و برای آن‌ها کمالات خوبی منظور می‌فرماید.

۵ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه مثل سائر زنهایی که بی بند و بارند، نیستند. بلکه آن‌ها به خاطر انتسابشان به پیغمبر ﷺ و حرکتشان به سوی خدا بر دیگران فضیلت دارند.

۶ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه باید به خاطر بدست آوردن کمالات تقوای کاملی را رعایت کنند.

۷ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه نباید با ناز و کرشمه با دیگران سخن بگویند زیرا مردهایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند و قلبشان مریض است، ممکن است به طمع بیفتند و از صدای آن‌ها لذّت ببرند.

۸ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه باید با دیگران به طور ساده حرف بزنند و به ضرورت اکتفا کنند.

۹ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه باید در خانه بنشینند و به تربیت فرزند و شوهر داری اکتفا کنند.

۱۰ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی الله نباید مانند زنهای بی بند و بار نادان در کوچه و بازار خودنمایی کنند و به کارهایی که مختص مردها است وارد شوند.

۱۱ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه باید به نماز و حقیقت آن و زکات و حقیقت آن و اطاعت خدا و رسولش و حقیقت آن بپردازند و خود را به کمالات برسانند.

۱۲ – زنهای پیغمبر ﷺ و زنهای سالکین الی اللّٰه باید در خانه تحصیل علم کنند و به یاد خدا باشند و اعتقاداتشان را تصحیح کرده و تزکیهٔ نفس کنند و خود را به کمالات برسانند و از نشانه‌های خدا و حکمت الهی در خانه‌هایشان استفاده کنند و تحصیلات علوم دینی را در خانه انجام دهند.

آیات ۳۷ – ۳۵ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَ الْمُسْلِمٰاتِ وَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنٰاتِ وَ الْقٰانِتِينَ وَ الْقٰانِتٰاتِ وَ
الصّٰادِقِينَ وَ الصّٰادِقٰاتِ وَ الصّٰابِرِينَ وَ الصّٰابِرٰاتِ وَ الْخٰاشِعِينَ وَ
الْخٰاشِعٰاتِ وَ الْمُتَصَدِّقِينَ وَ الْمُتَصَدِّقٰاتِ وَ الصّٰائِمِينَ وَ الصّٰائِمٰاتِ وَ الْحٰافِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَ الْحٰافِظٰاتِ وَ الذّٰاكِرِينَ اللّٰهَ كَثِيراً وَ الذّٰاكِرٰاتِ أَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ
مَغْفِرَةً وَ أَجْراً عَظِيماً ﴿۳۵﴾ وَ مٰا كٰانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لاٰ مُؤْمِنَةٍ إِذٰا قَضَى اللّٰهُ وَ
رَسُولُهُ أَمْراً أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَ مَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ
فَقَدْ ضَلَّ ضَلاٰلاً مُبِيناً ﴿۳۶﴾ وَ إِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَ اتَّقِ اللّٰهَ وَ تُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللّٰهُ مُبْدِيهِ وَ
تَخْشَى النّٰاسَ وَ اللّٰهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشٰاهُ فَلَمّٰا قَضىٰ زَيْدٌ مِنْهٰا وَطَراً زَوَّجْنٰاكَهٰا
لِكَيْ لاٰ يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوٰاجِ أَدْعِيٰائِهِمْ إِذٰا قَضَوْا مِنْهُنَّ
وَطَراً وَ كٰانَ أَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولاً ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیات ۳۷ – ۳۵

قطعاً مردهای مسلمان و زنان مسلمان و مردهای مؤمن و زنان مؤمنه و مردان مطیع خدا و زنان مطیع خدا

و مردان راستگو و زنان راستگو و مردان بردبار و زنان بردبار و مردان با خشوع و زنان با خشوع و مردان صدقه‌دهنده و زنان صدقه‌دهنده و مردان روزه‌دار و زنان روزه‌دار و مردانی که دامن خود را پاک نگه می‌دارند و زنانی که دامن خود را پاک نگه می‌دارند و مردانی که خدا را زیاد یاد می‌کنند و زنانی که خدا را زیاد یاد می‌کنند، خدا برای آن‌ها آمرزش و اجر بزرگی آماده کرده است. (۳۵)

و زمانی که خدا و رسولش امری را حتمی قرار داد، برای هیچ مرد مؤمن و زن مؤمنه‌ای اختیاری از جانب خودشان نمی‌باشد و کسی که خدا و رسولش را معصیت کند، پس قطعاً به گمراهی آشکاری گمراه شده است. (۳۶) و زمانی که تو گفتی به آن کسی که خدا به او نعمت داده و تو هم به او نعمت داده بودی، همسرت را برای خودت نگهدار و تقوای الهی را پیشه کن و در دلت مخفی نگه می‌داشتی آنچه را که خدا آن را آشکار می‌کند و از مردم می‌ترسی و حال آنکه خدا سزاوارتر است اینکه از او بترسی. پس چون «زید» نیازش را از آن زن گرفت، ما آن زن را به ازدواج تو درآوردیم، برای اینکه بر مؤمنین در (ازدواج) همسران فرزند خوانده‌هایشان در آن وقتی که از آن‌ها جدا می‌شوند، مشکلی نباشد و فرمان خدا انجام خواهد شد. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۷ – ۳۵ (زن و مرد سالک الی الله)

سالکین الی اللهی که صفات زیر را دارند و یا آن را کسب خواهند کرد، چه زن باشند و چه مرد، خدای تعالی برای آن‌ها بخشایش و مزد زیادی قائل شده است:

۱ – مسلمان و تسلیم در مقابل حقایق اسلام باشند.

۲ – ایمان کاملی به خدا و روز قیامت داشته باشند.

۳ – مطیع خدا و پیامبر اکرم ﷺ باشند.

۴ – راستگو و درستکار باشند.

۵ – بردبار و جدّی باشند.

۶ – در مقابل پروردگار خاشع و خاضع باشند.

۷ – صدقه دهنده و به دیگران مهربان باشند.

۸ – روزه بگیرند.

۹ – دامن خود را از آلودگی‌ها پاک نگه دارند.

۱۰ – زیاد به یاد خدا باشند.

۱۱ – در مقابل قضاوت پروردگار دربارهٔ چیزی خود را مختار ندانند.

۱۲ – آن چنان به پیامبر اکرم ﷺ محبت داشته باشند که اگر دیدند پیامبر اکرم ﷺ تمایل به چیزی که در دست آن‌ها است دارد، بدون معطّلی به او تقدیم کنند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیه ۴۳ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلٰائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمٰاتِ إِلَى النُّورِ وَ كٰانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً ﴿۴۳﴾

ترجمهٔ آیه ۴۳

خدا آن کسی است که بر شما با ملائکه‌اش صلوات می‌فرستد، برای اینکه شما را از تاریکیها به سوی نور بیرون ببرد و خدا به مؤمنین مهربان است. (۴۳)

برداشت از آیه ۴۳ (جهاد با نفس)

سالک الی اللّٰه باید جهاد با نفس کند تا از رحمت خاص الخاص پروردگار استفاده نماید و ملائکه آن رحمت را به او برسانند، تا صد درصد خدای تعالی او را از تاریکی به نور وارد کند و به او مهربان باشد.

آیه ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

وَ لاٰ تُطِعِ الْكٰافِرِينَ وَ الْمُنٰافِقِينَ وَ دَعْ أَذٰاهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَ كَفىٰ بِاللّٰهِ وَكِيلاً ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیه ۴۸

و از کافران و منافقان اطاعت نکن و به اذیّتهای آن‌ها توجّه ننما و بر خدا توکّل کن و کفایت می‌کند اینکه خدا وکیل باشد. (۴۸)

برداشت از آیه ۴۸ (شرح صدر)

سالک الی اللّٰه نباید از کفّار و منافقین اطاعت کند و شرح صدری داشته باشد که به اذیّتهای کفار و منافقین توجّه نکند و بر خدا توکل کند، زیرا خدا او را کفایت خواهد کرد.

آیه ۵۳ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاٰ تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلاّٰ أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلىٰ طَعٰامٍ
غَيْرَ نٰاظِرِينَ إِنٰاهُ وَ لٰكِنْ إِذٰا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذٰا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَ لاٰ
مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذٰلِكُمْ كٰانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَ اللّٰهُ لاٰ
يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَ إِذٰا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتٰاعاً فَسْئَلُوهُنَّ مِنْ وَرٰاءِ حِجٰابٍ
ذٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَ قُلُوبِهِنَّ وَ مٰا كٰانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللّٰهِ وَ لاٰ
أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوٰاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً إِنَّ ذٰلِكُمْ كٰانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيماً ﴿۵۳﴾

ترجمهٔ آیه ۵۳

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، داخل خانه‌های پیغمبر نشوید، مگر اینکه برای خوردن طعام اجازه داده شده باشید، بدون آنکه منتظر وقت غذا باشید. ولی زمانی که دعوت شدید، پس داخل شوید و وقتی که غذا خوردید، پراکنده گردید و با یکدیگر، با صحبت کردن در آنجا مأنوس نشوید. زیرا قطعاً این کار پیغمبر را اذیّت می‌کند و او از شما حیا می‌کند ولی خدا از حقّ حیا نمی‌کند و زمانی که از زنهای پیغمبر چیزی از وسائل را سؤال می‌کنید، از پشت پرده از آن‌ها سؤال کنید. این کار شما برای دلهای شما و دلهای آن‌ها پاکیزه‌تر است و به شما نمی‌رسد که رسول خدا را اذیّت کنید و نباید بعد از او هرگز با همسران او ازدواج کنید. زیرا حتماً این کارتان در نزد خدا (گناه) بزرگی است. (۵۳)

برداشت از آیه ۵۳ (آداب مهمانی)

سالک الی اللّٰه باید مسائل اخلاقی زیر را کاملاً رعایت کند:

۱ – بدون اذن داخل خانهٔ بزرگان و محترمین نشود.

۲ – وقتی برای غذایی دعوت شد، به موقع برود.

۳ – وقتی که غذا خورد، برای صحبت کردن و وقت گذراندن ننشیند و پراکنده شود و به خانهٔ خود برود.

۴ – صاحبخانه را اذیّت نکند زیرا ممکن است او از شما حیا کند که شما را از خانه بیرون نماید.

۵ – اگر چیزی از زن صاحبخانه خواست، از پشت پرده با او حرف بزند.

آیه ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

لاٰ جُنٰاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبٰائِهِنَّ وَ لاٰ أَبْنٰائِهِنَّ وَ لاٰ إِخْوٰانِهِنَّ وَ لاٰ أَبْنٰاءِ إِخْوٰانِهِنَّ وَ لاٰ أَبْنٰاءِ أَخَوٰاتِهِنَّ وَ لاٰ نِسٰائِهِنَّ وَ لاٰ مٰا مَلَكَتْ أَيْمٰانُهُنَّ وَ اتَّقِينَ اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ كٰانَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ آیه ۵۵

مشکلی بر آن‌ها (که بدون حجاب در مقابل آن‌ها ظاهر شوند) نیست، در خصوص پدرانشان و پسرانشان و برادرانشان و پسران برادرانشان و پسران خواهرهایشان و زنان هم‌جنس خود و بردگانشان. و تقوای خدا را پیشه کنید. قطعاً خدا بر هر چیزی شاهد است. (۵۵)

برداشت از آیه ۵۵ (میهمانی اقوام)

زنهای سالکین الی اللّٰه اگر به مهمانی اقوامشان رفتند، پدران و پسران و برادران و پسران برادران و پسران خواهران این زنها، می‌توانند بدون حجاب با آن‌ها حرف بزنند و در عین حال باید تقوی را رعایت کنند زیرا خدا بر اعمالی که انجام می‌دهند ناظر و شاهد است.

آیات ۵۷ – ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

إِنَّ اللّٰهَ وَ مَلاٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ

سَلِّمُوا تَسْلِيماً ﴿۵۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيٰا وَ الْآخِرَةِ وَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذٰاباً مُهِيناً ﴿۵۷﴾

ترجمهٔ آیات ۵۷ – ۵۶

قطعاً خدا و ملائکه‌اش بر پیغمبر صلوات می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر او صلوات بفرستید و سلام بگویید و کاملاً تسلیم باشید. (۵۶)

خدا حتماً در دنیا و آخرت کسانی که خدا و پیغمبرش را اذیّت می‌کنند، لعنت می‌کند و خدا برای آن‌ها عذاب پست‌کننده‌ای را آماده کرده است. (۵۷)

برداشت از آیات ۵۷ – ۵۶ (صلوات)

سالک الی اللّٰه باید صلوات زیاد بفرستد و در مقابل پیغمبر ﷺ تسلیم باشد. و پیامبر اکرم ﷺ را با اعمال ناپسندش اذیت نکند زیرا اگر پیغمبر ﷺ را آزرده نمود، لعنت خدا و پیغمبر ﷺ در دنیا و آخرت بر او خواهد بود و خدا برای او عذاب پست کننده‌ای آماده کرده است.

آیه ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنٰاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتٰاناً وَ إِثْماً مُبِيناً ﴿۵۸﴾

ترجمهٔ آیه ۵۸

و کسانی که مردهای مؤمن و زنهای مؤمنه را به خاطر کاری که نکرده‌اند اذیّت می‌کنند، پس قطعاً تهمت و گناه آشکاری را تحمّل می‌کنند. (۵۸)

برداشت از آیه ۵۸ (تهمت)

سالک الی اللّٰه نباید مردهای مؤمن و زنهای مؤمنه را به کاری که نکرده‌اند متهّم کند زیرا این کار بار گناه آنان را سنگین می‌کند.

آیه ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

يٰا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوٰاجِکَ وَ بَنٰاتِکَ وَ نِسٰاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلاٰبِيبِهِنَّ ذٰلِکَ أَدْنىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلاٰ يُؤْذَيْنَ وَ کٰانَ اللّٰهُ غَفُوراً رَحِيماً ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیه ۵۹

ای پیامبر، به همسرانت و دخترانت و زنهای مؤمنین بگو که پوششهای خود را تا پایین بیندازند، این نزدیکتر است به اینکه(به عفّت) شناخته شوند و مورد اذیّت واقع نشوند و خدا همیشه آمرزندهٔ مهربانی است. (۵۹)

برداشت از آیه ۵۹ (چادر)

زنهای سالک الی اللّه نباید لباسی بپوشند که حجم بدنشان دیده شود. بلکه پوششهای بلندی (یعنی چادر) روی لباسشان بیندازند تا به عفّت شناخته شوند و افراد بد آن‌ها را اذیّت نکنند.

آیات ۶۲ – ۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنٰافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّکَ بِهِمْ ثُمَّ لاٰ يُجٰاوِرُونَکَ فِيهٰا إِلاّٰ قَلِيلاً ﴿۶۰﴾ مَلْعُونِينَ أَيْنَمٰا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَ قُتِّلُوا تَقْتِيلاً ﴿۶۱﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيلاً ﴿۶۲﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ – ۶۰

اگر منافقین و کسانی که در قلبهایشان مرض است و شایعه‌سازان در مدینه دست از کار خود بر ندارند،

ما تو را بر آن‌ها مسلّط می‌کنیم، سپس جز کمی نمی‌توانند در مدینه در کنار تو بمانند. (۶۰)
از رحمت و مهربانیها دور می‌شوند و هر جا پیدا شوند، باید گرفته شوند و جدّاً کشته شوند. (۶۱)
این سنّت خدا در اقوام گذشته بوده است و هرگز برای سنّت خدا تغییری نخواهی یافت. (۶۲)

برداشت از آیات ۶۲ – ۶۰ (امراض روحی)

سالک الی اللّه نباید بگذارد که در قلبش و روحش مرضی باقی بماند و باید به فکر علاج امراض روحی خود باشد و شایع سازی نکند تا بتواند در کنار پیامبر ﷺ و مؤمنین زندگی کند و اگر این چنین نبود، از مهربانی و رحمت خدا جدا می‌شود و اگر مایهٔ فساد بود، باید دستگیر شود و کشته شود زیرا این دستور الهی در اقوام گذشته هم بوده است و قوانین الهی هیچ گاه تغییرپذیر نخواهد بود.

آیات ۷۱ – ۶۹ از سورهٔ مبارکهٔ احزاب

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاٰ تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسىٰ فَبَرَّأَهُ اللّٰهُ مِمّٰا قٰالُوا وَ كٰانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيهاً ﴿۶۹﴾ يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ قُولُوا قَوْلاً سَدِيداً ﴿۷۰﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمٰالَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ مَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ فٰازَ فَوْزاً عَظِيماً ﴿۷۱﴾

ترجمهٔ آیات ۷۱ – ۶۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مانند کسانی که موسی را اذیّت کردند نباشید که خدا موسی را از آنچه (درباره‌اش) می‌گفتند، تبرئه و در نزد خدا موسی آبرومند بود. (۶۹)
ای کسانی که ایمان آورده‌اید، تقوای الهی پیشه کنید و گفتار حقّ را بگوئید. (۷۰) تا خدا اعمالتان را برای شما اصلاح کند و گناهانتان را به نفع شما بیامرزد و کسی که خدا و رسولش را اطاعت کند، قطعاً به رستگاری بزرگی رسیده است. (۷۱)

برداشت از آیات ۷۱ – ۶۹ (اذیّت خدا و پیامبر ﷺ)

سالک الی اللّٰه نباید کاری بکند که خدا و پیغمبر ﷺ را اذیّت کند و بلکه باید تقوی داشته باشد و گفتارش حق باشد تا اعمالش شایسته گردد و گناهانش آمرزیده شود.

«سورهٔ مبارکهٔ فاطر»

آیات ۶ – ۵ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يٰا أَيُّهَا النّٰاسُ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلاٰ تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰاةُ الدُّنْيٰا وَ لاٰ يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿۵﴾ إِنَّ الشَّيْطٰانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمٰا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحٰابِ السَّعِيرِ ﴿۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶ – ۵

ای مردم، قطعاً وعدهٔ خدا حقّ است. پس شما را زندگی دنیا مغرور نکند و شیطان فریبنده شما را به کرم خدا مغرور ننماید. (۵)

قطعاً شیطان دشمن شما است، پس او را به عنوان دشمن خود بگیرید. جز این نیست که او حزب خود را می‌خواند برای اینکه آن‌ها اهل آتش سوزنده باشند. (۶)

برداشت از آیات ۶ – ۵ (غرور)

سالک الی اللّٰه باید بداند که وعدهٔ الهی حقّ است و زندگی حقیقی انسان بعد از مرگ است و زندگی دنیا او را مغرور نکند و شیطان او را به کرم خدا مغرور ننماید.

آیه ۸ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

أَ فَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَناً فَإِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشٰاءُ وَ يَهْدِي مَنْ

يَشٰاءُ فَلاٰ تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرٰاتٍ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمٰا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

ترجمهٔ آیه ۸

آیا کسی که عمل بدش برای او زینت داده شده، پس عمل خود را نیکو می‌بیند؟ حتماً خدا کسی را که بخواهد گمراه می‌کند و کسی را که بخواهد هدایت می‌کند، پس به خاطر حسرتهایت بر آن‌ها جانت را از دست ندهی. حتماً خدا به آنچه می‌کنند، دانا است. (۸)

برداشت از آیه ۸ (اعمال بد)

سالک الی اللّٰه باید کوشش کند که اعمال بدش در نظرش جلوه نکند و حسرت اعمال زشت خودش و دیگران را نبرد.

آیه ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

مَنْ كٰانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَ الْعَمَلُ الصّٰالِحُ يَرْفَعُهُ وَ الَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئٰاتِ لَهُمْ عَذٰابٌ شَدِيدٌ وَ مَكْرُ أُولٰئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾

ترجمهٔ آیه ۱۰

کسی که عزّت را می‌خواهد، پس همهٔ عزّت مال خدا است. به سوی او کلام پاکیزه بالا می‌رود و عمل شایسته آن را بالا می‌برد. و کسانی که نقشه‌های بدی می‌کشند، برای آن‌ها عذاب شدیدی است و مکر این‌ها از بین می‌رود. (۱۰)

برداشت از آیه ۱۰ (عزّت)

سالک الی اللّه اگر در دنیا و آخرت بخواهد عزّت داشته باشد، باید بداند که آن در دست خدا است و تنها عمل صالح است که او را بالا می‌برد و به کمال می‌رساند.

آیات ۱۷ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

يٰا أَيُّهَا النّٰاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرٰاءُ إِلَى اللّٰهِ وَ اللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۵﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَ يَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۶﴾ وَ مٰا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷ – ۱۵

ای مردم، شما نیازمندان به درگاه خدا هستید و خدا او است که بی‌نیاز ستوده‌ای است. (۱۵) اگر بخواهد، شما را از بین می‌برد و خلق تازه‌ای بوجود می‌آورد. (۱۶) و آن بر خدا مشکل نیست. (۱۷)

برداشت از آیات ۱۷ – ۱۵ (فقر)

سالک الی اللّه باید بداند که سرتاپا نیازمند و محتاج پروردگار است و تنها او است که از همه کس و همه چیز بی نیاز است و اگر خدای تعالی بخواهد، همه را نابود می‌کند و مخلوق جدیدی روی کار می‌آورد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیهٔ ۱۸ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

وَ لاٰ تَزِرُ وٰازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرىٰ وَ إِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلىٰ حِمْلِهٰا لاٰ يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَ لَوْ كٰانَ ذٰا قُرْبىٰ إِنَّمٰا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ أَقٰامُوا الصَّلاٰةَ وَ مَنْ تَزَكّٰى فَإِنَّمٰا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهِ وَ إِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیهٔ ۱۸

و گناهکاری گناه دیگری را به عهده نمی‌گیرد و اگر کسی بار سنگینِ دیگری را برای حمل گناه خود بخواند، چیزی از آن را بر عهده نخواهد گرفت و اگر چه از نزدیکان او باشد. جز این نیست که تو کسانی را می‌ترسانی که به پنهانی از پروردگارشان در خشیت‌اند و نماز را بر پا می‌دارند و کسی که تزکیه (نفس) کند، جز این نیست که به نفع خود تزکیه می‌کند و برگشت به سوی خدا است. (۱۸)

برداشت از آیهٔ ۱۸ (تزکیهٔ نفس)

سالک الی اللّٰه باید بداند که هیچ کس گناه دیگری را در نزد خدا به دوش نمی‌کشد ولو از نزدیکان و اقربای انسان باشد و اگر کسی مشغول به تزکیه نفس می‌شود، به نفع خودش تزکیهٔ نفس کرده و خود را از مهالک نجات داده و رستگار گردیده است.

آیات ۲۲ – ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

وَ مٰا يَسْتَوِي الْأَعْمىٰ وَ الْبَصِيرُ ﴿۱۹﴾ وَ لاَ الظُّلُمٰاتُ وَ لاَ النُّورُ ﴿۲۰﴾ وَ لاَ

الظِّلُّ وَ لاَ الْحَرُورُ ﴿۲۱﴾ وَ مٰا يَسْتَوِي الْأَحْيٰاءُ وَ لاَ الْأَمْوٰاتُ إِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ

مَنْ يَشٰاءُ وَ مٰا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۱۹

و کور و بینا با هم یکسان نیستند. (۱۹) و نه تاریکیها و نور (۲۰) و نه سایه و حرارت (۲۱) و زنده‌ها و مرده‌ها با هم مساوی نیستند. قطعاً خدا به هر کسی بخواهد، می‌شنواند ولی تو کسانی را که در قبرها هستند، نمی‌توانی بشنوانی. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۱۹ (بد و خوب با هم مساوی نیستند)

سالک الی اللّٰه باید بداند همان گونه که کور با بینا و تاریکی با نور و سایه با آفتاب و زنده با مرده مساوی نیست افراد غافل از خدا با سالکین الی اللّٰه مساوی نخواهند بود و کسانی که غافل‌اند اگر غفلت‌شان ادامه پیدا کند، منتهی به مرگ روحی‌شان خواهد شد که حتی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هم نمی‌تواند به آن‌ها چیزی بشنواند.

آیات ۳۰ – ۲۸ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

وَ مِنَ النّٰاسِ وَ الدَّوَابِّ وَ الْأَنْعٰامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوٰانُهُ كَذٰلِكَ إِنَّمٰا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ

عِبٰادِهِ الْعُلَمٰاءُ إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿۲۸﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتٰابَ اللّٰهِ وَ أَقٰامُوا

الصَّلاٰةَ وَ أَنْفَقُوا مِمّٰا رَزَقْنٰاهُمْ سِرًّا وَ عَلاٰنِيَةً يَرْجُونَ تِجٰارَةً لَنْ تَبُورَ ﴿۲۹﴾

لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَ يَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ – ۲۸

و همچنین از مردم و جنبندگان و چهارپایان رنگهایشان مختلف می‌باشد. جز این نیست که از میان بندگان خدا، علماء هستند که از خدا می‌ترسند. قطعاً خدا عزیز بخشنده‌ای است. (۲۸)

قطعاً کسانی که کتاب خدا را تلاوت می‌کنند و نماز را بر پا می‌دارند و از آنچه به آن‌ها روزی داده‌ایم، در پنهان و علنی انفاق می‌کنند، این‌ها امید به تجارتی دارند که هرگز پایان‌پذیر نیست. (۲۹)

تا اجرهایشان را کاملاً به آن‌ها عنایت کند و برای آن‌ها از فضل خودش زیادتر بدهد. حتماً او بخشندهٔ شکوری است. (۳۰)

برداشت از آیات ۳۰ – ۲۸ (اهمیّت علم و دانش دینی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که علم و دانش دینی به قدری پر ارزش است که خدای تعالی کسانی را که تحصیل علوم دینی می‌کنند، اهل خشیت و عبادت دانسته و نام آن‌ها در قرآن علماء گذاشته شده است. و کسانی که قرآن می‌خوانند و نماز را بر پا می‌دارند و از آن چه خدا به آن‌ها انفاق کرده علنی و پنهانی انفاق می‌کنند، این‌ها تجارتی کرده‌اند که هرگز پایانی نخواهد داشت و خدای تعالی اجر آن‌ها را کاملاً عنایت می‌کند و از آن چه وعده فرموده بیشتر هم به آن‌ها خواهد داد.

آیات ۴۵ – ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ فاطر

أَ وَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كٰانَ عٰاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ كٰانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ مٰا كٰانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمٰاوٰاتِ وَ لاٰ فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كٰانَ عَلِيماً قَدِيراً ﴿۴۴﴾ وَ لَوْ يُؤٰاخِذُ اللّٰهُ النّٰاسَ بِمٰا كَسَبُوا مٰا تَرَكَ عَلىٰ ظَهْرِهٰا مِنْ دَابَّةٍ وَ لٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذٰا جٰاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللّٰهَ كٰانَ بِعِبٰادِهِ بَصِيراً ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ – ۴۴

آیا چرا در زمین سیر نمی‌کنند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند، چگونه است؟ و حال آنکه آن‌ها قوّتشان از این‌ها بیشتر بود و این چنین نبوده است که خدا ناتوان در مقابل چیزی در آسمانها و یا در زمین باشد. قطعاً خدا عالم قادری بوده است. (۴۴) و اگر خدا مردم را به آنچه به دست می‌آورند مؤاخذه کند، به روی زمین جنبنده‌ای را باقی نمی‌گذارد. ولی تا وقت معیّنی آن‌ها را به تأخیر می‌اندازد. پس زمانی که وقت آن‌ها رسید، پس حتماً خدا به بندگانش بینا است. (۴۵)

برداشت از آیات ۴۵ – ۴۴ (امتحان)

سالک الی اللّٰه باید برای عبرت گرفتن در روی زمین سیر و سفر کند و عاقبت کسانی که قبلاً بوده و قدرت و قوّتشان بیشتر از او بوده است را ببیند و عبرت بگیرد و بداند که خدای تعالی قادر است نگذارد در روی زمین کسی زنده بماند ولی به خاطر امتحانی که از آن‌ها باید بگیرد، به آن‌ها مهلت می‌دهد.

«سورهٔ مبارکهٔ یس»

آیات ۲۱ – ۱۳ از سورهٔ مبارکهٔ یس

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلاً أَصْحابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۱۳﴾ إِذْ أَرْسَلْنا

إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُما فَعَزَّزْنا بِثالِثٍ فَقالُوا إِنّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿۱۴﴾ قالُوا ما

أَنْتُمْ إِلاّ بَشَرٌ مِثْلُنا وَ ما أَنْزَلَ الرَّحْمنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلاّ تَكْذِبُونَ ﴿۱۵﴾

قالُوا رَبُّنا يَعْلَمُ إِنّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿۱۶﴾ وَ ما عَلَيْنا إِلاَّ الْبَلاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۷﴾

قالُوا إِنّا تَطَيَّرْنا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَ لَيَمَسَّنَّكُمْ مِنّا عَذابٌ

أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾ قالُوا طائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَ إِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿۱۹﴾ وَ جاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعى قالَ يا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۰﴾ اتَّبِعُوا مَنْ لا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَ هُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۱﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱ – ۱۳

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

و برای آن‌ها مَثَل اصحاب قریه را بزن، آن زمانی که فرستادگان به طرف آن‌ها آمدند. (۱۳)

زمانی که ما به سوی آن‌ها دو نفر را فرستادیم، پس آن‌ها را تکذیب کردند و ما آن‌ها را به سوّمی عزیز نمودیم، آن‌ها گفتند که ما حتماً به سوی شما فرستادگانی هستیم. (۱۴)

مردم آن قریه گفتند: شما جز بشری مثل ما نیستید و خدای بخشنده چیزی نازل نکرده. شما جز دروغگو چیزی نیستید. (۱۵)

گفتند: پروردگار ما می‌داند که ما قطعاً به سوی شما فرستاده شده‌ایم. (۱۶) و بر ما جز ابلاغ صریح چیزی نیست. (۱۷)

گفتند: ما به شما فال بد زده‌ایم که اگر بس نکنید، شما را سنگسار می‌کنیم و از طرف ما عذاب دردناکی به شما می‌رسد. (۱۸)

گفتند: فال بد شما با شما است، اگر شما بفهمید و متذکّر شوید؟ بلکه شما قوم اسرافکاری هستید. (۱۹)

و مردی از دورترین نقطهٔ شهر با شتاب آمد، گفت: ای قومِ من، از پیامبران پیروی کنید. (۲۰)

پیروی کنید از کسانی که از شما اجری نمی‌خواهند و آن‌ها هدایت‌شدگانند. (۲۱)

برداشت از آیات ۲۱ – ۱۳ (قضیهٔ اصحاب قریه)

سالک الی اللّٰه باید از قضیه‌ای که در اول سورهٔ یس خدای تعالی مثل زده است، مطالب زیر را تعلیم بگیرد:

۱ – آن که راه تبلیغات دینی را به طور صحیح یاد بگیرد و اشتباه نکند.

۲ – با سیاست خاصی طوری موعظه کند که دیگران را عزیز کرده و ضمناً سخنان خودش را به مردم بفهماند.

۳ – به تبلیغ دین اکتفا کند و به سخنان بیهوده گویان توجه نکند.

۴ – از تهدید دیگران اگر خدا پشتیبان او است نترسد.

۵ – از اسراف کنندگان نباشد.

۶ – به کمک دین و رسالت پیامبران علیهم‌السلام برخیزد.

۷ – انصاف داشته باشد و حرف حق را به خصوص از کسانی که اجر و مزدی از او طلب نـمی‌کنند، بپذیرد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۳۲ – ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ یس

يٰا حَسْرَةً عَلَى الْعِبٰادِ مٰا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلاّٰ كٰانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿۳۰﴾ أَ لَمْ
يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنٰا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لاٰ يَرْجِعُونَ ﴿۳۱﴾ وَ إِنْ كُلٌّ لَمّٰا
جَمِيعٌ لَدَيْنٰا مُحْضَرُونَ ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۲ – ۳۰

ای حسرت بر بندگان. پیامبری نزد آن‌ها نیامد، مگر آنکه آن‌ها او را مسخره می‌کردند. (۳۰) آیا ندیدند چقدر از جمعیّتهائی قبل از آن‌ها را هلاک کردیم. قطعاً آن‌ها به سوی این‌ها بر نمی‌گردند. (۳۱) و اینکه همهٔ آن‌ها به نزد ما احضار خواهند شد. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۲ – ۳۰ (استهزاء)

سالک الی اللّٰه علاوه بر این که ناصحین و پیامبران را استهزاء نمی‌کند، به سخنان آن‌ها باید دقیقاً گوش دهد تا هدایت شود و گمراه نگردد که روز قیامت وقتی به محضر پروردگارش رسید سرافراز باشد.

آیات ۴۷ – ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ یس

وَ إِذٰا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مٰا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَ مٰا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۴۵﴾ وَ مٰا
تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيٰاتِ رَبِّهِمْ إِلاّٰ كٰانُوا عَنْهٰا مُعْرِضِينَ ﴿۴۶﴾ وَ إِذٰا قِيلَ لَهُمْ
أَنْفِقُوا مِمّٰا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قٰالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَ نُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشٰاءُ
اللّٰهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلاّٰ فِي ضَلاٰلٍ مُبِينٍ ﴿۴۷﴾

ترجمهٔ آیات ۴۷ – ۴۵

و وقتی که به آن‌ها گفته می‌شود: به خاطر آنچه که پیش روی شما و آنچه که پشت سر شما قرار گرفته، تقوی داشته باشید تا شاید مورد رحمت پروردگار واقع شوید. (۴۵)

و هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان برای آن‌ها نمی‌آید، مگر آنکه آن‌ها از آن اعراض می‌کنند. (۴۶)

و وقتی که به آن‌ها گفته می‌شود: از آنچه خدا روزیتان کرده انفاق کنید، کسانی که کافر شده‌اند، به کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: آیا ما کسی را اطعام کنیم که اگر خدا بخواهد، او را اطعام می‌کند؟ شما جز در گمراهی آشکاری نیستید. (۴۷)

برداشت از آیات ۴۷ – ۴۵ (صفات حسنه)

سالک الی اللّه باید به خاطر آن چه برایش پیش خواهد آمد از اعمال گذشته‌اش بترسد، شاید مورد مهربانی خدا واقع گردد و از آیات الهی اعراض نکند و به آن‌ها دقّت عملی نماید و از آن چه خدای تعالی به او روزی فرموده انفاق کند و عاطفه انسانی داشته باشد و چون در این جهت باید امتحان بدهد، با خود نگوید که اگر خدا می‌خواست به فقرا هم خودش روزی کاملی عنایت می‌کرد که اگر این چنین فکری کرد، در گمراهی و اشتباه کاملی خواهد بود.

آیات ۶۲ – ۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ یس

أَ لَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يا بَنِي آدَمَ أَنْ لا تَعْبُدُوا الشَّيْطانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿۶۰﴾

وَ أَنِ اعْبُدُونِي هٰذا صِراطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۶۱﴾ وَ لَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلاًّ كَثِيراً أَ

فَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ – ۶۰

آیا من با شما، ای فرزندان آدم، (در عالم ذر) عهد نبستم که شیطان را عبادت نکنید؟ که قطعاً او برای شما دشمن آشکاری است. (۶۰) و اینکه مرا عبادت کنید که راه راست همین است. (۶۱)

و قطعاً شیطان از شما گروه زیادی را گمراه کرد. آیا شما تعقّل نمی‌کنید؟ (۶۲)

برداشت از آیات ۶۲ – ۶۰ (تعهّدات)

سالک الی اللّه باید به تعهّداتی که در عالم میثاق و عالم ذر با خدا بسته عمل کند که من جمله بندگی خدا که همان صراط مستقیم است و ترک بندگی شیطان که پیروی از دشمن است، می‌باشد.

آیات ۷۹ – ۷۶ از سورهٔ مبارکهٔ یس

فَلاٰ يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مٰا يُسِرُّونَ وَ مٰا يُعْلِنُونَ ﴿۷۶﴾ أَ وَ لَمْ يَرَ الْإِنْسٰانُ أَنَّا خَلَقْنٰاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذٰا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿۷۷﴾ وَ ضَرَبَ لَنٰا مَثَلاً وَ نَسِيَ خَلْقَهُ قٰالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظٰامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ ﴿۷۸﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهٰا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿۷۹﴾

ترجمهٔ آیات ۷۹ – ۷۶

پس کلام آن‌ها تو را محزون نکند. قطعاً ما آنچه را که پنهان می‌کنند و آنچه را که علنی می‌کنند، می‌دانیم. (۷۶)

آیا انسان نمی‌بیند که ما قطعاً او را از نطفه خلق کرده‌ایم، پس ناگهان او دشمن آشکاری می‌گردد. (۷۷)

و برای ما مثالی زد و خلقت خودش را فراموش کرد. گفت: چه کسی استخوان ما را زنده می‌کند و حال آنکه این پوسیده است؟ (۷۸)

بگو: آن کسی که اوّل مرتبه آن را بوجود آورد، زنده‌اش می‌کند و او به هر خلقتی دانا است. (۷۹)

برداشت از آیات ۷۹ – ۷۶ (سرزنش دشمنان)

سالک الی اللّه نباید از سخنان بیهودهٔ دشمنان دین و راه و مسلکش ناراحت شود، بلکه باید آن‌ها را به خدای تعالی وابگذارد زیرا خدای تعالی پاسخ آن‌ها را خواهد داد.

«سورۀ مبارکۀ صافات»

آیات ۸ – ۱ از سورۀ مبارکۀ صافات

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

وَ الصَّافّٰاتِ صَفًّا ﴿۱﴾ فَالزّٰاجِرٰاتِ زَجْراً ﴿۲﴾ فَالتّٰالِيٰاتِ ذِكْراً ﴿۳﴾ إِنَّ إِلٰهَكُمْ لَوٰاحِدٌ ﴿۴﴾ رَبُّ السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مٰا بَيْنَهُمٰا وَ رَبُّ الْمَشٰارِقِ ﴿۵﴾ إِنّٰا زَيَّنَّا السَّمٰاءَ الدُّنْيٰا بِزِينَةٍ الْكَوٰاكِبِ ﴿۶﴾ وَ حِفْظاً مِنْ كُلِّ شَيْطٰانٍ مٰارِدٍ ﴿۷﴾ لاٰ يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلىٰ وَ يُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جٰانِبٍ ﴿۸﴾

ترجمۀ آیات ۸ – ۱

«به نام خداوند بخشندۀ مهربان»

قسم به ملائکه‌ای که صف در صف ایستاده‌اند. (۱) و قسم به بازدارندگان که به اجبار باز می‌دارند. (۲) پس قرآن را تلاوت می‌کنند. (۳) قطعاً خدای شما یکی است. (۴)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه بین آن‌ها است و پروردگار مشرقها است. (۵)

قطعاً ما آسمان دنیا را به زیور ستارگان زینت کرده‌ایم. (۶) و آن را از هر شیطان سرکشی نگاه داشته‌ایم. (۷)

که نتوانند به ملأ اعلی گوش دهند و به سوی آن‌ها از هر طرف پرتاب می‌شوند. (۸)

برداشت از آیات ۸ – ۱ (مقدّمات ظهور)

سالک الی اللّٰه باید به مسائل زیر توجّهی کامل هم از نظر اعتقادی و هم از نظر اخلاقی داشته باشد:

۱ – باید بداند که خدای تعالی امور دنیا را در آسمانها که خالی از شیاطین است، با ملائکه تدبیر می‌فرماید.

۲ – برای این که شیاطین مبادا به آسمانها بروند و به تدبیرات الهی گوش دهند، از هر طرف به آن‌ها سنگهای آسمانی پرتاب می‌شود.

۳ – آن چه برای شیاطین از اهمیّت زیادتری برخوردار است، مسألهٔ ظهور حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه که با تدبیر الهی چه وقت انجام خواهد شد، می‌باشد.

۴ – خدای تعالی زمان ظهور حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه را به کسی جز به اولیاء خودش اطلاع نمی‌دهد.

۵ – اگر نزدیک ظهور حضرت ولیّ عصر ارواحنا فداه خدای تعالی به خاطر آماده شدن مقدمات ظهور به اولیاء خود اطلاع دهد، با الهامات قلبی خواهد بود و آن‌ها حقّ ندارند به یکدیگر آن را بگویند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ هفتاد و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۵ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

فَاسْتَفْتِهِمْ أَ هُمْ أَشَدُّ خَلْقاً أَمْ مَنْ خَلَقْنٰا إِنّٰا خَلَقْنٰاهُمْ مِنْ طِينٍ لاٰزِبٍ ﴿۱۱﴾

بَلْ عَجِبْتَ وَ يَسْخَرُونَ ﴿۱۲﴾ وَ إِذٰا ذُكِّرُوا لاٰ يَذْكُرُونَ ﴿۱۳﴾ وَ إِذٰا رَأَوْا آيَةً

يَسْتَسْخِرُونَ ﴿۱۴﴾ وَ قٰالُوا إِنْ هٰذٰا إِلاّٰ سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ – ۱۱

از آن‌ها بپرس، آیا خلقت آن‌ها سخت‌تر است یا آنچه را که ما آفریدیم؟ قطعاً ما آن‌ها را از گِل چسبنده خلق نموده‌ایم. (۱۱)

بلکه تو تعجّب نمودی و آن‌ها مسخره کردند. (۱۲) و زمانی که یادآوری می‌شوند، متذکّر نمی‌گردند. (۱۳)

و زمانی که نشانه‌ای را می‌بینند، به مسخره می‌گیرند. (۱۴) و می‌گویند: این جز سِحر آشکاری نیست. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۵ – ۱۱ (عظمت خلقت)

سالک الی اللّٰه باید به عظمت خلقت و کهکشانها نگاه کند و آن‌ها را با خلقت بدن خود بسنجد و بداند که همهٔ عظمت او و اکرام پروردگار، به خاطر روح تزکیه شدهٔ او خواهد بود. بنابراین از مسخره کردن اهل معنی بپرهیزد و از کسانی که به روح و اهمیّت آن بی توجه‌اند، دوری کند زیرا آن‌ها با همهٔ تذکرات الهی متوجّه به حقیقت روح نمی‌شوند و حتی ممکن است حقایق را سحر و جادو تصوّر نمایند.

آیات ۹۰ – ۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

وَ لَقَدْ نادانا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجيبُونَ ﴿۷۵﴾ وَ نَجَّيْناهُ وَ أَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ

الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَ جَعَلْنا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْباقِينَ ﴿٧٧﴾ وَ تَرَكْنا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾

سَلامٌ عَلى نُوحٍ فِي الْعالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنّا كَذلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ مِنْ

عِبادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٨٢﴾ وَ إِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْراهِيمَ ﴿٨٣﴾

إِذْ جاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قالَ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ ما ذا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَ إِفْكًا

آلِهَةً دُونَ اللّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَما ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي

النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾

ترجمهٔ آیات ۹۰ – ۷۵

و قطعاً نوح ما را ندا داد و ما چه خوب اجابت‌کننده‌ای بودیم. (۷۵)

و ما او و اهلش را از حزن و اندوه بزرگی نجات دادیم. (۷۶)

و ما ذریّهٔ او را آنچنان قرار دادیم که باقی بمانند. (۷۷) و در میان آیندگان نام او را نگه داشتیم. (۷۸)

سلام بر نوح در میان همهٔ جهانیان. (۷۹) قطعاً ما اینگونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم. (۸۰)

حقیقتاً او از بندگان مؤمن ما بود. (۸۱) سپس دیگران را غرق کردیم. (۸۲)

و حقیقتاً از شیعیان او ابراهیم بوده است. (۸۳) آن وقتی که با قلبی سالم نزد پروردگارش آمد. (۸۴)

آن وقتی که به پدرش و قومش گفت: چه چیزی را عبادت می‌کنید؟ (۸۵)

آیا به دروغ خدایانی غیر از خدا را اراده کرده‌اید؟ (۸۶)

گمان شما به پروردگار جهانیان چیست؟ (۸۷)

پس نظری به ستارگان انداخت. (۸۸)

و گفت: من کسالت دارم. (۸۹)

پس آن‌ها در حالی که پشت به او کرده بودند، رفتند. (۹۰)

برداشت از آیات ۹۰ – ۷۵ (قضیهٔ حضرت نوح و حضرت ابراهیم علیهما السلام)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق این برداشتها را داشته باشد:

۱ – اگر انسان با اخلاص به سوی خدا حرکت کند و تزکیهٔ نفس نماید، خدا پاسخ او را در نیازمندی‌هایش بسیار خوب می‌دهد.

۲ – خدای تعالی اهل تزکیهٔ نفس و متعلقینشان را از حزن و اندوه بزرگ در دنیا و آخرت نجات می‌دهد.

۳ – اگر به دستورات الهی عمل کند و تزکیهٔ نفسش را به کمال برساند، نامش و ذریه‌اش و خوبیهایش باقی می‌ماند.

۴ – سلامتی از ناحیهٔ پروردگار برای روح او می‌رسد و با قلب سلیم خدا را ملاقات می‌کند.

۵ – اگر بندهٔ واقعی و مؤمن به خدا باشد، خدای تعالی جزای خوبی به او عنایت می‌کند.

۶ – دشمنانش را از بین می‌برد و آن‌ها را نابود می‌کند.

۷ – اگر با دلی پاک و تزکیه شده و سالم به محضر پروردگار برسد، خدای تعالی او را به عنوان مربّی و رهبر برای اقوام و خویشاوندان و نزدیکانش قرار می‌دهد.

۸ – اگر از مؤمنان تزکیه شده که دارای قلب سالمی هستند باشد، خدا او را موفّق به امر به معروف و نهی از منکر و شکستن بتها و استدلال بر وحدانیّت خدا می‌فرماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هفتاد و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۱۳ – ۱۹۱ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

فَراغَ إِلى آلِهَتِهِمْ فَقالَ أَ لا تَأْكُلُونَ ﴿۹۱﴾ ما لَكُمْ لا تَنْطِقُونَ ﴿۹۲﴾ فَراغَ عَلَيْهِمْ

ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿۹۳﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿۹۴﴾ قالَ أَ تَعْبُدُونَ ما تَنْحِتُونَ ﴿۹۵﴾ وَ

اللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَ ما تَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾ قالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿۹۷﴾

فَأَرادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْناهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿۹۸﴾ وَ قالَ إِنِّي ذاهِبٌ إِلى رَبِّي

سَيَهْدِينِ ﴿۹۹﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصّالِحِينَ ﴿۱۰۰﴾ فَبَشَّرْناهُ بِغُلامٍ حَلِيمٍ ﴿۱۰۱﴾ فَلَمّا

بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قالَ يا بُنَيَّ إِنِّي أَرى فِي الْمَنامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ ما ذا تَرى

قالَ يا أَبَتِ افْعَلْ ما تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شاءَ اللّٰهُ مِنَ الصّابِرِينَ ﴿۱۰۲﴾ فَلَمّا

أَسْلَما وَ تَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿۱۰۳﴾ وَ نادَيْناهُ أَنْ يا إِبْراهِيمُ ﴿۱۰۴﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيا إِنّا

كَذلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۰۵﴾ إِنَّ هذا لَهُوَ الْبَلاءُ الْمُبِينُ ﴿۱۰۶﴾ وَ فَدَيْناهُ بِذِبْحٍ

عَظِيمٍ ﴿۱۰۷﴾ وَ تَرَكْنا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۰۸﴾ سَلامٌ عَلى إِبْراهِيمَ ﴿۱۰۹﴾ كَذلِكَ

نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۱۰﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۱﴾ وَ بَشَّرْناهُ بِإِسْحاقَ نَبِيًّا مِنَ

الصّالِحِينَ ﴿۱۱۲﴾ وَ بارَكْنا عَلَيْهِ وَ عَلى إِسْحاقَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِما مُحْسِنٌ وَ ظالِمٌ

لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿۱۱۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱۳ – ۹۱

او مخفیانه به طرف خدایان آن‌ها رفت به خدایان آن‌ها گفت: آیا غذا نمی‌خورید؟ (۹۱)

شما را چه شده که حرف نمی‌زنید؟ (۹۲)

پس به طرف آن‌ها رفت، با دست راستش ضربتی بر آن‌ها زد. (۹۳)

مردم با شتاب به طرف او رفتند. (۹۴)

ابراهیم گفت: آیا آنچه را که می‌تراشید، عبادت می‌کنید؟ (۹۵)

و حال آنکه خدا شما و آنچه را که می‌سازید، خلق فرموده است. (۹۶)

گفتند: کوره‌ای از آتش برای او بنا کنید و او را در آن جهنّم بیندازید. (۹۷)

و خواستند به او نیرنگی بزنند، ما آن‌ها را از پست‌ترینها قرارشان دادیم. (۹۸)

و ابراهیم گفت: من به سوی پروردگارم می‌روم. پروردگارم به زودی مرا راهنمایی می‌کند. (۹۹)

پروردگارِ من! به من فرزندی عنایت کن که از صالحین باشد. (۱۰۰)

پس ما او را به پسری بردبار بشارت دادیم. (۱۰۱)

و چون ابراهیم با فرزندش به «سعی» رسید، گفت: ای پسرم، من در خواب دیده‌ام که تو را ذبح می‌کنم. پس دقّت کن، نظر و رأی تو چیست؟ پسر گفت: ای پدرم، آنچه را که امر شده‌ای، انجام بده. به زودی مرا، انشاءاللّه از بردباران خواهی یافت. (۱۰۲)

پس وقتی که هر دو تسلیم شدند و ابراهیم پیشانی او را به خاک گذاشت. (۱۰۳)

و ما او را ندا دادیم که ای ابراهیم! (۱۰۴)

قطعاً تو به رؤیایت تحقّق بخشیدی. ما نیکوکاران را اینگونه جزا می‌دهیم. (۱۰۵)

قطعاً این همان امتحان آشکار بود. (۱۰۶) و فدایِ او قربانی بزرگی کردیم. (۱۰۷)

و او را برای آیندگان باقی گذاشتیم. (۱۰۸)

سلام بر ابراهیم. (۱۰۹) این گونه ما نیکوکاران را جزا می‌دهیم. (۱۱۰)

قطعاً او از بندگان مؤمن ما بود. (۱۱۱)

و ما او را به اسحاق، پیغمبری که از شایستگان بود، بشارت دادیم. (۱۱۲)

و به او و به اسحاق برکت دادیم و از نسل ابراهیم و اسحاق، نیکوکار و ستمگر به خود، آشکار بودند. (۱۱۳)

برداشت از آیات ۱۱۳ - ۹۱ (بقیّه قضیّهٔ حضرت ابراهیم علیه‌السلام)

سالک الی اللّه باید از قضیّهٔ حضرت ابراهیم علیه‌السلام پندهایی بیاموزد:

۱ - حضرت ابراهیم علیه‌السلام آن چنان استقامتی داشت که وارد بتخانه شد و بتها را درهم کوبید با آن که می‌دانست همهٔ مردم علیه او قیام می‌کنند.

۲ - سالک الی اللّه باید در مقابل دشمنان انبوه آن چنان استقامتی داشته باشد که امر به معروف و نهی از منکرش را ترک نکند.

۳ - در مقابل دشمنان باید عقایدی که برای او قطعی شده اظهار کند و برای آن‌ها استدلال نماید و از هیچ چیز نترسد.

۴ - سالک الی اللّه باید در مقابل محکومیت‌های قضاوت جور، خود را به خدا واگذار کند تا خدا کید آن‌ها را به خود آن‌ها برگرداند.

۵ - سالک الی اللّه باید همیشه به سوی خدا برود و خود را از شایستگان قرار دهد.

۶ - اگر سالک الی اللّه کاملاً توانست استقامت کند و به راه انحرافی نرود و از خدای تعالی خواست که به او در رسیدن مقام صالحین کمک کند، خدا به او دوستان و فرزندان صالحی عنایت می‌فرماید.

۷ - سالک الی اللّه اگر به مقام صالحین رسید و رشد کاملی کرد، برای این که به خود او خدای تعالی بفهماند که به مقام خوبی رسیده، امتحان سختی برای او قرار می‌دهد.

۸ - سالک الی اللّه اوامر الهی را با جدیّت و دقّت ولو آن که حکمتش را نفهمد انجام می‌دهد.

۹ - وقتی که سالک الی اللّه از امتحان خوب بیرون آمد، خدای تعالی کارها را برای او آسان می‌کند و آن قدر به او مقام و درجه می‌دهد که از نیکوکاران محسوب شود.

۱۰ - سالک الی اللّه اگر از امتحان خوب بیرون آمد، خدای تعالی سلامتی او را از جهت روح و بدن تأمین می‌کند و او را می‌ستاید. زیرا خدای تعالی شکور است.

۱۱ - سالک الی اللّه اگر از امتحان خوب بیرون بیاید، خدای تعالی حتی به فرزندانش توفیق بیشتری عنایت می‌کند تا آن‌ها از خوبان باشند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتادم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۲۲ – ۱۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

سَلٰامٌ عَلىٰ مُوسىٰ وَ هٰارُونَ ﴿۱۲۰﴾ إِنّٰا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲۱﴾ إِنَّهُمٰا مِنْ عِبٰادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۲ – ۱۲۰

سلام بر موسی و هارون (۱۲۰)

ما این چنین نیکوکاران را جزا می‌دهیم. (۱۲۱)

آن دو از بندگان مؤمن ما بودند. (۱۲۲)

برداشت از آیات ۱۲۲ – ۱۲۰ (سلام الهی)

خدای تعالی برای پیامبران اولوالعزم آن چنان احترامی قائل است که به آن‌ها سلام گفته و همیشه باید سلام از بزرگتر به کوچکتر باشد، چنان که به حضرت موسی و هارون علیهما السلام خدای تعالی در این آیات عمل فرموده است. زیرا آن‌ها از بندگان مؤمن خدای تعالی بودند.

آیات ۱۲۹ – ۱۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

وَ إِنَّ إِلْيٰاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۲۳﴾ إِذْ قٰالَ لِقَوْمِهِ أَ لا تَتَّقُونَ ﴿۱۲۴﴾ أَ تَدْعُونَ بَعْلاً وَ تَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخٰالِقِينَ ﴿۱۲۵﴾ اللّٰهَ رَبَّكُمْ وَ رَبَّ آبٰائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۲۶﴾ فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿۱۲۷﴾ إِلاّٰ عِبٰادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۲۸﴾ وَ تَرَكْنٰا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲۹ – ۱۲۳

و قطعاً الیاس از پیامبران بوده است. (۱۲۳)

زمانی که به قومش گفت: آیا تقوی پیشه نمی‌کنید؟ (۱۲۴)

آیا بعل[۱] را می‌خوانید و بهترین خلقت‌کنندگان را از دست می‌دهید؟ (۱۲۵)

خدایی که پروردگار شما و پروردگار پدران گذشته‌تان بوده است. (۱۲۶)

پس او را تکذیب کردند. همهٔ آن‌ها (در قیامت) حاضر می‌شوند. (۱۲۷) مگر بندگان خالص شدهٔ خدا. (۱۲۸)

و ما او را برای مردم باقی گذاشتیم. (۱۲۹)

برداشت از آیات ۱۲۹ – ۱۲۳ (قضیهٔ حضرت الیاس علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید معتقد باشد که حضرت الیاس علیه‌السلام از پیامبران بود و قومش را وادار به تزکیهٔ نفس می‌کرد و در مرحلهٔ اول تقوی را به آن‌ها پیشنهاد می‌نمود و اعتقادات صحیح را به آن‌ها راهنمایی می‌کرد و خدای تعالی به خاطر این که او از بندگان خالص شدهٔ خدا بود، او را برای دیگران باقی گذاشت.

آیات ۱۳۲ – ۱۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ﴿۱۳۰﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۱﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳۲ – ۱۳۰

سلام بر آل یاسین. (۱۳۰)

این گونه ما نیکوکاران را جزا می‌دهیم. (۱۳۱)

قطعاً او از بندگان مؤمن ما بود. (۱۳۲)

---

۱ ــ اسم بتی است که قوم الیاس می‌پرستیدند.

برداشت از آیات ۱۳۲ – ۱۳۰ (سلام بر آل محمد ﷺ)

سالک الی اللّٰه باید بداند که آل پیامبر ﷺ یعنی ذریّهٔ آن حضرت از نسل حضرت فاطمهٔ زهرا علیها السلام به قدری مورد لطف پروردگارند که در ردیف پیامبران اولوالعزم به آن‌ها سلام گفته تا این گونه جزای پیامبر اکرم ﷺ و اجر رسالت او را عنایت کند زیرا آن حضرت از بندگان مؤمن خدای تعالی بود. آنجا که فرموده: «آمَنَ الرَّسُولُ بِما أُنزِلَ اِلَیهِ مِن رَبِّهِ».

آیات ۱۴۸ – ۱۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ صافات

وَ إِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۹﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿۱۴۰﴾ فَسَاهَمَ
فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿۱۴۱﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَ هُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۲﴾ فَلَوْ لا أَنَّهُ كانَ مِنَ
الْمُسَبِّحِينَ ﴿۱۴۳﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۴﴾ فَنَبَذْناهُ بِالْعَراءِ وَ هُوَ
سَقِيمٌ ﴿۱۴۵﴾ وَ أَنْبَتْنا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿۱۴۶﴾ وَ أَرْسَلْناهُ إِلى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ
يَزِيدُونَ ﴿۱۴۷﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْناهُمْ إِلى حِينٍ ﴿۱۴۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴۸ – ۱۳۹

و قطعاً یونس از پیامبران بود. (۱۳۹)
آن وقتی که به طرف کشتی پر از مسافر فرار کرد. (۱۴۰)
آن‌ها قرعه انداختند، پس یونس بیرون انداختنی شد. (۱۴۱)
پس ماهی بزرگی او را بلعید و او خود را ملامت می‌کرد. (۱۴۲)
و اگر او غیر از این بود که از تسبیح‌کنندگان بود، (۱۴۳) تا روز قیامت در شکم آن ماهی می‌ماند. (۱۴۴)
پس ما او را در حالی که بیمار بود، به زمین خشکی انداختیم. (۱۴۵)

و بر او درختی از کدو رویاندیم. (۱۴۶)

و ما او را به طرف صد هزار نفر یا بیشتر فرستادیم. (۱۴۷)

پس آن‌ها ایمان آوردند و ما تا مدّتی آن‌ها را از زندگی بهره‌مند نمودیم. (۱۴۸)

برداشت از آیات ۱۴۸ – ۱۳۹ (قضیهٔ حضرت یونس علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از آیاتی که خدای تعالی دربارهٔ حضرت یونس علیه‌السلام در اینجا بیان فرموده استفاده‌های زیر را بکند:

۱ – کوچکترین کوتاهی دربارهٔ انجام وظایفی که به او محوّل شده ننماید.

۲ – با خود فکر نکند که خدای تعالی ممکن است از همهٔ تقصیرات انسان بگذرد و او را به هیچ وجه مؤاخذه نکند.

۳ – گناهان خود را به گردن بگیرد و به دیگران نسبت ندهد.

۴ – خدای تعالی قادر است که همه نوع عذابی را برای انسانی که ظلم به صدها هزار جمعیّت ولو ناخود آگاه کرده، انجام دهد.

۵ – با تسبیح پروردگار و توجّه به حقیقت تسبیح می‌تواند از عذابهای بسیار سخت الهی نجات پیدا کند.

۶ – اگر خدا را از هر عیبی و هر ظلمی منّزه نمود و به آن اعتقاد پیدا کرد، خدا او را از عذابهای سخت نجات می‌دهد و بلکه به او مهربانی می‌کند و حتی از ناراحتی‌های بدنی او را حفظ می‌فرماید.

۷ – اگر با نیکوکاری و با عهده گرفتن ظلمها و با سلامت نفس خواست زندگی کند باید تبلیغات و راهنمایی‌های مردم را نیز به عهده بگیرد زیرا خدای تعالی مهربان است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتاد و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ ص»

آیات ۱۱ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ ص

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

ص وَ الْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۱﴾ بَلِ الَّذينَ كَفَرُوا في عِزَّةٍ وَ شِقاقٍ ﴿۲﴾ كَمْ

أَهْلَكْنا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنادَوْا وَ لاتَ حينَ مَناصٍ ﴿۳﴾ وَ عَجِبُوا أَنْ

جاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَ قالَ الْكافِرُونَ هذا ساحِرٌ كَذّابٌ ﴿۴﴾ أَ جَعَلَ الْآلِهَةَ

إِلهًا واحِدًا إِنَّ هذا لَشَيْءٌ عُجابٌ ﴿۵﴾ وَ انْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَ

اصْبِرُوا عَلى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هذا لَشَيْءٌ يُرادُ ﴿۶﴾ ما سَمِعْنا بِهذا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ

إِنْ هذا إِلاَّ اخْتِلاقٌ ﴿۷﴾ أَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنا بَلْ هُمْ في شَكٍّ مِنْ

ذِكْري بَلْ لَمّا يَذُوقُوا عَذابِ ﴿۸﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزيزِ

الْوَهّابِ ﴿۹﴾ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ ما بَيْنَهُما فَلْيَرْتَقُوا فِي

الْأَسْبابِ ﴿۱۰﴾ جُنْدٌ ما هُنالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزابِ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

«ص» قسم به قرآنی که دارای تذکّراتی است. (۱)

ولی کسانی که کافر شده‌اند، خود را در عزّت و جدائی می‌دانند. (۲)

چقدر ما از مردم را قبل از آن‌ها هلاک کردیم، که آن‌ها فریاد می‌زدند و دیگر وقتی برای نجات آن‌ها نبود. (۳)

و تعجّب می‌کردند که از خود آن‌ها پیامبری برایشان آمده است و کافران می‌گفتند: این ساحر دروغگوئی است. (۴)

آیا خدایان را یک خدا قرار داده؟ قطعاً این چیز عجیبی است. (۵)

و بزرگانشان رفتند (و گفتند:) که بروید و خدایان خود را تحمّل کنید، حتماً این همان چیزی است که هدف است. (۶)

ما این نحوه چیزی در آیین جدیدمان نشنیده‌ایم، این جز یک دین ساختگی چیزی نیست. (۷)

آیا از میان ما فقط بر او قرآن نازل شده؟ بلکه آن‌ها دربارهٔ قرآن من در شکّند. امّا آن‌ها هنوز عذابم را نچشیده‌اند. (۸)

یا مگر خزائن رحمت پروردگارت که عزیز وهّابی است، نزد آن‌ها است؟ (۹)

یا برای آن‌ها مالکیّت آسمانها و زمین و آنچه در بین آن‌ها است می‌باشد؟ پس با هر وسیله‌ای به آسمانها بروند. (۱۰)

لشگر کوچک شکست خورده‌ای، از حزبها در آنجا (در جنگ بدر) هستند؟ (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۱ (تکذیب انبیاء)

از آیات فوق که بیشتر دربارهٔ تکذیب پیامبران الهی است مطالب زیر برداشت می‌شود:

۱ – قرآن دارای تذکراتی است که باید انسان از آن‌ها متذکر شود.

۲ – کفار مغرور، خود را در عزت، متفاوت و برتر از سایر مردم می‌دانند.

۳ – آن‌هایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند و تنها به دنیا فکر می‌کنند و آخرت را فراموش کرده‌اند ناگهان هلاک می‌شوند و فرصتی برای نجات آن‌ها وجود ندارد.

۴ – افراد ظاهر بین، به تقوی و معنویت انسانها که اصل انسان همان است فکر نمی‌کنند و اگر کار خارق

العاده‌ای از آن‌ها ببینند آنرا سحر و جادو تصور می‌کنند.

۵ – این افراد خداهای دروغین را قبول دارند و از خدای احد و واحد که انبیاء معرفی می‌کنند تعجب می‌نمایند.

۶ – آن‌هایی که با زور و قلدری خودشان را بزرگتر از دیگران می‌دانند و به مستضعفین فرمان می‌دهند به آن‌ها می‌گویند که همین کارهای باطل را انجام دهید، هدف همین دنیا است و آخرتی در کار نیست.

۷ – آن‌ها خدا و دین را تکذیب می‌کنند و دین را ساخته دست بشر می‌دانند.

۸ – آن‌هایی که تزکیهٔ نفس نکرده‌اند حسادت و غرورشان مانع از اعتقاد به قرآن می‌شود و در اعتقاداتشان دچار شک و تردید می‌گردند.

۹ – غرور آن‌ها نباید به حدی برسد که گمان کنند رحمت پروردگار فقط مخصوص آن‌ها است و مالکیّت آسمانها و زمین متعلّق به آن‌ها است و حال آن که آن‌ها بیچاره‌اند.

۱۰ – نباید غرور آن‌ها باعث گردد که وقتی از طریق اسباب به آسمانها پرواز کردند خود را مستقل بدانند و خدا را منظور نکنند زیرا گاهی از چیزهای بسیار ضعیف و کوچک ضربه می‌خورند و حتی گاهی از بین می‌روند.

آیات ۲۰ – ۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ ص

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ عادٌ وَ فِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتادِ ﴿۱۲﴾ وَ ثَمُودُ وَ قَوْمُ

لُوطٍ وَ أَصْحابُ الْأَيْكَةِ أُولئِكَ الْأَحْزابُ ﴿۱۳﴾ إِنْ كُلٌّ إِلاّ كَذَّبَ الرُّسُلَ

فَحَقَّ عِقابِ ﴿۱۴﴾ وَ ما يَنْظُرُ هؤُلاءِ إِلاّ صَيْحَةً واحِدَةً ما لَها مِنْ فَواقٍ ﴿۱۵﴾

وَ قالُوا رَبَّنا عَجِّلْ لَنا قِطَّنا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسابِ ﴿۱۶﴾ اصْبِرْ عَلى ما يَقُولُونَ وَ

اذْكُرْ عَبْدَنا داوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوّابٌ ﴿۱۷﴾ إِنّا سَخَّرْنَا الْجِبالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ

بِالْعَشِيِّ وَ الْإِشْراقِ ﴿۱۸﴾ وَ الطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوّابٌ ﴿۱۹﴾ وَ شَدَدْنا مُلْكَهُ

وَ آتَيْناهُ الْحِكْمَةَ وَ فَصْلَ الْخِطابِ ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱۲

قبل از این‌ها قوم نوح و عاد و فرعونِ صاحب میخها (که با آن‌ها شکنجه می‌کرد) تکذیب کردند. (۱۲)

و ثمود و قوم لوط و اهل ایکه، آن‌ها هم حزبهائی بودند. (۱۳)

هیچ یک از این‌ها نبودند جز آنکه پیامبران را تکذیب کردند، پس عقوبتِ من بر آن‌ها تحقّق پیدا کرد. (۱۴)

و این گروه انتظاری نمی‌کشند، جز آنکه صیحهٔ واحده‌ای به آن‌ها برسد و برای آن بازگشتی وجود ندارد. (۱۵)

و گفتند: پروردگار ما، کارنامهٔ ما را برای ما تعجیل کن قبل از آنکه روز حساب برسد. (۱۶)

بر آنچه می‌گویند صبر کن و یاد کن بندهٔ ما داوود را، او صاحب قدرت بود و قطعاً او بسیار توبه‌کننده بود. (۱۷)

ما کوهها را برای او مسخّر کردیم که شب و صبح تسبیح می‌گفتند. (۱۸)

و پرنده‌ها با او محشور بودند و همه (در همهٔ کارها) به او مراجعه می‌کردند. (۱۹)

و سلطنتش را محکم کردیم و به او حکمت و فصل‌الخطاب عنایت فرمودیم. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱۲ (مقام اولیاءِ خدا)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق کاملاً استفاده کند که تکذیب انبیاء به ضرر او است و او را از موفقیّت باز می‌دارد و به مطالب زیر توجه کند:

۱ – عقوبت پروردگار بر انسان به خاطر تکذیب انبیاء و عمل نکردن به دستورات آن‌ها تحقق پیدا می‌کند.

۲ – عقوبت پروردگار به زودی می‌رسد و کارنامه آن‌ها قبلاً برای آن‌ها روشن می‌گردد.

۳ – سالک الی اللّٰه باید به حرفهای نامربوط دشمنان توجه نکند و از اذیتی که دیگران به او می‌کنند رنج

نبرد و بردبار باشد.

۴ – اگر انسان مراحل تزکیهٔ نفس را بگذراند و توبه و انابه نزد پروردگار بکند و از اولیاء خدا شود خدای تعالی اگر صلاح بداند کوهها را مسخر او می‌کند که صبح و شام برای او تسبیح کنند.

۵ – حتی پرندگان را با او مأنوس می‌کند و در خدمت او قرار می‌دهد.

۶ – سلطه و حکمفرمایی او را محکم می‌کند و به او حکمت و فصل الخطاب عنایت می‌فرماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتاد و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۹ – ۱۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ ص

وَ هَلْ أَتاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرابَ ﴿۲۱﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلى داوُودَ فَفَزِعَ

مِنْهُمْ قالُوا لا تَخَفْ خَصْمانِ بَغى بَعْضُنا عَلى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنا بِالْحَقِّ وَ لا

تُشْطِطْ وَ اهْدِنا إِلى سَواءِ الصِّراطِ ﴿۲۲﴾ إِنَّ هذا أَخي لَهُ تِسْعٌ وَ تِسْعُونَ

نَعْجَةً وَ لِيَ نَعْجَةٌ واحِدَةٌ فَقالَ أَكْفِلْنيها وَ عَزَّني فِي الْخِطابِ ﴿۲۳﴾ قالَ لَقَدْ

ظَلَمَكَ بِسُؤالِ نَعْجَتِكَ إِلى نِعاجِهِ وَ إِنَّ كَثيرًا مِنَ الْخُلَطاءِ لَيَبْغي بَعْضُهُمْ

عَلى بَعْضٍ إِلاَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ وَ قَليلٌ ما هُمْ وَ ظَنَّ

داوُودُ أَنَّما فَتَنّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَ خَرَّ راكِعًا وَ أَنابَ ﴿۲۴﴾ فَغَفَرْنا لَهُ ذلِكَ وَ

إِنَّ لَهُ عِنْدَنا لَزُلْفى وَ حُسْنَ مَآبٍ ﴿۲۵﴾ يا داوُودُ إِنّا جَعَلْناكَ خَليفَةً فِي

الْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النّاسِ بِالْحَقِّ وَ لا تَتَّبِعِ الْهَوى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبيلِ

اللّهِ إِنَّ الَّذينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّهِ لَهُمْ عَذابٌ شَديدٌ بِما نَسُوا يَوْمَ

الْحِسابِ ﴿۲۶﴾ وَ ما خَلَقْنَا السَّماءَ وَ الْأَرْضَ وَ ما بَيْنَهُما باطِلاً ذلِكَ ظَنُّ

الَّذينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذينَ كَفَرُوا مِنَ النّارِ ﴿۲۷﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذينَ آمَنُوا وَ

عَمِلُوا الصّالِحاتِ كَالْمُفْسِدينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقينَ كَالْفُجّارِ ﴿۲۸﴾

كِتابٌ أَنْزَلْناهُ إِلَيْكَ مُبارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آياتِهِ وَ لِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبابِ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ – ۲۱

و آیا جریان شاکیانی که از محراب بالا رفتند، به تو رسیده است؟ (۲۱)

که ناگهان بر داوود وارد شدند. داوود از آن‌ها وحشت کرد. گفتند: نترس، دو نفر دعوائی هستیم که یکی بر دیگری تجاوز کرده، پس بین ما به حقّ قضاوت کن و ظلم نکن و ما را به راه راست هدایت فرما. (۲۲)

این برادر من است که دارای نود و نه میش است و برای من یک رأس میش بیشتر نیست. او گفته است که آن یک میش را هم به من بده و با سخن و خطابش به من فشار آورده است. (۲۳)

داوود گفت: قطعاً با این درخواست که یک میش تو را بر میشهای خودش بیفزاید، به تو ظلم نموده و بسیاری از دوستان بعضیشان بر بعض دیگر تجاوز می‌کنند، مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده‌اند و چقدر عدّهٔ آن‌ها کم است. و داوود گمان کرد که جز این نیست که ما او را امتحان می‌کردیم، پس از پروردگارش طلب بخشش کرد و به رکوع رفت و توبه نمود. (۲۴)

پس ما آن را بر او بخشیدیم و او نزد ما دارای مقام خوبی است و عاقبت خوبی خواهد داشت. (۲۵)

ای داوود، قطعاً ما تو را خلیفه در روی زمین قرار دادیم، پس بین مردم به حقّ داوری کن و از هوای نفس خود پیروی نکن که تو را از راه خدا گمراه می‌کند. حتماً کسانی که از راه خدا گمراه شوند، برای آن‌ها عذاب سختی به خاطر آنکه روز حساب را فراموش کرده‌اند، خواهد بود. (۲۶)

و ما آسمان و زمین و آنچه در بین این‌ها است، بیهوده خلق نکرده‌ایم. این گمان کسانی است که کافر شده‌اند، پس وای بر کسانی که کافر شده‌اند از آتش. (۲۷)

آیا ما کسانی را که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام داده‌اند، مانند فسادکنندگان در زمین قرارشان می‌دهیم؟ یا اهل تقوی را مانند معصیت‌کاران قرار می‌دهیم؟ (۲۸)

کتابی که آن را به تو نازل کرده‌ایم، مبارک است برای این است که آیات او را تدبّر کنند و صاحبان مغزها متذکّر شوند. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۹ – ۲۱ (قضیهٔ حضرت داود علیه‌السلام)

از قضیهٔ حضرت داود علیه‌السلام این مطالب برداشت می‌شود:

۱ – سالک الی اللّه باید همیشه در بین دو دوست که نزاع می‌کنند به حق قضاوت کند و به یکی از دو طرف ظلم نکند و عادلانه به آن‌ها رفتار کند.

۲ – سالک الی اللّه باید با دقت بیشتری در قضاوتهایش عمل کند و حرف ناپسند نزند.

۳ – خدای تعالی را باید بخشنده و مهربان بداند و اگر درست در راه کمالات حرکت کند عاقبت خوبی خواهد داشت.

۴ – از هوای نفس پیروی نکند زیرا پیروی از هوای نفس انسان را گمراه می‌کند و دچار عذاب سختی از جانب پروردگارش می‌گردد.

۵ – سالک الی اللّه باید بداند که خدای تعالی آسمان و زمین را بیهوده خلق نکرده و خود را به خاطر این فکر جهنّمی نکند.

۶ – سالک الی اللّه باید بداند که شخص مؤمن و کسی که دارای اعمال شایسته است مانند اهل فساد نیست.

۷ – سالک الی اللّه باید بین افراد فاجر و اهل تقوی فرق بگذارد و تا می‌تواند با متقین زندگی کند.

۸ – سالک الی اللّه باید در قرآن و آیات الهی تدبر کند تا جزء صاحبان مغز و دل و روح سالم محسوب شود.

آیات ۴۰ – ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ ص

وَ وَهَبْنا لِداوُودَ سُلَيْمانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوّابٌ ﴿۳۰﴾ إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ

الصّافِناتُ الْجِيادُ ﴿٣١﴾ فَقالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتّى

تَوارَتْ بِالْحِجابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوها عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَ الْأَعْناقِ ﴿٣٣﴾

وَ لَقَدْ فَتَنّا سُلَيْمانَ وَ أَلْقَيْنا عَلى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنابَ ﴿٣٤﴾ قالَ رَبِّ اغْفِرْلي

وَ هَبْ لي مُلْكًا لا يَنْبَغي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَخَّرْنا لَهُ الرِّيحَ تَجْري بِأَمْرِهِ رُخاءً حَيْثُ أَصابَ ﴿٣٦﴾ وَ الشَّياطينَ كُلَّ بَنّاءٍ

وَ غَوّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَ آخَرينَ مُقَرَّنينَ فِي الْأَصْفادِ ﴿٣٨﴾ هذا عَطاؤُنا فَامْنُنْ أَوْ

أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسابٍ ﴿٣٩﴾ وَ إِنَّ لَهُ عِنْدَنا لَزُلْفى وَ حُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٠﴾

ترجمهٔ آیات ۴۰ – ۳۰

و ما سلیمان را به داوود عنایت کردیم. چه بندهٔ خوبی بود. قطعاً او به سوی خدا بازگشت می‌کرد. (۳۰)

آن وقتی که نزدیک غروب اسبهای چابک تندرو بر او عرضه داشته شد. (۳۱)

گفت: قطعاً من محبّت اسبها را بر یاد پروردگارم ترجیح دادم تا وقت نماز گذشت و خورشید در حجاب رفت. (۳۲)

اسبها را بار دیگر برای من بیاورید. دست به پاها و گردنهای آن‌ها کشید. (۳۳)

و قطعاً ما سلیمان را امتحان کردیم و بر تخت او جسدی را انداختیم، سپس او توبه کرد. (۳۴) گفت: پروردگارِ من، مرا ببخش و سلطنتی به من عطا کن که بعد از من برای احدی سزاوار نباشد، قطعاً تو عطاکننده هستی. (۳۵)

پس ما باد را مسخّر او کردیم. به فرمان او به آرامی حرکت می‌کرد که به هر جا می‌خواهد برود. (۳۶)

و شیاطین را مسخّر او کردیم. همه بنّا و غوّاص بودند. (۳۷) و بقیّهٔ شیاطین در غل و زنجیر بودند. (۳۸)

این عطای ما است. پس می‌خواهی منّت گذار و ببخش یا اگر می‌خواهی بدون حساب نگهدار. (۳۹) و حتماً برای او در نزد ما قرب و منزلت و عاقبت خوبی خواهد بود. (۴۰)

برداشت از آیات ۴۰ – ۳۰ (حضرت سلیمان علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید مانند حضرت سلیمان آن چنان مورد لطف پروردگار قرار بگیرد که خدای تعالی بگوید او چه بنده خوبی بوده است و او به سوی خدا برگردد. و اگر متوجه دنیا و مادیات شد و امتحان گردید و در امتحان کوتاهی نمود از خدا طلب بخشش کند و خدا را آن قدر کریم و عطوف بداند که از او هر حاجتی را که می‌خواهد بتواند طلب کند تا خدای تعالی به او همه چیز را عنایت فرماید، باد را مسخّر او گرداند، شیاطین را برای بنایی و غوّاصی در اختیار او قرار دهد و شیاطین سرکش را در غل و زنجیر برای او ببندد و در نزد پروردگار، مقرب و عاقبت بخیر باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ هشتاد و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۴۴ – ۴۱ از سورهٔ مبارکهٔ ص

وَ اذْكُرْ عَبْدَنٰا أَيُّوبَ إِذْ نٰادىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطٰانُ بِنُصْبٍ وَ عَذٰابٍ ﴿۴۱﴾
اُرْكُضْ بِرِجْلِكَ هٰذٰا مُغْتَسَلٌ بٰارِدٌ وَ شَرٰابٌ ﴿۴۲﴾ وَ وَهَبْنٰا لَهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ
مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنّٰا وَ ذِكْرىٰ لِأُولِي الْأَلْبٰابِ ﴿۴۳﴾ وَ خُذْ بِيَدِكَ ضِغْثاً فَاضْرِبْ
بِهِ وَ لاٰ تَحْنَثْ إِنّٰا وَجَدْنٰاهُ صٰابِراً نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوّٰابٌ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ – ۴۱

و به یاد بیاور بندهٔ ما ایّوب را آن وقتی که پروردگارش را صدا زد که شیطان مرا به رنج و عذاب مبتلا نموده است. (۴۱)

با پای خود به زمین بکوب. این چشمه‌ای است برای شستشو، سرد و آشامیدنی است. (۴۲)

و خانواده‌اش را و مانند آن‌ها را با آن‌ها به خاطر مهربانیمان بر او عنایت کردیم و این تذکّری برای صاحبان مغزها بود. (۴۳)

و دسته‌ای از ساقه‌های گندم را به دستت بگیر، پس با آن بزن و قسم خود را نشکن. حتماً ما ایّوب را صابر یافتیم. خوب بنده‌ای است. قطعاً او توبه‌کننده است. (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ – ۴۱ (جدّیت سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه باید آن قدر جدی به سوی خدا حرکت کند تا خدا در کتاب جاویدانش از او یادی کند و او را از امراض بدنی و روحی نجات دهد و اهل و عیالش را در کنارش با مهربانی قرار دهد و پروردگار متعال او را مدح کند و بگوید: خوب بنده‌ای است زیرا او توبه کننده بوده است.

آیات ۴۷ – ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ ص

وَ اذْكُرْ عِبٰادَنٰا إِبْرٰاهِيمَ وَ إِسْحٰاقَ وَ يَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَ الْأَبْصٰارِ ﴿۴۵﴾

إِنَّا أَخْلَصْناهُمْ بِخالِصَةٍ ذِكْرَى الدّارِ ﴿۴۶﴾ وَ إِنَّهُمْ عِنْدَنا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيارِ ﴿۴۷﴾

ترجمهٔ آیات ۴۷ – ۴۵

و یاد کن بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را که صاحبان قدرت و بینش بودند. (۴۵)
ما آن‌ها را بوسیلهٔ مرحلهٔ خلوص، خالصشان کردیم و آن یادآوری خانهٔ آخرت بود. (۴۶) و قطعاً آن‌ها در نزد ما از انتخاب‌شدگان و خوبان بودند. (۴۷)

برداشت از آیات ۴۷ – ۴۵ (ارتباط با خدا)

سالک الی اللّه باید آن چنان با خدا در ارتباط باشد که خدای تعالی به او قدرت و بینش عنایت فرماید و خود را به این وسیله به مرحلهٔ خلوص برساند و به یاد خانهٔ آخرتش باشد و از اختیار شدگان و خوبان گردد.

آیات ۵۴ – ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ ص

وَ اذْكُرْ إِسْماعيلَ وَ الْيَسَعَ وَ ذَا الْكِفْلِ وَ كُلٌّ مِنَ الْأَخْيارِ ﴿۴۸﴾ هذا ذِكْرٌ وَ إِنَّ لِلْمُتَّقينَ لَحُسْنَ مَابٍ ﴿۴۹﴾ جَنّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوابُ ﴿۵۰﴾ مُتَّكِئينَ فيها يَدْعُونَ فيها بِفاكِهَةٍ كَثيرَةٍ وَ شَرابٍ ﴿۵۱﴾ وَ عِنْدَهُمْ قاصِراتُ الطَّرْفِ أَتْرابٌ ﴿۵۲﴾ هذا ما تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسابِ ﴿۵۳﴾ إِنَّ هذا لَرِزْقُنا ما لَهُ مِنْ نَفادٍ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۴ – ۴۸

و یاد کن اسماعیل و یسع و ذوالکفل را که همهٔ آن‌ها از اخیار بودند. (۴۸)

این یادآوری است و قطعاً برای اهل تقوی نیکو بازگشتی خواهد بود. (۴۹)

درهای بهشتهای دائمی برای آن‌ها باز است. (۵۰) در آن بهشتها تکیه می‌کنند و میوه‌های زیادی و آشامیدنیهائی را در آن می‌خواهند. (۵۱)

و در کنار آن‌ها همسران خمارچشم و هم سنّ و سالی هستند. (۵۲)

این چیزی است که برای روز حساب به شما وعده داده می‌شود. (۵۳)

قطعاً این روزی ما است که برای آن پایانی نیست. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴ – ۴۸ (تقوی)

سالک الی اللّٰه باید تقوی را پیشه کند تا دارای بازگشت خوبی به سوی خدا باشد، درهای بهشتی که همیشگی است به روی او باز شود و او وارد آن بهشتها گردد. و از میوه‌ها و آشامیدنی‌های آن استفاده کند و از همسران خمار چشم و هم سنّ و سال بهره ببرد و وعده‌های الهی را دریافت کند و از روزی معنوی بی پایان استفاده نماید.

آیات ۸۸ – ۷۱ از سورهٔ مبارکهٔ ص

إِذْ قالَ رَبُّکَ لِلْمَلائِکَةِ إِنِّي خالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿۷۱﴾ فَإِذا سَوَّيْتُهُ وَ نَفَخْتُ

فيهِ مِنْ رُوحي فَقَعُوا لَهُ ساجِدينَ ﴿۷۲﴾ فَسَجَدَ الْمَلائِکَةُ کُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿۷۳﴾

إِلاّ إِبْليسَ اسْتَکْبَرَ وَ کانَ مِنَ الْکافِرينَ ﴿۷۴﴾ قالَ يا إِبْليسُ ما مَنَعَکَ أَنْ

تَسْجُدَ لِما خَلَقْتُ بِيَدَيَّ أَسْتَکْبَرْتَ أَمْ کُنْتَ مِنَ الْعالينَ ﴿۷۵﴾ قالَ أَنَا خَيْرٌ

مِنْهُ خَلَقْتَني مِنْ نارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طينٍ ﴿۷۶﴾ قالَ فَاخْرُجْ مِنْها فَإِنَّکَ

رَجيمٌ ﴿۷۷﴾ وَ إِنَّ عَلَيْکَ لَعْنَتي إِلى يَوْمِ الدِّينِ ﴿۷۸﴾ قالَ رَبِّ فَأَنْظِرْني إِلى‌يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿۷۹﴾ قالَ فَإِنَّکَ مِنَ الْمُنْظَرينَ ﴿۸۰﴾ إِلى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿۸۱﴾ قالَ
فَبِعِزَّتِکَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعينَ ﴿۸۲﴾ إِلاّ عِبادَکَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصينَ ﴿۸۳﴾ قالَ فَالْحَقُّ
وَ الْحَقَّ أَقُولُ ﴿۸۴﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْکَ وَ مِمَّنْ تَبِعَکَ مِنْهُمْ أَجْمَعينَ ﴿۸۵﴾ قُلْ
ما أَسْئَلُکُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَ ما أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفينَ ﴿۸۶﴾ إِنْ هُوَ إِلاّ ذِكْرٌ
لِلْعالَمينَ ﴿۸۷﴾ وَ لَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حينٍ ﴿۸۸﴾

ترجمهٔ آیات ۸۸ – ۷۱

آن وقتی که پروردگار تو به ملائکه گفت: قطعاً من خالق بشری که از گِل است، می‌باشم. (۷۱)

پس زمانی که او را درست کردم و در او از روحم دمیدم، برای او به سجده بیفتید. (۷۲)

پس ملائکه، همهٔ آن‌ها با هم سجده کردند. (۷۳)

مگر ابلیس که تکبّر کرد و از کافران بود. (۷۴)

خدا گفت: ای ابلیس، چه چیز تو را مانع شد از اینکه سجده کنی برای چیزی که من با دو دستم خلقش کرده‌ام؟ آیا تکبّر کردی یا از برتری‌جویان بودی؟ (۷۵)

ابلیس گفت: من بهتر از او هستم، تو مرا از آتش خلق کردی ولی او را از گِل آفریدی. (۷۶)

خدا فرمود: از اینجا خارج شو، قطعاً تو رانده شده‌ای. (۷۷)

و بر تو لعنت من تا روز جزا خواهد بود. (۷۸)

ابلیس گفت: پروردگارِ من، مرا تا روزی که مردم (در قیامت) مبعوث می‌شوند، مهلت بده. (۷۹)

خدا فرمود: تو حتماً از مهلت داده شدها هستی. (۸۰) تا روز وقت معلوم. (۸۱)

شیطان گفت: به عزّتت قسم، حتماً همهٔ آن‌ها را گمراه می‌کنم. (۸۲)

مگر بندگان تو را، از بین آن‌ها، عدّه‌ای که پاک و منزّه‌اند. (۸۳)

خدا فرمود: حقّ است و حقّ را می‌گویم. (۸۴)

جهنّم را از تو و از همگی آن‌ها که از تو پیروی کنند پُر خواهم کرد. (۸۵)

بگو: من بر این کارم از شما اجری سؤال نمی‌کنم و من از تحمیل‌کنندگان نیستم. (۸۶)

آن (قرآن) جز تذکّری برای جهانیان نیست. (۸۷)

و قطعاً توضیح مطالبش را بعد از مدّتی خواهید دانست. (۸۸)

برداشت از آیات ۸۸ – ۷۱ (جریان حضرت آدم علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید از قضیهٔ خلقت انسان و جریان حضرت آدم علیه‌السلام و مخالفت ابلیس با خدای تعالی چند پند بگیرد:

۱ – آن که خدای تعالی با بندگان پاکش کارهایی را که می‌خواهد بکند در میان می‌گذارد.

۲ – آن که به آن‌ها اجازه می‌دهد اظهار نظر بکنند و آن چه می‌فهمند اظهار نمایند.

۳ – آن که روح مستقلاً خلق شده و قبل از بدن دارای صفات الهی بوده است.

۴ – آن که شیطان و ابلیس به خاطر تکبّرش در زمرهٔ کفار قرار گرفت.

۵ – کبر و برتری جویی انسان را از خدا دور می‌کند.

۶ – سالک الی اللّٰه نباید به ظاهر ملکی بیشتر از علم و دانش و معنویات ملکوتی توجه داشته باشد.

۷ – اگر کبر و برتری جویی داشت و به ظاهر ملکی انسان توجه داشت علاوه بر آن که رانده درگاه پروردگار می‌شود لعنت خدا بر او خواهد بود و از رحمت خدا دور می‌گردد.

۸ – اگر انسان عبادتی انجام داد مزدش در نزد خدا محفوظ می‌ماند.

۹ – تا می‌تواند در مقابل پروردگار تسلیم باشد و با خدای تعالی لجبازی نکند زیرا همهٔ قدرت در دست خدا است و اگر این چنین کند خدای تعالی او را در روز قیامت به عذابهای دردناکی معذّب می‌کند.

۱۰ – اگر بخواهد سخنش در دیگران تأثیر بکند باید برای اجر و مزدی سخن نگوید و چیزی بر دیگران تحمیل نکند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتاد و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ زمر»

آیات ۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

تَنْزِيلُ الْكِتٰابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿۱﴾ إِنَّا أَنْزَلْنٰا إِلَيْكَ الْكِتٰابَ بِالْحَقِّ
فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ ﴿۲﴾ أَلاٰ لِلّٰهِ الدِّينُ الْخٰالِصُ وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ
دُونِهِ أَوْلِيٰاءَ مٰا نَعْبُدُهُمْ إِلاّٰ لِيُقَرِّبُونٰا إِلَى اللّٰهِ زُلْفىٰ إِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي
مٰا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللّٰهَ لاٰ يَهْدِي مَنْ هُوَ كٰاذِبٌ كَفّٰارٌ ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

کتابی که از جانب خدای عزیز حکیم نازل شده است. (۱)

حتماً ما به سوی تو این کتاب را به حقّ نازل نمودیم. پس عبادت کن خدا را در حالی که برای او دین را خالص کرده باشی. (۲) آگاه باش، دین خالص مال خدا است و کسانی که غیر از خدا اولیائی برای خود می‌گیرند، (می‌گویند:) آن‌ها را عبادت نمی‌کنیم، مگر به خاطر اینکه ما را (آن‌ها) در مرتبهٔ قرب به خدا نزدیک کنند. قطعاً خدا بینشان در آنچه آن‌ها دربارهٔ آن اختلاف دارند، حکم می‌کند. حتماً خدا کسی را که دروغگوی کافری است، هدایت نمی‌کند. (۳)

برداشت از آیات ۳ – ۱ (بندگی با اخلاص)

سالک الی اللّٰه باید بداند که وقتی از قرآن می‌تواند کمال استفاده را بکند که بندگی خدا را رسماً انجام دهد و راه و روش و دینش را برای خدا خالص قرار دهد زیرا دین خالص تنها برای خدا باید باشد و نباید غیر خدا را ولو به عنوان رابط بین خدا و خلق و بدون اذن پروردگار ولیّ خود بداند و بداند که خدا کافر دروغگو

را هدایت نمی‌کند.

آیات ۱۵ – ۱۷ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَ لا يَرْضى لِعِبادِهِ الْكُفْرَ وَ إِنْ تَشْكُرُوا
يَرْضَهُ لَكُمْ وَ لا تَزِرُ وازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرى ثُمَّ إِلى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِما
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَليمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَ إِذا مَسَّ الْإِنْسانَ ضُرٌّ دَعا
رَبَّهُ مُنيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ ما كانَ يَدْعُوا إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَ
جَعَلَ لِلّهِ أَنْدادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَليلاً إِنَّكَ مِنْ
أَصْحابِ النّارِ ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قانِتٌ آناءَ اللَّيْلِ ساجِدًا وَ قائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَ
يَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذينَ لا يَعْلَمُونَ إِنَّما
يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبابِ ﴿٩﴾ قُلْ يا عِبادِ الَّذينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذينَ
أَحْسَنُوا في هذِهِ الدُّنْيا حَسَنَةٌ وَ أَرْضُ اللّهِ واسِعَةٌ إِنَّما يُوَفَّى الصّابِرُونَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسابٍ ﴿١٠﴾ قُلْ إِنّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَ
أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنّي أَخافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبّي عَذابَ

يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ أَلا ذلِكَ هُوَ الْخُسْرانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ – ۷

اگر کافر شوید، خدا از شما بی‌نیاز است و برای بندگانش کفر را رضایت نمی‌دهد و اگر شکر کنید، خدا برای شما از آن شکر راضی می‌شود و هیچ گناهکاری گناه دیگری را به دوش نمی‌کشد. سپس برگشت شما به سوی پروردگارتان خواهد بود. پس شما را به آنچه کرده‌اید خبر می‌دهد. قطعاً خدا دانا است به آنچه در دلها می‌گذرد. (۷)

و زمانی که به انسان ضرری می‌رسد، پروردگارش را می‌خواند، در حالی که به طرف او بر می‌گردد. سپس وقتی که خدا نعمتی از نزد خود به او می‌دهد، آنچه را که قبلاً به خاطر آن می‌خوانده، فراموش می‌کند و برای خدا اضدادی قرار می‌دهد، برای اینکه از راه خدا منحرف شود. بگو: کمی از کفرت بهره بگیر، حتماً تو از اهل آتشی. (۸)

آیا چه کسی است که او لحظات شب را به عبادت مشغول است، در حال سجده و در حال قیام از آخرت می‌ترسد و امید رحمت پروردگارش را دارد؟ بگو: آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند با هم مساوی هستند؟ جز این نیست که صاحبان مغز متذکّر می‌شوند. (۹)

بگو: ای بندگان من که ایمان آورده‌اید، تقوای پروردگارتان را داشته باشید، برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده‌اند نیکی است و زمین خدا وسیع است. جز این نیست که صابران اجرشان کامل و بی‌حساب داده می‌شود. (۱۰)

بگو: قطعاً به من فرمان داده شده که خدا را بندگی کنم در حالی که دین را برای او خالص کرده باشم. (۱۱) و مأموریّت دارم که من اوّل مسلمان باشم. (۱۲)

بگو: اگر من معصیت پروردگارم را بکنم، از عذاب روز بزرگ می‌ترسم. (۱۳)

بگو: من بندگی خدا را در حالی که برای او دینم را خالص کرده‌ام، می‌کنم. (۱۴)

پس شما هر چه را می‌خواهید، غیر از خدا عبادت کنید. بگو: زیانکاران کسانی هستند که بـه خـود و خویشاوندانشان روز قیامت ضرر می‌زنند. آگاه باشید که همین است آن ضرر آشکار. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۵ – ۷ (نکات قابل توّجه)

سالک الی اللّٰه باید نکات زیر را کاملاً به خاطر بسپارد و در راه سیر و سلوکش به آن‌ها عمل کند:

۱ – باید بداند که خدای تعالی بی نیاز از اعمال و عبادات او است.

۲ – باید بداند که خدا برای بندگانش کفر و کفران نعمت را رضایت نمی‌دهد.

۳ – باید بداند که خدای تعالی می‌خواهد بندگانش شاکر باشند تا از آن‌ها راضی شود.

۴ – باید بداند که بار گناه کسی را دیگری به دوش نمی‌کشد.

۵ – باید بداند که برگشت همه به سوی خدا است و خدای تعالی او را آگاه می‌کند به آنچه که عمل کرده و آنچه که در قلبش گذشته است.

۶ – نباید وقتی دارای نعمت است خدا را فراموش کند و برای خدا شریک قرار دهد ولی وقتی که کمبود و ناراحتی بر او فشار می‌آورد دست به دامن پروردگار بزند و دعا کند. زیرا خدا از این گونه افراد منافق بیزار است و آن‌ها را جهنمی می‌داند.

۷ – باید با کمال استقامت در نیمه‌های شب لحظاتی مشغول عبادت باشد، سجده کند و در حال قیام با خدا مناجات کند و از روز قیامت بترسد و در عین حال امیدوار به رحمت پروردگار باشد.

۸ – باید بداند و متذکر این معنی همیشه باشد که شخص دانا و نادان در پیشرفتهای روحی مسـاوی نیستند.

۹ – سالک الی اللّٰه باید تقوی و نگهداری خود از معصیت پروردگارش را رعایت کند.

۱۰ – باید به کسانی که در این دنیا به او خوبی می‌کنند خوبی کند.

۱۱ – بداند که زمین خدا وسعت دارد و می‌تواند برای جلب خوبیها در آن سفر کند.

۱۲ – بداند که خدای تعالی جزای صابرین و کسانی که دارای استقامت اند را بی حساب عنایت می‌کند.

۱۳ – باید عبادت و دینش روی اخلاص باشد و تنها خدا را عبادت کند.

۱۴ – باید به قدری در سیر و سلوکش جدی باشد که در بین همه از همه تسلیم‌تر در برابر اوامر الهی باشد.

۱۵ – باید برای معصیتش، از عذاب روز قیامت بترسد.

۱۶ –باید معتقد باشد که پیامبر اکرم ﷺ بندهٔ خالص خدا بوده است.

۱۷ – نباید هر چه نفس اماره‌اش می‌خواهد، آن را بپرستد.

۱۸ – کسانی که این راه و روش و الگو بودن پیامبر اکرم ﷺ را برای خود قرار ندهند، به خودشان و اهل‌بیت‌شان ضرر رسانده‌اند و بسیار ضرر آشکاری نموده‌اند.

آیات ۲۴ – ۱۷ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

وَ الَّذينَ اجْتَنَبُوا الطّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوها وَ أَنابُوا إِلَى اللّهِ لَهُمُ الْبُشْرى
فَبَشِّرْ عِبادِ ﴿۱۷﴾ الَّذينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولئِكَ الَّذينَ
هَداهُمُ اللّهُ وَ أُولئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبابِ ﴿۱۸﴾ أَ فَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذابِ
أَ فَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النّارِ ﴿۱۹﴾ لكِنِ الَّذينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِها
غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ وَعْدَ اللّهِ لا يُخْلِفُ اللّهُ الْميعادَ ﴿۲۰﴾ أَلَمْ
تَرَ أَنَّ اللّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً فَسَلَكَهُ يَنابيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوانُهُ ثُمَّ يَهيجُ فَتَراهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطامًا إِنَّ في ذلِكَ
لَذِكْرى لِأُولِي الْأَلْبابِ ﴿۲۱﴾ أَ فَمَنْ شَرَحَ اللّهُ صَدْرَهُ لِلإِسْلامِ فَهُوَ عَلى نُورٍ
مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّهِ أُولئِكَ في ضَلالٍ مُبينٍ ﴿۲۲﴾
اللّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَديثِ كِتابًا مُتَشابِهًا مَثانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذينَ

يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ إِلى ذِكْرِ اللّهِ ذلِكَ هُدَى اللّهِ

يَهْدي بِهِ مَنْ يَشاءُ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ فَما لَهُ مِنْ هادٍ ﴿٢٣﴾ أَ فَمَنْ يَتَّقي

بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذابِ يَوْمَ الْقِيامَةِ وَ قيلَ لِلظّالِمينَ ذُوقُوا ما كُنْتُمْ

تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

ترجمهٔ آیات ۲۴ – ۱۷

و کسانی که از بندگی طاغوت اجتناب می‌کنند و به سوی خدا بر می‌گردند، بر آن‌ها بشارت باد، پس به بندگان من بشارت بده. (۱۷)

کسانی که سخن را می‌شنوند و از نیکوترینش پیروی می‌کنند، آن‌ها کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده و آن‌ها همان صاحبان مغزند. (۱۸)

آیا کسی که فرمان عذاب بر او تحقّق پیدا کرده، آیا پس تو می‌توانی کسی را که در آتش است نجات دهی؟ (۱۹)

ولی کسانی که تقوای پروردگارشان را پیشه کرده‌اند، برای آن‌ها قصرهائی است که بالای آن قصرها، قصرهای بنا شدهٔ دیگری است و از زیر آن قصرها نهرهائی جاری است. (این) وعدهٔ خدا است. خدا وعده را تخلّف نمی‌کند. (۲۰)

آیا ندیدی که قطعاً خدا از آسمان آب را نازل کرد، پس آن را به طرف چشمه‌هائی در زمین روان کرد، سپس بوسیلهٔ آن زراعتهائی به رنگهای مختلف خارج می‌نماید، سپس خشک می‌شود، پس آن را زرد شده می‌بینی، سپس آن را خُرد قرار می‌دهد؟ حتماً در آن یادآوری برای صاحبان مغزها است. (۲۱)

پس آیا چه کسی است که خدا به او شرح صدر برای پذیرش اسلام داده است، پس او بر نوری از پروردگارش واقع شده است؟ پس وای بر آن‌هائی که قلوبشان در برابر ذکر خدا قساوت گرفته، این‌ها در گمراهی آشکاری هستند. (۲۲)

خدا بهترین حدیث را نازل کرده به صورت کتابی که آیاتش مشابه یکدیگرند، آیاتی مکرّر دارد.

پوستهای کسانی که از پروردگارشان می‌ترسند، از شنیدن آن به لرزه می‌افتد. سپس بدنشان و روحشان در مقابل ذکر خدا نرم می‌گردد. آن هدایت خدا است که بوسیلهٔ آن کسی را که بخواهد هدایت می‌کند و کسی را که خدا گمراه کند، پس برای او راهنمائی نیست. (۲۳)

آیا چه کسی است که بتواند بوسیلهٔ وجههٔ خود بدی عذاب روز قیامت را از خود دور کند؟ و به ستمگران گفته می‌شود: بچشید آنچه را که بدست آورده‌اید. (۲۴)

برداشت از آیات ۲۴ – ۱۷ (دوازده مورد از نکات مهّم)

سالک الی اللّٰه باید با توجه به مسائل زیر خودش را اصلاح کند:

۱ – اگر بخواهد به حقیقت برسد، باید خودش را از هرگونه پرستش غیر خدا دور نگه دارد.

۲ – اگر بخواهد خدای تعالی به او بشارت بهشت بدهد، باید درِ خانهٔ خدا انابه و توبه کند.

۳ – اگر بخواهد از جانب خدا هدایت شود و صاحب عقل و مغز و معرفت گردد. باید سخنان را بشنود و بهترین آن را انتخاب کند.

۴ – اگر بخواهد وظیفه‌اش را انجام بدهد، باید به آن‌هایی که امر به معروف و نهی از منکر را می‌پذیرند، امر به معروف و نهی از منکر کند و آن‌هایی که نمی‌پذیرند، خودش را برای آن‌ها به زحمت نیندازد.

۵ – اگر بخواهد در غرفه‌های بهشتی که از دامن آن‌ها نهرها جاری است برسد، باید تا می‌تواند تقوی را رعایت کند.

۶ – اگر بخواهد اعتقاداتش صحیح باشد، باید معتقد به این که خدا خلف وعده نمی‌کند، باشد.

۷ – اگر بخواهد از صاحبان مغز و عقل محسوب شود، باید در نشانه‌های خدا در آسمانها و زمین تفکر کند و چگونگی بیرون آمدن زراعت را از زمین بفهمد.

۸ – اگر بخواهد از طرف پروردگارش نوری به قلبش بتابد، باید شرح صدری در مقابل دستورات اسلام داشته باشد.

۹ – اگر بخواهد گمراه نشود باید از قساوت قلب با یاد خدا دوری کند.

۱۰ – اگر بخواهد در مقابل آیات الهی بدنش بلرزد، باید کتاب خدا را با تدبر بخواند.

۱۱ – اگر بخواهد خدا او را هدایت کند، باید از هدایت غیر خدا دوری کند تا گمراه نشود.

۱۲ – اگر بخواهد از عذابهای سخت روز قیامت دور شود، به مسائل بالا عمل کند تا به او گفته نشود که عذابهای سخت را بچشید به خاطر آن چه که انجام داده‌اید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ هشتاد و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۹ – ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

وَ لَقَدْ ضَرَبْنٰا لِلنّٰاسِ فِي هٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۷﴾

قُرْآناً عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۸﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلاً رَجُلاً فِيهِ

شُرَكٰاءُ مُتَشٰاكِسُونَ وَ رَجُلاً سَلَماً لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيٰانِ مَثَلاً الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ

أَكْثَرُهُمْ لاٰ يَعْلَمُونَ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ – ۲۷

و قطعاً ما برای مردم در این قرآن هر مثلی را زده‌ایم، شاید آن‌ها متذکّر شوند. (۲۷)

قرآنی عربی که انحرافی ندارد، شاید آن‌ها تقوی پیشه کنند. (۲۸)

خدا مَثَلی می‌زند مردی که در مالکیّت او چند نفر که با هم دعوا دارند شریکند و مردی که تنها تسلیم یک نفر است. آیا این دو مَثلشان مساوی است؟ الحمدللّه، بلکه بیشتر این‌ها نمی‌دانند. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۹ – ۲۷ (انتخاب راه)

سالک الی اللّه باید با تدبر در قرآن و مثلهایی که خدا در آن زده است از خواب غفلت بیدار شود و متذکر حقایق الهی گردد و به دستورات قرآن عمل کند تا تقوای حقیقی را بدست آورد و تا می‌تواند تسلیم یک استاد و یک راه بشود و دربارهٔ راهش و استادش تحقیق کند و هر روز به مسلک‌های مختلف با همهٔ اختلافی که اقطاب مختلف صوفیه دارند، تسلیم نشود.

آیات ۳۷ – ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَ كَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جاءَهُ أَ لَيْسَ فِي جَهَنَّمَ

مَثْوًى لِلْكافِرينَ ﴿۳۲﴾ وَ الَّذي جاءَ بِالصِّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهِ أُولئِکَ هُمُ
الْمُتَّقُونَ ﴿۳۳﴾ لَهُمْ ما يَشاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذلِکَ جَزاءُ الْمُحْسِنينَ ﴿۳۴﴾ لِيُکَفِّرَاللّهُ
عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذي عَمِلُوا وَ يَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذي كانُوايَعْمَلُونَ ﴿۳۵﴾
أَ لَيْسَ اللّهُ بِكافٍعَبْدَهُ وَ يُخَوِّفُونَکَ بِالَّذينَ مِنْ دُونِهِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ
فَما لَهُ مِنْ هادٍ ﴿۳۶﴾ وَ مَنْ يَهْدِ اللّهُ فَما لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَ لَيْسَ اللّهُ بِعَزيزٍ ذِي
انْتِقامٍ ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیات ۳۷ – ۳۲

پس چه کسی ظالم‌تر از آن کسی است که بر خدا دروغ می‌بندد و وقتی سخن صحیح به او می‌رسد درستی را تکذیب می‌کند؟ آیا در جهنّم جائی برای کافران نیست؟ (۳۲)

و کسی که سخن راستی بیاورد و تصدیقش کند، آن‌ها همان پرهیزکارانند. (۳۳)

برای این پرهیزکاران هر چه بخواهند نزد پروردگارشان هست. آن جزای نیکوکاران است. (۳۴)

تا خدا بدترین چیزی را که عمل کرده‌اند، از آن‌ها جبران کند و اجر آن‌ها را به بهتر از آنچه کرده‌اند، جزا دهد. (۳۵)

آیا خدا کفایت‌کنندهٔ بنده‌اش نیست؟ ولی آن‌ها تو را به کسانی که غیر از خدا هستند، می‌ترسانند و کسی را که خدا گمراه کند، برای او راهنمائی وجود ندارد. (۳۶)

و کسی را که خدا هدایت کند، برای او گمراه‌کننده‌ای وجود ندارد. آیا خدا عزیز صاحب انتقامی نیست؟ (۳۷)

برداشت از آیات ۳۷ – ۳۲ (هدایت پروردگار)

سالک الی اللّه باید از آیات فوق استفاده‌های زیر را بکند:

اول: بداند که ظالم‌ترین مردم کسی است که به خدا دروغ ببندد و راستی را تکذیب کند.

دوم: اهل تقوی کسانی هستند که راست بگویند و راستی‌ها را قبول کنند که برای این‌ها در نزد پروردگارشان جزای خوبی خواهد بود و پروردگارشان کارهای بد آن‌ها را جبران می‌کند و جزای آن‌ها را به بهترین وجه عنایت می‌کند.

سوم: سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر درست در بندگی خدا حرکت کند خدای تعالی او را کفایت می‌کند.

چهارم: نباید از کسانی که خدا پرست نیستند بترسد.

پنجم: باید بداند کسی را که خدا گمراه کند و به حال خودش او را وابگذارد هدایت کننده‌ای برای او پیدا نمی‌شود.

ششم: باید بداند کسی را که خدا هدایت کند دیگران نمی‌توانند او را گمراه و سرگردانش نمایند.

آیه ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

وَ إِذٰا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لاٰ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ إِذٰا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذٰا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیه ۴۵

و زمانی که خدا به وحدانیّت یاد می‌شود، دلهای کسانی که ایمان به آخرت نیاورده‌اند مشمئز می‌شود و وقتی که غیر از خدا یاد می‌گردد، ناگهان آن‌ها ابراز خوشحالی می‌کنند. (۴۵)

برداشت از آیه ۴۵ (یاد خدا)

سالک الی اللّٰه باید وقتی که خدای تعالی به وحدانیت یاد می‌شود دلش روشن گردد و مثل کفار که با یاد خدا و آخرت دلشان مشمئز می‌شود، نباشد.

آیه ۴۹ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

فَإِذٰا مَسَّ الْإِنْسٰانَ ضُرٌّ دَعٰانٰا ثُمَّ إِذٰا خَوَّلْنٰاهُ نِعْمَةً مِنّٰا قٰالَ إِنَّمٰا أُوتِيتُهُ عَلىٰ

عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لا يَعْلَمُونَ ﴿۴۹﴾

ترجمهٔ آیه ۴۹

و زمانی که به انسان ضرری می‌رسد، ما را می‌خواند. سپس وقتی نعمتی از جانب خودمان به او می‌دهیم، می‌گوید: آن فقط به خاطر علم و دانش (خودم) به من داده شده است، بلکه این امتحانی است ولی اکثر آن‌ها نمی‌دانند. (۴۹)

برداشت از آیه ۴۹ (انس با خدا)

سالک الی اللّٰه باید در تمام احوال انس با پروردگارش داشته باشد و مثل کسانی که وقتی سختی به آن‌ها می‌رسد دعا می‌کنند و در راحتی‌ها به یاد خدا نیستند، نباشد.

آیات ۵۹ – ۵۰ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

قَدْ قالَهَا الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَما أَغْنى عَنْهُمْ ما كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۵۰﴾ فَأَصابَهُمْ سَيِّئاتُ ما كَسَبُوا وَ الَّذينَ ظَلَمُوا مِنْ هؤُلاءِ سَيُصيبُهُمْ سَيِّئاتُ ما كَسَبُوا وَ ما هُمْ بِمُعْجِزينَ ﴿۵۱﴾ أَ وَ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشاءُ وَ يَقْدِرُ إِنَّ في ذٰلِكَ لَآياتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾ قُلْ يا عِبادِيَ الَّذينَ أَسْرَفُوا عَلى أَنْفُسِهِمْ لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَميعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحيمُ ﴿۵۳﴾ وَ أَنيبُوا إِلى رَبِّكُمْ وَ أَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذابُ ثُمَّ لا تُنْصَرُونَ ﴿۵۴﴾ وَ اتَّبِعُوا أَحْسَنَ ما أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ

قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذابُ بَغْتَةً وَ أَنْتُمْ لا تَشْعُرُونَ ﴿۵۵﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يا حَسْرَتى عَلى ما فَرَّطْتُ في جَنْبِ اللّهِ وَ إِنْ كُنْتُ لَمِنَ السّاخِرِينَ ﴿۵۶﴾ أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللّهَ هَدانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۵۷﴾ أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذابَ لَوْ أَنَّ لي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾ بَلى قَدْ جاءَتْكَ آياتي فَكَذَّبْتَ بِها وَ اسْتَكْبَرْتَ وَ كُنْتَ مِنَ الْكافِرِينَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۹ – ۵۰

قطعاً کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند، این سخن را گفتند و آنچه را که بدست آورده بودند، آن‌ها را بی‌نیاز ننمود. (۵۰)

پس بدیهای آنچه را که بدست آورده بودند، به آن‌ها رسید و به کسانی که از این گروه ستمگری کرده‌اند، به زودی بدی آنچه را که کسب کرده‌اند، خواهد رسید و آن‌ها نمی‌توانند ما را عاجز کنند. (۵۱)

آیا نمی‌دانند که خدا روزی را برای کسی که بخواهد وسعت می‌دهد و برای هرکس که بخواهد تنگ می‌کند؟ قطعاً در آن نشانه‌هائی است برای مردمی که ایمان دارند. (۵۲)

بگو: ای بندگان من که بر ضرر خود از حدّ تجاوز کرده‌اید، از رحمت خدا ناامید نشوید. حتماً خدا همهٔ گناهان را می‌آمرزد. قطعاً او همان آمرزندهٔ مهربان است. (۵۳)

و به درگاه پروردگارتان انابه کنید و تسلیم او گردید، قبل از آنکه عذاب به شما برسد، سپس یاری نشوید. (۵۴)

و از بهترین چیزی که بر شما از طرف پروردگارتان نازل شده پیروی کنید، قبل از آنکه ناگهان عذاب به شما برسد و شما از آن خبر نداشته باشید. (۵۵)

و اینکه مبادا کسی بگوید: ای افسوس بر من از تجاوزاتی که در حضور خدا نمودم و اینکه من از مسخره‌کنندگان بودم. (۵۶)

یا بگوید: اگر خدا مرا هدایت می‌کرد، من از اهل تقوی می‌بودم. (۵۷)

یا وقتی که عذاب را ببیند، بگوید: اگر برای من بار دیگر بازگشتی بود، من از نیکوکاران می‌بودم. (۵۸) بلکه قطعاً آیات من برای تو آمد، پس آن‌ها را تکذیب کردی و تکبّر نمودی و از کافران بودی. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ – ۵۰ (عبرت از مسائل مختلف)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق چند موضوع را با تدبر بپذیرد:

۱ – بداند که کارهای بدی را که می‌کند برای او مصیبت‌هایی به بار می‌آورد.

۲ – اگر ظلمی انجام دهد به زودی زشتی آن ظلم عاید او خواهد شد.

۳ – خدا کسی را که دوست داشته باشد و بخواهد روزی‌اش را زیاد می‌کند و هر کس را که دوست ندارد و یا مصلحت بداند روزی‌اش را تنگ می‌نماید.

۴ – باید بداند که بندگان خدا هر مقدار هم که گناه کرده باشند نباید از رحمت خدا مأیوس گردند چون خدا می‌تواند تمام گناهان را یک جا ببخشد زیرا او بخشندهٔ مهربانی است.

۵ – سالک الی اللّٰه باید دائماً درِ خانهٔ خدا انابه کند و تسلیم او باشد قبل از آن که قیامت و مرگ او برسد.

۶ – باید از قرآن و چیزهای خوبی که از جانب پروردگار نازل شده است پیروی کند زیرا ممکن است عذاب پروردگار ناگهان برسد و او فرصت کارهای خیر را نداشته باشد و حسرت بخورد که چرا در کنار معرفت پروردگار و رحمت واسعهٔ او بوده است و از آن‌ها استفاده نکرده است یا بگوید اگر خدا مرا هدایت می‌کرد من اهل تقوی بودم و سستی و گناه خود را به گردن نگیرد یا بگوید که اگر خدا مرا دوباره به دنیا برگرداند من از نیکوکاران خواهم بود.

۷ – نباید در مقابل آیات الهی که از طرف پروردگار نازل شده تکبر کند و خود را در زمرهٔ کافرین قرار دهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتاد و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۶۱ – ۶۰ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

وَ يَوْمَ الْقِيٰامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَ لَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوىً لِلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۶۰﴾ وَ يُنَجِّي اللّٰهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفٰازَتِهِمْ لاٰ يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَ لاٰ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۶۱﴾

ترجمهٔ آیات ۶۲ – ۶۰

و روز قیامت کسانی را که بر خدا دروغ بسته‌اند، می‌بینی که صورتهایشان سیاه شده. آیا در جهنّم برای متکبّرین جائی نیست؟ (۶۰)

و خدا کسانی را که تقوی دارند، با رستگاریشان نجات می‌دهد، هیچ بدی به آن‌ها نمی‌رسد و آنان هرگز محزون نخواهند شد. (۶۱)

برداشت از آیات ۶۲ – ۶۰ (دروغ بستن به خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید کوشش کند که به خدای تعالی دروغ نبندد و بزرگی را به خود نسبت ندهد و بکوشد درجهٔ اعلای تقوی را در خود پیاده کند تا بدیهای روز قیامت متوجه او نشود و به هیچ وجه محزون نگردد.

آیات ۶۶ – ۶۴ از سورهٔ مبارکهٔ زمر

قُلْ أَ فَغَيْرَ اللّٰهِ تَأْمُرُونِّي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجٰاهِلُونَ ﴿۶۴﴾ وَ لَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَ إِلَى

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُونَنَّ مِنَ

الْخَاسِرِينَ ﴿۶۵﴾ بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶۶ – ۶۴

بگو: آیا به غیر خدا ای نادانان، مرا امر می‌کنید که عبادت کنم؟ (۶۴)

و قطعاً به تو و به کسانی که قبل از تو بوده‌اند، وحی شده است که اگر مشرک شوی، تمام اعمالت از بین می‌رود و تو حتماً از زیانکاران خواهی بود. (۶۵)

بلکه تنها تو خدا را عبادت کن و از شکرگزاران باش. (۶۶)

برداشت از آیات ۶۶ – ۶۴ (بندگی خدا)

سالک الی اللّه نباید تحت اوامر جهال قرار بگیرد زیرا آن‌ها انسان را به شرک دعوت می‌کنند و اگر کسی مشرک شد اعمال خوبش هم بی ارزش می‌شود و ضرر زیادی می‌کند پس باید فقط خدا را عبادت کند و از خدا متشکر باشد.

«سورهٔ مبارکهٔ غافر»

آیات ۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

✿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

حم ﴿۱﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۲﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ وَ قَابِلِ

التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

نازل کردن این کتاب از جانب خدای عزیز دانا است. (۲)

بخشندهٔ گناه و قبول‌کنندهٔ توبه، شدیدالعقاب، صاحب نعمت که خدائی جز او نیست، برگشت به سوی او است. (۳)

برداشت از آیات ۳ – ۱ (توبه)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی کتاب و قرآن را برای راهنمایی بندگانش نازل فرموده و کسانی که توبه کنند گناهانشان را می‌بخشد و توبهٔ آن‌ها را قبول می‌کند و کسانی که توبه نکنند و به هدایت‌های قرآن توجه ننمایند مورد تعقیب شدید پروردگار واقع می‌شوند زیرا همه باید به سوی او برگردند.

آیه ۵ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَ الْأَحْزٰابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَ هَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَ جٰادَلُوا بِالْبٰاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كٰانَ عِقٰابِ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیه ۵

قبل از آن‌ها قوم نوح و جمعیّتهائی که بعد از آن‌ها بودند، تکذیب کردند و هر امّتی همّت بر آن می‌داشتند که پیامبرشان را بگیرند و به باطل با او مجادله کنند تا حقیقت را از بین ببرند. پس من آن‌ها را گرفتم. پس ببین که مجازات من چگونه بوده است؟ (۵)

برداشت از آیه ۵ (آیات قرآن)

سالک الی اللّٰه نباید سخنان پیامبران و آیات شریفه و صریحهٔ قرآن را در بحث و جدل بیندازد و بخواهد حقیقت را از بین ببرد زیرا در این صورت مورد مجازات پروردگار واقع می‌شود.

آیات ۹ – ۷ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَ مَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ

يَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَ عِلْماً فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ

تابُوا وَ اتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَ قِهِمْ عَذابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾ رَبَّنا وَ أَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ

عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبائِهِمْ وَ أَزْواجِهِمْ وَ ذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ

أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَ قِهِمُ السَّيِّئاتِ وَ مَنْ تَقِ السَّيِّئاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ

رَحِمْتَهُ وَ ذلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۷

کسانی که عرش را حمل می‌کنند و کسانی که اطراف آن هستند، پروردگارشان را تسبیح و حمد می‌گویند و به خدا ایمان دارند و برای کسانی که ایمان آورده‌اند استغفار می‌کنند. پروردگارِ ما، رحمت و علمت را بر هر چیزی وسعت دادی. پس بیامرز کسانی را که توبه کرده‌اند و راه تو را تبعیّت نموده‌اند و از عذاب دوزخ نگاهشان دار. (۷)

پروردگار ما، آن‌ها و کسانی که از پدرانشان و همسرانشان و نسلشان که صالح باشند را در بهشت جاودانی که به آن‌ها وعده داده‌ای، داخلشان فرما. قطعاً تو عزیز حکیمی هستی. (۸)

و آن‌ها را از سیّئات نگاه دار و کسی را که تو از بدیها نگاه داری، روز قیامت قطعاً به او مهربانی کرده‌ای و این همان رستگاری بزرگ است. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۷ (استغفار ملائکه)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر ایمان واقعی پیدا کند و یقظه‌اش کامل باشد ملائکه برای او از پروردگار طلب آمرزش می‌کنند و می‌گویند: ای خدائی که علم و رحمتت به همه چیز شامل شده کسانی را که به مرحلهٔ توبه قدم نهاده‌اند و توبه را تکمیل نموده‌اند و دارای استقامت و صراط مستقیم‌اند از عذاب جهنم نگه دار.

پروردگارا آن‌ها را وارد جنت عدن کن همان طوری که به آن‌ها وعده کرده‌ای و پدران و همسران و ذریّه

آن‌ها را هم اگر صالح باشند به این نعمتها داخل فرما و از گناهان، آن‌ها را نگه دار و کسی را که تو از گناه نگه داری به او مهربانی فرموده‌ای.

آیات ۱۵ – ۱۳ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

هُوَ الَّذي يُريكُمْ آياتِهِ وَ يُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّماءِ رِزْقًا وَ ما يَتَذَكَّرُ إِلاّ مَنْ يُنيبُ ﴿۱۳﴾ فَادْعُوا اللّهَ مُخْلِصينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْكافِرُونَ ﴿۱۴﴾ رَفيعُ الدَّرَجاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلى مَنْ يَشاءُ مِنْ عِبادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلاقِ ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ – ۱۳

خدا آن کسی است که آیات خود را به شما نشان می‌دهد و از آسمان رزقتان را نازل می‌کند و کسی جز توبه‌کنندگان متذکّر نمی‌شود. (۱۳)

پس خدا را در حالی که دینتان را برای او خالص کرده‌اید بخوانید، هر چند کفّار کراهت داشته باشند. (۱۴)

خدای صاحب عرش درجات را بالا می‌برد. روحی را که از فرمانش هست، بر کسی که بخواهد از بندگانش القاء می‌کند، برای آنکه از روز ملاقات بترساند. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۵ – ۱۳ (اخلاص)

سالک الی اللّه باید بداند که خدا برای آن که او را وادار کند که در مقابلش انابه نماید و متذکر پروردگارش گردد نشانه‌های خود را به او ارائه می‌دهد و از آسمان برای او روزی می‌رساند پس باید بکوشد با اخلاص خدا را بخواند و دینش را پاک و پاکیزه برای او قرار دهد اگر چه کفار نخواسته باشند. در این صورت خدای تعالی به او روحی عنایت می‌کند که در روز ملاقات با او از عظمت پروردگار ترسان باشد.

آیات ۲۲ – ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

أَ وَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كانَ عاقِبَةُ الَّذِينَ كانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ آثاراً فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَ ما كانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ واقٍ ﴿٢١﴾ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّناتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقابِ ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۲۱

آیا چرا در زمین سیر و سفر نمی‌کنند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند و از آن‌ها قدرت و آثارشان در زمین بیشتر بود، چگونه بوده است؟ پس آن‌ها را خدا به خاطر گناهانشان گرفت و در برابر خدا مدافعی نداشتند. (۲۱)

آن به خاطر این بود که برای آن‌ها پیامبرانشان با دلائل روشن آمده بودند، پس کافر شدند. خدا آن‌ها را گرفت. قطعاً خدای قوی، مجازاتش سخت است. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۲۱ (پندگرفتن در سیر و سفر)

سالک الی اللّٰه باید در روی زمین سیر و سفر کند تا ببیند عاقبت کسانی که قبل از او بوده‌اند چگونه بوده است و چگونه خدای تعالی به خاطر گناهانشان آن‌ها را مؤاخذه کرد و در مقابل پروردگار مدافعی نداشتند زیرا آن‌ها وقتی با پیامبرانشان که با نشانه و معجزات آمده بودند روبرو می‌شدند آن‌ها را ندیده می‌گرفتند و کفر می‌ورزیدند سپس خدای تعالی آن‌ها را با قدرت شدیدش مؤاخذه فرمود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ هشتاد و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۲ – ۱۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنا مُوسى بِاياتِنا وَ سُلْطانٍ مُبينٍ ﴿۲۳﴾ إِلى فِرْعَوْنَ وَ هامانَ وَ
قارُونَ فَقالُوا ساحِرٌ كَذّابٌ ﴿۲۴﴾ فَلَمّا جاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنا قالُوا اقْتُلُوا
أَبْناءَ الَّذينَ آمَنُوا مَعَهُ وَ اسْتَحْيُوا نِساءَهُمْ وَ ما كَيْدُ الْكافِرينَ إِلاّ في
ضَلالٍ ﴿۲۵﴾ وَ قالَ فِرْعَوْنُ ذَرُوني أَقْتُلْ مُوسى وَ لْيَدْعُ رَبَّهُ إِنّي أَخافُ أَنْ
يُبَدِّلَ دينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسادَ ﴿۲۶﴾ وَ قالَ مُوسى إِنّي عُذْتُ
بِرَبّي وَ رَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسابِ ﴿۲۷﴾ وَ قالَ رَجُلٌ
مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إيمانَهُ أَ تَقْتُلُونَ رَجُلاً أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللّٰهُ وَ قَدْ
جاءَكُمْ بِالْبَيِّناتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَ إِنْ يَكُ كاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَ إِنْ يَكُ صادِقًا
يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللّٰهَ لا يَهْدي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذّابٌ ﴿۲۸﴾ يا
قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظاهِرينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنا مِنْ بَأْسِ اللّٰهِ إِنْ
جاءَنا قالَ فِرْعَوْنُ ما أُريكُمْ إِلاّ ما أَرى وَ ما أَهْديكُمْ إِلاّ سَبيلَ

الرَّشادِ ﴿٢٩﴾ وَ قالَ الَّذي آمَنَ يا قَوْمِ إِنِّي أَخافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَ عادٍ وَ ثَمُودَ وَ الَّذينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَ مَا
اللّهُ يُريدُ ظُلْمًا لِلْعِبادِ ﴿٣١﴾ وَ يا قَوْمِ إِنِّي أَخافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ
تُوَلُّونَ مُدْبِرينَ ما لَكُمْ مِنَ اللّهِ مِنْ عاصِمٍ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ فَما لَهُ مِنْ
هادٍ ﴿٣٣﴾ وَ لَقَدْ جاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّناتِ فَما زِلْتُمْ في شَكٍّ مِمّا
جاءَكُمْ بِهِ حَتّى إِذا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولاً كَذلِكَ يُضِلُّ
اللّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذينَ يُجادِلُونَ في آياتِ اللّهِ بِغَيْرِ
سُلْطانٍ أَتاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّهِ وَ عِنْدَ الَّذينَ آمَنُوا كَذلِكَ يَطْبَعُ اللّهُ
عَلى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبّارٍ ﴿٣٥﴾ وَ قالَ فِرْعَوْنُ يا هامانُ ابْنِ لي صَرْحًا لَعَلّي
أَبْلُغُ الْأَسْبابَ ﴿٣٦﴾ أَسْبابَ السَّماواتِ فَأَطَّلِعَ إِلى إِلهِ مُوسى وَ إِنِّي لَأَظُنُّهُ
كاذِبًا وَ كَذلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَ صُدَّ عَنِ السَّبيلِ وَ ما كَيْدُ
فِرْعَوْنَ إِلاّ في تَبابٍ ﴿٣٧﴾ وَ قالَ الَّذي آمَنَ يا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبيلَ
الرَّشادِ ﴿٣٨﴾ يا قَوْمِ إِنَّما هذِهِ الْحَياةُ الدُّنْيا مَتاعٌ وَ إِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دارُ

الْقَرارِ ﴿۳۹﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلا يُجْزى إِلاّ مِثْلَها وَ مَنْ عَمِلَ صالِحًا مِنْ ذَكَرٍ

أَوْ أُنْثى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فيها بِغَيْرِ

حِسابٍ ﴿۴۰﴾ وَ يا قَوْمِ ما لي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجاةِ وَ تَدْعُونَني إِلَى النّارِ ﴿۴۱﴾

تَدْعُونَني لِأَكْفُرَ بِاللّهِ وَ أُشْرِكَ بِهِ ما لَيْسَ لي بِهِ عِلْمٌ وَ أَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى

الْعَزيزِ الْغَفّارِ ﴿۴۲﴾

ترجمهٔ آیات ۴۲ – ۲۳

و قطعاً ما موسی را با آیاتمان و دلیل روشنی فرستادیم. (۲۳)

به طرف فرعون و هامان و قارون. پس آن‌ها گفتند: ساحر بسیار دروغگوئی است. (۲۴)

پس وقتی که حقّ را از جانب ما برای آن‌ها آورد، گفتند: پسران کسانی که با او ایمان آورده‌اند، بکشید و زنهایشان را زنده نگهدارید و نقشهٔ کافران جز در گمراهی نخواهد بود. (۲۵)

و فرعون گفت: مرا تنها بگذارید تا موسی را بکشم و او پروردگارش را بخواند. من می‌ترسم که او دین شما را عوض کند یا اینکه در زمین فساد را ظاهر نماید. (۲۶)

و موسی گفت: من به پروردگارم و پروردگار شما از هر متکبّری که به روز حساب ایمان ندارد، پناه می‌برم. (۲۷)

و مرد مؤمنی از اطرافیان فرعون که ایمانش را کتمان می‌کرد، گفت: آیا شما می‌خواهید مردی را بکشید که می‌گوید: پروردگار من خدا است و دلائلی از طرف پروردگارتان برای شما آورده است؟ اگر دروغگو باشد، پس دروغش به ضرر خودش می‌باشد و اگر راستگو باشد، بعضی از آن چیزی که وعده‌تان می‌دهد، به شما خواهد رسید. قطعاً خدا کسی را که اسراف‌کنندهٔ بسیار دروغگوئی باشد، هدایت نمی‌کند. (۲۸)

ای قومِ من، سلطنت امروز مال شما است و در زمین شما پیروزید. پس چه کسی از عذاب خدا اگر به ما برسد، به ما کمک می‌کند؟ فرعون گفت: من جز آنچه را که می‌بینم، به شما نشان نمی‌دهم و من جز به راه کمال

و رشد، شما را راهنمائی نمی‌کنم. (۲۹)

و کسی که ایمان آورده بود، گفت: ای قوم من، قطعاً من بر شما مثل روز احزاب می‌ترسم. (۳۰)

مثل روش قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از آن‌ها بودند و خدا برای بندگانش ظلم را نمی‌خواهد. (۳۱)

و ای قومِ من، قطعاً من بر شما از روزی که صدا می‌زنند، می‌ترسم. (۳۲)

روزی که در حال پشت کردن فرار کنید، برای شما از جانب خدا هیچ نگه‌دارنده‌ای نیست و کسی را که خدا گمراه کند، برای او راهنمائی نخواهد بود. (۳۳)

و یوسف قبلاً با دلائل به سوی شما آمد. پس شما دائماً دربارهٔ آنچه که برایتان آورده بود، در شکّ بودید تا زمانی که از دنیا رفت. شما گفتید که خدا بعد از او هرگز پیامبری نخواهد فرستاد. این چنین خدا کسی را که اسراف‌کننده و تردیدکننده باشد، گمراه می‌کند. (۳۴)

کسانی که بدون آنکه تسلّطی برای آن‌ها رسیده باشد در آیات خدا بحث و جدال می‌کنند، چه بسیار آن جدال نزد خدا و نزد کسانی که ایمان آورده‌اند، مبغوض است. این چنین خدا هر قلب تکبّرکنندهٔ جبّاری را مُهر می‌کند. (۳۵)

و فرعون گفت: ای هامان، ساختمان بلندی برای من بساز، شاید بتوانم به وسائلی دسترسی پیدا کنم. (۳۶)

سببهائی که بشود به آسمان رفت تا از خدای موسی اطّلاع پیدا کنم و حتماً من او را دروغگو فکر می‌کنم و این چنین برای فرعون، زشتیِ عملش زینت داده شده و از راه راست بازمانده شده بود و کید و مکر فرعون جز به هلاکت او نینجامید. (۳۷)

و کسی که ایمان آورده بود، گفت: ای قومِ من، از من پیروی کنید تا شما را به راه رشد و کمال هدایت کنم. (۳۸)

ای قومِ من، جز این نیست که این زندگی دنیا بهره‌ای است (زودگذر) و قطعاً آخرت همان خانهٔ باثبات و پایدار است. (۳۹)

کسی که کار بد کند، جز به مانند آن جزا داده نمی‌شود و کسی که عمل شایسته کند، مرد یا زن و در حالی که او مؤمن باشد، پس همهٔ آن‌ها به بهشت داخل می‌شوند و در آنجا بی‌حساب روزی داده می‌شوند. (۴۰)

و ای قومِ من، مرا چه شده است که من شما را به نجات دعوت می‌کنم ولی شما مرا به سوی جهنّم می‌خوانید؟ (۴۱)

شما مرا دعوت می‌کنید برای اینکه به خدا کافر شوم و برای او آن چیزی را که به آن علم ندارم شریک قرار دهم و من شما را به سوی عزیز آمرزنده‌ای دعوت می‌کنم. (۴۲)

برداشت از آیات ۴۲ – ۲۳ (پندهایی از قضیه‌ای از حضرت موسی علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید پندهای زیر را از قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام و فرعون یاد بگیرد:

۱ – همیشه مسائل علمی و حقیقی را با استدلال و تسلط کامل برای طرف مخالف بیان کند.

۲ – دشمنان هر تهمتی به انسان بزنند با شرح صدر آن‌ها را نشنیده بگیرد و از پای در نیاید.

۳ – ظالمین هر جنایتی را که بکنند چون در گمراهی هستند خدای تعالی روزی آن‌ها را به جزای اعمالشان می‌رساند.

۴ – باید بداند که طاغوتها در هر زمان خوبان را به عنوان مفسد ممکن است بکشند و یا اذیت کنند و خدای تعالی سالکین الی اللّٰه را به این وسیله امتحان می‌کند.

۵ – باید سالک الی اللّٰه از متکبرین و کسانی که به روز قیامت ایمان ندارند به خدا پناه ببرد تا خدا پشتیبان او باشد.

۶ – باید همیشه ظالمین را نصیحت کند و با استدلال آن‌ها را به حقیقت راهنمائی نماید.

۷ – اگر لازم بود برای مصالح مهمی ایمان و اعتقادش را کتمان کند و تقیه نماید باید آن را انجام دهد.

۸ – خدای تعالی کسانی را که اسراف می‌کنند و یا زیاد دروغ می‌گویند هدایت نمی‌کند.

۹ – باید سالک الی اللّٰه از عذابهایی که بر گذشتگان به خاطر سرپیچی‌شان از فرمان خدا آمده، مردم را بترساند و آن‌ها را موعظه کند.

۱۰ – سالک الی اللّٰه در مواعظش باید مردم را از خواب غفلت بیدار کند و روز قیامت را برای آن‌ها با استدلالات روشن نماید.

۱۱ – سالک الی اللّٰه باید به مردم بفهماند که اگر خدا انسان را به حال خود واگذاشت برای او راهنمائی پیدا نمی‌شود.

۱۲ – باید سالک الی اللّٰه با قصّه‌های قرآن مثل قصهٔ حضرت یوسف علیه‌السلام مردم را راهنمائی کند و برای آن‌ها برداشت‌های خوبی داشته باشد.

۱۳ – سالک الی اللّٰه نباید اسراف کننده باشد.

۱۴ – سالک الی اللّٰه نباید در عقاید شک و تردید داشته باشد والا خدا او را به حال خود وامی گذارد و

هدایتش نمی‌کند.

۱۵ – سالک الی اللّٰه نباید آیات قرآن را به رأی خود تفسیر کند و آن‌ها را مورد بحث و گفتگو قرار دهد زیرا اگر این کارها را بکند خدای تعالی و کسانی را که ایمان آورده‌اند به غضب در می‌آورد و آن‌ها از او بیزارند.

۱۶ – سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر نسبت به بندگان خدا متکبر و جبار باشد خدای تعالی او را در قبض کامل نسبت به معنویات قرار می‌دهد.

۱۷ – سالک الی اللّٰه باید بداند که کبر و غرور سبب بی اعتقادی و جنون می‌شود و حقایق را از راه صحیح نمی‌تواند به دست بیاورد و در کارهای معنوی به بن بست می‌رسد.

۱۸ – سالک الی اللّٰه در موارد خطر باید تقیه کند آن چنان که مؤمن آل فرعون با تقیه طرفداران فرعون را هدایت می‌فرمود.

۱۹ – سالک الی اللّٰه باید بداند که زندگی دنیا زودگذر است و زندگی پایدار، عالم آخرت است.

۲۰ – سالک الی اللّٰه باید بداند که خدا به قدری مهربان است که او اگر کار بدی انجام دهد خدای تعالی جز به همان مقداری که بد کرده او را مؤاخذه نمی‌کند ولی کسانی که عمل شایسته انجام دهند و مؤمن باشند چه زن باشند و چه مرد، خدای تعالی آن‌ها را به بهشت داخل می‌کند و بی‌حساب به آن‌ها روزی می‌دهد.

سالک الی اللّٰه باید به کسانی که به او نیکی کرده‌اند، نیکی کند و نسبت به آن‌ها بدی نکند و راهنمائی‌های صحیحی برای آن‌ها داشته باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتاد و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۵ – ۴۳ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

لا جَرَمَ أَنَّما تَدْعُونَني إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيا وَ لا فِي الْآخِرَةِ وَ أَنَّ

مَرَدَّنا إِلَى اللّٰهِ وَ أَنَّ الْمُسْرِفينَ هُمْ أَصْحابُ النّارِ ﴿۴۳﴾ فَسَتَذْكُرُونَ ما أَقُولُ

لَكُمْ وَ أُفَوِّضُ أَمْري إِلَى اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ بَصيرٌ بِالْعِبادِ ﴿۴۴﴾ فَوَقاهُ اللّٰهُ سَيِّئاتِ

ما مَكَرُوا وَ حاقَ بِالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذابِ ﴿۴۵﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ – ۴۳

بدون شک جز این نیست که شما مرا به سوی آن کسی که نه در دنیا و نه در آخرت نمی‌تواند بخواند، دعوت می‌کنید و حال آنکه ما به سوی خدا بر می‌گردیم و حتماً اسراف‌کنندگان، همانها اصحاب آتش‌اند. (۴۳)

پس به زودی متذکّر خواهید شد آنچه را که من به شما می‌گویم و به خدا کارم را می‌سپارم. قطعاً خدا به بندگانش بینا است. (۴۴)

پس خدا او را از بدیهای آنچه که مکر می‌کردند، نگه داشت و آل فرعون را در بدترین عذاب فرو برد. (۴۵)

برداشت از آیات ۴۵ – ۴۳ (اسراف)

سالک الی اللّٰه نباید جزو مسرفین باشد و باید به مطالب زیر عمل کند:

۱ – اگر در وقت و در عمل اسراف کند آتش بدبختی زندگی او را تهدید می‌کند.

۲ – همه کارهای خود را به خدا وابگذارد زیرا خدا بر اعمال بندگانش بینا است.

۳ – اگر سالک الی اللّٰه معتقد به این مطلب باشد و بگوید: «أُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ بَصِيرٌ بِالْعِبادِ» خدا بدی‌های کسانی را که می‌خواهند به او اذیت وارد کنند دفع می‌کند.

آیات ۵۶ – ۵۵ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِکَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ بِالْعَشِيِّ وَ الْإِبْكٰارِ ﴿۵۵﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُجٰادِلُونَ فِي آيٰاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطٰانٍ أَتٰاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلّٰا كِبْرٌ مٰا هُمْ بِبٰالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیات ۵۶ – ۵۵

پس صبر کن که قطعاً وعدهٔ خدا حقّ است و برای گناهت طلب بخشش کن و در شب و صبح تسبیح با حمد پروردگارت را بگو. (۵۵)

حتماً کسانی که بدون تسلّطی که برای آن‌ها رسیده باشد در آیات خدا بحث و جدال می‌کنند، در سینه‌هاشان جز تکبّر چیزی نیست. آن‌ها هرگز به آن بزرگی و کبر (نهایت آرزوی خود) نمی‌رسند. پس به خدا پناه ببر. حقیقتاً او همان شنوای بینا است. (۵۶)

برداشت از آیات ۵۶ – ۵۵ (صبر)

سالک الی اللّٰه در راه رسیدن به هدف باید صبور باشد و برای گناهانش استغفار کند و پروردگارش را صبح و شام تسبیح بگوید و حمد او را بکند و جزو کسانی که در آیات خدا بدون تسلط علمی بحث می‌کنند نباشد زیرا در این صورت وجود او را تکبر می‌گیرد و به جایی نمی‌رسد و باید در این گونه مسائل به خدا پناه ببرد زیرا خدا بینا و شنوا است.

آیات ۶۰ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

وَ مٰا يَسْتَوِي الْأَعْمىٰ وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ وَ لاٰ

الْمُسِيءُ قَلِيلاً مٰا تَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۸﴾ إِنَّ السّٰاعَةَ لَآتِيَةٌ لاٰ رَيْبَ فِيهٰا وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ

النّٰاسِ لاٰ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۹﴾ وَ قٰالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ

يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبٰادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دٰاخِرِينَ ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیات ۶۰ – ۵۸

و کور و بینا مساوی نیستند و کسانی که ایمان آورده و عمل شایسته نموده‌اند، با بدکاران مساوی نیستند. کمتر متذکّر می‌شوید. (۵۸)

حتماً ساعت قیامت که شکّی در آن نیست می‌رسد، ولی اکثر مردم ایمان نمی‌آورند. (۵۹)

و پروردگارتان فرموده: مرا بخوانید تا اجابتتان کنم. حقیقتاً کسانی که از بندگی من تکبّر می‌کنند، به زودی با ذلّت و خواری در جهنّم داخل می‌شوند. (۶۰)

برداشت از آیات ۶۰ – ۵۸ (کور و بینا مساوی نیستند)

سالک الی اللّٰه باید بداند که کور و بینا مساوی نیستند و کسانی که ایمان دارند و عمل شایسته می‌کنند با معصیت کاران در نزد خدا مساوی نیستند و خدا دستور فرموده که همه دعا کنند تا خدا دعای آن‌ها را اجابت کند و اگر دعا نکنند و با خدا به این وسیله مأنوس نشوند تکبر کرده‌اند و روز قیامت وارد جهنم می‌شوند.

آیه ۶۶ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمّٰا جٰاءَنِيَ الْبَيِّنٰاتُ مِنْ

رَبِّي وَ أُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعٰالَمِينَ ﴿۶۶﴾

ترجمهٔ آیه ۶۶

بگو: من از اینکه عبادت کنم کسانی را که شما غیر از خدا می‌خوانید نهی شده‌ام، وقتی که نشانه‌هائی از طرف پروردگارم برای من آمده است و من امر شده‌ام که در مقابل پروردگار عالمیان تسلیم باشم. (۶۶)

برداشت از آیه ۶۶ (بندگی خدا)

سالک الی اللّٰه باید کوشش کند تا خود را به بندگی رسمی خدا برساند و غیر خدا را عبادت نکند و تسلیم پروردگارش باشد.

آیات ۸۵ – ۷۹ از سورهٔ مبارکهٔ غافر

اللّهُ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعامَ لِتَرْكَبُوا مِنْها وَ مِنْها تَأْكُلُونَ ﴿۷۹﴾ وَ لَكُمْ فيها
مَنافِعُ وَ لِتَبْلُغُوا عَلَيْها حاجَةً في صُدُورِكُمْ وَ عَلَيْها وَ عَلَى الْفُلْكِ
تُحْمَلُونَ ﴿۸۰﴾ وَ يُريكُمْ آياتِهِ فَأَيَّ آياتِ اللّهِ تُنْكِرُونَ ﴿۸۱﴾ أَ فَلَمْ يَسيرُوا في
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كانَ عاقِبَةُ الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَ آثارًا في الْأَرْضِ فَما أَغْنى عَنْهُمْ ما كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸۲﴾ فَلَمّا جاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّناتِ فَرِحُوا بِما عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَ حاقَ بِهِمْ ما كانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿۸۳﴾ فَلَمّا رَأَوْا بَأْسَنا قالُوا آمَنّا بِاللّهِ وَحْدَهُ وَ كَفَرْنا بِما كُنّا بِهِ
مُشْرِكينَ ﴿۸۴﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إيمانُهُمْ لَمّا رَأَوْا بَأْسَنا سُنَّتَ اللّهِ الَّتي قَدْ
خَلَتْ في عِبادِهِ وَ خَسِرَ هُنالِكَ الْكافِرُونَ ﴿۸۵﴾

ترجمهٔ آیات ۸۵ – ۷۹

خدا آن کسی است که چهارپایان را برای شما قرار داد که بعضی از آن‌ها را سوار شوید و گوشت بعضی

از آن‌ها را بخورید. (۷۹)

و در آن‌ها منافع دیگری برای شما است و برای اینکه بوسیلهٔ آن‌ها به خواسته‌ای که در دل دارید، برسید و بر آن‌ها و بر کشتیها سوار می‌شوید. (۸۰)

و خدا آیاتش را به شما نشان می‌دهد. پس کدام یک از آیات خدا را منکر می‌شوید؟ (۸۱)

آیا پس چرا در زمین سیر و سفر نمی‌کنند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند و از آن‌ها زیادتر و قدرت و آثارشان در زمین بیشتر بود، چگونه بوده است؟ پس آن‌ها را آنچه بدست آورده بودند، بی‌نیاز نکرد. (۸۲)

پس زمانی که پیامبرانشان با دلائل واضحی به نزد آن‌ها آمدند، به علمی که در نزد آن‌ها بود، خوشحال بودند. ولی آنچه را که استهزاء می‌کردند، آن‌ها را احاطه کرد. (۸۳)

پس وقتی که عذاب ما را دیدند، گفتند: به خدای واحد ایمان آوردیم و به آنچه تا به حال برای خدا شریک می‌آوردیم، کافر شدیم. (۸۴)

ولی در آن وقتی که عذاب ما را می‌بینند، ایمانشان نفعی برایشان ندارد. این سنّت خدا است که قطعاً دربارهٔ بندگانش گذشته است و اینجا است که کافران زیان کرده‌اند. (۸۵)

برداشت از آیات ۸۵ – ۷۹ (سیر و سفر)

سالک الی اللّٰه در مقابل نعمت‌های الهی که در زیر گفته می‌شود باید شاکر باشد و از آن‌ها استفادهٔ معقول بکند:

۱ – خدای تعالی حیوانات حلال گوشت را برای تقویت بدن خلق کرده تا مردم از آن بخورند و بعضی از آن‌ها را برای سوار شدن استفاده کنند و بارهای خود را بر آن‌ها و بر کشتی‌ها سوار کنند و در این ارتباط خدا آیات خود را به آن‌ها نشان می‌دهد آیا چگونه آن‌ها منکر خدا می‌شوند؟

۲ – باید در روی زمین سیر و سفر کند و به عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند دقت نماید و ببیند فعالیتهای غیر خدائی آن‌ها، برای آن‌ها فایده‌ای نداشته است.

۳ – نباید به علوم و اعتقادات خرافی که از هر جا به دست آورده خوشحال باشد و سخنان انبیاء و آیات قرآن کریم نزد او سبک باشند و یا خدای نکرده آن‌ها را مسخره کند.

۴ – نباید در وقتی که عذاب خدا را می‌بیند ایمان بیاورد ولی در مواقع عادی کافر و مشرک باشد که در این صورت ایمانش برای او فایده‌ای ندارد و این گونه اشخاص ضرر زیادی کرده‌اند.

«سورۀ مبارکۀ فصلت»

آیه ۵ از سورۀ مبارکۀ فصلت

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ قٰالُوا قُلُوبُنٰا فِي أَكِنَّةٍ مِمّٰا تَدْعُونٰا إِلَيْهِ وَ فِي آذٰانِنٰا وَقْرٌ وَ مِنْ بَيْنِنٰا وَبَيْنِكَ حِجٰابٌ فَاعْمَلْ إِنَّنٰا عٰامِلُونَ ﴿۵﴾

ترجمۀ آیه ۵

و می‌گویند: دلهایمان دربارۀ آنچه که تو ما را به آن دعوت می‌کنی، در پرده‌هایی است و در گوشهای ما سنگینی است و بین ما و بین تو فاصله است. تو کار خود را انجام بده، حتماً ما هم کار خود را انجام خواهیم داد. (۵)

برداشت از آیه ۵ (دوری از کفّار)

سالک الی اللّٰه باید از کسانی که دلهایشان در مقابل کلام حق قساوت دارد و سخت است دوری کند و بین خود و آنها پرده‌ای بیندازد تا آنها به اعمال او خرده نگیرند.

آیه ۶ از سورۀ مبارکۀ فصلت

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وٰاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَ اسْتَغْفِرُوهُ وَ وَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ ﴿۶﴾

ترجمۀ آیه ۶

بگو: جز این نیست که من بشری مثل شما هستم، به من وحی می‌رسد که جز این نیست خدای شما خدای یکتائی است، پس به سوی او مستقیم شوید و از او طلب آمرزش کنید و وای بر مشرکین. (۶)

برداشت از آیه ۶ (استقامت و استغفار)

سالک الی اللّٰه باید دائماً خود را وادار به استقامت کند و استغفار نماید و جزء مشرکین نباشد.

آیه ۸ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

ترجمهٔ آیه ۸

قطعاً کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح کرده‌اند، برای آن‌ها اجر بدون منّت و دائمی خواهد بود. (۸)

برداشت از آیه ۸ (ایمان و عمل صالح)

سالک الی اللّٰه باید دائماً ایمانش را تقویت کند و اعمال شایسته و خوب انجام دهد تا بدون منت از طرف پروردگار اجری را دریافت نماید.

آیه ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَ كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾

ترجمهٔ آیه ۱۵

و امّا قوم عاد بدون حقّی در زمین تکبّر کردند و گفتند: چه کسی از ما قوّتش بیشتر است؟ آیا نمی‌بینند که حقیقتاً خدائی که آن‌ها را خلق کرده، قوّتش از آن‌ها شدیدتر است؟ و آن‌ها نشانه‌های ما را انکار کردند. (۱۵)

برداشت از آیه ۱۵ (استقلال در اعتماد به نفس)

سالک الی اللّٰه نباید در روی زمین با تکبر زندگی کند و فکر کند که قوت و قدرت ذاتی دارد و اتکاء به نفس خود بدون آن که خدای تعالی را منظور نماید داشته باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ هشتاد و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۸ – ۱۷ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

وَ أَمّٰا ثَمُودُ فَهَدَيْنٰاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمىٰ عَلَى الْهُدىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صٰاعِقَةُ الْعَذٰابِ الْهُونِ بِمٰا كٰانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۱۷﴾ وَ نَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَ كٰانُوا يَتَّقُونَ ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ – ۱۷

و امّا قوم ثمود، پس ما آن‌ها را هدایت کردیم ولی آن‌ها نابینائی را بر هدایت ترجیح دادند. پس صاعقهٔ عذاب خوارکننده آن‌ها را گرفت، به خاطر آنچه که بدست آورده بودند. (۱۷)

و کسانی را که ایمان آورده و پرهیزکار بودند، نجاتشان دادیم. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱۷ (عذاب خوارکننده)

سالک الی اللّٰه در زندگی دنیا باید در دینش دقیق باشد و اهمیت زیادی به آن بدهد و نابینائی را بر هدایت انتخاب نکند زیرا اگر این چنین کرد به عذاب خوارکننده‌ای مبتلا می‌شود ولی کسانی که ایمان داشته باشند و دارای تقوی باشند خدای تعالی آن‌ها را از عذاب خوارکننده نجات می‌دهد.

آیات ۲۸ – ۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

وَ قٰالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لاٰ تَسْمَعُوا لِهٰذَا الْقُرْآنِ وَ الْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿۲۶﴾

فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذٰاباً شَدِيداً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كٰانُوا

يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذٰلِكَ جَزٰاءُ أَعْدٰاءِ اللّٰهِ النّٰارُ لَهُمْ فِيهٰا دٰارُ الْخُلْدِ جَزٰاءً بِمٰا كٰانُوا

بِآيٰاتِنٰا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ – ۲۶

و کسانی که کافرند، گفتند: به این قرآن گوش ندهید و در بین تلاوت، سروصدا کنید، شاید (بر آن‌ها) غلبه پیدا کنید. (۲۶)

و به کسانی که کافر شده‌اند، عذاب شدیدی را می‌چشانیم و آن‌ها را به بدترین چیزی که انجام می‌داده‌اند، مجازات خواهیم نمود. (۲۷)

آن جزای دشمنان خدا است، آتش برای آن‌ها است. در آن آتش خانهٔ ابدی برای آن‌ها خواهد بود، جزای آن چیزی است که آیات ما را انکار می‌کرده‌اند. (۲۸)

برداشت از آیات ۲۸ – ۲۶ (استماع کلام حق)

سالک الی اللّٰه نباید آن قدر بر خود ظلم کند که گوشش را از کلام حق بگیرد و بر اهل قرآن بخواهد پیروز شود و آن‌ها را منکوب کند زیرا خدای تعالی این چنین افرادی را به عذاب شدیدی مبتلا می‌کند و جزای دشمنان خدا را آتش قرار داده و آن‌ها را در آن آتش دائماً نگه می‌دارد.

آیات ۳۲ – ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

إِنَّ الَّذِينَ قٰالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقٰامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلاٰئِكَةُ أَلاّٰ تَخٰافُوا وَ

لاٰ تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيٰاؤُكُمْ فِي الْحَيٰاةِ

الدُّنْيٰا وَ فِي الْآخِرَةِ وَ لَكُمْ فِيهٰا مٰا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَ لَكُمْ فِيهٰا مٰا

تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلاً مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾

ترجمهٔ آیات ۳۲ – ۳۰

قطعاً کسانی که می‌گویند: پروردگار ما خدا است، سپس استقامت می‌کنند، ملائکه بر آن‌ها نازل می‌شوند که نترسید و محزون نباشید و شما را به بهشتی که وعده داده شده‌اید، بشارت باد. (۳۰)

ما مددکاران شما در زندگی دنیا و در آخرت خواهیم بود و برای شما در آن، هر چه را که دلتان بخواهد، خواهد بود و برای شما در آن، هر چه را بخوانید، حاضر خواهد شد. (۳۱)

پذیرائی از طرف بخشندهٔ مهربان است. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۲ – ۳۰ (استقامت)

سالک الی اللّٰه باید مراحل یقظه و توبه را تحت تربیت الهی انجام دهد سپس قدم در مرحلهٔ استقامت بگذارد و تا زنده است خود را بیدار و دارای استقامت نگه دارد تا ملائکه بر او نازل شوند و کمک او باشند و به او بگویند از هیچ چیز نترس و محزون نباش و بر تو بشارت باد که در آخرت تو اهل بهشتی و ما همیشه در دنیا و آخرت تو را کمک می‌کنیم و راه حق را به تو نشان می‌دهیم و به جایی تو را می‌رسانیم که هر چه بخواهی خدای تعالی به تو عنایت می‌کند و برای تو وعده‌های الهی تحقق پیدا می‌کند این پذیرایی از جانب پروردگار بخشنده و مهربان است.

آیات ۳۵ – ۳۳ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

وَ مَنْ أَحْسَنُ قَوْلاً مِمَّنْ دَعٰا إِلَى اللّٰهِ وَ عَمِلَ صٰالِحاً وَ قٰالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۳﴾ وَ لاٰ تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لاَ السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ عَدٰاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿۳۴﴾ وَ مٰا يُلَقّٰاهٰا إِلاَّ الَّذِينَ صَبَرُوا وَ مٰا يُلَقّٰاهٰا إِلاّٰ ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿۳۵﴾

ترجمهٔ آیات ۳۵ – ۳۳

و چه کسی کلام نیکوتری دارد از کسی که به طرف خدا دعوت می‌نماید و عمل صالح می‌کند و می‌گوید

که حقیقتاً من از مسلمانانم؟ (۳۳)

و نیکی و بدی مساوی نیست. به آن گونه که بهتر ممکن است، دفاع کن. پس زمانی که بین تو و بین او دشمنی است، تصوّر کن که او دوست صمیمی است. (۳۴)

و جز کسانی که بردبارند، به این حقیقت نمی‌رسند و جز کسانی که بهرهٔ بزرگی دارند به آن حقیقت نمی‌رسند. (۳۵)

برداشت از آیات ۳۵ – ۳۳ (دعوت به خدا)

سالک الی اللّٰه باید بداند که بهترین کلام سخن کسی است که مردم را به سوی خدا دعوت می‌کند و کار صحیح و شایسته انجام می‌دهد و شعارش این است که من مسلمانم و دقیقاً متوجه این مسأله است که خوبی با بدی بسیار فرق دارد و همیشه باید با بهترین زبان و عمل از حق دفاع کند و دشمن را در عین آن که با احتیاط با او رفتار می‌کند مانند دوست خود بداند و صبر را پیشه کند و به این مسائل اخلاقی کسی نمی‌رسد مگر با تزکیه نفس و کسی که از این راه بهرهٔ کافی برده باشد.

آیات ۳۸ – ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

وَ إِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

وَ مِنْ آيٰاتِهِ اللَّيْلُ وَ النَّهٰارُ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ لاٰ تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَ لاٰ

لِلْقَمَرِ وَ اسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيّٰاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۳۷﴾ فَإِنِ

اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَ النَّهٰارِ وَ هُمْ لاٰ

يَسْأَمُونَ ﴿۳۸﴾ (سجده واجب)

ترجمهٔ آیات ۳۸ – ۳۶

و اگر وسوسه‌ای از شیطان به تو رسید، پس به خدا پناه ببر که قطعاً او شنوندهٔ دانائی است. (۳۶)

و از نشانه‌های او شب و روز و خورشید و ماه است. برای خورشید و برای ماه سجده نکنید، بلکه برای خدائی که آن‌ها را خلق کرده، اگر شما تنها او را عبادت می‌کنید، سجده نمایید. (۳۷)

پس اگر تکبّر کردند، کسانی که نزد پروردگار توأند، خدا را شب و روز تسبیح می‌کنند و آن‌ها خسته نمی‌شوند. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ – ۳۶ (سجده برای خدا)

سالک الی اللّٰه باید همیشه از اغوای شیطان به خدا پناه ببرد و به ماه و خورشید سجده نکند بلکه به خدائی که آن‌ها را خلق کرده سجده کند اگر می‌خواهد بندهٔ رسمی خدا باشد و تکبر نکند زیرا آن‌هایی که در نزد خدا هستند شب و روز تسبیح می‌کنند و خسته نمی‌شوند.

آیات ۵۰ – ۴۴ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

وَ لَوْ جَعَلْنٰاهُ قُرْآناً أَعْجَمِيًّا لَقٰالُوا لَوْ لاٰ فُصِّلَتْ آيٰاتُهُ ءَ أَعْجَمِيٌّ وَ عَرَبِيٌّ قُلْ
هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدىً وَ شِفٰاءٌ وَ الَّذِينَ لاٰ يُؤْمِنُونَ فِي آذٰانِهِمْ وَقْرٌ وَ هُوَ
عَلَيْهِمْ عَمًى أُولٰئِكَ يُنٰادَوْنَ مِنْ مَكٰانٍ بَعِيدٍ ﴿۴۴﴾ وَ لَقَدْ آتَيْنٰا مُوسَى
الْكِتٰابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَ لَوْ لاٰ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَ إِنَّهُمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿۴۵﴾ مَنْ عَمِلَ صٰالِحاً فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ أَسٰاءَ فَعَلَيْهٰا وَ مٰا
رَبُّكَ بِظَلاّٰمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿۴۶﴾ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السّٰاعَةِ وَ مٰا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرٰاتٍ مِنْ
أَكْمٰامِهٰا وَ مٰا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثىٰ وَ لاٰ تَضَعُ إِلاّٰ بِعِلْمِهِ وَ يَوْمَ يُنٰادِيهِمْ أَيْنَ
شُرَكٰائِي قٰالُوا آذَنّٰاكَ مٰا مِنّٰا مِنْ شَهِيدٍ ﴿۴۷﴾ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مٰا كٰانُوا يَدْعُونَ
مِنْ قَبْلُ وَ ظَنُّوا مٰا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿۴۸﴾ لاٰ يَسْأَمُ الْإِنْسٰانُ مِنْ دُعٰاءِ الْخَيْرِ وَ
إِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسٌ قَنُوطٌ ﴿۴۹﴾ وَ لَئِنْ أَذَقْنٰاهُ رَحْمَةً مِنّٰا مِنْ بَعْدِ ضَرّٰاءَ

مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هٰذَا لِي وَ مَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَ لَئِنْ رُجِعْتُ إِلىٰ رَبِّي إِنَّ لِي

عِنْدَهُ لَلْحُسْنىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَ لَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ

غَلِيظٍ ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیات ۵۰ – ۴۴

و اگر ما قرآن را عجمی قرار می‌دادیم، آن‌ها می‌گفتند: چرا آیاتش واضح نیست؟ آیا قرآن عجمی از رسول عربی سزاوار است؟ بگو: آن قرآن برای کسانی که ایمان آورده‌اند، هدایت و شفا است و کسانی که ایمان نمی‌آورند، در گوشهایشان سنگینی است و آن برایشان کوری است (گویا) آن‌ها از راه دوری صدا زده می‌شوند. (۴۴)

و ما به موسی کتاب دادیم. پس در آن اختلاف شد و اگر فرمانی از طرف پروردگارت پیشی نگرفته بود، در میان آن‌ها قضاوت می‌شد و حتماً آن‌ها دربارهٔ آن در شکّ و تردیدند. (۴۵)

کسی که عمل شایسته کند، برای خود انجام داده و کسی که بد کند، علیه خود انجام داده و پروردگار تو هرگز به بندگانش ظلم نخواهد کرد. (۴۶)

علم به ساعت قیامت به خدا بر می‌گردد و میوه‌ها از غلافهای خود بیرون نمی‌آیند و هیچ زنی حامله نمی‌شود و وضع حمل نمی‌کند، مگر به علم خدا است و روزی که ندا داده می‌شوند که کجایند شریکهای من؟ می‌گویند که ما به تو اعلام کردیم که هیچ شاهدی برای گفتار ما نیست. (۴۷)

و آنچه را که قبلاً آن‌ها می‌خواندند از دست آن‌ها رفته و می‌دانند که برای آن‌ها راه فراری نیست. (۴۸)

انسان از دعای خیر خسته نمی‌شود و چون بدی به او می‌رسد، پس مأیوس و ناامید می‌گردد. (۴۹)

و اگر بعد از ضرری که به او رسیده، رحمتی را از جانب خود به او بچشانیم، می‌گوید: این از جانب خود من است و من گمان نمی‌کنم که ساعت قیامت بر پا شود و اگر من به سوی پروردگارم برگردانده شوم، حتماً برای من در نزد او نیکی خواهد بود. پس به کسانی که کافر شده‌اند، خبر خواهیم داد آنچه را که عمل کرده‌اند و قطعاً عذاب سختی به آن‌ها می‌چشانیم. (۵۰)

برداشت از آیات ۵۰ – ۴۴ (دستورات انسان ساز قرآن)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق استفاده‌های زیر را بکند:

۱ – تا می‌تواند ایراد بی جا به اهل حق به خصوص ذات مقدس پروردگار نداشته باشد.

۲ – بداند که قرآن حتی الفاظش از جانب پروردگار تنظیم شده و هدایت و شفا است برای کسانی که ایمان آورده‌اند.

۳ – باید بداند که کسانی که ایمان ندارند مانند کور و کری هستند که هیچ چیز نمی‌شنوند و حقایق را درک نمی‌کنند.

۴ – خدای تعالی به حضرت موسی علیه‌السلام کتاب عنایت کرده تا مردم هدایت شوند نه آن که در آن اختلاف کنند و با شک و تردید با کلام خدا روبرو شوند.

۵ – کسانی که اعمال شایسته انجام می‌دهند به نفع خود انجام داده و به خدای تعالی هیچ نفعی نمی‌رسانند.

۶ – کسانی که کار بد می‌کنند به ضرر خود آن کارها را انجام داده‌اند و خدا به بندگانش ظلم نمی‌کند.

۷ – خدای تعالی عالم به جمیع امور است پس نباید در محضر پروردگار اعمال ناشایستی انجام دهد.

۸ – نباید انسان از دعای خیر برای خود و دیگران خسته شود.

۹ – اگر بدی به او رسید نباید مأیوس و ناامید گردد.

۱۰ – اگر بلاهای ناگهانی از قبیل سیل و زلزله به او برسد از طرف پروردگار به او مهربانی خاصی خواهد شد.

۱۱ – نباید الطاف پروردگار را نادیده بگیرد و خدا و روز قیامت را منکر شود که اگر این چنین شد خدای تعالی به او عذاب سختی می‌چشاند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نودم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۵۴ – ۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ فصلت

وَ إِذٰا أَنْعَمْنٰا عَلَى الْإِنْسٰانِ أَعْرَضَ وَ نَأىٰ بِجٰانِبِهِ وَ إِذٰا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو
دُعٰاءٍ عَرِيضٍ ﴿۵۱﴾ قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كٰانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ
مِمَّنْ هُوَ فِي شِقٰاقٍ بَعِيدٍ ﴿۵۲﴾ سَنُرِيهِمْ آيٰاتِنٰا فِي الْآفٰاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتّٰى
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَ وَ لَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿۵۳﴾ أَلٰا إِنَّهُمْ
فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقٰاءِ رَبِّهِمْ أَلٰا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ﴿۵۴﴾

ترجمهٔ آیات ۵۴ – ۵۱

و وقتی که ما نعمتی را به انسان بدهیم، اعراض و بی‌اعتنائی می‌کند و خود را به کناری می‌کشاند و وقتی که بدی به او می‌رسد، پس اهل دعای مفصّلی می‌شود. (۵۱)

بگو: اگر شما ببینید که قرآن از جانب خدا است، سپس به آن کافر شده‌اید، چه کسی گمراهتر از آن کسی است که او در مخالفت دور و شدیدی قرار دارد؟ (۵۲)

به زودی آیاتمان را در آفاق و در وجود خودشان به آن‌ها نشان می‌دهیم تا اینکه برای آن‌ها واضح شود که او حقّ است. آیا کفایت نمی‌کند اینکه پروردگار تو بر هر چیزی گواه است؟ (۵۳)

آگاه باشید که قطعاً آن‌ها به لقای پروردگارشان در شکّند. آگاه باشید که حقیقتاً خدا به همه چیز احاطه دارد. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴ – ۵۱ (نعمتهای الهی)

سالک الی اللّٰه نباید نعمت‌های الهی را بی اهمیت تصور کند و تنها در وقتی که ناراحتی دارد با خدا

ارتباط برقرار کند.

سالک الی اللّه اگر بخواهد آیات الهی را در آفاق و انفس ببیند باید به آنچه از جانب پروردگار نازل شده ایمان بیاورد و به لقای پروردگارش ایمان داشته باشد و بداند که خدا به هر چیزی احاطه دارد.

«سورهٔ مبارکهٔ شوری»

آیات ۱۴ – ۱۳ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مٰا وَصّٰى بِهِ نُوحاً وَ الَّذِي أَوْحَيْنٰا إِلَيْكَ وَ مٰا وَصَّيْنٰا بِهِ إِبْرٰاهِيمَ وَ مُوسىٰ وَ عِيسىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَ لاٰ تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مٰا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللّٰهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشٰاءُ وَ يَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿۱۳﴾ وَ مٰا تَفَرَّقُوا إِلاّٰ مِنْ بَعْدِ مٰا جٰاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْياً بَيْنَهُمْ وَ لَوْ لاٰ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَ إِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتٰابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ – ۱۳

دینی را که برای شما تشریع فرمود، چیزی بود که به نوح توصیه کرده بود و چیزی را که به تو وحی کرده‌ایم و آنچه را که به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را بر پا دارید و در دین تفرقه نیندازید. بر مشرکین سخت است، آنچه را که شما به سوی آن دعوتشان می‌کنید. خدا انتخاب می‌کند به طرف خود، کسی را که بخواهد و هدایت می‌کند به سوی خود، کسی را که به او انابه نماید. (۱۳)

و متفرّق نشدند مگر بعد از آنکه علم برای آن‌ها آمد، به خاطر حسد و تجاوزی که بینشان قرار گرفت و اگر فرمانی از طرف پروردگارت که به وقت معیّنی پیشی گرفته، نبود؛ میانشان قضاوت شده بود و قطعاً کسانی که بعد از آن‌ها کتاب را به ارث بردند، در شکّ و تردید از آن هستند. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۴ – ۱۳ (ایجاد تفرقه)

سالک الی اللّٰه نباید در بین مردم با داشتن علم و دانش تفرقه ایجاد کند زیرا بدترین چیزها در نزد خدا ایجاد تفرقه بین مسلمانان و مردم است.

آیه ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

فَلِذٰلِکَ فَادْعُ وَ اسْتَقِمْ کَمٰا أُمِرْتَ وَ لاٰ تَتَّبِعْ أَهْوٰاءَهُمْ وَ قُلْ آمَنْتُ بِمٰا أَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ کِتٰابٍ وَ أُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَیْنَکُمُ اللّٰهُ رَبُّنٰا وَ رَبُّکُمْ لَنٰا أَعْمٰالُنٰا وَ لَکُمْ أَعْمٰالُکُمْ لاٰ حُجَّةَ بَیْنَنٰا وَ بَیْنَکُمُ اللّٰهُ یَجْمَعُ بَیْنَنٰا وَ إِلَیْهِ الْمَصِیرُ ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیه ۱۵

پس برای آن دعوت کن و آنچنان که امر شده‌ای، استقامت کن و پیرو هوسهای آن‌ها نباش و بگو: به آنچه خدا از کتاب نازل کرده، ایمان آوردم و امر شده‌ام که بین شما عدالت را گسترش دهم. خدا پروردگار ما و پروردگار شما است. اعمال ما برای خودمان و اعمال شما برای خودتان باشد. خصومتی بین ما و بین شما نیست. خدا بین ما را جمع می‌کند و برگشت همه به سوی او است. (۱۵)

برداشت از آیه ۱۵ (استقامت)

سالک الی اللّٰه باید برای دستورات پروردگار دارای استقامت باشد و از هوای نفس دیگران پیروی نکند و به آن چه خدای تعالی نازل فرموده ایمان داشته باشد و عدل و داد را در بین مردم گسترش دهد و با کفار و نادانان ستیز نکند.

آیه ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ الَّذِینَ یُحَاجُّونَ فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مٰا اسْتُجِیبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دٰاحِضَةٌ عِنْدَ

رَبِّهِمْ وَ عَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَ لَهُمْ عَذٰابٌ شَدِيدٌ ﴿۱۶﴾

ترجمهٔ آیه ۱۶

و کسانی که دربارهٔ خدا بحث و جدل می‌کنند بعد از آنکه او را همه قبول نموده‌اند، دلائلشان نزد پروردگارشان لغو و بیهوده است و بر آن‌ها غضب و برای آن‌ها عذاب سختی خواهد بود. (۱۶)

برداشت از آیه ۱۶ (بحث دربارهٔ خدا)

سالک الی اللّٰه نباید دربارهٔ ذات مقدس پروردگار بحث و گفتگو کند به خصوص وقتی که خدا را همه قبول دارند و بداند که این بحث و گفتگو علاوه بر آن که فایده‌ای ندارد ضررهائی هم به بار می‌آورد.

آیات ۲۰ – ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

اللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبٰادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشٰاءُ وَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿۱۹﴾ مَنْ كٰانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَ مَنْ كٰانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيٰا نُؤْتِهِ مِنْهٰا وَ مٰا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱۹

خدا به بندگانش لطف دارد، هر که را بخواهد روزی می‌دهد و او قدرتمند عزیزی است. (۱۹)

کسی که بخواهد برای آخرت زراعت کند، ما به زراعت او می‌افزائیم و کسی که بخواهد برای دنیا زراعت کند، ما از آن به او می‌دهیم ولی در آخرت نصیبی ندارد. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱۹ (کار برای آخرت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدا به بندگانش لطف دارد و به هر کس که اهل تقوی باشد روزی فراوانی می‌دهد و اگر کسی تنها برای آخرت زحمت بکشد خدای تعالی آخرتش را تأمین می‌کند ولی اگر کسی تنها برای دنیا کار کند و آخرتش را منظور ننماید در آخرت نصیبی برای او نخواهد بود.

آیه ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

ذٰلِکَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبٰادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ قُلْ لاٰ أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً إِلاَّ الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبىٰ وَ مَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهٰا حُسْناً إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۲۳﴾

ترجمهٔ آیه ۲۳

آن چیزی است که خدا بندگانش را بشارت داده است، آن کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل شایسته کرده‌اند. بگو: من بر رسالتم اجری از شما سؤال نمی‌کنم، مگر دوستی با نزدیکانم و کسی که کار نیکی انجام دهد، ما برای او نیکی را زیاد می‌کنیم. قطعاً خدا بخشندهٔ سپاسگزاری است. (۲۳)

برداشت از آیه ۲۳ (اجر رسالت)

سالک الی اللّٰه اگر ایمانش را تکمیل کند و عمل صالح نماید خدای تعالی به او بشارت بهشت را می‌دهد و باید اجر رسالت پیامبر اکرم ﷺ در محبت نمودن به نزدیکانش را ادا کند زیرا در این صورت خدا او را می‌بخشد و از او تشکر می‌کند.

آیات ۲۶ – ۲۵ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبٰادِهِ وَ يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئٰاتِ وَ يَعْلَمُ مٰا تَفْعَلُونَ ﴿۲۵﴾ وَ يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ وَ يَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَ الْكٰافِرُونَ لَهُمْ عَذٰابٌ شَدِيدٌ ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ – ۲۵

و خدا کسی است که توبه را از بندگانش قبول می‌کند و بدیهای آن‌ها را عفو می‌فرماید و می‌داند آنچه را که انجام می‌دهید. (۲۵)

و تقاضای کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح نموده‌اند، قبول می‌کند و از فضل خودش زیادتر به آن‌ها می‌دهد و برای کافرین عذاب شدیدی خواهد بود. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۶ – ۲۵ (مرحلهٔ توبه)

سالک الی اللّٰه باید بعد از مرحلهٔ یقظه، توبه کند تا خدای تعالی توبهٔ او را قبول نماید و گناهانش را عفو کند زیرا پروردگار متعال تقاضاهای او را قبول می‌کند و بلکه زیادتر از آن چه به او وعده کرده است از فضلش عطا می‌فرماید.

آیه ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ لَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبٰادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَ لٰكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مٰا يَشٰاءُ إِنَّهُ بِعِبٰادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿۲۷﴾

ترجمهٔ آیه ۲۷

و اگر خدا برای بندگانش روزی را وسعت دهد، در زمین طغیان می‌کنند ولی آنچه را که بخواهد، به اندازه نازل می‌کند. قطعاً او به بندگانش آگاه و بینا است. (۲۷)

برداشت از آیه ۲۷ (وسعت رزق)

سالک الی اللّٰه باید بداند که گاهی اگر خدای تعالی روزی بندگانش را زیاد کند و ثروت به آن‌ها عنایت کند در روی زمین طغیان می‌کنند بنابراین خدای تعالی به بعضی از آن‌ها کمتر نعمت می‌دهد تا آن‌ها را کنترل فرماید.

آیه ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ مٰا أَصٰابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمٰا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَ يَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیه ۳۰

و آنچه مصیبت به شما می‌رسد، به خاطر چیزی است که بدست آورده‌اید و خدا بسیاری را عفو می‌کند. (۳۰)

برداشت از آیه ۳۰ (مصیبتهای انسان)

سالک الی اللّٰه باید بداند که آن چه مصیبت به او می‌رسد به خاطر کارهایی است که او کرده و در عین حال خدای تعالی بسیاری از گناهانش را عفو می‌فرماید.

آیات ۳۸ – ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

فَمٰا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتٰاعُ الْحَيٰاةِ الدُّنْيٰا وَ مٰا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَ أَبْقىٰ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ عَلىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۳۶﴾ وَ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبٰائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوٰاحِشَ وَ إِذٰا مٰا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۷﴾ وَ الَّذِينَ اسْتَجٰابُوا لِرَبِّهِمْ وَ أَقٰامُوا الصَّلاٰةَ وَ أَمْرُهُمْ شُورىٰ بَيْنَهُمْ وَ مِمّٰا رَزَقْنٰاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۸ – ۳۶

پس آنچه به شما از چیزی داده شده، بهره‌ای از زندگی دنیا است و آنچه در نزد خدا است، برای کسانی که ایمان آورده‌اند و بر پروردگارشان توکّل می‌کنند، بهتر و باقی‌تر است. (۳۶)

و کسانی که از گناهان بزرگ و فواحش اجتناب می‌کنند و زمانی که غضب می‌کنند، آن‌ها می‌بخشند. (۳۷)

و کسانی که پروردگارشان را اجابت می‌کنند و نماز را برپا می‌دارند و کارهایشان بینشان به مشورت گذاشته می‌شود و از آنچه آنها را روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ – ۳۶ (دستورات انسان ساز)

سالک الی اللّٰه باید به دستورات زیر عمل کند:

۱ – هر چه از مال دنیا به او می‌رسد فانی شدنی و از بین رفتنی است و برای زندگی دنیای او است پس نباید به آن اتکاء کرد.

۲ – برای کسانی که ایمان دارند و به خدا توکل می‌کنند در نزد خدا چیزهایی است که همیشه باقی است پس باید دربارهٔ آن‌ها فعالیّت کند.

۳ – باید از گناهان کبیره و فواحش دوری کند و خود را آلوده ننماید.

۴ – باید وقتی که غضب می‌کند زود بر غضبش مسلط شود و طرف را ببخشد.

۵ – در تمام کارها باید دستورات پروردگارش را اجابت کند.

۶ – نماز بخواند و دیگران را وادار به خواندن نماز کند.

۷ – در امور مهمش با دیگران مشورت کند.

۸ – از آن چه خدا به او روزی کرده به دیگران انفاق نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۴ – ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ الَّذينَ إِذا أَصابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۳۹﴾ وَ جَزاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُها
فَمَنْ عَفا وَ أَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللّهِ إِنَّهُ لا يُحِبُّ الظّالِمينَ ﴿۴۰﴾ وَ لَمَنِ انْتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولئِکَ ما عَلَيْهِمْ مِنْ سَبيلٍ ﴿۴۱﴾ إِنَّمَا السَّبيلُ عَلَى الَّذينَ
يَظْلِمُونَ النّاسَ وَ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولئِکَ لَهُمْ عَذابٌ أَليمٌ ﴿۴۲﴾
وَ لَمَنْ صَبَرَ وَ غَفَرَ إِنَّ ذلِکَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۳﴾ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ فَما لَهُ
مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَ تَرَى الظّالِمينَ لَمّا رَأَوُا الْعَذابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلى مَرَدٍّ
مِنْ سَبيلٍ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ – ۳۹

و کسانی که وقتی ظلمی به آن‌ها می‌شود، آن‌ها یاری می‌طلبند. (۳۹)

و جزای بدی مثل همان بدی است. پس کسی که عفو کند و صلح کند، اجر او بر عهدهٔ خدا است. قطعاً خدا ستمگران را دوست نمی‌دارد. (۴۰)

و کسی که ظلمی بر او شده، بعد از آن، اگر برای انتقام طلب یاری کند، هیچ گونه راه سرزنشی بر او نیست. (۴۱)

جز این نیست که ملامت بر کسانی است که بر مردم ستم می‌کنند و به ناحق در زمین سرکشی می‌نمایند.

این گروهند که برای آن‌ها عذاب دردناکی خواهد بود. (۴۲)

و کسی که بردباری کند و گذشت نماید، قطعاً آن از ارادهٔ قوی در کارها است. (۴۳)

و کسی را که خدا گمراه کند، برای او بعد از خدا ولیّ نخواهد بود و ظالمین را خواهی دید که وقتی عذاب را می‌بینند، می‌گویند: آیا راهی برای برگشتن هست؟ (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ – ۳۹ (وظایف سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه باید به مسائل زیر عمل کند:

۱ – اگر تجاوزی به حقوق او بشود از مردم مسلمان یاری و کمک بخواهد تا بتواند ظالم را سر جای خود بنشاند.

۲ – در مقام ایجاد عدل و داد باید پاسخ بدیها را به بدی بدهد.

۳ – اگر می‌تواند باید بدیهای دیگران را عفو کند و اصلاحشان نماید که در این صورت خدا به او اجر خواهد داد.

۴ – به کسی ظلم نکند زیرا خدا ظالمین را دوست نمی‌دارد.

۵ – اگر به او ظلمی شده و از مردم یاری می‌جوید و دادخواهی می‌کند و حتی اگر پشت سر آن‌ها بدیهای ظالمین را می‌گوید غیبت نکرده و او را کسی سرزنش نمی‌کند.

۶ – باید کسانی را که در روی زمین تجاوز به حقوق دیگران می‌کنند آن‌ها را مطرود بداند زیرا خدا برای آن‌ها عذاب دردناکی منظور فرموده است.

۷ – باید خود را به جایی برساند که در مقابل خطاکاران تا می‌تواند صبر کند و ببخشد زیرا این علامت ارادهٔ قوی او است.

۸ – باید کوشش کند که خدای تعالی او را به حال خود وانگذارد زیرا اگر خدا او را به حال خود وابگذارد برای او طرفداری وجود نخواهد داشت.

آیات ۴۷ – ۴۵ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ تَراهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْها خاشِعينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَ

قالَ الَّذينَ آمَنُوا إِنَّ الْخاسِرينَ الَّذينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْليهِمْ يَوْمَ

الْقِيامَةِ أَلا إِنَّ الظّالِمِينَ فِي عَذابٍ مُقِيمٍ ﴿۴۵﴾ وَ ما كانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِياءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللّهِ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ فَما لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿۴۶﴾ اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّهِ ما لَكُمْ مِنْ مَلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَ ما لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿۴۷﴾

ترجمهٔ آیات ۴۷ – ۴۵

و آن‌ها را خواهی دید وقتی که بر عذاب عرضه می‌شوند، در حالی که از روی ذلّت، خشوع می‌کنند و زیرچشمی نگاه می‌کنند و کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: که قطعاً زیانکاران حقیقی کسانی هستند که به خودشان و خانواده‌شان در روز قیامت زیان رسانده‌اند. آگاه باشید که ستمگران در عذاب اقامت می‌کنند. (۴۵)

و برای آن‌ها دوستانی که کمکشان کنند، غیر از خدا نخواهد بود و کسی را که خدا گمراه کند، برای او راه چاره‌ای وجود ندارد. (۴۶)

اجابت کنید پروردگارتان را قبل از آنکه روزی برسد که برگشتی برای آن از جانب خدا نخواهد بود و برای شما در آن روز پناهگاهی نیست و برای شما مجال انکاری نخواهد بود. (۴۷)

برداشت از آیات ۴۷ – ۴۵ (ظالمین و ستمگران)

سالک الی اللّه باید به فکر نفع و ضرر خودش و وابستگانش که چه بر سر آن‌ها روز قیامت می‌آید باشد و این را بداند که ظالمین روز قیامت با ذلت روبرو می‌شوند و سرافکنده می‌گردند. بنابراین باید هر چه زودتر دعوت پروردگارشان را اجابت کنند و نگذارند به جایی برسد که ملجأ و پناهی نداشته باشند.

آیه ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَما أَرْسَلْناكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظاً إِنْ عَلَيْكَ إِلاَّ الْبَلاغُ وَ إِنّا إِذا

أَذَقْنَا الْإِنْسٰانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهٰا وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمٰا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسٰانَ كَفُورٌ ﴿۴۸﴾

ترجمهٔ آیه ۴۸

پس اگر اعراض کنند، ما تو را بر آن‌ها نگهدارنده نفرستاده‌ایم. بر تو جز تبلیغ، چیزی نیست و قطعاً ما وقتی که انسان را از جانب خودمان رحمتی می‌چشانیم، به آن خوشحال می‌شود و اگر به آن‌ها به خاطر آنچه که جلو فرستاده‌اند بدی برسد، پس قطعاً انسان ناسپاس است. (۴۸)

برداشت از آیه ۴۸ (نعمتهای پروردگار)

سالک الی اللّٰه کفران نعمت الهی را طبق هوای نفس و عادت نباید بکند و قدر مهربانی خدا را باید بداند.

آیه ۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ شوری

وَ ما كانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللّٰهُ إِلاّٰ وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرٰاءِ حِجابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولاً فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ ما يَشاءُ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿۵۱﴾

ترجمهٔ آیه ۵۱

و برای هیچ بشری این چنین نخواهد بود که خدا با او تکلّم کند، مگر از طریق وحی یا از پس پرده یا اینکه پیامبری بفرستد که خدا به او به اذن خود هر چه بخواهد، وحی می‌کند. قطعاً او برتر حکیمی است. (۵۱)

برداشت از آیه ۵۱ (تکلم الهی با بشر)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی با افراد بشر تکلم نمی‌کند. زیرا عظمت پروردگار نمی‌گذارد که

او با بشر هم سخن گردد ولی با پیامبران از طریق وحی و با اولیائش از طریق الهام و با سائر مردم به وسیله رسولان حرف زده است.

«سورهٔ مبارکهٔ زخرف»

آیات ۲۰ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ زخرف

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

وَ جَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿۱۵﴾ أَمِ اتَّخَذَ مِمّا يَخْلُقُ بَناتٍ وَ أَصْفاكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿۱۶﴾ وَ إِذا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِما ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلاً ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَ هُوَ كَظِيمٌ ﴿۱۷﴾ أَ وَ مَنْ يُنَشَّؤُا فِي الْحِلْيَةِ وَ هُوَ فِي الْخِصامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿۱۸﴾ وَ جَعَلُوا الْمَلائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبادُ الرَّحْمٰنِ إِناثًا أَ شَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهادَتُهُمْ وَ يُسْئَلُونَ ﴿۱۹﴾ وَ قالُوا لَوْ شاءَ الرَّحْمٰنُ ما عَبَدْناهُمْ ما لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلاّٰ يَخْرُصُونَ ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱۵

و برای خدا از بندگانش جزئی قرار دادند. قطعاً انسان ناسپاس آشکاری است. (۱۵)

آیا خدا از آنچه خلق فرموده، دختران را اتّخاذ نموده و شما را به داشتن پسران انتخاب فرموده است؟ (۱۶)

و وقتی که به یکی از آن‌ها به آنچه برای خدای رحمان مَثَل می‌زند، بشارت داده می‌شود (یعنی دختر) صورتش به سیاهی بر می‌گردد و او به خشم می‌آید در حالی که خشم خود را فرو می‌برد. (۱۷)

(و می‌گوید:) آیا کسی که در زینت و آلات نشو و نما کرده و در وقت خصومت نمی‌تواند مطلب خود را بیان کند؟ (۱۸)

و ملائکه را که آن‌ها بندگان خدای رحمان هستند، دخترانی قرار می‌دهند. آیا شاهد خلقت آن‌ها

بوده‌اند؟ که شهادتشان به زودی نوشته می‌شود و از آن‌ها پرسش خواهد شد. (۱۹)

و گفتند: که اگر خدای رحمان می‌خواست، ما آن‌ها را عبادت نمی‌کردیم. آن‌ها به آن علمی ندارند و آن‌ها جز دروغگو چیزی نیستند. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱۵ (اعتقاد به فرزند برای خدای تعالی)

سالک الی اللّٰه باید هر سخن و ادعائی را که می‌کند با دلیل و برهان و عقلائی باشد و کوشش کند به خصوص به خدای تعالی تهمت ناروا نزند. نباید به خدای تعالی نسبت داشتن فرزند به مانند حیوانات و افراد بشر بدهد که این اعتقاد خدای تعالی را به غضب می‌آورد.

آیات ۲۵ – ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ زخرف

بَلْ قٰالُوا إِنّٰا وَجَدْنٰا آبٰاءَنٰا عَلىٰ أُمَّةٍ وَ إِنّٰا عَلىٰ آثٰارِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾ وَ كَذٰلِكَ مٰا أَرْسَلْنٰا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلاّٰ قٰالَ مُتْرَفُوهٰا إِنّٰا وَجَدْنٰا آبٰاءَنٰا عَلىٰ أُمَّةٍ وَ إِنّٰا عَلىٰ آثٰارِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿۲۳﴾ قٰالَ أَ وَ لَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدىٰ مِمّٰا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبٰاءَكُمْ قٰالُوا إِنّٰا بِمٰا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كٰافِرُونَ ﴿۲۴﴾ فَانْتَقَمْنٰا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كٰانَ عٰاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿۲۵﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵ – ۲۲

و این چنین، قبل از تو انذارکننده‌ای را در قریه‌ای نفرستادیم، مگر آنکه ثروتمندان آن گفتند: ما پدرانمان را بر دینی یافته‌ایم که ما بر آثار آن‌ها اقتدا می‌کنیم. (۲۳)

گفت: اگر چه چیزی را که بهتر هدایت کند، از آنچه که پدرانتان را بر آن یافته‌اید، برایتان بیاورم؟ گفتند: ما به آنچه شما برای آن فرستاده شده‌اید، کافریم. (۲۴)

پس ما از آن‌ها انتقام گرفتیم. نگاه کن که چگونه بوده است عاقبت تکذیب‌کنندگان. (۲۵)

برداشت از آیات ۲۵ – ۲۲ (به رسومات گذشتگان توجّه نکنند)

سالک الی اللّٰه نباید به رسومات و آن چه گذشتگان گفته‌اند و یا عمل کرده‌اند تحجّر پیدا کند و یا آن که به هر چیزی که ثروتمندان و قدرتمندان انجام داده‌اند اقتدا نماید ولی باید توجه به رسولان خدا و کلام الهی با دقت داشته باشد و نگذارد که از دروغگویان محسوب شود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۴ – ۲۶ از سورهٔ مبارکهٔ زخرف

وَ إِذْ قالَ إِبْراهيمُ لِأَبيهِ وَ قَوْمِهِ إِنَّني بَراءٌ مِمّا تَعْبُدُونَ ﴿۲۶﴾
إِلاَّ الَّذي فَطَرَني فَإِنَّهُ سَيَهْدينِ ﴿۲۷﴾ وَ جَعَلَها كَلِمَةً باقِيَةً في عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿۲۸﴾ بَلْ مَتَّعْتُ هؤُلاءِ وَ آباءَهُمْ حَتّى جاءَهُمُ الْحَقُّ وَ رَسُولٌ
مُبينٌ ﴿۲۹﴾ وَ لَمّا جاءَهُمُ الْحَقُّ قالُوا هذا سِحْرٌ وَ إِنّا بِهِ كافِرُونَ ﴿۳۰﴾ وَ قالُوا لَوْ
لا نُزِّلَ هذَا الْقُرْآنُ عَلى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظيمٍ ﴿۳۱﴾ أَ هُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ
رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنا بَيْنَهُمْ مَعيشَتَهُمْ في الْحَياةِ الدُّنْيا وَ رَفَعْنا بَعْضَهُمْ فَوْقَ
بَعْضٍ دَرَجاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَ رَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمّا
يَجْمَعُونَ ﴿۳۲﴾ وَ لَوْ لا أَنْ يَكُونَ النّاسُ أُمَّةً واحِدَةً لَجَعَلْنا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمنِ
لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَ مَعارِجَ عَلَيْها يَظْهَرُونَ ﴿۳۳﴾ وَ لِبُيُوتِهِمْ أَبْوابًا وَ
سُرُرًا عَلَيْها يَتَّكِؤُنَ ﴿۳۴﴾ وَ زُخْرُفًا وَ إِنْ كُلُّ ذلِكَ لَمّا مَتاعُ الْحَياةِ الدُّنْيا وَ

الْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّکَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۵﴾ وَ مَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمنِ نُقَيِّضْ لَهُ

شَيْطانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿۳۶﴾ وَ إِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ

مُهْتَدُونَ ﴿۳۷﴾ حَتّى إِذا جاءَنا قالَ يا لَيْتَ بَيْنِي وَ بَيْنَکَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ

الْقَرِينُ ﴿۳۸﴾ وَ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۹﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَ مَنْ كانَ فِي ضَلالٍ مُبِينٍ ﴿۴۰﴾ فَإِمّا

نَذْهَبَنَّ بِکَ فَإِنّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿۴۱﴾ أَوْ نُرِيَنَّکَ الَّذِي وَعَدْناهُمْ فَإِنّا عَلَيْهِمْ

مُقْتَدِرُونَ ﴿۴۲﴾ فَاسْتَمْسِکْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْکَ إِنَّکَ عَلى صِراطٍ

مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۳﴾ وَ إِنَّهُ لَذِكْرٌ لَکَ وَ لِقَوْمِکَ وَ سَوْفَ تُسْئَلُونَ ﴿۴۴﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ – ۲۶

و زمانی که ابراهیم به پدر و قومش گفت: قطعاً من از آنچه شما عبادت می‌کنید، بیزارم. (۲۶)

مگر کسی که مرا خلق کرده، پس قطعاً او مرا به زودی هدایت می‌کند. (۲۷)

و آن را بعد از ابراهیم کلمهٔ باقیه‌ای قرار داد، شاید آن‌ها برگردند. (۲۸)

بلکه من آن‌ها و پدرانشان را بهره‌مند کردم تا آنکه حقّ و رسول آشکاری برای آن‌ها آمد. (۲۹)

و وقتی که حقّ نزد آن‌ها آمد، گفتند: این سحر است و قطعاً ما به آن کافریم. (۳۰)

و گفتند: چرا این قرآن بر مرد بزرگ،[1] از مکّه و از طائف نازل نشده است؟ (۳۱)

آیا آن‌ها رحمت پروردگارت را تقسیم می‌کنند؟ ما بین آن‌ها معیشتشان را در زندگی دنیایشان تقسیم

---

۱ ــ منظور «ولید بن مغیره» از مکّه و «عروة بن مسعود ثقفی» از طائف بوده است.

کرده‌ایم و بعضیشان را در درجات، بر بعضی برتری داده‌ایم، تا بعضی از آن‌ها بعض دیگر را به کار گیرند ولی مهربانی پروردگار تو بهتر از آن چیزی است که آن‌ها جمع‌آوری می‌کنند. (۳۲)

و اگر همهٔ مردم امّت واحده‌ای نمی‌شدند (در کفر) ما برای کسانی که به خدای رحمان کافر شده‌اند، برای خانه‌هایشان سقفهایی از نقره و نردبانهائی که بر آن قصرها بالا روند، قرار می‌دادیم. (۳۳)

و برای خانه‌هایشان درهائی و تختهائی که بر آن تکیه کنند، (۳۴) و زیورهائی، و همهٔ این‌ها نیست، مگر بهرهٔ زندگی دنیا، ولی آخرت نزد پروردگارت برای متّقین است. (۳۵)

و کسی که از یاد خدای رحمان رو بگرداند، در کنار او شیطانی قرار می‌دهیم که با او نزدیک و همنشین باشد. (۳۶)

و قطعاً شیاطین مانع آن‌ها از راه می‌شوند ولی آن‌ها گمان می‌کنند که این‌ها هدایت‌شدگانند. (۳۷)

تا وقتی که نزد ما بیاید، می‌گوید: ای کاش بین من و بین تو دوری دو مشرق می‌بود، پس بد همنشینی بود. (۳۸) و هرگز امروز برای شما نفعی ندارد، زیرا شما ظلم کردید و قطعاً همهٔ شما در عذاب با هم شریکید. (۳۹)

آیا تو می‌خواهی به ناشنوایان بشنوانی و کوران را و کسانی که در ضلالت آشکاری هستند، هدایت کنی؟ (۴۰)

پس زمانی که ما تو را از بین ببریم، قطعاً ما از آن‌ها انتقام خواهیم گرفت. (۴۱)

یا به تو نشان دهیم چیزی را که به آن‌ها وعده داده‌ایم، پس ما قطعاً بر آن‌ها قدرت داریم. (۴۲)

پس به آنچه به تو وحی شده است، تمسّک کن که تو بر صراط مستقیم هستی. (۴۳)

و قطعاً قرآن برای تو و برای قومت یادآوری است و به زودی مورد سؤال واقع خواهید شد. (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ – ۲۶ (چند دستور اخلاقی و ایمانی)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق پندهای زیر را برداشت کرده و عمل کند:

۱ – باید خود را به مرحله‌ای از توحید برساند که از عبادت همهٔ موجودات غیر خدا بیزار باشد.

۲ – خدایی که او را خلق کرده و در عالم ارواح تمام علوم را به او تعلیم داده به راه راست هدایتش می‌کند.

۳ – اگر بخواهد همیشه در خوبی باقی بماند باید به آن حقایق برگردد.

۴ – اگر بخواهد از راهنماییهای روشنگری بهره‌مند شود نباید آن‌ها را مسخره کند و معجزات راه

کمالات را سحر بداند.

۵ – سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی هر کس را لایق بداند به وسیلهٔ او راهنمائیهایش را انجام می‌دهد.

۶ – تقسیم رحمت و نعمت پروردگار جز به وسیلهٔ خود پروردگار به کس دیگری داده نشده است. در دنیا روزی هر کسی به وسیلهٔ خدای تعالی عنایت گردیده و تقسیم شده است.

۷ – مهربانی خدا بهتر از همهٔ ثروتی است که مردم آن را جمع آوری می‌کنند.

۸ – مهربانی عام پروردگار آن قدر زیاد است که اگر کفار به کفرشان نمی‌افزودند و همه کافر نمی‌شدند خدای تعالی خانه‌های آن‌ها و حتی پله و سقف‌های خانه‌های آن‌ها را از نقره قرار می‌داد و همهٔ وسائل زیبای زندگی و راحتی را در دنیا به آن‌ها عنایت می‌فرمود ولی از آخرت برای آن‌ها خبری نبود و خدای تعالی آخرت را تنها برای متقین و اهل تقوی قرار داده است.

۹ – کسی که یادی از این خدای مهربان نکند شیطانی در کنار او قرار می‌گیرد و دائماً او را می‌فریبد و نمی‌گذارد به راه راست هدایت شود و بلکه مانع راه سالکین الی اللّٰه هم می‌گردد و این شخص به خیال خود فکر می‌کند دیگران را هدایت کرده است.

۱۰ – کسی که از یاد خدای رحمان روگردان باشد روزی می‌رسد که می‌گوید ای کاش بین من و آن شیطان فاصلهٔ بین دو مشرق که دورترین فاصله‌ها است می‌بود و این شیطان چه بد همنشینی برای من بوده است ولی دیگر فایده‌ای ندارد و همه در عذاب با هم شریک‌اند.

۱۱ – با این که سخنان پیامبر اکرم ﷺ و آیات قرآن نفوذ فوق العاده‌ای در مردم دارد ولی صدا هر چه بلند باشد افراد کر نمی‌شنوند و چراغ هر چه نورانی باشد کورها نمی‌بینند و این مثلی است که خدای تعالی برای کفار در قرآن می‌زند و متقین، آن‌ها را در گمراهی زیادی مشاهده می‌کند.

۱۲ – تا زمانی که پیامبر اکرم ﷺ در بین مردم هست و یا هر یک از اوصیائش در بین مردم باشند خدای تعالی عذاب بر کفار نازل نمی‌کند ولی در آخرت از آن‌ها انتقام خواهد گرفت زیرا خدای تعالی بر این کار قدرت بی نهایت دارد.

۱۳ – سالک الی اللّٰه باید تنها و تنها به آن چه بر پیامبر اکرم ﷺ وحی شده از قرآن و سایر کلمات آن حضرت متمسک شود که در این صورت در صراط مستقیم سیر الی اللّٰه واقع گردیده است.

۱۴ – قرآن و آن چه بر پیامبر اکرم ﷺ وحی شده است یادآوری درسهایی است که در عالم ارواح به بشر تعلیم داده شده و روزی از همهٔ مردم بالاخص از نزدیکان آن حضرت سؤال می‌شود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۷۱ – ۶۳ از سورهٔ مبارکهٔ زخرف

وَ لَمّا جاءَ عيسى بِالْبَيِّناتِ قالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَ لِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ
الَّذي تَخْتَلِفُونَ فيهِ فَاتَّقُوا اللّهَ وَ أَطيعُونِ ﴿۶۳﴾ إِنَّ اللّهَ هُوَ رَبّي وَ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هذا صِراطٌ مُسْتَقيمٌ ﴿۶۴﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِلَّذينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذابِ يَوْمٍ أَليمٍ ﴿۶۵﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ السّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ
بَغْتَةً وَ هُمْ لا يَشْعُرُونَ ﴿۶۶﴾ اَلْأَخِلاّءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلاَّ
الْمُتَّقينَ ﴿۶۷﴾ يا عِبادِ لا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَ لا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿۶۸﴾ الَّذينَ
آمَنُوا بِاياتِنا وَ كانُوا مُسْلِمينَ ﴿۶۹﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَ أَزْواجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿۷۰﴾ يُطافُ عَلَيْهِمْ بِصِحافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَ أَكْوابٍ وَ فيها ما تَشْتَهيهِ
اَلْأَنْفُسُ وَ تَلَذُّ اَلْأَعْيُنُ وَ أَنْتُمْ فيها خالِدُونَ ﴿۷۱﴾

ترجمهٔ آیات ۷۱ – ۶۳

و وقتی که عیسی با دلائل روشنی آمد، گفت: قطعاً من برای شما حکمت آورده‌ام و برای اینکه بعضی از

چیزهائی را که در آن اختلاف می‌کنید، برایتان توضیح دهم. پس تقوای خدا را رعایت کنید و از من اطاعت نمائید. (۶۳)

قطعاً خدا همان پروردگار من و پروردگار شما است، پس او را عبادت کنید که این است راه راست. (۶۴)

پس دسته‌هائی در بین آن‌ها با هم اختلاف کردند. پس وای بر کسانی که ظلم کردند از عذاب روز دردناک. (۶۵)

آیا چه می‌بینند جز اینکه قیامت ناگهان بدون آنکه آن‌ها بفهمند به سراغشان بیاید؟ (۶۶)

در آن روز دوستان، دشمن یکدیگرند، مگر متّقین. (۶۷)

ای بندگان من، امروز بر شما نه خوفی باشد و نه اینکه شما محزون می‌شوید. (۶۸)

کسانی که به آیات ما ایمان بیاورند و تسلیم باشند. (۶۹)

شما و همسرانتان با خوشحالی کامل وارد بهشت شوید. (۷۰)

با ظرفها و جامهائی از طلا دور آن‌ها گردانده می‌شوند و در آن بهشت آنچه دلها بخواهند و چشمها لذّت ببرند، خواهد بود و شما در آن بهشت همیشه خواهید ماند. (۷۱)

برداشت از آیات ۷۱ – ۶۳ (پندهای حکمت آمیز)

سالک الی اللّٰه از آیات فوق باید پندهای زیر را دریافت نماید:

۱ – اگر انسان به کسی که خدا به او حکمت عنایت کرده برخورد کرد به خصوص اگر به وسیلهٔ آن حکمت اختلافات در عقیده و یا در عمل برطرف بشود باید از آن شخص تبعیّت کند.

۲ – از خدای تعالی پرهیز کند و اطاعت فرستادگان الهی را بنماید.

۳ – خدا را مربّی خود بداند و بندگی او را بکند که راه راست جز این نخواهد بود.

۴ – تا می‌تواند از اختلاف در گروه بندی‌ها بپرهیزد و از این راه خود را در صف ظالمین قرار ندهد زیرا خدای تعالی برای ظالمین عذاب دردناکی مهیّا فرموده است.

۵ – بداند که قیامت یا ظهور حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه ناگهان می‌رسد که اگر او در انقباض باشد ممکن است از رحمت الهی بی نصیب گردد.

۶ – باید دوستان او اهل تقوی باشند تا هیچ گاه این دوستی از هم نپاشد.

۷ – باید آن قدر به خدای تعالی خود را نزدیک کند که خدای تعالی او را به عنوان بندهٔ خود خطاب کند و به او بگوید خوفی بر تو نیست و تو در قیامت محزون نخواهی بود.

۸ – مسلمانی باشد که ایمان به آیات پروردگار آورده و با ابراز لطف پروردگار، خودش و همسرش با خوشحالی وارد بهشت شوند، آن بهشتی که هر چه انسان بخواهد و هر چه چشمش از آن لذت ببرد در آن وجود دارد و از همه مهمتر همیشه در آن بهشت باقی خواهد بود.

آیات ۸۳ – ۷۴ از سورهٔ مبارکهٔ زخرف

إِنَّ الْمُجْرِمينَ فِي عَذابِ جَهَنَّمَ خالِدُونَ ﴿۷۴﴾ لا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَ هُمْ فيهِ
مُبْلِسُونَ ﴿۷۵﴾ وَ ما ظَلَمْناهُمْ وَ لكِنْ كانُوا هُمُ الظّالِمينَ ﴿۷۶﴾ وَ نادَوْا يا
مالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنا رَبُّكَ قالَ إِنَّكُمْ ماكِثُونَ ﴿۷۷﴾ لَقَدْ جِئْناكُمْ بِالْحَقِّ وَ لكِنَّ
أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كارِهُونَ ﴿۷۸﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنّا مُبْرِمُونَ ﴿۷۹﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنّا
لا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَ نَجْواهُمْ بَلى وَ رُسُلُنا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿۸۰﴾ قُلْ إِنْ كانَ
لِلرَّحْمنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعابِدينَ ﴿۸۱﴾ سُبْحانَ رَبِّ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمّا يَصِفُونَ ﴿۸۲﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَ يَلْعَبُوا حَتّى يُلاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذي يُوعَدُونَ ﴿۸۳﴾

ترجمهٔ آیات ۸۳ – ۷۴

قطعاً گناهکاران در عذاب جهنّم دائماً می‌مانند. (۷۴)

عذاب از آن‌ها تخفیف داده نمی‌شود و آن‌ها در جهنّم ناامیدند. (۷۵)

و ما به آن‌ها ظلم نکردیم ولی خودشان همان ستمگران بودند. (۷۶)

و صدا می‌زنند که ای مالک، ای کاش پروردگارت ما را بمیراند. مالک می‌گوید: شما اینجا ماندنی هستید. (۷۷)

قطعاً ما حقّ را برای شما آوردیم ولی اکثرتان از حقّ کراهت داشتید. (۷۸)

یا کار خود را محکم کردند، پس قطعاً ما هم محکم‌کننده هستیم. (۷۹)

آیا گمان می‌کنند که ما سرّ آن‌ها و نجوای آن‌ها را نمی‌شنویم، بلی و فرستادگان ما نزد آن‌ها هستند، می‌نویسند. (۸۰)

بگو: اگر برای خدای رحمان فرزندی می‌بود، پس من اوّل عابد هستم. (۸۱)

منزّه است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش از آنچه وصف می‌کنند. (۸۲)

پس آن‌ها را واگذار که فرو روند و بازی کنند تا روزی را که مال آن‌ها است و به آن‌ها وعده داده شده، ملاقات کنند. (۸۳)

برداشت از آیات ۸۳ – ۷۴ (از حکمت قرآن استفاده کنیم)

سالک الی اللّٰه باید از برداشتهای زیر این استفاده‌ها را بکند:

۱ – جرم زیادی نداشته باشد تا از مجرمینی که در جهنم مخلدند باشد و نباید از رحمت خدا نا امید گردد.

۲ – نباید در جزای جرمش خدا را ظالم بداند. بلکه باید به ظلم خود علیه خود اعتراف کند.

۳ – از حقّ و گفتن حرف حقّ کراهت نداشته باشد.

۴ – با قاطعیّت همهٔ کارها را مستحکم کند و از پروردگارش در این جهت پیروی نماید.

۵ – خدای تعالی را بر اعمالش مطلع بداند زیرا همهٔ گفتار و کردارش نزد خدا و فرستادگان خدا محفوظ است.

۶ – پیامبر اکرم ﷺ را اول مخلوق خدا بداند و به همین خاطر او را باید اول بندهٔ خدای تعالی بشناسد.

۷ – خدای تعالی را از همهٔ آن چه که طرفداران غیر دین مقدس اسلام و فلاسفهٔ غیر مسلمان وصف می‌کنند منزه بداند.

۸ – طرفداران فلسفه بافیها و بازیگرهای علمی را به حال خود وابگذارد و سخنان آن‌ها را گوش ندهد.

آیات ۸۹ – ۸۸ از سورهٔ مبارکهٔ زخرف

وَ قِيلِهِ يٰا رَبِّ إِنَّ هٰؤُلاٰءِ قَوْمٌ لاٰ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۸﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلاٰمٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۸۹﴾

ترجمهٔ آیات ۸۹ – ۸۸

گفته شدهٔ پیغمبر: ای پروردگار من، قطعاً این‌ها قومی هستند که ایمان نمی‌آورند. (۸۸)

پس از آن‌ها بگذر و بگو: سلام، پس به زودی می‌دانند. (۸۹)

برداشت از آیات ۸۹ – ۸۸ (انبیاء)

سالک الی اللّٰه باید ایمان به خدای تعالی و انبیاء علیهم‌السلام بیاورد و کاری نکند که پیامبران به پروردگارشان از دست او شکایت کنند و پیامبران باید با محبت از مجرمین درگذرند و سلامتی را برای آن‌ها بخواهند و آن‌ها را به خدای تعالی وابگذارند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ دخان»

آیات ۲۰ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ دخان

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

حم ﴿۱﴾ وَ الْكِتابِ الْمُبينِ ﴿۲﴾ إِنّا أَنْزَلْناهُ في لَيْلَةٍ مُبارَكَةٍ إِنّا كُنّا مُنْذِرينَ ﴿۳﴾

فيها يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكيمٍ ﴿۴﴾ أَمْرًا مِنْ عِنْدِنا إِنّا كُنّا مُرْسِلينَ ﴿۵﴾ رَحْمَةً مِنْ

رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّميعُ الْعَليمُ ﴿۶﴾ رَبِّ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ ما بَيْنَهُما إِنْ

كُنْتُمْ مُوقِنينَ ﴿۷﴾ لا إِلٰهَ إِلاّ هُوَ يُحْيي وَ يُميتُ رَبُّكُمْ وَ رَبُّ آبائِكُمُ

الْأَوَّلينَ ﴿۸﴾ بَلْ هُمْ في شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿۹﴾ فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّماءُ بِدُخانٍ

مُبينٍ ﴿۱۰﴾ يَغْشَى النّاسَ هذا عَذابٌ أَليمٌ ﴿۱۱﴾ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذابَ إِنّا

مُؤْمِنُونَ ﴿۱۲﴾ أَنّى لَهُمُ الذِّكْرى وَ قَدْ جاءَهُمْ رَسُولٌ مُبينٌ ﴿۱۳﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ

وَ قالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ﴿۱۴﴾ إِنّا كاشِفُوا الْعَذابِ قَليلاً إِنَّكُمْ عائِدُونَ ﴿۱۵﴾ يَوْمَ

نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرى إِنّا مُنْتَقِمُونَ ﴿۱۶﴾ وَ لَقَدْ فَتَنّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَ

جاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿۱۷﴾ أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبادَ اللّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۸﴾ وَ

أَنْ لا تَعْلُوا عَلَى اللّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطانٍ مُبِينٍ ﴿۱۹﴾ وَ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَ

رَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

حم (۱) قسم به این کتاب روشنگر (۲)

قطعاً ما آن را در شبِ پر برکتی نازل کرده‌ایم. قطعاً ما انذارکننده بوده‌ایم. (۳)

در آن شب هر موضوعی که بر اساس حکمت است فیصله پیدا می‌کند. (۴) کاری از جانب ما که قطعاً ما فرستنده بوده‌ایم. (۵)

رحمتی از طرف پروردگار تو که قطعاً او شنوای دانائی است. (۶)

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه بین این‌ها است، اگر یقین دارید. (۷)

خدائی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند، پروردگار شما و پروردگار پدران گذشتهٔ شما است. (۸)

بلکه آن‌ها در حال شک، بازی می‌کنند. (۹)

پس مراقب روزی باش که آسمان دودی آشکار می‌آورد. (۱۰)

که همهٔ مردم را می‌گیرد. این عذاب دردناکی است. (۱۱)

پروردگار ما، از ما عذاب را برطرف کن، قطعاً ما مؤمنیم. (۱۲)

آن‌ها را چگونه یادآوری باشد؟ و قطعاً رسول روشنگری نزد آن‌ها آمد. (۱۳)

سپس از او روگرداندند و گفتند: دیوانه‌ای که تعلیم داده شده است. (۱۴)

حتماً ما اگر کمی که این عذاب را از شما بر داریم، شما دو مرتبه (به گناهانتان) بر می‌گردید. (۱۵)

روزی که ما همان حملهٔ بزرگ را انجام دهیم، قطعاً ما انتقام‌گیرنده هستیم. (۱۶)

و قطعاً قبل از آن‌ها قوم فرعون را امتحان کردیم و پیامبر محترمی نزد آن‌ها رفت. (۱۷)

که بندگان خدا را به من بسپارید. حقیقتاً من برای شما فرستادهٔ امینی هستم. (۱۸)

و اینکه بر خدا تفوّق‌طلبی نکنید. قطعاً من با دلیل آشکاری نزد شما آمده‌ام. (۱۹)

و حتماً من به پروردگارم و پروردگار شما پناه می‌برم، اینکه سنگسارم کنید. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱ (برکات شب قدر)

سالک الی اللّٰه باید از آیات سورهٔ مبارکه دخان که تلاوت شد مسائل زیر را کاملاً بفهمد:

۱ – بداند که قرآن و سخنان خاندان عصمت علیهم‌السلام که در کتاب علی علیه‌السلام جمع آوری شده، روشنگر همهٔ مسائل عالم خلقت است.

۲ – آن قدر این کتاب عظمت دارد که خدای بزرگ به آن قسم خورده است.

۳ – این کتاب در شب قدر که بسیار شب مبارکی است نازل شده و خدای تعالی با قهّاریت و جبّاریّتش همه چیز را روی حکمت از هم جدا و منظم فرموده است.

۴ – نظام عالم خلقت بر اساس همین احکام تدبیر شده است.

۵ – باید بداند که از طرف خدای تعالی که مربی حضرت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و مربی تمام عالم خلقت است به همه مهربانی شده و سالک الی اللّٰه باید به آن‌ها یقین داشته باشد.

۶ – باید بداند که حیات و مرگ همه چیز در دست خدای واحد است، آن خدایی که مربی تمام افراد بشر بوده و خواهد بود.

۷ – نباید سالک الی اللّٰه قرآن و شب قدر را با همهٔ عظمتشان و اوامر الهی را که در عالم هستی و خلقت حاکم است به بازی بگیرد.

۸ – باید از روزی که تمام آسمان را دود غلیظی می‌گیرد (روز قیامت) بترسد و از عذاب دردناک پروردگار بر حذر باشد.

۹ – باید در دنیا و آخرت به خاطر نواقصی که در بندگی دارد از عذاب دردناک روز قیامت بترسد و از خدا بخواهد که آن عذاب را از او بردارد.

۱۰ – تا می‌تواند از پیامبر اکرم ﷺ پیروی کند و از آن حضرت روی نگرداند.

۱۱ – مانند کفار و ستمگران، پیامبر اکرم ﷺ را متهم به دروغگوئی و دیوانگی نکند و ادب محضر آن حضرت و اوصیائش را حفظ نماید.

۱۲ – روز قیامت را که روز انتقام الهی است از یاد نبرد و خود را از گناهان پاک نگه دارد.

۱۳ – طرفدار مظلوم باشد و از مظلومین در مقابل ظالمین حمایت کند.

۱۴ – در مقابل ستمگران با اتکاء به پروردگار قادر حکیم بایستد و نگذارد که ظالمین بر خدای تعالی و احکامش ولو او را سنگسار کنند تفوق‌طلبی داشته باشند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۵ – ۲۵ از سورهٔ مبارکهٔ دخان

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنّاتٍ وَ عُيُونٍ ﴿۲۵﴾ وَ زُرُوعٍ وَ مَقامٍ كَرِيمٍ ﴿۲۶﴾ وَ نَعْمَةٍ كانُوا

فيها فاكِهينَ ﴿۲۷﴾ كَذٰلِكَ وَ أَوْرَثْناها قَوْمًا آخَرينَ ﴿۲۸﴾ فَما بَكَتْ عَلَيْهِمُ

السَّماءُ وَ الْأَرْضُ وَ ما كانُوا مُنْظَرينَ ﴿۲۹﴾ وَ لَقَدْ نَجَّيْنا بَني إِسْرائيلَ مِنَ

الْعَذابِ الْمُهينِ ﴿۳۰﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كانَ عالِيًا مِنَ الْمُسْرِفينَ ﴿۳۱﴾ وَ لَقَدِ

اخْتَرْناهُمْ عَلى عِلْمٍ عَلَى الْعالَمينَ ﴿۳۲﴾ وَ آتَيْناهُمْ مِنَ الْآياتِ ما فيهِ بَلؤُا

مُبينٌ ﴿۳۳﴾ إِنَّ هؤُلاءِ لَيَقُولُونَ ﴿۳۴﴾ إِنْ هِيَ إِلاّ مَوْتَتُنَا الْأُولى وَ ما نَحْنُ

بِمُنْشَرينَ ﴿۳۵﴾ فَأْتُوا بِآبائِنا إِنْ كُنْتُمْ صادِقينَ ﴿۳۶﴾ أَ هُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَ

الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْناهُمْ إِنَّهُمْ كانُوا مُجْرِمينَ ﴿۳۷﴾ وَ ما خَلَقْنَا السَّماواتِ وَ

الْأَرْضَ وَ ما بَيْنَهُما لاعِبينَ ﴿۳۸﴾ ما خَلَقْناهُما إِلاّ بِالْحَقِّ وَ لكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لا

يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ ميقاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لا يُغْني مَوْلًى عَنْ

مَوْلًى شَيْئًا وَ لا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلاّ مَنْ رَحِمَ اللّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ

الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلي فِي

الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

ترجمهٔ آیات ۴۵ – ۲۵

چه باغها و چشمه‌هائی را که باقی گذاشتند. (۲۵)

و زراعتها و خانه‌های خوبی را که داشتند. (۲۶)

و نعمتی که در آن فرو رفته بودند. (۲۷)

این چنین آن‌ها را به مردم دیگر به ارث دادیم. (۲۸)

پس نه آسمان و نه زمین بر آن‌ها گریه کرد و به آن‌ها مهلت داده نشد. (۲۹)

و قطعاً ما بنی‌اسرائیل را از آن عذاب ذلّت‌بار نجات دادیم. (۳۰)

از فرعون که حقیقتاً او مسلّط بود و از اسراف‌کنندگان بود. (۳۱)

و قطعاً ما آن‌ها را بر اساس علم بر جهانیان برتری دادیم. (۳۲)

و ما به آن‌ها از نشانه‌هائی که در آن آزمایش آشکاری بود، دادیم. (۳۳)

حتماً آن‌ها می‌گویند (۳۴) که آن (مرگ) نیست مگر همان مرگ اوّل و ما هرگز (روز قیامت) زنده نمی‌شویم. (۳۵) اگر شما راست می‌گوئید، پس پدران ما را بیاورید. (۳۶)

آیا این‌ها بهترند یا قوم «تُبَّع» و کسانی که قبل از آن‌ها بودند؟ ما هلاکشان کردیم، مسلّماً این‌ها گناهکار بودند. (۳۷)

و ما آسمانها و زمین و آنچه در بین آن‌ها است، برای بازی خلق نکرده‌ایم. (۳۸)

ما آسمانها و زمین را جز به حقّ خلق ننموده‌ایم، ولی اکثر آن‌ها نمی‌دانند. (۳۹)

قطعاً (روز قیامت) روز جدائی، میقاتگاه همهٔ آن‌ها است. (۴۰)

روزی که دوستی به چیزی، دوستش را بی‌نیاز نمی‌کند و آن‌ها از هیچ جائی یاری نمی‌گردند. (۴۱)

مگر کسی را که خدا به او رحم کند که قطعاً او همان عزیز مهربان است. (۴۲)

حقیقتاً درخت زقوم (۴۳) غذای گناهکار است. (۴۴)

مانند مسِ گداخته در شکمها می‌جوشد. (۴۵)

برداشت از آیات ۴۵ – ۲۵ (چند دستور اخلاقی از قرآن)

سالک الی اللّٰه باید از آیات قرائت شده این دستورات را جدّاً عمل کند:

۱ – بداند که دنیا و نعمتهای دنیا باقی ماندنی نیست و هر چه از باغها و زراعتها می‌ماند برای دیگران خواهد بود پس نباید به آن‌ها دل ببندد.

۲ – اگر راه خدا را جدّی بگیرد خدای تعالی او و دوستانش را نجات می‌دهد و دشمنانش و کسانی که مانع راهش هستند را از بین می‌برد.

۳ – مقامات عالیه و ریاستها باقی ماندنی نیست و نصیب دیگران می‌شود پس نباید جاه طلب باشد.

۴ – در دنیا برتری جویی نکند و از اسراف کنندگان نباشد.

۵ – امتیاز علم و دانش را بداند و آن‌ها را تحصیل کند تا از انتخاب شدگان الهی باشد.

۶ – همیشه خود را مهیّای امتحانات الهی قرار دهد.

۷ – به آخرت اعتقاد داشته باشد و بداند آن‌هایی که از دنیا رفته‌اند همه باقی می‌مانند.

۸ – کوشش کند که از مجرمین و گناهکاران نباشد تا مانند اقوام گذشته خدای تعالی او را هلاک نکند.

۹ – باید معتقد باشد که خدا آسمانها و زمین را بیهوده و برای بازی خلق نکرده بلکه برای استراحت بشر و حساب شده آفریده است.

۱۰ – باید معتقد باشد که فرمانده با محبّت، فرمانبردار با محبّتی را یاری نمی‌کند مگر آن که مورد لطف و رحمت پروردگار واقع شوند.

۱۱ – باید بداند که مشرکان و بی ایمانان به عذاب سختی در دنیا و آخرت مبتلا می‌شوند و در قیامت مورد مؤاخذهٔ پروردگار قرار می‌گیرند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۹ – ۵۸ از سورهٔ مبارکهٔ دخان

فَإِنَّمَا يَسَّرْنٰاهُ بِلِسٰانِکَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۸﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿۵۹﴾

ترجمهٔ آیات ۵۹ – ۵۸

پس جز این نیست که قرآن را به زبان تو آسان گردانیدیم، شاید آن‌ها متذکّر شوند. (۵۸)

پس مراقب باش، حتماً آن‌ها هم مراقبند. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ – ۵۸ (مراقبت کامل در دین)

قرآن با بیان ساده به زبان پیامبر اکرم ﷺ جاری شده شاید مردم مطالبی را که در عالم ارواح یاد گرفته‌اند به یادشان بیاید و آن‌ها باید مراقب خود باشند آن چنان که پیامبر اکرم ﷺ مراقب آن‌ها هست.

«سورهٔ مبارکهٔ جاثیه»

آیات ۱۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

حم ﴿۱﴾ تَنْزِيلُ الْكِتابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾ إِنَّ فِي السَّماواتِ وَ

الْأَرْضِ لَآياتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۳﴾ وَ فِي خَلْقِكُمْ وَ ما يَبُثُّ مِنْ دابَّةٍ آياتٌ لِقَوْمٍ

يُوقِنُونَ ﴿۴﴾ وَ اخْتِلافِ اللَّيْلِ وَ النَّهارِ وَ ما أَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّماءِ مِنْ رِزْقٍ

فَأَحْيا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِها وَ تَصْريفِ الرِّياحِ آياتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾

تِلْكَ آياتُ اللّهِ نَتْلُوها عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَديثٍ بَعْدَ اللّهِ وَ آياتِهِ

يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَيْلٌ لِكُلِّ أَفّاكٍ أَثيمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ آياتِ اللّهِ تُتْلى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ

مُسْتَكْبِرًا كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْها فَبَشِّرْهُ بِعَذابٍ أَليمٍ ﴿٨﴾ وَ إِذا عَلِمَ مِنْ آياتِنا شَيْئًا

اتَّخَذَها هُزُوًا أُولئِكَ لَهُمْ عَذابٌ مُهينٌ ﴿٩﴾ مِنْ وَرائِهِمْ جَهَنَّمُ وَ لا يُغْني

عَنْهُمْ ما كَسَبُوا شَيْئًا وَ لا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّهِ أَوْلِياءَ وَ لَهُمْ عَذابٌ

عَظيمٌ ﴿١٠﴾ هذا هُدًى وَ الَّذينَ كَفَرُوا بِآياتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذابٌ مِنْ رِجْزٍ

أَليمٌ ﴿١١﴾ اللّهُ الَّذي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فيهِ بِأَمْرِهِ وَ لِتَبْتَغُوا

مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَ سَخَّرَ لَكُمْ ما فِي السَّماواتِ وَ ما فِي

الْأَرْضِ جَميعًا مِنْهُ إِنَّ في ذلِكَ لَآياتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾ قُلْ لِلَّذينَ آمَنُوا

يَغْفِرُوا لِلَّذينَ لا يَرْجُونَ أَيّامَ اللّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِما كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلَ صالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ أَساءَ فَعَلَيْها ثُمَّ إِلى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَ

لَقَدْ آتَيْنا بَني إِسْرائيلَ الْكِتابَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ وَ رَزَقْناهُمْ مِنَ الطَّيِّباتِ

وَ فَضَّلْناهُمْ عَلَى الْعالَمِينَ ﴿۱۶﴾ وَ آتَيْناهُمْ بَيِّناتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلاّ مِنْ بَعْدِ ما جاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ فِيما كانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۷﴾ ثُمَّ جَعَلْناكَ عَلى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْها وَ لا تَتَّبِعْ أَهْواءَ الَّذِينَ لا يَعْلَمُونَ ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

حم (۱) نازل شدن این کتاب از طرف خدای عزیز حکیمی است. (۲)

قطعاً در آسمانها و زمین نشانه‌هائی برای مؤمنین است. (۳)

و در خلقت خودتان و جاندارانی که پراکنده نموده است، نشانه‌هائی است برای مردمی که یقین دارند. (۴)

و در اختلاف شب و روز و آنچه راکه خدا از آسمان از رزق نازل فرموده. پس بوسیلهٔ آن زمین را بعد از آنکه مرده بود، زنده کرده و در گرداندن بادها همه نشانه‌هائی است برای مردمی که عقلشان را بکار بیندازند. (۵)

این‌ها آیات خدا است که بر تو به حقّ تلاوت می‌کنیم. پس به کدام سخن تازه‌ای بعد از سخن خدا و آیات او ایمان می‌آورند؟ (۶)

وای بر هر تهمت‌زن گناهکاری. (۷) که آیات خدا راکه بر او تلاوت می‌شود می‌شنود، سپس متکبّرانه (بر راه خود) اصرار دارد، مثل اینکه آیات خدا را نشنیده است. پس به عذاب دردناکی او را بشارت بده. (۸)

و وقتی که چیزی از آیات ما را بداند، آن را به مسخره می‌گیرد. آن‌ها هستند که برایشان عذاب خوارکننده‌ای خواهد بود. (۹)

پشت‌سر آن‌ها جهنّم است و آنچه راکه بدست آورده‌اند و آن اولیائی که غیر از خدا گرفته‌اند، بی‌نیازشان نمی‌کند و از برای آن‌ها عذاب بزرگی خواهد بود. (۱۰)

این قرآن هدایت است و کسانی که به آیات پروردگارشان کافر شده‌اند، برای آن‌ها عذابی از عقوبت دردناکی خواهد بود. (۱۱)

خدا کسی است که برای شما دریا را به خاطر آنکه کشتیها به امر او در آن حرکت کنند، مسخّر فرموده و برای آنکه از فضل خدا طلب کنید و شاید شما شکرگزار باشید. (۱۲)

و برای شما آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، همه‌اش را از طرف خودش مسخّر فرمود. قطعاً در آن نشانه‌هائی است برای قومی که تفکّر می‌کنند. (۱۳)

بگو به کسانی که ایمان آورده‌اند: کسانی را که امید به ایّام اللّٰه ندارند، مورد بخشش قرار دهند تا خدا هر قومی را به آنچه در آورده جزا دهد. (۱۴)

کسی که عمل شایسته کند، پس برای خود کرده و کسی که بدی کند، پس بر ضرر خود نموده، سپس به سوی پروردگارتان برگردانده می‌شوید. (۱۵)

و قطعاً به بنی‌اسرائیل کتاب و حکمت و نبوّت دادیم و از غذاهای پاکیزه روزیشان کردیم و بر جهانیان آن‌ها را برتری دادیم. (۱۶)

و دلائلی از امر (رسالت) به آن‌ها عنایت کردیم، پس آن‌ها اختلاف نکردند، مگر بعد از آنکه علم و دانش به آن‌ها رسید. (و این اختلاف) به خاطر برتری‌جوئی بین آن‌ها بود. حتماً پروردگار تو روز قیامت در آن چیزی که اختلاف می‌کرده‌اند، بین آن‌ها قضاوت خواهد فرمود. (۱۷)

سپس ما تو را از امر نبوّت دارای شریعتی قرار دادیم. پس آن را پیروی کن و از هواهای نفسانی کسانی که نمی‌دانند، تبعیّت نکن. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱ (سالک الی اللّٰه باید نصایح زیر را عمل کند و به آن‌ها معتقد باشد)

سالک الی اللّٰه باید از آیات سورهٔ جاثیه استفاده‌های زیر را برای پیشرفت روحیاتش بکند:

۱ – در آسمان و زمین هر چه هست نشانه‌های خدای تعالی است که باید آن‌ها را مشاهده نماید و به آن‌ها ایمان پیدا کند.

۲ – در خلقت بدنی خود و همهٔ جانداران روی زمین فکر کند تا یقینش کامل شود.

۳ – اختلاف شب و روز را در نظر بگیرد و در نزول باران که زمین را زنده می‌کند و بادهایی که اشیاء را جابجا می‌نماید تعقّل نماید.

۴ – بهترین پدیده‌هایی که از طرف پروردگار ایجاد شده قرآن است و نباید هیچ گفتار و پدیدهٔ دیگری را در مقابل قرآن بپذیرد.

۵ – سالک الی اللّٰه نباید به کسی تهمت بزند و یا گناهکار باشد.

۶ – نباید وقتی آیات قرآن برای او خوانده می‌شود، متکبرانه با آن‌ها برخورد کند و مثل کسی که آن‌ها را نشنیده عمل نماید زیرا خدا در این صورت او را به عذاب دردناکی مبتلا می‌کند.

۷ – آیات الهی را به مسخره نگیرد و در عمل به آن‌ها جدّی باشد.

۸ – برای خود غیر از پروردگار، فرماندهٔ با محبتی اتخاذ نکند و خدا را همه چیز خود بداند.

۹ – خدای تعالی به قدری مهربان است که دریا را مسخّر بشر کرده تا از فضل الهی بهره‌مند گردند.

۱۰ – همهٔ این نعمتها را خدای تعالی برای بشر قرار داده که شاید آن‌ها شاکر باشند.

۱۱ – آسمانها و آن چه در زمین هست همه‌اش را برای بشر مسخّر گرداند، شاید او فکرش را به کار بیندازد.

۱۲ – مؤمنین و سالکین الی اللّٰه باید بدیهای دیگران را پرده‌پوشی کنند و به خدا وابگذارند تا خدای تعالی جزای آن‌ها را بدهد.

۱۳ – سالکین الی اللّٰه باید بدانند که اگر کار شایسته‌ای بکنند به نفع خود کرده و اگر بدی بکنند به ضرر خود کرده‌اند.

۱۴ – خدا بنی اسرائیل را روز اول، نبوت و حکمت و رزق پاک عنایت کرد و به این خاطر آن‌ها را بر همهٔ جهانیان فضیلت داد ولی آن‌ها قدر ندانستند و با سرکشی بین خودشان بعد از آن که همه چیز به آن‌ها داده شده بود اختلاف کردند و مورد مذمت پروردگار قرار گرفتند. پس نباید سالک الی اللّٰه این گونه عمل کند و مانند آن‌ها باشد.

۱۵ – سالک الی اللّٰه نباید خواسته‌های نفسانی غیر مسلمانها را عمل کند و از آن‌ها پیروی نماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیه ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْئاً وَ إِنَّ الظّٰالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيٰاءُ بَعْضٍ وَ اللّٰهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیه ۱۹

آن‌ها هرگز نمی‌توانند تو را به چیزی از خدا بی‌نیاز کنند و حقیقتاً ستمگران بعضیشان اولیای بعضی خواهند بود، ولی خدا ولیّ متّقین است. (۱۹)

برداشت از آیه ۱۹ (پیروی از ظالمین نکنید)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر پیروی از هوای نفس قدرتمندان ظالم بکند خدای تعالی به او عنایتی نخواهد داشت و ظالمین با یکدیگر صمیمی هستند ولی خدا، ولیّ متقین است.

آیه ۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

هٰذٰا بَصٰائِرُ لِلنّٰاسِ وَ هُدىً وَ رَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿۲۰﴾

ترجمهٔ آیه ۲۰

این شریعت مایهٔ بینش برای مردم است و هدایت و رحمت است برای مردمی که یقین دارند. (۲۰)

برداشت از آیه ۲۰ (دین بینش می‌دهد)

سالک الی اللّٰه باید بداند که دین مقدس اسلام به انسان بینش کاملی می‌دهد و او را هدایت می‌کند و رحمت خاص پروردگار برای اهل یقین است.

آیه ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

ترجمهٔ آیه ۲۱

آیا کسانی که مرتکب گناهان می‌شوند، گمان کرده‌اند که ما آن‌ها را مانند کسانی که ایمان آورده و عمل صالح نموده‌اند، زنده بودنشان و مردنشان را یکسان قرار می‌دهیم؟ چه بد قضاوت می‌کنند. (۲۱)

برداشت از آیه ۲۱ (سالک الی اللّٰه مانند دیگران نیست)

سالکین الی اللّٰه زنده ماندنشان و مردنشان مانند زنده ماندن و مردن دیگران نیست بلکه کسانی که به سیر و سلوک خود ادامه می‌دهند و در دنیا زنده‌اند و بعد می‌میرند برای آن‌ها خدای تعالی امتیازات فوق العاده‌ای قائل خواهد شد.

آیه ۲۲ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

وَ خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَ لِتُجْزىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمٰا كَسَبَتْ وَ هُمْ لاٰ يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیه ۲۲

و خدا آسمانها و زمین را به حقّ خلق فرموده و هر کسی به آنچه کسب کرده، جزا داده می‌شود و به آن‌ها هیچ گونه ظلمی نمی‌شود. (۲۲)

برداشت از آیه ۲۲ (جزای اعمال)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خلقت آسمان و زمین برای این است که هر کس به جزای کار خود برسد و امتحان بدهد که در این صورت به هیچ کس ظلم نمی‌شود.

آیه ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

أَ فَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوٰاهُ وَ أَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلىٰ عِلْمٍ وَ خَتَمَ عَلىٰ سَمْعِهِ وَ قَلْبِهِ

وَ جَعَلَ عَلىٰ بَصَرِهِ غِشٰاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ أَ فَلاٰ تَذَكَّرُونَ ﴿۲۳﴾

ترجمهٔ آیه ۲۳

آیا دیدی کسی را که هوای نفس خود را خدای خود گرفته است و خدا دانسته او را گمراه کرده و بر شنوائی او و دل او مُهر زده و بر بینش او پرده قرار داده است؟ پس چه کسی بعد از خدا او را هدایت می‌کند؟ پس آیا متذکّر نمی‌شوید؟ (۲۳)

برداشت از آیه ۲۳ (هوای نفس)

سالک الی اللّٰه نباید همه چیز خود را، خواسته‌های نفسانی خود بداند و نباید تا جایی بندگی هوای نفسش را بکند که اوامر نفس خود را مانند اوامر پروردگارش تصور کند. زیرا خدای تعالی او را گمراه می‌کند و یا به حال خود وا می‌گذارد و بر دل و گوشش مهر می‌زند و بر بصیرت و بینایی‌اش پرده می‌افکند و کسی نمی‌تواند او را راهنمایی کند.

آیات ۲۶ – ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

وَ قٰالُوا مٰا هِيَ إِلاّٰ حَيٰاتُنَا الدُّنْيٰا نَمُوتُ وَ نَحْيٰا وَ مٰا يُهْلِكُنٰا إِلاَّ الدَّهْرُ وَ مٰا

لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلاّٰ يَظُنُّونَ ﴿۲۴﴾ وَ إِذٰا تُتْلىٰ عَلَيْهِمْ آيٰاتُنٰا بَيِّنٰاتٍ

مٰا كٰانَ حُجَّتَهُمْ إِلاّٰ أَنْ قٰالُوا ائْتُوا بِآبٰائِنٰا إِنْ كُنْتُمْ صٰادِقِينَ ﴿۲۵﴾ قُلِ اللّٰهُ

يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلىٰ يَوْمِ الْقِيامَةِ لاٰ رَيْبَ فِيهِ وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ

النّاسِ لاٰ يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ – ۲۴

و می‌گویند: غیر از همین زندگی دنیا چیزی نیست، می‌میریم و زنده می‌شویم و ما را جز طبیعت هلاک نمی‌کند و آن‌ها به آن علمی ندارند، آن‌ها فقط گمان می‌کنند. (۲۴)

و زمانی که آیات روشن ما بر آن‌ها تلاوت می‌شود، دلیلشان جز این نیست که می‌گویند: پدران ما را بیاورید، اگر راست می‌گویید. (۲۵)

بگو: خدا زنده می‌کند شما را، سپس می‌میراند شما را، سپس برای روز قیامت که شکّی در آن نیست، جمعتان می‌کند، ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۶ – ۲۴ (خدا یا طبیعت)

کسانی که در سیر و سلوک موفّق نبوده‌اند اگر چه اسماً مسلمان باشند چون پیروی از هوای نفس کرده‌اند، همه چیز خود را دنیا و زندگی دنیا می‌دانند و معتقدند که طبیعت آن‌ها را خلق کرده و طبیعت آن‌ها را از بین می‌برد و آن‌ها هیچ دلیل قاطعی بر این اعتقاد ندارند و اگر معتقد به خدای تعالی می‌بودند و قرآن را از جانب حضرت حقّ فکر می‌کردند همهٔ حقایق را در قرآن می‌یافتند و این گونه در سرگردانی نمی‌ماندند.

آیات ۳۷ – ۳۰ از سورهٔ مبارکهٔ جاثیه

فَأَمَّا الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ في رَحْمَتِهِ ذٰلِكَ هُوَ

الْفَوْزُ الْمُبينُ ﴿٣٠﴾ وَ أَمَّا الَّذينَ كَفَرُوا أَ فَلَمْ تَكُنْ آياتي تُتْلى عَلَيْكُمْ

فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَ كُنْتُمْ قَوْمًا مُجْرِمينَ ﴿٣١﴾ وَ إِذا قيلَ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَ السّاعَةُ

لا رَيْبَ فيها قُلْتُمْ ما نَدْري مَا السّـاعَةُ إِنْ نَـظُنُّ إِلاّ ظَـنًّا وَ مـا نَحْـنُ

بِمُسْتَيْقِنينَ ﴿٣٢﴾ وَ بَدا لَهُمْ سَيِّئاتُ ما عَمِلُوا وَ حـاقَ بِهِـمْ مـا كـانُوا بِـهِ

يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٣﴾ وَ قيلَ الْيَوْمَ نَنْساكُمْ كَما نَسيتُمْ لِقاءَ يَوْمِكُمْ هذا وَ مَأْواكُمُ

النّارُ وَ ما لَكُمْ مِنْ ناصِرينَ ﴿٣٤﴾ ذلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آياتِ اللّهِ هُزُوًا وَ

غَرَّتْكُمُ الْحَياةُ الدُّنْيا فَالْيَوْمَ لا يُخْرَجُونَ مِنْها وَ لا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلّهِ

الْحَمْدُ رَبِّ السَّماواتِ وَ رَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعالَمينَ ﴿٣٦﴾ وَ لَهُ الْكِبْرِياءُ فِي

السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ ﴿٣٧﴾

ترجمهٔ آیات ۳۷ - ۳۰

امّا کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح کرده‌اند، پروردگارشان آن‌ها را در رحمت خود داخـلشان می‌کند. این همان رستگاری آشکار است. (۳۰)

و امّا کسانی که کافر شده‌اند، پس آیا آیات من نبود که بر شما تلاوت می‌شد و شما تکبّر می‌کردید و قوم گناهکاری بودید. (۳۱)

و زمانی که گفته می‌شود: وعدهٔ خدا حقّ است و ساعت قیامت که در آن شکّی نیست خواهد رسید، می‌گوئید: ما نمی‌دانیم که ساعت قیامت چیست؟ ما گمان نمی‌کنیم، مگر ظنّ ضعیفی و ما به این موضوع یقین نداریم. (۳۲) و بدیهائی که کرده‌اند، برای آن‌ها ظاهر می‌شود و آن‌ها را آنچه که به آن استهزاء می‌کردند، فرا می‌گیرد. (۳۳)

و به آن‌ها گفته می‌شود: امروز ما شما را فراموش می‌کنیم، همان طوری کـه شـما دیـدار امـروزتان را فراموش کرده بودید و جایگاه شما آتش است و برای شما هیچ یاوری نخواهد بود. (۳۴)

این وضع شما به خاطر این است که شما آیات خدا را به مسخره گرفته بودید و زندگی دنیا شما را مغرور

کرده بود. پس امروز از آن خارج نمی‌شوند و هیچ گونه عذری از آن‌ها قبول نخواهد شد. (۳۵)

پس ستایش برای خدا است که پروردگار آسمانها و پروردگار زمین است، پروردگار جهانیان است. (۳۶) و کبریائیّت در آسمانها و زمین مال او است و او همان عزیز حکیم است. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۷ – ۳۰ (پندهایی از این آیات)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق مطالب زیر را کاملاً در نظر بگیرد و هیچ گاه فراموش نکند:

۱ – ایمانش را با تفکر در آیات الهی کامل کند و اعمال درست و شایسته انجام دهد تا از رحمت خاص پروردگار استفاده کند.

۲ – تکبّر در مقابل آیات الهی نداشته باشد و خود را در میان مجرمین قرار ندهد.

۳ – یقین بداند که وعدهٔ خدا عملی خواهد شد و هیچ‌گاه پروردگار از وعده‌هایی که داده است تخلف نخواهد فرمود.

۴ – کوشش کند خود را به یقین کامل در مسائل اعتقادی برساند و تنها به ظنّ و گمان اکتفا نکند.

۵ – بدیهای اعمالی که در دنیا انجام داده برایش روشن باشد و حقی را مسخره نکند.

۶ – باید کوشش کند که خدا و روز قیامت را فراموش نکند و الا خدا هم روز قیامت او را نادیده خواهد گرفت و کمکی از جایی به او نمی‌رسد.

۷ – باید کوشش کند که نشانه‌های پروردگار را به مسخره نگیرد و زرق و برق دنیا او را گول نزند زیرا در آخرت از او عذری پذیرفته نخواهد شد.

۸ – باید همیشه توجه کاملی به خدای تعالی داشته باشد و عظمت خلقت را در نظر بگیرد و کبریائیت خدای عزیز و حکیم را در همه حال منظور کند.

«سورهٔ مبارکهٔ احقاف»

آیات ۹ – ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ احقاف

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ إِذا حُشِرَ النّاسُ كانُوا لَهُمْ أَعْداءً وَ كانُوا بِعِبادَتِهِمْ كافِرِينَ ﴿۶﴾ وَ إِذا تُتْلى

عَلَيْهِمْ آياتُنا بَيِّناتٍ قالَ الَّذينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمّا جاءَهُمْ هذا سِحْرٌ مُبينٌ ﴿٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَراهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلا تَمْلِكُونَ لي مِنَ اللّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِما

تُفيضُونَ فيهِ كَفى بِهِ شَهيدًا بَيْني وَ بَيْنَكُمْ وَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحيمُ ﴿٨﴾ قُلْ ما

كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَ ما أَدْري ما يُفْعَلُ بي وَ لا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلاّ ما

يُوحى إِلَيَّ وَ ما أَنَا إِلاّ نَذيرٌ مُبينٌ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۶

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

و زمانی که مردم محشور می‌شوند، آن‌ها دشمنشان هستند و آن‌ها عبادت این‌ها را منکر خواهند شد. (۶)

و زمانی که بر آن‌ها آیاتِ ما در حالی که روشن هستند تلاوت می‌شود، کسانی که به حقّ کافرند، وقتی که آن حقّ به آن‌ها رسید، می‌گویند: این سحر آشکاری است. (۷)

یا می‌گویند: قرآن را افترا بسته است. بگو: اگر من آن را به دروغ به خدا نسبت داده باشم، شما که نمی‌توانید برای من از جانب خدا چیزی را مالک باشید. خدا داناتر است به آنچه که شما در آن وارد می‌شوید. شهادت خدا به آن بین من و بین شما کفایت می‌کند و او بخشندهٔ مهربانی است. (۸)

بگو: من از میان پیغمبران نوظهور نبوده‌ام و من نمی‌دانم که با من و با شما چه انجام خواهد شد؟ و من جز پیرو وحیی که به من می‌شود نیستم و من جز ترسانندهٔ آشکاری نیستم. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۶ (اظهار دشمنی نکنید)

سالکین الی اللّه باید بکوشند که مانند کفار و هوای نفس پرستان تهمت نزنند، فحش ندهند و با یکدیگر اظهار دشمنی نکنند و آیات الهی را به سحر و جادو منتسب ننمایند و اگر دشمنان به آن‌ها تهمت زدند به خدای تعالی وابگذارند و همیشه پیرو آیاتی که به رسول اکرم ﷺ وحی شده، باشند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۲ – ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ احقاف

قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ كٰانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَ كَفَرْتُمْ بِهِ وَ شَهِدَ شٰاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرٰائِيلَ عَلىٰ مِثْلِهِ فَآمَنَ وَ اسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللّٰهَ لاٰ يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰالِمِينَ ﴿۱۰﴾ وَ قٰالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كٰانَ خَيْراً مٰا سَبَقُونٰا إِلَيْهِ وَ إِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هٰذٰا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿۱۱﴾ وَ مِنْ قَبْلِهِ كِتٰابُ مُوسىٰ إِمٰاماً وَ رَحْمَةً وَ هٰذٰا كِتٰابٌ مُصَدِّقٌ لِسٰاناً عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَ بُشْرىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲ – ۱۰

بگو: آیا شما چه می‌بینید اگر آن از نزد خدا باشد و شما به آن کافر شده باشید و در حالی که شاهدی از بنی‌اسرائیل بر مثل این شهادت دهد، پس ایمان بیاورد ولی شما تکبّر کنید؟ قطعاً خدا قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند. (۱۰)

و کسانی که کافر شده‌اند، دربارهٔ کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: اگر در اسلام آوردن خیری می‌بود، آن‌ها بر ما پیشی نمی‌گرفتند و چون بوسیلهٔ قرآن هدایت نشده‌اند، به زودی می‌گویند: این همان دروغ قدیمی است. (۱۱)

و حال آنکه قبل از این، کتاب موسی رهبر و رحمت بود و این کتابی تصدیق‌کننده است که به زبان عربی است. به خاطر اینکه کسانی را که ظلم کرده‌اند بترساند و بشارتی برای نیکوکاران باشد. (۱۲)

برداشت از آیات ۱۲ – ۱۰ (کفار و خداپرستان)

سالک الی اللّٰه باید بداند که همیشه غیر مسلمانها روی غرور و بی توجهی با سالکین الی اللّٰه و خدا پرستان متکبرانه برخورد می‌کرده‌اند و همه چیز مسلمانها را به کذب و دروغ نسبت می‌داده‌اند ولی خدای تعالی قرآن را به زبان عربی نازل فرمود تا ظالمین را از عواقب بدی که در انتظارشان هست بترساند و نیکوکاران را بشارت دهد.

آیات ۱۴ – ۱۳ از سورهٔ مبارکهٔ احقاف

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۳﴾ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ – ۱۳

حقیقتاً کسانی که گفتند: پروردگار ما خدا است، سپس استقامت کردند، نه خوفی بر آن‌ها هست و نه حزنی آن‌ها را می‌گیرد. (۱۳)

این گروه اهل بهشتند، در آن همیشه خواهند بود، جزای آن چیزی است که آن‌ها عمل می‌کردند. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۴ – ۱۳ (استقامت)

سالک الی اللّٰه باید مربی خود را بشناسد و خود را تحت تربیت او که خدای تعالی است قرار دهد و بداند که خدای تعالی او را هدایت و تربیت می‌کند که اگر راه تزکیهٔ نفس را برای رسیدن به کمالات انتخاب کند از اولیاء خدا می‌شود و اولیاء خدا از چیزی ترس ندارند و محزون نمی‌شوند و در بهشت جاویدانند.

وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسانَ بِوالِدَيْهِ إِحْساناً حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهاً وَ وَضَعَتْهُ كُرْهاً وَ حَمْلُهُ

وَ فِصالُهُ ثَلاثُونَ شَهْراً حَتّٰى إِذا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قالَ رَبِّ

أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلىٰ والِدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ

صالِحاً تَرْضاهُ وَ أَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَ إِنِّي مِنَ

الْمُسْلِمِينَ ﴿۱۵﴾ أُولٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ ما عَمِلُوا وَ نَتَجاوَزُ عَنْ

سَيِّئاتِهِمْ فِي أَصْحابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كانُوا يُوعَدُونَ ﴿۱۶﴾ وَ

الَّذِي قالَ لِوالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُما أَ تَعِدانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَ قَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ

قَبْلِي وَ هُما يَسْتَغِيثانِ اللّٰهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَيَقُولُ ما هٰذا إِلاّٰ

أَساطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۷﴾ أُولٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ

قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ إِنَّهُمْ كانُوا خاسِرِينَ ﴿۱۸﴾ وَ لِكُلٍّ دَرَجاتٌ مِمّا

عَمِلُوا وَ لِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمالَهُمْ وَ هُمْ لا يُظْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ – ۱۵

و به انسان دربارهٔ پدر و مادرش سفارش کردیم که به آن‌ها احسان کند. مادرش با تحمّل رنج به او باردار شد و با رنج او را وضع حمل کرد و مدّت حمل و از شیر گرفتنش سی ماه گردید. تا زمانی که به توانائی و کمال خود رسید و به سنّ چهل سالگی رسید. گفت: پروردگارِ من، به دلم بینداز تا اینکه نعمتت را که به من و به پدر و مادرم عنایت کرده‌ای، شکر کنم و اینکه عمل صالحی که تو را خشنود کند، انجام دهم و فرزندانم را برایم صالح گردان. من به سوی تو باز می‌گردم و قطعاً من از مسلمانانم. (۱۵)

این‌ها کسانی هستند که بهترین چیزی را که عمل کرده‌اند، از آن‌ها قبول می‌کنیم و از بدیهایشان می‌گذریم. در مورد اهل بهشت وعدهٔ راستی است که به آن‌ها وعده داده می‌شد. (۱۶)

و کسی که به پدر و مادرش گفت: اُف بر شما، آیا شما به من وعده می‌دهید که از قبر بیرون آورده می‌شوم و حال آنکه قبل از من نسلهائی گذشته‌اند؟ ولی آن پدر و مادر به خدا استغاثه می‌کنند که ای وای بر تو، ایمان بیاور. قطعاً وعدهٔ خدا حقّ است، ولی او می‌گوید: این جز افسانه‌های قدیمی‌ها چیزی نیست. (۱۷)

این‌ها کسانی هستند که عذاب برای آن‌ها محقّق شده است. قطعاً در میان امّتهائی که قبل از آن‌ها از جنّ و انس بوده، گذشته، آن‌ها زیانکارانی بوده‌اند. (۱۸)

و برای هر یک، به خاطر آنچه عمل کرده‌اند درجاتی است و جزای اعمالشان کاملاً داده می‌شود و به آن‌ها هیچ گونه ظلمی نمی‌شود. (۱۹)

برداشت از آیات ۱۹ – ۱۵ (احترام به پدر و مادر)

سالک الی اللّٰه باید به پدر ومادرش نیکی کند و به خصوص به مادر که با زحمت و ناراحتی او را حامله بوده و شیر داده است. و در وقتی که فرزند عقلش کامل می‌شود و بدیها را با تجربه و علم و راهنمائیهای الهی می‌فهمد و راه صحیح را انتخاب می‌کند، از خدا می‌خواهد که در این راه وارد شود و خدا او را کمک کند و در مرحلهٔ توبه قرار می‌گیرد و توبه می‌کند و توبه‌اش قبول می‌گردد و می‌خواهد خود را به مقام تسلیم برساند و از خدا راههای کمالات و تزکیهٔ نفس را طلب می‌کند و می‌گوید: خدایا کمکم کن تا بتوانم نعمتهایت را شکر کنم، خدای تعالی او را به مقام شاکرین می‌رساند و به بهترین وجه اعمال او را قبول می‌کند و از گناهانش می‌گذرد و خدای راستگو به وعده‌اش وفا می‌فرماید اما اگر خدای نکرده سالک الی اللّٰه به پدر و مادرش بی ادبی کند و به آن‌ها با کلمه «اُف» جسارت نماید و تجربیات گذشتگان را به رخ آن‌ها بکشد و خود را با جهل و

نادانی از آن‌ها جدا کند خدا با او برخورد تندی می‌کند و او را از خسارت دیدگان معرفی می‌فرماید و هر کسی به نتیجهٔ عمل خود می‌رسد و به او هیچ گونه ظلمی از جانب پروردگار نمی‌شود.

آیات ۲۶ – ۲۱ از سورهٔ مبارکهٔ احقاف

وَ اذْكُرْ أَخا عادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقافِ وَ قَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ
مِنْ خَلْفِهِ أَلاّ تَعْبُدُوا إِلاَّ اللّهَ إِنِّي أَخافُ عَلَيْكُمْ عَذابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾
قالُوا أَ جِئْتَنا لِتَأْفِكَنا عَنْ آلِهَتِنا فَأْتِنا بِما تَعِدُنا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّادِقِينَ ﴿٢٢﴾
قالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّهِ وَ أُبَلِّغُكُمْ ما أُرْسِلْتُ بِهِ وَ لٰكِنِّي أَراكُمْ قَوْماً
تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمّا رَأَوْهُ عارِضاً مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قالُوا هٰذا عارِضٌ مُمْطِرُنا
بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيها عَذابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّها
فَأَصْبَحُوا لا يُرىٰ إِلاّ مَساكِنُهُمْ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَ لَقَدْ
مَكَّنّاهُمْ فِيما إِنْ مَكَّنّاكُمْ فِيهِ وَ جَعَلْنا لَهُمْ سَمْعاً وَ أَبْصاراً وَ أَفْئِدَةً فَما أَغْنىٰ
عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَ لا أَبْصارُهُمْ وَ لا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كانُوا يَجْحَدُونَ
بِآياتِ اللّهِ وَ حاقَ بِهِمْ ما كانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٢٦﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ – ۲۱

و یاد کن برادر «قوم عاد» را آن وقتی که در بیابانهای ریگزاری قومش را از آیندهٔ بدشان ترساند و قطعاً قبل از او و بعد از او ترسانندگانی در گذشته‌های دور بودند که (می‌گفتند) عبادت نکنید مگر خدا را من بر شما

عذاب روز بزرگ را می‌ترسم. (۲۱)

گفتند: آیا تو به نزد ما آمده‌ای تا ما را از خدایانمان جدا کنی؟ آنچه را که به ما وعده می‌دهی، اگر راست می‌گوئی برای ما بیاور. (۲۲)

هود گفت: جز این نیست که علم (آن) نزد خدا است و من فقط به آنچه فرستاده شده‌ام تبلیغتان می‌کنم. ولی من شما را این چنین می‌بینم، قومی هستید که خود را به نادانی می‌زنید. (۲۳)

پس وقتی که آن عذاب را دیدند که به صورت ابری در درّه‌ها و آبگیرهای آن‌ها در حرکت است، گفتند: این ابری است که برای ما باران می‌بارد. ولی آن همان عذابی است که درباره‌اش عجله می‌کردید، بادی است که در آن عذاب دردناکی برای شما خواهد بود. (۲۴)

همه چیز را به امر پروردگارش از بنیان می‌کَنَد. پس چنان گردیدند که جز خانه‌هایشان چیزی دیده نمی‌شد. این چنین ما مردم گناهکار را جزا می‌دهیم. (۲۵)

و قطعاً ما به آن‌ها در چیزهائی امکاناتی داده بودیم که به شما در آن چیزها آن امکانات را نداده‌ایم و برای آن‌ها شنوائی و بینائیهائی و دلهائی قرار داده بودیم، ولی برای آن‌ها شنوائی‌شان و بینائیهایشان و دلهایشان فایده‌ای نداشت و آن‌ها را در چیزی بی‌نیاز نکرد زیرا آن‌ها آیات خدا را انکار می‌کردند و آنچه را که مسخره می‌نمودند، به سرشان آمد. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۶ – ۲۱ (نصیحت کنندگان)

سالک الی اللّٰه باید به آن‌هایی که نسبت به او خیرخواهی می‌کنند و او را نصیحت می‌نمایند، سوء ظن نداشته باشد تا بتواند نصایح آن‌ها را بفهمد و بپذیرد و در نزد انبیاء علیهم‌السلام و دانشمندان از نادانان محسوب نشود و عذابهای الهی به او نرسد و در دنیا و آخرت بدبخت و بیچاره نگردد و از مجرمین به حساب نیاید. و اگر چه خدای تعالی به این عدّه از افراد مجرم امکاناتی عنایت فرموده و چشم و گوش ظاهری به آن‌ها داده ولی به خاطر انکار نعمتهای خدا و مسخره کردن الطاف الهی، از چشم و گوش و دلشان استفاده‌ای نمی‌کند.

آیات ۳۵ – ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ احقاف

وَ إِذْ صَرَفْنٰا إِلَيْکَ نَفَراً مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمّٰا حَضَرُوهُ قٰالُوا

أَنْصِتُوا فَلَمّٰا قُضِيَ وَلَّوْا إِلىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿۲۹﴾ قٰالُوا يٰا قَوْمَنٰا إِنّٰا سَمِعْنٰا

كِتٰاباً أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسىٰ مُصَدِّقاً لِمٰا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَ إِلىٰ

طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۰﴾ يٰا قَوْمَنٰا أَجِيبُوا دٰاعِيَ اللّٰهِ وَ آمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ
ذُنُوبِكُمْ وَ يُجِرْكُمْ مِنْ عَذٰابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۱﴾ وَ مَنْ لاٰ يُجِبْ دٰاعِيَ اللّٰهِ فَلَيْسَ
بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَ لَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيٰاءُ أُولٰئِكَ فِي ضَلاٰلٍ مُبِينٍ ﴿۳۲﴾ أَ
وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللّٰهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضَ وَ لَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقٰادِرٍ
عَلىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتىٰ بَلىٰ إِنَّهُ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۳﴾ وَ يَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ
كَفَرُوا عَلَى النّٰارِ أَ لَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قٰالُوا بَلىٰ وَ رَبِّنٰا قٰالَ فَذُوقُوا الْعَذٰابَ بِمٰا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۴﴾ فَاصْبِرْ كَمٰا صَبَرَ أُولُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ لاٰ تَسْتَعْجِلْ
لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مٰا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلاّٰ سٰاعَةً مِنْ نَهٰارٍ بَلاٰغٌ فَهَلْ
يُهْلَكُ إِلاَّ الْقَوْمُ الْفٰاسِقُونَ ﴿۳۵﴾

ترجمهٔ آیات ۳۵ – ۲۹

و زمانی که گروهی از جنّ را به طرف تو روانه نمودیم که قرآن را بشنوند، پس وقتی که نزد قرآن حاضر شدند، گفتند: ساکت باشید. پس وقتی که تمام شد، به سوی قومشان برگشتند در حالی که ترسانندهٔ آن‌ها بودند. (۲۹)

گفتند: ای قومِ ما، قطعاً ما کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده، تصدیق‌کنندهٔ کتابهای قبلی است به حقّ و به راهی راست هدایت می‌کند. (۳۰)

ای قومِ ما، دعوت‌کنندهٔ خدا را اجابت کنید و به او ایمان بیاورید تا خدا گناهان شما را به نفعتان بیامرزد و شما را از عذاب دردناک پناه دهد. (۳۱)

و کسی که دعوت‌کنندهٔ خدا را اجابت نکند، خدا را نمی‌تواند در زمین عاجز نماید و غیر از خدا برای او اولیائی نیست، آن‌ها در گمراهی آشکاری هستند. (۳۲)

آیا ندیده‌اند که حقیقتاً خدا آن کسی است که آسمانها و زمین را خلق فرمود و در خلقت آن‌ها ناتوانی نداشت؟ او قادر است بر اینکه مرده‌ها را زنده کند، بلکه قطعاً او بر هر چیزی قادر است. (۳۳)

و روزی که کافران بر آتش عرضه می‌شوند، (به آن‌ها گفته می‌شود:) آیا این بر حقّ نیست؟ می‌گویند: به پروردگارمان قسم بله (که حقّ است. خدا می‌فرماید:) پس بچشید عذاب را به خاطر آنچه که کفران می‌کردید. (۳۴)

پس صبر کن، همان طوری که پیامبران اولوالعزم صبر کردند و برای آن‌ها عجله نکن، آن‌ها روزی که آنچه وعده داده می‌شوند می‌بینند، گویا که جز یک ساعت از روز نمانده‌اند، این ابلاغی است، پس آیا جز قوم فاسق کسی هلاک می‌شود؟ (۳۵)

برداشت از آیات ۳۵ – ۲۹ (برداشتهای اجنّه)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق که مربوط به برداشتهای اجنّه از قرآن است استفاده‌های زیر را بکند:

۱ – در مقابل شنیدن قرآن سکوت را کاملاً رعایت کند.

۲ – آن چه را که از قرآن برداشت کرده برای دیگران بیان کند.

۳ – بداند که کتابهای آسمانی گذشته را که تحریف نشده باید تصدیق کند.

۴ – کسانی که او را به سوی خدا دعوت می‌کنند پاسخگوی آن‌ها باشد و به آن‌ها ایمان داشته باشد، تا خدای تعالی گناهانش را بیامرزد.

۵ – اگر راهنمائیهای پیامبران و دعوت کنندگان به خدا را قبول نکند در دنیا بیچاره خواهد شد و گمراه می‌گردد.

۶ – بداند که خدای تعالی که خالق آسمانها و زمین است دوباره مرده‌ها را زنده می‌کند و او بر هر چیزی قدرت دارد.

۷ – اگر در دنیا حقایق را باور نکند، خدای تعالی روز قیامت او را به طرف عذاب می‌کشاند تا همه چیز را دقیقاً باور کند.

۸ – چون پیغمبر اسلام ﷺ الگوی مسلمانان است باید مانند او صبر کند و به هیچ کاری عجله نکند و بداند که فاسقین بالاخره هلاک می‌شوند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ نود و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله»

آیات ۱ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

الَّذينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبيلِ اللّٰهِ أَضَلَّ أَعْمالَهُمْ ﴿۱﴾ وَ الَّذينَ آمَنُوا وَ
عَمِلُوا الصّالِحاتِ وَ آمَنُوا بِما نُزِّلَ عَلى مُحَمَّدٍ وَ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ
عَنْهُمْ سَيِّئاتِهِمْ وَ أَصْلَحَ بالَهُمْ ﴿۲﴾ ذلِكَ بِأَنَّ الَّذينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْباطِلَ وَ
أَنَّ الَّذينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنّاسِ
أَمْثالَهُمْ ﴿۳﴾ فَإِذا لَقيتُمُ الَّذينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقابِ حَتّى إِذا أَثْخَنْتُمُوهُمْ
فَشُدُّوا الْوَثاقَ فَإِمّا مَنًّا بَعْدُ وَ إِمّا فِداءً حَتّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزارَها ذلِكَ
وَ لَوْ يَشاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَ لكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَ الَّذينَ قُتِلُوا
في سَبيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمالَهُمْ ﴿۴﴾ سَيَهْديهِمْ وَ يُصْلِحُ بالَهُمْ ﴿۵﴾ وَ
يُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَها لَهُمْ ﴿۶﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ
يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدامَكُمْ ﴿۷﴾ وَ الَّذينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَ أَضَلَّ

أَعْمالَهُمْ ﴿٨﴾ ذلِکَ بِأَنَّهُمْ کَرِهُوا ما أَنْزَلَ اللّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمالَهُمْ ﴿٩﴾ أَ فَلَمْ
يَسيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا کَيْفَ کانَ عاقِبَةُ الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّهُ
عَلَيْهِمْ وَ لِلْکافِرينَ أَمْثالُها ﴿١٠﴾ ذلِکَ بِأَنَّ اللّهَ مَوْلَى الَّذينَ آمَنُوا وَ أَنَّ
الْکافِرينَ لا مَوْلى لَهُمْ ﴿١١﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

کسانی که کافر شده‌اند و راه خدا را می‌بندند، خدا اعمال آن‌ها را از بین می‌برد. (۱)

و کسانی که ایمان آورده‌اند و اعمال صالح انجام داده‌اند و بر آنچه بر «محمّد» نازل شده است، ایمان آورده‌اند و آن از طرف پروردگارشان حقّ است، خدا سیّئات آن‌ها را جبران می‌کند و حال و کارشان را اصلاح می‌نماید. (۲)

آن به خاطر این است که کسانی که کافر شده‌اند، از باطل پیروی می‌کنند و قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند، از حقّی که از سوی پروردگارشان رسیده پیروی می‌کنند. خدا این چنین برای مردم مثالهایشان را می‌زند. (۳)

پس وقتی با کسانی که کافر شده‌اند ملاقات کردید، گردنهای (آن‌ها) را بزنید تا زمانی که آنان را درهم کوبیدید پس اسیران را محکم ببندید یا بر آن‌ها منّت گذارید و آزادشان کنید و یا فدیه بگیرید تا آن که اهل جنگ سلاحهای خود را زمین بگذارند. آن است و اگر خدا می‌خواست آن‌ها را مجازات می‌کرد، ولی خدا می‌خواهد که بعضی از شما را بوسیلهٔ بعضی امتحان کند و کسانی که در راه خدا کشته می‌شوند، خدا هرگز اعمالشان را ضایع نخواهد کرد. (۴)

به زودی هدایتشان می‌کند و کار و حالشان را اصلاح می‌فرماید. (۵) و آن‌ها را در بهشتی که به آن‌ها معرّفی کرده، داخل می‌کند. (۶)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر خدا را یاری کنید، خدا شما را یاری می‌کند و قدمهایتان را محکم می‌فرماید. (۷)

و کسانی که کافر شده‌اند، مرگ بر آن‌ها باد و (خدا) اعمالشان را نابود کند. (۸)

آن به خاطر این است که آن‌ها آنچه را که خدا نازل کرده، نپسندیدند، پس اعمالشان را خدا باطل کرد. (۹)

آیا پس سیر و سفر در زمین نکرده‌اند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند چگونه است؟ خدا آن‌ها را نابودشان کرد و برای کافران امثال این مجازاتها خواهد بود. (۱۰)

آن برای این است که قطعاً خدا مولای کسانی است که ایمان آورده‌اند و حقیقتاً برای کافران مولائی نخواهد بود. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۱ (رسول اکرم ﷺ الگو است)

سالک الی اللّٰه باید از آیات اول سورهٔ محمد ﷺ با الگو قرار دادن آن حضرت مطالب زیر را استفاده کند:

۱ – هیچ گاه به خاطر کفر و کفرانش راه خدا را بر مردم نبندد.

۲ – به آن چه بر پیامبر اکرم ﷺ نازل شده ایمان کامل داشته باشد و عمل صالح را ترک نکند.

۳ –بداند که راه رسول اکرم ﷺ حق است و آن چه آورده از جانب خدا است پس باید به آن‌ها عمل کند تا گناهانش جبران شود و کارهایش اصلاح گردد.

۴ – بداند راه و روش کفار، باطل است و سالکین الی اللّٰه به خاطر ایمانشان به پروردگار، پیروی از حق می‌کنند.

۵ – باید مسلمانان به خاطر حفظ اسلامشان با شدت با کفار روبرو شوند تا خدای تعالی به آن‌ها کمک کند و دست آن‌ها را بگیرد تا از راه صحیحشان دور نگردند و خدای تعالی آن‌ها را با بهشت آشنا کند و آن‌ها را در آن مخلد گرداند.

۶ – بداند که اگر خدا را یاری کند خدا او را کمک می‌کند و قدمهای او را در راه رسیدن به کمالات استوار می‌فرماید.

۷ – اگر کفران نعمت پروردگار را بکند و به حقایق کافر شود اعمال خوبش هم نابود می‌گردد.

۸ – روی زمین سیر و سفر کند تا عاقبت کسانی که در قبل بوده‌اند و به خدای عظیم کفر ورزیده‌اند ببیند و خود را از بدبختی نجات دهد.

۹ – باید بداند که بیهوده گی و سرگردانی برای کسانی است که رهبر الهی ندارند. ولی کسانی که رهبرشان خدا و پیغمبر ﷺ و ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام می‌باشند سرگردان نیستند و راه و روش صحیح را می‌شناسند.

إِنَّ اللّهَ يُدْخِلُ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهارُ وَ الَّذينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَ يَأْكُلُونَ كَما تَأْكُلُ الْأَنْعامُ وَ النّارُ مَثْوًى
لَهُمْ ﴿۱۲﴾ وَ كَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتي أَخْرَجَتْكَ
أَهْلَكْناهُمْ فَلا ناصِرَ لَهُمْ ﴿۱۳﴾ أَ فَمَنْ كانَ عَلى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ
سُوءُ عَمَلِهِ وَ اتَّبَعُوا أَهْواءَهُمْ ﴿۱۴﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فيها أَنْهارٌ
مِنْ ماءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَ أَنْهارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَ أَنْهارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ
لِلشّارِبينَ وَ أَنْهارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَ لَهُمْ فيها مِنْ كُلِّ الثَّمَراتِ وَ مَغْفِرَةٌ مِنْ
رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خالِدٌ فِي النّارِ وَ سُقُوا ماءً حَميمًا فَقَطَّعَ أَمْعاءَهُمْ ﴿۱۵﴾ وَ مِنْهُمْ
مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتّى إِذا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قالُوا لِلَّذينَ أُوتُوا الْعِلْمَ ما
ذا قالَ آنِفًا أُولئِكَ الَّذينَ طَبَعَ اللّهُ عَلى قُلُوبِهِمْ وَ اتَّبَعُوا أَهْواءَهُمْ ﴿۱۶﴾ وَ
الَّذينَ اهْتَدَوْا زادَهُمْ هُدًى وَ آتاهُمْ تَقْواهُمْ ﴿۱۷﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلاَّ السّاعَةَ
أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جاءَ أَشْراطُها فَأَنّى لَهُمْ إِذا جاءَتْهُمْ ذِكْراهُمْ ﴿۱۸﴾ فَاعْلَمْ
أَنَّهُ لا إِلهَ إِلاَّ اللّهُ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ لِلْمُؤْمِنينَ وَ الْمُؤْمِناتِ وَ اللّهُ يَعْلَمُ

مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ – ۱۲

قطعاً خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند و اعمال صالح کرده‌اند، در بهشتهایی که از دامنشان نهرها جاری است داخل می‌کند و کسانی که کافرند، بهره‌ای که از متاع دنیا می‌برند، این است که می‌خورند، همان طوری که چهارپایان می‌خورند و آتش جایگاه آنها است. (۱۲)

و چه بسیار از قریه‌هائی بودند که قوّت و قدرتشان از قریه‌ای که (از آن) تو را خارج کردند بیشتر بود، ما آنها را هلاک کردیم، پس برای آنها یاوری نبود. (۱۳)

آیا پس کسی که دلیل روشنی از جانب پروردگارش دارد، مانند کسی است که عمل بدش برایش زینت یافته و پیرو هوای آنها است؟ (۱۴)

مثل بهشتی که به متّقین وعده داده شده این است که در آن نهرهائی از آبی که بدبو نیست و نهرهائی از شیری که طعمش بر نگشته است و نهرهائی از شراب که لذّتی برای آشامندگان دارد و نهرهائی از عسل تصفیه شده می‌باشد و برای آنها در بهشت از همهٔ میوه‌ها هست و آمرزشی از جانب پروردگارشان می‌باشد، مانند کسی است که او در جهنّم جاویدان بوده و از آب جوشانی که اندرونشان را قطعه‌قطعه می‌کند نوشانده می‌شوند. (۱۵)

و بعضی از آنها کسانی هستند که به تو گوش می‌دهند تا وقتی که از نزد تو بیرون می‌روند به کسانی که علمی داده شده، می‌گویند: الان چه می‌گفت؟ این‌ها کسانی هستند که خدا بر دلهای آنها مُهر زده و پیرو هوای نفس آنها هستند. (۱۶)

و کسانی که هدایت شده‌اند، خدا بر هدایتشان می‌افزاید و به آنها پرهیزکاریشان را عطا می‌فرماید. (۱۷)

آیا جز این انتظار دارند که ساعت قیامت ناگهان به آنها برسد؟ پس قطعاً شرایط و علائم آن رسیده است، پس یادآوری (و ایمان) به قیامت آنها چه فایده‌ای برایشان دارد وقتی که ساعت قیامت برسد؟ (۱۸)

پس بدان که قطعاً خدائی جز خدای یکتا وجود ندارد و برای گناه خودت و مردان مؤمن و زنان با ایمان طلب بخشش کن و خدا محلّ حرکت و قرارگاه شما را می‌داند. (۱۹)

برداشت از آیات ۱۹ – ۱۲ (دریافت حقایق)

سالک الی اللّٰه با توجه به آن چه خدای تعالی در قرآن در وصف مؤمنین و مذمت کفار فرموده باید راه خود را پیدا کند و عقلش را رشد دهد و فکرش را به کار بیندازد و حقیقت را به وسیلهٔ برداشتهایی که از آیات فوق دارد، دریافت نماید:

۱ – ایمان خود را به خدا و روز جزا کامل کند.

۲ – اعمالی که شایسته مقام شامخ انسانیت است داشته باشد.

۳ – مانند حیوانات که قدر دان نعمتهای خدا نیستند و می‌خورند و زندگی می‌کنند نباشد، که در این صورت جایگاهشان جهنم است.

۴ – بداند که موفقیّت به قوّت و قدرت ظاهری نبوده، بلکه اگر راه خدا را انتخاب نکند خدا می‌تواند او را هلاک کند و یار و یاوری نداشته باشد.

۵ – باید بداند کسی که دارای دلیل و برهانی که از جانب خدا به او رسیده می‌باشد مانند کسی که اعمال بدش برایش تزیین شده و بی دلیل حرف می‌زند نمی‌باشد.

۶ – پیروی از هوای نفس نکند و فقط خواسته‌های خودش را همیشه مورد توجه قرار ندهد.

۷ – کسی که اهل تقوی است و در بهشت ساکن است و از همهٔ نعمتهای الهی استفاده می‌کند مانند کسی که در آتش جهنم مخلد است نبوده و در مقابل این دو از نظر عواقب امور بی تفاوت نباشد.

۸ – خود را مانند کسانی که بر دلهایشان در مقابل سخنان خدا و پیغمبرﷺ مهر زده شده و پیرو هوای نفس‌اند قرار ندهد، بلکه خود را از دانشمندان و متفکرین قرار دهد. و وقتی قرآن می‌خواند و یا روایات معصومین علیهم‌السلام را برای او می‌خوانند خوب دقت کند و آن‌ها را بفهمد تا جایی که بتواند برا اهل علم آن‌ها را مورد بحث قرار دهد.

۹ – بداند که اگر هدایت عام الهی را به گوش جان خرید و راهنمایی‌های پروردگار را با دقت عمل کرد از هدایت خاص پروردگار هم برخوردار می‌شود.

۱۰ – خود را آن چنان در انتظار حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه قرار دهد که اگر ناگهان آن حضرت ظهور فرمود او صددرصد آمادهٔ پذیرفتن آن حضرت باشد.

۱۱ – بسیار در راه رسیدن به کمالات از ذکر «لا اله الا اللّٰه» با توجه به معنایش و استغفار برای خود و مؤمنین و مؤمنات استفاده کند تا به مقصد برسد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صدم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجِيمِ

آیات ۲۶ – ۱۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ محمد ﷺ

وَ يَقُولُ الَّذينَ آمَنُوا لَوْ لانُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَ ذُكِرَ

فيهَا الْقِتالُ رَأَيْتَ الَّذينَ فِي‌قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْکَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ‌عَلَيْهِ

مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلى لَهُمْ ﴿۲۰﴾طاعَةٌ وَ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْصَدَقُوا

اللّٰهَ لَكانَ خَيْرًا لَهُمْ ﴿۲۱﴾فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَ

تُقَطِّعُوا أَرْحامَكُمْ ﴿۲۲﴾أُولئِکَ الَّذينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَأَصَمَّهُمْ وَ أَعْمى

أَبْصارَهُمْ ﴿۲۳﴾ أَ فَلا يَتَدَبَّرُونَالْقُرْآنَ أَمْ عَلى قُلُوبٍ أَقْفالُها ﴿۲۴﴾ إِنَّ الَّذينَ

ارْتَدُّوا عَلى أَدْبارِهِمْ مِنْ بَعْدِماتَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَ أَمْلى

لَهُمْ ﴿۲۵﴾ ذلِکَ بِأَنَّهُمْ قالُواالِلَّذينَ‌كَرِهُوا ما نَزَّلَ اللّٰهُ أَمْ حَسِبَ الَّذينَ في

قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ إِسْرارَهُمْ ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ – ۲۰

و کسانی که ایمان آورده‌اند، می‌گویند: چرا سوره‌ای نازل نمی‌شود؟ پس وقتی که سوره‌ای صریح و قطعی نازل می‌شود و در آن سوره از جنگ یادی می‌گردد، کسانی را که در دلشان مرض است، خواهی دید که با نظر کسی که در اثر ترس از مرگ غش نموده، به تو نگاه می‌کنند، پس همان مرگ برای آن‌ها سزاوارتر است. (۲۰)

اطاعت و کلام خوب برای آن‌ها بهتر بود، پس وقتی که امر (جهاد) قطعی شد، اگر به خدا راست بگویند، برای آن‌ها بهتر خواهد بود. (۲۱)

پس آیا امید دارید که اگر برگردید، در زمین فساد کنید و قطع رحمهایتان را نمایید؟ (۲۲)

این‌ها کسانی هستند که خدا لعنتشان کرده و آن‌ها را ناشنوا فرموده و بینائیهای آن‌ها را کور قرار داده است. (۲۳)

آیا در قرآن تدبّر نمی‌کنند یا بر دلها قفلهایشان هست؟ (۲۴)

قطعاً کسانی که بعد از آنچه برای آن‌ها از هدایت روشن شده، مرتد می‌شوند، شیطان برای آن‌ها کار زشتشان را زینت داده و آرزوهایشان را طولانی قرار داده است. (۲۵)

آن به خاطر این است که آن‌ها به کسانی که از آنچه خدا نازل کرده است کراهت دارند، می‌گویند: ما شما را در بعضی از امور اطاعت می‌کنیم، در حالی که خدا پنهان‌کاریهای آن‌ها را می‌داند. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۶ – ۲۰ (حقایقی که باید سرمشق قرار گیرد)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق مطالب زیر را سرمشق خود قرار دهد:

۱ – باید آن قدر در استقامت و ثبات قوی باشد که اگر جنگ و یا پیشنهاد قتال از جانب خدای تعالی به او

شد از مرگ و کشته شدن نترسد و الا مانند منافقین مطرود پروردگار خواهد بود.

۲ – کوشش کند در روی زمین فساد نکند و قطع رحم ننماید زیرا اگر این کارها را کرد خدا او را لعنت می‌کند و کر و کور در مقابل حقایق او را محشور می‌نماید.

۳ – اطاعت خدا و استماع کلمات خوب برای او بهتر از هوای نفسش باشد زیرا خدا مصالح او را بهتر می‌داند.

۴ – در قرآن تدبر کند و نگذارد درب دلش بر حقایق قرآن قفل گردد.

۵ – کوشش کند که اگر در راه تزکیه نفس وارد شد و راه هدایت را دریافت نمود به آن‌ها پشت نکند و شیطان این کار زشتش را برای او جلوه ندهد.

۶ – در مقابل دستورات الهی که از جانب پروردگار نازل شده بدون هیچ کراهتی اطاعت کند زیرا خدای تعالی از قلب او اطلاع دارد.

آیات ۳۲ – ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله

أَمْ حَسِبَ الَّذينَ في قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللّهُ أَضْغانَهُمْ ﴿۲۹﴾ وَ لَوْ

نَشاءُ لَأَرَيْناكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسيماهُمْ وَ لَتَعْرِفَنَّهُمْ في لَحْنِ الْقَوْلِ وَ اللّهُ يَعْلَمُ

أَعْمالَكُمْ ﴿۳۰﴾ وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّى نَعْلَمَ الْمُجاهِدينَ مِنْكُمْ وَ الصّابِرينَ وَ نَبْلُوَا

أَخْبارَكُمْ ﴿۳۱﴾ إِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبيلِ اللّهِ وَ شَاقُّوا الرَّسُولَ

مِنْ بَعْدِ ما تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدى لَنْ يَضُرُّوا اللّهَ شَيْئًا وَ سَيُحْبِطُ أَعْمالَهُمْ ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۲ – ۲۹

آیا گمان کرده‌اند کسانی که در قلبشان مرض است، اینکه خدا کینه‌های آن‌ها را ظاهر نمی‌کند؟ (۲۹)

و اگر ما بخواهیم آن‌ها را به تو نشان می‌دهیم تا با قیافه‌هایشان آن‌ها را بشناسی، اگرچه آن‌ها را از لحن کلامشان خواهی شناخت و خدا اعمال شما را می‌داند. (۳۰)

و شما را قطعاً آزمایش می‌کنیم تا مجاهدین از میان شما و صابرین را معلوم کنیم و ما خبرهای شما را می‌آزمائیم. (۳۱)

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند و مانع راه خدا گردیده‌اند و بعد از آنکه هدایت برای آن‌ها آشکار شده بود با پیغمبر مخالفت کردند، هرگز هیچ ضرری به خدا نمی‌رسانند و خدا اعمال آن‌ها را نابود می‌کند. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۲ – ۲۹ (سدّ راه خدا)

سالکین الی اللّٰه باید مرض‌های روحی خود را معالجه کنند تا خدای تعالی آن‌ها را مفتضح نکند والا خدای تعالی به وسیله قیافه‌هایشان و لحن سخنانشان آن‌ها را معرفی می‌کند و امراض قلبی آن‌ها و اخبار و حالات آن‌ها را به دیگران می‌رساند. سالک الی اللّٰه باید بداند کسانی که راه خدا را بر دیگران می‌بندند و رهبران دینی را به مشقت می‌اندازند به خدا هیچ ضرری نمی‌رسانند ولی اعمال خوب خودشان از بین می‌رود.

آیات ۳۶ – ۳۳

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللّٰهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ لاٰ تُبْطِلُوا

أَعْمٰالَكُمْ ﴿۳۳﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ مٰاتُوا وَ هُمْ كُفّٰارٌ

فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ﴿۳۴﴾ فَلاٰ تَهِنُوا وَ تَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ وَ اللّٰهُ

مَعَكُمْ وَ لَنْ يَتِرَكُمْ أَعْمٰالَكُمْ ﴿۳۵﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيٰا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ إِنْ تُؤْمِنُوا وَ

تَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَ لاٰ يَسْئَلْكُمْ أَمْوٰالَكُمْ ﴿۳۶﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ – ۳۳

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را اطاعت کنید و رسول را اطاعت کنید و اعمالتان را باطل نکنید. (۳۳)

قطعاً کسانی که کافر شده‌اند و مانع راه خدا گردیده‌اند، سپس در حالی که آن‌ها کافر بودند مُردند، هرگز خدا آن‌ها را نمی‌بخشد. (۳۴)

پس سستی نکنید و (کفّار را) به سلم و صلح دعوت ننمائید و شما برترید و خدا با شما است و چیزی از اعمالتان را کم نمی‌کند. (۳۵)

جز این نیست که زندگی دنیا بازی و بیهوده است و اگر ایمان بیاورید و تقوی داشته باشید، خدا اجرهایتان را به شما می‌دهد و اموالتان را نمی‌طلبد. (۳۶)

برداشت از آیات ۳۶ – ۳۳ (اطاعت خدا و پیغمبر ﷺ)

سالکین الی اللّٰه باید دستورات خدا و پیغمبر ﷺ را اطاعت کنند و نگذارند اعمال خوبشان باطل شود و بدانند که اگر کفران نعمت پروردگار را بکنند و در راهشان از خود سردی نشان بدهند که دیگران از این راه بمانند اگر با همین حال بمیرند هرگز خدا آن‌ها را نمی‌بخشد بنابراین نباید سستی کنند بلکه مردم را به تسلیم در مقابل دستورات خدا وادار نمایند و بدانند که برتری و موفقیت مال آن‌هاست و زندگی دنیا بازی و بیهوده است و اگر تقوی را رعایت کنند خدای تعالی جزای آن‌ها را بدون این که از اموالشان سوال کند کاملاً رعایت می‌فرماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۳۸ – ۳۷ از سورهٔ مبارکهٔ محمد صلی الله علیه و آله

إِنْ يَسْئَلْكُمُوهٰا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا وَ يُخْرِجْ أَضْغٰانَكُمْ ﴿۳۷﴾ هٰا أَنْتُمْ هٰؤُلاٰءِ

تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَ مَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ

نَفْسِهِ وَ اللّٰهُ الْغَنِيُّ وَ أَنْتُمُ الْفُقَرٰاءُ وَ إِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْماً غَيْرَكُمْ ثُمَّ لاٰ

يَكُونُوا أَمْثٰالَكُمْ ﴿۳۸﴾

ترجمهٔ آیات ۳۸ – ۳۷

اگر اموالتان را بخواهد و حتّی اصرار نماید، شما بخل می‌کنید و کینهٔ شما را ظاهر می‌کند. (۳۷)

آری شما همانهائی هستید که برای انفاق در راه خدا خوانده شدید، پس بعضی از شما بخل کرده و کسی که بخل کند، جز این نیست که نسبت به خودش بخل کرده و خدا همان بی‌نیاز است و شما همان فقیرها هستید و اگر سرپیچی کنید خدا قومی غیر از شما را جایگزین می‌کند، سپس آن‌ها مانند شما نخواهند بود. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۸ – ۳۷ (زشتی بخل)

سالک الی اللّٰه نباید بخیل باشد زیرا ضررهای بخل به خودش بر می‌گردد و باید بداند که خدای تعالی صددرصد بی نیاز است ولی او صددرصد محتاج است و اگر دائماً به این معنا توجه نداشته باشد خدای تعالی جمعی را به جای او می‌گذارد که آن‌ها بخیل نباشند.

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ فتح»

آیات ۱۰ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ فتح

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنّا فَتَحْنا لَکَ فَتْحًا مُبينًا ﴿۱﴾ لِيَغْفِرَ لَکَ اللّٰهُ ما تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِکَ وَ ما
تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْکَ وَ يَهْدِيَکَ صِراطًا مُسْتَقيمًا ﴿۲﴾ وَ يَنْصُرَکَ اللّٰهُ
نَصْرًا عَزيزًا ﴿۳﴾ هُوَ الَّذي أَنْزَلَ السَّكينَةَ في قُلُوبِ الْمُؤْمِنينَ لِيَزْدادُوا إِيمانًا
مَعَ إِيمانِهِمْ وَ لِلّٰهِ جُنُودُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ كانَ اللّٰهُ عَليمًا حَكيمًا ﴿۴﴾
لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنينَ وَ الْمُؤْمِناتِ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدينَ فيها
وَ يُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئاتِهِمْ وَ كانَ ذٰلِکَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزًا عَظيمًا ﴿۵﴾ وَ يُعَذِّبَ
الْمُنافِقينَ وَ الْمُنافِقاتِ وَ الْمُشْرِكينَ وَ الْمُشْرِكاتِ الظّانِّينَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ
عَلَيْهِمْ دائِرَةُ السَّوْءِ وَ غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَ لَعَنَهُمْ وَ أَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَ

ساءَتْ مَصيرًا ﴿۶﴾ وَ لِلّهِ جُنُودُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ كانَ اللّهُ عَـزيزًا

حَكيمًا ﴿۷﴾ إِنّا أَرْسَلْناكَ شاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذيرًا ﴿۸﴾ لِـتُؤْمِنُوا بِـاللّهِ وَ

رَسُولِهِ وَ تُعَزِّرُوهُ وَ تُوَقِّرُوهُ وَ تُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَ أَصـيلاً ﴿۹﴾ إِنَّ الَّـذينَ

يُبايِعُونَكَ إِنَّما يُبايِعُونَ اللّهَ يَدُ اللّهِ فَوْقَ أَيْديهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّما يَنْكُثُ

عَلى نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفى بِما عاهَدَ عَلَيْهُ اللّهَ فَسَيُؤْتيهِ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً ما برای تو فتح کردیم، یک فتح آشکاری. (۱)

تا خدا گناهان گذشته‌ات و گناهان بعد از آن را برای تو ببخشد و نعمتش را برای تو تمام کند و به راهی راست هدایتت نماید. (۲)

و خدا یاریت کند، آنچنان یاری که شکست نداشته باشد. (۳)

آن خدا کسی است که آرامش را بر قلوب مؤمنین نازل فرمود تا علاوه بر ایمانشان، ایمان زیادتری پیدا کنند و لشگرهای آسمانها و زمین مال خدا است و خدا دانای حکیمی است. (۴)

برای اینکه مؤمنین و مؤمنات را به بهشتهائی که از دامن آن‌ها نهرها جاری است و همیشه در آن خواهند بود، داخل کند و گناهانی از آن‌ها را جبران نماید و آن نزد خدا پیروزی عظیمی خواهد بود. (۵)

و خدا مردان منافق و زنهای منافق و مردان مشرک و زنهای مشرکی که به خدا بدگمانند، عذاب می‌کند. بر آن‌ها حوادث بد باشد و خدا بر آن‌ها غضب نمود و لعنتشان کرد و برای آن‌ها جهنّم را مهیّا کرده و چه بد سرانجامی است. (۶)

و برای خدا لشگرهای آسمانها و زمین است و خدا عزیز حکیمی است. (۷)

ما تو را شاهد و بشارت‌دهنده و ترساننده فرستاده‌ایم. (۸)

تا شما به خدا و رسولش ایمان بیاورید و خدا را یاری کنید و او را تعظیم نمایید و هر صبح و شام خدا را تسبیح بگویید. (۹)

قطعاً کسانی که با تو بیعت می‌کنند، جز این نیست که با خدا بیعت می‌نمایند. دست خدا بالای دستهای آن‌ها است. پس کسی که بیعتش را بشکند، جز این نیست که بر ضرر خود شکسته است و کسی که به آنچه با خدا عهد بسته است وفا کند، پس اجر عظیمی به او خواهد داد. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۱ (موفقیت و هدایت)

سالک الی اللّٰه از ده آیه‌ای که در اول سوره فتح نازل شده باید موفق به موارد زیر گردد:

۱ – اگر بخواهد خدا گناهان او را بیامرزد و نعمتش را بر او تمام کند و به راه راست هدایتش نماید و با عزت خدا یاری‌اش نماید، باید با جدیت کامل به طرف دشمنانش که یکی از آن‌ها شیطان است، برود.

۲ – امدادهای غیبی بر قلب او نازل می‌شود و آرامش در او پیدا می‌گردد و بر ایمانش اضافه می‌شود و موفقیت پشت موفقیت نصیبش می‌گردد.

۳ – خدای تعالی لشگریانش را که ملائکه هستند به کمک او می‌فرستد تا آن‌ها او را وارد بهشت خلد کنند و گناهانش را جبران کنند و این موفقیت بسیار بزرگی خواهد بود.

۴ – سالک الی اللّٰه نباید به خدا بدگمان باشد و الا مانند منافقین و مشرکین، خدا به او غضب می‌کند و او را لعنت می‌کند و جهنم را برای او آماده می‌کند و این راه بسیار بدی است که رفته است.

۵ – سالک الی اللّٰه باید بداند که پیغمبر اکرم ﷺ شاهد اعمال ماست و هم بشارت دهنده و هم ترساننده از عاقبت بدی که ممکن است در انتظار ما باشد، می‌باشد لذا خدا او را فرستاده تا سالک الی الله خدا را با راهنمائی‌های آن حضرت یاری کند و او را تعظیم نماید و هر صبح و شام تسبیح او را بگوید.

۶ – سالک الی اللّٰه باید با پیغمبر اکرم ﷺ یا با وصی بر حقش حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه بیعت کند که بیعت با او بیعت با خداست و کسی که این بیعت را بشکند بر ضرر خود اقدام کرده و کسی که وفای به عهد خدا بکند اجر بزرگی خواهد داشت.

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرابِ شَغَلَتْنا أَمْوالُنا وَ أَهْلُونا فَاسْتَغْفِرْ لَنا

يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ ما لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ

أَرادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كانَ اللَّهُ بِما تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿۱۱﴾ بَلْ

ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَ الْمُؤْمِنُونَ إِلى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَ زُيِّنَ ذلِكَ فِي

قُلُوبِكُمْ وَ ظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَ كُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿۱۲﴾ وَ مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَ

رَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنا لِلْكافِرِينَ سَعِيرًا ﴿۱۳﴾ وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشاءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَشاءُ وَ كانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۱۴﴾ سَيَقُولُ

الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلى مَغانِمَ لِتَأْخُذُوها ذَرُونا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا

كَلامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونا كَذلِكُمْ قالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ

تَحْسُدُونَنا بَلْ كانُوا لا يَفْقَهُونَ إِلاّ قَلِيلاً ﴿۱۵﴾ قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرابِ

سَتُدْعَوْنَ إِلى قَوْمٍ أُولي بَأْسٍ شَديدٍ تُقاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطيعُوا

يُؤْتِكُمُ اللّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَ إِنْ تَتَوَلَّوْا كَما تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذابًا

أَلِيمًا ﴿۱۶﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمى حَرَجٌ وَ لا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَ لا عَلَى الْمَريضِ

حَرَجٌ وَ مَنْ يُطِعِ اللّهَ وَ رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ وَ

مَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذابًا أَلِيمًا ﴿۱۷﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللّهُ عَنِ الْمُؤْمِنينَ إِذْ يُبايِعُونَكَ

تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ ما في قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكينَةَ عَلَيْهِمْ وَ أَثابَهُمْ فَتْحًا قَريبًا ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ – ۱۱

به زودی تخلّف‌کنندگان از اعراب به تو می‌گویند: ما را اموالمان و خانواده‌هایمان مشغولمان کرده، پس برای ما استغفار کن. این‌ها با زبانهایشان چیزی را که در قلوبشان نیست می‌گویند. بگو: چه کسی برای شما از جانب خدا اگر ارادهٔ ضرر شما را بکند یا ارادهٔ نفع شما را بکند، چیزی را مالک است؟ بلکه خدا به آنچه می‌کنید، آگاه است. (۱۱)

بلکه شما گمان کردید که پیغمبر و مؤمنین هیچ وقت به سوی خانواده‌هایشان برنمی‌گردند و آن گمان در دلهای شما آرایش شده بود و شما بدگمانی کردید و شما بالاخره قومی هلاک شده، گردیدید. (۱۲)

و کسی که ایمان به خدا و رسولش نیاورد، پس قطعاً ما برای کافران آتش سوزنده‌ای را آماده کرده‌ایم. (۱۳)

و مُلک آسمانها و زمین مال خدا است، می‌بخشد هر که را بخواهد و عذاب می‌کند هر که را بخواهد و خدا آمرزندهٔ مهربانی است. (۱۴)

وقتی که شما برای غنائم رفتید که آن‌ها را بگیرید، متخلّفین گفتند: ما را هم بگذارید که پشت سر شما بیائیم آن‌ها می‌خواهند کلام خدا را عوض کنند. بگو: «هرگز نباید شما پشت سر ما بیائید، خدا قبلاً این چنین

گفته است». پس آن‌ها به زودی خواهند گفت: شما نسبت به ما حسادت می‌کنید، ولی آن‌ها جز کمی نمی‌فهمند. (۱۵)

به متخلّفین از اعراب بگو: به زودی به طرف مردمی که صاحب نیروی محکمی هستند، دعوت می‌شوید که با آن‌ها جنگ کنید یا مسلمان شوند. پس اگر اطاعت کنید، خدا اجر نیکوئی به شما خواهد داد و اگر روبگردانید، همان طوری که قبلاً روبرگردانده بودید، خدا شما را عذاب دردناکی خواهد نمود. (۱۶)

به کور حرجی نیست و به لنگ حرجی نیست و به مریض حرجی نیست (که به جنگ حاضر نشوند) و کسی که خدا و رسولش را اطاعت کند، خدا او را به بهشتهائی که از دامن آن‌ها نهرها جاری است داخل خواهد فرمود و کسی که روبگرداند، خدا او را به عذاب دردناکی مجازات خواهد فرمود. (۱۷)

قطعاً خدا راضی شده است از مؤمنین، آن وقتی که زیر درخت با تو بیعت می‌کردند. پس خدا می‌داند آنچه در دلهای آن‌ها است، پس آرامش را بر آن‌ها نازل فرمود و فتح نزدیکی را به آن‌ها پاداش داد. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱۱ (مسائل اخلاقی)

سالک الی اللّٰه باید از آیاتی که تلاوت شد مسائل اخلاقی زیر را با جان و دل بپذیرد:

۱ – باید کوشش کند که اموال و زن و اولادش او را از خدا و دین باز ندارند و اگر او را این‌ها باز داشتند با ایمان کامل استغفار کند که اگر تنها به زبانش استغفار نماید خدا او را نمی‌بخشد و گذشته‌هایش را جبران نمی‌کند.

۲ – از سوء ظن باید دوری کند و خود را به هلاکت روحی و معنوی نیندازد.

۳ – باید بداند که مغفرت پروردگار برای کسانی است که ایمان به خدا و پیغمبر اکرم ﷺ دارند و خدا هر کس را که بخواهد (یعنی استغفار نکند) عذابش می‌فرماید ولی در عین حال خدا بخشنده مهربانی است.

۴ – باید بداند که مخالفین اسلام آن چنان مادی هستند که به خاطر به دست آوردن پول و ثروت حتی کلام خدا را عوض می‌کنند و با مسلمانان درگیر می‌شوند و نسبت‌های بدی به آن‌ها می‌دهند زیرا آن‌ها زیاد فهم و شعور ندارند.

۵ – سالک الی اللّٰه باید مطیع دین و دستورات الهی باشد تا اجر نیکوئی از طرف پروردگار دریافت نماید.

۶ – سالک الی اللّٰه باید از افراد مریض مانند کورها و لنگ‌ها توقعی برای کارهای سخت نداشته باشد بلکه به آنچه برای آن‌ها ممکن است انجام دهند راضی باشد.

۷ – سالک الی اللّٰه اگر با جان و دل در بیعت با دین بماند خدای تعالی از او راضی می‌شود و آرامش را بر او نازل می‌کند و پیروزی سریعی نصیب او می‌گرداند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۹ – ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ فتح

وَ مَغانِمَ كَثيرَةً يَأْخُذُونَها وَ كانَ اللّٰهُ عَزيزًا حَكيمًا ﴿۱۹﴾ وَعَدَكُمُ اللّٰهُ مَغانِمَ

كَثيرَةً تَأْخُذُونَها فَعَجَّلَ لَكُمْ هذِهِ وَ كَفَّ أَيْدِيَ النّاسِ عَنْكُمْ وَ لِتَكُونَ آيَةً

لِلْمُؤْمِنينَ وَ يَهْدِيَكُمْ صِراطًا مُسْتَقيمًا ﴿۲۰﴾ وَ أُخْرى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْها قَدْ

أَحاطَ اللّٰهُ بِها وَ كانَ اللّٰهُ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرًا ﴿۲۱﴾ وَ لَوْ قاتَلَكُمُ الَّذينَ

كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْأَدْبارَ ثُمَّ لا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَ لا نَصيرًا ﴿۲۲﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتي قَدْ

خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْديلاً ﴿۲۳﴾ وَ هُوَ الَّذي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ

عَنْكُمْ وَ أَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَ كانَ اللّٰهُ

بِما تَعْمَلُونَ بَصيرًا ﴿۲۴﴾ هُمُ الَّذينَ كَفَرُوا وَ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرامِ وَ

الْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَ لَوْ لا رِجالٌ مُؤْمِنُونَ وَ نِساءٌ مُؤْمِناتٌ لَمْ

تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَؤُهُمْ فَتُصيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ في رَحْمَتِهِ

مَنْ يَشاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذابًا أَليمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ

الَّذينَ كَفَرُوا في قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللّهُ سَكينَتَهُ عَلى

رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنينَ وَ أَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوى وَ كانُوا أَحَقَّ بِها وَ أَهْلَها وَ

كانَ اللّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَليمًا ﴿٢٦﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ

الْمَسْجِدَ الْحَرامَ إِنْ شاءَ اللّهُ آمِنينَ مُحَلِّقينَ رُؤُسَكُمْ وَ مُقَصِّرينَ لا تَخافُونَ

فَعَلِمَ ما لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذلِكَ فَتْحًا قَريبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذي أَرْسَلَ

رَسُولَهُ بِالْهُدى وَ دينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ كَفى بِاللّهِ شَهيدًا ﴿٢٨﴾

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّهِ وَ الَّذينَ مَعَهُ أَشِدّاءُ عَلَى الْكُفّارِ رُحَماءُ بَيْنَهُمْ تَراهُمْ

رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللّهِ وَ رِضْوانًا سيماهُمْ في وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ

السُّجُودِ ذلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْراةِ وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ

فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوى عَلى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرّاعَ لِيَغيظَ بِهِمُ الْكُفّارَ وَعَدَ

اللّهُ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَ أَجْرًا عَظيمًا ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ - ۱۹

و (نیز) غنیمتهای زیادی که آنها را بدست می‌آورند و خدا عزیز حکیمی است. (۱۹)

خدا به شما غنیمتهای بسیاری را وعده کرده بود که آنها را بدست خواهید آورد، ولی این مورد را زودتر برای شما قرار داد و جلو قدرت مردم را بر شما گرفت و این برای آن است که نشانه‌ای برای مؤمنین باشد و خدا شما را به راه راست هدایت کند. (۲۰)

و غنائم دیگری که شما بر آن قدرت ندارید، قطعاً خدا به آن احاطه دارد و خدا بر هر چیزی قادر است. (۲۱)

و اگر کافران با شما بجنگند حتماً آنها پشت کرده و فرار می‌کنند، سپس فرمانبردار و یاوری پیدا نخواهند کرد. (۲۲)

سنّت خدائی است که در قبل هم بوده است و هرگز برای سنّت خدا تبدیلی نخواهی یافت. (۲۳)

و آن خدا کسی است که دست آنها را از شما و دست شما را از آنها در مرکز شهر مکّه نگاه داشت، بعد از آنکه شما را بر آنها پیروز کرده بود و خدا به آنچه می‌کنید بینا است. (۲۴)

آنها کسانی هستند که کافر شدند و شما را از مسجدالحرام و قربانی که به محل خود برسد، جلوگیری کردند و اگر مردان مؤمن و زنان با ایمان که شما آنها را نمی‌شناسید (در مکّه) نبودند که مبادا آنها را پایمال کنید تا به شما ضرر و سرزنشی بدون آنکه بدانید، برسد (امر به جهاد می‌شد) تا خدا در رحمت خود هر که را بخواهد وارد کند. اگر شما از هم جدا می‌شدید، ما کسانی را که از آنها کافر شده‌اند، به عذاب دردناکی معذّبشان می‌کردیم. (۲۵)

آن وقتی که کفّار در دلهایشان تعصّب قرار دادند، همان تعصّب زمان جاهلیّت را، پس خدا بر پیامبرش و بر مؤمنین آرامشش را نازل فرمود و آنها را به کلمهٔ تقوی ملزم نمود و آنها سزاوارتر به کلمهٔ تقوی و اهل آن بودند و خدا به هر چیزی دانا است. (۲۶)

خدا رؤیای پیامبرش را به حقّ صادقه قرار داد که حتماً اگر خدا بخواهد، داخل مسجدالحرام می‌شوید، در حالی که در امنیّتید، سرهایتان را تراشیده یا کوتاه نموده‌اید، از هیچ کس نمی‌ترسید. خدا آنچه را که شما نمی‌دانید می‌داند و غیر از آن پیروزی نزدیکی قرار داده است. (۲۷)

آن خدا کسی است که پیامبرش را با هدایت و دین حقّ فرستاده است، به خاطر آنکه آن را بر همهٔ دینها

پیروز کند و خدا برای گواه بودن کافی است. (۲۸)

«محمّد» رسول خدا است و کسانی که با او هستند، بر کفّار سختگیر و بین خودشان مهربانند. آن‌ها را بسیار در حال رکوع و سجود می‌بینی که فضلی از خدا و رضایت او را می‌طلبند. نشانهٔ آن‌ها در صورتهایشان از اثر سجود ظاهر است. آن است مَثَل آن‌ها در تورات و مَثَل آن‌ها در انجیل، مانند زراعتی است که شکوفه‌اش را بیرون آورده، پس آن را تقویت کرده تا محکم شده و بر ساقهٔ خود ایستاده که زراعتکاران را به تعجّب درآورده است، برای آنکه کفّار را به خشم درآورد. خدا به کسانی که از آن‌ها ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند مغفرت و اجر عظیمی را وعده داده است. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۹ – ۱۹ (دستورات اخلاقی قرآن)

سالک الی اللّٰه باید از آیاتی که تلاوت شد برداشتهای زیر را به کار ببندد و استفاده کند:

۱ – آن که در مبارزه با دشمنان اسلام به فکر جنبه‌های مادی نباشد و تمام کارهایش برای رضای پروردگار باشد.

۲ – اگر غنیمتی و یا استفاده‌ای در این راستا برای او به وجود آمد از جانب خدا بداند و از صراط مستقیمی که خدا سر راه او قرار داده تجاوز نکند.

۳ – خدا می‌تواند همهٔ بهره‌ها را به انسان برساند ولی باید بهره‌های مادی به وسیلهٔ قدرت شخصی و در محدودهٔ تلاش خود او نصیبش گردد.

۴ – در مقابل دشمن بایستد و به او پشت نکند که اگر در امر به معروف و نهی از منکر کوتاهی نمود یار و یاوری در سائر کارها هم پیدا نمی‌کند.

۵ – باید بداند که خدای تعالی همهٔ برنامه‌ها را روی حکمت قرار داده و هیچ گاه حکمت الهی تغییر نمی‌کند.

۶ – همیشه خدای تعالی پشتیبان کسانی است که در تمام کارها خدا را منظور کرده‌اند و خدای تعالی آن‌ها را بر همهٔ مشکلات پیروز می‌فرماید.

۷ – وحدت مسلمانها باید در تمام مشکلات که با آن روبرو می‌شوند پایدار بماند و الا خدای تعالی عذاب دردناکی متوجه اهل تفرقه می‌فرماید.

۸ – سالک الی اللّٰه نباید تعصب جاهلانه داشته باشد و آن را اعمال کند زیرا در این صورت از کفار محسوب می‌شود.

۹ – باید بکوشد که از آرامش کامل در زندگی دنیا برخوردار گردد تا ملتزم به تقوی گردد. زیرا تقوی با داشتن آرامش موفقیت آمیزتر است.

۱۰ – سالک الی اللّٰه باید بداند که وعده‌های الهی که خدا به پیامبر اکرم ﷺ داده است حق است و تخلف‌ناپذیر است.

۱۱ – سالک الی اللّٰه باید بداند که روزی دین مقدس اسلام که دین حقی است بالاخره بر تمام دنیا حکومت می‌کند و خدای تعالی این را به مسلمانها وعده کرده است.

۱۲ – سالک الی اللّٰه باید بداند که حضرت محمد ﷺ برگزیده‌ترین و بالاترین و پرعظمت‌ترین رسول خدا است و کسانی که با او هستند دارای صفات حمیده‌اند. آن‌ها در مقابل کفار با شدت عمل می‌کنند و در میان خودشان مهربانند، رکوع می‌کنند، سجده می‌کنند و به فضل خدا امیدوارند، صورتهایشان در اثر سجده مثل ماه می‌درخشد و در قیامت مغفرت و اجر بزرگی نصیب آن‌ها خواهد شد این وعدهٔ خدا است و وعدهٔ خدا تخلف‌ناپذیر است.

«سورهٔ مبارکهٔ حجرات»

آیات ۹ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ حجرات

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللّٰهِ وَ رَسُولِهِ وَ اتَّقُوا اللّٰـهَ إِنَّ
اللّٰهَ سَميعٌ عَليمٌ ﴿۱﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا تَرْفَعُوا أَصْواتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
النَّبِيِّ وَ لا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمالُكُمْ وَأَنْتُمْ
لا تَشْعُرُونَ ﴿۲﴾ إِنَّ الَّذينَ يَغُضُّونَ أَصْواتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللّٰـهِ أُولئِكَ
الَّذينَ امْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ أَجْرٌ عَظيمٌ ﴿۳﴾ إِنَّ الَّذينَ

يُنادُونَکَ مِنْ وَراءِ الْحُجُراتِ أَکْثَرُهُمْ لا يَعْقِلُونَ ﴿۴﴾ وَ لَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا

حَتّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَکانَ خَيْرًا لَهُمْ وَ اللّهُ غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۵﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ

آمَنُوا إِنْ جاءَکُمْ فاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصيبُوا قَوْمًا بِجَهالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلى

ما فَعَلْتُمْ نادِمينَ ﴿۶﴾ وَ اعْلَمُوا أَنَّ فيکُمْ رَسُولَ اللّهِ لَوْ يُطيعُکُمْ في کَثيرٍ

مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَ لکِنَّ اللّهَ حَبَّبَ إِلَيْکُمُ الْإيمانَ وَ زَيَّنَهُ في قُلُوبِکُمْ وَ کَرَّهَ

إِلَيْکُمُ الْکُفْرَ وَ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيانَ أُولئِکَ هُمُ الرّاشِدُونَ ﴿۷﴾ فَضْلاً مِنَ

اللّهِ وَ نِعْمَةً وَ اللّهُ عَليمٌ حَکيمٌ ﴿۸﴾ وَ إِنْ طائِفَتانِ مِنَ الْمُؤْمِنينَ اقْتَتَلُوا

فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُما فَإِنْ بَغَتْ إِحْداهُما عَلَى الْأُخْرى فَقاتِلُوا الَّتي تَبْغي حَتّى

تَفيءَ إِلى أَمْرِ اللّهِ فَإِنْ فاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُما بِالْعَدْلِ وَ أَقْسِطُوا إِنَّ اللّهَ

يُحِبُّ الْمُقْسِطينَ ﴿۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در مقابل خدا و پیغمبرش پیشی نگیرید و تقوای خدا را داشته باشید. قطعاً خدا شنوای دانائی است. (۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، صداهایتان را بالای صدای پیغمبر بلند نکنید و آنچنان که بعضی‌تان با بعضی‌تان بلند صحبت می‌کنید، صدایتان را در سخن برای پیامبر بلند نکنید که اعمال شما از بین می‌رود، در حالی که شما نمی‌دانید. (۲)

قطعاً کسانی که نزد رسول خدا صدایشان را پایین می‌آورند، آن‌ها گروهی هستند که خدا قلبهایشان را برای تقوی امتحان کرده، برای آن‌ها مغفرت و اجر بزرگی خواهد بود. (۳)

قطعاً کسانی که از پشت اتاقها تو را صدا می‌زنند، اکثرشان تعقّل نمی‌کنند. (۴)

و اگر آن‌ها صبر می‌کردند تا تو به طرف آن‌ها بیرون می‌آمدی، برای آن‌ها بهتر بود و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر فاسقی خبری نزد شما آورد، تحقیق و بررسی کنید تا مبادا قومی را با نادانی آسیب برسانید، پس صبح کنید در حالی که به آنچه کرده‌اید پشیمان شده باشید. (۶)

و بدانید که قطعاً در بین شما رسول خدا است. اگر در بیشتر از کارها از شما اطاعت کند، دچار زحمت می‌شوید. ولی خدا محبّت ایمان را به شما داده و در قلب شما آن را جلوه داده و کفر و فسق و عصیان را برای شما ناخوشایند قرار داده. این‌ها همان رشد یافته‌گان می‌باشند. (۷)

فضیلت و نعمتی از جانب خدا است و خدا دانای حکیمی است. (۸)

و اگر دو دسته از مؤمنین با هم بجنگند، پس بین آن‌ها را صلح دهید. پس اگر یک دستهٔ آن‌ها بر دستهٔ دیگر تجاوز کرد، با آن دسته‌ای که تجاوز کرده بجنگید تا به طرف فرمان خدا برگردد. پس اگر برگشت، با عدالت و قسط بین آن‌ها را اصلاح کنید. قطعاً خدا اهل قسط را دوست می‌دارد. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۱ (بر خدا و پیامبر اکرم ﷺ پیشی نگیرید)

سالک الی اللّٰه باید از آیات اول سورهٔ حجرات مسائل اخلاقی مهمی را دریافت کند و جداً عمل نماید:

۱ – آن که در گفتار و کردار به هیچ وجه بر خدای تعالی و پیامبر اکرم ﷺ پیشی نگیرد.

۲ – آن که تقوی را برای خدا انجام دهد و خود را بی بند و بار معرفی نکند.

۳ – صدایش را بالای صدای پیامبر اکرم ﷺ و بزرگانی که در علم و تقوی از او برترند بلند نکند و مانند آن‌هایی که شعور ندارند، نباشد.

۴ – باید بداند که علامت کسانی که دلهایشان به ایمان و تقوی امتحان شده این است که وقتی سخن می‌گویند بیشتر از آن چه پیامبر اکرم ﷺ فرموده نمی‌گویند و از حدود گفتار خدا و پیامبر اکرم ﷺ تجاوز نمی‌کنند.

۵ – کسانی که در مقابل خدا و پیامبر اکرم ﷺ و بزرگان رعایت ادب را نمی‌کنند بیشترشان عقلشان را به کار نینداخته‌اند.

۶ – در آداب زندگی باید از نیروی بردباری استفاده کند تا به مغفرت و رحمت پروردگار برسد.

۷ – نباید سالک الی اللّٰه به فاسق و گناهکار اعتماد کند والا در کارها پشیمانی برای او خواهد بود.

۸ – اگر فاسقی خبری برای او آورد و یا چیزی را به او اطلاع داد از جای دیگری هم باید تحقیق کند و خبر او را نادیده بگیرد.

۹ – در وقتی که پیامبر اکرم ﷺ در میان مردم، خودش و یا گفتارش و یا قرآنش وجود دارد با ایمان کامل به دستورات او عمل کند تا بر ایمانش اضافه شود و کفر و فسق و عصیان به نظرش زشت بیاید تا به رشد کامل برسد.

۱۰ – کوشش کند بین مسلمانها که با یکدیگر اختلاف دارند اصلاح کند و متجاوز را سرجای خود بنشاند و با عدالت با آن‌ها رفتار کند زیرا خدای تعالی آن‌هایی که عدالت را ایجاد می‌کنند دوست می‌دارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۱۸ – ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ حجرات

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۱۰﴾

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا لا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَ

لا نِساءٌ مِنْ نِساءٍ عَسى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَ لا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَ لا

تَنابَزُوا بِالْأَلْقابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإيمانِ وَ مَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولئِكَ

هُمُ الظّالِمُونَ ﴿۱۱﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثيرًا مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ

الظَّنِّ إِثْمٌ وَ لا تَجَسَّسُوا وَ لا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَ يُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ

لَحْمَ أَخيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ تَوّابٌ رَحيمٌ ﴿۱۲﴾ يا أَيُّهَا

النّاسُ إِنّا خَلَقْناكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَ أُنْثى وَ جَعَلْناكُمْ شُعُوبًا وَ قَبائِلَ لِتَعارَفُوا إِنَّ

أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ أَتْقاكُمْ إِنَّ اللّٰهَ عَليمٌ خَبيرٌ ﴿۱۳﴾ قالَتِ الْأَعْرابُ آمَنّا قُلْ لَمْ

تُؤْمِنُوا وَ لكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنا وَ لَمّا يَدْخُلِ الْإِيمانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَ إِنْ تُطِيعُوا

اللّهَ وَ رَسُولَهُ لا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۴﴾ إِنَّمَا

الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتابُوا وَ جاهَدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ

أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ أُولئِكَ هُمُ الصّادِقُونَ ﴿۱۵﴾ قُلْ أَ تُعَلِّمُونَ اللّهَ

بِدِينِكُمْ وَ اللّهُ يَعْلَمُ ما فِي السَّماواتِ وَ ما فِي الْأَرْضِ وَ اللّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ

عَلِيمٌ ﴿۱۶﴾ يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلامَكُمْ بَلِ اللّهُ يَمُنُّ

عَلَيْكُمْ أَنْ هَداكُمْ لِلْإِيمانِ إِنْ كُنْتُمْ صادِقِينَ ﴿۱۷﴾ إِنَّ اللّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ

السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ اللّهُ بَصِيرٌ بِما تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ – ۱۰

جز این نیست که مؤمنین برادرند، پس بین برادرانتان را اصلاح کنید و تقوای خدا را داشته باشید، شاید به شما مهربانی شود. (۱۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مبادا قومی، قوم دیگر را مسخره کنند، شاید آن قوم از قوم دیگر بهتر باشند و زنها، زنها را مسخره نکنند، شاید آن‌ها بهتر از این‌ها باشند و از یکدیگر عیب‌جوئی نکنید و با القاب زشت یکدیگر را یاد نکنید، بد است که بعد از ایمان نام کفرآمیز بگذارید و کسانی که توبه نکرده‌اند، پس آن‌ها همان ستمگرانند. (۱۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گمانها اجتناب کنید، حتماً بعضی از گمانها گناه است و هرگز

تجسّس نکنید و بعضی‌تان از بعض دیگر غیبت نکند. آیا یکی از شما دوست دارد گوشت برادرش را که مرده است، بخورد؟ پس حتماً آن را کراهت دارید و تقوای خدا را داشته باشید. قطعاً خدا توبه‌پذیر مهربانی است. (۱۲)

ای مردم، قطعاً ما شما را از مرد و زنی آفریده‌ایم و شما را شعبه‌ها و قبیله‌هائی قرارتان داده‌ایم تا یکدیگر را بشناسید. قطعاً گرامی‌ترین شما در نزد خدا با تقواترین شما است. قطعاً خدا دانای خبیری است. (۱۳)

عربهای بیابانی می‌گویند: ایمان آورده‌ایم، بگو: شما ایمان نیاورده‌اید، ولی بگویید: مسلمان شده‌ایم، زیرا هنوز ایمان در دلهای شما وارد نشده است و اگر خدا و رسولش را اطاعت کنید، چیزی از جزای اعمالتان را از بین نمی‌برد. حتماً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۱۴)

جز این نیست که مؤمنین آن کسانی هستند که به خدا و رسولش ایمان آورده‌اند، سپس تردیدی پیدا نکرده‌اند و با اموالشان و جانشان در راه خدا جهاد می‌کنند، این‌ها همان راستگویانند. (۱۵)

بگو: آیا خدا را از دینتان با خبر می‌کنید؟ و خدا هر چه در آسمانها و در زمین است می‌داند و خدا به هر چیزی دانا است. (۱۶)

آن‌ها بر تو منّت می‌گذارند که اسلام آورده‌اند. بگو: اسلامتان را بر من منّت نگذارید، بلکه خدا بر شما به خاطر آنکه هدایتتان به ایمان کرده منّت می‌گذارد، اگر شما راستگو هستید. (۱۷)

قطعاً خدا پنهانی آسمانها و زمین را می‌داند و خدا به آنچه می‌کنید، بیناست. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱۰ (دستورات اخلاقی سورهٔ حجرات)

سالک الی اللّٰه باید مسائل اخلاقی قرآن را مو به مو عمل کند و خود را به این وسیله دارای قلب سلیم نماید:

اول: خود را با سائر مؤمنین برادر بداند.

دوم: اختلافی اگر در بین مؤمنین پیدا شد اصلاح کند.

سوم: اگر می‌خواهد مشمول رحمت خاصه پروردگار واقع شود تقوی را کاملاً رعایت نماید.

چهارم: هیچ دسته‌ای و هیچ فردی را به اعمالشان تمسخر نکند چه بسا آن‌ها در باطن بهتر از او باشند.

پنجم: از یکدیگر عیب جوئی نکنند.

ششم: با القاب زشت یکدیگر را صدا نزنند.

هفتم: سوء ظن به یکدیگر نداشته باشند که گناه بسیار بزرگی خواهد بود.

هشتم: جستجو در اسرار دیگران نداشته باشد.

نهم: غیبت یکدیگر را نکنند.

دهم: اگر تقوی را کاملاً رعایت کند خدا به سوی آن‌ها با کمال مهربانی باز می‌گردد.

یازدهم: بداند که سیاه پوست بودن و سفید پوست بودن، عرب بودن و عجم بودن و شعبه شعبه بودن و قبیله قبیله بودن مایهٔ امتیاز بر یکدیگر نیست این فقط به خاطر این است که یکدیگر را بشناسند و نباید امتیازات پوشالی را به رخ یکدیگر بکشند.

دوازدهم: بداند که تنها امتیاز به خاطر تقوی است و در نزد خدا گرامی‌ترینشان، باتقوی‌ترینشان می‌باشد.

سیزدهم: از منافقین پرهیز کند زیرا بعضی از منافقین هرگز در دلهایشان ایمان وارد نمی‌شود.

چهاردهم: سالک الی اللّٰه باید با مال و جانش در راه خدا جهاد کند و اگر به مرحلهٔ عبودیت رسیده است جان و مال خود را متعلق به خدا بداند.

پانزدهم: اسلام و دین و سیر و سلوکش را برای خدا با دل و جان قبول کند و بر کسی منت نگذارد و از خدای تعالی در این موفقیت متشکر باشد.

شانزدهم: به خاطر این که خدا به او این توفیق را داده ممنون پروردگارش باشد، زیرا خدا به آنچه می‌کند بینا و دانا است.

«سورهٔ مبارکهٔ ق»

آیات ۱۸ – ۱۶ از سورهٔ مبارکهٔ ق

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسٰانَ وَ نَعْلَمُ مٰا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَ نَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿۱۶﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيٰانِ عَنِ الْيَمِينِ وَ عَنِ الشِّمٰالِ قَعِيدٌ ﴿۱۷﴾ مٰا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلاّٰ لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ – ۱۶

و قطعاً انسان را ما خلق کرده‌ایم و می‌دانیم که نفسش چه چیزی به او وسوسه می‌کند و ما به او از رگ گردن نزدیکتریم. (۱۶) زمانی که دو (فرشتهٔ) دریافت‌کننده از چپ و راست نشسته (اعمالش را) دریافت نمایند. (۱۷) هیچ سخنی که با لفظ بیرون بیاورد نیست مگر اینکه مراقب آماده‌ای نزد او وجود دارد. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱۶ (خدا از رگ گردن نزدیکتر است)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدا به او از رگ گردن نزدیکتر است و باید وسوسه‌های نفسانی و شیطانی را از خود دور کند و علاوه باید معتقد باشد که دو ملک که مراقب او هستند تمام گفتارش را حفظ می‌کنند و از راست و چپ او را محافظت می‌نمایند.

آیات ۳۷ – ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ ق

وَ كَمْ أَهْلَكْنٰا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشاً فَنَقَّبُوا فِي الْبِلاٰدِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿۳۶﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَذِكْرىٰ لِمَنْ كٰانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَ هُوَ شَهِيدٌ ﴿۳۷﴾

ترجمهٔ آیات ۳۷ – ۳۶

و چقدر از اقوامی که قبل از این‌ها هلاکشان کردیم، آن‌ها نیرومندتر از این‌ها بودند که در شهرها تصرّف و نفوذ می‌کردند. آیا راه گریزی داشتند؟ (۳۶)

قطعاً در آن (آیات) یادآوری است برای کسی که قلب آگاه دارد یا گوش دل به آن می‌دهد، در حالی که خود شاهد است. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۷ – ۳۶ (دل شنوا)

سالک الی اللّٰه باید بداند که نباید با خدای تعالی در جنگ و ستیز باشد زیرا خدا بسیار افرادی را که

قوی‌تر از او بودند را هلاک فرموده و راه فراری برای آن‌ها باقی نگذاشته است این را کسی که دل شنوائی دارد می‌فهمد.

آیات ۴۰ – ۳۹ از سورهٔ مبارکهٔ ق

فَاصْبِرْ عَلىٰ مٰا يَقُولُونَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿۳۹﴾ وَ مِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ أَدْبٰارَ السُّجُودِ ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیات ۴۰ – ۳۹

پس صبر کن بر آنچه می‌گویند و قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب خورشید حمد و تسبیح پروردگارت را بگو. (۳۹)

و در قسمتی از شب و بعد از سجده‌ها او را تسبیح کن. (۴۰)

برداشت از آیات ۴۰ – ۳۹ (تسبیح پروردگار)

سالک الی اللّٰه در مقابل زخم زبان دیگران باید صبور باشد و قبل از طلوع آفتاب و قبل از غروب آفتاب تسبیح و حمد خدا را بگوید و در پاره‌ای از شب پس از سجده‌هائی که می‌کند باز هم تسبیح پروردگارش را بگوید و به این وسیله قرآن مردمی را که از وعیدهای خدا می‌ترسند به آنچه در عالم ارواح فرا گرفته‌اند یادآوری می‌نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ ذاریات»

آیات ۶ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ ذاریات

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ الذّٰارِيٰاتِ ذَرْواً ﴿۱﴾ فَالْحٰامِلاٰتِ وِقْراً ﴿۲﴾ فَالْجٰارِيٰاتِ يُسْراً ﴿۳﴾

فَالْمُقَسِّمٰاتِ أَمْراً ﴿۴﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصٰادِقٌ ﴿۵﴾ وَ إِنَّ الدِّينَ لَوٰاقِعٌ ﴿۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قسم به بادهائی که پراکنده می‌کنند. (۱)

و قسم به ابرهائی که بار سنگینی را حمل می‌کنند. (۲) و قسم به کشتیهائی که به آسانی می‌روند. (۳)

و قسم به ملائکه‌ای که کارها را تقسیم می‌کنند. (۴) جز این نیست که آنچه شما وعده داده می‌شوید، راست است. (۵)

و قطعاً روز جزا واقع شدنی است. (۶)

برداشت از آیات ۶ - ۱ (وعده‌های خدا راست است)

سالک الی اللّٰه باید بداند که وعده‌های خدا راست است و روز جزا و قیامت حتماً واقع می‌شود زیرا خدای تعالی علاوه بر آن که محال است سخن ناصحیحی بگوید در این باره چهار مرتبه به چهار چیز که بسیار مهم است قسم خورده و این مطلب را تثبیت فرموده است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

آیات ۱۱ – ۷ از سورهٔ مبارکهٔ ذاریات

وَ السَّمٰاءِ ذٰاتِ الْحُبُكِ ﴿۷﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿۸﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ

أُفِكَ ﴿۹﴾ قُتِلَ الْخَرّٰاصُونَ ﴿۱۰﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سٰاهُونَ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۷

قسم به آسمانی که دارای امواج و خطوط است. (۷) قطعاً شما سخنتان مختلف است. (۸) منحرف است کسی که از آن سرباز می‌زند. (۹) مرگ بر دروغگویان. (۱۰) آن‌ها که خود در جهل و سهوند. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۷ (اتحاد)

سالکین الی اللّٰه باید با یکدیگر متحد باشند و اختلاف در سخن نداشته باشند تا مورد لعن و نفرین پروردگار واقع نشوند و تا می‌توانند جهل و نادانی و سهو و اشتباه در امور دین نکنند.

آیات ۱۹ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ ذاریات

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنّٰاتٍ وَ عُيُونٍ ﴿۱۵﴾ آخِذِينَ مٰا آتٰاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كٰانُوا قَبْلَ

ذٰلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿۱۶﴾ كٰانُوا قَلِيلاً مِنَ اللَّيْلِ مٰا يَهْجَعُونَ ﴿۱۷﴾ وَ بِالْأَسْحٰارِ هُمْ

يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۱۸﴾ وَ فِي أَمْوالِهِمْ حَقٌّ لِلسّٰائِلِ وَ الْمَحْرُومِ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ – ۱۵

قطعاً پرهیزکاران در بهشتها و چشمه‌ها هستند. (۱۵)

آنچه پروردگارشان به آن‌ها داده، می‌گیرند. قطعاً آن‌ها قبل از آن نیکوکار بودند. (۱۶)

آن‌ها این گونه‌اند که کمی از شب را می‌خوابیدند. (۱۷)

و در سحرها آن‌ها استغفار می‌کردند. (۱۸)

و در اموالشان حقّی برای سؤال‌کننده و محروم بود. (۱۹)

برداشت از آیات ۱۹ – ۱۵ (اهل تقوی)

اهل تقوی برای همهٔ موفقیت‌ها، به خاطر دریافت آنچه خدا به آن‌ها داده و عمل کرده‌اند در راحتی و بهشت و چشمه‌های آب هستند. این‌ها در دنیا نیکوکار بوده‌اند شبها کم می‌خوابیدند و در سحرها استغفار می‌کردند و حقوقی از اموالشان را به سؤال کنندگان و محرومین می‌دادند.

آیات ۳۵ – ۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ ذاریات

وَ فِي الْأَرْضِ آياتٌ لِلْمُوقِنِينَ ﴿۲۰﴾ وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَ فَلا تُبْصِرُونَ ﴿۲۱﴾ وَ فِي

السَّماءِ رِزْقُكُمْ وَ ما تُوعَدُونَ ﴿۲۲﴾ فَوَ رَبِّ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ ما

أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿۲۳﴾ هَلْ أَتاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْراهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۴﴾ إِذْ دَخَلُوا

عَلَيْهِ فَقالُوا سَلاماً قالَ سَلامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿۲۵﴾ فَراغَ إِلى أَهْلِهِ فَجاءَ بِعِجْلٍ

سَمِينٍ ﴿۲۶﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قالَ أَ لا تَأْكُلُونَ ﴿۲۷﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قالُوا لا

تَخَفْ وَ بَشَّرُوهُ بِغُلامٍ عَلِيمٍ ﴿۲۸﴾ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَها وَ

قالَتْ عَجُوزٌ عَقيمٌ ﴿٢٩﴾ قالُوا كَذلِكَ قالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكيمُ الْعَليمُ ﴿٣٠﴾

قالَ فَما خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قالُوا إِنّا أُرْسِلْنا إِلى قَوْمٍ

مُجْرِمينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجارَةً مِنْ طينٍ ﴿٣٣﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ

لِلْمُسْرِفينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنا مَنْ كانَ فيها مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿٣٥﴾

ترجمهٔ آیات ۳۵ – ۲۰

و در زمین نشانه‌هائی برای اهل یقین است. (۲۰)

و در خودتان، آیا بینائی ندارید؟ (۲۱)

و روزی شما در آسمان است و آنچه وعده داده می‌شوید. (۲۲) پس به خدای آسمان و زمین قسم که مسلّماً آن حقّ است، همان طوری که شما حرف می‌زنید. (۲۳)

آیا برای تو قصّهٔ میهمانان بزرگوار ابراهیم رسیده است؟ (۲۴)

وقتی که بر او داخل شدند و گفتند: سلام. گفت: سلام. شما مردمِ ناشناخته‌ای هستید. (۲۵) پس مخفی به طرف خانواده‌اش رفت و گوسالهٔ فربه‌ای را آورد. (۲۶)

پس به آن‌ها آن را نزدیک کرد، گفت: آیا شما نمی‌خورید؟ (۲۷)

پس از آن‌ها احساس ترس کرد. آن‌ها گفتند: نترس و به پسر دانائی بشارتش دادند. (۲۸)

همسرش جلو آمد، در حالی که فریاد می‌زد، به صورت خود زد و گفت: پیرزنِ نازائی هستم. (۲۹)

گفتند: این گونه است ولی پروردگارت گفته است. قطعاً او حکیم دانائی است. (۳۰)

ابراهیم گفت: کار شما چیست ای فرستادگان؟ (۳۱)

گفتند: ما به طرف مردم گناهکاری فرستاده شده‌ایم. (۳۲) تا بر آنها سنگهائی از گِل بریزیم. (۳۳)

سنگهائی که در نزد پروردگارت برای اسراف‌کنندگان نشان‌گذاری شده است. (۳۴)

پس ما کسی را که در میان آنها از مؤمنین باشد، خارجش می‌کنیم. (۳۵)

سالکین الی الله باید از آیات بالا پندهای زیر را دریافت کنند:

اول: نشانه‌های پروردگار را برای تقویت ایمان و یقین‌شان در روی زمین ببینند.

دوم: نشانه‌های پروردگار را در وجود خودشان با بصیرت کامل مشاهده کنند.

سوم: به رزق و روزی خودشان و آنچه به آن‌ها وعده داده شده است در نزد خدا معتقد باشند و آن را حق و حقیقت بدانند.

چهارم: از مهمان پذیرائی کنند و او را هر که هست اکرام نمایند.

پنجم: در وقت برخورد با یکدیگر با گفتن سلام به هم اظهار محبت کنند.

ششم: بهترین پذیرائی از مهمان ولو ناشناس باشد، انجام دهند.

هفتم: اگر مهمان کاری که برخلاف توقع است انجام داد، علاوه بر آن که نباید ناراحت بشوند، منتظر بشارتی هم از او باشند.

هشتم: الهامات و سخنان پروردگار را قبول کنند و به خاطر عوامل ظاهری، قدرت خدا را نادیده نگیرند زیرا خدای تعالی حکیم دانائی است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

آیات ۵۱ – ۱۳۱ از سورهٔ مبارکهٔ ذاریات

قالَ فَما خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۱﴾ قالُوا إِنّا أُرْسِلْنا إِلى قَوْمٍ مُجْرِمينَ ﴿۳۲﴾

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجارَةً مِنْ طينٍ ﴿۳۳﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفينَ ﴿۳۴﴾

فَأَخْرَجْنا مَنْ كانَ فيها مِنَ الْمُؤْمِنينَ ﴿۳۵﴾ فَما وَجَدْنا فيها غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ

الْمُسْلِمينَ ﴿۳۶﴾ وَ تَرَكْنا فيها آيَةً لِلَّذينَ يَخافُونَ الْعَذابَ الْأَليمَ ﴿۳۷﴾ وَ في

مُوسى إِذْ أَرْسَلْناهُ إِلى فِرْعَوْنَ بِسُلْطانٍ مُبينٍ ﴿۳۸﴾ فَتَوَلّى بِرُكْنِهِ وَ قالَ ساحِرٌ

أَوْ مَجْنُونٌ ﴿۳۹﴾ فَأَخَذْناهُ وَ جُنُودَهُ فَنَبَذْناهُمْ فِي الْيَمِّ وَ هُوَ مُليمٌ ﴿۴۰﴾ وَ في عادٍ

إِذْ أَرْسَلْنا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقيمَ ﴿۴۱﴾ ما تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلاّ جَعَلَتْهُ

كَالرَّميمِ ﴿۴۲﴾ وَ في ثَمُودَ إِذْ قيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتّى حينٍ ﴿۴۳﴾ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ

فَأَخَذَتْهُمُ الصّاعِقَةُ وَ هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۴۴﴾ فَمَا اسْتَطاعُوا مِنْ قِيامٍ وَ ما كانُوا

مُنْتَصِرينَ ﴿۴۵﴾ وَ قَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كانُوا قَوْمًا فاسِقينَ ﴿۴۶﴾ وَ السَّماءَ

بَنَيْناها بِأَيْدٍ وَ إِنّا لَمُوسِعُونَ ﴿۴۷﴾ وَ الْأَرْضَ فَرَشْناها فَنِعْمَ الْماهِدُونَ ﴿۴۸﴾ وَ

مِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۴۹﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللّهِ إِنّي لَكُمْ

مِنْهُ نَذيرٌ مُبينٌ ﴿۵۰﴾ وَ لا تَجْعَلُوا مَعَ اللّهِ إِلهًا آخَرَ إِنّي لَكُمْ مِنْهُ نَذيرٌ

مُبينٌ ﴿۵۱﴾

ترجمهٔ آیات ۵۱ – ۳۱

ابراهیم گفت: کار شما چیست ای فرستادگان؟ (۳۱)

گفتند: ما به طرف مردم گناهکاری فرستاده شده‌ایم. (۳۲) تا بر آن‌ها سنگهائی از گِل بریزیم. (۳۳)

سنگهائی که در نزد پروردگارت برای اسراف‌کنندگان نشان‌گذاری شده است. (۳۴)

پس ما کسی را که در میان آن‌ها از مؤمنین باشد، خارجش می‌کنیم. (۳۵)

ولی جز خانواده‌ای از مسلمانها در آن سرزمین نیافتیم. (۳۶)

و ما در آن نشانه‌ای برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند، باقی گذاشتیم. (۳۷)

و (نشانه‌ای نیز) در موسی وقتی که او را به سوی فرعون با دلیل آشکاری فرستادیم. (۳۸)

پس فرعون با تمام وجودش از او روی گرداند و گفت: ساحر یا دیوانه‌ای است. (۳۹)

پس ما فرعون و سپاهیانش را گرفتیم و آن‌ها را در دریا انداختیم در حالی که او خودش را ملامت می‌کرد. (۴۰)

و (نشانه‌ای) در قوم عاد، وقتی که بر آن‌ها باد هلاک‌کننده‌ای فرستادیم. (۴۱)

بر چیزی نمی‌وزید، مگر آنکه مثل خاکستر قرارش می‌داد. (۴۲)

و در قوم ثمود، آن وقتی که به آن‌ها گفته شد: تا مدّتی بهره‌مند باشید. (۴۳)

پس آن‌ها از امر پروردگارشان سرپیچی کردند که صاعقه آن‌ها را گرفت در حالی که آن‌ها نگاه

می‌کردند. (۴۴) آن‌ها نتوانستند برخیزند و نتوانستند طلب یاری کنند. (۴۵)

و (همچنین) پیش از این‌ها قوم نوح که قطعاً آن‌ها مردم فاسقی بودند. (۴۶)

و ما آسمان را با قدرت خود بنا کردیم و قطعاً ما آن را توسعه می‌دهیم. (۴۷) و زمین را پهن کردیم، پس چه نیکو گستراننده‌ای هستیم. (۴۸) و از هر چیزی ما دو جفت خلق کردیم، شاید شما متذکّر شوید. (۴۹)

پس به سوی خدا بشتابید. قطعاً من برای شما از طرف او ترساننده آشکاری هستم. (۵۰) و با خدا، خدای دیگری قرار ندهید. قطعاً من برای شما از جانب او ترساننده آشکاری هستم. (۵۱)

برداشت از آیات ۵۱ – ۳۱ (برداشت‌های اعتقادی و اخلاقی)

از قصه‌های انبیاء که در این آیات ذکر می‌شود باید این درسها را آموخت:

اول: سالک الی اللّٰه باید معتقد باشد که ملائکه برای رحمت و برای عذاب از جانب خدا فرستاده می‌شوند و به دستور پروردگار مجرمین را عذاب می‌کنند آن گونه که قوم لوط را عذاب کردند و دقیقاً بیشترین عذاب برای اسراف کنندگان خواهد بود ولی اگر خانواده‌ای مؤمن باشند و اسراف نکنند و تزکیه نفس نمایند از میان مجرمین نجات پیدا می‌کنند و از آیات استفاده می‌شود که اسراف از بزرگترین جرم‌هایی است که بشر مرتکب می‌گردد.

دوم: باید بکوشد که نسنجیده به اولیای خدا و انبیاء تهمت نزند و آن‌ها را بی‌عقل نداند.

سوم: از نعمت‌های الهی بهره برداری کند و از اوامر پروردگارش سرپیچی نکند و الا به عذاب الهی مبتلا می‌گردد.

چهارم: کوشش کند نعمت‌های الهی را همیشه منظور نماید و نگاهی به آسمان و زمین کند و از نشانه‌های الهی پند بگیرد.

پنجم: باید بداند که همهٔ حقایق را خدای تعالی در عالم ارواح به او تعلیم داده ولی در وقت تولد آن‌ها را فراموش کرده تا امتحان بشود.

ششم: خدای تعالی برای این که کمکی به بشر در امتحانشان بکند پیامبران و کتب آسمانی را یادآوری کننده نازل فرموده است.

هفتم: باید به سوی خدا با شتاب حرکت کند و مراحل تزکیه نفس و کمالات را بگذراند.

هشتم: به نتیجهٔ سیر و سلوکش برسد و مقام توحید را تجربه کند و به کمالاتی که از ناحیهٔ پیامبران به او راهنمائی شده موفق گردد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

آیات ۶۰ – ۵۲ از سورهٔ مبارکهٔ ذاریات

كَذٰلِكَ ما أَتَى الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلاّ قالُوا ساحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿۵۲﴾ أَ

تَواصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طاغُونَ ﴿۵۳﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَما أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿۵۴﴾ وَ ذَكِّرْ

فَإِنَّ الذِّكْرىٰ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنينَ ﴿۵۵﴾ وَ ما خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلاّ لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۶﴾

ما أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَ ما أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ ﴿۵۷﴾ إِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزّاقُ ذُو

الْقُوَّةِ الْمَتينُ ﴿۵۸﴾ فَإِنَّ لِلَّذينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ أَصْحابِهِمْ فَلا

تَسْتَعْجِلُونِ ﴿۵۹﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذي يُوعَدُونَ ﴿۶۰﴾

ترجمهٔ آیات ۶۰ – ۵۲

این چنین است که نزد کسانی که قبل از آن‌ها بوده‌اند هیچ رسولی نیامد، مگر آنکه گفتند: ساحر یا دیوانه است. (۵۲) آیا یکدیگر را به این سفارش کرده بودند؟ بلکه آن‌ها مردمی طغیانگر بودند. (۵۳) پس از آن‌ها رو بگردان، تو ملامت نخواهی شد. (۵۴)

و تذکّر بده، زیرا قطعاً تذکّر برای مؤمنین مفید است. (۵۵)

و من جنّ و انس را خلق نکردم، مگر برای آنکه مرا عبادت کنند. (۵۶)

من از آن‌ها هیچ رزقی نمی‌خواهم و من نمی‌خواهم که مرا اطعام کنند. (۵۷)

قطعاً خدا همان رزّاقی است که صاحب قوّت و دارای قدرت است. (۵۸)

پس قطعاً برای کسانی که ستم کرده‌اند، نصیبی از عذاب مثل پیامد یارانشان است، پس عجله نکنند. (۵۹) وای بر کسانی که کافر شده‌اند، از روزی که وعده داده می‌شوند. (۶۰)

برداشت از آیات ۶۰ – ۵۲ (آنچه باید برداشت کنیم)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق برداشت‌های زیر را داشته باشند:

۱ – بداند که اقوام گذشته از این جهت طغیانگر شدند و مورد عذاب پروردگار واقع شدند که پیغمبران را به آنچه نبودند متهم کردند.

۲ – اگر خیرخواهان مردم و پیامبران کمکی در دنیا و قیامت به مجرمین نکنند از طرف پروردگار ملامت نمی‌گردند.

۳ – پیامبران و مبلغین باید یادآوری کنندهٔ فطرتهای انسانها باشند تا شاید آن‌ها متذکر گردند.

۴ – مؤمنین چون تفکر می‌کنند و به وسیلهٔ تفکرشان به حقیقت عقل می‌رسند این تذکرات برای آن‌ها مفید خواهد بود.

۵ – خدای تعالی جن و انس را برای عبادت خلق کرده زیرا بندگی و عبادت، آن‌ها را به کمالات و مقام خلیفه اللهی می‌رساند.

۶ – خدای تعالی نیازی در چیزی به کسی ندارد بلکه همه در همه چیز به پروردگارشان نیازمندند.

۷ – ظالمین به طور کلی در ظلم و عذاب با یکدیگر شریک‌اند و در روز قیامت وای بر کسانی که خدا و نعمت‌هایش را کفران کنند که به آنچه خدای تعالی به آن‌ها وعده داده خواهند رسید.

«سورهٔ مبارکهٔ طور»

آیات ۴۲ – ۲۹ از سورهٔ مبارکهٔ طور

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَ لَا مَجْنُونٍ ﴿۲۹﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ

نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿۳۰﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿۳۱﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلامُهُمْ بِهذا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لا
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَديثٍ مِثْلِهِ إِنْ كانُوا صادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ
غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ بَلْ لا
يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ
يَسْتَمِعُونَ فيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطانٍ مُبينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَناتُ وَ لَكُمُ
الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْئَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُريدُونَ كَيْدًا فَالَّذينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكيدُونَ ﴿٤٢﴾

ترجمهٔ آیات ۴۲ – ۲۹

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

پس تذکّر بده که تو به لطف و نعمت پروردگارت کاهن و دیوانه نیستی. (۲۹)

یا می‌گویند: او شاعری است که ما منتظر مرگش هستیم. (۳۰) بگو: منتظر باشید که من هم با شما از منتظرینم. (۳۱)

یا شاید افکارشان آن‌ها را به این مطالب امر می‌کند یا آن‌ها مردم طغیانگری هستند. (۳۲)

یا می‌گویند: خودش قرآن را بافته. بلکه آن‌ها ایمان نمی‌آورند. (۳۳)

پس آن‌ها مطالبی مانند آن را بیاورند، اگر راستگو هستند. (۳۴)

آیا آن‌ها از ناچیز آفریده شده‌اند یا خودشان خالقند؟ (۳۵)

آیا آن‌ها آسمانها و زمین را خلق کرده‌اند؟ بلکه یقین پیدا نمی‌کنند. (۳۶)

آیا نزد آن‌ها خزائن پروردگارت هست یا آن‌ها بر همه چیز تسلّط دارند؟ (۳۷)

آیا آن‌ها نردبانی دارند که بوسیلهٔ آن می‌شنوند؟ پس کسی که از آن‌ها ادّعای شنیدن می‌کند، باید دلیل

روشنی بیاورد. (۳۸)

آیا برای خدا دختران ولی برای شما پسرانی باشند؟ (۳۹) آیا تو از آن‌ها اجری می‌خواهی که آن‌ها از غرامتِ آن سنگین شده‌اند؟ (۴۰)

آیا نزد آن‌ها علم غیب است، که آن‌ها می‌نویسند؟ (۴۱) یا آن‌ها می‌خواهند حیله‌ای کنند؟ پس کسانی که کافر شده‌اند، خودشان به حیله گرفتار می‌شوند. (۴۲)

برداشت از آیات ۴۲ – ۲۹ (تذکر حقایقی که در فطرت انسان هستند)

سالک الی اللّٰه باید از آیات قرآن حقایقی را که در فطرت او هستند متذکر شود و بداند که آورندهٔ قرآن نه کاهن است و نه مجنون، نه شاعر است و نه از بین می‌رود و نه مانند دیگران طغیانگر است و نه قرآن را خودش ساخته و پرداخته است زیرا قرآن معجزه است و باید سالک الی اللّٰه بداند که خدای تعالی او را از نیستی به هستی آورده و خلق کرده است و باید بداند که خالق آسمانها و زمین خدا است و نزد پروردگار خزائن آسمانها و زمین وجود دارد و بر غیر خدا این حقایق روشن نیست.

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی فرزندی ندارد و ملائکه دختر نیستند که خدا انتخابشان کرده باشد بلکه ملائکه به هر شکلی بخواهند می‌توانند خود را بسازند و نیز باید بداند که پیامبر اکرم ﷺ از مردم اجر و مزدی طلب نمی‌کند و نیز باید بداند که علم غیب در نزد خدا است و به کسی اجازه نداده که از علم غیب مطلع شود و نیز باید متوجه باشد که با خدای تعالی حیله‌ای نکند و الا خودش به آن حیله گرفتار می‌شود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ صد و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۴۹ – ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ طور

وَ اصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنٰا وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿۴۸﴾ وَ مِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَ إِدْبٰارَ النُّجُومِ ﴿۴۹﴾

ترجمهٔ آیات ۴۹ – ۴۸

و در مقابل فرمان پروردگارت بردبار باش زیرا تو قطعاً زیر نظر ما هستی و وقتی که از جا بر می‌خیزی، تسبیح و حمد پروردگارت را بکن. (۴۸)

و بخشی از شب و بعد از فرو رفتن ستارگان، خدا را تسبیح کن. (۴۹)

برداشت از آیات ۴۹ – ۴۸ (اذکار نیمه شب)

سالک الی اللّٰه باید در مقابل پروردگار و زحماتی که از این راه به او متوجه می‌شود صبور و بردبار باشد زیرا قطعاً او زیر نظر پروردگار می‌باشد. و وقتی از جا بر می‌خیزد بگوید: «سبحان اللّٰه و الحمد لله» و در نیمه‌های شب و صبح خدا را تسبیح کند.

«سورهٔ مبارکهٔ نجم»

آیات ۲۵ – ۲۳ از سورهٔ مبارکهٔ نجم

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنْ هِيَ إِلاّٰ أَسْمٰاءٌ سَمَّيْتُمُوهٰا أَنْتُمْ وَ آبٰاؤُكُمْ مٰا أَنْزَلَ اللّٰهُ بِهٰا مِنْ سُلْطٰانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ مٰا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَ لَقَدْ جٰاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدىٰ ﴿۲۳﴾ أَمْ لِلْإِنْسٰانِ مٰا تَمَنّٰى ﴿۲۴﴾ فَلِلّٰهِ الْآخِرَةُ وَ الْأُولىٰ ﴿۲۵﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵ – ۲۳

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً از طرف پروردگارشان برای آن‌ها هدایت آمده است. (۲۳)

آیا برای انسان آنچه آرزو دارد، خواهد بود؟ (۲۴)

پیرای خدا آخرت و (حیات) اوّلین است. (۲۵)

(برداشت از آیات ۲۵ – ۲۳ (ظنّ و گمان)

سالک الی اللّه نباید از ظنّ و گمان و از هوای نفس با وجود هدایت صریحی که از جانب پروردگار به وسیلهٔ قرآن و روایات به او رسیده تبعیت کند و بداند هر چه انسان می‌خواهد و آرزو می‌کند به او خواهد رسید زیرا آخرت و عالم ارواح و عالم ذر همهٔ این‌ها تحت نفوذ و قدرت پروردگار می‌باشند.

آیات ۳۰ – ۲۸ از سورهٔ مبارکهٔ نجم

وَ مٰا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنَّ الظَّنَّ لاٰ يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً ﴿۲۸﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلّٰى عَنْ ذِكْرِنٰا وَ لَمْ يُرِدْ إِلاَّ الْحَيٰاةَ الدُّنْيٰا ﴿۲۹﴾ ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدىٰ ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ – ۲۸

و آن‌ها به این مطلب علمی ندارند، بلکه از گمان پیروی می‌کنند و حال آنکه گمان، هرگز انسان را به چیزی از حقّ بی‌نیاز نمی‌کند. (۲۸)

پس اعراض کن از کسی که از یاد ما رو می‌گرداند و جز زندگی دنیا را نخواسته است. (۲۹)

همان، حدّ و اندازهٔ آن‌ها از دانائی است. قطعاً پروردگار تو داناتر است به کسی که از راه خدا گمراه شده و و او داناتر است به کسی که هدایت یافته است. (۳۰)

برداشت از آیات ۳۰ – ۲۸ (هدایت و گمراهی)

سالک الی اللّٰه نباید پیروی از ظنّ و گمانش بکند زیرا ظنّ و گمان انسان را به حقیقت نمی‌رساند و باید همیشه به یاد خدا باشد و تنها به زندگی دنیا بسنده نکند و تنها به آن چه می‌بیند معتقد نباشد و خدا را در گمراهی و هدایت خود ناظر و دانا بداند.

آیات ۴۱ – ۳۲ از سورهٔ مبارکهٔ نجم

الَّذينَ يَجْتَنِبُونَ كَبائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَواحِشَ إِلاَّ اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ واسِعُ الْمَغْفِرَةِ
هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ إِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ في بُطُونِ أُمَّهاتِكُمْ فَلا
تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقى ﴿۳۲﴾ أَ فَرَأَيْتَ الَّذي تَوَلّى ﴿۳۳﴾ وَ أَعْطى
قَليلاً وَ أَكْدى ﴿۳۴﴾ أَ عِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرى ﴿۳۵﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِما في صُحُفِ
مُوسى ﴿۳۶﴾ وَ إِبْراهيمَ الَّذي وَفّى ﴿۳۷﴾ أَلاّ تَزِرُ وازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرى ﴿۳۸﴾ وَ أَنْ
لَيْسَ لِلْإِنْسانِ إِلاّ ما سَعى ﴿۳۹﴾ وَ أَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرى ﴿۴۰﴾ ثُمَّ يُجْزاهُ
الْجَزاءَ الْأَوْفى ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیات ۴۱ – ۳۲

آن نیکوکارانی که از گناهان کبیره و فواحش، غیر از لغزشهای کوچک اجتناب می‌کنند، قطعاً بخشش پروردگارت توسعه دارد و او به شما داناتر است، زیرا که شما را از زمین خلق کرد و چون که در شکمهای

مادرانتان جنینهائی بودید. پس خود را پاک ندانید، او کسی را که تقوی دارد بهتر می‌شناسد. (۳۲)

آیا دیدی آن کسی را که روگرداند؟ (۳۳)

و کمی اعطاء کرد و بعد امتناع نمود؟ (۳۴)

آیا نزد او علم غیب است که همه چیز را می‌بیند؟ (۳۵) آیا با خبر نشده است به آنچه در کتاب‌های موسی است؟ (۳۶)

و ابراهیم که وفادار بود. (۳۷) که هیچ کس بار گناه دیگری را بر عهده نمی‌گیرد. (۳۸)

و اینکه برای انسان جز آنچه را که سعی کرده است، نخواهد بود. (۳۹)

ودی دیده می‌شود. (۴۰) سپس جزای او به طور کامل داده می‌شود. (۴۱)

برداشت از آیات ۴۱ – ۳۲ (گناهان کبیره)

سالک الی اللّٰه باید از گناهان کبیره اجتناب کند و بداند که پروردگارش از لغزشهای کوچکش می‌گذرد، زیرا خدا مغفرتش شامل آن‌ها می‌شود. و هم چنین خود را به عنوان پاک و تزکیه شده به دروغ معرفی نکند و بداند که خدای تعالی اهل تقوای واقعی را می‌شناسد. و از خدای تعالی و حقایق رو نگرداند و بکوشد که همهٔ حقایق را قبول داشته باشد و برای مردم بیان کند و مغرور به آن که من از علم غیب مطلع‌ام نگردد، زیرا خدای تعالی ممکن است همهٔ آن چه را که خلق نکرده نحوهٔ دیگری به خاطر مصلحتی خلق کند. و کتابهای انبیاء گذشته علیهم‌السلام را قبول داشته باشد و بداند که کسی گناه دیگری را به عهده نمی‌گیرد. و از برای انسان جز آن چه را که درباره‌اش کوشش می‌کند وجود ندارد و جزای زحماتی را که در راه دین و حقیقت کشیده به زودی می‌بیند و جزای کاملی از خدا دریافت می‌کند.

آیه ۵۶ از سورهٔ مبارکهٔ نجم

هٰذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولٰى ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیه ۵۶

این ترساننده از همان ترسانندگان قبلی است. (۵۶)

برداشت از آیه ۵۶ (رسول اکرم ﷺ مکمل ادیان گذشته است)

سالک الی اللّٰه باید بداند که پیامبر ﷺ همان راه و روش پیغمبران گذشته ﷺ را دارد و بلکه او مکمل ادیان گذشته است.

آیات ۶۱ – ۵۹ از سورهٔ مبارکهٔ نجم

أَ فَمِنْ هٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿۵۹﴾ وَ تَضْحَكُونَ وَ لاٰ تَبْكُونَ ﴿۶۰﴾ وَ أَنْتُمْ سٰامِدُونَ ﴿۶۱﴾

ترجمهٔ آیات ۶۱ – ۵۹

آیا از این گفتار تعجّب می‌کنید؟ (۵۹)

و می‌خندید و گریه نمی‌کنید؟ (۶۰)

و شما در غفلت و هوسرانی هستید. (۶۱)

برداشت از آیات ۶۱ – ۵۹ (عظمت قرآن)

سالک الی اللّٰه باید از معجزه بودن و در کمال بلاغت و فصاحت بودن قرآن تعجب نکند. بلکه در مقابل قرآن یا از شوق و یا از ترس اشک بریزد و گریه کند و در غفلت و هوسرانی وقتش را نگذراند و برای خدا سجده کند و بندگی پروردگار را بنماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ قمر»

آیات ۳۰ – ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ قمر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنا وَ قالُوا مَجْنُونٌ وَ ازْدُجِرَ ﴿۹﴾ فَدَعا

رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿۱۰﴾ فَفَتَحْنا أَبْوابَ السَّماءِ بِماءٍ مُنْهَمِرٍ ﴿۱۱﴾ وَ

فَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْماءُ عَلى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿۱۲﴾ وَ حَمَلْناهُ عَلى ذاتِ

أَلْواحٍ وَ دُسُرٍ ﴿۱۳﴾ تَجْري بِأَعْيُنِنا جَزاءً لِمَنْ كانَ كُفِرَ ﴿۱۴﴾ وَ لَقَدْ تَرَكْناها آيَةً

فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿۱۵﴾ فَكَيْفَ كانَ عَذابي وَ نُذُرِ ﴿۱۶﴾ وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ

لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿۱۷﴾ كَذَّبَتْ عادٌ فَكَيْفَ كانَ عَذابي وَ نُذُرِ ﴿۱۸﴾ إِنَّا

أَرْسَلْنا عَلَيْهِمْ ريحًا صَرْصَرًا في يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿۱۹﴾ تَنْزِعُ النّاسَ

كَأَنَّهُمْ أَعْجازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿۲۰﴾ فَكَيْفَ كانَ عَذابي وَ نُذُرِ ﴿۲۱﴾ وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا

الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿۲۲﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿۲۳﴾ فَقالُوا أَ بَشَرًا

مِنّا واحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنّا إِذًا لَفي ضَلالٍ وَ سُعُرٍ ﴿۲۴﴾ أَ أُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنا

بَلْ هُوَ كَذّابٌ أَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذّابُ الْأَشِرُ ﴿٢٦﴾ إِنّا مُرْسِلُوا

النّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَ اصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾ وَ نَبِّئْهُمْ أَنَّ الْماءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ

شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنادَوْا صاحِبَهُمْ فَتَعاطى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كانَ عَذابي وَ

نُذُرِ ﴿٣٠﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ – ۹

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قبل از آن‌ها قومِ نوح تکذیب کردند. پس بندهٔ ما را تکذیب نمودند و گفتند: دیوانه‌ای است و او زجردیده شده. (۹)

پس دعا کرد پروردگارش را که قطعاً من مغلوبم، پس یاریم کن. (۱۰) پس ما درهای آسمان را به آبی که به شدّت می‌ریخت، باز نمودیم. (۱۱) و زمین را بصورت چشمه‌هایی شکافتیم، پس این دو آب (آب آسمان و زمین) به فرمانی که قطعاً مقدّر شده بود، بهم پیوستند. (۱۲)

و او را بر کشتی که دارای تخته‌ها و میخهائی بود، سوار نمودیم. (۱۳)

زیر نظر خودمان حرکت کرد. جزائی بود برای کسانی که کافر شده‌اند. (۱۴) و قطعاً آن را نشانه‌ای در میان مردم باقی گذاشتیم، آیا کسی هست که عبرت بگیرد؟ (۱۵) پس عذاب من و ترساندنهایم چگونه بوده است؟ (۱۶)

و قطعاً ما قرآن را برای تذکّر آسان قرار داده‌ایم، آیا کسی هست که عبرت بگیرد؟ (۱۷)

قوم عاد تکذیب کردند، پس عذاب من و ترساندنهای من چگونه بوده است؟ (۱۸)

قطعاً ما بر آن‌ها باد تند سردی را در روز نحس مستمری فرستادیم. (۱۹)

آن باد مردم را می‌کَند، مثل اینکه آن‌ها تنه‌های درخت خرمائی هستند که از جا کنده می‌شوند. (۲۰) پس عذاب من و ترساندنهایم چگونه بوده است؟ (۲۱)

و قطعاً ما قرآن را برای تذکّر آسان قرار داده‌ایم، آیا کسی هست که عبرت بگیرد؟ (۲۲)

قوم ثمود انذارها را تکذیب کردند. (۲۳)

و گفتند: آیا ما از بشری که یکی از ما است، پیروی کنیم؟ قطعاً ما اگر چنین کنیم، در گمراهی و دیوانگی خواهیم بود. (۲۴) آیا از میان ما بر او مطالب یادآوری‌کننده القا شده؟ بلکه او دروغگوی خودخواهی است. (۲۵) همین فردا به زودی خواهند دانست که دروغگوی خودخواه کیست؟ (۲۶)

ما ناقه را برای امتحان آن‌ها فرستادیم، پس مراقب آن‌ها باش و صبر داشته باش. (۲۷)

و به آن‌ها خبر بده که آب میان آن‌ها قسمت شده است، هر کدام به نوبت برای آشامیدن حاضر شوند. (۲۸)

سردستهٔ خود را صدا زدند، پس آمد و ناقه را پی کرد. (۲۹) پس عذاب من و ترساندنها چگونه بوده است؟ (۳۰)

برداشت از آیات ۳۰ – ۹ (پندها و اندرزها)

سالک الی اللّٰه باید از آیاتی که قرائت شد استفاده و برداشتهای زیر را داشته باشد:

۱ – این که به خاطر موفقیت در راه رسیدن به کمالات راهنماهای الهی را تکذیب نکند و برای سرپیچی از اوامرشان، به تهمت‌های زشت آن‌ها را متهم ننماید.

۲ – متوجه باشد که اگر راهنماها را متهم کرد و از اوامر آن‌ها سرپیچی نمود کفران نعمت کرده و او مورد عذاب پروردگار واقع خواهد شد و خدا راهنماها را یاری خواهد کرد.

۳ – اگر در دین رخنه‌ای وارد کند و یا از دستورات انبیاء علیهم‌السلام سرپیچی نماید باران که رحمت خدا است و چشمه‌های آب که بهترین نعمت الهی هستند تبدیل به عذاب بزرگی خواهند شد آن چنان که برای قوم نوح انجام گردید.

۴ – اگر انسان طرفدار راهنمایان و پیغمبران و حق و حقیقت باشد خدای تعالی او را در وسط بلاهای دنیایی حفظ می‌کند و نمی‌گذارد به او آسیبی برسد و از هلاکت‌ها نجات پیدا می‌کند.

۵ – سفینهٔ نجات که اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام هستند به کمک او می‌آیند و آن‌ها با الواح مستحکم او را راهنمایی می‌کنند.

۶ – تمام راهنمایی‌ها صددرصد زیر نظر پروردگار است و عذاب برای کفار جزایی است که با ارادهٔ الهی انجام می‌گیرد.

۷ – باید بدانیم که قرآن با کلمات مغلق و نامأنوس و غیر بلیغ بیان نشده که مردم از فهم آن عاجز باشند بلکه خدای تعالی آن را آسان نازل فرموده تا مردم متذکر آن چه خدا در عالم ارواح به آن‌ها تعلیم داده است

بشوند.

۸ – باید از برداشتهایی که با تدبر از قرآن دارد پند و عبرت بگیرد و دین خدا را غریب نگذارد.

۹ – گاهی به خاطر این که خدای تعالی عذابی در روزی مقرر فرموده آن روز، روز نحسی شده و ثبت گردیده است.

۱۰ – باید انسان از خدای تعالی بخواهد که عذاب و آن چه خدا از آن‌ها بشر را ترسانده بر او نازل نگردد.

۱۱ – ملکوت و حقیقت را با ظاهری که انسان می‌بیند مقایسه نکند و فکر نکند که پیغمبران و راهنمایان مانند خود او هستند.

۱۲ – خدای تعالی ساده بودن قرآن را و به وسیلهٔ قرآن تذکر دادن آن چه در عالم ارواح یاد گرفته‌ایم و پند گرفتن از قرآن را در سورهٔ قمر تکرار کرده تا ما این سه مطلب را کاملاً یاد بگیریم و در اعمالمان و رفتارمان آن‌ها را به کار ببندیم.

۱۳ – در این آیات خدای تعالی مکرراً نام قرآن و انبیاء را مذکر (یادآورنده) یاد کرده تا ما بدانیم که قبلاً این حقایق را به ما تعلیم فرموده و در دنیایی که دار امتحان است پیغمبران علیهم‌السلام و قرآن را برای کمک به امتحان ما جهت یادآوری ما نازل نموده است.

۱۴ – پروردگار متعال مواد امتحانی بشر را از اسباب مختلف قرار داده و برای هر قومی و جمعیتی به مناسبت زمان و مکانشان امتحانشان را ترتیب داده است.

۱۵ – خدای تعالی پیامبران و در زمان ما حضرت حجت بن الحسن روحی و ارواح العالمین لتراب مقدمه الفداء را مراقب ما قرار داده و صبر و تحمل را برای آن حضرت مقدر فرموده است.

۱۶ – باید به قسمتهای الهی ولو به صورت ظاهر به ضرر او تمام شود راضی گردد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۵۵ – ۵۴ از سورهٔ مبارکهٔ قمر

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنّٰاتٍ وَ نَهَرٍ ﴿۵۴﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿۵۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵۵ – ۵۴

قطعاً اهل تقوا در بهشتها و نهرها هستند. (۵۴)

در جایگاه راستی و درستی نزد خدای مالک مقتدر. (۵۵)

برداشت از آیات ۵۵ – ۵۴ (درجات تقوی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که تقوی از مرحله یقظه به طور ضعیف باید شروع شود تا به مرحله کمالات روحی برسد و تقوی دائماً تقویت گردد تا انسان را به لقاء پروردگار موفق نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ رحمن»

آیات ۱۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ رحمن

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

الرَّحْمٰنُ ﴿۱﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿۲﴾ خَلَقَ الْإِنْسانَ ﴿۳﴾ عَلَّمَهُ الْبَيانَ ﴿۴﴾ الشَّمْسُ

وَ الْقَمَرُ بِحُسْبانٍ ﴿۵﴾ وَ النَّجْمُ وَ الشَّجَرُ يَسْجُدانِ ﴿۶﴾ وَ السَّماءَ رَفَعَها وَ

وَضَعَ الْمِيزانَ ﴿۷﴾ أَلاّ تَطْغَوْا فِي الْمِيزانِ ﴿۸﴾ وَ أَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَ لا

تُخْسِرُوا الْمِيزانَ ﴿٩﴾ وَ الْأَرْضَ وَضَعَها لِلْأَنامِ ﴿١٠﴾ فيها فاكِهَةٌ وَ النَّخْلُ

ذاتُ الْأَكْمامِ ﴿١١﴾ وَ الْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَ الرَّيْحانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُما

تُكَذِّبانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسانَ مِنْ صَلْصالٍ كَالْفَخّارِ ﴿١٤﴾ وَ خَلَقَ الْجَانَّ مِنْ

مارِجٍ مِنْ نارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُما تُكَذِّبانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَ رَبُّ

الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُما تُكَذِّبانِ ﴿١٨﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

خدای بخشنده، (۱) قرآن را تعلیم داده، (۲) انسان را خلق کرده، (۳) به او سخن گفتن تعلیم داده، (۴) خورشید و ماه را منظّم فرموده. (۵)

و ستارگان و یا گیاهان کوتاه بی‌ساقه و درختان سجده می‌کنند. (۶)

و خدا آسمان را بالا برده و میزان و حسابی در آن گذاشت. (۷)

در میزان تعدّی نکنید. (۸) و وزن را بر اساس عدالت قرار دهید و میزان را کم نگذارید. (۹)

و زمین را برای مردم گذاشته. (۱۰) در آن میوه‌ها و درخت خرما با خوشه‌های غلاف‌دار (۱۱) و دانه‌های با ساقه و برگ و گیاهان خوشبوی معطّر است. (۱۲)

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟ (۱۳)

انسان را از گِل خشکیده مانند آجر خلق کرد. (۱۴) و جن را از شعله‌های متحرّک آتش خلق فرمود. (۱۵)

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟ (۱۶)

پروردگار دو مشرق و پروردگار دو مغرب است. (۱۷) پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می‌کنید؟ (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱

سالک الی اللّٰه از آیاتی که تلاوت شد (از اول سورهٔ رحمن تا آیه ۱۸) باید مطالب زیر را بفهمد:

۱ – خدای تعالی به مخلوقش مهربان است و حتی کفار و فجار را از نعمت‌های عمومی‌اش (که معنی رحمن است) بهره‌مند می‌سازد.

۲ – قرآن که مرآت علم پروردگار می‌باشد به خاتم انبیاء علیه‌السلام در ابتدای خلقت نور مقدس آن حضرت تعلیم داده شده و پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به حقایق قرآن هدایت گردیده است.

۳ – انسان در میان جانداران کره زمین از این جهت اشرف مخلوقات است که فهم و درک خود را با سخن گفتن که خدای تعالی به او تعلیم داده برای مردم می‌گوید.

۴ – همه چیز باید منظم و با حساب دقیقی انجام شود آن چنان که خدای تعالی ماه و خورشید را منظم فرموده است.

۵ – باید در مقابل عظمت پروردگار خضوع کند و فرمانبردار باشد آن چنان که از ستارگان گرفته تا گیاهان همه تکویناً اطاعت پروردگار را می‌کنند و او را سجده می‌نمایند.

۶ – باید عدالت را رعایت کند و افراط و تفریط را از بین ببرد و در کسب و کار با میزان صحیحی عمل کند.

۷ – نعمتهای پروردگار را همیشه در مد نظر داشته باشد و به میوه‌های رنگارنگ و انواع خرماها و برگهای خوشبو توجه کند و نعمت‌های الهی را تکذیب نکند.

۸ – بداند که خدای تعالی بدن انسان را از گل خشکیده خلق کرده و بدن اجنه را از شعله‌های متحرک آتش آفریده است.

۹ – باید سالک الی اللّٰه خود را مربی تمام مردم کره زمین بداند چون فرموده‌اند: «کلکم راع و کلکم مسئول عن رعیته» و نگذارد که آن‌ها از موقعیت و محل خود تجاوز کنند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و دهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ واقعه»

آیات ۹۶ – ۱۷۵ از سورهٔ مبارکهٔ واقعه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

فَلا أُقْسِمُ بِمَواقِعِ النُّجُومِ ﴿۷۵﴾ وَ إِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿۷۶﴾ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ
كَرِيمٌ ﴿۷۷﴾ فِي كِتابٍ مَكْنُونٍ ﴿۷۸﴾ لا يَمَسُّهُ إِلاَّ الْمُطَهَّرُونَ ﴿۷۹﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ
الْعالَمِينَ ﴿۸۰﴾ أَ فَبِهذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿۸۱﴾ وَ تَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ
تُكَذِّبُونَ ﴿۸۲﴾ فَلَوْ لا إِذا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿۸۳﴾ وَ أَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ﴿۸۴﴾ وَ
نَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَ لكِنْ لا تُبْصِرُونَ ﴿۸۵﴾ فَلَوْ لا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ
مَدِينِينَ ﴿۸۶﴾ تَرْجِعُونَها إِنْ كُنْتُمْ صادِقِينَ ﴿۸۷﴾ فَأَمَّا إِنْ كانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۸۸﴾
فَرَوْحٌ وَ رَيْحانٌ وَ جَنَّةُ نَعِيمٍ ﴿۸۹﴾ وَ أَمَّا إِنْ كانَ مِنْ أَصْحابِ الْيَمِينِ ﴿۹۰﴾
فَسَلامٌ لَكَ مِنْ أَصْحابِ الْيَمِينِ ﴿۹۱﴾ وَ أَمَّا إِنْ كانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ
الضّالِّينَ ﴿۹۲﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿۹۳﴾ وَ تَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿۹۴﴾ إِنَّ هذا لَهُوَ حَقُّ
الْيَقِينِ ﴿۹۵﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۹۶﴾

ترجمهٔ آیات ۹۶ – ۷۵

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

پس قسم نمی‌خورم به موقعیّتهای ستارگان. (۷۵)

زیرا قطعاً آن قسمی است که اگر بدانید عظیم است. (۷۶)

که قطعاً آن قرآن کریمی است. (۷۷) در کتاب بسته‌شده‌ای است. (۷۸)

جز پاکان آن را مس نمی‌کنند. (۷۹) از جانب پروردگار عالمیان نازل شده است. (۸۰)

آیا پس به این سخن و کلام بی‌توجّهی می‌کنید و کوچک می‌شمارید؟ (۸۱)

و شما بهرهٔ خود را این قرار داده‌اید که قرآن را تکذیب کنید؟ (۸۲)

پس چرا وقتی که به گلوگاه می‌رسد. (۸۳) و شما در آن حال نگاه می‌کنید. (۸۴) و ما به آن نزدیک‌تر از شما هستیم ولی شما بصیرت ندارید. (۸۵) پس اگر شما جزا داده نمی‌شوید. (۸۶) روح خود را برگردانید، اگر راست می‌گویید. (۸۷)

و امّا اگر از مقرّبین باشد. (۸۸)

پس راحت و دارای بوی خوش و بهشت پر نعمت است. (۸۹) و امّا اگر از اصحاب دست راست باشد. (۹۰)

پس سلام بر تو از طرف اصحاب دست راست. (۹۱)

و امّا اگر او از تکذیب‌کنندگان گمراه باشد. (۹۲)

پس با آب جوشان پذیرائی می‌شود. (۹۳) و در آتش جهنّم وارد می‌شود. (۹۴) قطعاً این همان حقّ یقینی است. (۹۵)

پس بنام پروردگار بزرگت، تسبیح کن. (۹۶)

برداشت از آیات ۹۶ – ۷۵ (پند و اندرز)

سالک الی اللّه باید از آیات آخر سورهٔ واقعه این پند و اندرزها را بگیرد:

۱ – زیاد قسم نخورد و اگر قسم خورد بداند که به چه چیز قسم خورده و حقیقت آن را درک کند.

۲ – قرآن، اصل و حقیقت کتاب تکوین شده الهی است که منظور ممکن است «کتاب علی بن ابیطالب علیه‌السلام» باشد.

۳ – ظاهر قرآن را بدون وضو و طهارت نباید لمس کند و باطن قرآن بدون تزکیه نفس حاصل نمی‌شود.

۴ – نباید به قرآن بی‌توجهی کند و قرآن را تکذیب نماید.

۵ – باید خدا را با حقیقت قرآن یکی بداند و این بصیرت را داشته باشد.

۶ – باید ایمانش آن قدر قوی باشد که از مقربین گردد.

۷ – باید بداند که مقربین دارای راحتی و خوشی و بهشت و نعمت خواهند بود.

۸ – کاری کند که در زمره اصحاب یمین خودش را قرار دهد تا سلام و سلامتی اصحاب یمین نصیب او گردد.

۹ – کوشش کند که از تکذیب کنندگان گمراه نباشد که اگر این چنین بود قطعاً و یقیناً به جهنم خواهد رفت.

۱۰ – باید بداند که بهترین و بالاترین کار و روحیات مال کسی است که تسبیح پروردگار عظیم را بنماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و یازدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ حدید»

آیه ۴ از سورهٔ مبارکهٔ حدید

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مٰا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَ مٰا يَخْرُجُ مِنْهٰا وَ مٰا يَنْزِلُ مِنَ السَّمٰاءِ وَ مٰا يَعْرُجُ فِيهٰا وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مٰا كُنْتُمْ وَ اللّٰهُ بِمٰا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۴﴾

ترجمهٔ آیه ۴

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

آن خدا کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز خلق فرمود، سپس به عرش پرداخت. آنچه در زمین فرو می‌رود و آنچه از زمین خارج می‌شود و آنچه از آسمان نازل می‌گردد و آنچه به آسمان بالا می‌رود، همه را می‌داند و شما هر کجا که باشید، خدا با شما است و خدا به آنچه می‌کنید بینا است. (۴)

برداشت از آیه ۴ (عظمت و نظارت الهی)

سالک الی اللّٰه باید در زندگی متوجه باشد خدای با عظمتی که بالا و پائین و هر چه که هست را در مدت شش روز خلق فرمود و این خلقت ممکن بود با چشم به هم زدنی انجام شود ولی به خاطر آن که به بشر یا به کل مخلوقات، تأنی و دقت و عجله نکردن را تعلیم دهد در شش شبانه روز خلق فرمود. و هم چنین سالک الی اللّٰه باید بداند که همیشه در هر کجا که باشد خدا با او هست و همه کارهای او را دقیقاً می‌بینند.

آیات ۱۰ – ۷ از سورهٔ مبارکهٔ حدید

آمِنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمّٰا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا

مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ وَ مٰا لَكُمْ لاٰ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الرَّسُولُ

يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَ قَدْ أَخَذَ مِيثٰاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي

يُنَزِّلُ عَلىٰ عَبْدِهِ آيٰاتٍ بَيِّنٰاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمٰاتِ إِلَى النُّورِ وَ إِنَّ اللّٰهَ

بِكُمْ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾ وَ مٰا لَكُمْ أَلاّٰ تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَ لِلّٰهِ مِيرٰاثُ

السَّمٰاوٰاتِ وَ الْأَرْضِ لاٰ يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قٰاتَلَ

أُولٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَ قٰاتَلُوا وَ كُلاًّ وَعَدَ اللّٰهُ

الْحُسْنىٰ وَ اللّٰهُ بِمٰا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۷

به خدا و رسولش ایمان بیاورید و از آنچه خدا شما را در آن جانشین دیگران قرار داده، انفاق کنید. پس کسانی که از شما ایمان بیاورند و انفاق کنند، برای آن‌ها اجر بزرگی خواهد بود. (۷)

و شما را چه شده که به خدا ایمان نمی‌آورید؟ در حالی که پیامبر شما را برای اینکه به پروردگارتان ایمان داشته باشید دعوت کرده و قطعاً از شما پیمان گرفته، اگر مؤمن باشید. (۸)

آن خدا کسی است که بر بندهٔ خود آیات روشنی نازل فرموده، برای آنکه شما را از تاریکیها به نور بیرون بیاورد و قطعاً خدا به شما رئوف و مهربان است. (۹)

و شما را چه شده که در راه خدا انفاق نمی‌کنید و حال آنکه میراث آسمانها و زمین از خدا است. کسی که از شما قبل از فتح انفاق کرده و جنگ نموده، مساوی نیست. آن‌ها مقام و درجه‌شان بالاتر است از کسانی که بعد از فتح انفاق کرده و جنگ کرده‌اند و همهٔ آن‌ها را خدا به نیکی وعده فرموده و خدا به آنچه می‌کنید، دانا است. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۷ (پند و اندرزها)

سالک الی اللّٰه باید به موارد زیر که از آیات فوق استفاده می‌شود عمل نماید:

۱ – سالک الی اللّٰه باید ایمانش را به خدا و رسالت رسول اکرم ﷺ دائماً تقویت کند و چون جانشین گذشتگان است مانند آن‌ها انفاق نماید تا به خاطر تقویت ایمان و انفاق، اجر بزرگی خدای تعالی به او عنایت فرماید.

۲ – ایمان و اعتقاد سبب می‌شود که انسان به آنچه در عالم ذر و عالم میثاق از او تعهد گرفته شده عمل نماید و دعوت پروردگار را بپذیرد.

۳ – دستورات قرآن و احادیث را باید به کار ببندد زیرا او را از ظلمت جهل به نور علم می‌رسانند و خدا به خاطر این لطفی که به بشر فرموده است رئوف و مهربان است.

۴ – سالک الی اللّٰه باید در راه خدا انفاق کند زیرا خدای تعالی به او وعده خوبی به خاطر انفاقش داده و خدا به آن چه می‌کنید دانا است.

آیه ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ حدید

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضاً حَسَناً فَيُضٰاعِفَهُ لَهُ وَ لَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیه ۱۱

چه کسی به خدا وام می‌دهد، قرض‌الحسنه‌ای که خدا آن را برای او چندین برابر کند و اجر پر ارزشی برای او باشد؟ (۱۱)

برداشت از آیه ۱۱ (قرض الحسنه)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی نسبت به او آن قدر مهربان است که هر چه او دارد با این که مال خداست در عین حال خدا از او از همان چیزهایی که به او داده است وام می‌خواهد که آن را چندین برابر کند و به او پس دهد و اجر پرقیمتی به او بپردازد.

أَ لَمْ يَأْنِ لِلَّذينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّهِ وَ ما نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَ لا
يَكُونُوا كَالَّذينَ أُوتُوا الْكِتابَ مِنْ قَبْلُ فَطالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَ كَثيرٌ مِنْهُمْ فاسِقُونَ ﴿۱۶﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللّهَ يُحْيِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِها قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمُ الْآياتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۱۷﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقينَ وَ الْمُصَّدِّقاتِ وَ أَقْرَضُوا اللّهَ
قَرْضًا حَسَنًا يُضاعَفُ لَهُمْ وَ لَهُمْ أَجْرٌ كَريمٌ ﴿۱۸﴾ وَ الَّذينَ آمَنُوا بِاللّهِ وَ
رُسُلِهِ أُولئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَ الشُّهَداءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَ نُورُهُمْ وَ
الَّذينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآياتِنا أُولئِكَ أَصْحابُ الْجَحيمِ ﴿۱۹﴾ اعْلَمُوا أَنَّمَا
الْحَياةُ الدُّنْيا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ زينَةٌ وَ تَفاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَ تَكاثُرٌ فِي الْأَمْوالِ وَ
الْأَوْلادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفّارَ نَباتُهُ ثُمَّ يَهيجُ فَتَراهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ
حُطامًا وَ فِي الْآخِرَةِ عَذابٌ شَديدٌ وَ مَغْفِرَةٌ مِنَ اللّهِ وَ رِضْوانٌ وَ مَا الْحَياةُ
الدُّنْيا إِلاّ مَتاعُ الْغُرُورِ ﴿۲۰﴾ سابِقُوا إِلى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُها
كَعَرْضِ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذينَ آمَنُوا بِاللّهِ وَ رُسُلِهِ ذلِكَ فَضْلُ

اللّهِ يُؤْتيهِ مَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظيمِ ﴿٢١﴾ ما أَصابَ مِنْ مُصيبَةٍ فِي

الْأَرْضِ وَ لا في أَنْفُسِكُمْ إِلاّ في كِتابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَها إِنَّ ذلِكَ عَلَى اللّهِ

يَسيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلا تَأْسَوْا عَلى ما فاتَكُمْ وَ لا تَفْرَحُوا بِما آتاكُمْ وَ اللّـهُ لا

يُحِبُّ كُلَّ مُخْتالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذينَ يَبْخَلُونَ وَ يَأْمُرُونَ النّاسَ بِالْبُخْلِ وَ مَنْ

يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَميدُ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ أَرْسَلْنا رُسُلَنا بِالْبَيِّناتِ وَ أَنْزَلْنا

مَعَهُمُ الْكِتابَ وَ الْميزانَ لِيَقُومَ النّاسُ بِالْقِسْطِ وَ أَنْزَلْنَا الْحَديدَ فيهِ بَـأْسٌ

شَديدٌ وَ مَنافِعُ لِلنّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَ رُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللّهَ

قَوِيٌّ عَزيزٌ ﴿٢٥﴾ وَ لَقَدْ أَرْسَلْنا نُوحًا وَ إِبْراهيمَ وَ جَعَلْنا في ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَ

الْكِتابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ كَثيرٌ مِنْهُمْ فاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنا عَلى آثارِهِمْ بِرُسُلِنا

وَ قَفَّيْنا بِعيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَ آتَيْناهُ الْإِنْجيلَ وَ جَعَلْنا في قُلُوبِ الَّذينَ اتَّبَعُوهُ

رَأْفَةً وَ رَحْمَةً وَ رَهْبانِيَّةً ابْتَدَعُوها ما كَتَبْناها عَلَيْهِمْ إِلاَّ ابْتِغاءَ رِضْوانِ اللّهِ

فَما رَعَوْها حَقَّ رِعايَتِها فَآتَيْنَا الَّذينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَ كَـثيرٌ مِـنْهُمْ

فاسِقُونَ ﴿۲۷﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ وَ آمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ

مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ اللّهُ غَفُورٌ

رَحيمٌ ﴿۲۸﴾ لِئَلاّ يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتابِ أَلاّ يَقْدِرُونَ عَلى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللّهِ وَ

أَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّهِ يُؤْتيهِ مَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظيمِ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ – ۱۶

آیا وقت آن نرسیده است که کسانی که ایمان آورده‌اند، دلهایشان در مقابل یاد خدا و آنچه از حقّ نازل گردیده خاشع شود و مانند کسانی که از قبل کتاب به آن‌ها داده شده نباشند که زمان طولانی بر آن‌ها گذشت، پس دلهایشان قساوت پیدا کرد و بیشتر آن‌ها فاسق بودند؟ (۱۶)

بدانید، قطعاً خدا زمین را بعد از مرگش زنده می‌کند. قطعاً ما برای شما آیاتمان را بیان می‌کنیم، شاید شما تعقّل کنید. (۱۷)

قطعاً مردان صدقه‌دهنده و زنان صدقه‌دهنده و آن‌هائی که به خدا وام می‌دهند قرض‌الحسنه‌ای، مضاعف می‌شود برای آن‌ها و اجر پر ارزشی خواهند داشت. (۱۸)

و کسانی که ایمان به خدا و رسولانش آورده‌اند، آن‌ها همان صدّیقین و شهدا در نزد پروردگارشان هستند. برای آن‌ها اجرشان و نورشان خواهد بود و کسانی که کافر شده‌اند و آیات ما را تکذیب کرده‌اند، آن‌ها جهنّمی هستند. (۱۹)

بدانید که جز این نیست، زندگی دنیا بازی و بیهوده و تجمّل‌نمائی و فخرفروشی در بین خودتان و زیاده‌طلبی در اموال و در اولاد است. مانند مَثَل بارانی است که گیاهش کفّار را به تعجّب می‌اندازد، سپس خشک می‌شود، به نحوی که تو آن را زردرنگ می‌بینی، سپس به کاه تبدیل می‌گردد و در آخرت عذاب سختی است و بخشش و رضوان از جانب خدا است و زندگی دنیا جز متاع فریبنده‌ای چیزی نیست. (۲۰)

به سوی مغفرت پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن مانند پهنای آسمان و زمین است و آماده شده برای

کسانی که ایمان به خدا و رسولانش دارند، سبقت بگیرید آن فضل خدا است، به کسی که بخواهد می‌دهد و خدا صاحب فضل بزرگی است. (۲۱)

مصیبتی در زمین و از ناحیهٔ خودتان به شما نمی‌رسد، مگر قبل از آنکه زمین را بیافرینیم، در فرمانی ثبت شده است. قطعاً آن برای خدا آسان است. (۲۲)

این به خاطر آن است که بر آنچه از دستتان رفته، متأسّف نشوید و به آنچه به شما داده شده است، شاد نگردید و خدا هیچ متکبّر افتخارکننده‌ای را دوست نمی‌دارد. (۲۳)

کسانی که بخل می‌کنند و مردم را به بخل امر می‌کنند و کسی که روبگرداند، پس قطعاً خدا همان بی‌نیازِ پسندیده است. (۲۴)

قطعاً ما پیامبرانمان را با نشانه‌هائی فرستادیم و با آن‌ها کتاب و میزان را نازل نمودیم تا مردم به عدالت قیام کنند و آهن را نازل کردیم که در آن نیروی شدید و منفعتهائی برای مردم است تا خدا معلوم کند، چه کسی او و رسولانش را در پنهانی یاری می‌کند. قطعاً خدا قویّ عزیزی است. (۲۵)

و قطعاً ما نوح و ابراهیم را فرستادیم و در ذریّهٔ آن‌ها نبوّت و کتاب قرار دادیم. پس بعضی از آن‌ها هدایت شدند و بسیاری از آن‌ها فاسق گردیدند. (۲۶)

سپس ما در پشت آثار آن‌ها پیامبرانی فرستادیم و بعد از آن‌ها عیسی بن مریم را مبعوث نمودیم و به او انجیل را دادیم و در دل کسانی که از عیسی پیروی می‌کردند، رأفت و مهربانی را قرار دادیم و رهبانیّتی را که آن‌ها بدعت گذاشته بودند، ما به آن‌ها فرمان نداده بودیم. اگر چه منظور آن‌ها رضای خدا بود ولی حقّ آن را رعایت نکردند. پس ما به کسانی که از آن‌ها ایمان آوردند، اجرشان را عنایت کردیم و بیشتر آن‌ها فاسق‌اند. (۲۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، تقوای الهی را رعایت کنید و به رسولش ایمان بیاورید تا از رحمت خودش دو برابر به شما عنایت فرماید و برای شما نوری که با آن راه بروید، قرار دهد و شما را بیامرزد و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۲۸)

تا آنکه اهل کتاب بدانند، قدرت ندارند بر چیزی از فضل خدا برسند و قطعاً فضیلت بدست خدا است، آن را به کسی که بخواهد می‌دهد و خدا صاحب فضل عظیمی است. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۹ – ۱۶ (تدبر در آیات الهی)

سالک الی اللّٰه باید در آیاتی که تلاوت شد تدبر کند و این برداشتها را داشته باشد:

اول: از خواب غفلت بیدار شود و دل خود را با یاد خدا در مقابل خدا و آن چه از جانب خدا از حق و حقیقت نازل شده خاضع و خاشع نماید.

دوم: مانند گذشته‌ها از امت پیامبران گذشته با آرزوهای دراز دل خود را سخت و دارای قساوت قرار ندهد تا از فاسقین محسوب نگردد.

سوم: عقل که همان تعلیمات عالم ارواح است باید در همه کس زنده شود و در آیات خدا از قبیل زمستان و تابستان که خدا زمین را زنده می‌کند و می‌میراند تفکر نماید تا به معرفت خدای تعالی که همان تعقل است برسد.

چهارم: به زن و مردی که صدقه می‌دهند که در حقیقت همان وام دادن خوبی به پروردگار است خدای تعالی اجر محترمانه‌ای خواهد داد.

پنجم: کسانی که ایمان راسخی به خدا و پیامبر ﷺ می‌آورند آن‌ها از صدیقین و راستگویانند آن‌ها در نزد خدا از شهدا محسوب می‌شوند و اجر آن‌ها در نزد پروردگارشان محفوظ است و خدای تعالی برای آن‌ها روشنایی خوبی قرار می‌دهد.

ششم: همه مسلمانها باید بدانند که زندگی دنیا و دلبستگی به دنیا جز بازی بیهوده‌ای نبوده و به آن نباید دل ببندند.

هفتم: دل بستن به دنیا سبب تجمل گرائی و زیاده‌طلبی در اموال و اولاد می‌گردد و مانند بارانی است که به زمین می‌بارد و علوفه زیادی از زمین بیرون می‌آورد ولی ثمری و فایده‌ای ندارد و همه آن گیاهان تبدیل به کاه می‌شود و در آخرت هم خدای تعالی عذاب دردناکی نصیب این افراد می‌کند.

هشتم: باید بداند که بخشش و رضوان از جانب خدا است و دلبستگی به دنیا، مایه فریب است.

نهم: سالک الی اللّٰه باید برای رسیدن به مغفرت پروردگار و بهشتی که پهنایش به وسعت زمین و آسمان است کوشش کند.

دهم: خدای تعالی بهشتی را که به این وسعت است برای کسانی که به او و پیامبرانش ایمان آورده‌اند آماده کرده و این لطف الهی است و به کسی که او را دوست می‌دارد می‌دهد و خدا همیشه صاحب فضل بزرگی بوده است.

یازدهم: آن چه از مصیبت در روی زمین به کسی می‌رسد در کتابی که از جانب خدا نازل شده است

حکمش نوشته شده و این دقت در قانون گذاری بر خدا آسان است.

دوازدهم: زهد واقعی این است که محبت دنیا را انسان نداشته باشد تا جائی که اگر همه دنیا از دستش برود متأسف نگردد و اگر همه دنیا را به او بدهند هیچ خوشحال نشود.

سیزدهم: کسانی که خدا آن‌ها را دوست نمی‌دارد متکبران و افتخارکنندگان هستند.

چهاردهم: کسانی که بخیل‌اند و مردم را وادار به بخل می‌کنند این‌ها را هم خدای تعالی دوست نمی‌دارد.

پانزدهم: خدای تعالی از کسانی که به دستورات او پشت می‌کنند و اطاعت امر او را نمی‌نمایند بیزار است.

شانزدهم: همه انبیاء و پیامبران علیهم‌السلام که آمده‌اند و کتاب و قوانینی آورده‌اند برای این بوده است که مردم با عدالت و سالم زندگی کنند.

هفدهم: در روزگاری که آهن هیچ ارزشی نداشت و مردم از آن استفاده‌ای نمی‌کردند خدای تعالی فرموده که ما آهن را در اختیار شما قرار دادیم که در آن منافع زیادی برای مردم هست و استحکام قابل توجهی دارد و این به خاطر امتحانی است که از مردم بکند و ببیند چه کسی خدا و پیغمبرش را به این وسیله یاری می‌نماید.

هجدهم: خدای تعالی پیامبران اولوالعزم مانند حضرت نوح و ابراهیم علیهما‌السلام و ذریه این‌ها را با نبوت و کتاب فرستاده تا مردم را هدایت کنند که بعضی از آن‌ها به این وسیله هدایت شدند ولی بیشتر مردم فاسق گردیدند.

نوزدهم: خدای تعالی در دلهای کسانی که پیروی از حضرت عیسی علیه‌السلام و کتاب انجیل نموده بودند رأفت و مهربانی نسبت به یکدیگر به خاطر پیروی آن‌ها از انبیاء علیهم‌السلام قرار داده است.

بیستم: مردم مسیحی رهبانیت و انزوا را در دین خدا بدعت گذاشتند و خدای تعالی آن را در کتابشان ننوشته بود بلکه خشنودی پروردگار و رعایت حق خدا را نوشته بود و کسانی که ایمان به آن آورده‌اند اجر خوبی در نزد خدا دارند.

بیست و یکم: کسی که با ایمان به خدا و ایمان به پیغمبرش تقوای الهی را رعایت کند از مهربانی خدا دو برابر به او داده می‌شود یعنی از رحمت خاص الخاص پروردگار کمال استفاده را می‌کند و خدا برای او نوری قرار می‌دهد که راه تزکیه نفس و کمالات را بپیماید.

بیست و دوم: اهل کتاب و بلکه همه مردم باید بدانند به تنهائی بر چیزی از فضل خدا نمی‌رسند بلکه فضل خدا در دست خدا است و خدا کسی را که دوست بدارد از تفضلاتش به او می‌دهد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و دوازدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ مجادله»

آیات ۱۰ – ۹ از سورهٔ مبارکهٔ مجادله

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذٰا تَنٰاجَيْتُمْ فَلاٰ تَتَنٰاجَوْا بِالْإِثْمِ وَ الْعُدْوٰانِ وَ مَعْصِيَةِ
الرَّسُولِ وَ تَنٰاجَوْا بِالْبِرِّ وَ التَّقْوىٰ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾
إِنَّمَا النَّجْوىٰ مِنَ الشَّيْطٰانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَيْسَ بِضٰارِّهِمْ شَيْئاً إِلاّٰ
بِإِذْنِ اللّٰهِ وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، وقتی که با هم سر به گوشی حرف می‌زنید، نجوای به گناه و دشمنی و سرپیچی از فرمان پیغمبر نکنید، بلکه نجوای به خوبیها و سفارش به تقوی کنید و تقوای خدائی که نزد او محشور می‌شوید داشته باشید. (۹)

جز این نیست که سر به گوشی کردن از جانب شیطان است، برای اینکه مؤمنین را محزون کند، ولی نمی‌تواند هیچ گونه ضرری به آن‌ها برساند، مگر با اذن خدا. و مؤمنین بر خدا توکّل می‌کنند. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۹ (نجوا)

سالک الی اللّٰه باید در بین دوستان خود که نشسته است نجوا نکند به خصوص در مسأله گناه و دشمنی با خوبان و انحرافات از دین زیرا نجوا از ناحیه شیطان دستور داده می‌شود که دوستان و مؤمنین را محزون کند ولی می‌تواند انسان برای این که دیگران را به خوبی و تقوی وادار نماید نجوا کند به خاطر این که ممکن است شخصی از دوستان تقوایش را از دست داده باشد و نجوا کننده بخواهد او را امر به معروف نماید باید علنی

این کار را انجام ندهد لذا خدای تعالی این گونه نجوا را استثناء فرموده است.

آیه ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ مجادله

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذٰا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجٰالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ وَ إِذٰا قِيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجٰاتٍ وَ اللّٰهُ بِمٰا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیه ۱۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، وقتی به شما گفته می‌شود: در مجالس به دیگران جای دهید، پس جای دهید. خدا به شما وسعت خواهد داد و زمانی که گفته می‌شود: برخیزید، پس برخیزید. خدا درجات کسانی را که ایمان آورده و کسانی که به آن‌ها علم داده شده است که از شما باشند، بالا می‌برد و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است. (۱۱)

برداشت از آیه ۱۱ (آداب نشستن در مجالس)

سالکین الی اللّٰه باید در مجلسی که نشسته‌اند رعایت اهل مجلس را بکنند که اگر جا برای نشستن هست خیلی چسبیده به یکدیگر ننشینند و اگر جا نیست جا برای دیگران باز کنند و اگر صاحب منزل یا کسانی که احساس می‌کنند برای صاحبخانه، نشستن مزاحمت دارد و به آن‌ها گفتند برخیزید، او هم برخیزد و بداند که خدای تعالی برای کسانی که به آن‌ها علم داده است درجات پر ارزشی قائل شده و خدا به تمام اعمال بشر آگاه است.

آیات ۱۷ – ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ مجادله

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْماً غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مٰا هُمْ مِنْكُمْ وَ لاٰ مِنْهُمْ وَ

يَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۴﴾ أَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذٰاباً شَدِيداً إِنَّهُمْ

سٰاءَ مٰا كٰانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۵﴾ اتَّخَذُوا أَيْمٰانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ

عَذٰابٌ مُهِينٌ ﴿۱۶﴾ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوٰالُهُمْ وَ لاٰ أَوْلاٰدُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئاً

أُولٰئِکَ أَصْحٰابُ النّٰارِ هُمْ فِيهٰا خٰالِدُونَ ﴿۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷ – ۱۴

آیا نمی‌بینی کسانی را که دوستی کردند با قومی که خدا بر آن‌ها غضب کرده است؟ آن‌ها از شما نیستند و از آنان هم نیستند. آن‌ها قسم دروغ می‌خورند و حال آنکه خودشان می‌دانند. (۱۴)

خدا برای آن‌ها عذاب سختی آماده کرده است. قطعاً آن‌ها بد چیزی را عمل کرده‌اند. (۱۵)

قسمهای خود را سپری برای خود قرار داده‌اند و مانع از راه خدا شده‌اند. پس برای آن‌ها عذاب خوارکننده‌ای خواهد بود. (۱۶)

اموالشان و اولادشان به چیزی آن‌ها را هرگز از عذاب خدا بی‌نیاز نمی‌کند. این‌ها اهل آتش‌اند که در آن جاودانه می‌مانند. (۱۷)

برداشت از آیات ۱۷ – ۱۴ (نشست و برخاست با افراد بد)

سالک الی الله نباید با کسانی که خدا به آن‌ها غضب فرموده و با کسانی که قسم دروغ می‌خورند و قسم را برای خود سپری قرار داده‌اند که مانع از راه خدا بشوند دوستی کند زیرا این‌ها اهل جهنم‌اند و مال و اولادشان آن‌ها را از جهنم نجات نمی‌دهد.

آیه ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ مجادله

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰانُ فَأَنْسٰاهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ أُولٰئِکَ حِزْبُ الشَّيْطٰانِ أَلاٰ إِنَّ

حِزْبَ الشَّيْطٰانِ هُمُ الْخٰاسِرُونَ ﴿١٩﴾

ترجمهٔ آیه ۱۹

شیطان بر آن‌ها مسلّط شده، یاد خدا را از ذهنشان برده. این‌ها حزب شیطانند. همه آگاه باشند که حزب شیطان همان زیانکارانند. (۱۹)

برداشت از آیه ۱۹ (حزب شیطان)

سالک الی اللّٰه نباید کارهائی که شیطان را به سوی او می‌کشاند و او را از یاد خدا غافل می‌کند و در گروه شیطان سیرتانی که زیان کارند قرار می‌دهد انجام دهد.

آیات ۲۲ – ۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ مجادله

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ أُولٰئِکَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللّٰهُ لَأَغْلِبَنَّ
أَنَا وَ رُسُلِي إِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾ لاٰ تَجِدُ قَوْماً يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ
الْآخِرِ يُوٰادُّونَ مَنْ حَادَّ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كٰانُوا آبٰاءَهُمْ أَوْ أَبْنٰاءَهُمْ أَوْ
إِخْوٰانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولٰئِکَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمٰانَ وَ أَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ
وَ يُدْخِلُهُمْ جَنّٰاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰارُ خٰالِدِينَ فِيهٰا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ
وَ رَضُوا عَنْهُ أُولٰئِکَ حِزْبُ اللّٰهِ أَلاٰ إِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۲۰

قطعاً کسانی که با خدا و پیغمبرش دشمنی می‌کنند، آن‌ها در زمرهٔ ذلیل‌ترین‌اند. (۲۰)

خدا برای خودش چنین ثبت کرده است که من و پیامبرانم غلبه پیدا می‌کنیم. قطعاً خدا قویِّ عزیز است. (۲۱)

هیچ قومی را که به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشند، نمی‌یابی که اظهار دوستی کنند با کسانی که خدا و رسولش را دشمن می‌دارند و اگر چه پدران آن‌ها باشند یا فرزندان آن‌ها باشند یا برادران آن‌ها باشند یا خویشاوندان و عشیرهٔ آن‌ها باشند. در دلهای این گروه ایمان ثبت شده است و خدا با روح ایمان آن‌ها را تأیید فرموده است و در بهشتهائی که از دامن آن نهرها جاری است و همیشه در آن هستند، داخلشان می‌فرماید. خدا از آن‌ها راضی است و آن‌ها از خدا راضی هستند. این‌ها حزب‌اللاّه‌ند. آگاه باشید که حزب‌اللّه همان رستگارانند. (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۲۰ (دشمنی با خدا)

سالک الی اللّه به وسیله اعمالش نباید با خدا و پیغمبر اکرم ﷺ دشمنی کند چون اگر این چنین بود روزی بالاخره ذلیل‌ترین افراد خواهد بود و خدای تعالی این گونه قرار داده است که در آخر پروردگار متعال و پیامبران علیهم‌السلام بر همه چیز غلبه پیدا می‌کنند. زیرا خدای تعالی قوی عزیزی است. سالک الی اللّه نباید به وسیله دوستی با دشمنان خدا، خدای تعالی را به غضب در بیاورد اگر چه این دشمنان پدرانشان یا فرزندانشان یا برادرانشان یا اقوامشان باشند زیرا اگر بخواهد که ایمان در قلبش ثابت شود و روح ایمان او را کمک کند و داخل بهشتش نماید و خدا از او راضی شود و او هم از خدا راضی گردد و جزو حزب اللهی که رستگارند قرار بگیرد باید از دوستی با این‌ها خودداری نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ حشر»

آیات ۱۰ – ۱۲ از سورهٔ مبارکهٔ حشر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

هُوَ الَّذي أَخْرَجَ الَّذينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ مِنْ دِيارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ ما

ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ مانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللّهِ فَأَتاهُمُ اللّهُ مِنْ

حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَ قَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَ

أَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يا أُولِي الْأَبْصارِ ﴿٢﴾ وَ لَوْ لا أَنْ كَتَبَ اللّهُ عَلَيْهِمُ

الْجَلاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيا وَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذابُ النّارِ ﴿٣﴾ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ

شَاقُّوا اللّهَ وَ رَسُولَهُ وَ مَنْ يُشَاقِّ اللّهَ فَإِنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقابِ ﴿٤﴾ ما

قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوها قائِمَةً عَلى أُصُولِها فَبِإِذْنِ اللّهِ وَ لِيُخْزِيَ

الْفاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَ ما أَفاءَ اللّهُ عَلى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَما أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَ

لا رِكابٍ وَ لكِنَّ اللّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلى مَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ عَلى كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ ﴿٦﴾ ما أَفاءَ اللّهُ عَلى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرى فَلِلّهِ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي

الْقُرْبى وَ الْيَتامى وَ الْمَساكِينِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ

الْأَغْنِياءِ مِنْكُمْ وَ ما آتاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ ما نَهاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَ

اتَّقُوا اللّهَ إِنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقابِ ﴿٧﴾ لِلْفُقَراءِ الْمُهاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا

مِنْ دِيارِهِمْ وَ أَمْوالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللّهِ وَ رِضْوانًا وَ يَنْصُرُونَ اللّهَ

وَ رَسُولَهُ أُولئِكَ هُمُ الصّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَ الَّذِينَ تَبَوَّؤُا الدّارَ وَ الْإِيمانَ مِنْ

قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هاجَرَ إِلَيْهِمْ وَ لا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حاجَةً مِمّا أُوتُوا وَ يُؤْثِرُونَ عَلى أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كانَ بِهِمْ خَصاصَةٌ وَ مَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولئِکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾ وَ الَّذينَ جاؤُ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنا وَ لِإِخْوانِنَا الَّذينَ سَبَقُونا بِالْإيمانِ وَ لا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنا غِلاًّ لِلَّذينَ آمَنُوا رَبَّنا إِنَّکَ رَؤُفٌ رَحيمٌ ﴿١٠﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۲

خدا آن کسی است که کفّار از اهل کتاب را در اوّلین برخورد از خانه‌هایشان بیرون کرد. شما گمان نمی‌کردید که آن‌ها خارج گردند و آن‌ها هم گمان نمی‌کردند که برج و باروهای محکمشان آن‌ها را از قدرت پروردگار حفظ نکند. پس قدرت خدا از جائی که گمان نمی‌کردند، به سوی آن‌ها رفت و در دلهایشان رعب و ترس انداخت. با دستهای خودشان و دستهای مؤمنین خانه‌هایشان را خراب کردند. پس عبرت بگیرید، ای صاحبان بصیرت. (۲)

و اگر خدا برای آن‌ها ترک وطن را مقدّر نمی‌فرمود، خدا در دنیا عذابشان می‌کرد و در آخرت هم برای آن‌ها عذاب آتش بود. (۳)

آن به خاطر این است که با خدا و پیامبرش درافتادند و کسی که با خدا دربیفتد، پس قطعاً عقاب خدا شدید است. (۴)

هر چه از درخت با ارزش خرما را قطع کردید، یا آن‌ها را به جای خود به روی ریشه‌هایشان گذاشتید، همه به اذن خدا و برای اینکه فاسقان را خوار و رسوا کند، بوده است. (۵)

و آنچه را که خدا به رسولش از آنان برگردانده، چیزی است که شما برای کسب آن نه اسبی تاختید و نه رکابی زدید، ولی خدا پیامبران خود را بر هر کس که بخواهد پیروز می‌کند و خدا بر هر چیزی قادر است. (۶)

آن عایداتی که از اهل قریه‌ها خدا برای رسولش قرار می‌دهد، مال خدا و مال رسولش و مال

خویشاوندانِ نزدیک پیامبر و یتیمها و مسکینها و در راه مانده‌ها است. چرا؟ برای اینکه در بین ثروتمندان شما آن عایدات دست بدست نگردد و هر چه پیغمبر برای شما آورده، آن را بگیرید و آنچه را که از آن ممنوعتان کرده، پس ممنوع شوید و تقوای الهی را پیشه کنید که قطعاً خدا کیفر شدیدی دارد. (۷)

برای فقرای از هجرت‌کنندگانی که از شهرهایشان و اموالشان اخراج شده‌اند و آن‌ها فضلی از خدا و رضایت او را می‌خواهند و خدا و پیامبرش را یاری می‌کنند، این‌ها همان راستگویانند. (۸)

و کسانی که قبل از این‌ها خانه گرفته و ایمان آورده‌اند و مهاجرین به سوی آن‌ها را دوست می‌دارند و در دلهای خود نیازی از آنچه به مهاجرین داده می‌شود، احساس نمی‌کنند و آن‌ها را در اموالشان بر خودشان، هر چند خودشان نیازمند باشند، مقدّم می‌دارند و کسی که نفس خودش را از بخل و حرص نگه دارد، پس آن گروه همان رستگارانند. (۹)

وکسانی که بعد از آن‌ها آمده‌اند می‌گویند: پروردگار ما، ما را و برادران ما را که بر ما در ایمان پیشی گرفته‌اند، بیامرز و در دلهای ما کینه‌ای برای کسانی که ایمان آورده‌اند، قرار نده. پروردگار ما، قطعاً تو رئوف مهربانی هستی. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۲ (چند دستور برای موفقیت)

سالک الی اللّه باید مسائل زیر را معتقد باشد و به کار ببندد:

اول: خدا را قادر بر همه چیز بداند و از کفار و دشمنان نهراسد و از همه مسائلی که اتفاق می‌افتد و یا تاریخ گذشتگان به او می‌گوید عبرت بگیرد.

دوم: اگر می‌بیند که خدای تعالی به کفار مهلت می‌دهد و در دنیا با همه قدرتی که دارد آن‌ها را عذاب نمی‌کند در آخرت بالاخره آن‌ها را به عذاب آتش مبتلا خواهد فرمود.

سوم: آن چه در دنیا و آخرت از عذاب بر کفار می‌رسد به خاطر این است که با دستورات خدا و پیامبر ﷺ در افتاده‌اند.

چهارم: باید بداند که وساطت رسول اکرم ﷺ و ائمه اطهار علیهم‌السلام در تمام چیزها کاربردش خیلی بیشتر از فعالیتهای مهم سیاسی و غیره است که انجام می‌دهد.

پنجم: باید کوشش کند که در تمام مسائل علمی و عرفانی و دینی تحت فرمان رسول اکرم ﷺ باشد و

آنچه را پیغمبر ﷺ فرموده محکم بگیرد و آن چه را که نهی کرده بر خود ممنوع کند و تقوای الهی را کاملاً رعایت نماید.

ششم: رستگاری و فلاح را در یاری خدای تعالی بداند و فقر و ثروت را مایه رستگاری و عدم رستگاری خود نداند.

هفتم: اگر می‌خواهد رستگار شود فقرای از مؤمنین را در اموال خود بر خود مقدم بدارد و بداند کسی که خود را از بخل و حرص نگه می‌دارد رستگار واقعی است.

هشتم: در دعاها بگوید: خدایا من و برادرانی که بر من در ایمان سبقت گرفته‌اند بیامرز و آن‌ها را از رحمت خود بهره‌مند فرما.

نهم: و در دعاهای خود از خدای تعالی بخواهد که کینه‌ای از اهل ایمان در دلش نباشد و خدا را رئوف و دارای مهربانی خاص الخاص بداند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و سیزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۲۱ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ حشر

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذينَ نافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوانِهِمُ الَّذينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتابِ

لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَ لا نُطيعُ فيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَ إِنْ قُوتِلْتُمْ

لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَ اللّٰهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكاذِبُونَ ﴿۱۱﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ

وَ لَئِنْ قُوتِلُوا لا يَنْصُرُونَهُمْ وَ لَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبارَ ثُمَّ لا

يُنْصَرُونَ ﴿۱۲﴾ لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً في صُدُورِهِمْ مِنَ اللّٰهِ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لا

يَفْقَهُونَ ﴿۱۳﴾ لا يُقاتِلُونَكُمْ جَميعًا إِلاّ في قُرًى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَراءِ جُدُرٍ

بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَديدٌ تَحْسَبُهُمْ جَميعًا وَ قُلُوبُهُمْ شَتّى ذلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لا

يَعْقِلُونَ ﴿۱۴﴾ كَمَثَلِ الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَريبًا ذاقُوا وَبالَ أَمْرِهِمْ وَ لَهُمْ عَذابٌ

أَليمٌ ﴿۱۵﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطانِ إِذْ قالَ لِلْإِنْسانِ اكْفُرْ فَلَمّا كَفَرَ قالَ إِنّي بَريءٌ مِنْكَ

إِنّي أَخافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعالَمينَ ﴿۱۶﴾ فَكانَ عاقِبَتَهُما أَنَّهُما في النّارِ خالِدَيْنِ فيها

وَ ذلِکَ جَزاءُ الظّالِمِینَ ﴿۱۷﴾ یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّهَ وَ لْتَنْظُرْ نَفْسٌ ما

قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللّهَ إِنَّ اللّهَ خَبیرٌ بِما تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾ وَ لا تَکُونُوا کَالَّذینَ

نَسُوا اللّهَ فَأَنْساهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولئِکَ هُمُ الْفاسِقُونَ ﴿۱۹﴾ لا یَسْتَوي أَصْحابُ

النّارِ وَ أَصْحابُ الْجَنَّةِ أَصْحابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفائِزُونَ ﴿۲۰﴾ لَوْ أَنْزَلْنا هذَا

الْقُرْآنَ عَلی جَبَلٍ لَرَأَیْتَهُ خاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْیَةِ اللّهِ وَ تِلْکَ الْأَمْثالُ

نَضْرِبُها لِلنّاسِ لَعَلَّهُمْ یَتَفَکَّرُونَ ﴿۲۱﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱ – ۱۱

آیا نمی‌بینی کسانی را که منافق‌اند به برادران کافر خود از اهل کتاب می‌گویند: اگر شما را بیرون کنند، ما هم با شما بیرون می‌رویم و هرگز در مقابل شما احدی را پیروی نمی‌کنیم و اگر با شما جنگ کنند، حتماً شما را یاری خواهیم کرد ولی خدا شهادت می‌دهد که قطعاً این‌ها دروغگویانند. (۱۱)

اگر آن‌ها را بیرون کنند، منافقین با آن‌ها بیرون نمی‌روند و اگر با آن‌ها جنگ شود، منافقین کمکشان نخواهند کرد و اگر به کمکشان بیایند، پشت کرده و فرار می‌کنند، سپس آن‌ها یاری نمی‌شوند. (۱۲)

قطعاً شما در دلهای آن‌ها بیشتر از خدا مایهٔ ترسید، زیرا که آن‌ها قطعاً مردمانی هستند که نمی‌فهمند. (۱۳)

آن‌ها با شما دسته‌جمعی مقاتله نمی‌کنند، مگر در قریه‌هائی که دارای حصار محکمی باشد یا از پشت دیوارها. جنگشان بین خودشان شدید است، می‌پنداری که آن‌ها با هم هستند ولی دلهایشان از هم جدا است. آن به خاطر این است که آن‌ها مردمی هستند که تعقّل نمی‌کنند. (۱۴)

این‌ها مانند کسانی که کمی قبل از آن‌ها بوده‌اند، می‌باشند. بدبختی کارشان را چشیده‌اند و برای آن‌ها

عذاب دردناکی خواهد بود. (۱۵)

مَثَل این‌ها مَثَل شیطان است، زمانی که به انسان گفت: کافر شو. پس چون کافر شد، شیطان گفت: قطعاً من از تو بیزارم، من از خدائی که پروردگار جهانیان است، می‌ترسم. (۱۶)

پس عاقبتِ هر دوی آن‌ها در آتش است که در آن همیشه خواهند بود و آن جزای ستمگران است. (۱۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، تقوای الهی را داشته باشید و هر کس باید نگاه کند که برای فردایش چه چیز جلو فرستاده است و تقوای خدا را پیشه کنید، قطعاً خدا به آنچه می‌کنید آگاه است. (۱۸)

و مانند کسانی که خدا را فراموش کرده‌اند نباشید که خدا آن‌ها را به فراموشی از خودشان دچار می‌کند، این‌ها همان گناهکارانند. (۱۹)

اهل آتش و اهل بهشت با هم مساوی نیستند، تنها اهل بهشت همان رستگارانند. (۲۰)

اگر این قرآن را بر کوه نازل می‌کردیم، می‌دیدی که آن کوه از ترس خدا خاشع و شکافته می‌شود و این مثالها را برای مردم می‌زنیم شاید مردم تفکّر کنند. (۲۱)

برداشت از آیات ۲۱ – ۱۱ (پندهای قابل توجه)

سالک الی اللّٰه باید از آیاتی که تلاوت شد مطالب زیر را برای موفقیت در راهش استفاده کند:

۱ – بداند که منافقین دروغگو هستند و به سخنان‌شان اعتماد نکند.

۲ – منافقین ظاهر بین‌اند و حقایق را نمی‌فهمند.

۳ – منافقین ترسو هستند و اگر بخواهند با مسلمانان قوی و دارای استقامت مبارزه کنند باید خود را در حصارهای محکمی قرار دهند و اگر جمعیت مسلمانها بیشتر باشد با آن‌ها مبارزه نمی‌کنند و کاملاً ضعف و سستی در آن‌ها مشاهده می‌شود. زیرا حتی به یکدیگر هم دروغ می‌گویند.

۴ – منافقین با این که بدبختی کارشان را چشیده‌اند باز هم به بیچارگی خود ادامه می‌دهند تا آن که در آخرت مبتلا به عذاب دردناکی بشوند.

۵ – منافقین مانند شیطانند که دیگران را وادار به کفر می‌کنند و در مواقع حساس آن‌ها را به حال خود وا می‌گذارند.

۶ – باید انسان بدون ارتباط با کفار و منافقین و شیاطین، تقوی را پیشه کند و راه راست را انتخاب نماید و ایمان به خدا داشته باشد.

۷ – سالک الی اللّٰه باید دقیقاً به آن چه برای آخرتش فرستاده است نظارت داشته باشد زیرا خدای تعالی به آن چه عمل می‌کند آگاه است.

۸ – سالک الی الله باید کوشش کند که خدا را فراموش نکند و جزء فاسقین محسوب نگردد.

۹ – سالک الی اللّٰه اگر خدا را فراموش کرد خدا او را مانند کسی که فراموش شده است و رحمت خدا به او نمی‌رسد، قرارش خواهد داد.

۱۰ – سالک الی اللّٰه باید جهنمی‌ها را با بهشتی‌ها فرق بگذارد زیرا بهشتی‌ها رستگارند ولی جهنمی‌ها خسارت دیده‌اند.

۱۱ – سالک الی اللّٰه باید در مقابل قرآن و تدبر در آن خاضع و خاشع باشد و از مثالهایی که خدای تعالی در قرآن می‌زند، پند بگیرد.

«سورهٔ مبارکهٔ ممتحنه»

آیات ۲ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ ممتحنه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاٰ تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَ عَدُوَّكُمْ أَوْلِيٰاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِمٰا جٰاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَ إِيّٰاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهٰاداً فِي سَبِيلِي وَ ابْتِغٰاءَ مَرْضٰاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ أَنَا أَعْلَمُ بِمٰا أَخْفَيْتُمْ وَ مٰا أَعْلَنْتُمْ وَ مَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوٰاءَ السَّبِيلِ ﴿۱﴾ إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدٰاءً وَ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ وَ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿۲﴾

ترجمهٔ آیات ۲ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را سرپرستانی برای خود نگیرید در حالی که با آن‌ها با محبّت ملاقات می‌کنید و قطعاً آن‌ها به آنچه که از حقّ برای شما آمده، کافر شده‌اند. آن‌ها پیغمبر و شما را به خاطر اینکه ایمان به خدائی که پروردگار شما است آورده‌اید، بیرون می‌کنند اگر شما برای جهاد در راه من و جلب رضایت من خارج شدید، مخفیانه با آن‌ها دوستی می‌کنید و من داناترم به آنچه که شما مخفی می‌کنید و یا آنچه را که علنی می‌نمایید و کسی که از شما این کار را انجام دهد، پس قطعاً از راه راست گمراه شده است. (۱)

برداشت از آیات ۲ – ۱ (اهانت به رسول اکرم ﷺ)

سالک الی اللّٰه نباید دشمنان خدا را از روی محبت فرمانده خود قرار دهد اگر چه آن‌ها با محبت با او برخورد کنند. زیرا سابقهٔ آن‌ها به قدری زشت است که به پیامبر اکرم ﷺ اهانت می‌کنند و آن حضرت و دستورات آن حضرت را از زندگی خود خارج می‌نمایند و مردم مسلمان را از راه حق منحرف می‌سازند و اگر بر مسلمانها قدرت پیدا کنند مسلمانان متوجه خواهند شد که آن‌ها دشمنان صددرصد آن‌ها هستند.

آیات ۵ – ۴ از سورهٔ مبارکهٔ ممتحنه

قَدْ كٰانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرٰاهِيمَ وَ الَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قٰالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنّٰا

بُرَآؤُا مِنْكُمْ وَ مِمّٰا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَفَرْنٰا بِكُمْ وَ بَدٰا بَيْنَنٰا وَ بَيْنَكُمُ

الْعَدٰاوَةُ وَ الْبَغْضٰاءُ أَبَداً حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ إِلاّٰ قَوْلَ إِبْرٰاهِيمَ لِأَبِيهِ

لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَ مٰا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنٰا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنٰا وَ

إِلَيْکَ أَنَبْنٰا وَ إِلَيْکَ الْمَصِيرُ ﴿۴﴾ رَبَّنٰا لاٰ تَجْعَلْنٰا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَ اغْفِرْلَنٰا

رَبَّنٰا إِنَّکَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۴

قطعاً برای شما در ابراهیم و کسانی که با او بوده‌اند، الگو و سرمشق خوبی است، آن وقتی که به قومشان گفتند: قطعاً ما از شما و از آنچه که غیر از خدا عبادت می‌کنید، بیزاریم. ما کافریم به شما و بین ما و بین شما دشمنی و بغض همیشه خواهد بود تا زمانی که به خدای واحد ایمان بیاورید. مگر قول ابراهیم به پدرش که من حتماً برای تو طلب بخشش می‌کنم و من از جانب خدا برای تو چیز دیگری را مالک نیستم. پروردگار ما، بر تو توکّل می‌کنیم و به سوی تو برمی‌گردیم و بازگشت به سوی تو است. (۴)

پروردگار ما، ما را برای کسانی که کافر شده‌اند، وسیلهٔ آزمایش قرار نده و ما را بیامرز. پروردگار ما، قطعاً تو همان عزیز حکیم هستی. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۴ (الگو داشتن)

سالک الی اللّه باید حالات حضرت ابراهیم علیه‌السلام و کسانی که همراه او بوده‌اند را برای خود الگوی خوبی قرار دهد و توحید آن‌ها را سرمشق خود بداند و بیزار از پرستیدن بتها و خورشید و ماه و ستارگان باشد. و دائماً بگوید خدایا بر تو توکل می‌کنم و به سوی تو انابه می‌نمایم و به سوی تو حرکت می‌کنم. خدایا ما را برای کسانی که کافرند وسیلهٔ آزمایش قرار نده و ما را بیامرز زیرا تو عزیز حکیمی هستی.

آیات ۹ – ۶ از سورهٔ مبارکهٔ ممتحنه

لَقَدْ كٰانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كٰانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ مَنْ

يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۶﴾ عَسَى اللّٰهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَ الَّذِينَ

عٰادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَ اللّٰهُ قَدِيرٌ وَ اللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾ لاٰ يَنْهٰاكُمُ اللّٰهُ عَنِ

الَّذِينَ لَمْ يُقٰاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ لَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيٰارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ

تُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾ إِنَّمٰا يَنْهٰاكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ

قٰاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ أَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيٰارِكُمْ وَ ظٰاهَرُوا عَلىٰ إِخْرٰاجِكُمْ أَنْ

تَوَلَّوْهُمْ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظّٰالِمُونَ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۶

قطعاً برای شما در آن‌ها سرمشق نیکوئی خواهد بود برای کسی که امید به خدا و روز قیامت دارد و کسی که پشت کند پس قطعاً خدا همان بی‌نیاز حمید است. (۶)

امید است خدا بین شما و بین کسانی که دشمنشان می‌دارید از آن‌ها دوستی قرار دهد و خدا قدرتمند است و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۷)

خدا شما را از معاشرت با کسانی که در دین با شما جنگ نکرده و از شهر و دیارتان بیرونتان نکرده‌اند نهی نمی‌کند، اینکه به آن‌ها نیکی کنید و با آن‌ها با عدالت رفتار کنید. قطعاً خدا عدالت‌کنندگان را دوست می‌دارد. (۸)

جز این نیست که خدا شما را از دوستی کسانی که با شما در دین جنگ کرده‌اند و از شهر و دیارتان بیرونتان کرده‌اند و بر بیرون کردن شما همدستی نموده از اینکه آن‌ها را سرپرست خود قرار بدهید، نهی می‌کند و کسی که آن‌ها را دوست بدارد، پس آن‌ها همان ستمگرانند. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۶ (برای لقاءِ پروردگار الگوی خوبی داشته باشید)

سالک الی اللّٰه اگر بخواهد به خدا و زندگی دائمی روز قیامت برسد باید حضرت ابراهیم علیه‌السلام و خوبانی

که در گذشته بوده‌اند و اعمال خوبی انجام داده‌اند را الگوی خوبی برای خود قرار دهد و اگر بخواهد خدای تعالی بین او و بین دشمنانش محبت ایجاد کند با این روش امید است او را به این هدف برساند.

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی در صورتی که دشمنانش او را اذیت آن چنانی نکرده‌اند از معاشرت و زندگی با آن‌ها نهی‌شان نمی‌فرماید و اگر به آن‌ها نیکی کنند و با عدالت زندگی نمایند آن‌ها ممکن است به دوستانی مبدل شوند و عدالت دربارهٔ آن‌ها کاربرد خوبی دارد. ولی خدای تعالی از معاشرت با دشمنانی که آن‌ها با عداوت شدید با او روبرو شده‌اند نهی فرموده زیرا اگر آن‌ها را دوست بدارد در ظلم با آن‌ها شریک است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و چهاردهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ صف»

آیات ۱۳ – ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ صف

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلى تِجارَةٍ تُنْجيكُمْ مِنْ عَذابٍ
أَليمٍ ﴿۱۰﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ رَسُولِهِ وَ تُجاهِدُونَ في سَبيلِ اللّٰهِ بِأَمْوالِكُمْ وَ
أَنْفُسِكُمْ ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ
يُدْخِلْكُمْ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ وَ مَساكِنَ طَيِّبَةً في جَنّاتِ
عَدْنٍ ذلِكَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ ﴿۱۲﴾ وَ أُخْرى تُحِبُّونَها نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ وَ فَتْحٌ
قَريبٌ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنينَ ﴿۱۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳ – ۱۰

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آیا شما را بر تجارتی که از عذاب الیم نجاتتان بدهد، دلالت کنم؟ (۱۰)

به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و با اموالتان و جانهایتان در راه خدا جهاد کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید. (۱۱)

تا خدا گناهانتان را ببخشد و در بهشتهائی که از دامن آن نهرها جاری است و در مسکنهای پاکیزه در بهشتهای جاویدان داخلتان کند، آن موفّقیت عظیمی است. (۱۲)

و دیگری که آن را دوست دارید، یاری از جانب خدا است و فتح نزدیک است و به مؤمنین بشارت بده. (۱۳)

برداشت از آیات ۱۳ – ۱۰ (دنیا محل تجارت است)

سالک الی اللّٰه باید دنیا را محل تجارت خود قرار دهد تا بتواند به وسیلهٔ زاد و توشه‌ایی که از آن بر می‌دارد از عذاب دردناک جهنم نجات پیدا کند و این زاد و توشه عبارت‌اند از ایمان به خدا و ایمان به رسول خدا ﷺ و جهاد در راه خدا با مال و جان که اگر این تجارت را کرد خدا گناهانش را می‌بخشد و او را وارد بهشت می‌کند و مسکن پاک و پاکیزه‌ای در بهشت عدن به او می‌دهد و آن چه را که دوست دارد به او عنایت می‌کند و به او بشارت فتح و پیروزی نزدیکی را عنایت می‌فرماید.

آیه ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ صف

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصٰارَ اللّٰهِ كَمٰا قٰالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوٰارِيِّينَ مَنْ أَنْصٰارِي إِلَى اللّٰهِ قٰالَ الْحَوٰارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصٰارُ اللّٰهِ فَآمَنَتْ طٰائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرٰائِيلَ وَ كَفَرَتْ طٰائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظٰاهِرِينَ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیه ۱۴

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، پشتیبانان خدا باشید، آنچنان که عیسی بن مریم به حواریینش فرمود: چه کسی پشتیبان من است در راه خدا؟ حواریون گفتند: ما یاوران خدا هستیم. پس جمعی از بنی‌اسرائیل ایمان آوردند و جمع دیگری کافر شدند. پس ما کسانی را که ایمان آورده بودند، علیه دشمنشان کمکشان کردیم. پس وقتی رسید که بر آنان پیروز گردیدند. (۱۴)

برداشت از آیه ۱۴ (نفاق)

سالک الی اللّٰه باید پشتیبان خدا باشد و با خلوص کامل خدا را نصرت دهد و هیچ گونه نفاقی در او راه

پیدا نکند.

«سورهٔ مبارکهٔ جمعه»

آیات ۸ – ۲ از سورهٔ مبارکهٔ جمعه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

هُوَ الَّذي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آياتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كانُوا مِنْ قَبْلُ لَفي ضَلالٍ مُبينٍ ﴿۲﴾ وَ آخَرينَ مِنْهُمْ لَمّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ ﴿۳﴾ ذلِكَ فَضْلُ اللّهِ يُؤْتيهِ مَنْ يَشاءُ وَ اللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظيمِ ﴿۴﴾ مَثَلُ الَّذينَ حُمِّلُوا التَّوْراةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوها كَمَثَلِ الْحِمارِ يَحْمِلُ أَسْفارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذينَ كَذَّبُوا بِآياتِ اللّهِ وَ اللّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّالِمينَ ﴿۵﴾ قُلْ يا أَيُّهَا الَّذينَ هادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِياءُ لِلّهِ مِنْ دُونِ النّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صادِقينَ ﴿۶﴾ وَ لا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِما قَدَّمَتْ أَيْديهِمْ وَ اللّهُ عَليمٌ بِالظّالِمينَ ﴿۷﴾ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلاقيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلى عالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِما كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾

ترجمهٔ آیات ۸ – ۲

او آن کسی است که در میان بیسوادان رسولی را مبعوث فرمود که از خود آن‌ها بود، بر آن‌ها آیات خدا را

وت می‌کرد و آن‌ها را تزکیهٔ نفس می‌نمود و آن‌ها را کتاب و حکمت تعلیم می‌فرمود و اگر چه قبل از این در گمراهی آشکاری بودند. (۲)

و دیگران از آن‌ها که هنوز به آن‌ها ملحق نشده‌اند و او عزیز حکیمی است. (۳)

این فضل خدا است، به هر کس بخواهد می‌دهد و خدا صاحب فضل بزرگی است. (۴)

مَثَل کسانی که تورات را حمل می‌کنند، سپس آن را عمل نمی‌کنند، مانند مَثَل خری است که کتابها را حمل می‌کند. بد است مَثَل مردمی که آیات خدا را تکذیب می‌کنند و خدا قوم ستمگر را هدایت نمی‌کند. (۵)

بگو: ای کسانی که یهودی شده‌اید، اگر شما گمان می‌کنید که شما اولیای خدا غیر از مردم هستید، پس تمنّای مرگ کنید، اگر راست می‌گویید. (۶)

و هرگز تمنّای مرگ نمی‌کنند، به خاطر آنچه پیش فرستاده‌اند و خدا بر ستمگران دانا است. (۷)

بگو: قطعاً مرگی را که از آن فرار می‌کنید، ملاقاتتان خواهد کرد. سپس شما را به عالم غیب و شهود بر می‌گرداند. پس به شما آنچه کرده‌اید، خبر خواهد داد. (۸)

برداشت از آیات ۸ – ۲ (تربیت پیامبر اکرم ﷺ)

سالک الی اللّٰه باید خود را تحت تربیت پیامبر اکرم ﷺ قرار دهد یعنی:

اول قرآن را تلاوت کند سپس به وسیله تعلیمات قرآن خود را تزکیه نماید و علم کتاب را از آن حضرت بیاموزد تا آنچه از حکمت، خدای تعالی در قلب او قرار داده به یادش بیاید و مانند حیوانات که بارشان کتاب کرده باشند و از علم و دانش و کتاب و کتابخانه استفاده‌ای نکنند، نباشند و به مقام اولیای خدا خود را برساند و دنیا را برای خود زندانی بداند که هر لحظه تمنای نجات از آن زندان را داشته باشد و مانند یهودی‌ها که با آن همه ادعا هیچ گاه آرزوی مرگ را نمی‌کنند، نباشد و بداند از مرگی که فرار می‌کند بالاخره با آن ملاقات خواهد نمود و به طرف پروردگار خواهد رفت و خدا او را به آن چه عمل کرده، مطلع می‌فرماید.

«سورهٔ مبارکهٔ منافقون»

آیات ۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ منافقون

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِذا جاءَكَ الْمُنافِقُونَ قالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللّٰهِ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ

لَرَسُولُهُ وَ اللّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنافِقِينَ لَكاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا

عَنْ سَبِيلِ اللّهِ إِنَّهُمْ ساءَ ما كانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا

فَطُبِعَ عَلى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَ إِذا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسامُهُمْ وَ

إِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ

هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قاتَلَهُمُ اللّهُ أَنّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾ وَ إِذا قِيلَ لَهُمْ تَعالَوْا

يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللّهِ لَوَّوْا رُؤُسَهُمْ وَ رَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَ هُمْ

مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَواءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللّهُ

لَهُمْ إِنَّ اللّهَ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفاسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لا تُنْفِقُوا عَلى

مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللّهِ حَتّى يَنْفَضُّوا وَ لِلّهِ خَزائِنُ السَّماواتِ وَ الْأَرْضِ وَ

لكِنَّ الْمُنافِقِينَ لا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ

الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَ لِلّهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُولِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ لكِنَّ الْمُنافِقِينَ لا

يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

ترجمهٔ آیات ۸ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

وقتی که منافقین به نزد تو می‌آیند، می‌گویند: ما شهادت می‌دهیم که تو رسول خدائی و خدا هم شهادت

می‌دهد که تو رسول خدائی ولی خدا شهادت می‌دهد که منافقین دروغ می‌گویند. (۱)

قسمهایشان را برای خود سپری گرفته‌اند. پس راه خدا را می‌بندند. قطعاً آنها آنچه می‌کنند، بد است. (۲)

آن به خاطر این است که آنها ایمان آورده‌اند، سپس کافر شده‌اند، پس خدا بر دلهای اینها مُهر زده است که آنها نمی‌فهمند. (۳)

و زمانی که منافقین را می‌بینی، بدنهایشان تو را به تعجّب می‌اندازد و اگر حرف بزنند، به سخنشان گوش می‌دهی. امّا آنها مانند چوبهای خشکی هستند که به دیوار تکیه داده شده‌اند. هر صدائی از هر جائی بلند می‌شود، بر ضدّ خود فکر می‌کنند. آنها دشمنان تو هستند. پس از آنها دوری کن. خدا آنها را بکشد، چگونه آنها از حقّ منحرف می‌شوند؟ (۴)

و زمانی که به آنها گفته می‌شود که بیایید تا رسول خدا برای شما استغفار کند، سرهایشان را بر می‌گردانند و تو آنها را می‌بینی که اعراض نموده و آنها تکبّر می‌کنند. (۵)

فرقی نمی‌کند برای آنها، چه برای آنها استغفار کنی یا استغفار نکنی، هرگز خدا آنها را نخواهد بخشید. قطعاً خدا قومِ فاسق را هدایت نمی‌کند. (۶)

منافقین کسانی هستند که می‌گویند: بر مردمی که در نزد پیغمبر خدا هستند، انفاق نکنید تا پراکنده شوند. ولی خزینه‌های آسمان و زمین مال خدا است، امّا منافقین نمی‌فهمند. (۷)

منافقین می‌گویند: اگر ما به مدینه برگردیم، عزیزترها ذلیل‌ترها را از مدینه بیرون می‌کنند. در حالی که عزّت مال خدا و رسولش و مال مؤمنین است ولی منافقین نمی‌دانند. (۸)

برداشت از آیات ۸ – ۱ (دوری از بدیها)

سالک الی اللّٰه باید به وسیلهٔ تدبر در آیات فوق از مسائل زیر دوری کند:

اول آن که: نفاق و دورویی در دین را کنار بگذارد زیرا خدا از دل همه کس آگاه است.

دوم: به وسیله قسم خوردن برای خود سپری که راه خدا بر مردم می‌بندد، قرار ندهد.

سوم: دین و ایمان را ملعبهٔ خود قرار ندهد و مانند کف روی آب روزی مؤمن و روزی کافر، نباشد.

چهارم: کاری نکند که بر دلش مهر نافهمی از جانب پروردگار زده شود.

پنجم: مانند بعضی از منافقین که جسم‌شان بسیار زیبا ولی روحشان مانند چوب خشک بوده که هر صدایی را بر ضرر خود فکر می‌کنند، نباشد و باید سالک الی اللّٰه از این دسته افراد برحذر باشد خدا آن

منافقین را بکشد که از حق و حقیقت انحراف پیدا کرده‌اند.

ششم: نباید وقتی که پیامبر اکرم ﷺ یا اوصیاء آن حضرت و یا مبلغین دین به او می‌گویند بیا تا برای تو از خدا طلب مغفرت کنیم، سرپیچی کند و تکبر نماید.

هفتم: نباید خود را به جایی برساند که استغفار پیامبر اکرم ﷺ و اولیای آن حضرت برای این شخص فایده‌ای نداشته باشد و خدا او را هدایت نکند.

هشتم: سالک الی اللّٰه نباید علیه متدینین تبلیغات سوء کند و مردم را از اسلام متنفر نماید در حالی که می‌داند تمام ثروت‌ها در اختیار خدا است ولی منافقین نمی‌فهمند.

نهم: نباید فکر کند که عزت و عظمت در نزد غیر خدا است بلکه باید بداند که عزت مال خدا و رسول خدا و مؤمنین است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و پانزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۱ – ۹از سورهٔ مبارکهٔ منافقون

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاٰ تُلْهِكُمْ أَمْوٰالُكُمْ وَ لاٰ أَوْلاٰدُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَأُولٰئِكَ هُمُ الْخٰاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَ أَنْفِقُوا مِنْ مٰا رَزَقْنٰاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْ لاٰ أَخَّرْتَنِي إِلىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَ أَكُنْ مِنَ الصّٰالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَ لَنْ يُؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْساً إِذٰا جٰاءَ أَجَلُهٰا وَ اللّٰهُ خَبِيرٌ بِمٰا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اموالتان و اولادتان شما را از یاد خدا غافل نکند و کسی که آن کار را بکند، پس آن‌ها همان زیانکارانند. (۹)

و انفاق کنید از آنچه به شما روزی داده‌ایم، قبل از آنکه مرگ دامن یکی از شما را بگیرد و بگوید: پروردگار من، چرا مرگ مرا برای مدّت کمی به تأخیر نینداختی تا صدقه دهم و از صالحین باشم؟ (۱۰)

و هرگز خدا مرگ کسی را هنگامی که اجلش می‌رسد، به تأخیر نمی‌اندازد و خدا به آنچه می‌کنید، آگاه است. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۹ (زن و فرزند)

سالک الی اللّٰه نباید مال و اموال و اولادش او را از یاد خدا باز دارد. زیرا کسی که این کار را بکند بسیار ضرر کرده است و باید از آن چه خدا به او روزی فرموده انفاق کند تا از صالحین محسوب گردد. و به طور

کلی این را بداند که هر وقت خدا بخواهد او را به عالم بعد از این عالم منتقل می‌فرماید.

«سورهٔ مبارکهٔ تغابن»

آیات ۹ – ۸ از سورهٔ مبارکهٔ تغابن

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

فَآمِنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُولِهِ وَ النُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنا وَ اللّٰهُ بِما تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغابُنِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَ يَعْمَلْ صالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئاتِهِ وَ يُدْخِلْهُ جَنّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ خالِدِينَ فِيها أَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۸

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

پس به خدا و رسولش و نوری که ما نازل کرده‌ایم ایمان بیاورید و خدا به آنچه عمل می‌کنید آگاه است. (۸)

آن روز خدا همهٔ شما را برای روز اجتماع جمع‌تان می‌کند آن روز خسارت و پشیمانی است و کسی که به خدا ایمان بیاورد و عمل صالح انجام بدهد، گناهانش جبران می‌شود و در بهشتهائی که از دامن آن نهرها جاری است و همیشه در آن مخلّد خواهند بود داخل می‌شود. آن فوز عظیمی است. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۸ (ایمان)

سالک الی اللّٰه باید به خدا و پیغمبر صلی الله علیه و آله و نوری که از عرش برای هدایت مردم نازل فرموده که منظور ائمه اطهار علیهم السلام هستند ایمان بیاورد و عمل صالح کند تا خدای تعالی سیئات او را خیرات کند و او را الی الابد در بهشت جاویدان مستقر فرماید که این بزرگترین موفقیتی است که نصیب او می‌گردد.

آیات ۱۳ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ تغابن

مٰا أَصٰابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلاّٰ بِإِذْنِ اللّٰهِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَ اللّٰـهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۱﴾ وَ أَطِيعُوا اللّٰهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمٰا عَلىٰ رَسُولِنَا الْبَلاٰغُ الْمُبِينُ ﴿۱۲﴾ اللّٰـهُ لاٰ إِلٰـهَ إِلاّٰ هُـوَ وَ عَـلَى اللّٰـهِ فَـلْيَتَوَكَّـلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۳﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳ – ۱۱

هر چه از مصیبت می‌رسد جز به اذن خدا نمی‌باشد و کسی که به خدا ایمان داشته باشد خدا قلبش را هدایت می‌کند و خدا به هر چیزی دانا است. (۱۱)

و خدا را اطاعت کنید و رسول را اطاعت کنید پس اگر پشت کنید جز این نیست که بر رسول ما ابلاغ آشکاری است. (۱۲)

خدائی که هیچ خدائی جز او نیست و مؤمنین بر خدا توکّل می‌کنند. (۱۳)

برداشت از آیات ۱۳ – ۱۱ (مصیبتها)

سالک الی اللّٰه باید بداند مصائبی که به او می‌رسد به خاطر گناهانی است که انجام داده و به اذن خدای تعالی او محکوم به این مصیبت‌ها گردیده است و اگر در این موقعیت ایمان به خدا پیدا کند به رفع مشکلش دلش راهنمایی می‌شود. و باید برای رسیدن به کمالات اطاعت از خدا و رسول خدا ﷺ بنماید و باید از گوش نکردن مردم حرفهای او را ناراحت نشود زیرا او وظیفهٔ خود را انجام داده است. و این را بداند که مؤمنین بر خدای تعالی توکل می‌کنند و او هم باید توکل کند.

آیات ۱۸ – ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ تغابن

يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوٰاجِكُمْ وَ أَوْلاٰدِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَ

إِنْ تَعْفُوا وَ تَصْفَحُوا وَ تَغْفِرُوا فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۴﴾ إِنَّمَا أَمْوٰالُكُمْ وَ

أَوْلاٰدُكُمْ فِتْنَةٌ وَ اللّٰهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۱۵﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَ اسْمَعُوا

وَ أَطِيعُوا وَ أَنْفِقُوا خَيْراً لِأَنْفُسِكُمْ وَ مَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولٰئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۶﴾ إِنْ تُقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضاً حَسَناً يُضٰاعِفْهُ لَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ وَ

اللّٰهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۷﴾ عٰالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهٰادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۸﴾

ترجمهٔ آیات ۱۸ – ۱۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، قطعاً بعضی از همسران شما و فرزندان شما دشمنان شمایند، پس از آن‌ها دوری کنید و اگر گذشت کنید و چشم‌پوشی نمایید و ببخشید، قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۱۴)

جز این نیست که اموال شما و فرزندان شما امتحان شمایند و در نزد خدا اجر عظیمی خواهد بود. (۱۵)

پس هر چه می‌توانید تقوای الهی را رعایت کنید و بشنوید و اطاعت کنید و انفاق نمایید که برای خودتان بهتر است و کسی که از بخل و حرص نفس خود را نگه بدارد، پس این‌ها همان رستگارانند. (۱۶)

اگر به خدا قرض بدهید قرض‌الحسنه‌ای، برای شما آن را مضاعف می‌نماید و شما را می‌بخشد و خدا شکرکننده و حلیم است. (۱۷)

دانا به غیب و شهود است، عزیز حکیمی است. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ – ۱۴ (مواردی که باید توجه شود)

سالک الی اللّٰه باید به ندای پروردگار که در آیات فوق به او داده شده توجه کاملی بنماید:

۱ – بداند که گاهی می‌شود زن و فرزند انسان به او دشمنی می‌کنند و او را به طرف شیطان می‌کشانند باید از آن‌ها دوری کند.

۲ – اگر زن و فرزند انسان از انحرافات و دشمنی به سوی خدا برگشتند آن‌ها را عفو کند و چشم پوشی از گذشته‌های ناصحیح‌شان بنماید و آن‌ها را ببخشد زیرا خدای تعالی بخشندهٔ مهربانی است.

۳ – سالک الی اللّٰه باید اموال و اولادش را برای خود مایهٔ آزمایش بداند و از امتحانات الهی خوب خارج شود.

۴ – تا جائی که برایش ممکن است خود را از مخالفت پروردگار حفظ کند.

۵ – گوش شنوا داشته باشد و اطاعت اوامر الهی را بکند و در راه خدا انفاق نماید زیرا برای او این‌ها از همه چیز بهتر است.

۶ – خود را از بخل و حرص نگه دارد تا رستگار شود.

۷ – از اموال خود به خدای تعالی قرض الحسنه بدهد و اموالش را در راه خدا صرف کند تا خدا او را ببخشد و از او تشکر کند زیرا خدا عالم به غیب و شهود است و خدا عزیز حکیم است.

«سورهٔ مبارکهٔ طلاق»

آیات ۵ – ۲ از سورهٔ مبارکهٔ طلاق

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

فَإِذٰا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فٰارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَ أَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَ أَقِيمُوا الشَّهٰادَةَ لِلّٰهِ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كٰانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً ﴿۲﴾ وَ يَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لاٰ يَحْتَسِبُ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللّٰهَ بٰالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ

اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْراً ﴿٣﴾ وَ اللاّٰئِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسائِكُمْ إِنِ
ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلاٰثَةُ أَشْهُرٍ وَ اللاّٰئِي لَمْ يَحِضْنَ وَ أُولاٰتُ الْأَحْمالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ
يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَ مَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْراً ﴿٤﴾ ذٰلِكَ أَمْرُ اللّٰهِ
أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَ مَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئاٰتِهِ وَ يُعْظِمْ لَهُ أَجْراً ﴿٥﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۲

پس وقتی که عدّهٔ آن‌ها به پایان رسید، به خوبی آن‌ها را نگه دارید یا با خوبی از آن‌ها جدا شوید و دو عادل را از خودتان شاهد بگیرید و برای خدا شهادت بدهید. آن برای شما موعظه است، کسی که مؤمن به خدا و روز قیامت باشد به آن سفارش می‌شود و کسی که تقوای الهی را پیشه کند، خدا برای او نجاتی عنایت می‌فرماید. (۲)

و به او روزی می‌دهد از جائی که گمان ندارد و کسی که بر خدا توکّل کند، پس خدا او را کفایت می‌کند. قطعاً خدا فرمان خود را به پایان می‌رساند، قطعاً خدا برای هر چیزی اندازه‌ای قرار داده است. (۳)

و کسانی که از زنهای شما از حیض یائسه گردیده‌اند، اگر دربارهٔ آن‌ها شک کنید، پس عدّهٔ آن‌ها سه ماه است و همچنین زنانی که حیض نشده‌اند. و زنهائی که حامله هستند، عدّهٔ آن‌ها این است که فرزندشان را بزایند و کسی که تقوای الهی را رعایت کند، خدا برای او در کارش آسانی قرار می‌دهد. (۴)

آن دستور خدا است که آن را بر شما نازل فرموده و کسی که تقوای الهی را رعایت کند، خدا گناهان او را جبران می‌کند و اجر او را بزرگ قرار می‌دهد. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۲ (فوائد تقوی)

سالک الی اللّٰه اگر تقوی را برای خدا رعایت کند به مسائل زیر موفق می‌شود:

۱ – خدای تعالی در تمام امور برای او فرجی می‌رساند.

۲ – از جایی که گمان ندارد روزی معنوی و مادی‌اش را تأمین می‌کند.

۳ – اگر به خدای تعالی توکل کند خدا او را کفایت می‌نماید.

۴ – مشکلات او را آسان می‌گرداند.

۵ – گناهانش را جبران می‌کند.

۶ – اجرش را بزرگ قرار می‌دهد.

آیه ۷ از سورهٔ مبارکهٔ طلاق

لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَ مَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتاهُ اللَّـهُ لا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلاَّ ما آتاها سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْراً ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیه ۷

آن‌هائی که امکانات وسیعی دارند، باید از امکانات خود انفاق کنند و کسی که روزیش تنگ شده، از آنچه خدا به او داده بدهد، خدا کسی را جز به آن مقداری که به او عنایت کرده، تکلیف نمی‌کند. خدا به زودی بعد از سختی آسانی را قرار می‌دهد. (۷)

برداشت از آیه ۷ (انفاق)

سالک الی اللّه اگر ثروتمند است از ثروتش باید انفاق کند و اگر تنگ دست است باز هم از همان مقداری که دارد انفاق نماید تا خدا بعد از سختی، آسانی را نصیب او گرداند.

آیات ۱۱ – ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ طلاق

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذاباً شَدِيداً فَاتَّقُوا اللَّهَ يا أُولِي الْأَلْبابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْراً ﴿۱۰﴾

رَسُولاً يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيٰاتِ اللّٰهِ مُبَيِّنٰاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا

الصّٰالِحٰاتِ مِنَ الظُّلُمٰاتِ إِلَى النُّورِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَ يَعْمَلْ صٰالِحاً

يُدْخِلْهُ جَنّٰاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰارُ خٰالِدِينَ فِيهٰا أَبَداً قَدْ أَحْسَنَ اللّٰهُ لَهُ

رِزْقاً ﴿١١﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۱۰

خدا برای آن‌ها عذاب سختی آماده کرده است. پس تقوای الهی را ای صاحبان مغزی که ایمان به خدا آورده‌اید، رعایت کنید. قطعاً خدا برای شما چیزی را که از خواب غفلت بیدارتان می‌کند، نازل فرموده است. (۱۰)

پیامبری که بر شما آیات روشن خدا را تلاوت می‌کند تا خارج کند از تاریکیها به نور کسانی را که ایمان آورده و عمل صالح نموده‌اند و کسی که به خدا ایمان بیاورد و عمل صالح کند، خدا او را وارد بهشتهائی می‌کند که از دامن آن‌ها نهرها جاری است که همیشه و دائماً در آن بهشتها خواهد بود و خدا چه نیکو رزقی برای او قرار داده است. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۱۰ (تقوی و تزکیه نفس)

سالک الی اللّٰه باید در کنار مراحل تزکیه نفس تقوی را به خاطر خدا رعایت کند و خود را صاحب مغز و حقیقت معرفی نماید زیرا خدای تعالی قرآن را که یادآوری کننده حقایق فطری او است، بر او نازل فرموده است و هم چنین پیامبرانی را که آیات روشن الهی را به خاطر آن که او را از ظلمات به سوی نور بکشاند تلاوت می‌کنند به سوی او فرستاده است تا او اهل بهشت جاویدان گردند و خدای تعالی رزق نیکویی به او عنایت فرماید.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و شانزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ تحریم»

آیات ۱۲ – ۱

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ ما أَحَلَّ اللّٰهُ لَكَ تَبْتَغي مَرْضاتَ أَزْواجِكَ وَ اللّٰهُ

غَفُورٌ رَحيمٌ ﴿۱﴾ قَدْ فَرَضَ اللّٰهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمانِكُمْ وَ اللّٰهُ مَوْلاكُمْ وَ هُوَ

الْعَليمُ الْحَكيمُ ﴿۲﴾ وَ إِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلى بَعْضِ أَزْواجِهِ حَديثًا فَلَمّا نَبَّأَتْ بِهِ وَ

أَظْهَرَهُ اللّٰهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَ أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمّا نَبَّأَها بِهِ قالَتْ مَنْ

أَنْبَأَكَ هذا قالَ نَبَّأَنِيَ الْعَليمُ الْخَبيرُ ﴿۳﴾ إِنْ تَتُوبا إِلَى اللّٰهِ فَقَدْ صَغَتْ

قُلُوبُكُما وَ إِنْ تَظاهَرا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلاهُ وَ جِبْريلُ وَ صالِحُ الْمُؤْمِنينَ

وَ الْمَلائِكَةُ بَعْدَ ذلِكَ ظَهيرٌ ﴿۴﴾ عَسى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْواجًا

خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِماتٍ مُؤْمِناتٍ قانِتاتٍ تائِباتٍ عابِداتٍ سائِحاتٍ ثَيِّباتٍ وَ

أَبْكارًا ﴿۵﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْليكُمْ نارًا وَقُودُهَا النّاسُ

وَ الْحِجارَةُ عَلَيْها مَلائِكَةٌ غِلاظٌ شِدادٌ لا يَعْصُونَ اللّهَ ما أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ

ما يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ كَفَرُوا لا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ ما كُنْتُمْ

تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسى رَبُّكُمْ

أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنّاتٍ تَجْري مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهارُ يَوْمَ

لا يُخْزِي اللّهُ النَّبِيَّ وَ الَّذينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعى بَيْنَ أَيْديهِمْ وَ

بِأَيْمانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنا أَتْمِمْ لَنا نُورَنا وَ اغْفِرْ لَنا إِنَّكَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ ﴿٨﴾

يا أَيُّهَا النَّبِيُّ جاهِدِ الْكُفّارَ وَ الْمُنافِقينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَأْواهُمْ جَهَنَّمُ وَ

بِئْسَ الْمَصيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً لِلَّذينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ

لُوطٍ كانَتا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبادِنا صالِحَيْنِ فَخانَتاهُما فَلَمْ يُغْنِيا عَنْهُما مِنَ

اللّهِ شَيْئًا وَ قيلَا ادْخُلَا النّارَ مَعَ الدّاخِلينَ ﴿١٠﴾ وَ ضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً لِلَّذينَ

آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قالَتْ رَبِّ ابْنِ لي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَ نَجِّني مِنْ

فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّني مِنَ الْقَوْمِ الظّالِمينَ ﴿١١﴾ وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرانَ الَّتي

أَحْصَنَتْ فَرْجَها فَنَفَخْنا فيهِ مِنْ رُوحِنا وَ صَدَّقَتْ بِكَلِماتِ رَبِّها وَ كُتُبِهِ وَ

ترجمهٔ آیات ۱۲ – ۱

ای پیامبر، چرا آنچه را که خدا برای تو حلال کرده، به خاطر بدست آوردن رضایت همسرانت بر خود حرام می‌کنی؟ و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۱)

قطعاً خدا برای شما راه حلال شدن قسمهایتان را دستور فرموده و خدا مولای شما است و او دانای حکیمی است. (۲)

و زمانی که پیغمبر سرّی را به بعضی از همسرانش گفت و چون آن را افشا کرد و خدا آن را بر پیغمبر ظاهر نمود، بعضی از آن را شناساند و بقیّه را بازگو نکرد. پس وقتی که پیغمبر به او مطلب را خبر داد، آن زن گفت: چه کسی به تو این را خبر داده؟ پیامبر فرمود: دانای آگاهی به من خبر داده است. (۳)

اگر شما دو نفر از کار خود به درگاه خدا توبه کنید که قطعاً دلهایتان منحرف شده و اگر بر ضدّ پیغمبر تظاهر کنید، پس قطعاً سرپرست او خدا است و جبرئیل و شایسته‌ای از مؤمنین و ملائکه بعد از آن پشتیبان اویند. (۴)

امید است که پروردگار او اگر شما را طلاق بدهد، همسرانی بهتر از شما که مسلمان باشند، مؤمن باشند، متواضع باشند، توبه‌کننده باشند، عابد باشند، هجرت‌کننده باشند، غیر باکره یا باکره باشند، عوض شما به او عنایت فرماید. (۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خودتان و اهلتان را از آتشی که هیزمش مردم و سنگها است، نگه دارید. بر آن آتش ملائکه غلاظ و شداد موکّلند که این ملائکه آنچه را که خدا به آن‌ها امر می‌کند، عصیان نمی‌کنند و انجام می‌دهند آنچه به آن‌ها فرمان داده می‌شود. (۶)

ای کسانی که کافر شده‌اید، امروز عذرخواهی نکنید. جز این نیست که آنچه کرده‌اید جزا داده می‌شوید. (۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، توبه کنید به سوی خدا با توبهٔ نصوح. امید است پروردگارتان گناهانتان را جبران کند و در بهشتهائی که از دامن آن‌ها نهرها جاری است داخلتان نماید در روزی که خدا، پیغمبر و کسانی را که با او ایمان آورده‌اند خوار و ذلیل نمی‌کند. نور آن‌ها در پیش رویشان و طرف راستشان در حرکت است. می‌گویند: پروردگار ما، نور ما را برایمان کامل کن و ما را بیامرز که تو بر هر چیزی توانایی. (۸)

ای پیغمبر، با کفّار و منافقین جهاد کن و بر آن‌ها سخت بگیر و مأوای آن‌ها جهنّم است و بد بازگشتی

است. (۹)

خدا برای کسانی که کافر شده‌اند مثلی می‌زند، زن نوح و زن لوط را. آن دو تحت (فرمان) دو نفر از بندگان صالح ما بوده‌اند. پس به آن‌ها خیانت کردند و ارتباط با آن دو پیغمبر برای آن دو زن چیزی از عذاب الهی را از آن‌ها بی‌نیاز نکرد و به آن‌ها گفته شد: در آتش با واردشوندگان شما هم وارد شوید. (۱۰)

و خدا برای کسانی که ایمان آورده‌اند، مثلی می‌زند. زن فرعون زمانی که عرض کرد: پروردگار من، برای من در نزد خودت در بهشت خانه‌ای بنا کن ومرا از فرعون و کارش نجات مرحمت فرما و مرا از مردم ستمگر نجات ده. (۱۱)

و مریم دختر عمران آن خانمی که دامنش را پاک نگه داشت، پس ما از روحمان در آن دمیدیم و سخنان و کتابهای پروردگارش را تصدیق کرد و از مطیعان و خشوع‌کنندگان بود. (۱۲)

برداشت از آیات ۱۲ – ۱ (برداشت‌هایی از سورهٔ تحریم)

سالک الی اللّٰه باید از سورهٔ مبارکه تحریم معارف و حقایق زیر را استفاده کند و به کار ببندد:

۱ – خود را آن چنان در صراط مستقیم دین قرار دهد که هر چه را که خدا حرام کرده، حرام بداند و هر چه را که خدا حلال کرده، حلال بداند و رعایت حال نزدیک‌ترین کسانی که با او هستند و جلب رضایت آن‌ها را در این ارتباط نکند و بداند که حتی خدای تعالی راه حلال شدن قسم‌ها را دستور داده و خدا فرماندهٔ بامحبتی نسبت به بندگان خودش می‌باشد.

۲ – سالک الی اللّٰه نباید اسرار دیگران را افشاء کند اگر چه همسر او باشد.

۳ – باید بداند که خدای تعالی بعضی از خبرهای پنهانی را به پیامبر اکرم ﷺ می‌دهد و اولیای خدا که به پیامبر اکرم ﷺ اقتدا کرده‌اند از بسیاری از اخبار سرّی مطلع‌اند.

۴ – سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی ولی مؤمنین است و حضرت جبرئیل و علی بن ابیطالب ﷺ و یازده فرزندش ﷺ و کلیّهٔ ملائکه پشتیبان خدا هستند.

۵ – اگر انسان، دوستان یا همسر موافقی در راه ایمان نداشته باشد و برای خدا از آن‌ها صرف نظر کند خدای تعالی دوستان و همسران پاک و پاکیزه‌ای که بندهٔ خدا باشند به او عنایت می‌کند.

۶ – سالک الی اللّٰه باید علاوه بر آن که خودش را از آتش جهنم نجات می‌دهد اهل و عیالش را هم از آتش جهنم حفظ کند و نگذارد آن‌ها از صراط مستقیم منحرف شوند.

۷ – سالک الی الله تا می‌تواند باید کاری که مجبور شود از خدا و مردم معذرت خواهی کند انجام ندهد.

۸ – سالک الی اللّٰه باید پس از یقظه و بیداری توبهٔ نصوح کند که اگر توبه‌ای که بازگشت نداشته باشد، انجام داد، خدای تعالی گناهان گذشته‌اش را جبران می‌کند و وارد بهشتش می‌نماید و اگر پیروی از پیامبر اکرم ﷺ بکند خوار و ذلیل نمی‌شود بلکه وسائل هدایتش پیشاپیش او را به کمالات می‌رساند و خدای تعالی برای موفقیت و تزکیه نفس و کمالاتش دعایش را مستجاب می‌کند زیرا خدای تعالی بر هر چیزی قادر است.

۹ – سالک الی اللّٰه باید با کفار و منافقین جهاد کند یعنی آن‌ها را به هر نحوی که هست به طرف حقیقت دعوت کند و اگر دعوتش را قبول نکردند در دوری از آن‌ها سخت بگیرد زیرا در آخرت مأوای آن‌ها جهنم است.

۱۰ – مردهای سالک الی اللّٰه باید به هر نحوی که هست با شرح صدر با همسرانشان زندگی کنند و سخن از جدایی و طلاق نگویند آن چنان که حضرت نوح علیه‌السلام و حضرت لوط علیه‌السلام تا لحظه‌ای که خدا بر زنهای آن‌ها غضب فرمود از آن‌ها جدا نشدند.

۱۱ – خانم‌های سالک الی اللّٰه باید حضرت آسیه علیهاالسلام همسر فرعون را الگوی خود قرار دهند و آن چنان با شرح صدر با شوهرهایشان در هر وضعی که شوهرها باشند زندگی کنند تا مانند حضرت آسیه علیهاالسلام مورد لطف پروردگار قرار بگیرند. آسیه علیهاالسلام در ردیف زنهای بزرگ عالم مانند حضرت خدیجه کبری علیهاالسلام و حضرت مریم علیهاالسلام و حضرت حوا علیهاالسلام قرار گرفت با این که نه همسر پیغمبر بود و نه مادر پیغمبر بلکه تنها به خاطر بندگی خدا به آن مقام رسید.

۱۲ – خانم‌های سالک الی اللّٰه باید در عبادت و بندگی و درستی و صداقت و پاکدامنی به حضرت مریم علیهاالسلام اقتدا کنند تا مورد لطف پروردگار قرار گیرند.

«سورهٔ مبارکهٔ ملک»

آیات ۲۲ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ ملک

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

هُوَ الَّذي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولاً فَامْشُوا في مَناكِبِها وَ كُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَ

إِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّماءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذا هِيَ

تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّماءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ

نَذيرِ ﴿١٧﴾ وَ لَقَدْ كَذَّبَ الَّذينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كانَ نَكيرِ ﴿١٨﴾ أَ وَ لَمْ يَرَوْا

إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صافّاتٍ وَ يَقْبِضْنَ مايُمْسِكُهُنَّ إِلاَّ الرَّحْمنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ

بَصيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هذَا الَّذي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمنِ إِنِ

الْكافِرُونَ إِلاّ في غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هذَا الَّذي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ

لَجُّوا في عُتُوٍّ وَ نُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَ فَمَنْ يَمْشي مُكِبًّا عَلى وَجْهِهِ أَهْدى أَمَّنْ يَمْشي سَوِيًّا

عَلى صِراطٍ مُسْتَقيمٍ ﴿٢٢﴾

ترجمهٔ آیات ۲۲ – ۱۵

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

خدا آن کسی است که زمین را رام شما کرد. پس بر او سوار بشوید و بروید و از روزی خدا بخورید که بازگشت همه به سوی او است. (۱۵)

آیا شما در امانید از کسی که در آسمان است اینکه زمین را بشکافد و شما را فرو ببرد، پس ناگهان آن زمین به لرزش خود ادامه دهد؟ (۱۶) یا اینکه از کسی که در آسمان است، در امانید از اینکه بر شما باد تندی بفرستد؟ پس به زودی خواهید دانست که ترساننده‌های من چگونه بوده‌اند. (۱۷) و قطعاً کسانی که قبل

از آن‌ها بوده‌اند، تکذیب کردند. پس چگونه بود مجازات من؟ (۱۸)

آیا به پرندگانی که بالای سر آن‌ها است که بال خود را پهن می‌کنند و جمع می‌کنند، نگاه نمی‌کنند؟ آن‌ها را جز خدای رحمن چیزی نگه نمی‌دارد. قطعاً او به هر چیزی بیناست. (۱۹)

آیا این کسی که او برای شما لشگری است، شما را غیر از خدای رحمان یاری می‌کند؟ کافران جز در غرور نیستند. (۲۰)

یا این کسی که به شما روزی می‌دهد، اگر روزیش را نگه دارد؟ بلکه آن‌ها در سرکشی و فرار در حال لجاجت‌اند. (۲۱) آیا کسی که به رو افتاده و راه می‌رود، بیشتر هدایت شده یا کسی که درست در راه راست قدم بر می‌دارد؟ (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ – ۱۵ (پندهای قرآنی)

سالک الی اللّٰه باید از آیات پانزده تا آیهٔ بیست و دوم سورهٔ ملک این پندها را دریافت دارد:

۱ – سالک الی اللّٰه باید از زمین بهره برداری کند و از رزقی که خدا از زمین به او می‌دهد کمال استفاده را نموده و از خدای تعالی متشکر باشد.

۲ – به خدای تعالی ایمان داشته باشد تا در امن الهی زندگی کند.

۳ – اگر راه صلاح را در پیش بگیرد از عذاب‌های ناگهانی الهی در امان است.

۴ – نشانه‌های الهی را در همه چیز با چشم عبرت ببیند و پرنده‌ها را که خدا در فضا نگه داشته آن‌ها را مشاهده کند.

۵ – رحمانیت و مهربانی عام پروردگار را در همه چیز ببیند و کفر و غرور را کناری بگذارد.

۶ – سالک الی اللّٰه نباید با خدای تعالی سرکشی و لجاجت کند و دستورات او را باید دقیقاً عمل نماید.

۷ – سالک الی اللّٰه باید برای خود راهنمایی که در صراط مستقیم باشد در مقابل کج رویهای دیگران انتخاب کند و از خدای تعالی در هر حال کمک بگیرد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و هفدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ قلم»

آیات ۹ – ۸ از سورهٔ مبارکهٔ قلم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَلاٰ تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿۸﴾ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۸

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

پس تکذیب‌کنندگان را اطاعت نکن. (۸)

آن‌ها دوست دارند که تو نرمش نشان دهی تا آن‌ها هم نرمش نشان دهند. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۸ (دروغ‌پردازی)

سالک الی اللّٰه نباید از دروغ پردازان اطاعت کند زیرا دروغ پردازان دوست دارند مردم در مقابل دروغ شان نرمش نشان دهند.

آیات ۱۴ – ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ قلم

وَ لاٰ تُطِعْ كُلَّ حَلاّٰفٍ مَهِينٍ ﴿۱۰﴾ هَمّٰازٍ مَشّٰاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿۱۱﴾ مَنّٰاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿۱۲﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿۱۳﴾ أَنْ كٰانَ ذٰا مٰالٍ وَ بَنِينَ ﴿۱۴﴾

ترجمهٔ آیات ۱۴ – ۱۰

و از کسی که بسیار قسم می‌خورد و پست است، اطاعت نکن. (۱۰)

کسی که عیب‌جو است و به نمّامی می‌رود. (۱۱)

بسیار مانع کار خوب است، متجاوز گناهکاری است. (۱۲)

بعد از آن کینه‌توز و خشن و زنازاده است. (۱۳) به خاطر آنکه صاحب مال و فرزندان است. (۱۴)

برداشت از آیات ۱۴ – ۱۰ (قسم خوردن)

سالک الی اللّٰه از کسی که بسیار قسم می‌خورد و خودش را پست نشان می‌دهد و عیب جوی مردم و نمام است و مانع کارهای خوب است و متجاوز و گناهکار است و کینه توز و بداخلاق و معصیت کار است نباید اطاعت کند و اطاعت از آن کس نباید به خاطر آن که ثروت و فرزندان زیادی دارد باشد.

آیات ۱۶ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ قلم

إِذٰا تُتْلىٰ عَلَيْهِ آيٰاتُنٰا قٰالَ أَسٰاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۵﴾ سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿۱۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶ – ۱۵

وقتی که بر او آیات ما تلاوت می‌شود، می‌گوید: افسانه‌های قدیمیها است. (۱۵)

ما به زودی بر بینی او علامت ننگ می‌گذاریم. (۱۶)

برداشت از آیات ۱۶ – ۱۵ (تکذیب آیات الهی)

سالک الی اللّٰه نباید گوش به گفتار کسانی که آیات خدا را تکذیب می‌کنند و علامت ننگ بر آن‌ها زده شده است، بدهد.

آیات ۳۶ – ۳۴ از سورهٔ مبارکهٔ قلم

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰاتِ النَّعِيمِ ﴿۳۴﴾ أَ فَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾

مٰا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۳۶﴾

ترجمهٔ آیات ۳۶ – ۳۴

قطعاً برای متّقین نزد پروردگارشان بهشتهای پر نعمتی است. (۳۴)

آیا ما مسلمانان را مانند مجرمین قرار می‌دهیم؟ (۳۵)

شما را چه شده؟ چگونه حکم می‌کنید؟ (۳۶)

برداشت از آیات ۳۶ – ۳۴ (رعایت تقوی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که اگر تقوی را در تمام عمر رعایت کند به بهشت پر نعمتی خواهد رسید. و خدای تعالی مسلمین را مانند مجرمین قرار نمی‌دهد. بلکه مسلمین را در ناز و نعمت قرارشان خواهد داد.

آیات ۵۰ – ۴۸ از سورهٔ مبارکهٔ قلم

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَ لاٰ تَكُنْ كَصٰاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نٰادىٰ وَ هُوَ مَكْظُومٌ ﴿۴۸﴾

لَوْ لاٰ أَنْ تَدٰارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرٰاءِ وَ هُوَ مَذْمُومٌ ﴿۴۹﴾ فَاجْتَبٰاهُ

رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصّٰالِحِينَ ﴿۵۰﴾

ترجمهٔ آیات ۵۰ – ۴۸

پس به حکم پروردگارت صبر کن و مثل یونس نباش، آن وقتی که با اندوه خدا را خواند. (۴۸) اگر نعمتی از طرف پروردگارش به کمکش نیامده بود، به زمین خشک بیرون می‌افتاد و او مذمّت شده بود. (۴۹)

پس پروردگارش او را پذیرفت و او را از صالحان قرارش داد. (۵۰)

برداشت از آیات ۵۰ – ۴۸ (صبر)

سالک الی اللّٰه باید بسیار صبور و بردبار باشد و به خاطر کم صبری خود را مورد غضب پروردگار قرار ندهد و مانند حضرت یونس علیه‌السلام که به خاطر مختصر ضیق صدری خود را به زندان الهی مبتلا نمود، نباشد. و اگر چنین شد فوراً با ذکر یونسیه از پروردگارش نعمتش را دوباره دریافت کند تا مورد مذمت خدا قرار نگیرد و خدا او را بپذیرد و از بندگان صالح خود قرارش دهد.

آیات ۵۲ – ۵۱ از سورهٔ مبارکهٔ قلم

وَ إِنْ يَكٰادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصٰارِهِمْ لَمّٰا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَ يَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿۵۱﴾ وَ مٰا هُوَ إِلاّٰ ذِكْرٌ لِلْعٰالَمِينَ ﴿۵۲﴾

ترجمهٔ آیات ۵۲ – ۵۱

و کسانی که کافر شده‌اند، وقتی که قرآن را می‌شنیدند چیزی نمانده بود که با چشمشان تو را بزنند و می‌گویند: قطعاً او دیوانه است. (۵۱)

و حال آنکه قرآن جز این نیست که یادآوری‌کننده برای جهانیان است. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۲ – ۵۱ (چشم زخم)

سالک الی اللّٰه باید خود را از چشم زخم و توجه عمیق دیگران نگه دارد تا او را متهم نکنند و باید به وسیلهٔ آیات قرآن، مردم را از خواب غفلت بیدار کند.

«سورهٔ مبارکهٔ الحاقه»

آیات ۱۲ – ۱۰ از سورهٔ مبارکهٔ الحاقه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رٰابِيَةً ﴿۱۰﴾ إِنّٰا لَمّٰا طَغَى الْمٰاءُ حَمَلْنٰاكُمْ فِي

الْجٰارِيَةِ ﴿۱۱﴾ لِنَجْعَلَهٰا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَ تَعِيَهٰا أُذُنٌ وٰاعِيَةٌ ﴿۱۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲ – ۱۰

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

پس فرستادهٔ پروردگارشان را عصیان کردند و خدا آن‌ها را به عذاب شدیدی گرفتار فرمود. (۱۰)

قطعاً زمانی که آب طغیان کرد، ما شما را در کشتی که حرکت می‌کرد، سوار کردیم. (۱۱)

تا ما آن را وسیلهٔ تذکّری برای شما قرار دهیم تا گوشهای شنوا آن را بگیرند و بفهمند. (۱۲)

برداشت از آیات ۱۲ – ۱۰ (مواعظ الهی)

سالک الی اللّٰه باید از مواعظ الهی سرپیچی نکند والا دچار عذاب شدید پروردگار واقع می‌گردد چنان که اقوام گذشته با عصیان‌شان به وسیله عذاب‌هایی از قبیل طغیان آب و عذاب‌های شدید در دنیا دچار عذاب گردیدند و همه را خدای تعالی وسیلهٔ تذکری برای دیگران قرار داد تا شاید گوش شنوا داشته باشند و حقایق را بفهمند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و هجدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۲ – ۳۳ از سورهٔ مبارکهٔ الحاقه

إِنَّهُ كانَ لا يُؤْمِنُ بِاللّهِ الْعَظيمِ ﴿۳۳﴾ وَ لا يَحُضُّ عَلى طَعامِ الْمِسْكينِ ﴿۳۴﴾

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هاهُنا حَميمٌ ﴿۳۵﴾ وَ لا طَعامٌ إِلاّ مِنْ غِسْلينٍ ﴿۳۶﴾ لا يَأْكُلُهُ إِلاَّ

الْخاطِؤُنَ ﴿۳۷﴾ فَلا أُقْسِمُ بِما تُبْصِرُونَ ﴿۳۸﴾ وَ ما لا تُبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ

رَسُولٍ كَريمٍ ﴿۴۰﴾ وَ ما هُوَ بِقَوْلِ شاعِرٍ قَليلاً ما تُؤْمِنُونَ ﴿۴۱﴾ وَ لا بِقَوْلِ

كاهِنٍ قَليلاً ما تَذَكَّرُونَ ﴿۴۲﴾ تَنْزيلٌ مِنْ رَبِّ الْعالَمينَ ﴿۴۳﴾ وَ لَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنا

بَعْضَ الْأَقاويلِ ﴿۴۴﴾ لَأَخَذْنا مِنْهُ بِالْيَمينِ ﴿۴۵﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنا مِنْهُ الْوَتينَ ﴿۴۶﴾ فَما

مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حاجِزينَ ﴿۴۷﴾ وَ إِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقينَ ﴿۴۸﴾ وَ إِنّا لَنَعْلَمُ أَنَّ

مِنْكُمْ مُكَذِّبينَ ﴿۴۹﴾ وَ إِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكافِرينَ ﴿۵۰﴾ وَ إِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقينِ ﴿۵۱﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظيمِ ﴿۵۲﴾

سپس او را در زنجیری که طولش هفتاد ذرع است ببندید. (۳۲)
قطعاً او به خدای عظیم ایمان نمی‌آورد. (۳۳) و مردم را بر اطعام مساکین تشویق نمی‌کرد. (۳۴)
پس او در اینجا امروز حمایت و دوستی ندارد. (۳۵) و خوراکی جز چرک و خون نخواهد داشت. (۳۶)
او غذائی جز آنچه خطاکاران می‌خورند، نخواهد خورد. (۳۷)
پس نه، قسم به آنچه می‌بینید. (۳۸) و آنچه نمی‌بینید. (۳۹)
قطعاً این قرآن گفتار رسول کریمی است. (۴۰) و آن سخن شاعری نیست، امّا کم ایمان می‌آورید. (۴۱)
و گفتهٔ کاهنی نیست، امّا کم متذکّر می‌شوید. (۴۲) نازل شده‌ای از جانب پروردگار جهانیان است. (۴۳)
و اگر او بر ما بعضی گفته‌ها را می‌بست. (۴۴) ما او را با قدرت کاملمان می‌گرفتیم. (۴۵)
سپس رگ وتینش را قطع می‌کردیم. (۴۶) پس احدی از شما نمی‌توانست از او مانع شود. (۴۷)
و قطعاً آن قرآن یادآوری برای متّقین است. (۴۸) و قطعاً ما می‌دانیم که عدّه‌ای از شما تکذیب کننده‌اند. (۴۹)
و حتماً آن مایهٔ حسرت کافران است. (۵۰) و قطعاً آن حقّ است، یقین است. (۵۱)
پس بنام پروردگار عظیمت تسبیح کن. (۵۲)

برداشت از آیات ۵۲ – ۳۳ (عظمت قرآن و تذکر عالم ارواح)

سالک الی اللّٰه باید از آیاتی که تلاوت شد استفاده‌های زیر را بکند:

۱ – اگر می‌خواهد به عذاب الهی مبتلا نشود به خدای با عظمت ایمان بیاورد.

۲ – به مساکین رسیدگی کند و مانع اطعام آن‌ها نشود.

۳ – اگر می‌خواهد روز قیامت دوستان و اولیای خدا او را تزکیه نفس کنند با ایمان کامل به مردم کمک کند.

۴ – باید بداند که قرآن کلام خدا است و کتابی است که حتی حروفش را خدای تعالی تنظیم کرده ولی از زبان پیامبر کریمی صادر شده و او شاعر و کاهن و جادوگر نبوده است.

۵ – باید سالک الی اللّٰه در خصوص رسول اکرم ﷺ و قرآن معتقد باشد که قرآن به این صورت که نازل شده برای تذکر است و از جانب مربی جهانیان به دست ما برای تربیت ما رسیده است.

۶ – پیغمبر اکرم ﷺ و یا هر کس دیگر حق ندارند به خدای تعالی در قرآن و تفسیر آن جمله‌ای را اضافه بر آن چه که هست ببندند و به او نسبت بدهند زیرا در این صورت تربیت الهی از صراط مستقیم خارج می‌شود و خدا را به غضب در می‌آورد.

۷ – اگر دانشمندی تفسیر به رأی کند و یا آیه‌ای در قرآن و یا جمله‌ای به عنوان قرآن عمداً برای مردم بیان کند خدا رگ حیات او را می‌زند و کسی نمی‌تواند مانع غضب الهی گردد.

۸ – قرآن برای اهل تقوی و کسانی که در راه تزکیه نفس زحمت کشیده‌اند و فطرت خود را ظاهر نموده‌اند یادآوری علومی است که در عالم ارواح یاد گرفته‌اند.

۹ – آن‌هایی که به دروغ تزکیه نفس را به خود بسته‌اند و اعمالشان مخالف تزکیه نفس و عمل به قرآن است در نزد خدا شناخته شده‌اند و خدا آن‌ها را در روز قیامت مؤاخذه خواهد فرمود.

۱۰ – چون در قیامت همهٔ معارفی که در عالم ارواح به ما تعلیم داده‌اند به طور حق الیقینی زیر سایهٔ قرآن به یادمان می‌آید اگر کفران آن را کرده باشیم حسرت زیادی خواهیم خورد والا هیچ خوف و حزنی نخواهیم داشت.

۱۱ – ما باید نشانه‌های خدا و خلقت خدای عظیم و تربیت او در جمیع عالم را از همهٔ عیوب پاک بدانیم و خدای عظیم را صبح و شام تسبیح بگوییم.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و نوزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ معارج»

آیات ۴۴ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ معارج

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

سَأَلَ سائِلٌ بِعَذابٍ واقِعٍ ﴿۱﴾ لِلْكافِرينَ لَيْسَ لَهُ دافِعٌ ﴿۲﴾ مِنَ اللّٰهِ ذِي

الْمَعارِجِ ﴿۳﴾ تَعْرُجُ الْمَلائِكَةُ وَ الرُّوحُ إِلَيْهِ في يَوْمٍ كانَ مِقْدارُهُ خَمْسينَ أَلْفَ

سَنَةٍ ﴿۴﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَميلاً ﴿۵﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعيدًا ﴿۶﴾ وَ نَراهُ قَريبًا ﴿۷﴾

يَوْمَ تَكُونُ السَّماءُ كَالْمُهْلِ ﴿۸﴾ وَ تَكُونُ الْجِبالُ كَالْعِهْنِ ﴿۹﴾ وَ لا يَسْئَلُ حَميمٌ

حَميمًا ﴿۱۰﴾ يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدي مِنْ عَذابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنيهِ ﴿۱۱﴾ وَ

صاحِبَتِهِ وَ أَخيهِ ﴿۱۲﴾ وَ فَصيلَتِهِ الَّتي تُؤْويهِ ﴿۱۳﴾ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ جَميعًا ثُمَّ

يُنْجيهِ ﴿۱۴﴾ كَلاّ إِنَّها لَظى ﴿۱۵﴾ نَزّاعَةً لِلشَّوى ﴿۱۶﴾ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَ

تَوَلّى ﴿۱۷﴾ وَ جَمَعَ فَأَوْعى ﴿۱۸﴾ إِنَّ الْإِنْسانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿۱۹﴾ إِذا مَسَّهُ الشَّرُّ

جَزُوعًا ﴿۲۰﴾ وَ إِذا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿۲۱﴾ إِلاَّ الْمُصَلِّينَ ﴿۲۲﴾ الَّذينَ هُمْ عَلى

صَلاتِهِمْ دائِمُونَ ﴿۲۳﴾ وَ الَّذينَ في أَمْوالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿۲۴﴾ لِلسّائِلِ وَ

الْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَ الَّذينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَ الَّذينَ هُمْ مِنْ عَذابِ

رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَ الَّذينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ

حافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلاّ عَلى أَزْواجِهِمْ أَوْ ما مَلَكَتْ أَيْمانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ

مَلُومينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغى وَراءَ ذلِكَ فَأُولئِكَ هُمُ العادُونَ ﴿٣١﴾ وَ الَّذينَ

هُمْ لِأَماناتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ راعُونَ ﴿٣٢﴾ وَ الَّذينَ هُمْ بِشَهاداتِهِمْ قائِمُونَ ﴿٣٣﴾

وَ الَّذينَ هُمْ عَلى صَلاتِهِمْ يُحافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُولئِكَ في جَنّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

فَمالِ الَّذينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعينَ ﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمينِ وَ عَنِ الشِّمالِ عِزينَ ﴿٣٧﴾ أَ

يَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلاّ إِنّا خَلَقْناهُمْ مِمّا

يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ فَلا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشارِقِ وَ الْمَغارِبِ إِنّا لَقادِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلى أَنْ

نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَ ما نَحْنُ بِمَسْبُوقينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَ يَلْعَبُوا حَتّى

يُلاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْداثِ سِراعًا

كَأَنَّهُمْ إِلى نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾ خاشِعَةً أَبْصارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذلِكَ الْيَوْمُ

الَّذي كانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

ترجمهٔ آیات ۴۴ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

سؤال کرد سؤال‌کننده‌ای عذابی را که واقع شد. (۱)

برای کافران از آن عذاب دفع‌کننده‌ای نخواهد بود. (۲)

از طرف خدائی که ملائکه‌اش بالا می‌روند. (۳)

ملائکه و روح در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است، به سوی او بالا می‌روند. (۴) پس بردباری کن، صبر خوبی پیشه کن. (۵)

آن‌ها آن روز را دور می‌بینند. (۶) و ما آن را نزدیک می‌بینیم. (۷)

روزی که آسمان مانند مس گداخته می‌شود. (۸)

و کوهها مانند پشم رنگین حلاّجی شده خواهد شد. (۹)

و دوستی از دوستش سؤال نمی‌کند. (۱۰)

آن‌ها را نشان می‌دهند، گناهکار دوست دارد که فرزندش را در مقابل عذاب آن روز فدا کند. (۱۱) و زنش و برادرش را. (۱۲) و قبیله‌اش را که به او پناه می‌دادند. (۱۳) و همگی آن‌ها که در روی زمین هستند را (فدا کند) تا نجاتش دهند. (۱۴)

هرگز چنین نخواهد شد. قطعاً آن شعله‌های سوزان است. (۱۵) تمام پوست بدن را می‌کند. (۱۶)

کسی که فرار کرده و روگردانده، صدایش می‌زند. (۱۷) و جمع کرد پس ذخیره نمود. (۱۸)

قطعاً انسان حریص و کم‌طاقت آفریده شده است. (۱۹) وقتی که بدی به او می‌رسد، جزع می‌کند. (۲۰)

و وقتی که خوبی به او می‌رسد، مانع می‌شود. (۲۱)

مگر نمازگزاران. (۲۲) همان کسانی که در نمازشان مداومت دارند. (۲۳)

و کسانی که در اموالشان حقّ معلومی است. (۲۴)

برای سؤال‌کننده و کسی که محروم است. (۲۵)

و کسانی که روز جزا را تصدیق می‌کنند. (۲۶)

و کسانی که آن‌ها از عذاب پروردگارشان می‌ترسند. (۲۷)

زیرا قطعاً عذاب پروردگارشان (برای هیچ کس) امن نمی‌شود. (۲۸)

و کسانی که دامنشان را حفظ می‌کنند. (۲۹)

مگر برای همسرانشان یا برای کنیزانشان که این‌ها مورد سرزنش نیستند. (۳۰)

پس کسی که غیر آن را بخواهد، آن‌ها همان متجاوزین‌اند. (۳۱)

و همان کسانی که آن‌ها امانتها و تعهّداتشان را رعایت می‌کنند. (۳۲)

و همان کسانی که آن‌ها به شهادتهایشان ایستادگی می‌کنند. (۳۳)

و همان کسانی که آن‌ها نمازشان را مواظبت می‌کنند. (۳۴)

این دسته در بهشتها، گرامی داشته می‌شوند. (۳۵)

پس کافران را چه می‌شود که به طرف تو با شتاب می‌آیند؟ (۳۶) گروه گروه از طرف راست و از طرف چپ. (۳۷)

آیا هر شخصی از آن‌ها طمع دارد که در بهشت پر نعمت داخل شود؟ (۳۸)

هرگز، ما آن‌ها را از آنچه می‌دانند آفریدیم. (۳۹)

پس نه، قسم می‌خورم به پروردگار مشرقها و مغربها که قطعاً ما قدرت داریم. (۴۰)

که آن‌ها را به بهتر از آن‌ها تبدیل کنیم و بر ما هرگز آن‌ها سبقت نمی‌گیرند. (۴۱)

پس آن‌ها را به حال خود وابگذار تا در دنیا فرو روند و بازی کنند تا وقتی روزشان را که به آن‌ها وعده داده شده است، ملاقات نمایند. (۴۲)

روزی که از قبرها با سرعت بیرون می‌آیند، مثل این است که آن‌ها به سوی بتهای خود می‌شتابند. (۴۳)

در حالی که چشمهایشان از خشوع پایین افتاده، ذلّت و خواری بر آن‌ها مستولی شده، این است روزی که وعده داده می‌شدند. (۴۴)

برداشت از آیات ۴۴ – ۱ (آنچه باید سالک الی اللّٰه عمل کند)

سالک الی اللّٰه باید از سورهٔ مبارکه معارج برداشتهای زیر را داشته باشد:

۱ – همیشه از خدای تعالی لطف و رحمت و مغفرت را طلب کند و نسبت به حقیقت و ولایت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام، حسادت نکند.

۲ – دارای بردباری و صبر خوبی باشد و استقامت را از دست ندهد.

۳ – هر چیزی را که کفار از الطاف الهی بعید می‌دانند او نزدیک بداند و وعده‌های الهی را مسلم تصور کند.

۴ – عذاب روز قیامت را برای کفار و مشرکین قطعی بداند و سختی آن عذاب را اهمیت بدهد.

۵ – یقیناً انسان اگر تزکیه نفس نکند حریص و کم طاقت خواهد بود که وقتی به او ناراحتی می‌رسد جزع و فزع می‌کند و وقتی که به او خوبی می‌رسد ظرفیت پذیرش آن را ندارد.

۶ – باید انسان با خواندن نماز خود را به کمالات برساند و تا می‌تواند مداومت به نماز داشته باشد زیرا فرموده‌اند: نماز بهترین موضوعات است.

۷ – در اموال سالک الی اللّٰه برای سؤال کنندگان و کسانی که از مال دنیا محروم‌اند حق معینی از خمس و زکات وجود دارد، که باید آن را بپردازد.

۸ – روز جزا را قبول داشته باشد و از عذاب الهی بترسد.

۹ – دامن خود را از آلودگی پاک نگه دارد و تنها با همسران و آن‌هایی که به دست خود خریده است ابراز شهوت و شهوت جنسی کند.

۱۰ – امانت دار باشد و عهد خود را رعایت کند.

۱۱ – شهادت خود را هیچ گاه انکار نکند و پایبند به آن باشد.

۱۲ – نمازها را اول وقت و صحیح بخواند و احکام آن را حفظ کند.

۱۳ – خدای تعالی را بر همه چیز قادر بداند و عالم را به ارادهٔ او قائم بداند.

۱۴ – سالکین الی اللّٰه باید نسبت به کفار بی‌اعتنا باشند و در بازی آن‌ها شرکت نکنند که روز قیامت خدای تعالی کفار را به جزای اعمالشان می‌رساند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیستم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ نوح»

آیات ۲۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ نوح

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنّا أَرْسَلْنا نُوحًا إِلى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذابٌ
أَليمٌ ﴿۱﴾ قالَ يا قَوْمِ إِنّي لَكُمْ نَذيرٌ مُبينٌ ﴿۲﴾ أَنِ اعْبُدُوا اللّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ
أَطيعُونِ ﴿۳﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَ يُؤَخِّرْكُمْ إِلى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ
اللّهِ إِذا جاءَ لا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴﴾ قالَ رَبِّ إِنّي دَعَوْتُ قَوْمي لَيْلاً
وَ نَهارًا ﴿۵﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعائي إِلاّ فِرارًا ﴿۶﴾ وَ إِنّي كُلَّما دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ
جَعَلُوا أَصابِعَهُمْ في آذانِهِمْ وَ اسْتَغْشَوْا ثِيابَهُمْ وَ أَصَرُّوا وَ اسْتَكْبَرُوا
اسْتِكْبارًا ﴿۷﴾ ثُمَّ إِنّي دَعَوْتُهُمْ جِهارًا ﴿۸﴾ ثُمَّ إِنّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَ أَسْرَرْتُ لَهُمْ
إِسْرارًا ﴿۹﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كانَ غَفّارًا ﴿۱۰﴾ يُرْسِلِ السَّماءَ عَلَيْكُمْ
مِدْرارًا ﴿۱۱﴾ وَ يُمْدِدْكُمْ بِأَمْوالٍ وَ بَنينَ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ جَنّاتٍ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ
أَنْهارًا ﴿۱۲﴾ ما لَكُمْ لا تَرْجُونَ لِلّهِ وَقارًا ﴿۱۳﴾ وَ قَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوارًا ﴿۱۴﴾ أَ لَمْ

تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبْعَ سَماواتٍ طِباقًا ﴿١٥﴾ وَ جَعَلَ الْقَمَرَ فيهِنَّ نُورًا وَ
جَعَلَ الشَّمْسَ سِراجًا ﴿١٦﴾ وَ اللّٰهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَباتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعيدُكُمْ
فيها وَ يُخْرِجُكُمْ إِخْراجًا ﴿١٨﴾ وَ اللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِساطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا
مِنْها سُبُلاً فِجاجًا ﴿٢٠﴾ قالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْني وَ اتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ
مالُهُ وَ وَلَدُهُ إِلاّ خَسارًا ﴿٢١﴾ وَ مَكَرُوا مَكْرًا كُبّارًا ﴿٢٢﴾ وَ قالُوا لا تَذَرُنَّ
آلِهَتَكُمْ وَ لا تَذَرُنَّ وَدًّا وَ لا سُواعًا وَ لا يَغُوثَ وَ يَعُوقَ وَ نَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَ قَدْ
أَضَلُّوا كَثيرًا وَ لا تَزِدِ الظّالِمينَ إِلاّ ضَلالاً ﴿٢٤﴾ مِمّا خَطيئاتِهِمْ أُغْرِقُوا
فَأُدْخِلُوا نارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَنْصارًا ﴿٢٥﴾ وَ قالَ نُوحٌ رَبِّ لا
تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكافِرينَ دَيّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبادَكَ
وَ لا يَلِدُوا إِلاّ فاجِرًا كَفّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لي وَ لِوالِدَيَّ وَ لِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ
مُؤْمِنًا وَ لِلْمُؤْمِنينَ وَ الْمُؤْمِناتِ وَ لا تَزِدِ الظّالِمينَ إِلاّ تَبارًا ﴿٢٨﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً ما نوح را به سوی قومش فرستادیم، اینکه قومت را قبل از آنکه عذاب دردناکی به آن‌ها برسد، بترسان. (۱)

نوح گفت: ای قومِ من، قطعاً من برای شما ترسانندهٔ آشکاری هستم. (۲)

اینکه خدا را بندگی کنید و تقوای او را رعایت کنید و مرا اطاعت نمایید. (۳)

تا بعضی از گناهان شما را ببخشد و اجل شما را تا زمان مقدّر به تأخیر بیندازد. قطعاً زمانی که وقتِ مقدّر خدا برسد تأخیر نمی‌شود، اگر شما می‌دانستید. (۴)

نوح گفت: پروردگار من، قطعاً من شب و روز قومم را دعوت کردم. (۵)

پس دعوت من جز بر فرارشان چیزی نیفزود. (۶)

و من هر وقت آن‌ها را طلبیدم برای اینکه تو آن‌ها را ببخشی، انگشتها را در گوشهایشان قرار دادند و لباسهای خود را به سر کشیدند و اصرار کردند و هر چه بیشتر تکبّر نمودند. (۷)

سپس قطعاً من آن‌ها را علنی دعوت کردم. (۸)

سپس من به آن‌ها اعلام نمودم و در خلوت و پنهانی به آن‌ها گفتم. (۹)

پس گفتم: طلب بخشش کنید از پروردگارتان، قطعاً او بسیار آمرزنده است. (۱۰)

تا از آسمان بر شما پی در پی باران بفرستد. (۱۱)

و بوسیلهٔ اموال و فرزندان شما را کمک کند و برای شما بهشتهائی قرار دهد و برایتان نهرهائی قرار بدهد. (۱۲)

شما را چه شده که برای خدا عظمت و وقاری در نظر نمی‌گیرید. (۱۳)

و حال اینکه شما را قطعاً در مراحل مختلف خلق کرده است. (۱۴)

آیا نمی‌بینید چگونه خدا هفت آسمان را طبقه طبقه آفریده است؟ (۱۵)

و ماه را در این آسمانها نوری و خورشید را چراغ فروزانی قرار داده است. (۱۶)

و خدا شما را از زمین مانند گیاهی رویانده است. (۱۷)

سپس شما را در زمین بر می‌گرداند و شما را بار دیگر از زمین کاملاً خارج می‌کند. (۱۸)

و خدا برای شما زمین را پهن قرار داده است. (۱۹)

تا از راهها و درّه‌های آن بگذرید. (۲۰)

نوح عرض کرد: پروردگار من، قطعاً آن‌ها نافرمانی مرا کردند و از کسی پیروی نمودند که مال و اولادش جز خسارت چیزی بر آن‌ها زیاد نکرد. (۲۱)

و حیله و مکر بزرگی به کار انداختند. (۲۲)

و گفتند: خدایانتان را ترک نکنید و «ود» و «سواع» و «یغوث» و «یعوق» و «نسر» را حتماً وانگذارید. (۲۳)

و قطعاً بسیاری را گمراه کردند و (خدایا) برای ستمگران جز گمراهی چیزی زیاد نکن. (۲۴)

بالاخره به خاطر خطاهایشان غرق شدند و در آتش داخل شدند و غیر از خدا یار و یاوری برای خود نیافتند. (۲۵)

و نوح گفت: پروردگارِ من، روی زمین احدی از کفّار را باقی نگذار. (۲۶)

قطعاً تو اگر آن‌ها را بگذاری، بندگانت را گمراه می‌کنند و اولادی جز فاجر و کافر بوجود نمی‌آورند. (۲۷)پروردگار من، مرا و پدر و مادرم را و کسی که در خانهٔ من وارد می‌شود و مؤمن باشد، بیامرز و همچنین مردان مؤمن و زنان مؤمن را ببخش و برای ظالمین جز هلاکت چیزی زیاد نفرما. (۲۸)

برداشت از آیات ۲۸ – ۱ (استقامت در تبلیغ)

سالک الی اللّٰه باید از سورهٔ نوح پندهای زیر را دریافت کند:

۱ – قبل از آن که خدای تعالی او را به عذاب دردناکی مبتلا نماید از گناه دوری کند و به آن آلوده نگردد.

۲ – بندهٔ رسمی خدا باشد و تقوای الهی را رعایت کند و از انبیاء اطاعت نماید.

۳ – آمرزش پروردگار را بخواهد و توبه و استغفار را تأخیر نیندازد.

۴ – کوشش کند که با استقامت کامل اقوام و خویشاوندان خود را هر چند آن‌ها سرسخت باشند به سوی خدا دعوت کند و شکایت متکبرین را به خدای تعالی عرضه نماید.

۵ – مردم را به سوی طلب مغفرت خدای غفار دعوت کند و به آن‌ها بگوید که اگر می‌خواهید نعمتهای آسمان بر شما فرو بریزد و خدا به وسیلهٔ اموال و فرزندانتان کمکتان کند و بهشت و آن چه از نعمتها در قیامت هست را به شما عنایت کند از خدا طلب بخشش کنید و به سوی او برگردید.

۶ – به مردم بگوید که چرا برای خدا عظمت و وقری قائل نیستید و نعمتهای الهی و عظمت پروردگار را به آن‌ها تذکر دهد و با کمال استقامت به نصیحت مردم بپردازد و خود را امام المتقین قرار دهد.

۷ – از بت پرستی و بت و شرک، مردم را بترساند و تا می‌تواند نگذارد که آن‌ها از توحید سرپیچی کنند.

۸ – زود از رحمت خدا مأیوس نشود و همیشه دل به کمک‌های الهی بسته باشد.

۹ – در آخر با دعا و نیایش در خانهٔ خدا بگوید: «خدایا مرا بیامرز، پدر ومادرم را بیامرز و کسی که از مؤمنین وارد منزل من می‌شود او را هم بیامرز و به طور کلی مؤمنین و مؤمنات را ببخش و برای ظالمین هلاکت را منظور بفرما».

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیست و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ جن»

آیات ۲۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ جن

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقالُوا إِنّا سَمِعْنا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾
يَهْدي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنّا بِهِ وَ لَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَ أَنَّهُ تَعالى جَدُّ
رَبِّنا مَا اتَّخَذَ صاحِبَةً وَ لا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَ أَنَّهُ كانَ يَقُولُ سَفيهُنا عَلَى اللّٰهِ
شَطَطًا ﴿٤﴾ وَ أَنّا ظَنَنّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ
كانَ رِجالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَ
أَنَّهُمْ ظَنُّوا كَما ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَ أَنّا لَمَسْنَا السَّماءَ
فَوَجَدْناها مُلِئَتْ حَرَسًا شَديدًا وَ شُهُبًا ﴿٨﴾ وَ أَنّا كُنّا نَقْعُدُ مِنْها مَقاعِدَ
لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهابًا رَصَدًا ﴿٩﴾ وَ أَنّا لا نَدْري أَ شَرٌّ
أُريدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَ أَنّا مِنَّا الصّالِحُونَ وَمِنّا
دُونَ ذلِكَ كُنّا طَرائِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾ وَ أَنّا ظَنَنّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْأَرْضِ وَ
لَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَ أَنّا لَمّا سَمِعْنَا الْهُدى آمَنّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلا يَخافُ

بَخْسًا وَ لا رَهَقًا ﴿١٣﴾ وَ أَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَ مِنَّا الْقاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ

فَأُولئِکَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَ أَمَّا الْقاسِطُونَ فَکانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾ وَ أَنْ

لَوِ اسْتَقامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْناهُمْ ماءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَ مَنْ

يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُکْهُ عَذابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَ أَنَّ الْمَساجِدَ لِلّهِ فَلا

تَدْعُوا مَعَ اللّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَ أَنَّهُ لَمّا قامَ عَبْدُ اللّهِ يَدْعُوهُ کادُوا يَکُونُونَ

عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّما أَدْعُوا رَبِّي وَ لا أُشْرِکُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لا

أَمْلِکُ لَکُمْ ضَرًّا وَ لا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللّهِ أَحَدٌ وَ لَنْ

أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلاّ بَلاغًا مِنَ اللّهِ وَ رِسالاتِهِ وَ مَنْ يَعْصِ اللّهَ

وَ رَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نارَ جَهَنَّمَ خالِدِينَ فِيها أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتّى إِذا رَأَوْا ما

يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ ناصِرًا وَ أَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَ

قَرِيبٌ ما تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عالِمُ الْغَيْبِ فَلا يُظْهِرُ عَلى

غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلاّ مَنِ ارْتَضى مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُکُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ

مِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسالاتِ رَبِّهِمْ وَ أَحاطَ بِما لَدَيْهِمْ

وَ أَحْصى کُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

ترجمهٔ آیات ۲۸ - ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بگو: به من وحی شده که قطعاً جمعی از جنّیها سخنانم را گوش داده‌اند، پس گفته‌اند که قطعاً ما قرآن عجیبی را استماع کرده‌ایم. (۱)

که به سوی رشد و کمال هدایت می‌کند، پس ما به آن ایمان آورده‌ایم و هرگز احدی را برای پروردگارمان شریک قرار نخواهیم داد. (۲)

و اینکه مقام با عظمت پروردگارمان بلند است، هرگز مصاحب و فرزندی نگرفته است. (۳)

و قطعاً بی‌عقل از ما (شیطان) دربارهٔ خدا سخنان بیهوده‌ای می‌گوید. (۴)

و قطعاً ما گمان می‌کردیم که هرگز انس و جنّ بر خدا دروغ نمی‌بندند. (۵)

و اینکه قطعاً مردانی از انسانها به مردانی از جنّ پناه می‌برند، پس آن‌ها بر گمراهی انسانها می‌افزایند. (۶)

و قطعاً آن‌ها گمان کرده‌اند، چنانکه شما گمان کردید که خدا هرگز احدی را مبعوث نکرده است. (۷)

و اینکه ما آسمان را جستجو کردیم، دیدیم که آسمانها پر از محافظان قوی و تیرهای شهاب‌اند. (۸)

و قطعاً ما برای شنیدن در مواضعی به کمین می‌نشستیم و کسی که اکنون بخواهد استماع کند، تیر شهابی در کمین خود خواهد یافت. (۹)

و ما نمی‌دانیم که آیا بدی برای کسی که در زمین است خواسته شده یا پروردگارشان برای آن‌ها رشد و کمال را خواسته است. (۱۰)

و قطعاً بعضی از ما افراد صالح و بعضی از ما افرادی پایین‌تر از آن هستیم و ما جمعیّتهای متفاوتی هستیم. (۱۱)

و قطعاً ما می‌دانیم که هرگز نمی‌توانیم خدا را در زمین عاجز کنیم و هرگز نمی‌توانیم با فرار از او عاجزش نماییم. (۱۲)

و قطعاً ما وقتی هدایت را شنیدیم، به آن ایمان آوردیم. پس کسی که به پروردگارش ایمان بیاورد، از نقصان و از ظلم نمی‌ترسد. (۱۳)

و قطعاً بعضی از ما مسلمانند و بعضی از ما تعدّی‌کننده هستند. پس کسی که تسلیم شود، آن‌ها راه رشد و کمال را پیدا کرده‌اند. (۱۴)

و امّا تعدّی‌کنندگان برای جهنّم هیزمند. (۱۵)

و اینکه اگر بر راه دین پابرجا باشند، با آب فراوان گوارائی سیرابشان می‌کنیم. (۱۶)

برای آنکه در این نعمت امتحانشان کنیم و کسی که از یاد پروردگارش اعراض کند، او را در عذاب سختی قرارش می‌دهد. (۱۷)

و قطعاً مسجدها مال خدا است، پس با خدا احدی را نخوانید. (۱۸)

و قطعاً زمانی که بندهٔ خدا (رسول اکرم) قیام کرد و خدا را می‌خواند، اطرافش ازدحام می‌کردند و چیزی نمانده بود که بر سر او بریزند. (۱۹)

بگو: جز این نیست که من پروردگارم را می‌خوانم و احدی را برای او شریک قرار نمی‌دهم. (۲۰)

بگو: من برای شما مالک ضرر و رشد و کمالی نیستم. (۲۱)

بگو: قطعاً این چنین است که مرا احدی در مقابل خدا حمایت نمی‌کند و هرگز غیر از خدا پناهگاهی نمی‌یابم. (۲۲)

جز این نیست که من از جانب خدا ابلاغ رسالاتش را می‌کنم و کسی که معصیت خدا و رسولش را بکند، پس قطعاً جهنّمی که همیشه در آن خواهد بود، برای او می‌باشد. (۲۳)

تا وقتی که آنچه را که به آن‌ها وعده داده شده ببینند، پس به زودی می‌دانند چه کسی یاورش ضعیف‌تر و عددش کمتر است. (۲۴)

بگو: من نمی‌دانم آیا آنچه که به شما وعده داده شده است، نزدیک است یا پروردگارم برای او مدّتی قرار داده است. (۲۵)

عالم پنهانیها است، پس احدی را بر غیبش آگاه نمی‌کند. (۲۶)

مگر کسی را که از پیامبران راضی شده باشد، پس مراقبی از مقابل و از پشت سر برای او قرار می‌دهد. (۲۷)

تا بداند رسالتهای پروردگارشان را ابلاغ نموده‌اند و خدا به آنچه نزد آن‌ها است احاطه دارد و عدد هر چیزی را احصاء نموده است. (۲۸)

برداشت از آیات ۲۸ – ۱ (اجنه مثل انسان اند)

سالک الی اللّه باید از سورهٔ مبارکه جن این برداشت‌ها را داشته باشد:

اول: اجنه را مخلوقی مانند انسان بداند که زندگی آن‌ها با زندگی بشر متفاوت است ولی در فهم و درک و رشد و کمالات با انسان فرقی ندارند.

دوم: رسول اکرم ﷺ در هدایت و رشد و تزکیه نفس بر آن‌ها هم مبعوث شده و مانند انسانها آن‌ها هم به کمالاتی می‌رسند.

سوم: بی عقل‌ترین آن‌ها که ابلیس و شیطان است سخنان بیهوده‌ای دربارهٔ معارف حقه می‌گوید و آن‌ها را و بشر را منحرف می‌کند. پس نباید از او پیروی نمود.

چهارم: سالکین الی اللّٰه از جن و انس نباید به خدا دروغ ببندند.

پنجم: انسانها نباید به اجنه پناه ببرند و به این وسیله گمراه شوند.

ششم: اجنه می‌گویند: که ما آسمان و زمین را جستجو کردیم و قدرت خدا را در محافظت همه چیز بسیار قوی دیدیم و هیچ چیز از احاطه علمی پروردگار خارج نبوده است.

هفتم: خدای تعالی برای کسی جز رشد و کمال چیزی نخواسته و باید این مطلب را تحقیقاً بداند.

هشتم: اجنه افراد صالحی دارند و آن‌ها در معنویات با یکدیگر متفاوت‌اند.

نهم: جمعی از اجنه وقتی هدایت قرآن را شنیدند به آن ایمان آوردند و به رشد رسیدند.

دهم: بعضی از اجنه که متجاوزند و نام آن‌ها شیطان و شیاطین است وارد جهنم می‌شوند و این‌ها عذاب الهی را مشاهده خواهند کرد.

یازدهم: کسانی که از جن و انس در راه راست استقامت داشته باشند خدا از آب گوارای معنویت سیرابشان می‌کند.

دوازدهم: کسی که امتحان شود و از یاد خدا اعراض کند خدا او را در عذاب سختی قرار می‌دهد.

سیزدهم: مساجد و محل سجده گاه مال خدا است و در آن مساجد و به وسیله آن محل سجده‌ها کس دیگری را با خدای تعالی شریک قرار ندهد.

چهاردهم: کسانی که بندگی پیامبر اکرم ﷺ را احساس می‌کنند و او آن‌ها را به سوی خدا دعوت می‌کند باید به دورش جمع شوند و از دستوراتش سرپیچی نکنند.

پانزدهم: پیامبر اکرم ﷺ باید به مردم بگوید که من شما را به سوی خدایم دعوت می‌کنم و هیچ کس را در دعوتم شریک او قرار نمی‌دهم.

شانزدهم: پیامبر اکرم ﷺ باید بگوید که من برای خودم ضرر و رشد و کمالی را مالک نیستم.

هفدهم: پیامبر اکرم ﷺ باید بگوید که مرا احدی غیر از خدا پناه نمی‌دهد.

هجدهم: پیامبر اکرم ﷺ باید بگوید که من مبلغ سخنان پروردگارم هستم و کسی که خدا و پیغمبرش را عصیان کند در جهنم مخلد خواهد بود.

نوزدهم: پیامبر اکرم ﷺ باید بگوید: آن چه به شما خدای تعالی وعده داده است ممکن است نزدیک باشد یا مدتی طول بکشد.

بیستم: علم غیب مال خداست و به علم غیب احدی را مطلع نمی‌کند مگر کسی که مورد رضایت او از پیامبران باشد که برای او راهی به علم غیب قرار دهد و همه چیز در نزد خدا عددش احصاء شده است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیست و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ مزمل»

آیات ۱۱ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ مزمل

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿۱﴾ قُمِ اللَّيْلَ إِلاّ قَليلاً ﴿۲﴾ نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَليلاً ﴿۳﴾ أَوْ

زِدْ عَلَيْهِ وَ رَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتيلاً ﴿۴﴾ إِنّا سَنُلْقي عَلَيْكَ قَوْلاً ثَقيلاً ﴿۵﴾ إِنَّ

ناشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَ أَقْوَمُ قيلاً ﴿۶﴾ إِنَّ لَكَ فِي النَّهارِ سَبْحًا

طَويلاً ﴿۷﴾ وَ اذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَ تَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتيلاً ﴿۸﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ

الْمَغْرِبِ لا إِلهَ إِلاّ هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكيلاً ﴿۹﴾ وَ اصْبِرْ عَلى ما يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ

هَجْرًا جَميلاً ﴿۱۰﴾ وَ ذَرْني وَ الْمُكَذِّبينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَ مَهِّلْهُمْ قَليلاً ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

ای لباس به خود پیچیده، (۱) جز کمی، شب را برخیز. (۲) نیمی از شب یا کمی از آن را بکاه. (۳) یا بر نصف آن بیفزای و قرآن را ترتیلاً تلاوت کن. (۴) ما به زودی بر تو کلام سنگینی را القاء می‌کنیم. (۵) قطعاً عبادت شب پا برجاتر و سخن را محکم‌تر قرار می‌دهد. (۶) قطعاً برای تو در روز، آمد و شد طولانی خواهد بود. (۷)

و نام پروردگارت را یاد کن و تنها به او بپرداز. (۸)

پروردگار مشرق و مغرب که خدائی جز او نیست، پس او را وکیل خود اتّخاذ کن. (۹)

و بر آنچه می‌گویند، صبر کن و به نحو خوبی از آن‌ها دوری نما. (۱۰)

و مرا با تکذیب‌کنندگان صاحب نعمت وابگذار و آن‌ها را کمی مهلت بده. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۱ (تهجد و صبر)

سالک الی اللّٰه باید از قرائت و توجه به ترجمه سوره مزمل پند و اندرزهای زیر را بگیرد:

۱ – باید شبها که همه در خواب‌اند برخیزد و مشغول تهجد شود و حتی اگر برایش میسر است بیشتر شب را احیاء نگه دارد.

۲ – قرآن را در خلوت شب به نحو ترتیل تلاوت کند.

۳ – نام پروردگارش را زیاد ببرد و او را در روز و شب متذکر باشد.

۴ – در مقابل یاوه گویان صبور باشد و از آن‌ها با حسن خلق و خوبی دوری کند و آن‌ها را به خدای تعالی وابگذارد.

آیات ۲۰ – ۱۹ از سورهٔ مبارکهٔ مزمل

إِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شٰاءَ اتَّخَذَ إِلىٰ رَبِّهِ سَبِيلاً ﴿۱۹﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ

أَدْنىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَ نِصْفَهُ وَ ثُلُثَهُ وَ طٰائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَ اللّٰهُ يُقَدِّرُ

اللَّيْلَ وَ النَّهٰارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتٰابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَؤُا مٰا تَيَسَّرَ مِنَ

الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضىٰ وَ آخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ

يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَ آخَرُونَ يُقٰاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَاقْرَؤُا مٰا تَيَسَّرَ

مِنْهُ وَ أَقِيمُوا الصَّلاٰةَ وَ آتُوا الزَّكٰاةَ وَ أَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضاً حَسَناً وَ مٰا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْراً وَ أَعْظَمَ أَجْراً وَ اسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱۹

قطعاً این قرآن تذکّری است، پس هر که می‌خواهد راهی به طرف پروردگارش از آن اتّخاذ کند. (۱۹)

قطعاً پروردگار تو می‌داند که تو و جمعی از کسانی که با تو هستند، نزدیک به دو ثلث از شب و نصف آن و یک ثلث آن را بر می‌خیزید و خدائیکه شب و روز را مقدّر فرموده، می‌داند که شما هرگز حساب آن را ندارید. خدا به سوی شما بر می‌گردد، پس آنچه برای شما از قرآن میسّر است، قرائت کنید. خدا می‌داند اینکه جمعی از شما به زودی مریض خواهند شد و بقیّه برای بدست آوردن چیزی از فضل الهی در زمین مسافرت می‌کنند و جمعی دیگر در راه خدا جنگ می‌نمایند. پس به قدری که برای شما میسّر است، از قرآن تلاوت کنید و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید و به خدا قرض‌الحسنه بدهید و هر چه را که از خوبیها جلو بفرستید، در نزد خدا آن را می‌یابید. آن بهتر است و اجر بزرگتری دارد و طلب بخشش کنید از خدا قطعاً خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱۹ (اعتقادات)

سالک الی اللّٰه باید از قرآن، اعتقاداتش را تصحیح کند و راهی به سوی خدای تعالی پیدا نماید. و در تمام احوال یعنی در راحتی‌ها و در فشارها از فضل خدا استمداد کند و نماز را به پا دارد و زکات مالش را بدهد و در راه خدا فداکاری کند و از اموال خود انفاق نماید تا آن را در نزد خدا به چندین برابر دریافت کند و اجر بزرگی از خدای تعالی بگیرد و در عین حال از خدا برای کوتاهی‌هایی که کرده است طلب بخشش نماید زیرا خدا بخشنده و مهربان است.

«سورهٔ مبارکهٔ مدثر»

آیات ۷ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ مدثر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يٰا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۱﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿۲﴾ وَ رَبَّکَ فَکَبِّرْ ﴿۳﴾ وَ ثِيٰابَکَ فَطَهِّرْ ﴿۴﴾ وَ

الرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿۵﴾ وَ لاٰ تَمْنُنْ تَسْتَکْثِرُ ﴿۶﴾ وَ لِرَبِّکَ فَاصْبِرْ ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

ای در بستر خوابیده، (۱) برخیز و مردم را از آیندهٔ بدشان بترسان. (۲)

و پروردگارت را تکبیر بگو. (۳)

و لباست را پاک کن. (۴)

و از پلیدی دوری کن. (۵)

و منّت نگذار، در حالی که زیاده‌طلبی می‌کنی. (۶)

و به خاطر پروردگارت صبر کن. (۷)

برداشت از آیات ۷ – ۱ (وظائف سالک الی اللّٰه)

سالک الی اللّٰه باید به پیروی از رسول اکرم ﷺ قیام کند و مردم را به راه راست هدایت کند و از عاقبت بدی که برای کفار گفته شده آن‌ها را بترساند و پروردگارش را تکبیر بگوید، روح و بدن و لباسش را از آلودگی‌های روحی و ظاهری پاک کند و از هر پلیدی دوری نماید و به کسی، به خاطر کار خوبی که برای او کرده منت نگذارد و به خاطر پروردگارش صبر و بردباری را پیشه کند.

آیات ۲۵ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ مدثر

ذَرْنِي وَ مَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿۱۱﴾ وَ جَعَلْتُ لَهُ مٰالاً مَمْدُودًا ﴿۱۲﴾ وَ بَنِينَ

شُهُودًا ﴿۱۳﴾ وَ مَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿۱۴﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿۱۵﴾ کَلاّٰ إِنَّهُ کٰانَ

لِآياتِنا عَنيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾ إِنَّهُ فَكَّرَ وَ قَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ
قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَ بَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَ
اسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقالَ إِنْ هذا إِلاّ سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنْ هذا إِلاّ قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵ – ۱۱

مرا با کسی که به تنهائی خلقش کرده‌ام وابگذار. (۱۱) و برای او مال بسیاری قرار دادم. (۱۲)
و فرزندانی که در خدمت او هستند. (۱۳) و وسایل زندگی را برای او مهیّا ساختم. (۱۴)
سپس طمع دارد که بر آن بیفزایم. (۱۵) هرگز، قطعاً او با آیات ما دشمنی می‌کند. (۱۶)
به زودی او را وادار می‌کنم که بالا برود. (۱۷)
او فکر کرد و اندازه‌گیری نمود. (۱۸) پس او کشته باد، چگونه اندازه‌گیری کرد؟ (۱۹)
سپس هم او کشته باد، چگونه اندازه‌گیری کرد؟ (۲۰) سپس نگاهی کرد. (۲۱)
سپس چهره‌اش را درهم کشید و با عجله دست به کار شد. (۲۲) سپس پشت کرد و تکبّر نمود. (۲۳)
پس گفت: این جز سحری همچون سحر گذشتگان نیست. (۲۴) این قرآن چیزی جز کلام بشر نیست. (۲۵)

برداشت از آیات ۲۵ – ۱۱ (ولید بن مغیره)

سالک الی اللّٰه نباید مثل «ولید بن مغیره» کج فکر باشد خدای تعالی به او ثروت زیادی داد و فرزندانی که همیشه با او بوده‌اند عنایت فرمود و وسائل زندگی کاملی به او مرحمت فرمود ولی او طمع داشت که خدا به او زیادتر بدهد و به خاطر کفران نعمتی که کرد و نسبت به نشانه‌ها و آیات الهی دشمنی نمود و فکر کرد و اندازه‌گیری کرد و کم و زیاد کرد. [خدا می‌فرماید] خدا او را بکشد او با کج فکری خودش بسیار بد اندازه‌گیری نمود سپس به حقیقت پشت کرد و تکبر نمود و قرآن با این عظمت را سحر دانست و بدون تفکر گفت: این کلام بشر است! اگر سالک الی اللّٰه کوچکترین کج فکری در زندگی و اعتقاداتش بکند مانند ولید بن مغیره قطعاً به دوزخ روانه خواهد شد. و جهنم بد جایگاهی است.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیست و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

آیات ۵۶ – ۳۸ از سورهٔ مبارکهٔ مدثر

كُلُّ نَفْسٍ بِما كَسَبَتْ رَهينَةٌ ﴿۳۸﴾ إِلاّ أَصْحابَ الْيَمينِ ﴿۳۹﴾ في جَنّاتٍ

يَتَساءَلُونَ ﴿۴۰﴾ عَنِ الْمُجْرِمينَ ﴿۴۱﴾ ما سَلَكَكُمْ في سَقَرَ ﴿۴۲﴾ قالُوا لَمْ نَكُ مِنَ

الْمُصَلِّينَ ﴿۴۳﴾ وَ لَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكينَ ﴿۴۴﴾ وَ كُنّا نَخُوضُ مَعَ الْخائِضينَ ﴿۴۵﴾

وَ كُنّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿۴۶﴾ حَتّى أَتانَا الْيَقينُ ﴿۴۷﴾ فَما تَنْفَعُهُمْ شَفاعَةُ

الشّافِعينَ ﴿۴۸﴾ فَما لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضينَ ﴿۴۹﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿۵۰﴾

فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿۵۱﴾ بَلْ يُريدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتى صُحُفًا مُنَشَّرَةً ﴿۵۲﴾

كَلاّ بَلْ لا يَخافُونَ الْآخِرَةَ ﴿۵۳﴾ كَلاّ إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿۵۴﴾ فَمَنْ شاءَ ذَكَرَهُ ﴿۵۵﴾ وَ ما

يَذْكُرُونَ إِلاّ أَنْ يَشاءَ اللّٰهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿۵۶﴾

ترجمهٔ آیات ۵۶ – ۳۸

هر شخصی گرو کاری است که کرده است. (۳۸) مگر اصحاب یمین. (۳۹)

که در باغهای بهشت‌اند و سؤال می‌کنند (۴۰) از مجرمین (۴۱) چه چیز شما را به جهنّم برده است؟ (۴۲)

می‌گویند: ما از نمازگزاران نبودیم. (۴۳) و به مساکین اطعام نمی‌کردیم. (۴۴)

و با بیهوده‌ها به هر جا می‌رفتند، می‌رفتیم. (۴۵)

و روز جزا را تکذیب می‌کردیم. (۴۶) تا زمانی که مرگ به ما رسید. (۴۷)

پس شفاعتِ شفاعت‌کنندگان برای آن‌ها نفعی نخواهد داشت. (۴۸)

پس آن‌ها را چه شده بود که از تذکّرات روی گردان بودند؟ (۴۹)

قطعاً آن‌ها مثل خرهای رم کرده بودند. (۵۰) که از شیر گریخته باشند. (۵۱)

بلکه هر شخصی از آن‌ها می‌خواهد نامه‌های جداگانه‌ای برایش فرستاده شود. (۵۲)

هرگز، بلکه آن‌ها از آخرت نمی‌ترسند. (۵۳)

هرگز، قطعاً آن قرآن تذکّر و یادآوری است. (۵۴) پس کسی که بخواهد، آن را متذکّر می‌شود. (۵۵)

و متذکّر نمی‌گردند، مگر اینکه خدا بخواهد که خدا اهل تقوا و اهل آمرزش است. (۵۶)

برداشت از آیات ۵۶ – ۳۸ (گروه اعمال)

سالک الی اللّٰه باید از آیات فوق پندهای زیر را بگیرد:

۱ – هر انسانی مرهون عملی است که انجام داده است.

۲ – کسانی که در اعتقادات درست حرکت کرده باشند و شیعه علی بن ابیطالب علیه‌السلام باشند از مورد فوق استثناء هستند. و مرهون اعمال خود نیستند. و در بهشت وارد می‌شوند.

۳ – آن قدر اصحاب یمین آزادند که می‌توانند سؤالاتی از اهل جهنم بکنند.

۴ – علت جهنمی شدن کسانی که به سوی خدا حرکت نمی‌کنند تارک الصلوة بودن و به مساکین اطعام نکردن و با هر گناه کاری هماهنگ شدن و روز قیامت را تا آخر عمر دروغ پنداشتن بوده است.

۵ – آن چنان آن‌ها در دنیا بدعمل کرده‌اند که کسی نمی‌تواند شفاعت‌شان کند یعنی به هیچ وجه با سعادت هماهنگ نمی‌شوند.

۶ – آن‌ها مانند خرهایی که از شیر رم کرده‌اند، می‌باشند.

۷ – آن‌ها مایلند مستقلاً خدای تعالی بر آن‌ها کتابی نازل کند.

۸ – آن‌ها از آخرت نمی‌ترسند.

۹ – سالک الی اللّٰه باید بداند که قرآن یادآوری کننده است و هر کسی بخواهد می‌تواند به وسیلهٔ قرآن به یاد آنچه در عالم ارواح به او تعلیم داده شده بیفتد.

۱۰ – خدای تعالی چون اهل تقوی و مغفرت است باید سالک الی اللّٰه تقوی را پیشه کند و از خدا طلب آمرزش نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ قیامت»

آیات ۱۹ – ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ قیامت

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

بَلِ الْإِنْسانُ عَلىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿۱۴﴾ وَ لَوْ أَلْقىٰ مَعاذِيرَهُ ﴿۱۵﴾ لا تُحَرِّكْ بِهِ

لِسانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿۱۶﴾ إِنَّ عَلَيْنا جَمْعَهُ وَ قُرْآنَهُ ﴿۱۷﴾ فَإِذا قَرَأْناهُ فَاتَّبِعْ

قُرْآنَهُ ﴿۱۸﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنا بَيانَهُ ﴿۱۹﴾

ترجمهٔ آیات ۱۹ – ۱۴

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بلکه انسان بر نفس خودش بینا است. (۱۴) و اگر چه برای خود عذرهائی درست کند. (۱۵)

زبانت را برای عجله کردن به خواندن قرآن حرکت نده. (۱۶) قطعاً جمع کردن و خواندن قرآن بر عهدهٔ ما است. (۱۷)

پس وقتی که ما قرآن را خواندیم، از خواندن آن پیروی کن. (۱۸) سپس بیان آن قرآن بر عهدهٔ ما است. (۱۹)

برداشت از آیات ۱۹ – ۱۴ (نفس انسان)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی نفس انسان را بینا به خوبیها و بدی‌ها قرار داده و آیات قرآن از جانب خدا میزان برای آن است پس باید از آن پیروی کند. زیرا کلام پروردگار به هیچ وجه توأم با خطا و اشتباه نیست و در تفسیر قرآن از چهار چوبهٔ کلام معصومین علیهم‌السلام تجاوز نکند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیست و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۴۰ – ۳۶ از سورهٔ مبارکهٔ قیامت

أَ يَحْسَبُ الْإِنْسانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدىً ﴿۳۶﴾ أَ لَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنىٰ ﴿۳۷﴾ ثُمَّ كانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّىٰ ﴿۳۸﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثىٰ ﴿۳۹﴾ أَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقادِرٍ عَلىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتىٰ ﴿۴۰﴾

ترجمهٔ آیات ۴۰ – ۳۶

آیا انسان گمان می‌کند که بی‌ارزش رها شده است؟ (۳۶) آیا نطفه‌ای از منی که ریخته می‌شود نبوده است؟ (۳۷)

سپس علقه بوده، پس خدا او را موزون خلق کرده است. (۳۸) و از او دو زوج مرد و زن قرار داده است. (۳۹) آیا آن قادر نیست که مرده‌ها را زنده کند؟ (۴۰)

برداشت از آیات ۴۰ – ۳۶ (انسان بی ارزش نیست)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی او را از نطفه خلق کرده سپس او را به صورت علقه در آورده و بعد او را انسانی آفریده است پس او را به حال خود وانمی‌گذارد و بیهوده و بی‌ارزش او را قرار نمی‌دهد.

«سورهٔ مبارکهٔ انسان»

آیات ۱۲ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ انسان

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

هَلْ أَتىٰ عَلَى الْإِنْسانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا ﴿۱﴾ إِنّا خَلَقْنَا

الْإِنْسانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشاجٍ نَبْتَليهِ فَجَعَلْناهُ سَميعًا بَصيرًا ﴿٢﴾ إِنّا هَدَيْناهُ
السَّبيلَ إِمّا شاكِرًا وَ إِمّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنّا أَعْتَدْنا لِلْكافِرينَ سَلاسِلَ وَ أَغْلالاً
وَ سَعيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كانَ مِزاجُها كافُورًا ﴿٥﴾ عَيْنًا
يَشْرَبُ بِها عِبادُ اللّهِ يُفَجِّرُونَها تَفْجيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَ يَخافُونَ يَوْمًا
كانَ شَرُّهُ مُسْتَطيرًا ﴿٧﴾ وَ يُطْعِمُونَ الطَّعامَ عَلى حُبِّهِ مِسْكينًا وَ يَتيمًا وَ
أَسيرًا ﴿٨﴾ إِنَّما نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّهِ لا نُريدُ مِنْكُمْ جَزاءً وَ لا شُكُورًا ﴿٩﴾ إِنّا
نَخافُ مِنْ رَبِّنا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَريرًا ﴿١٠﴾ فَوَقاهُمُ اللّهُ شَرَّ ذلِكَ الْيَوْمِ وَ
لَقّاهُمْ نَضْرَةً وَ سُرُورًا ﴿١١﴾ وَ جَزاهُمْ بِما صَبَرُوا جَنَّةً وَ حَريرًا ﴿١٢﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً بر انسان مدّتی از زمان گذشت که چیز قابل ذکری نبود. (۱)

قطعاً ما انسان را از نطفهٔ مخلوطی آفریدیم، او را امتحان کردیم، پس او را شنوا و بینا قرارش دادیم. (۲)

قطعاً ما او را به راه هدایتش نمودیم یا شکرکننده و یا ناسپاس بوده است. (۳) قطعاً ما برای کافرین زنجیرها و غل‌ها و شعله‌های آتش آماده کرده‌ایم. (۴)

قطعاً خوبان از جامی می‌نوشند که با عطر خوشی آمیخته است. (۵)

چشمه‌ای که از آن بندگان خدا می‌آشامند، آن را به نحو خوبی جاری می‌کنند. (۶) به نذر وفا می‌کنند و از روزی که شرّش فراگیر است، می‌ترسند. (۷) و به خاطر محبّت به خدا مسکین و یتیم و اسیر را اطعام

می‌کنند. (۸)

جز این نیست که ما به خاطر خدا شما را اطعام کرده‌ایم. از شما جزا و شکری نمی‌خواهیم. (۹)

قطعاً ما از پروردگارمان روزی که سخت و درهم پیچیده و هولناک است، می‌ترسیم. (۱۰)

پس خدا آن‌ها را از شرّ آن روز نگه داشته و به آن‌ها طراوت و شادمانی می‌بخشد. (۱۱)

و جزای صبری که کرده‌اند، بهشت و حریر خواهد بود. (۱۲)

برداشت از آیات ۱۲ – ۱ (دوستان خدا)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی بدن او را از نطفه به هم آمیخته‌ای خلق فرموده است و راه سلوک به سوی خوبی‌ها را به او راهنمائی و هدایت فرموده است. پس انسان باید شاکر این لطف الهی باشد و اما اگر کفران کرد عذاب آخرت و غضب الهی نصیب او می‌گردد.

سالک الی اللّٰه باید در اعمالش اقتدا به موالیانش حضرت علی بن ابیطالب علیه‌السلام و فاطمه زهرا علیهاالسلام و امام حسن و امام حسین علیهماالسلام بنماید یعنی به نذرش وفا کند و از روز قیامت بترسد و به مسکین و یتیم و اسیر و مستمندان کمک کند و این کمک به خاطر خدا باشد و حتی متوقع چیزی که در مقابل آن بگیرد نباشد و حتی از آن‌ها تشکر کردن را نخواسته باشد به خاطر این که از روز قیامت می‌ترسد تا خدای تعالی از شر آن روز او را نگه دارد. و سرور و خوشحالی را نصیب او گرداند.

آیات ۳۱ – ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ انسان

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَ لا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿۲۴﴾ وَ اذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ

بُكْرَةً وَ أَصِيلاً ﴿۲۵﴾ وَ مِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَ سَبِّحْهُ لَيْلاً طَوِيلاً ﴿۲۶﴾ إِنَّ

هؤُلاءِ يُحِبُّونَ الْعاجِلَةَ وَ يَذَرُونَ وَراءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلاً ﴿۲۷﴾ نَحْنُ خَلَقْناهُمْ وَ

شَدَدْنا أَسْرَهُمْ وَ إِذا شِئْنا بَدَّلْنا أَمْثالَهُمْ تَبْديلاً ﴿۲۸﴾ إِنَّ هذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شاءَ

اتَّخَذَ إِلى رَبِّهِ سَبيلاً ﴿۲۹﴾ وَ ما تَشاؤُنَ إِلاّ أَنْ يَشاءَ اللّهُ إِنَّ اللّهَ كانَ عَليماً

حَكيماً ﴿۳۰﴾ يُدْخِلُ مَنْ يَشاءُ في رَحْمَتِهِ وَ الظّالِمينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذابًا أَليمًا ﴿۳۱﴾

ترجمهٔ آیات ۳۱ – ۲۴

پس به حکم پروردگارت صبر کن و هیچ گناهکار یا کافری از آن‌ها را اطاعت نکن. (۲۴)

و صبح و شام اسم پروردگارت را یاد کن. (۲۵)

و مقداری از شب را برای خدا سجده کن و شب طولانی او را تسبیح نما. (۲۶)

قطعاً آن‌ها زندگی زودگذر دنیا را دوست دارند، در حالی که روز سنگینی را در پشت سرشان رها نموده‌اند. (۲۷)

ما آن‌ها را خلق کردیم و باطنشان را محکم نمودیم و وقتی که بخواهیم مانند این‌ها را به جای این‌ها می‌آوریم. (۲۸)

قطعاً این قرآن یادآوری است، پس کسی که می‌خواهد راهی به سوی پروردگارش اتّخاذ کند. (۲۹)

و شما هیچ چیز را نمی‌خواهید مگر آنکه خدا بخواهد. قطعاً خدا دانای حکیمی بوده است. (۳۰)

هر کس را بخواهد در رحمت خودش داخل می‌کند و برای ستمگران عذاب دردناکی مهیّا نموده است. (۳۱)

برداشت از آیات ۳۱ – ۲۴ (مطالب حکمت‌آمیز)

سالک الی اللّه باید از آیات فوق مسائل حکمت‌آمیز زیر را برداشت کند:

۱ – در مقابل حکم الهی پر تحمل و صبور باشد و از افراد گناهکار و کافر به هیچ وجه اطاعت نکند. زیرا همهٔ بدبختی‌ها در اثر انحراف از دستورات الهی و پیروی از معصیت کاران و کفار است.

۲ – صبح و شام به یاد خدا و نشانه‌های پروردگارش باشد. زیرا یاد خدا انسان را از انحراف نجات

می‌دهد.

۳ – در بخشی از شب باید برای رسیدن به لقای پروردگار برای خدا سجده کند.

۴ – همه شب طولانی را به غفلت نگذراند و تسبیح پروردگار را بنماید.

۵ – زندگی زودگذر دنیا را دوست نداشته باشد بلکه به آخرت فکر کند.

۶ – حقایق قرآن را مذکِّر و یادآوری کننده برای راه خدا اتخاذ کند.

۷ – بداند که باید خود را به جایی برساند که هر چه خدا می‌خواهد او هم همان را خواسته باشد تا خدای تعالی او را در رحمت خاصه‌اش وارد کند و از ظالمینی نباشد که خدای تعالی عذاب دردناکی برای آن‌ها مهیا کرده باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیست و پنجم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ نازعات»

آیات ۲۶ – ۱۵ از سورهٔ مبارکهٔ نازعات

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

هَلْ أَتاکَ حَديثُ مُوسى ﴿۱۵﴾ إِذْ ناداهُ رَبُّهُ بِالْوادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿۱۶﴾اذْهَبْ

إِلى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغى ﴿۱۷﴾ فَقُلْ هَلْ لَکَ إِلى أَنْ تَزَكّى ﴿۱۸﴾ وَ أَهْدِيَکَ إِلى

رَبِّکَ فَتَخْشى ﴿۱۹﴾ فَأَراهُ الْآيَةَ الْكُبْرى ﴿۲۰﴾ فَكَذَّبَ وَ عَصى ﴿۲۱﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ

يَسْعى ﴿۲۲﴾ فَحَشَرَ فَنادى ﴿۲۳﴾ فَقالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلى ﴿۲۴﴾ فَأَخَذَهُ اللّٰهُ نَكالَ

الْآخِرَةِ وَ الْأُولى ﴿۲۵﴾ إِنَّ في ذلِکَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشى ﴿۲۶﴾

ترجمهٔ آیات ۲۶ – ۱۵

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

آیا قصّهٔ موسی به تو رسیده است؟ (۱۵)

آن وقتی که در وادی مقدّس طویٰ پروردگارش او را صدا زد. (۱۶)

که به طرف فرعون برو، قطعاً او طغیان کرده است. (۱۷)

پس به او بگو: آیا می‌خواهی تزکیه کنی؟ (۱۸) و من تو را به سوی پروردگارت هدایت کنم تا از او در خشیت باشی؟ (۱۹) پس موسی به او نشانهٔ بزرگ خدا را نشان داد. (۲۰)

پس او تکذیب کرد و عصیان نمود. (۲۱) سپس پشت کرد و در کارش سعی نمود. (۲۲)

پس جمع کرد و مردم را ندا داد. (۲۳)

پس گفت: من پروردگار برتر شما هستم. (۲۴) پس خدا او را به عذاب آخرت و دنیا گرفت. (۲۵) قطعاً در آن عبرتی بود برای کسی که از خدا خشیت داشته باشد. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۶ – ۱۵ (حضرت موسی علیه‌السلام و فرعون)

قضیهٔ حضرت موسی علیه‌السلام و فرعون مکرر در قرآن ذکر شده ولی در هر دفعه به مسأله اخلاقی و تهذیب نفس، اشارهٔ مستقلی گردیده است.

در این قسمت برداشت‌مان برای سالک الی اللّٰه این است که خدای تعالی حضرت موسی علیه‌السلام را به سوی فرعون فرستاده که به او بگوید: آیا می‌خواهی تزکیه نفس کنی؟ آیا می‌خواهی به سوی خدا بروی و از خدا بترسی و در خشیت باشی؟ و به او آیت بزرگ خدا را نشان بدهد اما او قبول نکرد و تکذیب کرد و به هوای نفس خود و خواستهٔ خود ادامه داد و گفت: من پروردگار برتر شمایم. خدا پس از این مهربانی که به او نمود و او توجه نکرد بلکه با خدا مبارزه نمود. او را به عذاب دنیا و آخرت مبتلا فرمود. این پند و اندرزی است برای کسی که از خدا خشیت دارد.

آیات ۴۱ – ۴۰ از سورهٔ مبارکهٔ نازعات

وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوىٰ ﴿۴۰﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوىٰ ﴿۴۱﴾

ترجمهٔ آیات ۴۱ – ۴۰

و امّا کسی که بترسد از مقام پروردگارش و نفسش را از هویٰ نهی کند، (۴۰)

پس قطعاً بهشت مأوای او خواهد بود. (۴۱)

برداشت از آیات ۴۱ – ۴۰ (ترس از خدا)

سالک الی اللّه باید از مقام و شخصیت پروردگارش بترسد و نفسش را از هوا و هوس نهی کند تا آن که بهشت مأوای او گردد. زیرا با داشتن هوای نفس به خصوص نفس امارهٔ بالسوء نمی‌تواند در بهشت مأوی بگیرد و لذا یا در دنیا که سهل‌تر است و یا در روز قیامت که سخت‌تر است باید خود را تزکیه کند. چون بهشت محل ناسازگاری و نزاع و دعوا نیست بلکه آنجا محل آرامش و راحتی است.

«سورهٔ مبارکهٔ عبس»

آیات ۱۰ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ عبس

۞بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ۞

عَبَسَ وَ تَوَلّٰى ﴿۱﴾ أَنْ جاءَهُ الْأَعْمى ﴿۲﴾ وَ ما يُدْريكَ لَعَلَّهُ يَزَّكّٰى ﴿۳﴾ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ﴿۴﴾ أَمَّا مَنِ اسْتَغْنىٰ ﴿۵﴾ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدّٰى ﴿۶﴾ وَ ما عَلَيْكَ أَلاّ يَزَّكّٰى ﴿۷﴾ وَ أَمَّا مَنْ جاءَكَ يَسْعىٰ ﴿۸﴾ وَ هُوَ يَخْشىٰ ﴿۹﴾ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۱

صورت درهم کشید و رو برگرداند. (۱) از آنکه کوری نزد او آمد. (۲) و تو چه می‌دانی؟ شاید او تزکیه کرده باشد. (۳)

یا متذکّر شود، پس آن تذکّر به حال او مفید باشد. (۴) امّا کسی که بی‌نیاز است، (۵) پس تو بـه او رو می‌آوری. (۶)

و حال اینکه برای تو چیزی نخواهد بود، مگر اینکه تزکیه کند. (۷) و امّا کسی که با کوشش نزد تو آید (۸) . (۹) پس تو از او غافل هستی. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۱ (مهربانی با همه)

سالک الی اللّه باید با فقراء و آن‌هایی که از جهتی نقصی در بدن دارند ولی احتمال دارد که اهل تزکیه نفس باشند و یا آن که اهل تقوی باشند و از تذکرات قرآن استفاده می‌کنند، بسیار مهربان باشد و او را بر قدرتمندان کافر ترجیح دهد نه آن که نسبت به قدرتمندان و کفار با مهربانی روبرو شود. و مسأله تزکیه نفس برای او مطرح نباشد و برای کسی که با سعی و کوشش برای استفاده از مجالس موعظه قرآن می‌آید و از خدا می‌ترسد احترام قائل نباشد و از او غافل باشد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و بیست و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

آیات ۱۷ – ۱۱ از سورهٔ مبارکهٔ عبس

كَلاّ إِنَّها تَذْكِرَةٌ ﴿۱۱﴾ فَمَنْ شاءَ ذَكَرَهُ ﴿۱۲﴾ فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ﴿۱۳﴾ مَرْفُوعَةٍ
مُطَهَّرَةٍ ﴿۱۴﴾ بِأَيْدي سَفَرَةٍ ﴿۱۵﴾ كِرامٍ بَرَرَةٍ ﴿۱۶﴾ قُتِلَ الْإِنْسانُ ما أَكْفَرَهُ ﴿۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷ – ۱۱

هرگز، قطعاً قرآن یادآوری است. (۱۱)

پس کسی که بخواهد، به یاد آن خواهد بود. (۱۲) در صحیفه‌هائی گرامی داشته شده. (۱۳) رتبه‌ای بالا و پاک شده. (۱۴)

به دستهای سفیرهای حقّ. (۱۵) ملائکهٔ مقرّب عالی‌رتبهٔ نیکو. (۱۶) کشته باد انسان، چه چیز او را ناسپاس کرده؟ (۱۷)

برداشت از آیات ۱۷ – ۱۱ (قرآن مذکر است)

سالک الی اللّٰه باید قرآن را که یادآوری کننده آن چیزهائی است که خدای تعالی در عالم ارواح به او تعلیم داده و در فطرت او گذاشته است متوجه باشد و آن‌ها را که به وسیله صحیفه‌هائی که محترمانه به دست سفراء الهی داده شده بگیرد و هم معلومات عالم ارواح را به یاد بیاورد و از پروردگارش تشکر کند.

آیات ۳۲ – ۲۴ از سورهٔ مبارکهٔ عبس

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسانُ إِلى طَعامِهِ ﴿۲۴﴾ أَنّا صَبَبْنَا الْماءَ صَبًّا ﴿۲۵﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ

شَقًّا ﴿۲۶﴾ فَأَنْبَتْنا فيها حَبًّا ﴿۲۷﴾ وَ عِنَبًا وَ قَضْبًا ﴿۲۸﴾ وَ زَيْتُونًا وَ نَخْلاً ﴿۲۹﴾ وَ

حَدائِقَ غُلْبًا ﴿۳۰﴾ وَ فاكِهَةً وَ أَبًّا ﴿۳۱﴾ مَتاعًا لَكُمْ وَ لِأَنْعامِكُمْ ﴿۳۲﴾

ترجمهٔ آیات ۳۲ – ۲۴

پس انسان باید بر طعامش نظارت داشته باشد. (۲۴)

ما آب را از آسمان ریختیم. (۲۵) سپس زمین را شکافتیم. (۲۶) پس در آن دانه را رویاندیم. (۲۷) و انگور و سبزیهای خوردن را. (۲۸) و درخت زیتون و درخت خرما را. (۲۹) و باغهای پر درخت را. (۳۰) و میوه و علف را رویاندیم. (۳۱) تا بهره‌ای برای شما و چهارپایانتان باشد. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۲ – ۲۴ (نظارت بر خوردنی‌ها)

سالک الی اللّٰه باید بر طعامش نظارت داشته باشد که در مرحله اول از راه حلال به دست بیاورد و متوجه باشد که خدای تعالی باران را از آسمان فرو ریخته و گیاهان و انگور و خرما را خلق کرده و بالاخره در وقت غذا خوردن به یاد محبت‌های الهی و نعمت‌های او باشد و خدا را شکر کند.

«سورهٔ مبارکهٔ تکویر»

آیات ۲۹ – ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ تکویر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنْ هُوَ إِلاّٰ ذِكْرٌ لِلْعالَمِينَ ﴿۲۷﴾ لِمَنْ شاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿۲۸﴾ وَ ما تَشاؤُنَ إِلاّٰ

أَنْ يَشاءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعالَمِينَ ﴿۲۹﴾

ترجمهٔ آیات ۲۹ – ۲۷

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

این قرآن جز تذکّری برای جهانیان نمی‌باشد. (۲۷) برای کسی که از شما بخواهد راه مستقیم را انتخاب کند. (۲۸) و شما جز آنچه خدای پروردگار جهانیان بخواهد، نمی‌خواهید. (۲۹)

برداشت از آیات ۲۹ – ۲۷ (قرآن مذکر است)

سالک الی اللّٰه باید قرآن را مذکر و یادآورنده حقایقی که خدای تعالی در عالم ارواح به او یاد داده و سپس در فطرت او آن را تثبیت فرموده بداند و به وسیله قرآن اعتقادات خود را در صراط مستقیم قرار دهد و آن چه خدا می‌خواهد همان را بخواهد.

«سورهٔ مبارکهٔ انفطار»

آیات ۱۲ – ۶ از سورهٔ مبارکهٔ انفطار

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

يا أَيُّهَا الْإِنْسانُ ما غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿۶﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوّاكَ

فَعَدَلَكَ ﴿۷﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ ما شاءَ رَكَّبَكَ ﴿۸﴾ كَلاّ بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿۹﴾

وَ إِنَّ عَلَيْكُمْ لَحافِظِينَ ﴿۱۰﴾ كِراماً كاتِبِينَ ﴿۱۱﴾ يَعْلَمُونَ ما تَفْعَلُونَ ﴿۱۲﴾

ترجمهٔ آیات ۱۲ – ۶

ای انسان، چه چیز تو را مغرور کرده که پروردگارت کریم است؟ (۶)

آن کسی که تو را آفریده و اندامت را کامل نموده و منظّمت ساخته است. (۷) در هر صورتی که خواسته، تو را ترکیب فرموده. (۸) هرگز، بلکه شما روز جزا را تکذیب می‌کنید. (۹)

و قطعاً بر شما محافظینی گذاشته شده. (۱۰)
والامقامِ نویسنده‌اند. (۱۱)
هر چه می‌کنید، می‌دانند. (۱۲)

برداشت از آیات ۱۲ – ۶ (باید از خدا ترسید)

سالک الی اللّٰه نباید به خاطر نعمت‌هائی که خدای تعالی به او داده گناه بکند و فکر کند که او بخشنده و مهربان است و گناهان او را منظور نمی‌کند بلکه باید بداند که خدای تعالی کسانی را که به این جهت و با این فکر معصیت می‌کنند و نعمت‌های الهی را در نظر نمی‌گیرند و ملائکه موکل بر هر انسانی را معتقد نیستند. به جهنم می‌برد و برخورد بدی با آن‌ها دارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ صد و بیست و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ مطففین»

آیات ۱۶ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ مطففین

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ﴿۱﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتٰالُوا عَلَى النّٰاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿۲﴾ وَ إِذٰا كٰالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿۳﴾ أَ لاٰ يَظُنُّ أُولٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿۴﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۵﴾ يَوْمَ يَقُومُ النّٰاسُ لِرَبِّ الْعٰالَمِينَ ﴿۶﴾ كَلاّٰ إِنَّ كِتابَ الْفُجّٰارِ لَفِي سِجِّينٍ ﴿۷﴾ وَ ما أَدْراكَ ما سِجِّينٌ ﴿۸﴾ كِتابٌ مَرْقُومٌ ﴿۹﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۰﴾ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿۱۱﴾ وَ ما يُكَذِّبُ بِهِ إِلاّٰ كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿۱۲﴾ إِذا تُتْلى عَلَيْهِ آياتُنا قالَ أَساطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳﴾ كَلاّٰ بَلْ رانَ عَلى قُلُوبِهِمْ ما كانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۱۴﴾ كَلاّٰ إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿۱۵﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصالُوا الْجَحِيمِ ﴿۱۶﴾

ترجمهٔ آیات ۱۶ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

وای بر کم‌فروشان. (۱) آن کسانی که وقتی از مردم پیمانه می‌گیرند، کاملش را می‌گیرند. (۲) و وقتی که به آن‌ها پیمانه‌ای یا وزنی می‌دهند، کم می‌گذارند. (۳) آیا آن‌ها گمان نمی‌کنند که مبعوث می‌شوند؟ (۴) برای روز عظیمی. (۵)

روزی که مردم در مقابل پروردگار جهانیان ایستاده‌اند. (۶)

هرگز، قطعاً نامهٔ اعمال بدکاران در سجین است. (۷) و تو چه می‌دانی که سجین چیست؟ (۸) نوشته‌ای است، رقم زده شده. (۹) در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان. (۱۰)

کسانی که روز جزا را تکذیب می‌کنند. (۱۱) و جز متجاوز گناهکار کسی آن را تکذیب نمی‌کند. (۱۲)

وقتی که آیات ما بر او تلاوت می‌شود، می‌گوید: افسانه‌های پیشینیان است. (۱۳)

هرگز، بلکه آنچه کرده‌اند، بر دلهایشان زنگار زده است. (۱۴) هرگز، آنها از پروردگارشان آن روز در حجابند. (۱۵)

سپس آنها وارد دوزخ می‌شوند. (۱۶)

برداشت از آیات ۱۶ – ۱ (کم‌فروشی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که هر چه در دنیاست مال خداست و انسان مالک واقعی اموال خود و حتی بدن خود نیست. لذا نمی‌تواند برای همیشه آن‌ها را نگه دارد و بالاخره روزی می‌میرد و آن اموال از دستش می‌رود بلکه باید تصور کند که اموالش در حقیقت مال خدا است و اگر از راه حلال به دست آورده باشد خدای تعالی موقتاً به او اجازه تصرف داده و باید در هر کجا که خدا اجازه می‌دهد آن‌ها را مصرف کند. بنابراین اگر تخلف کرد و کم فروشی نمود و یا از کیل و ترازو کم گذاشت نشانگر این است که او به حقیقت معتقد نیست و نمی‌داند که یک روزی با صاحب مال که خدای تعالی باشد روبرو می‌شود و خدا به حساب دقیق او رسیدگی می‌کند و او را به خاطر کم فروشی مؤاخذه می‌نماید. او نمی‌داند که همهٔ اعمالش در نوشته دقیقی تسجیل شده است. این‌ها متجاوزین گناه کارند و وقتی برای آن‌ها آیات قرآن و احکام دین خوانده می‌شود می‌گویند این‌ها قصه‌ها و حرفهای قدیمی است این افراد حتی در قیامت هم از لقاء خدای تعالی محرومند و این‌ها به طرف جهنم فرستاده می‌شوند.

«سورهٔ مبارکهٔ انشقاق»

آیات ۲۵ – ۲۰ از سورهٔ مبارکهٔ انشقاق

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۲۰﴾ وَ إِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿۲۱﴾ بَلِ الَّذِينَ

كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾ وَ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِمٰا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذٰابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

ترجمهٔ آیات ۲۵ – ۲۰

پس آن‌ها را چه شده که ایمان نمی‌آورند؟ (۲۰) و زمانی که بر آن‌ها قرآن خوانده می‌شود، سجده نمی‌کنند. (۲۱)

بلکه کسانی که کافر شده‌اند تکذیب می‌کنند. (۲۲) و خدا آنچه را که در دل پنهان می‌کنند، به خوبی می‌داند. (۲۳)

پس آن‌ها را به عذاب دردناکی بشارت بده. (۲۴)

مگر کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک کرده‌اند، برای آن‌ها اجری بدون منّت خواهد بود. (۲۵)

برداشت از آیات ۲۵ – ۲۰ (یقین به قیامت)

سالک الی اللّٰه باید ایمانش را به خدای تعالی و آیات قرآن و آخرت روز به روز بیشتر کند و به قیامت یقین پیدا نماید، و وقتی آیات قرآن را قرائت می‌کند کمال خضوع را در مقابل پروردگار انجام دهد و سجده کند و جزء کسانی که به نشانه‌های الهی کافرند و نعمتهای خدا را کفران می‌کنند نباشد. و بالاخره آن چنان در ایمان و عمل صالح قوی باشد که بدون منت از خدای تعالی اجر و ثواب بی‌نهایتی دریافت نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ طارق»

آیات ۱۰ – ۴ از سورهٔ مبارکهٔ طارق

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمّٰا عَلَيْهٰا حٰافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسٰانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ

مٰاءٍ دٰافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَ التَّرٰائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلىٰ رَجْعِهِ

لَقادِرٌ ﴿۸﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرائِرُ ﴿۹﴾ فَما لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَ لا ناصِرٍ ﴿۱۰﴾

ترجمهٔ آیات ۱۰ – ۴

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

هیچ کس نیست، مگر آنکه بر او محافظی است. (۴)

پس انسان نظر کند که از چه خلق شده است. (۵) از آب جهنده خلق شده است. (۶) که از بین پشت و سینه بیرون می‌آید. (۷)

قطعاً خدا بر برگشتن او توانا است. (۸) روزی که باطنها ظاهر می‌شود. (۹)

پس برای او قوّتی و یاری نخواهد بود. (۱۰)

برداشت از آیات ۱۰ – ۴ (یقظه)

سالک الی اللّه باید از آیات فوق مطالب زیر را در مرحله یقظه دریافت نماید:

۱ – انسان خودخواه و مغرو باید بداند که همیشه نگهبانی دارد که ناظر اعمال اوست و آن که روحش مرده است و فکر می‌کند فقط آن چه را که می‌بیند حقیقت دارد از چه چیز بدنش خلق شده است؟ از منی که از صلب پدر به رحم مادر ریخته شده و یا پرتاب گردیده است پس اگر بدن انسان همه چیز انسان باشد انسان بسیار بی ارزش است.

۲ – خدای تعالی در روزی که باطنها ظاهر می‌شود او را بر می‌گرداند و او نمی‌تواند اظهار قدرت کند و کمک کاری هم ندارد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ صد و بیست و هشتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ اعلی»

آیات ۱۷ – ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ اعلی

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى ﴿۱۴﴾ وَ ذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلّٰى ﴿۱۵﴾ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰاةَ الدُّنْيٰا ﴿۱۶﴾ وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقٰى ﴿۱۷﴾

ترجمهٔ آیات ۱۷ – ۱۴

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً رستگار کسی است که تزکیهٔ نفس کند. (۱۴)

و نام پروردگارش را یاد کند، پس نماز بخواند. (۱۵)

امّا شما زندگی دنیا را مقدّم می‌دارید. (۱۶) و حال آنکه آخرت بهتر و باقی‌تر است. (۱۷)

برداشت از آیات ۱۷ – ۱۴ (تزکیه)

سالک الی اللّٰه باید بداند که تمام رستگاری در تزکیه هر چه در اختیار او است می‌باشد یعنی باید روحش و تمام متعلقاتش از بدی‌ها و از حرام‌ها و در اموال از حقوق مستمندان پاک باشد و زندگی دنیا را که موقت است بر آخرتی که بهتر است و باقی می‌ماند ترجیح ندهد.

«سورهٔ مبارکهٔ فجر»

آیات ۲۰ – ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ فجر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصٰادِ ﴿۱۴﴾ فَأَمَّا الْإِنْسٰانُ إِذٰا مَا ابْتَلٰاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ نَعَّمَهُ

فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَ أَمَّا إِذٰا مَا ابْتَلاٰهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي

أَهٰانَنِ ﴿١٦﴾ كَلاَّ بَلْ لاٰ تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَ لاٰ تَحَاضُّونَ عَلىٰ طَعٰامِ

الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَ تَأْكُلُونَ التُّرٰاثَ أَكْلاً لَمًّا ﴿١٩﴾ وَ تُحِبُّونَ الْمٰالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱۴

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً پروردگار تو در کمینگاه است. (۱۴)

امّا انسان وقتی که پروردگارش آزمایشش می‌کند و گرامی‌اش می‌دارد و نعمت به او می‌دهد، می‌گوید: پروردگار من مرا گرامی داشته است. (۱۵)

و امّا وقتی که او را آزمایش می‌کند و روزی‌اش را تنگ می‌کند، می‌گوید: پروردگارم به من اهانت کرده است. (۱۶)

هرگز، بلکه شما یتیم را اکرام نمی‌کنید. (۱۷) و یکدیگر را بر اطعام مساکین تشویق نمی‌کنید. (۱۸) و همهٔ باقی مانده را جمع کرده و می‌خورید. (۱۹) و مال دنیا را بسیار دوست دارید. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱۴ (دنیا محل امتحان)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدا همیشه در کمین او هست و بکوشد وقتی که خدای تعالی او را با دادن نعمت امتحان می‌کند خدا را دوست داشته باشد و وقتی هم که به او نعمت نداده و روزی او را تنگ کرده باز هم خدا را دوست داشته باشد و یتیم را اکرام کند و مردم را به اطعام مساکین تشویق نماید و هر چه دارد تنها مصرف راحتی‌های خود نکند و دنیا را دوست نداشته باشد.

آیات ۳۰ – ۲۷ از سورهٔ مبارکهٔ فجر

يٰا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلىٰ رَبِّكِ رٰاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾

فَادْخُلِي فِي عِبٰادِي ﴿۲۹﴾ وَ ادْخُلِي جَنَّتِي ﴿۳۰﴾

ترجمهٔ آیات ۳۰ – ۲۷

ای روح آرامش یافته. (۲۷) به سوی پروردگارت که هم تو از او خشنود باشی و هم او از تو خشنود باشد، برگرد. (۲۸)

پس در میان بندگانم داخل شو. (۲۹) و در بهشتم وارد شو. (۳۰)

برداشت از آیات ۳۰ – ۲۷ (نفس مطمئنه)

اگر سالک الی اللّٰه مراحل سیر و سلوک را اهمیت بدهد و تزکیه نفس کند و راه راست را بپیماید و ایمانش را کامل کند نفسش مطمئنه می‌شود و به سوی پروردگارش در حالی که هم خدا از او راضی است و هم او از خدا راضی باشد داخل جمعیت بندگان رسمی خدا می‌گردد و در دنیا و آخرت در بهشت الهی وارد می‌شود و حزن و اندوه از او برطرف می‌گردد و در راحتی کامل زندگی می‌کند.

«سورهٔ مبارکهٔ بلد»

آیات ۲۰ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ بلد

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

لا أُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿۱﴾ وَ أَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿۲﴾ وَ والِدٍ وَ ما وَلَدَ ﴿۳﴾

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسانَ فِي كَبَدٍ ﴿۴﴾ أَ يَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿۵﴾ يَقُولُ

أَهْلَكْتُ مالاً لُبَدًا ﴿۶﴾ أَ يَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿۷﴾ أَ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿۸﴾

وَ لِسانًا وَ شَفَتَيْنِ ﴿۹﴾ وَ هَدَيْناهُ النَّجْدَيْنِ ﴿۱۰﴾ فَلاَ اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿۱۱﴾ وَ ما

أَدْراكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾

يَتِيمًا ذا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا ذا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ

تَواصَوْا بِالصَّبْرِ وَ تَواصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُولئِكَ أَصْحابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَ

الَّذِينَ كَفَرُوا بِآياتِنا هُمْ أَصْحابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

ترجمهٔ آیات ۲۰ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

نه، قسم می‌خورم به این شهر. (۱) و تو در این شهر ساکنی. (۲)

قسم به پدر و آنچه متولّد شد. (۳) قطعاً انسان را در رنج آفریدیم. (۴)

آیا گمان می‌کند که بر او احدی توانائی ندارد؟ (۵)

می‌گوید: مال زیادی را از دست داده‌ام. (۶)

آیا گمان می‌کند که احدی او را ندیده است؟ (۷)

آیا ما برای او دو چشم قرار نداده‌ایم؟ (۸) و یک زبان و دو لب؟ (۹)

و او را به راه خیر و شر هدایت نکرده‌ایم؟ (۱۰)

پس از «عقبه» نگذشت. (۱۱) و تو چه می‌دانی که عقبه چیست؟ (۱۲)

آزاد کردن برده‌ای است. (۱۳) یا اطعامی در روز گرسنگی است. (۱۴)

یتیمی را از اقوام (۱۵) یا مسکینی را که خاک‌نشین است. (۱۶)

سپس از کسانی باشد که ایمان آورده‌اند و یکدیگر را به صبر و مهربانی توصیه می‌کنند. (۱۷) این‌ها اصحاب یمین‌اند. (۱۸)

و کسانی که به آیات ما کافر شده‌اند، آن‌ها افراد شومی هستند. (۱۹) بر آن‌ها آتش سر پوشیده‌ای خواهد بود. (۲۰)

برداشت از آیات ۲۰ – ۱ (همه نعمتها از جانب خداست)

سالک الی اللّٰه باید بداند که شرافت مدینه یا مکه به خاطر زندگی پیامبر اکرم ﷺ در آن‌ها است و باید بداند که دنیا محل ناراحتی و رنج است و نباید به آن دل ببندد و برای از دست دادن مال دنیا که در این کار تقصیری نداشته باشد ناراحت نشود. زیرا خدای تعالی او را می‌بیند و عذر او را می‌پذیرد و باید بداند که هر نعمتی چه ظاهری باشد مثل چشم و زبان و یا معنوی باشد مثل هدایت یا آزاد کردن برده و اطعام یتیم و مسکین و امر به معروف و نهی از منکر توفیقش از جانب خدا است و اگر موفق به این اعمال شد از اصحاب یمین است ولی اگر صفات رذیله‌اش او را مانع از این اعمال بشود این فرد از افراد شوم محسوب می‌شود که جهنم بر او احاطه خواهد کرد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوهٔ صد و بیست و نهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ شمس»

آیات ۱۵ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ شمس

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ الشَّمْسِ وَ ضُحاها ﴿۱﴾ وَ الْقَمَرِ إِذا تَلاها ﴿۲﴾ وَ النَّهارِ إِذا جَلاّها ﴿۳﴾ وَ

اللَّيْلِ إِذا يَغْشاها ﴿۴﴾ وَ السَّماءِ وَ ما بَناها ﴿۵﴾ وَ الْأَرْضِ وَ ما طَحاها ﴿۶﴾

وَ نَفْسٍ وَ ما سَوّاها ﴿۷﴾ فَأَلْهَمَها فُجُورَها وَ تَقْواها ﴿۸﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ

زَكّاها ﴿۹﴾ وَ قَدْ خابَ مَنْ دَسّاها ﴿۱۰﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْواها ﴿۱۱﴾ إِذِ انْبَعَثَ

أَشْقاها ﴿۱۲﴾ فَقالَ لَهُمْ رَسُولُ اللّٰهِ ناقَةَ اللّٰهِ وَ سُقْياها ﴿۱۳﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوها

فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوّاها ﴿۱۴﴾ وَ لا يَخافُ عُقْباها ﴿۱۵﴾

ترجمهٔ آیات ۱۵ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قسم به خورشید و قسم به نور خورشید. (۱) و قسم به ماه وقتی که پشت خورشید می‌رود. (۲) و قسم به روز وقتی که آن را روشن می‌گرداند. (۳) و قسم به شب وقتی که پرده به آن می‌اندازد. (۴) و قسم به آسمان و قسم به کسی که آسمان را بنا کرده است. (۵) و قسم به زمین و قسم به کسی که آن را پهن کرده است. (۶) و قسم به روح و قسم به کسی که آن را مساوی درست کرده است. (۷) پس بدیها و پرهیزکاریش را به او الهام

فرموده است. (۸) که قطعاً کسی که روح و نفسش را تزکیه کند، رستگار است. (۹) و کسی که آلوده‌اش کند، زیانکار است. (۱۰)

قوم ثمود به خاطر سرکشی خود تکذیب کردند. (۱۱) آن وقتی که شقی‌ترینشان وادار شد. (۱۲) پس رسول خدا به آن‌ها گفت: ماده شتر خدا و آب خوردنش را (رعایت کنید). (۱۳) پس او را تکذیب کردند و شتر را پی کردند. پس پروردگارشان آن‌ها را به خاطر گناهشان درهم کوبید و با خاک یکسانشان کرد. (۱۴) و از عاقبت این کار نترسید. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۵ – ۱ (تزکیه نفس)

سالک الی اللّٰه با قرائت سوره شمس باید به اهمیت تزکیه نفس پی ببرد زیرا پروردگار متعال یازده قسم یاد کرده و با تأکید فرموده است: «کسی که نفسش را تزکیه کند رستگار است و کسی که آلودهٔ به صفات رذیله‌اش کند زیانکار است» نمونه این زیانکاری قضیهٔ قوم ثمود است که به خاطر صفات رذیله‌ای که داشتند ناقة اللّٰه را کشتند و خدای تعالی آن‌ها را به خاطر این عملشان درهم کوبید و عذاب فرمود.

از این سوره مبارکه کاملاً استفاده می‌شود که در اسلام از هر واجبی واجب‌تر تزکیه نفس است و انسان جز با تزکیه نفس رستگاری برایش میسر نخواهد شد.

ضمناً تزکیه نفس با تزکیه عمل فرق می‌کند تزکیه نفس پاک کردن روح از صفات رذیله است و تزکیه عمل ترک محرمات است.

«سورهٔ مبارکهٔ لیل»

آیات ۱۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ لیل

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

وَ اللَّيْلِ إِذا يَغْشى ﴿۱﴾ وَ النَّهارِ إِذا تَجَلّى ﴿۲﴾ وَ ما خَلَقَ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثى ﴿۳﴾

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّى ﴿۴﴾ فَأَمّا مَنْ أَعْطى وَ اتَّقى ﴿۵﴾ وَ صَدَّقَ بِالْحُسْنى ﴿۶﴾

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرى ﴿٧﴾ وَ أَمّا مَنْ بَخِلَ وَ اسْتَغْنى ﴿٨﴾ وَ كَذَّبَ بِالْحُسْنى ﴿٩﴾

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرى ﴿١٠﴾ وَ ما يُغْني عَنْهُ مالُهُ إِذا تَرَدّى ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيْنا

لَلْهُدى ﴿١٢﴾ وَ إِنَّ لَنا لَلْآخِرَةَ وَ الْأُولى ﴿١٣﴾

ترجمهٔ آیات ۱۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قسم به شب وقتی که بپوشاند. (۱) و قسم به روز وقتی که تجلّی کند. (۲) و قسم به کسی که مذکّر و مؤنّث را خلق کرده. (۳)

که سعی شما مختلف است. (۴)

پس امّا کسی که عطا کند و پرهیزکاری کند. (۵) و نیکی را قبول کند. (۶) ما او را به زودی در سیر آسانی قرارش می‌دهیم. (۷)

و امّا کسی که بخل کند و طلب ثروت نماید. (۸) و نیکی را تکذیب کند. (۹)

پس به زودی او را در راه دشواری قرارش می‌دهیم. (۱۰) و مال او در آن وقت که سقوط می‌کند. او را از هیچ چیز بی‌نیاز نمی‌کند. (۱۱)

قطعاً هدایت بر عهدهٔ ما است. (۱۲) و قطعاً برای ما آخرت و دنیا است. (۱۳)

برداشت از آیات ۱۳ – ۱ (فعالیت‌ها)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی پس از قسم‌هائی که در این سوره می‌خورد، می‌خواهد یک حقیقتی را که بشر به خاطر افکار و سطح فکرش در خود و در جامعه به وجود آورده بیان کند که می‌فرماید فعالیتهای شما و مقصد شما مختلف است حالا اگر کسی به مردم کمک کند و با تقوی باشد و خوبی‌ها را تصدیق کند و بپذیرد، خدای تعالی او را در سیر و سلوک و پیشرفت به آسانی موفق می‌فرماید ولی اگر کسی بخیل باشد و حرص ثروت و جمع کردن مال را داشته باشد و خوبی‌ها را ندیده بگیرد، راه سیر و سلوک بر او سخت می‌شود و مال و ثروتش سقوط می‌کند و برای او فائده‌ای ندارد و در آخر باید بداند که هدایت انسانها

به عهدهٔ خدا است و اول و آخر همه چیز در دست او است.

آیات ۲۱ – ۱۴ از سورهٔ مبارکهٔ لیل

فَأَنْذَرْتُكُمْ نٰاراً تَلَظّٰى ﴿۱۴﴾ لاٰ يَصْلاٰهٰا إِلاَّ الْأَشْقَى ﴿۱۵﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَ تَوَلّٰى ﴿۱۶﴾ وَ سَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿۱۷﴾ الَّذِي يُؤْتِي مٰالَهُ يَتَزَكّٰى ﴿۱۸﴾ وَ مٰا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزىٰ ﴿۱۹﴾ إِلاَّ ابْتِغٰاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلىٰ ﴿۲۰﴾ وَ لَسَوْفَ يَرْضىٰ ﴿۲۱﴾

ترجمهٔ آیات ۲۱ – ۱۴

و من شما را از آتشی که شعله می‌کشد، می‌ترسانم. (۱۴)

کسی جز بدبخت‌ترین مردم داخل آن نمی‌شود. (۱۵) کسی که تکذیب کرده و پشت نموده است. (۱۶)

و به زودی با تقواترین مردم از آن دور نگه داشته می‌شود. (۱۷)

آن کسی که مال خود را برای پاک شدن می‌بخشد. (۱۸) و برای احدی نزد او نعمتی نیست که ادا شود. (۱۹)

بلکه فقط برای جلب رضای پروردگارش که بزرگتر است، می‌دهد. (۲۰) و به زودی خشنود می‌گردد. (۲۱)

برداشت از آیات ۲۱ – ۱۴ (رضایت الهی)

سالک الی اللّٰه باید بکوشد که خود را از آتشی که اشقیاء دچار آن هستند نجات دهد یعنی حقایق را تکذیب نکند و پشت به آن‌ها ننماید و با اهل تقوی باشد و مال خود را برای پاک شدن جان و مالش انفاق کند و مال کسی در نزد او نباشد مگر آن که آن را به صاحبش ردّ کند و برای رضای خدای تعالی همه این کارها را بکند تا خشنودی و رضایت او حاصل شود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و سی‌ام

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ ضحی»

آیات ۱۱ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ ضحی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَ الضُّحى ﴿۱﴾ وَ اللَّيْلِ إِذا سَجى ﴿۲﴾ ما وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَ ما قَلى ﴿۳﴾ وَ لَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولى ﴿۴﴾ وَ لَسَوْفَ يُعْطيكَ رَبُّكَ فَتَرْضى ﴿۵﴾ أَ لَمْ يَجِدْكَ يَتيماً فَاوى ﴿۶﴾ وَ وَجَدَكَ ضَالاًّ فَهَدى ﴿۷﴾ وَ وَجَدَكَ عائِلاً فَأَغْنى ﴿۸﴾ فَأَمَّا الْيَتيمَ فَلا تَقْهَرْ ﴿۹﴾ وَ أَمَّا السّائِلَ فَلا تَنْهَرْ ﴿۱۰﴾ وَ أَمّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿۱۱﴾

ترجمهٔ آیات ۱۱ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قسم به روز که آفتاب بتابد. (۱) و قسم به شب وقتی که آرام شود. (۲) که پروردگارت هرگز تو را وا نگذاشته و مورد خشمت قرار نداده است. (۳) و حتماً آخرت برای تو از دنیا بهتر است. (۴)

و به زودی پروردگارت به تو آن قدر عطا می‌کند که خشنود گردی. (۵) آیا خدا تو را یتیم نیافت، پس پناهت داد؟ (۶) و تو را گمشده نیافت، پس هدایتت کرد؟ (۷) و تو را تهیدست نیافت، پس ثروتمندت کرد؟ (۸)

پس از یتیم دوری نکن. (۹) و سؤال‌کننده را از خود دور نکن. (۱۰) و امّا نعمت پروردگارت را بازگو

کن.(۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ – ۱ (خشم الهی)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی هرگز او را به حال خود وانمی گذارد و بی جهت مورد خشم الهی واقع نمی‌شود و اگر در صراط مستقیم باشد و تزکیه نفس کند به قدری که خشنود گردد خدای تعالی به او نعمت عنایت می‌کند و از گمراهی نجاتش می‌دهد و ثروتمندش می‌کندبه شرط آن که با یتیم بدرفتاری نکند و سائل را از خود دور نکند و نعمت‌هائی که خدا به او داده برای مردم بگوید و کفران نکند.

«سورهٔ مبارکهٔ شرح»

آیات ۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ شرح

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَ لَمْ نَشْرَحْ لَکَ صَدْرَکَ ﴿۱﴾ وَ وَضَعْنٰا عَنْکَ وِزْرَکَ ﴿۲﴾ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَکَ ﴿۳﴾ وَ رَفَعْنٰا لَکَ ذِکْرَکَ ﴿۴﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْراً ﴿۵﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْراً ﴿۶﴾ فَإِذٰا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿۷﴾ وَ إِلىٰ رَبِّکَ فَارْغَبْ ﴿۸﴾

ترجمهٔ آیات ۸ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

آیا ما برای تو شرح صدر قرار ندادیم؟ (۱) و وِزرت را از تو برنداشتیم؟ (۲) همان چیزی که بر پشت تو سنگینی می‌نمود. (۳) و آوازهٔ تو را برایت بلند نمودیم. (۴) پس قطعاً با هر سختی آسانی است. (۵) قطعاً با هر سختی آسانی است. (۶) پس زمانی که فارغ می‌شوی به کار مهمّ دیگری بپرداز. (۷) و به پروردگارت رغبت و توجه داشته باش. (۸)

برداشت از آیات ۸ – ۱ (شرح صدر)

سالک الی اللّه باید از خدای تعالی تقاضای شرح صدر کند و همهٔ ناراحتی‌هایی که متوجه او شده با توکل بر پروردگار از خود دور کند و یا صبر کند تا خدای تعالی وزر و بالی که متوجه او شده و مانند بار سنگینی بر دوش می‌کشد را بردارد و او را به خوبی در بین مردم معروف کند و بداند که هر سختی آسانی‌هایی پشت سر دارد و هیچ گاه خود را از کارهای مهم اجتماعی و غیر اجتماعی فارغ نکند و دائماً به کارهای مهم بپردازد و در تمام این‌ها به خدای تعالی توجه داشته باشد.

«سورهٔ مبارکهٔ تین»

آیات ۸ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ تین

۞بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ۞

وَ التِّينِ وَ الزَّيْتُونِ ﴿۱﴾ وَ طُورِ سِينِينَ ﴿۲﴾ وَ هٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿۳﴾ لَقَدْ
خَلَقْنَا الْإِنْسٰانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿۴﴾ ثُمَّ رَدَدْنٰاهُ أَسْفَلَ سٰافِلِينَ ﴿۵﴾ إِلاَّ الَّذِينَ
آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿۶﴾ فَمٰا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ
بِالدِّينِ ﴿۷﴾ أَ لَيْسَ اللّٰهُ بِأَحْكَمِ الْحٰاكِمِينَ ﴿۸﴾

ترجمهٔ آیات ۸ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قسم به انجیر و زیتون (۱) و قسم به طور سینین (۲) و قسم به این شهر امن. (۳)
که قطعاً انسان را در بهترین صورت آفریدیم. (۴) سپس او را به پایین‌ترین مرحله‌ها برگرداندیم. (۵)
مگر کسانی که ایمان بیاورند و کارهای نیک انجام دهند که برای آن‌ها اجری بدون منّت خواهد بود. (۶)

پس چه چیز سبب می‌شود که بعد از این همه، دین را تکذیب کنی؟ (۷) آیا خدا بهترین حکم‌کنندگان نیست؟ (۸)

برداشت از آیات ۸ – ۱ (انسان در بهترین سیرت)

سالک الی اللّٰه باید بداند که خدای تعالی گاهی برای اهمیت مطالبی که می‌فرماید مکرر قسم می‌خورد تا شاید مردم کوردل باور کنند. در این سوره سه مرتبه قسم خورده که انسان را در بهترین سیرت و صورت آفریده و او را در ضعیف‌ترین بدن قرارش داده تا مورد امتحان قرار بگیرد اگر با اختیار خودش ایمان به حقایق آورد و اعمال صحیح و شایسته انجام داد اجر بدون منتی به او داده خواهد شد. ولی کسی که دین را تکذیب کند خدا بهترین حکم کنندگان دربارهٔ او خواهد بود.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و سی و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ علق»

آیات ۱۹ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ علق

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّکَ الَّذي خَلَقَ ﴿۱﴾ خَلَقَ الْإِنْسانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿۲﴾ اقْرَأْ وَ رَبُّکَ
الْأَكْرَمُ ﴿۳﴾ الَّذي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿۴﴾ عَلَّمَ الْإِنْسانَ ما لَمْ يَعْلَمْ ﴿۵﴾ كَلاّ إِنَّ
الْإِنْسانَ لَيَطْغى ﴿۶﴾ أَنْ رَآهُ اسْتَغْنى ﴿۷﴾ إِنَّ إِلى رَبِّکَ الرُّجْعى ﴿۸﴾ أَ رَأَيْتَ
الَّذي يَنْهى ﴿۹﴾ عَبْدًا إِذا صَلّى ﴿۱۰﴾ أَ رَأَيْتَ إِنْ كانَ عَلَى الْهُدى ﴿۱۱﴾ أَوْ أَمَرَ
بِالتَّقْوى ﴿۱۲﴾ أَ رَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَ تَوَلّى ﴿۱۳﴾ أَ لَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللّٰهَ يَرى ﴿۱۴﴾ كَلاّ
لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنّاصِيَةِ ﴿۱۵﴾ ناصِيَةٍ كاذِبَةٍ خاطِئَةٍ ﴿۱۶﴾ فَلْيَدْعُ نادِيَهُ ﴿۱۷﴾
سَنَدْعُ الزَّبانِيَةَ ﴿۱۸﴾ كَلاّ لا تُطِعْهُ وَ اسْجُدْ وَ اقْتَرِبْ ﴿۱۹﴾ (سجده واجب)

ترجمهٔ آیات ۱۹ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بخوان بنام پروردگارت که خلق کرد. (۱) انسان را از خون بسته خلق فرمود. (۲)

بخوان که پروردگارت گرامی‌تر است. (۳) آن کسی که بوسیلهٔ قلم تعلیم داد. (۴) آنچه را که انسان نمی‌دانست، تعلیم داد. (۵)

هرگز، قطعاً انسان طغیان می‌کند. (۶) وقتی که خود را بی‌نیاز ببیند. (۷) قطعاً بازگشت به سوی پروردگار تو است. (۸)

آیا می‌بینی کسی را که نهی می‌کند، (۹)

بنده‌ای را وقتی که نماز می‌خواند؟ (۱۰)

آیا دیده‌ای اگر بر هدایت باشد، (۱۱) یا امر به تقوی کند؟ (۱۲) آیا دیده‌ای آنکه تکذیب کرده و پشت می‌کند؟ (۱۳) آیا نمی‌داند که قطعاً خدا می‌بیند؟ (۱۴)

هرگز، اگر از کار خود دست بر ندارد موی سرش را گرفته. (۱۵) همان موی سر دروغگوی خطاکار را. (۱۶)

پس هر که را می‌خواهد، صدا بزند. (۱۷) به زودی ما هم مأموران دوزخ را صدا می‌زنیم. (۱۸)

هرگز، او را اطاعت نکن و سجده نما و نزدیک شو. (۱۹)

برداشت از آیات ۱۹ – ۱ (پندهائی از قرآن)

سالک الی اللّٰه باید از سورهٔ علق موارد زیر را دائماً در نظر داشته باشد:

۱ – همیشه به یاد خدا باشد و بداند که خدا بدن او را از خون بسته خلق کرده است.

۲ – قرآن بخواند و پروردگارش را گرامی‌ترین چیزها بداند.

۳ – به وسیلهٔ قلم و نوشته همه چیزها را یاد بگیرد.

۴ – هیچ گاه طغیان نکند به خصوص وقتی که بی‌نیازی را در خود مشاهده می‌کند.

۵ – بداند که بازگشت همهٔ انسانها به سوی خدا است.

۶ – امر به معروف و نهی از منکر کند.

۷ – میان کسی که بندگی خدا را می‌کند و امر به تقوی می‌نماید با کسی که تکذیب می‌کند فرق بگذارد.

۸ – باید بداند که خدا در هر حال او را می‌بیند و اعمالش را مشاهده می‌کند.

۹ – اگر گناه کند خدا او را در عذاب سختی قرار می‌دهد و اگر این گناهکار کسی را صدا بزند و به کمک بخواهد خدا هم مأموران دوزخ را صدا می‌زند و او را به عذاب مبتلا می‌کند.

۱۰ – از این گونه افراد شیطان سیرت نباید اطاعت کند.

۱۱ – اگر می‌خواهد به خدا نزدیک شود باید سجده کند و در کمال خضوع با خدای تعالی روبرو شود.

«سورهٔ مبارکهٔ بیّنه»

آیات ۸ – ۵ از سورهٔ مبارکهٔ بیّنه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ مٰا أُمِرُوا إِلاّٰ لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفٰاءَ وَ يُقِيمُوا الصَّلاٰةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكٰاةَ وَذٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿۵﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتٰابِ وَ الْمُشْرِكِينَ فِي نٰارِ جَهَنَّمَ خٰالِدِينَ فِيهٰا أُولٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰالِحٰاتِ أُولٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿۷﴾ جَزٰاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰارُ خٰالِدِينَ فِيهٰا أَبَداً رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿۸﴾

ترجمهٔ آیات ۸ – ۵

و به آن‌ها فرمانی داده نشده، جز آنکه خدا را در حالی که دین را برای او خالص کرده باشند عبادت کنند و از شرک به توحید برگردند و اقامهٔ نماز کنند و زکات بدهند و آن، آئین پا برجای است. (۵)

قطعاً کسانی که از اهل کتاب کافرند و مشرکین، در آتش جهنّم همیشه خواهند بود. آن‌ها همان بدترین مردم‌اند. (۶)

قطعاً کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند، آن‌ها همان بهترین مردم‌اند. (۷)

جزای آن‌ها نزد پروردگارشان بهشتهای جاویدان است که از دامن آن‌ها نهرها جاری است، همیشه در آن خواهند بود، خدا از آن‌ها راضی است و آن‌ها از خدا راضی هستند. آن برای کسی است که از پروردگارش بترسد. (۸)

برداشت از آیات ۸ – ۵ (رضایت الهی)

سالک الی اللّه باید با اخلاص در دین نماز را بر پا بدارد و زکات بدهد و بداند کسانی که کافرند بدترین مردمانند و کسانی که ایمان بیاورند و عمل شایسته کنند بهترین مردمانند خدا از آن‌ها راضی است و آن‌ها از خدا راضی هستند در صورتی که از پروردگارشان بترسند.

«سورهٔ مبارکهٔ عادیات»

آیات ۹ – ۶ از سورهٔ مبارکهٔ عادیات

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِنَّ الْإِنْسٰانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿۶﴾ وَ إِنَّهُ عَلىٰ ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿۷﴾ وَ إِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿۸﴾ أَ فَلاٰ يَعْلَمُ إِذٰا بُعْثِرَ مٰا فِي الْقُبُورِ ﴿۹﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۶

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً انسان نسبت به پروردگارش ناسپاس است. (۶)

و قطعاً او خودش بر آن گواه است. (۷) و قطعاً او مال را شدیداً دوست دارد. (۸)

پس آیا نمی‌داند وقتی که آنچه در قبرها است، بیرون ریخته شود؟ (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۶ (شکر الهی)

سالک الی اللّه باید بداند که انسان هر مقدار شاکر پروردگارش باشد باز هم حق شکر او را به جا نیاورده زیرا برای هر نفسی، شکری لازم است؛ از دست و زبان که برآید که از عهدهٔ شکرش به در آید. و وجدان انسان بر این حقیقت گواه است.

و انسان خوبی‌های دنیا را شدیداً دوست دارد و خدا بر این موضوع دقیقاً آگاه است.

«سورۀ مبارکۀ تکاثر»

آیه ۱ از سورۀ مبارکۀ تکاثر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

أَلْهٰاكُمُ التَّكٰاثُرُ ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقابِرَ ﴿٢﴾ كَلاّ سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلاّ
سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلاّ لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ
لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

ترجمۀ آیه ۱

«به نام خداوند بخشندۀ مهربان»

زیاده‌طلبی، شما را مشغول نموده (۱)

تا قبرها را ببینید. (۲)

هرگز، به زودی خواهید دانست. (۳) سپس هرگز، به زودی خواهید دانست. (۴)

هرگز، اگر با علم‌الیقین بدانید. (۵) قطعاً شما جهنّم را خواهید دید. (۶)

سپس آن را به عین‌الیقین خواهید دید. (۷)

سپس آن روز از نعمتها حتماً سؤال خواهید شد. (۸)

برداشت از آیه ۱ (زیاده‌طلبی)

سالک الی اللّٰه نباید به زیاده‌طلبی مال دنیا تا وقت مرگش خود را صددرصد مشغول کند. زیرا در قبر و قیامت به آن چه کرده است آگاه خواهد شد و از اموالش که از کجا آورده‌ای و در کجا خرج کرده‌ای سؤال خواهد شد.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و سی و دوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ ٱلشَّيْطٰانِ ٱلرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ عصر»

آیات ۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ عصر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَ الْعَصْرِ ﴿۱﴾ إِنَّ الْإِنْسٰانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿۲﴾ إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا

الصّٰالِحٰاتِ وَ تَوٰاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوٰاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قسم به عصر (۱) که قطعاً انسانها در زیانند. (۲) مگر کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند و یکدیگر را به حقّ سفارش کرده‌اند و یکدیگر را به صبر توصیه نموده‌اند. (۳)

برداشت از آیات ۳ – ۱ (ضرر و زیان)

سالک الی اللّٰه باید بداند که همهٔ انسانها در ضرر و زیانند مگر کسی که ایمان بیاورد و اعمال صالحه انجام دهد و امر به معروف و نهی از منکر کند.

«سورهٔ مبارکهٔ همزه»

آیات ۹ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ همزه

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ﴿۱﴾ الَّذِي جَمَعَ مٰالاً وَ عَدَّدَهُ ﴿۲﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مٰالَهُ

أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَ مٰا أَدْرٰاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نٰارُ اللّٰهِ

الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهٰا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ

مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

ترجمهٔ آیات ۹ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

وای بر هر عیب‌جوی بدگوئی (۱) که مالی را جمع می‌کند و آن را می‌شمارد. (۲)

گمان می‌کند که مالش او را جاودان می‌کند. (۳)

هرگز، در آتش خردکننده‌ای انداخته خواهد شد. (۴)

و تو چه می‌دانی که آتش خردکننده چیست؟ (۵)

آتش خدا که افروخته شده است. (۶)

آنچنان که بر دلها شعله می‌زند. (۷)

قطعاً آن آتش بر آن‌ها احاطه دارد. (۸)

در ستونهائی که کشیده شده است. (۹)

برداشت از آیات ۹ – ۱ (عیب جوئی)

سالک الی اللّٰه نباید به هیچ وجه از دیگری عیب جوئی کند و بدگویی نماید و نباید دائما به فکر اموالش باشد و دائماً آن‌ها را بشمارد و نباید فکر کند که مالش او را دائماً نگه می‌دارد. زیرا روزی می‌رسد که آتشی خرد کننده او را درهم می‌کوبد و عذاب دردناکی خدای تعالی بر او قرار می‌دهد.

«سورهٔ مبارکهٔ فیل»

آیات ۵ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ فیل

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

أَ لَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحٰابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَ لَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي

تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَ أَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْراً أَبابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجارَةٍ مِنْ

سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

آیا ندیدی پروردگارت با فیل سواران چه کرد؟ (۱) آیا نقشه‌های آن‌ها را بر باد نداد؟ (۲) و بر آن‌ها پرنده ابابیل را فرستاد. (۳)

که سنگهای کوچکی به طرف آن‌ها پرتاب کردند. (۴) پس آن‌ها را همچون کاه جویده شده قرارشان داد. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۱ (کبر و غرور)

سالک الی اللّٰه نباید دارای کبر و غرور و خودخواهی باشد که خدای تعالی به وسیلهٔ کوچکترین چیزی اگر بخواهد او را از بین می‌برد و درهم می‌کوبد.

«سورهٔ مبارکهٔ قریش»

آیات ۴ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ قریش

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

لِإِيلافِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِيلافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتاءِ وَ الصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ

هٰذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَ آمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

ترجمهٔ آیات ۴ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

برای الفت قریش با یکدیگر، (۱) الفت آن‌ها در سفر زمستان و تابستان، (۲)

پس باید پروردگار این خانه را عبادت کنند. (۳)

آن کسی که در گرسنگی طعامشان داد و از ترس امنیّتشان بخشید. (۴)

برداشت از آیات ۴ – ۱ (الفت و مهربانی)

سالک الی اللّٰه باید در رفت و آمدها الفت و دوستی را با هم کیشانش حفظ کند و خدای خانه کعبه که او را از گرسنگی و ترس نجات داده بندگی خالصانه نماید.

«سورهٔ مبارکهٔ ماعون»

آیات ۷ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ ماعون

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

أَ رَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ﴿۱﴾ فَذٰلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ ﴿۲﴾ وَ لاٰ يَحُضُّ

عَلىٰ طَعٰامِ الْمِسْكِينِ ﴿۳﴾ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿۴﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلاٰتِهِمْ

سٰاهُونَ ﴿۵﴾ الَّذِينَ هُمْ يُرٰاؤُنَ ﴿۶﴾ وَ يَمْنَعُونَ الْمٰاعُونَ ﴿۷﴾

ترجمهٔ آیات ۷ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

آیا دیدی کسی را که دین را تکذیب نمود؟ (۱)

پس آن کسی است که یتیم را با بی‌مهری دور می‌کند. (۲)
وبر اطعام مساکین مردم را تشویق نمی‌کند. (۳) پس وای بر نمازگزاران. (۴)
آن کسانی که آن‌ها در نمازشان سهل‌انگاری می‌کنند. (۵)
همان کسانی که آن‌ها ریا می‌کنند. (۶)
و مردم را از وسائل ضروری زندگی منع می‌نمایند. (۷)

برداشت از آیات ۷ – ۱ (شکر الهی)

سالک الی اللّٰه نباید راه و روش دین مقدس اسلام را تکذیب کند، با یتیم‌ها بی‌مهری نماید. و مساکین را اطعام نکند. و بلکه باید مردم را وادار به اطعام آن‌ها نماید و آن قدر در نماز توجه داشته باشد که سهل انگاری و سهو نکند و ریا در نماز ننماید و مردم را از وسائل ضروری زندگی منع نکند.

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوۀ صد و سی و سوم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰانِ الرَّجيم

«سورهٔ مبارکهٔ کوثر»

آیات ۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ کوثر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنٰاکَ الْكَوْثَرَ ﴿۱﴾ فَصَلِّ لِرَبِّکَ وَ انْحَرْ ﴿۲﴾ إِنَّ شٰانِئَکَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

قطعاً ما به تو «کوثر» عطا کردیم. (۱) پس برای پروردگارت نماز بخوان و شتر قربانی کن. (۲) قطعاً دشمن تو او است که نسلش قطع خواهد شد. (۳)

برداشت از آیات ۳ – ۱ (حکمت و خیر کثیر)

سالک الی اللّٰه اگر تزکیه نفس کامل کند و خود را از آلودگی‌ها پاک نماید خدا به او کوثر عنایت می‌کند آن کوثری که به معنی خیر کثیر است و خیر کثیری که به معنی حکمت است که فرموده: «**وَ مَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا**» و اگر انسان به این مقام رسید باید نماز بخواند شکر پروردگار را بنماید که دشمنش نابود می‌شود.

«سورهٔ مبارکهٔ کافرون»

آیات ۶ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ کافرون

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يٰا أَيُّهَا الْكٰافِرُونَ ﴿۱﴾ لاٰ أَعْبُدُ مٰا تَعْبُدُونَ ﴿۲﴾ وَ لاٰ أَنْتُمْ عٰابِدُونَ مٰا

أَعْبُدُ ﴿۳﴾ وَ لاٰ أَنَا عٰابِدٌ مٰا عَبَدْتُّمْ ﴿۴﴾ وَ لاٰ أَنْتُمْ عٰابِدُونَ مٰا أَعْبُدُ ﴿۵﴾ لَكُمْ

دِينُكُمْ وَ لِيَ دِينِ ﴿۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بگو: ای کافران، (۱) من عبادت نمی‌کنم، آنچه را که شما می‌پرستید. (۲)

و شما عبادت نمی‌کنید، آنچه را که من می‌پرستم. (۳)

و من بندگی نمی‌کنم، آنچه را که شما عبادت می‌کنید. (۴) و شما نمی‌پرستید، آنچه را که من می‌پرستم. (۵)

دین شما برای شما باشد و برای من دین خودم خواهد بود. (۶)

برداشت از آیات ۶ – ۱ (بندگی کامل)

سالک الی اللّٰه باید در مرحلهٔ عبودیت که هفتمین مرحلهٔ سیر و سلوک است از کسانی که حقیقت را می‌پوشانند و کفران نعمتی را می‌کنند و یا به خدا و قیامت کافر می‌شوند تبری کند و صف خود را از صف آن‌ها جدا کند و رسماً و جداً خود را با آن‌ها مخلوط نکند.

«سورهٔ مبارکهٔ نصر»

آیات ۳ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ نصر

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

إِذٰا جٰاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَ الْفَتْحُ ﴿۱﴾ وَ رَأَيْتَ النّٰاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ

أَفْوٰاجاً ﴿۲﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كٰانَ تَوّٰاباً ﴿۳﴾

ترجمهٔ آیات ۳ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

زمانی که یاری خدا و پیروزی برسد. (۱)

و ببینی که مردم در دین خدا دسته دسته وارد می‌شوند. (۲)

پس تسبیح با حمد پروردگارت را بجا آور و از او طلب بخشش کن. قطعاً او بسیار توبه‌پذیر است. (۳)

برداشت از آیات ۳ – ۱ (ظهور امام عصر علیه‌السلام)

سالک الی اللّٰه باید منتظر فتح و پیروزی و یاری پروردگار باشد در انتظار ظهور حضرت ولی عصر ارواحنا فداه باشد که وقتی آن حضرت ظهور کند مردم دسته دسته وارد دین خدا می‌شوند و دنیا را آن حضرت پر از عدل و داد می‌کند و باید به خاطر این جهت تسبیح و حمد پروردگار را بگوید و استغفار و توبه کند.

«سورهٔ مبارکهٔ مسد»

آیات ۵ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ مسد

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَ تَبَّ ﴿۱﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَ مَا كَسَبَ ﴿۲﴾ سَيَصْلَىٰ نَاراً

ذَاتَ لَهَبٍ ﴿۳﴾ وَ امْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿۴﴾ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بریده باد هر دو دست ابی‌لهب و بریده شد. (۱) مال او و آنچه بدست آورده، او را از آن بی‌نیاز نکرد. (۲) به زودی وارد آتش شعله‌ور می‌شود. (۳) و زنش هیزم‌کش دوزخ است. (۴)

در گردنش ریسمانی از لیف خرما است. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۱ (دوری از رسول الله ﷺ)

سالک الی اللّه نباید آن قدر خود را از رسول اکرم ﷺ دور کند که مورد غضب پروردگار واقع شود و مال و فعالیتهایش او را بی نیاز از چیزی نکند.

«سورهٔ مبارکهٔ فلق»

آیات ۵ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ فلق

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ مٰا خَلَقَ ﴿۲﴾ وَ مِنْ شَرِّ غٰاسِقٍ إِذٰا وَقَبَ ﴿۳﴾ وَ مِنْ شَرِّ النَّفّٰاثٰاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿۴﴾ وَ مِنْ شَرِّ حٰاسِدٍ إِذٰا حَسَدَ ﴿۵﴾

ترجمهٔ آیات ۵ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بگو: پناه می‌برم به پروردگار صبح، (۱) از شرّ آنچه خلق کرده است. (۲)

و از شرّ موجودات شرور، در وقتی که شب وارد می‌شود. (۳)

و از شرّ زنانی که در گره‌ها می‌دمند. (۴)

و از شرّ حسود، وقتی که حسادت می‌کند. (۵)

برداشت از آیات ۵ – ۱ (شر حسود)

سالک الی اللّه باید از شر مخلوق خدا و از شر موجودات شرور و از شر زنهایی که به سحر و جادو در گرهها می‌دمند و از شر حسود به خدا پناه ببرد.

«سورهٔ مبارکهٔ ناس»

آیات ۶ – ۱ از سورهٔ مبارکهٔ ناس

✿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ✿

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النّٰاسِ ﴿۱﴾ مَـلِكِ النّٰـاسِ ﴿۲﴾ إِلٰـهِ النّٰـاسِ ﴿۳﴾ مِـنْ شَرِّ الْوَسْوٰاسِ الْخَنّٰاسِ ﴿۴﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النّٰاسِ ﴿۵﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَ النّٰاسِ ﴿۶﴾

ترجمهٔ آیات ۶ – ۱

«به نام خداوند بخشندهٔ مهربان»

بگو: پناه می‌برم به پروردگار مردم، (۱) به حاکم مردم، (۲) خدای مردم، (۳) از شرّ وسوسه‌کنندهٔ پنهان، (۴) آن کسی که در دلِ مردم وسوسه می‌کند. (۵) چه از جنّ و چه از مردم باشد. (۶)

برداشت از آیات ۶ – ۱ (وسوسه شیطان)

سالک الی اللّٰه باید از شرّ وسوسه‌های شیطان و هر موجودی که پنهانی در دل انسان وسوسه می‌کند به خدا پناه ببرد چه از جن باشد و چه از انسانها باشد.

فهرست

جزوه **صفحه**

جزوهٔ اول ۵
جزوهٔ دوم ۱۷
جزوهٔ سوم ۳۳
جزوهٔ چهارم ۴۷
جزوهٔ پنجم ۶۱
جزوهٔ ششم ۷۵
جزوهٔ هفتم ۸۹
جزوهٔ هشتم ۱۰۵
جزوهٔ نهم ۱۱۵
جزوهٔ دهم ۱۲۵
جزوهٔ یازدهم ۱۳۵
جزوهٔ دوازدهم ۱۴۵
جزوهٔ سیزدهم ۱۵۵
جزوهٔ چهاردهم ۱۶۵
جزوهٔ پانزدهم ۱۷۵
جزوهٔ شانزدهم ۱۸۷
جزوهٔ هفدهم ۱۹۷
جزوهٔ هجدهم ۲۰۷
جزوهٔ نوزدهم ۲۱۷

جزوهٔ بیستم ۲۲۷
جزوهٔ بیست و یکم ۲۳۷
جزوهٔ بیست و دوم ۲۴۵
جزوهٔ بیست و سوم ۲۵۳
جزوهٔ بیست و چهارم ۲۶۳
جزوهٔ بیست و پنجم ۲۷۱
جزوهٔ بیست و ششم ۲۸۱
جزوهٔ بیست و هفتم ۲۸۷
جزوهٔ بیست و هشتم ۲۹۵
جزوهٔ بیست و نهم ۳۰۱
جزوهٔ سی‌ام ۳۰۷
جزوهٔ سی و یکم ۳۱۵
جزوهٔ سی و دوم ۳۲۵
جزوهٔ سی و سوم ۳۳۱
جزوهٔ سی و چهارم ۳۳۹
جزوهٔ سی و پنجم ۳۴۷
جزوهٔ سی و ششم ۳۵۷
جزوهٔ سی و هفتم ۳۶۵
جزوهٔ سی و هشتم ۳۷۳
جزوهٔ سی و نهم ۳۸۱
جزوهٔ چهلم ۳۸۷
جزوهٔ چهل و یکم ۳۹۵
جزوهٔ چهل و دوم ۳۹۹
جزوهٔ چهل و سوم ۴۰۵
جزوهٔ چهل و چهارم ۴۱۱
جزوهٔ چهل و پنجم ۴۱۷

جزوهٔ چهل و ششم ۴۲۳
جزوهٔ چهل و هفتم ۴۲۹
جزوهٔ چهل و هشتم ۴۳۷
جزوهٔ چهل و نهم ۴۴۳
جزوهٔ پنجاهم ۴۵۱
جزوهٔ پنجاه و یکم ۴۵۷
جزوهٔ پنجاه و دوم ۴۶۵
جزوهٔ پنجاه و سوم ۴۷۳
جزوهٔ پنجاه و چهارم ۴۸۳
جزوهٔ پنجاه و پنجم ۴۸۹
جزوهٔ پنجاه و ششم ۴۹۷
جزوهٔ پنجاه و هفتم ۵۰۵
جزوهٔ پنجاه و هشتم ۵۱۵
جزوهٔ پنجاه و نهم ۵۲۱
جزوهٔ شصتم ۵۲۷
جزوهٔ شصت و یکم ۵۳۱
جزوهٔ شصت و دوم ۵۳۵
جزوهٔ شصت و سوم ۵۴۱
جزوهٔ شصت و چهارم ۵۴۵
جزوهٔ شصت و پنجم ۵۵۱
جزوهٔ شصت و ششم ۵۵۹
جزوهٔ شصت و هفتم ۵۶۷
جزوهٔ شصت و هشتم ۵۷۵
جزوهٔ شصت و نهم ۵۸۱
جزوهٔ هفتادم ۵۸۹
جزوهٔ هفتاد و یکم ۵۹۹

جزوهٔ هفتاد و دوم ۶۰۹
جزوهٔ هفتاد و سوم ۶۱۷
جزوهٔ هفتاد و چهارم ۶۲۵
جزوهٔ هفتاد و پنجم ۶۳۵
جزوهٔ هفتاد و ششم ۶۴۵
جزوهٔ هفتاد و هفتم ۶۵۳
جزوهٔ هفتاد و هشتم ۶۵۹
جزوهٔ هفتاد و نهم ۶۶۳
جزوهٔ هشتادم ۶۶۷
جزوهٔ هشتاد و یکم ۶۷۳
جزوهٔ هشتاد و دوم ۶۷۹
جزوهٔ هشتاد و سوم ۶۸۵
جزوهٔ هشتاد و چهارم ۶۹۱
جزوهٔ هشتاد و پنجم ۶۹۹
جزوهٔ هشتاد و ششم ۷۰۷
جزوهٔ هشتاد و هفتم ۷۱۵
جزوهٔ هشتاد و هشتم ۷۲۳
جزوهٔ هشتاد و نهم ۷۳۱
جزوهٔ نودم ۷۳۹
جزوهٔ نود و یکم ۷۴۹
جزوهٔ نود و دوم ۷۵۷
جزوهٔ نود و سوم ۷۶۳
جزوهٔ نود و چهارم ۷۶۹
جزوهٔ نود و پنجم ۷۷۵
جزوهٔ نود و ششم ۷۷۹
جزوهٔ نود و هفتم ۷۸۵

جزوهٔ نود و هشتم ۷۹۳
جزوهٔ نود و نهم ۸۰۳
جزوهٔ صدم ۸۱۱
جزوهٔ صد و یکم ۸۱۷
جزوهٔ صد و دوم ۸۲۵
جزوهٔ صد و سوم ۸۳۵
جزوهٔ صد و چهارم ۸۴۳
جزوهٔ صد و پنجم ۸۴۹
جزوهٔ صد و ششم ۸۵۳
جزوهٔ صد و هفتم ۸۵۹
جزوهٔ صد و هشتم ۸۶۵
جزوهٔ صد و نهم ۸۷۱
جزوهٔ صد و دهم ۸۷۵
جزوهٔ صد و یازدهم ۸۷۹
جزوهٔ صد و دوازدهم ۸۸۹
جزوهٔ صد و سیزدهم ۸۹۹
جزوهٔ صد و چهاردهم ۹۰۹
جزوهٔ صد و پانزدهم ۹۱۷
جزوهٔ صد و شانزدهم ۹۲۷
جزوهٔ صد و هفدهم ۹۳۵
جزوهٔ صد و هجدهم ۹۴۱
جزوهٔ صد و نوزدهم ۹۴۵
جزوهٔ صد و بیستم ۹۵۱
جزوهٔ صد و بیست و یکم ۹۵۷
جزوهٔ صد و بیست و دوم ۹۶۳
جزوهٔ صد و بیست و سوم ۹۶۹

جزوهٔ صد و بیست و چهارم ۹۷۵
جزوهٔ صد و بیست و پنجم ۹۸۱
جزوهٔ صد و بیست و ششم ۹۸۷
جزوهٔ صد و بیست و هفتم ۹۹۳
جزوهٔ صد و بیست و هشتم ۹۹۹
جزوهٔ صد و بیست و نهم ۱۰۰۵
جزوهٔ صد و سی‌ام ۱۰۱۱
جزوهٔ صد و سی و یکم ۱۰۱۷
جزوهٔ صد و سی و دوم ۱۰۲۳
جزوهٔ صد و سی و سوم ۱۰۲۹